

Uradni list

Evropske unije

C 252

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 61

18. julij 2018

Vsebina

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2016–2017

Seji: 1. in 2. februar 2017

Zapisnik seje je bil objavljen v UL C 397, 23.11.2017.

SPREJETA BESEDILA

Seje: 13.–16. februar 2017

Zapisnik seje je bil objavljen v UL C 407, 30.11.2017.

SPREJETA BESEDILA

I Resolucije, priporočila in mnenja

RESOLUCIJE

Evropski parlament

Četrtek, 2. februar 2017

2018/C 252/01	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o celovitem pristopu k športni politiki: dobro upravljanje, dostopnost in celovitost (2016/2143(INI))	2
2018/C 252/02	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 s priporočili Komisiji o čezmejnih vidikih posvojitve (2015/2086(INL))	14
2018/C 252/03	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o krizi pravne države v Demokratični republiki Kongo in Gabonu (2017/2510(RSP))	26

SL

2018/C 252/04	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o izvajanju Uredbe (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES (2015/2327(INI))	31
---------------	--	----

Torek, 14. februar 2017

2018/C 252/05	Nezakonodajna Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in vlado Cookovih otokov ter njegovega protokola o izvajanju (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE) – 2016/2230(INI))	48
2018/C 252/06	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o nadzoru registra in sestavi strokovnih skupin Komisije (2015/2319(INI))	52
2018/C 252/07	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o vlogi prijaviteljev nepravilnosti pri varovanju finančnih interesov EU (2016/2055(INI))	56
2018/C 252/08	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o reviziji Evropskega soglasja o razvoju (2016/2094(INI))	62
2018/C 252/09	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o letnem poročilu o politiki konkurence EU (2016/2100(INI))	78
2018/C 252/10	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o spodbujanju enakosti spolov pri raziskavah o duševnem zdravju in kliničnih raziskavah (2016/2096(INI))	99

Sreda, 15. februar 2017

2018/C 252/11	Nezakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Mongolijo na drugi strani (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE) – 2016/2231(INI))	113
2018/C 252/12	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o poročilu Komisije o Albaniji za leto 2016 (2016/2312(INI))	122
2018/C 252/13	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o poročilu Komisije o Bosni in Hercegovini za leto 2016 (2016/2313(INI))	129
2018/C 252/14	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: letni pregled rasti za leto 2017 (2016/2306(INI))	138
2018/C 252/15	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2017 (2016/2307(INI))	148

2018/C 252/16	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o letnem poročilu o upravljanju enotnega trga v okviru evropskega semestra za leto 2017 (2016/2248(INI))	164
2018/C 252/17	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o bančni uniji – letno poročilo za leto 2016 (2016/2247(INI))	171
2018/C 252/18	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o bioloških pesticidih z majhnim tveganjem (2016/2903(RSP))	184

Četrtek, 16. februar 2017

2018/C 252/19	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o razmerah na področju človekovih pravic in demokracije v Nikaragvi, primer Francisce Ramirez (2017/2563(RSP))	189
2018/C 252/20	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o usmrčitvah v Kuvajtu in Bahrajnu (2017/2564(RSP))	192
2018/C 252/21	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o Gvatemali, zlasti položaju zagovornikov človekovih pravic (2017/2565(RSP))	196
2018/C 252/22	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije (2014/2248(INI))	201
2018/C 252/23	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o boljšem delovanju Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe (2014/2249(INI))	215
2018/C 252/24	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o proračunski zmogljivosti evroobmočja (2015/2344(INI))	235
2018/C 252/25	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 s priporočili Komisiji o pravih civilnega prava o robotiki (2015/2103(INL))	239
2018/C 252/26	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o evropski pobudi za računalništvo v oblaku (2016/2145(INI))	258
2018/C 252/27	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o vlaganju v delovna mesta in rast – za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov: ocena poročila v skladu s členom 16 (3) uredbe o skupnih določbah (2016/2148(INI))	273
2018/C 252/28	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o letalski strategiji za Evropo (2016/2062(INI))	284
2018/C 252/29	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o zamudi pri izvajanju operativnih programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov – vpliv na kohezijsko politiko in pot naprej (2016/3008(RSP))	294

PRIPOROČILA

Evropski parlament

Torek, 14. februar 2017

2018/C 252/30	Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 Svetu o prednostnih nalogah EU za 61. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk (2017/2001(INI))	298
---------------	---	-----

III Pripravljalni akti

EVROPSKI PARLAMENT

Četrtek, 2. februar 2017

2018/C 252/31	P8_TA(2017)0014 Dvostranska zaščitna klavzula in stabilizacijski mehanizem za banane iz Trgovinskega sporazuma med EU ter Kolumbijo in Perujem ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 19/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani in o spremembi Uredbe (EU) št. 20/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani (COM(2015)0220 – C8-0131/2015 – 2015/0112(COD)) P8_TC1-COD(2015)0112 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 2. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 19/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani in o spremembi Uredbe (EU) št. 20/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani	303
2018/C 252/32	P8_TA(2017)0015 Trajnostno upravljanje zunanjih ribiških flot ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1006/2008 (COM(2015)0636 – C8-0393/2015 – 2015/0289(COD)) P8_TC1-COD(2015)0289 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 2. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1006/2008	306

2018/C 252/33	P8_TA(2017)0016	
	Tretje države, katerih državljani morajo imeti vizume, oziroma tiste, katerih državljani so oproščeni te zahteve: Gruzija) ***I	
	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (Gruzija) (COM(2016)0142 – C8-0113/2016 – 2016/0075(COD))	
	P8_TC1-COD(2016)0075	
	Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 2. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (Gruzija)	338
 Torek, 14. februar 2017		
2018/C 252/34	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in vlado Cookovih otokov ter njegovega protokola o izvajanju (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE))	339
2018/C 252/35	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o spremembi Sklepa 2009/935/PNZ glede seznama tretjih držav in organizacij, s katerimi Europol sklene sporazume (15778/2016 – C8-0007/2017 – 2016/0823(CNS))	340
2018/C 252/36	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o uvedbi nadzornih ukrepov za metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoat (MDMB-CHMICA) (12356/2016 – C8-0405/2016 – 2016/0262(NLE))	342
2018/C 252/37	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji na podlagi vloge Nizozemske – EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail (COM(2016)0742 – C8-0018/2017 – 2017/2014(BUD))	343
 Sreda, 15. februar 2017		
2018/C 252/38	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (10975/2016 – C8-0438/2016 – 2016/0205(NLE))	348
2018/C 252/39	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma o strateškem partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kanado na drugi strani (14765/2016 – C8-0508/2016 – 2016/0373(NLE))	349
2018/C 252/40	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Mongolijo na drugi strani (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE))	350

2018/C 252/41	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Protokola (2015) o spremembi Priloge k Sporazumu o trgovini na področju civilnega letalstva (11018/2016 – C8-0391/2016 – 2016/0202(NLE))	351
2018/C 252/42	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 15. februarja 2017 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb (COM(2015)0337 – C8-0190/2015 – 2015/0148(COD))	352
Četrtek, 16. februar 2017		
2018/C 252/43	P8_TA(2017)0046 Boj proti terorizmu ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ o boju proti terorizmu (COM(2015)0625 – C8-0386/2015 – 2015/0281(COD)) P8_TC1-COD(2015)0281 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 16. februarja 2017 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ	428
2018/C 252/44	P8_TA(2017)0047 Okrepljeno preverjanje podatkov v ustreznih zbirkah podatkov na zunanjih mejah ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 562/2006 v zvezi z okrepljenim preverjanjem podatkov v ustreznih zbirkah podatkov na zunanjih mejah (COM(2015)0670 – C8-0407/2015 – 2015/0307(COD)) P8_TC1-COD(2015)0307 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 16. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 v zvezi z okrepljenim preverjanjem v ustreznih zbirkah podatkov na zunanjih mejah	431

Legenda uporabljenih znakov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek: prva obravnava
- ***II Redni zakonodajni postopek: druga obravnava
- ***III Redni zakonodajni postopek: tretja obravnava

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Spremembe Parlamenta:

Novo besedilo je označeno s krepkim poševnim tiskom. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom **■** ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s krepkim poševnim tiskom.

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2016–2017

Seji: 1. in 2. februar 2017

Zapisnik seje je bil objavljen v UL C 397, 23.11.2017.

SPREJETA BESEDILA

Seje: 13.–16. februar 2017

Zapisnik seje je bil objavljen v UL C 407, 30.11.2017.

SPREJETA BESEDILA

Četrtek, 2. februar 2017

I

(Rezolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2017)0012

Celovit pristop k športni politiki: dobro upravljanje, dostopnost in celovitost

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o celovitem pristopu k športni politiki: dobro upravljanje, dostopnost in celovitost (2016/2143(INI))

(2018/C 252/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 165 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki določa namene športne politike EU,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. januarja 2011 z naslovom Razvijanje evropske razsežnosti v športu (COM(2011)0012),
- ob upoštevanju poročila strokovne skupine EU za dobro upravljanje z naslovom Načela dobrega upravljanja športa v EU iz oktobra 2013;
- ob upoštevanju poročila skupine na visoki ravni o množičnem športu z naslovom Množični šport – oblikovanje Evrope iz junija 2016,
- ob upoštevanju poročila skupine na visoki ravni o športni diplomaciji iz junija 2016,
- ob upoštevanju programa Erasmus+, katerega namen je odpraviti čezmejne grožnje za integriteto športa ter spodbujati in podpirati dobro upravljanje v športu, dvojno poklicno pot za športnike ter prostovoljstvo v športu, pa tudi socialno vključevanje in enake možnosti,
- ob upoštevanju bele knjige Komisije o športu (COM(2007)0391),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. junija 2015 o nedavnih razkritjih korupcije na visoki ravni pri FIFA (¹),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o organiziranem kriminalu, korupciji in pranju denarja: priporočila za ukrepe in pobude, ki bi jih bilo treba sprejeti (²),

⁽¹⁾ UL C 407, 4.11.2016, str. 81.

⁽²⁾ UL C 208, 10.6.2016, str. 89.

Četrtek, 2. februar 2017

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2013 o spletnih igrah na srečo na notranjem trgu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013 o vnaprejšnjem dogovarjanju o izidih tekem in korupciji v športu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. februarja 2012 o evropski razsežnosti v športu ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. maja 2008 o Beli knjigi o športu ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. marca 2007 o prihodnosti poklicnega nogometa v Evropi ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o zastopnikih igralcev ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. novembra 2013 o Katarju: razmere delavcev migrantov ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o vlogi medkulturnega dialoga, kulturne raznolikosti in izobraževanja pri spodbujanju temeljnih vrednot EU ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 31. maja 2016 o krepitvi integritete, preglednosti in dobrega upravljanja pri najpomembnejših športnih dogodkih,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 26. maja 2015 o povečanju vloge množičnega športa pri razvoju prečnih veščin, zlasti med mladimi,
- ob upoštevanju Resolucije Sveta z dne 21. maja 2014 o delovnem načrtu Evropske unije za šport za obdobje 2014–2017,
- ob upoštevanju Sklepov Sveta z dne 26. novembra 2013 o prispevku športa h gospodarstvu EU ter zlasti k reševanju problema brezposelnosti mladih in socialnemu vključevanju,
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 25. novembra 2013 o spodbujanju zdravju koristnih telesnih dejavnosti v različnih sektorjih,
- ob upoštevanju Sklepov Sveta z dne 18. novembra 2010 o vlogi športa kot sredstvu in vzpodbudi za dejavno socialno vključevanje ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope z dne 3. julija 2016 o celostnem pristopu k varnosti in storitvah na nogometnih tekmah in drugih športnih dogodkih,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope z dne 18. septembra 2014 o prirejanju izidov športnih tekmovanj,

⁽¹⁾ UL C 93, 9.3.2016, str. 42.

⁽²⁾ UL C 36, 29.1.2016, str. 137.

⁽³⁾ UL C 239 E, 20.8.2013, str. 46.

⁽⁴⁾ UL C 271 E, 12.11.2009, str. 51.

⁽⁵⁾ UL C 27 E, 31.1.2008, str. 232.

⁽⁶⁾ UL C 236 E, 12.8.2011, str. 99.

⁽⁷⁾ UL C 436, 24.11.2016, str. 42.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0005.

⁽⁹⁾ UL C 326, 3.12.2010, str. 5.

Četrtek, 2. februar 2017

- ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije in Splošnega sodišča Evropske unije in sklepov Komisije o športnih zadevah, stavih in igrah na srečo,
  - ob upoštevanju ciljev iz globalne agende 2030 za trajnostni razvoj,
  - ob upoštevanju člena 6 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0381/2016),
- A. ker je Evropska unija z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe v letu 2009 pridobila posebno pristojnost za šport, to je, da izdelava in izvaja športno politiko, ki se s sredstvi iz posebne proračunske vrstice usklajuje na ravni EU, in vzpostavi sodelovanje z mednarodnimi športnimi organizacijami, pri tem pa upošteva posebno naravo športa in spoštuje avtonomnost vodilnih struktur na tem področju;
- B. ker ima šport pomembno vlogo v življenju milijonov državljanov EU; ker pri amaterskem in poklicnem športu ne gre zgolj za športne zmogljivosti, dosežke in tekmovanja, temveč prinaša tudi znaten socialni, izobraževalni, gospodarski, kulturni in združevalni prispevek za gospodarstvo in družbo EU, pa tudi ta njene strateške cilje in družbene vrednote;
- C. ker je šport pomemben in hitro rastoč sektor gospodarstva EU ter dragoceno prispeva k rasti, ustvarjanju delovnih mest in družbi, tudi na lokalni ravni, ter ima dodano vrednost in učinke za zaposlovanje, ki presegajo povprečne stopnje rasti; ker delež s športom povezane zaposlenosti po ocenah znaša 3,51 % skupne zaposlenosti v EU, delež s športom povezane bruto dodane vrednosti pa 294 milijard EUR (kar je 2,98 % celotne bruto dodane vrednosti EU);
- D. ker šport ne pridobiva pomena samo v smislu gospodarstva, ampak tudi kot družbeni pojav, ki veliko prispeva k strateškim ciljem in družbenim vrednotam Evropske unije, kot so strpnost, solidarnost, blaginja, mir, spoštovanje človekovih pravic in razumevanje med narodi in kulturami;
- E. ker športno udejstvovanje prispeva k boljši kakovosti življenja, preprečuje bolezni in je temeljnega pomena za krepitev osebnega razvoja in zdravja;
- F. ker je za poklicne športnike bistvenega pomena, da se upošteva temeljne delavske pravice;
- G. ker šport prispeva tudi k povezovanju ljudi in presega pojme rase, vere in narodnosti;
- H. ker je integriteta športa najpomembnejša za spodbujanje njegove verodostojnosti in privlačnosti;
- I. ker ima šport posebni značaj, ki temelji na prostovoljskih strukturah in je pogoj za njegovo izobraževalno in družbeno vlogo;
- J. ker so nedavni korupcijski škandali v športu in športnih organizacijah na evropski in mednarodni ravni omadeževali podobo športa, sprožili zahteve in vprašanja glede potrebe po resnični in strukturni reformi vodilnih športnih organov in organizacij, ob hkratnem upoštevanju, da se strukture na področju športa v različnih evropskih državah zelo razlikujejo in da so športne organizacije po svoji naravi pogosto avtonomne;

Četrtek, 2. februar 2017

- K. ker sta poklicni in množični šport pomembna za spodbujanje miru, spoštovanja človekovih pravic in solidarnosti po svetu, prinašata družbam zdravstvene in gospodarske koristi in imata pomembno vlogo pri poudarjanju temeljnih vrednot na področju izobraževanja in kulture ter podpiranju socialne vključenosti;
- L. ker bi dobro upravljanje v športu moralo spoštovati ustreznost ureditev športa po načelih učinkovitega, preglednega, etičnega in demokratičnega upravljanja, postopkov in struktur z udeležbo deležnikov;
- M. ker so športne organizacije odgovorne za zagotavljanje visokih standardov upravljanja in integritete, ki bi jih morale še dodatno povišati in jih izpolnjevati v vseh okoliščinah, da bi se znova vzpostavilo zaupanje državljanov in okrepilo zaupanje javnosti v pozitivno vrednost športa;
- N. ker so usklajene politike, katerih namen je povečati finančno preglednost, stabilnost in verodostojnost v športu, bistvene za izboljšanje standardov financiranja in upravljanja;
- O. ker evropski model organiziranega športnega udejstvovanja temelji na načelih ozemeljske in državne pripadnosti in ene zveze na disciplino ter mehanizmih solidarnosti med elitnim in množičnim športom, načelu napredovanja in nazadovanja, odprtem tekmovanju in finančni prerazporeditvi;
- P. ker je priznavanje načela ene športne zveze na zvrst športa zelo pomembno in temelji na družbenem pomenu športa kot najboljšega sredstva za ohranjanje njegovih interesov in koristi za družbo;
- Q. ker je zahteva, naj vsa športna tekmovanja potekajo in so odločena v skladu z mednarodno priznanimi pravili igre, legitimna in nujna za vse deležnike;
- R. ker imajo športna razsodišča osrednjo vlogo pri zagotavljanju splošne veljavnosti pravil igre, pravice do pravičnega sojenja v sporih, povezanih s športom, in do dobrega upravljanja, saj so najprimernejše sredstvo za reševanje sporov v športu v skladu s temeljnimi postopkovnimi pravicami EU;
- S. ker je zaradi vse večje količine denarja, ki kroži v športnem sektorju in z njim povezanih organizacijah, potrebno boljše upravljanje in več preglednosti; ker se v športu kot gospodarski dejavnosti, vrstijo škandali zaradi vnaprejšnjega dogovarjanja o izidu tekem, ki vključujejo druga kazniva dejanja in nezakonite dejavnosti, kot so pranje denarja, korupcija in podkupovanje;
- T. ker vse pogostejše prakse dopinga še vedno ogrožajo integriteto in ugled športa, saj kršijo njegove etične vrednote in načela, kot je poštena igra, in ker uporaba nedovoljenih poživil resno ogroža zdravje športnikov, ki jih jemljejo, in pogosto povzročajo hude in trajne poškodbe, in ker je boj proti dopingju v javnem interesu in vprašanje javnega zdravja;
- U. ker nasilje, huliganstvo in diskriminacija zoper skupino oseb ali člana te skupine v amaterskem ali poklicnem športu škodijo njegovemu ugledu in ljudi odvrtaajo od obiskovanja športnih prireditev;
- V. ker bi moralo biti spodbujanje športa med invalidi in osebami z motnjami v duševnem razvoju prednostna naloga na evropski, nacionalni in lokalni ravni;
- W. ker je treba izboljšati sodelovanje in prepoznavnost žensk v športu in na športnih tekmovanjih;

Četrtek, 2. februar 2017

- X. ker se športniki, zlasti mladoletni, soočajo z vse večjimi ekonomskimi pritiski in jih obravnavajo kot blago, zaradi česar jih je treba zaščititi pred vsako obliko zlorabe, nasilja ali diskriminacije, ki se lahko pojavi med njihovim sodelovanjem v športu;
- Y. ker v ekipnih športih v Evropi narašča skrb vzbujajoč trend lastništva tretjih oseb, pri čemer so igralci, med katerimi je veliko zelo mladih, deloma ali v celoti „v lasti“ zasebnih vlagateljev in ne morejo več odločati o svoji bodoči poklicni poti;
- Z. ker so slabe prakse, povezane z zastopniki in klubskimi prestopi igralcev, privedle do primerov pranja denarja, goljufij in izkoriščanja mladoletnikov;
- AA. ker množični šport nudi možnosti za boj proti diskriminaciji, spodbujanje socialne kohezije, vključevanja in povezovanja ter pomembno prispeva k razvoju prečnih veščin;
- AB. ker se vse večje število klubov pri oblikovanju svojih ekip zanaša predvsem na trg za prestopne, čeprav bi morali nameniti večjo pozornost lokalnemu usposabljanju;
- AC. ker šport velja za temeljno pravico za vse in bi morali imeti vsi enake pravice do udeležbe v telesnih dejavnostih in športu;
- AD. ker na splošno telesna aktivnost upada, čeprav je nedvoumno dokazano, da koristi osebnemu zdravju, tudi duševnemu, in dobremu počutju ljudi, države članice pa tako ustvarjajo velike prihranke pri javnih izdatkih za zdravje, in kljub naraščajočemu trendu ljubiteljskih športov, kot je tek, ki se izvaja zunaj organiziranih struktur;
- AE. ker športni dogodki in dejavnosti, zlasti pa večja mednarodna tekmovanja, kažejo koristi športa in bi morali imeti pozitiven družbeni, gospodarski in okoljski vpliv;
- AF. ker so nacionalne ekipe temeljnega pomena, saj podpirajo nacionalno identiteto in navdihujejo mlade športnike za doseganje športnih rezultatov na najvišji ravni, hkrati pa spodbujajo solidarnost z množičnim športom;
- AG. ker je nadaljnje izobraževanje in poklicno usposabljanje športnikov ključno za njihovo pripravo na poklicno pot po koncu športne kariere;
- AH. ker so naložbe v usposabljanje in izobraževanje talentiranih mladih športnikov na lokalni ravni ter spodbujanje tega usposabljanja in izobraževanja izjemnega pomena za dolgoročni razvoj športa in njegove vloge v družbi;
- AI. ker so prostovoljci steber organiziranega športa, saj skrbijo za oblikovanje in dostopnost športnih dejavnosti, zlasti na ravni množičnega športa; ker poleg tega nudi še eno odlično priložnost za usposabljanje za mlade, tudi na mednarodni ravni in v povezavi s programi sodelovanja in razvoja na območjih zunaj EU, kjer je treba okrepiti dialog in podpreti zunanjo politiko EU;
- AJ. ker v svojem najširšem smislu šport predstavlja sistem vrednot skupnosti in ker so te vrednote so temelj za skupni jezik, ki presega kulturne in jezikovne ovire; ker lahko prispeva h krepitvi dialoga in solidarnosti s tretjimi državami, spodbujanju varstva temeljnih človekovih pravic in svoboščin po vsem svetu in podpora zunanje politike EU in bi ga bilo treba uporabljati za te namene;

Četrtek, 2. februar 2017

AK. ker zbuja kršitve pravic intelektualne lastnine športnih organizacij, tudi v obliki digitalnega piratstva (zlasti nedovoljeni prenos športnih prireditev v živo), veliko skrb glede dolgoročnega financiranja športa na vseh ravneh;

AL. ker je treba na vseh športnih prireditvah zagotavljati svobodo tiska;

AM. ker lahko šport prispeva k izpolnjevanju ciljev strategije Evropa 2020;

Integriteta in dobro upravljanje športa

1. poudarja, da boj proti korupciji v športu zahteva nadnacionalna prizadevanja in sodelovanje med vsemi deležniki, vključno z javnimi organi, organi kazenskega pregona, športno industrijo, športniki in navijači;

2. poziva mednarodne, evropske in nacionalne športne organizacije, naj se zavežejo k uporabi praks dobrega upravljanja in da bodo razvijale kulturo preglednosti in vzdržno financiranje z javno objavo finančne dokumentacije in opisi svojih dejavnosti, vključno z obveznostjo razkritja nadomestil vodstvenim delavcem ter omejitvijo mandata;

3. meni, da mora razvoj kulture preglednosti spremljati boljša delitev pristojnosti v upravnih organih v športu, boljša razmejitev med komercialnimi in dobrodelnimi dejavnostmi in boljši notranji samoregulativni postopki za napredovanje pri odkrivanju, preiskovanju in sankcioniranju kaznivih dejanj in nezakonitih dejavnosti v športnih organizacijah;

4. opozarja, da je dobro upravljanje, ki mora biti prednostna naloga naslednjega delovnega načrta EU za šport, v skladu z načeli preglednosti, odgovornosti, enakih možnosti, socialne vključenosti in demokracije, vključno z vključenostjo ustreznih deležnikov, pogoj za avtonomnost športnih organizacij;

5. poudarja, da je potrebna politika ničelne tolerance do korupcije in drugih oblik kriminalitete v športu;

6. poudarja, da je uporaba načel dobrega upravljanja v športu, skupaj s spremljanjem, nadzorom in ustreznimi pravnimi instrumenti, ključni dejavnik, ki prispeva k odpravljanju korupcije in drugih nepravilnosti;

7. poziva Komisijo, države članice, športne organizacije in subjekte, ki kandidirajo, naj zagotovijo, da bodo pri potegovanju za prirejanje večjih dogodkov ravnali skladno s standardi dobrega upravljanja, človekovimi pravicami in pravicami delavcev in spoštovali temeljne človekove in delavske pravic in načelo demokracije, da bi zagotovili pozitiven družbeni, gospodarski in okoljski učinek na lokalne skupnosti, obenem pa spoštovali raznolikost in tradicijo za trajnostno dediščino in verodostojnost športa;

8. meni, da morajo biti države, ki se potegujejo za pripravo športnih dogodkov ali jih gostijo, pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju teh dogodkov ter udeležbi na njih družbeno, okoljsko in gospodarsko odgovorne; poziva športne organizacije in države, ki gostijo dogodke, naj se izogibajo nezaželenemu spreminjanju življenjskega okolja lokalnih prebivalcev, vključno z njihovo razselitvijo;

9. poziva Komisijo, naj oblikuje seznam zavez in preuči možnost oblikovanja kodeksa ravnanja na področju dobrega upravljanja in integritete v športu; meni, da bi morale športne organizacije določiti pravila za preglednost, etične standarde in kodeks ravnanja za svoje nadzorne organe, izvršne odbore in člane ter operativno politiko in prakso, da bodo zagotovile neodvisnost in spoštovanje veljavnih pravil; poleg tega meni, da bi iskanje novih instrumentov za sodelovanje med vladami, športnimi organizacijami in EU lahko pripomoglo k odpravi nekaterih trenutnih izzivov, s katerimi se sooča športna industrija;

10. poziva države članice, naj zagotovijo, da bo javno financiranje športa odvisno od izpolnjevanja uveljavljenih in javnosti dostopnih minimalnih standardov upravljanja, spremljanja in poročanja;

Četrtek, 2. februar 2017

11. meni, da je za izboljšanje upravljanja in integritete v športu potrebna sprememba miselnosti vseh ustreznih deležnikov; podpira pobude športnih organizacij za izboljšanje standardov upravljanja v športu in za okrepitev dialoga in sodelovanja z lokalnimi in nacionalnimi organi;
12. poziva športne organizacije, naj do leta 2018 pripravijo in ustrezno izvajajo konkretne predloge za izboljšanje standardov dobrega upravljanja za športne organizacije, športne vodstvene organe in njihova članska združenja ter objavijo rezultate; poudarja ključno vlogo, ki ga ima v tej zvezi ustrezno spremljanje;
13. poziva države članice, če tega še niso storile, da opredelijo vnaprejšnje dogovarjanje o izidih tekem kot specifično kaznivo dejanje in zagotovijo, da bo vsakemu kaznivemu dejanju, kot sta vnaprejšnje dogovarjanje o izidu tekme in korupcija v športu, sledil sodni postopek, saj vnaprejšnje dogovarjanje o izidih tekem in prirejanje rezultatov športnih tekmovanj kršita etiko in integriteto športa in so zanje že določene športne sankcije organov na področju športa;
14. poudarja, da izzivi, povezani s preiskavo mednarodnih primerov vnaprejšnjega dogovarjanja o izidih tekem, zahtevajo čezmejno izmenjavo informacij in da je sodelovanje med športnimi organi, državnimi organi in ponudniki stav v okviru nacionalnih platform bistvenega pomena za odkrivanje, preiskovanje in kazenski pregon vnaprejšnjega dogovarjanja o izidih tekem, poziva države članice, naj razmislijo o uvedbi posebnih služb za pregon, če tega še niso storile, za preiskovanje primerov goljufij v športu; v zvezi s tem opozarja, da četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja uvaja zahtevo, da morajo ponudniki iger na srečo skrbno preveriti visoke transakcije;
15. poziva Svet, naj najde rešitev, ki bo EU in njenim državam članicam omogočila, da podpišejo in ratificirajo konvencijo Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj, da bi omogočili njeno polno izvajanje in ratifikacijo, in poziva Komisijo, naj podpre in olajša ta postopek in zagotovi učinkovito nadaljnje ukrepanje;
16. želi opomniti Komisijo na njeno obljubo, da bo izdala priporočila o izmenjavi primerov dobre prakse na področju preprečevanja goljufij pri športnih tekmovanjih, povezanih s stavami, in boju proti njim, ter jo poziva, naj to priporočilo nemudoma objavi;
17. poziva Komisijo, naj okrepi institucionalne povezave s Svetom Evrope in zatem razvije usklajene operativne programe, s katerimi bi zagotovili čimbolj učinkovito rabo virov;
18. podpira in dodatno spodbuja preventivne in izobraževalne kampanje, kampanje ozaveščanja in informativne programe, da bi športnikom, trenerjem in ustreznim deležnikom na vseh ravneh zagotovili napotke v zvezi z nevarnostjo vnaprejšnjega dogovarjanja izidov tekem, dopingu in drugih vprašanj, povezanih z integriteto, vključno z morebitnimi tveganji in načini, na katere lahko prijavijo dvomljive pristope; poziva Evropsko komisijo in države članice, naj v naslednji delovni načrt EU vključijo konkretne ukrepe, kot so pilotni programi in projekti, ki zagotavljajo, da mladi kar najbolj zgodaj prejmejo državljansko vzgojo v športu;
19. poziva Komisijo, naj še naprej podpira projekte proti dopingu prek programa Erasmus+, oceni njegov učinek ter zagotovi, da bo koristno dopolnjeval obstoječe programe financiranja v okviru boja proti dopingu;
20. poziva Komisijo, naj skozi ves program Erasmus+ podpira projekte dobrega upravljanja v športu;
21. poziva države članice, naj podpirajo kontrole dopinga, nacionalne programe testiranja in zakonodajo, ki omogoča usklajevanje in izmenjavo informacij med državnimi organi, športnimi organi in protidopiškimi agencijami; poziva države članice, naj le tem omogoči, da vzpostavijo obsežne programe spremljanja dopinga in obdelavo in izmenjavo podatkov v skladu s sedanjimi in prihodnjimi pravili EU o varstvu podatkov;

Četrtek, 2. februar 2017

22. ugotavlja, da je Svetovna protidopinška agencija pomembna za spremljanje in usklajevanje strategij in predpisov za boj proti dopingu po vsem svetu; poziva Komisijo in države članice, naj tesno sodelujejo s Svetovno protidopinško agencijo, Unescom in Svetom Evrope za učinkovitejše preprečevanje dopinga in za boj proti njemu, in sicer s krepitvijo pravnih in političnih zavez Svetovnega kodeksa proti dopingu (WADAC); poziva EU, naj spodbuja izmenjavo informacij in primerov dobre prakse na področju zdravja in politik preprečevanja v boju proti uporabi dopinga po vsem svetu;
23. poziva Komisijo in Svet, naj spodbujata in olajšata pogajanja o sporazumih med državami, ki bodo ustrezno pooblaščenim skupinam za kontrolo dopinga iz drugih držav omogočili izvajanje testiranja, ob spoštovanju temeljnih pravic športnikov in v skladu z mednarodno konvencijo proti dopingu v športu;
24. meni, da je doping vse večji problem tudi na področju rekreativnega športa, kjer so potrebne izobraževalne in informacijske kampanje ter izkušeni in profesionalni učitelji in trenerji, da bi prispevali k bolj zdravemu obnašanju glede dopinga;
25. poziva države članice in Komisijo, naj tesno sodelujejo s Svetovno protidopinško agencijo in Svetom Evrope pri oblikovanju politike za zaščito žvižgačev;
26. spodbuja športne organizacije in nacionalne javne organe, naj vzpostavijo usklajen protidopinški sistem za čezmejni nadzor in sprejmejo konkretne ukrepe proti proizvodnji in trgovini z nedovoljenimi poživili v športu;
27. pozdravlja novo konvencijo Sveta Evrope o celostnem pristopu k varnosti, zaščiti in storitvah na nogometnih tekmah in drugih športnih dogodkih in poziva države članice, naj jo nemudoma podpišejo in ratificirajo; ponavlja svoj predlog za uvedbo vzajemnega priznavanja prepovedi dostopa do stadiona v Evropi ter izmenjavo podatkov v zvezi s tem;
28. poziva Komisijo, naj preuči možnosti za izmenjavo informacij v zvezi s nasiljem v športu prek obstoječih omrežij;
29. ugotavlja, da so zaradi nevarnosti terorizma potrebna nova prizadevanja za zagotavljanje operativne varnosti in varovanja ob športnih dogodkih;
30. poudarja, da bi morali športni organi zagotoviti potrebne možnosti dostopa in poročanja na vseh športnih prireditvah, da bi lahko neodvisni informativni mediji izpolnili svojo vlogo pomembnih in kritičnih opazovalcev športnih dogodkov in upravljanja v športu;
31. odločno obsoja vse oblike diskriminacije in nasilja v športu, tako na tekmah kot zunaj njih, in poudarja, da je treba preprečiti takšno obnašanje na vseh ravneh, spodbujati poročanje o takšnih dogodkih in jih spremljati ter promovirati vrednote, kot so spoštovanje, prijateljstvo, strpnost in poštena igra; meni, da so športne organizacije, ki spoštujejo visoke standarde dobrega upravljanja, v boljšem položaju, da spodbujajo družbeno vlogo športa ter za boj proti rasizmu, diskriminaciji in nasilju;
32. opozarja, da je treba okrepiti boj proti trgovini z ljudmi v športu, zlasti trgovino z mladoletniki;
33. pozdravlja dobro prakso samoregulacije, kot je pobuda za pošteno finančno igro, ker spodbuja večjo ekonomsko racionalnost in boljše standarde finančnega poslovanja v profesionalnem športu, pri čemer se osredotoča na dolgoročni in ne na kratkoročni učinek in tako prispeva k zdravemu in trajnostnemu razvoju športa v Evropi; poudarja, da pobuda za pošteno igro spodbuja k boljšim standardom finančnega poslovanja in bi jo bilo treba zato dosledno uporabljati;
34. pozdravlja pregledne in vzdržne naložbe v šport in športne organizacije, pod pogojem, da se izvaja dosleden nadzor, da veljajo stroge zahteve glede razkritja in da ne ogrožajo integritete tekmovanj in športnikov;

Četrtek, 2. februar 2017

35. meni, da je lastniški model, po katerem člani kluba ohranijo nadzor na njim (s pravilom 50+1), primer dobre prakse v EU, in poziva države članice, športne vodstvene organe, nacionalne zveze in lige, naj začnejo konstruktiven dialog in izmenjavo mnenj o tem modelu;

36. poudarja, da je treba športnike, zlasti mladoletne, zaščititi pred primeri nepoštenih praks, kot je lastništvo igralcev v rokah tretjih oseb, kar odpira številna vprašanja o integriteti ter širše etične pomisleke; podpira odločitve upravnih organov, da prepovejo lastništvo igralcev v rokah tretjih oseb, in poziva Komisijo, naj razmisli o prepovedi lastništva igralcev v rokah tretjih oseb v skladu s pravom EU ter povabi države članice k sprejetju dodatnih ukrepov v zvezi s tem;

37. meni, da je potrebna ponovna ocena pravil za spodbujanje lokalnih igralcev, da bi povečali možnosti mladih talentiranih igralcev za igro v prvi ekipi njihovega kluba, s čimer bi izboljšali konkurenčno ravnovesje v Evropi;

38. poziva upravne in nacionalne organe na vseh ravneh, naj v skladu s sodbo Sodišča Evropske unije v primeru Bernard z dne 16. marca 2010 sprejmejo ukrepe, s katerimi bo klubom za usposabljanje zagotovljeno nadomestilo, da bo dosežen cilj spodbujanja in usposabljanja mladih igralcev;

39. ponovno poudarja svojo privrženost evropskemu modelu organiziranega športa, kjer imajo zveze osrednjo vlogo, ker uravnaveša številne različne interese deležnikov, kot so igralci, klubi, lige, zveze in prostovoljci, z ustrežno in demokratično zastopanostjo in mehanizmi za preglednost pri odločanju in z odprtimi tekmovanji na podlagi športnih dosežkov; poziva k finančni solidarnosti na vseh ravneh;

40. pozdravlja letni športni forum EU, ki spodbuja dialog med deležniki iz mednarodnih in evropskih športnih zvez, olimpijskega gibanja, evropskih in nacionalnih krovnih športnih organizacij ter drugih organizacij, povezanih s športom; poudarja, da je treba še izboljšati strukturo dialoga z deležniki, naloge foruma in nadaljnje korake po razpravi;

41. pozdravlja prizadevanja Komisije in vseh deležnikov, da bi spodbudili socialni dialog v športu, kar je odlična priložnost za vzpostavitev ravnovesja med temeljnimi in zaposlitvenimi pravicami športnikov in ekonomsko naravo športa, tako da se v razpravo in sklepanje dogovorov vključijo vsi deležniki, tudi socialni partnerji; priznava dolžnost športnih organizacij, da se zavežejo krepitvi kulture preglednosti; vztraja, da bi morala dejavno spodbujati minimalne zaposlitvene in delavske standarde za poklicne športnike v vsej Evropi;

42. ponovno poziva k uvedbi registra za preglednost plačil zastopnikom športnikov, ki ga mora podpirati učinkovit sistem spremljanja, kot so klirinške družbe za plačila in ustrezne sankcije, v sodelovanju z ustreznimi ustreznimi javnimi organi, da bi odpravili nepravilnosti pri zastopnikih; ponovno poziva k izdajanju licenc za zastopnike športnikov in njihovi registraciji ter k uvedbi minimalne stopnje kvalifikacij; poziva Komisijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe glede na ugotovitve svoje študije o zastopnikih športnikov v Evropski uniji, zlasti glede ugotovitve, da imajo zastopniki osrednjo vlogo v finančnih tokovih, ki pogosto niso pregledni, zaradi česar je večja verjetnost za nezakonite dejavnosti;

43. meni, da je mogoče s celovitim pristopom k enakosti spolov v športu preprečiti stereotipe in ustvariti pozitivno družbeno okolje za vse; pozdravlja pobude, ki spodbujajo enakost spolov in enakopravno zastopanost na vodilnih položajih v športu, športnicam omogočajo usklajevanje družinskega in profesionalnega športnega življenja in si prizadevajo za zmanjšanje razlik na podlagi spola pri plačilu in nagradah ter odpravo vseh stereotipov in nadlegovanja v športu; poziva športna društva, naj namenijo posebno pozornost namenila vidiku enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk v športu;

Četrtek, 2. februar 2017

Socialna vključenost, socialna funkcija in dostopnost športa

44. meni, da bo vlaganje v šport pomagalo izgraditi združeno in vključujočo družbo, odpravilo ovire in omogočilo medsebojno spoštovanje ljudi z izgradnjo mostov med kulturami ter etničnimi in socialnimi razlikami in s spodbujanjem pozitivnega sporočila o skupnih vrednotah, kot so medsebojno spoštovanje, strpnost, sočutje, vodenje, enake možnosti in pravna država;
45. pozdravlja nadnacionalne športne prireditve v različnih evropskih državah, saj prispevajo k spodbujanju ključnih vrednot EU, kot so pluralizem, strpnost, pravičnost, enakost in solidarnost; opozarja, da športne dejavnosti in dogodki spodbujajo turizem v evropskih mestih in območjih;
46. poudarja vrednost prečnih spretnosti, ki jih je mogoče pridobiti s športom v okviru neformalnega in priložnostnega učenja, in nadalje poudarja povezavo med športom, zaposljivostjo, izobraževanjem in usposabljanjem;
47. poudarja, da je šport pomemben za vključevanje in integracijo prikrajšanih skupin; pozdravlja pobude, ki beguncem, migrantom in proslcem za azil omogočajo, da kot športniki sodelujejo na športnih tekmovanjih;
48. poudarja pomen izobraževanja prek športa ter možnosti športa, da socialno ranljivim mladostnikom pomaga na pravo pot; priznava pomen množičnega športa pri preprečevanju radikalizacije in boju proti njej ter spodbuja in podpira pobude na tem področju; pozdravlja dva pilotna projekta, ki ju je sprejel Evropski parlament, in sicer Šport kot sredstvo za integracijo in socialno vključevanje beguncev ter Spremljanje in mentorstvo mladostnikov, ki so izpostavljeni tveganju radikalizacije, prek športa;
49. opozarja, da se mladi evropski športniki pogosto soočajo z izzivom, kako združevati športno kariero z izobraževanjem in delom; priznava, da sta višja izobrazba in poklicno izobraževanje bistvena za čim večjo prihodnjo vključenost športnikov na trg dela; podpira uvedbo učinkovitih sistemov dvojne poklicne poti z minimalnimi zahtevami glede kakovosti in ustreznim spremljanjem napredka programov dvojne poklicne poti v Evropi ter zagotavljanje ustreznih storitev poklicnega usmerjanja prek dogovorov z univerzami ali visokošolskimi institucijami; poziva Komisijo in države članice, naj olajšajo čezmejno mobilnost športnikov, uskladijo priznavanje športnih in izobrazbenih kvalifikacij, vključno z neformalnim in priložnostnim izobraževanjem, pridobljenih s športom, in okrepijo izmenjavo primerov dobrih praks;
50. poudarja, da je treba zagotoviti trajnostno finančno podporo za programe izmenjave na področju dvojne poklicne poti na ravni EU in na nacionalni ravni prek programa Erasmus+ Šport ter spodbujati nadaljnje raziskave na tem področju; poziva države članice, naj v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami spodbujajo čezmejno izmenjavo športnikov ter zagotovijo dostop do športnih štipendij za športnike;
51. podpira mobilnost trenerjev in drugih ponudnikov storitev (kot so fizioterapevti in svetovalci za dvojno poklicno pot) in izmenjavo primerov dobre prakse, s poudarkom na priznavanju kvalifikacij in tehničnih inovacij;
52. poziva športne organizacije, naj skupaj z državami članicami spodbujajo minimalne standarde za trenerje, ki bi vključevali preverjanje kazenske evidence, usposabljanje o varstvu in zaščiti mladoletnikov in ranljivih odraslih ter preprečevanju dopinga in prirejanja izidov tekem in boju proti njima;
53. poudarja, da je Svetovna zdravstvena organizacija pomanjkanje telesne dejavnosti opredelila kot četrti glavni dejavnik tveganja za umrljivost na svetu, kar ima precejšen neposreden in posreden socialni in ekonomski učinek in stroške za države članice; izraža zaskrbljenost, ker se raven telesne dejavnosti v nekaterih državah članicah znižuje kljub precejšnjim stroškom za spodbujanje telesne dejavnosti in velikemu vplivu, ki ga ima pomanjkanje te dejavnosti na splošno zdravje;
54. poziva športne organizacije in države članice, naj sodelujejo pri podpiranju zaposljivosti in mobilnosti trenerjev, ki iščejo zaposlitev v EU, tako da se zavežejo zagotavljanju kakovosti nadzora njihove trenerske usposobljenosti ter standardov kvalifikacij in usposabljanja;

Četrtek, 2. februar 2017

55. spodbuja države članice in Komisijo, naj bo telesna dejavnost politična prednostna naloga v naslednjem delovnem načrtu EU za šport, zlasti za mlade in ranljive skupnosti s socialno prikrajšanih območij, kjer je telesna dejavnost na nizki stopnji;
56. poziva mednarodne in nacionalne zveze ter druge ponudnike izobraževanja, naj zagotovijo, da se vprašanja integritete v športu vključijo v učni načrt usposabljanja za športne trenerje;
57. poudarja, da je spodbujanje telesne vzgoje v šolah vstopna točka za otroke, da se naučijo življenjskih spretnosti, odnosa, vrednot, znanja in razumevanja, in da se naučijo, da bodo vse življenje znali uživati v telesnih dejavnostih; poudarja, da ima sodelovanje na področju športa na univerzah ter med starejšimi pomembno vlogo pri vzdrževanju zdravega življenjskega sloga in spodbujanju družbenih veščin;
58. se zaveda dejstva, da se prebivalstvo EU stara, zato bi bilo treba posebno pozornost nameniti pozitivnemu vplivu, ki ga ima lahko telesna dejavnost na zdravje in dobro počutje starejših;
59. poudarja, da bi bilo treba v vseh političnih sektorjih bolj spodbujati šport in telesno dejavnost; spodbuja lokalne organe in občine, naj spodbujajo enak dostop do telesnih dejavnosti; priporoča državam članicam in Komisiji, naj državljane z ustreznimi zdravstvenimi politikami in programi za vsakodnevno življenje spodbujajo k rednejši telesni dejavnosti;
60. poziva države članice, naj bolj spodbujajo šport med socialno izključenimi skupinami in ljudmi, ki živijo na socialno prikrajšanih območjih, kjer je udeležba v športu pogosto nizka, ter v ta namen okrepijo sodelovanje z ustreznimi nevladnimi organizacijami in šolami, dejavnimi na tem območju, zlasti pri prostorskem načrtovanju in gradnji športnih objektov, da bodo upoštewane posebne potrebe javnosti, zlasti pa ranljivih skupin, kot so invalidi; poziva države članice, naj zagotovijo popoln in enak dostop do javnih športnih objektov na vseh območjih in spodbujajo ustanavljanje novih športnih klubov, zlasti na podeželju in prikrajšanih mestnih območjih;
61. poudarja, da bi morali imeti invalidi enak dostop do vseh potrebnih športnih objektov, prevoza in drugih objektov ter do usposobljenega podpornega osebja, in poziva k boljšemu vključevanju vseh s športom povezanih prvin v skladu z načelom, da morajo biti športni objekti dostopni za vse; poziva države članice, naj izvajajo vključujoče športne programe za invalide v šolah in na univerzah, tudi z zagotavljanjem usposobljenih trenerjev in prilagojenih programov telesnih dejavnosti, že na nižjih stopnjah v šoli, da se bodo mogli učenci, dijaki in študentje s posebnimi potrebami udeleževati v športni vzgoji in zunajšolskih športnih dejavnostih;
62. priznava temeljno vlogo mednarodnih paraolimpijskih iger pri ozaveščanju, boju proti diskriminaciji in spodbujanju dostopa do športa za invalide; poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za vključevanje invalidov v športne dejavnosti in naj povečajo vidnost paraolimpijskih iger in drugih tekmovanj invalidnih športnikov v javnih medijih ter naj jih več prenašajo;
63. poziva države članice in Komisijo, naj zagotovijo, da bodo otroci vadili šport v varnem okolju;
64. pozdravlja pobude za spodbujanje vključevanja, integritete in dostopnosti v športu z uporabo novih tehnologij in inovacij;
65. pozdravlja uspeh evropskega tedna športa, ki je namenjen spodbujanju športa, telesne dejavnosti in bolj zdravega življenjskega sloga v vsej Evropi ne glede na starost, okolje, iz katerega prihajajo, ali telesno pripravljenost, in poziva vse institucije EU in države članice, naj sodelujejo in še naprej spodbujajo to pobudo, hkrati pa zagotovijo njeno dostopnost čim širši javnosti;
66. meni, da so tradicionalni športi del evropske kulturne dediščine;
67. pozdravlja študijo Komisije o posebnostih športa; poziva Komisijo in športne organizacije, naj razmislijo o nadaljnjih ukrepih, s katerimi bi te posebnosti razvijali;

Četrtek, 2. februar 2017

68. poudarja, da so finančna sredstva pomembno orodje politik EU za izboljšanje poglobitnih področij dejavnosti EU na področju športa; poziva Komisijo, naj nameni več sredstev za šport v okviru programa Erasmus+, s poudarkom na množičnem športu in izobraževanju, da bi povečali njegovo prepoznavnost in dostopnost ter izboljšali vključevanje športa v druge programe financiranja, na primer evropske strukturne in investicijske sklade ali program Zdravje; poziva k izboljšanju komunikacije med Komisijo in državami članicami, da se bodo ta sredstva uporabljala učinkoviteje, in k zmanjšanju upravnega bremena za organizacije, ki delujejo na področju množičnega športa;
69. spodbuja države članice in Komisijo, naj podprejo ukrepe in programe za spodbujanje mobilnosti, sodelovanja, izobraževanja, razvijanja veščin in usposabljanja prostovoljcev v športu ter priznavanje njihovega dela; priporoča izmenjavo primerov dobre prakse v prostovoljstvu za pomoč pri spodbujanju športnega udejstvovanja in kulture, vključno prek možnosti iz programa Erasmus+;
70. poziva Komisijo, naj izda smernice za uporabo pravil o državni pomoči na področju športa ter upošteva socialne, kulturne in izobraževalne cilje športa, da bi zagotovila večjo pravno varnost; v zvezi s tem meni, da nobena športna organizacija, zlasti organizacija za množične športe, ne sme biti diskriminirana pri prijavi za javna sredstva na nacionalni in lokalni ravni;
71. meni, da je bistvenega pomena, da mehanizmi finančne solidarnosti na področju športa vzpostavijo potrebno povezavo med poklicnim in ljubiteljskim športom; v zvezi s tem pozdravlja prispevek nacionalne loterije k množičnemu športu in države članice spodbuja, naj za ponudnike stav z licenco uvedejo obveznost pravičnega in sorazmernega finančnega prispevka za množični šport in projekte, namenjene izboljšanju množičnega dostopa športu, da bi zagotovile njihovo trajnost, preglednost in sledljivost, poleg finančnih prispevkov, ki so jih že pridobili s prodajo medijskih pravic in pravic prenosa;
72. meni, da je prodaja televizijskih pravic na osrednji, izključni in ozemeljski podlagi s pravično delitvijo prihodkov bistvena za trajnostno financiranje športa na vseh ravneh in za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev;
73. poudarja, da kršitve pravic intelektualne lastnine v športu ogrožajo dolgoročno financiranje športa;
74. priporoča državam članicam, naj uvedejo in dejavno uporabijo svoje davčne sisteme za oprostitev plačila DDV, davčne olajšave in druge oblike finančnih spodbud v množičnem športu; ugotavlja, da se pravila o državni pomoči ne bi smela uporabljati za tako podporo;
75. poziva Komisijo in države članice, naj namenijo več sredstev za javne športne objekte in igrišča, da bi povečali preprost dostop do množičnega športa;
76. meni, da bi morala biti trajnost in varstvo okolja sestavni del športnih dogodkov, športni deležniki pa bi morali prispevati k ciljem iz globalne agende za trajnostni razvoj do leta 2030;
77. spodbuja nacionalne olimpijske komiteje in nacionalne športne zveze držav članic, naj sprejmejo in uporabijo zastavo in emblem Evropske unije skupaj s posameznimi zastavami in nacionalnimi simboli na mednarodnih športnih dogodkih;
78. poudarja, da je šport pomemben dejavnik pri ustvarjanju in krepitvi občutka lokalne, nacionalne in celo evropske pripadnosti;
79. poudarja, kako pomembna je popolna preglednost lastništva v profesionalnih športnih klubih;
- o
- o o
80. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter evropskim, mednarodnim in nacionalnim športnim zvezam in ligam.
-

Četrtek, 2. februar 2017

P8_TA(2017)0013

Čezmejni vidiki posvojitve

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 s priporočili Komisiji o čezmejnih vidikih posvojitve (2015/2086(INL))

(2018/C 252/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 67(4) in 81(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989, zlasti členov 7, 21 in 35 Konvencije,
- ob upoštevanju člena 2 izbirnega protokola h Konvenciji Organizacije združenih narodov o otrokovih pravicah glede prodaje otrok, otroške prostitucije in otroške pornografije z dne 25. maja 2000,
- ob upoštevanju Dunajske konvencije o diplomatskih odnosih z dne 24. aprila 1963,
- ob upoštevanju Haaške konvencije o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah z dne 29. maja 1993,
- ob upoštevanju poročila komisarja za človekove pravice o posvojitvah in otrocih z vidika človekovih pravic, ki je bilo objavljeno 28. aprila 2011,
- ob upoštevanju členov 46 in 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve in mnenja Odbora za peticije (A8-0370/2016),

Skupni minimalni standardi za posvojitve

- A. ker je treba pri sprejemanju vseh odločitev na področju posvojitve nujno upoštevati načelo največje koristi za otroka, nediskriminacijo in njegove temeljne pravice;
- B. ker namen posvojitve ni, da bi odraslim dali pravico do otroka, temveč da bi otroku dali stabilno, ljubeče in skrbno okolje, v katerem bo otrok lahko skladno rasel in se razvijal;
- C. ker postopek posvojitve zadeva otroke, ki ob vložitvi prošnje za posvojitve še niso dopolnili 18 let oziroma še niso dosegli polnoletnosti v svoji državi izvora;
- D. ker je treba najti ravnovesje med pravico posvojenega otroka, da pozna svojo pravo identiteto, in pravico bioloških staršev, da zaščitijo svojo identiteto;
- E. ker gmotno stanje bioloških staršev ne bi smelo biti edina podlaga in razlog, da jim pristojni organi odvzamejo roditeljsko pravico in dajo otroka v posvojitve;
- F. ker se postopek posvojitve ne bi smel začeti, preden postane morebitna odločba o odvzemu roditeljske pravice bioloških staršev pravnomočna in so ti imeli priložnost, da uporabijo vsa pravna sredstva zoper tako odločbo; ker lahko druge države članice odklonijo priznanje akta o posvojitvi, ki je bil sprejet brez teh postopkovnih jamstev;

Četrtek, 2. februar 2017

- G. ker bo večja učinkovitost in preglednost omogočila izboljšave nacionalnih postopkov posvojitve, poenostavila pa bi lahko tudi mednarodne posvojitve, kar bi povečalo število posvojenih otrok; ker bi moralo biti v zvezi s tem spoštovanje člena 21 Konvencije OZN o otrokovih pravicah, ki so jo ratificirale vse države članice, glavno referenčno merilo za vse postopke, ukrepe in strategije v zvezi s čezmejnimi posvojitvami, ob spoštovanju največje koristi za otroka;
- H. ker bi bilo treba narediti več, da bi brezvestnim posredniškim organizacijam za preprečevanje izkoriščanja bodočih staršev, ki jih zanima posvojitve, in ker je treba torej sodelovanje pri boju proti kriminalu in korupciji v EU okrepiti tudi na tem področju;
- I. ker bi bilo treba čim bolj spodbujati namestitev bratov in sester v isto posvojiteljsko družino, da bi jih obvarovali pred dodatnimi travmatičnimi izkušnjami zaradi ločitve;

Meddržavne posvojitve po Haaški konvenciji iz leta 1993

- J. ker je s Haaško konvencijo o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah z dne 29. maja 1993 (v nadaljnjem besedilu: Haaška Konvencija), ki so jo ratificirale vse države članice, določen sistem upravnega sodelovanja in priznavanja meddržavnih posvojitvev, tj. posvojitvev, pri katerih posvojitelji in otrok oz. otroci svojega običajnega prebivališča nimajo v isti državi;
- K. ker je s Haaško konvencijo določeno, da se meddržavne posvojitve samodejno priznajo v vseh državah podpisnicah in da za veljavnost posvojitve ni potreben poseben postopek priznanja;
- L. ker se v skladu s Haaško konvencijo priznanje odkloni le, če je posvojitvev v očitnem nasprotju z javnim redom zadevne države, ob upoštevanju največje koristi za otroka;

Sodelovanje v civilnih zadevah na področju posvojitve

- M. ker je izobraževanje v pravosodju v najširšem pomenu bistveno za medsebojno zaupanje na vseh pravnih področjih, tudi na področju posvojitvev; ker se morajo zato obstoječi programi EU za izobraževanje v pravosodju in podporo Evropski mreži institucij za izobraževanje v pravosodju bolj osredotočiti na specializirana sodišča, kot so sodišča za družinske zadeve in za mladoletnike;
- N. ker bi morali dobiti državljani boljši dostop do izčrpnih informacij o pravnih in postopkovnih vidikih posvojitvev v državah članicah; ker bi v zvezi s tem lahko razširili portal e-pravosodje;
- O. ker je bilo leta 1997 vzpostavljeno sodelovanje v okviru Evropske mreže varuhov otrokovih pravic in bi bilo treba evropske varuhe s področja zadev, povezanih z otroki, spodbuditi k tesnejšemu sodelovanju in usklajevanju znotraj te mreže; ker bi bilo lahko med temi prizadevanji tudi njihovo vključevanje v obstoječe programe za izobraževanje v pravosodju, ki jih financira EU;
- P. ker bi bilo treba opraviti poglobljeno analizo, saj je treba storiti več za preprečevanje in boj proti čezmejni trgovini z otroki za namen posvojitve ter izboljšati ustrezno in učinkovito izvajanje obstoječih predpisov in smernic za boj proti trgovini z otroki; ker je treba torej sodelovanje pri boju proti kriminalu in korupciji v EU okrepiti tudi na tem področju, da bi preprečili ugrabitve, prodajo ali trgovino z otroki;

Čezmejno priznanje nacionalnih aktov o posvojitvi

- Q. ker je načelo vzajemnega zaupanja med državami članicami temeljnega pomena v pravu Unije, saj omogoča oblikovanje in vzdrževanje območja brez notranjih meja; ker načelo vzajemnega priznavanja, ki temelji na vzajemnem zaupanju, obvezuje države članice k temu, da izvršijo sodbo ali odločbo iz druge države članice;

Četrtek, 2. februar 2017

- R. ker so kljub mednarodnim pravilom na tem področju še vedno razlike med mnenji držav članic glede načel, ki bi morala veljati za postopek posvojitve, tako kot obstajajo razlike tudi glede postopka posvojitve in pravnih učinkov postopka posvojitve;
- S. ker je Evropska unija pristojna za sprejemanje ukrepov za izboljšanje pravosodnega sodelovanja med državami članicami brez vpliva na nacionalno družinsko pravo, vključno na področju posvojitve;
- T. ker izjeme javnega reda služijo varovanju identitete držav članic, kar odraža tudi materialno družinsko pravo držav članic;
- U. ker trenutno ni evropskih določb o priznanju – samodejnem ali ne – nacionalnih aktov o posvojitvi, se pravi o posvojitvah, ki se opravijo izključno v eni državi članici;
- V. ker odsotnost takšnih določb povzroča precejšnje težave evropskim družinam, ki se po posvojitvi otroka preselijo v drugo državo članico, kjer posvojitve morda ne bo priznana, kar lahko pomeni, da bodo imeli starši težave pri zakonitem izvajanju roditeljske pravice, lahko pa se soočijo tudi z gmotnimi težavami zaradi različnih taks na tem področju;
- W. ker odsotnost takšnih določb ogroža pravice otrok do stabilne in stalne družine;
- X. ker so starši ob selitvi v drugo državo članico sedaj lahko dolžni iti skozi posebni nacionalni postopek priznanja ali celo ponovne posvojitve otroka, kar povzroča precejšnjo pravno negotovost;
- Y. ker lahko sedanje stanje povzroča resne težave in preprečuje družinam, da bi v celoti uveljavljale pravico do prostega gibanja;
- Z. ker je morda treba pregledati in oceniti splošno stanje prek posvetovanj med pristojnimi organi držav članic;
- AA. ker se Uredba Bruselj II ne ukvarja s priznanjem akta o posvojitvi, saj obravnava le starševsko odgovornost;
- AB. ker je zato izjemno pomembno, da se sprejme zakonodaja, ki bo omogočala samodejno priznanje domačega akta o posvojitvi, izdanega v eni državi članici, v drugi državi članici, pod pogojem, da se zagotovi spoštovanje nacionalnih predpisov o javnem redu in načel subsidiarnosti in sorazmernosti;
- AC. ker bi takšna zakonodaja dopolnila Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 ⁽¹⁾ (Bruselj IIa) na področju sodne pristojnosti in starševske odgovornosti in zapolnila luknjo na področju priznavanja posvojitve, kot določa mednarodno pravo (Haaška konvencija);

Skupni minimalni standardi za posvojitve

1. poziva organe držav članic, naj sprejmejo vse odločitve v zadevah v zvezi s posvojitvijo v najboljšo korist za otroka in s spoštovanjem njegovih temeljnih pravic, vselej ob upoštevanju posebnih okoliščin posameznih primerov;
2. poudarja, da ne bi smeli obravnavati otrok, ki so dani v posvojitve, kot last države, temveč kot posameznike z mednarodno priznanimi temeljnimi pravicami;
3. poudarja, da je vsak primer posvojitve drugačen in ga je treba oceniti glede na njegove značilnosti;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (UL L 338, 23.12.2003, str. 1).

Četrtek, 2. februar 2017

4. meni, da bi bilo treba v primerih posvojitve s čezmejnimi vidiki upoštevati kulturne in jezikovne navade otroka in jih čim bolj spoštovati;
5. meni, da je treba v postopku za posvojitve otroku vedno dati možnost, da ga poslušajo, in to brez pritiskov, in da izrazi svoje mnenje o postopku za posvojitve, ob upoštevanju njegove starosti in zrelosti; zato meni, da je izjemnega pomena, da si prizadevamo pridobiti otrokovo soglasje k posvojitvi, kadar koli je to mogoče in ne glede na otrokovo starost; v zvezi s tem poziva, da je treba še posebej skrbno ravnati v primeru mladih otrok in dojenčkov, ki še ne morejo izraziti svojega mnenja;
6. meni, da odločba o posvojitvi ne bi smela biti sprejeta, preden biološki starši izrazijo svoje mnenje, in, kjer je to primerno, preden izčrpajo vsa pravna sredstva v zvezi z roditeljsko pravico in preden je odvzem roditeljske pravice bioloških staršev pravnomočen; zato poziva organe držav članic, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za dobro počutje otroka tekom postopkov uporabe pravnih sredstev in med celotnim pravnim postopkom posvojitve, obenem pa poskrbijo, da bo otrok imel varstvo in oskrbo, ki jo potrebuje za skladen razvoj;
7. poziva Komisijo, naj preuči možnost izvedbe primerjalne študije, ki bi analizirala pritožbe v zvezi s posvojitvami brez privolitve staršev s čezmejnimi vidiki;
8. poudarja, da bi morali pristojni organi, preden dajo otroka v posvojitve tujim osebam, vedno najprej preučiti možnost, da otroka namestijo k sorodnikom, tudi če živijo v drugi državi, če ima otrok vzpostavljen odnos s temi družinskimi člani in po opravljeni individualni oceni otrokovih potreb; meni, da odločilni dejavnik ne bi smelo biti prebivališče družinskih članov, ki želijo prevzeti skrb za otroka;
9. poziva k enakemu obravnavanju staršev z različnim državljanstvom v postopkih v zvezi s starševsko odgovornostjo in posvojitvijo; poziva države članice, naj zagotovijo enakost vseh procesnih pravic sorodnikov, vključenih v postopek posvojitve, ki so državljani drugih držav članic, vključno z zagotavljanjem pravne pomoči, pravočasnega obveščanja o obravnavah, pravice do tolmača ter vseh dokumentov v zvezi z zadevo v njihovem maternem jeziku;
10. poudarja, da bi morali pred sprejetjem kakršne koli odločitve o posvojitvi otroka, ki je državljan druge države članice, o tem obvestiti konzularni organ te države članice in otrokovo družino, ki prebiva v tej državi članici, ter se z njimi posvetovati;
11. poleg tega poziva države članice, naj posebno pozornost namenijo mladoletnikom brez spremstva, ki so zaprosili ali pridobili status begunca, in zagotovijo, da ti prejmejo varstvo, pomoč in oskrbo, h katerim države članice zavezujejo njihove mednarodne obveznosti, po možnosti tako, da jih v vmesnem obdobju namestijo pri rejniških družinah;
12. poudarja, kako pomembno je socialnim delavcem zagotoviti primerne delovne pogoje, da lahko brez morebitnih finančnih ali pravnih pritiskov in ob popolnem upoštevanju najboljše koristi za otroka ustrezno presojujejo vsak primer posebej, pri čemer obravnavajo kratko-, srednje- in dolgoročne vidike;

Meddržavne posvojitve po Haaški konvenciji iz leta 1993

13. je seznanjen z dosežki Haaške konvencije in s pomembnostjo njenega izvajanja ter spodbuja vse države, naj jo podpišejo, ratificirajo ali pristopijo k njej;
14. obžaluje dejstvo, da se težave pogosto pojavijo pri izdaji potrdil o posvojitvi; zato poziva organe držav članic, naj zagotovijo dosledno upoštevanje postopkov in zaščitnih ukrepov iz Haaške konvencije, da bi tako zagotovili samodejno priznanje; poziva države članice, naj ne ustvarjajo nepotrebnih birokratskih ovir za priznanje posvojitve v okviru Haaške konvencije, ki bi lahko podaljšali trajanje in zvišali stroške postopka;
15. poudarja, da bi si lahko bolj prizadevali za spoštovanje in dosledno izvrševanje določb Haaške konvencije, saj nekatere države članice zahtevajo dodatne upravne postopke ali nesorazmerne pristojbine v zvezi s priznanjem posvojitve, na primer za vpis ali spremembo zapisa matičnega dejstva ali za pridobitev državljanstva, čeprav je to v nasprotju z določbami Haaške konvencije;
16. poziva države članice, naj spoštujejo postopke v zvezi s posvetovanjem in zahteve po soglasju iz člena 4 Haaške konvencije;

Četrtek, 2. februar 2017

Sodelovanje v civilnih zadevah na področju posvojitve

17. poziva države članice, naj okrepijo svoje sodelovanje na področju posvojitve, tudi pri pravnih in socialnih vidikih, in poziva k večjemu sodelovanju pristojnih organov pri nadaljnjih ocenah, kjer je to potrebno; v zvezi s tem poziva EU, naj dosledno obravnava pravice otrok v vseh svojih pomembnejših notranjih in zunanjih politikah;
18. poziva Komisijo, naj vzpostavi učinkovito evropsko mrežo sodnikov in organov, specializiranih za posvojitve, da bi olajšali izmenjavo informacij in zgledov dobre prakse, kar je zlasti koristno, kadar je pri posvojitvi prisoten tuj element; meni, da je zelo pomembno spodbujati usklajevanje in izmenjavo dobre prakse z zdajšnjo Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju, da bi dosegli čim večjo doslednost v primerjavi s programi, ki jih EU že financira; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj odobri financiranje specializiranega usposabljanja za sodnike, ki delajo na področju čezmejnih posvojitvev;
19. meni, da lahko priložnosti za usposabljanje in srečevanje za sodnike, ki delajo na področju čezmejnih posvojitvev, pripomorejo pri natančni opredelitvi pričakovanih in zahtevanih pravnih rešitev na področju priznavanja nacionalnih posvojitvev; zato poziva Komisijo, naj pri pripravi predloga uredbe zagotovi tudi financiranje za priložnosti za usposabljanje in srečevanje;
20. poziva Komisijo, naj na evropskem portalu e-pravosodje objavi ustrezne pravne in postopkovne informacije o posvojitvenem pravu in praksi v vseh državah članicah;
21. je seznanjen z dejavnostmi Evropske mreže varuhov otrokovih pravic in meni, da bi bilo treba to sodelovanje nadalje razviti in okrepiti;
22. poudarja, da je potrebno tesno sodelovanje, tudi prek evropskih organov, kot je Europol, da bi preprečili čezmejne ugrabitve, prodajo in trgovino z otroki za namen posvojitve; ugotavlja, da lahko zanesljivi nacionalni sistemi vpisa rojstev preprečijo trgovino z otroki za namen posvojitve; v zvezi s tem poziva k boljšemu usklajevanju na občutljivem področju posvojitve otrok iz tretjih držav;

Čezmejno priznanje nacionalnih aktov o posvojitvi

23. navaja, da obstaja jasna potreba po evropski zakonodaji, ki bo določala samodejno čezmejno priznavanje nacionalnih aktov o posvojitvi;
24. poziva Komisijo, naj do 31. julija 2017 na podlagi členov 67 in 81 Pogodbe o delovanju Evropske unije v skladu s priporočili iz priloge k temu predlogu resolucije in v skladu z obstoječim mednarodnim pravom pripravi predlog akta o čezmejnem priznanju aktov o posvojitvi;
25. potrjuje, da priporočila, priložena temu predlogu resolucije, spoštujejo temeljne pravice ter načeli subsidiarnosti in sorazmernosti;
26. meni, da zahtevani predlog ne bo imel negativnih finančnih posledic, ker bo končni cilj, tj. samodejno priznanje aktov o posvojitvi, privedel do zmanjšanja stroškov;

o

o o

27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo in priložena podrobna priporočila posreduje Komisiji in Svetu ter parlamentom in vladam držav članic.

Četrtek, 2. februar 2017

PRILOGA K RESOLUCIJI

PODROBNA PRIPOROČILA ZA UREDBO SVETA O ČEZMEJNEM PRIZNAVANJU AKTOV O POSVOJITVI

A. NAČELA IN CILJI ZAHTEVANEGA PREDLOGA

1. Čedalje večje število državljanov Unije vsako leto uveljavi svojo pravico do prostega gibanja in se odloči, da se bo preselilo v drugo državo članico Unije. To ima vrsto težavnih posledic v zvezi s priznanjem in pravnim reševanjem osebnega in družinskega pravnega položaja mobilnih posameznikov. Unija je začela obravnavati te težavne situacije, npr. s sprejetjem Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in z uvedbo tesnejšega sodelovanja pri priznanju določenih vidikov premoženjskih razmerij med zakoncema in premoženjskih posledic registriranih partnerskih skupnosti.
2. Haaška konvencija o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah z dne 29. maja 1993 (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija) velja v vseh državah članicah. Nanaša se na postopke čezmejne posvojitve in določa samodejno priznanje teh posvojitvev. Ne zajema pa položaja družine, v kateri je bil otrok posvojen povsem v skladu z nacionalnim postopkom, družina pa se nato preseli v drugo državo članico. To lahko privede do precejšnjih pravnih težav, če se pravno razmerje med staršem oz. staršema ter posvojenim otrokom ne prizna samodejno. Potrebni so lahko dodatni upravni ali sodni postopki, v skrajnih primerih pa je lahko priznanje tudi v celoti odklonjeno.
3. Zato je treba za zaščito temeljnih pravic in svoboščin teh državljanov Unije sprejeti uredbo, ki bo zagotavljala samodejno čezmejno priznanje aktov o posvojitvi. Ustrezna pravna podlaga za tak predlog sta člen 67(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki ureja vzajemno priznavanje sodb in odločb, in člen 81(3) Pogodbe, ki zadeva ukrepe na področju družinskega prava. Uredbo po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme Svet.
4. Predlagana uredba zagotavlja samodejno priznanje aktov o posvojitvi, izdanih v državah članicah v okviru vseh postopkov, z izjemo postopka iz Haaške konvencije. Ker imajo lahko evropske družine povezave s tretjimi državami ali so v teh tretjih državah v preteklosti živele, uredba določa tudi, da se akt o posvojitvi, izdan v tretji državi, prizna v vseh državah članicah, če je bil v okviru ustreznih nacionalnih postopkovnih pravil priznan v eni državi članici.
5. Da pa bi se izognili iskanju najugodnejše pravne ureditve ali uporabi neustreznih nacionalnih pravil, je samodejno priznanje pogojeno, in sicer priznanje ne sme biti v očitnem nasprotju z javnim redom države članice, v kateri poteka postopek za priznanje, ob poudarku, da takšna odklonitev nikoli ne sme voditi v *de facto* diskriminacijo, ki je prepovedana s členom 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, poleg tega pa mora biti država članica, ki je odločala o posvojitvi, pristojna v skladu s členom 4 predloga iz dela B (v nadaljnjem besedilu: predlog). To pristojnost ima lahko le država članica, kjer ima običajno prebivališče eden izmed staršev, oba starša ali otrok. Pristojnost za prvo priznanje posvojitve v Uniji ima lahko tudi država članica, katere državljani so starši ali otrok, če je bil akt o posvojitvi izdan v tretji državi. S tem se zagotovi dostop do sodnega varstva evropskim družinam, ki živijo v tujini.
6. Posebni postopki so potrebni za odločanje o vseh ugovorih zoper priznanje v posameznih primerih. Te določbe so podobne tistim iz drugih aktov Unije na področju civilnega pravosodja.
7. Da bi pospešili upravne postopke v zvezi s samodejnim priznanjem, bi morali uvesti evropsko potrdilo o posvojitvi. Komisija sprejme obrazec za omenjeno potrdilo v obliki delegiranega akta.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL L 201, 27.7.2012, str. 107).

Četrtek, 2. februar 2017

8. Predlog zadeva le posamezni odnos starša in otroka. Držav članic ne obvezuje k priznanju posebnih pravnih razmerij med staršema posvojenega otroka, saj se nacionalna zakonodaja v zvezi s pari močno razlikuje.
9. Končno vsebuje predlog tudi običajne končne in prehodne določbe iz instrumentov civilnega pravosodja. Samodejno priznanje posvojitve velja le za odločbe o posvojitvi, izdane od datuma začetka uporabe uredbe, in od tega datuma tudi za vse prej izdane akte o posvojitvi, če je otrok še mladoleten.
10. Ta predlog je v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, saj države članice ne morejo same vzpostaviti pravnega okvira za čezmejno priznavanje aktov o posvojitvi, predlog pa tudi ne presega tistega, kar je nujno, da se zagotovi stabilnost pravnega položaja posvojenih otrok. Predlog ne vpliva na družinsko pravo držav članic.

B. BESEDILO ZAHTEVANEGA PREDLOGA

Uredba Sveta o čezmejnem priznavanju aktov o posvojitvi

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 67(4) in 81(3) Pogodbe,

ob upoštevanju zahteve Evropskega parlamenta, naslovljene na Evropsko komisijo,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija si je zastavila cilj ohranjanja in razvijanja območja svobode, varnosti in pravice, v katerem je zagotovljeno prosto gibanje oseb. Za postopno oblikovanje tega območja mora Unija sprejeti ukrepe, povezane s pravosodnim sodelovanjem v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, tudi na področju družinskega prava.
- (2) V skladu s členoma 67 in 81 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ti ukrepi vključujejo ukrepe za zagotavljanje vzajemnega priznavanja sodnih in izvensodnih odločb.
- (3) Da bi zagotovili prosto gibanje družin, ki so posvojile otroka, je potrebno in primerno, da pravila, ki urejajo pristojnost ter priznanje aktov o posvojitvi, določa zavezujoč pravni instrument Unije, ki se uporablja neposredno.
- (4) Ta uredba bi morala ustvariti jasen in celovit pravni okvir na področju čezmejnega priznavanja aktov o posvojitvi, družinam bi morala zagotoviti primerne rešitve glede pravne varnosti, predvidljivosti in prožnosti, preprečiti pa bi se morali primeri, v katerih pravno veljavni akt o posvojitvi iz ene države članice ni priznan v drugi državi članici.
- (5) Ta uredba bi morala urejati priznanje aktov o posvojitvi, izdanih ali priznanih v državi članici, ne bi pa smela zajemati priznanja meddržavnih posvojitvev, izvedenih v skladu s Haaško konvencijo o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah z dne 29. maja 1993, saj ta že zagotavlja samodejno priznanje teh posvojitvev. Zato bi se morala ta uredba uporabljati le za priznanje nacionalnih posvojitvev in za mednarodne posvojitve, ki niso izvedene v skladu z omenjeno konvencijo.
- (6) Obstajati mora povezava med posvojitvijo in ozemljem države članice, ki je izdala akt o posvojitvi ali ga je priznala. Posledično bi moralo biti priznanje odvisno od skladnosti s skupnimi pravili o pristojnosti.

Četrtek, 2. februar 2017

- (7) Pravila o pristojnosti bi morala biti povsem predvidljiva in temeljiti na načelu, da je pristojnost na splošno odvisna od kraja, kjer ima posvojitelj oziroma eden izmed posvojiteljev ali otrok običajno prebivališče. Pristojnost bi morala biti omejena na to ozemlje, razen v primerih, ki vključujejo tretje države, kjer je lahko povezovalni dejavnik država članica državljanstva.
- (8) Ker posvojitve načeloma zadevajo mladoletnike, ni ustrezno, da bi staršema ali otroku omogočili prožnost pri izbiri organov, ki bodo odločali o posvojitvi.
- (9) Medsebojno zaupanje pri delovanju pravosodja v Uniji upravičuje načelo, da bi bilo treba akte o posvojitvi, izdane ali priznane v državi članici, priznati v vseh drugih državah članicah, ne da bi bil za to potreben poseben postopek. Zato bi morali v državi članici izdan akt o posvojitvi obravnavati, kot da je bil izdan v zaproseni državi članici.
- (10) Samodejno priznanje akta o posvojitvi, ki je bil izdan v drugi državi članici, v zaproseni državi članici ne bi smelo ogroziti spoštovanja pravic obrambe. Zato bi morala imeti vsaka zainteresirana stran možnost, da zaprosi za odklonitev priznanja akta o posvojitvi, če meni, da je izpolnjen eden od pogojev za odklonitev priznanja.
- (11) Priznanje nacionalnih aktov o posvojitvi bi moralo biti samodejno, razen če država članica, v kateri je potekala posvojitve, ni bila pristojna ali če bi bilo takšno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom države članice, ki naj bi priznala posvojitve, po razlagi v skladu s členom 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (12) Ta uredba ne bi smela vplivati na materialno družinsko pravo držav članic, tudi pravo o posvojitvah. Poleg tega priznanje akta o posvojitvi po tej uredbi ne bi smelo pomeniti priznanja pravnega razmerja med posvojiteljema kot posledico priznanja akta o posvojitvi, vendar to tudi ne bi smelo vplivati na odločitev o priznanju akta o posvojitvi.
- (13) Vsa postopkovna vprašanja, ki jih ne ureja ta uredba, bi se morala obravnavati v skladu z nacionalnim pravom.
- (14) Če akt o posvojitvi vsebuje pravno razmerje, ki ga pravo zaprosene države članice ne pozna, bi bilo treba to pravno razmerje, vključno z vsemi pravicami, ki izhajajo iz njega, kolikor je mogoče, prilagoditi pravnemu razmerju, ki ima v pravo zadevne države članice enakovredne učinke ter je namenjen izpolnjevanju podobnih ciljev. Vsaka država članica bi morala določiti, kdo opravi prilagoditev in na kakšen način.
- (15) Zaradi poenostavitve samodejnega priznanja iz te uredbe bi morali pripraviti obrazec za prenos aktov o posvojitvi, tj. evropsko potrdilo o posvojitvi. V ta namen bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s pripravo in spreminjanjem obrazca potrdila. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da se zadevni dokumenti sočasno, pravočasno in na ustrezen način posredujejo Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (16) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči cilja te uredbe in ker se ta cilj lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (17) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, [sta Združeno kraljestvo in Irska predložila uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe] / [Združeno kraljestvo in Irska brez poseganja v člen 4 navedenega protokola ne sodelujeta pri sprejetju te uredbe, ki zanju ni zavezujoča niti se zanju ne uporablja].
- (18) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanjo zato ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za priznanje aktov o posvojitvi.
2. Ta uredba se ne uporablja za ali vpliva na:
  - (a) zakonodajo držav članic glede pravice do posvojitve ali drugih vprašanj s področja družinskega prava;
  - (b) meddržavne posvojitve po Haaški konvenciji o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah z dne 29. maja 1993 (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija).
3. Določbe te uredbe držav članic ne zavezujejo k:
  - (a) priznanju obstoja kakršnega koli pravnega razmerja med starši posvojenega otroka kot posledico priznanja akta o posvojitvi;
  - (b) izdaji aktov o posvojitvi v okoliščinah, v katerih ustrezno nacionalno pravo tega ne dovoljuje.

Člen 2

Opredelitev

Za namene te uredbe „akt o posvojitvi“ pomeni sodbo ali odločbo, ki ustvari ali prizna trajno pravno razmerje med otrokom, ki še ni polnoleten, in novim staršem ali staršema, ki nista biološka starša tega otroka, ne glede na poimenovanje tega pravnega razmerja v nacionalnem pravu.

Člen 3

Samodejno priznanje aktov o posvojitvi

1. Akt o posvojitvi, izdan v državi članici, se brez posebnega postopka prizna v drugi državi članici, če je država članica, ki je akt izdala, pristojna v skladu s členom 4.
2. Vsaka zainteresirana stran lahko v skladu s postopkom iz člena 7 zaprosi za odločitev, da ni razlogov za odklonitev priznanja iz člena 6.
3. Če je izid postopka pred sodiščem države članice odvisen od odločitve o odklonitvi priznanja kot o predhodnem vprašanju, je za to vprašanje pristojno to sodišče.

Člen 4

Pristojnost za akte o posvojitvi

1. Organi države članice lahko izdajo akt o posvojitvi le, če ima posvojitelj oziroma posvojitelja ali posvojeni otrok običajno prebivališče v tej državi članici.
2. Kadar so akt o posvojitvi otroka izdali organi tretje države, lahko organi države članice prav tako izdajo akt o posvojitvi ali odločijo o priznanju akta o posvojitvi iz tretje države v skladu s postopki nacionalnega prava, če posvojitelj oziroma posvojitelja ali posvojeni otrok nimajo običajnega prebivališča v tej državi članici, vendar so njihovi državljani.

Člen 5

Zahtevana dokumentacija za priznanje

Stranka, ki želi v eni državi članici uveljaviti akt o posvojitvi, izdan v drugi državi članici, predloži:

- (a) izvod akta o posvojitvi, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njegove verodostojnosti ter
- (b) evropsko potrdilo o posvojitvi, izdano v skladu s členom 11.

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 6

Odklonitev priznanja

Na zahtevo zainteresirane strani se lahko priznanje akta o posvojitvi, izdanega v državi članici, odkloni le:

- (a) če je to priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom (*ordre public*) v zaproseni državi članici;
- (b) če država članica, ki je akt izdala, ni bila pristojna v skladu s členom 4.

Člen 7

Zahteva za odklonitev priznanja

1. Na zahtevo zainteresirane strani, kot je to opredeljeno v nacionalnem pravu, se priznanje akta o posvojitvi odkloni, če se ugotovi obstoj enega od pogojev iz člena 6.
2. Zahteva za odklonitev priznanja se vloži pri sodišču, katerega ime je zadevna država članica sporočila Komisiji v skladu s točko (a) člena 13 kot sodišče, pri katerem se zahteva vloži.
3. Za postopek odklonitve priznanja, v kolikor ni določen v tej uredbi, se uporablja pravo zaprosene države članice.
4. Vlagatelj zahteve sodišču predloži izvod akta in po potrebi njegov prevod ali prečrkovanje.
5. Sodišče lahko vlagatelja oprosti predložitve dokumentov iz odstavka 4, če jih že ima ali če se mu zdi, da zahteva za njihovo predložitve ni razumna. V slednjem primeru lahko sodišče zahteva, da navedene dokumente predloži druga stranka.
6. Stranki, ki zahteva odklonitev priznanja akta o posvojitvi, izdanega v drugi državi članici, v zaproseni državi članici ni treba imeti poštnega naslova. Tej stranki v zaproseni državi članici prav tako ni treba imeti pooblaščenca, razen če je tak pooblaščenec obvezen ne glede na državljanstvo ali stalno prebivališče strank.
7. Sodišče nemudoma odloči o zahtevi za odklonitev priznanja.

Člen 8

Pravna sredstva zoper odločbo o zahtevi za odklonitev priznanja

1. Obe stranki lahko zoper odločbo o zahtevi za odklonitev priznanja vložita pravno sredstvo.
2. Pravno sredstvo se vloži pri sodišču, katerega ime je zadevna država članica sporočila Komisiji v skladu s točko (b) člena 13 kot sodišče, pri katerem se tako pravno sredstvo vloži.
3. Odločitev o pravnem sredstvu se lahko izpodbija samo, če je zadevna država članica Komisiji v skladu s točko (c) člena 13 sporočila ime sodišča, pri katerem se vloži nadaljnje pravno sredstvo.

Člen 9

Pravna sredstva v državi članici, kjer je bil akt o posvojitvi izdan

Sodišče, pri katerem je vložena zahteva za odklonitev priznanja, ali sodišče, pri katerem je vloženo pravno sredstvo v skladu s členom 8(2) ali (3), lahko prekine postopek, če je bilo zoper akt o posvojitvi vloženo redno pravno sredstvo v državi članici izvora ali če se rok za to pravno sredstvo še ni iztekel. V slednjem primeru lahko sodišče določi rok, v katerem mora biti to pravno sredstvo vloženo.

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 10

Nepreverjanje vsebine

Pod nobenimi pogoji izdanega akta o posvojitvi ali sodbe, izdane v državi članici, v zaproseni državi članici ni dovoljeno preverjati glede vsebine.

Člen 11

Evropsko potrdilo o posvojitvi

Organi države članice, ki je izdala akt o posvojitvi, na prošnjo zainteresirane strani izdajo večjezično evropsko potrdilo o posvojitvi, skladno z obrazcem iz člena 15.

Člen 12

Prilagoditev akta o posvojitvi

1. Če odločba ali sodba vsebuje ukrep ali odredbo, ki je pravo zaprosene države članice ne pozna, je treba ta ukrep ali odredbo, kolikor je najbolj mogoče, prilagoditi ukrepu ali odredbi, ki obstaja v pravu zadevne države članice in ima enakovredne učinke ter je namenjen izpolnjevanju podobnih ciljev in interesov. Taka prilagoditev ne sme imeti učinkov, ki bi presejali učinke, določene v pravu države članice izvora.
2. Vsaka od zainteresiranih strani lahko pred sodiščem izpodbija prilagoditev zadevnega ukrepa ali odredbe.

Člen 13

Informacije, ki jih zagotovijo države članice

1. Države članice do 1. julija 2018 obvestijo Komisijo o morebitnih nacionalnih določbah glede:
  - (a) sodišč, pri katerih se v skladu s členom 7(2) predloži zahteva za odklonitev priznanja;
  - (b) sodišč, pri katerih se v skladu s členom 8(2) vložijo pravna sredstva zoper odločitev o zahtevi za odklonitev priznanja ter
  - (c) sodišč, pri katerih se v skladu s členom 8(3) vložijo nadaljnja pravna sredstva.
2. Komisija na vsak ustrezen način, zlasti pa prek evropskega portala e-pravosodje, omogoči dostop javnosti do informacij iz odstavka 1, kot tudi do vseh drugih ustreznih informacij o postopkih za posvojitve in njihovem priznanju v državah članicah.

Člen 14

Uradna potrditev in podobne formalnosti

Za dokumente, ki se v državi članici izdajo po tej uredbi, ni potrebna uradna potrditev ali druga podobna formalnost.

Člen 15

Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 16 v zvezi s pripravo in spreminjanjem obrazca za večjezično evropsko potrdilo o posvojitvi iz člena 11.

Člen 16

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov iz člena 15 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 1. julija 2018.

Četrtek, 2. februar 2017

3. Prenos pooblastila iz člena 15 lahko kadar koli prekliče Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 15, začne veljati le, če mu Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka Svet obvesti Komisijo, da mu ne bo nasprotoval. Ta rok se na pobudo Sveta podaljša za dva meseca.
5. Evropski parlament se obvesti o sprejetju delegiranih aktov s strani Komisije, o vsakem nasprotovanju tem aktom oziroma o preklicu prenosa pooblastila s strani Sveta.

Člen 17

Prehodne določbe

Ta uredba se uporablja le za akte o posvojitvi, izdane 1. januarja 2019 ali pozneje.

Vendar pa se akt o posvojitvi, izdan pred 1. januarjem 2019, prizna od tega datuma, če otrok v postopku na ta datum še ni polnoleten.

Člen 18

Razmerje do veljavnih mednarodnih konvencij

1. Ta uredba se ne uporablja za akte o posvojitvi, izdane na podlagi Haaške konvencije.
2. Ta uredba ne vpliva na uporabo mednarodnih konvencij, katerih pogodbenice so ena ali več držav članic ob začetku veljavnosti te uredbe in ki določajo pravila glede priznavanja posvojitve, brez poseganja v obveznosti držav članic v skladu s členom 351 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
3. Vendar pa ta uredba v razmerjih med državami članicami prevlada nad konvencijami, sklenjenimi izključno med dvema ali več državami članicami, kolikor se te konvencije nanašajo na zadeve, ki jih ureja ta uredba.

Člen 19

Določba o pregledu

1. Komisija do 31. decembra 2024 in zatem vsakih pet let Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o uporabi te uredbe. Poročilu po potrebi priloži predloge za prilagoditev te uredbe.
2. Države članice v ta namen Komisiji posredujejo ustrezne podatke o tem, kako to uredbo uporabljajo njihova sodišča.

Člen 20

Začetek veljavnosti in uporabe

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2019, razen členov 13, 15 in 16, ki se uporabljajo od 1. julija 2018.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju...

Za Svet
Predsednik

Četrtek, 2. februar 2017

P8_TA(2017)0017

Kriza pravne države v Demokratični republiki Kongo in Gabonu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o krizi pravne države v Demokratični republiki Kongo in Gabonu (2017/2510(RSP))

(2018/C 252/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Demokratični republiki Kongo;
- ob upoštevanju izjav delegacije EU v Demokratični republiki Kongo stanju na področju človekovih pravic v tej državi,
- ob upoštevanju političnih dogovorov, doseženih v Demokratični republiki Kongo 18. oktobra 2016 in 31. decembra 2016,
- ob upoštevanju izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini z dne 18. decembra 2016 o nezmožnosti dogovora v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice visoke predstavnice/podpredsednice z dne 23. novembra 2016 o aktualnih političnih prizadevanjih v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o Demokratični republiki Kongo z dne 23. maja 2016 in 17. oktobra 2016,
- ob upoštevanju lokalnih izjav EU z dne 2. avgusta 2016 in 24. avgusta 2016 o volilnem postopku v Demokratični republiki Kongo po začetku nacionalnega dialoga v državi,
- ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta OZN o Demokratični republiki Kongo, zlasti št. 2293 (2016) o podaljšanju režima sankcij za Demokratično republiko Kongo in mandatu skupine strokovnjakov ter št. 2277 (2016), s katero je bil podaljšan mandat misije OZN za stabilizacijo Demokratične republike Kongo (MONUSCO),
- ob upoštevanju izjav Varnostnega sveta OZN za javnost z dne 15. julija 2016 in 21. septembra 2016 o razmerah v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju letnega poročila visokega komisarja OZN za človekove pravice o razmerah na področju človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo, ki je bilo objavljeno 27. julija 2015,
- ob upoštevanju poročil generalnega sekretarja OZN z dne 9. marca 2016 o misiji OZN za stabilizacijo v Demokratični republiki Kongo in o izvajanju okvirnega sporazuma o miru, varnosti in sodelovanju za Demokratično republiko Kongo in regijo,
- ob upoštevanju skupnih sporočil za javnost Afriške unije, Združenih narodov, Evropske unije in Mednarodne organizacije za frankofonijo z dne 16. februarja 2016 in 5. junija 2016 o nujnosti vključujočega političnega dialoga v Demokratični republiki Kongo in ob upoštevanju njihove zaveze, da bodo podprli kongovske akterje pri prizadevanjih za utrditev demokracije v državi,
- ob upoštevanju okvirnega sporazuma o miru, varnosti in sodelovanju za Demokratično republiko Kongo in regijo, podpisanega februarja 2013 v Adis Abebi,
- ob upoštevanju končnega poročila misije EU za opazovanje volitev,
- ob upoštevanju skupne izjave, ki sta jo 24. septembra 2016 podala podpredsednica Komisije/visoka predstavnica in komisar za mednarodno sodelovanje in razvoj Neven Mimica, potem ko je gabonsko ustavno sodišče razglasilo uradne rezultate predsedniških volitev,

Četrtek, 2. februar 2017

- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice podpredsednice Komisije/visoke predstavnice o Gabonu z dne 11. septembra 2016,
  - ob upoštevanju sporočila za javnost Afriške unije z dne 1. septembra 2016, v kateri je obsodila nasilnost povolilnega konflikta v Gabonu in pozvala k njegovi mirni rešitvi,
  - ob upoštevanju letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2014, ki ga je Svet Evropske unije sprejel 22. junija 2015,
  - ob upoštevanju nacionalnega okvirnega programa v okviru 11. evropskega razvojnega sklada za obdobje 2014–2020, v katerem ima prednost krepitev demokracije, upravljanja in pravne države,
  - ob upoštevanju resolucije Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU z dne 18. maja 2011 o izzivih za prihodnost demokracije in spoštovanju ustavne ureditve v državah AKP in EU ter njene resolucije z dne 27. novembra 2013 o spoštovanju pravne države ter vlogi nepristranskega in neodvisnega sodstva,
  - ob upoštevanju memoranduma o soglasju, ki sta ga podpisala Gabonska republika in Evropska unija in se nanaša na misijo EU za opazovanje volitev v Gabonu,
  - ob upoštevanju kongovske in gabonske ustave,
  - ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev iz junija 1981,
  - ob upoštevanju Afriške listine o demokraciji, volitvah in upravljanju,
  - ob upoštevanju deklaracije Afriške unije iz leta 2002 o načelih, ki veljajo za demokratične volitve v Afriki,
  - ob upoštevanju Splošne deklaracije OZN o človekovih pravicah,
  - ob upoštevanju Sporazuma iz Cotonouja,
  - ob upoštevanju člena 123(2) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker so pravna država, odgovornost, spoštovanje človekovih pravic ter svobodne in poštene volitve bistveni elementi vsake delujoče demokracije; ker se ti elementi v nekaterih državah podsaharske Afrike izpodbijajo, zlasti v Demokratični republiki Kongo in Gabonu, s tem pa se ti državi potiska v dolgotrajno obdobje politične nestabilnosti in nasilja;
- B. ker so za zmagovalca gabonskih predsedniških volitev leta 2016 razglasili Alija Bonga, dosedanjšega predsednika Gabona, ki je bil na oblasti od smrti svojega očeta Omarja Bonga leta 2009; ker so mednarodni opazovalci, zlasti misija Evropske unije za opazovanje volitev, ugotovili očitne nepravilnosti pri zbiranju rezultatov;
- C. ker je Jean Ping, njegov glavni tekmeč, izid takoj izpodbijal in obsodil; ker je bila na ustavnem sodišču vložena pritožba zoper nepravilnosti na volitvah s pozivom k ponovnemu šteju glasov, sodišče pa je rezultate nazadnje potrdilo; ker med obravnavo pritožbe vseeno niso bili razpršeni vsi dvomi o izidu predsedniških volitev;
- D. ker kongovski predsednik Joseph Kabila, ki je na oblasti od leta 2001, zavlačuje z volitvami in ostaja na položaju še po koncu svojega ustavnega mandata; ker je to povzročilo nesluteno politično napetost, nemire in nasilje po vsej državi;
- E. ker se je nasilje po izteku mandata predsednika Kabile povečalo, v spopadih med protestniki in varnostnimi silami pa je umrlo vsaj 40 ljudi; ker je bilo po navedbah OZN 107 ljudi poškodovanih oziroma se je z njimi slabo ravnilo, vsaj 460 pa je bilo aretiranih;

Četrtek, 2. februar 2017

- F. ker sta predsednik Kabila in del opozicije 18. oktobra 2016 podpisala dogovor o preložitvi predsedniških volitev na april 2018; ker so strani, ki so 18. oktobra 2016 sklenile dogovor, po več mesecih pogajanj 31. decembra 2016 dosegle celovit in vključujoč politični dogovor; ker ta dogovor predvideva prvi miren prenos oblasti v državi po letu 1960, oblikovanje prehodne vlade nacionalne enotnosti, izvedbo volitev pred koncem leta 2017 in odstop Josepha Kabile s položaja predsednika;
- G. ker so v obeh državah izbruhnili ulični protesti, ki so bili nasilno zatrti, kar je povzročilo številne smrtne žrtve; ker so oblasti utišale pripadnike opozicije in civilne družbe, ki nasprotujejo sedanji vladi; ker skupine za človekove pravice nenehno poročajo o slabšanju razmer na področju človekovih pravic ter svobode izražanja in zbiranja, tudi o čezmerni uporabi sile proti mirnim protestnikom, samovoljnih aretacijah in pridržanjih ter politično motiviranih sojenjih;
- H. ker je svoboda medijev močno okrnjena, saj jo omejujejo z nenehnimi grožnjami in napadi na novinarje; ker so oblasti zaprle medijske hiše in radijske postaje ter omejujejo splet in družabna omrežja;
- I. ker je ena od značilnosti demokratične ureditve spoštovanje ustave, ki je temelj države, njenih institucij in pravne države; ker bi mirne, svobodne in poštene volitve v teh državah bistveno pripomogle k reševanju izzivov demokratičnega napredka in menjave oblasti v srednjeafriški regiji;
- J. ker nacionalni okvirni program v okviru 11. evropskega razvojnega sklada za obdobje 2014–2020 daje prednost krepitvi demokracije, upravljanja in pravne države; ker imajo EU in afriški partnerji velik skupni interes za nadaljnji razvoj demokracije in vzpostavitev pravilno delujočega ustavnega sistema;
1. obžaluje izgubo življenj med protesti v zadnjih nekaj mesecih v obeh državah ter družinam žrtev ter prebivalcem Demokratične republike Kongo in Gabona izreka iskreno sožalje;
  2. je globoko zaskrbljen zaradi vse bolj nestabilnih razmer v obeh državah; poziva oblasti, zlasti pa vse predsednike, naj spoštujejo svoje mednarodne obveznosti, zagotovijo spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, naloge upravljanja pa naj izvajajo ob najstrožjem spoštovanju pravne države;
  3. ostro obsoja vse nasilje v Gabonu in Demokratični republiki Kongo, kršitve človekovih pravic, samovoljne aretacije in nezakonita pridržanja, politično ustrahovanje civilne družbe in predstavnikov opozicije ter kršitve svobode tiska in svobode izražanja v obdobju predsedniških volitev; poziva k odpravi vseh omejitev za medije in izpustitvi vseh političnih zapornikov;

Gabon

4. meni, da so bili uradni rezultati predsedniških volitev nepregledni in zelo vprašljivi, to pa zbuja dvom o legitimnosti predsednika Bonga; obžaluje, da je pritožbeni postopek, v katerem je bil Ali Bongo razglašen za zmagovalca volitev, potekal nepregledno in da ustavno sodišče ni ustrezno upoštevalo nepravilnosti v nekaterih provincah, zlasti v Bongovi matični provinci Haut-Ogooué; obžaluje, da je ustavno sodišče zavrnilo ponovno štetje in glasov in primerjavo glasovnic pred njihovim uničenjem;
5. je globoko zaskrbljen zaradi politične krize v Gabonu in zaradi stopnjevanja nasilja med protestniki in varnostnimi silami po razglasitvi izida predsedniških volitev leta 2016;
6. odločno obsoja ustrahovanje in grožnje, usmerjene proti članom misije EU za opazovanje volitev, in napade, ki poskušajo vreči dvom na njeno neodvisnost in preglednost, globoko obžaluje, da so misiji EU za opazovanje volitev kljub memorandumu o soglasju, podpisanem z gabonsko vlado, odobrili le omejen dostop do centraliziranega štetja glasov v lokalnih volilnih komisijah in na sedežu državne volilne komisije ter ji s tem onemogočili opazovanje ključnih delov predsedniških volitev;

Četrtek, 2. februar 2017

7. je seznanjen z načrtovanim začetkom nacionalnega dialoga, ki ga je predlagal Ali Bongo; izraža zadržke glede verodostojnosti in umestnosti tovrstnega postopka; poudarja, da vodja opozicije Jean Ping v njem ne sme sodelovati ter da je začel in zaključil svoj nacionalni dialog;
8. gabonsko vlado poziva k temeljiti in hitri reformi volilnega postopka, pri kateri naj upošteva priporočila misije EU za opazovanje volitev, da bi ta postopek izboljšala in zagotovila njegovo popolno preglednost in verodostojnost; poudarja, da morajo gabonske oblasti poskrbeti za popolno in iskreno sodelovanje z vsemi domačimi in mednarodnimi deležniki ter tako zagotoviti, da bodo naslednje parlamentarne volitve popolnoma pregledne in pravične ter da bodo potekale v svobodnem, demokratičnem, vključujočem in mirnem ozračju;
9. poziva, naj se izvede neodvisna in nepristranska preiskava o nasilju, povezanem z volitvami, ter obtožbah o hudih kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ter poudarja, da je treba poskrbeti, da bodo vsi odgovorni prišli pred sodišče; poziva EU, naj v sodelovanju z Združenimi narodi in Afriško unijo še naprej budno spremlja splošno stanje v Gabonu in poroča o vseh primerih kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin; je seznanjen z zahtevki za predhodno preiskavo o nasilju po volitvah, ki jih je prejelo Mednarodno kazensko sodišče;
10. poziva Svet, naj začne posvetovanje v skladu s členom 96 Sporazuma iz Cotonouja, takoj ko se izkaže, da v poglobljenem političnem dialogu ni napredka; poziva Svet, naj v primeru, da v postopku posvetovanja ne bo mogoče doseči dogovora, razmisli o uvedbi usmerjenih sankcij proti tistim, ki so odgovorni za povolilno nasilje in zlorabe človekovih pravic ter za spodkopavanje demokratičnega procesa v državi;

Demokratična republika Kongo

11. obžaluje, da kongovska vlada ni izvedla predsedniških volitev v ustavno določenem roku; jo ponovno poziva, naj sprejme vse potrebne ukrepe za vzpostavitev okolja, v katerem bodo – najpozneje decembra 2017 – mogoče svobodne, poštene in verodostojne volitve, ki bodo povsem v skladu s kongovsko ustavo ter Afriško listino o demokraciji, volitvah in upravljanju;
12. poziva vse politične akterje, naj sodelujejo v mirnem in konstruktivnem dialogu, da bi preprečili poslabšanje sedanje politične krize, in naj se vzdržijo nadaljnega nasilja in provokacij;
13. pozdravlja prizadevanja državne škofovske konference (CENCO) za oblikovanje širšega soglasja glede politične tranzicije; je seznanjen z dogovorom, doseženim konec decembra 2016, v katerem je bil zavržen tretji mandat predsednika Kabile in so bile zahtevane volitve pred koncem leta 2017; vse strani želi spomniti na njihovo zavezanost temu dogovoru ter jih zato spodbuja, naj uporabijo vse njegove dele in čim prej določijo konkreten časovni načrt za naslednje volitve; jih želi spomniti tudi na velike izzive, ki jih čakajo, če pogajanja ne bodo uspešna;
14. poziva kongovsko vlado, naj se nemudoma posveti odprtim vprašanjem v zvezi z razporedom dogodkov v volilnem koledarju, njegovim proračunom in posodobitvijo volilnega registra, da bi omogočila svobodne, poštene in pregledne volitve; opozarja, da bi morala biti neodvisna nacionalna volilna komisija nepristranska in vključujoča institucija z zadostnimi sredstvi za zagotovitev celovitega in preglednega postopka;
15. poziva Evropsko unijo in njene države članice, naj zagotovijo podporo za izvajanje dogovora in potek volilnega postopka; poziva vse mednarodne akterje, naj Demokratični republiki Kongo zagotovijo znatno politično, finančno, tehnično in logistično podporo, če bo potrebna za izvedbo volitev do decembra 2017; poziva Evropsko unijo in države članice, naj poskrbijo za preglednost v zvezi s finančno podporo za kongovske volitve;
16. poziva k popolni, temeljiti in pregledni preiskavi o kršitvah človekovih pravic, do katerih naj bi prišlo med protesti, zato da bi odkrili odgovorne zanje in jih kazensko preganjali;

Četrtek, 2. februar 2017

17. poziva EU, naj razmisli o usmerjenih sankcijah, tudi prepovedi potovanja in zamrznitvi sredstev za osebe, odgovorne za represivne ukrepe in spodkopavanje demokratičnega procesa v Demokratični republiki Kongo; poziva Svet, naj v primeru, da se bo nasilje nadaljevalo, razmisli o podaljšanju teh omejevalnih ukrepov, kot je predvideno v Sporazumu iz Cotonouja;

o

o o

18. poziva Svet OZN za človekove pravice, naj razišče resne kršitve človekovih pravic, ki so se v zadnjem času zgodile v obeh državah;

19. poziva kongovske in gabonske oblasti, naj čim prej ratificirajo Afriško listino o demokraciji, volitvah in upravljanju;

20. poziva delegacijo EU, naj uporabi vsa ustrezna sredstva in instrumente, da bi podprla zagovornike človekovih pravic in gibanja za demokracijo, ter vodi poglobljen politični dialog z oblastmi, kot določa člen 8 Sporazuma iz Cotonouja;

21. hkrati države članice EU in AKP poziva, naj v sodelovanju z OZN in Afriško unijo še naprej budno spremljajo splošno stanje v obeh državah;

22. poudarja, da razmere v Gabonu in Demokratični republiki Kongo resno ogrožajo stabilnost vse srednjeafriške regije; ponovno izraža podporo Afriški uniji, saj ima ključno vlogo pri preprečevanju politične krize v tej regiji in morebitne nadaljnje destabilizacije na območju Velikih jezer;

23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Evropske komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Afriški uniji, predsednikoma, predsednikoma vlade in parlamentoma Demokratične republike Kongo in Gabona, generalnemu sekretarju OZN, Svetu OZN za človekove pravice in skupni parlamentarni skupščini AKP-EU.

Četrtek, 2. februar 2017

P8_TA(2017)0018

Izvajanje programa Erasmus+

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o izvajanju Uredbe (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES (2015/2327(INI))

(2018/C 252/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 165 in 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 14 te listine,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Priporočila 2006/962/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje, ⁽²⁾
- ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 27. novembra 2009 o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2010 o spodbujanju dostopa mladih na trg dela z okrepitevijo statusa med pripravništvo, delovno prakso in vajeništvom ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 19. novembra 2010 o izobraževanju za trajnostni razvoj,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. januarja 2011 z naslovom Razvijanje evropske razsežnosti v športu (COM(2011)0012),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o pobudi Mladi in mobilnost: okvir za izboljšanje sistema splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. septembra 2011 „Spodbujanje rasti in delovnih mest – program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov“ (COM(2011)0567),
- ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 28. novembra 2011 o prenovljenem evropskem programu za izobraževanje odraslih ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 50.

⁽²⁾ UL L 394, 30.12.2006, str. 10.

⁽³⁾ UL C 311, 19.12.2009, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 351 E, 2.12.2011, str. 29.

⁽⁵⁾ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 77.

⁽⁶⁾ UL C 372, 20.12.2011, str. 1.

Četrtek, 2. februar 2017

- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 28. in 29. novembra 2011 o referenčnem merilu za učno mobilnost ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Skupnega poročila Sveta in Komisije za leto 2012 o izvajanju strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) – Izobraževanje in usposabljanje v pametni, trajnostni in vključujoči Evropi ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. oktobra 2013 o ponovnem razmisleku o izobraževanju ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. maja 2014 o učinkovitem izobraževanju učiteljev,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. maja 2014 o zagotavljanju kakovosti pri podpiranju izobraževanja in usposabljanja,
- ob upoštevanju deklaracije o spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem (Pariška deklaracija), ki je bila sprejeta na neformalnem srečanju ministrov Evropske unije za izobraževanje 17. marca 2015 v Parizu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. septembra 2015 o spodbujanju podjetništva mladih prek izobraževanja in usposabljanja ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. septembra 2015 z naslovom Osnutek skupnega poročila Sveta in Komisije za leto 2015 o izvajanju prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) (COM(2015)0429),
- ob upoštevanju skupnega poročila Sveta in Komisije za leto 2015 o izvajanju strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) – Nove prednostne naloge za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o vlogi predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja pri spodbujanju ustvarjalnosti, inovativnosti in digitalne kompetence ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o zmanjšanju osipa in spodbujanju šolskega uspeha ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o učenju o EU v šolah ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o programu Erasmus+ in drugih instrumentih za spodbujanje mobilnosti pri poklicnem izobraževanju in usposabljanju – pristop do vseživljenjskega učenja ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 30. maja 2016 o razvoju medijske pismenosti in kritičnega razmišljanja z izobraževanjem in usposabljanjem,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 30. maja 2016 o vlogi mladinskega sektorja v okviru celostnega in medsektorskega pristopa k preprečevanju nasilne radikalizacije mladih in boju proti tej radikalizaciji,

⁽¹⁾ UL C 372, 20.12.2011, str. 31.

⁽²⁾ UL C 398, 22.12.2012, str. 1.

⁽³⁾ UL C 70, 8.3.2012, str. 9.

⁽⁴⁾ UL C 208, 10.6.2016, str. 32.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0292.

⁽⁶⁾ UL C 417, 15.12.2015, str. 25.

⁽⁷⁾ UL C 172, 27.5.2015, str. 17.

⁽⁸⁾ UL C 417, 15.12.2015, str. 36.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0106.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0107.

Četrtek, 2. februar 2017

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. junija 2016 z naslovom Novi program znanj in spretnosti za Evropo (COM(2016)0381),
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. junija 2016 o nadaljnji obravnavi strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika ter člena 1(1)(e) in Priloge 3 sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje ter mnenj Odbora za proračun in Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A8-0389/2016),
- A. ker je Erasmus+ eden najuspešnejših programov Unije ter glavno orodje za podpiranje dejavnosti na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa in je njegov namen izboljšati poklicno pot mladih in udeležencem ponujati družbene vezi; v obdobju med letoma 2014 in 2020 pa so priložnost za študij, usposabljanje in prostovoljstvo v drugi državi dobili več kot štirje milijoni Evropejcev;
- B. ker Komisija kaže prilagodljivost in je naredila inovativne korake, da bi se usmerila na nove izzive, na primer predlog glede beguncev, ter da bi spodbujala državljanske vrednote v okviru pobud Erasmus+ ter tako zagotavljala bolj dejaven in vključujoč medkulturni dialog;
- C. ker se velika izobraževalna, družbena, politična in ekonomska pomembnost programa izraža v 40-odstotnem povečanju proračuna za programsko obdobje ter v skoraj 100-odstotni stopnji obveznosti proračuna zaradi velikega števila predloženih vlog;
- D. ker vsi ustrezni podatki za popolno kvantitativno in kvalitativno analizo izvajanja še niso na voljo ter je zato pre zgodaj za kvalitativno oceno učinkov programa;
- E. ker je iz rezultatov študije o učinku programa Erasmus iz leta 2014 ⁽²⁾ razvidno, da imajo tisti, ki so študirali ali se usposabljali v tujini, v primerjavi z drugimi, ki nimajo te izkušnje, dvakrat večje možnosti za zaposlitev, 85 % študentov v okviru programa Erasmus se odloči za študijsko izmenjavo ali praktično usposabljanje v tujini zato, da bi izboljšali svojo zaposljivost v tujini, stopnja brezposelnosti tistih, ki so študirali ali se usposabljali v tujini, pa je pet let po pridobitvi diplome za 23 % nižja; ker študija o učinku programa Erasmus kaže tudi, da 64 % delodajalcev meni, da je mednarodna izkušnja pomembna za zaposlovanje (ta delež je leta 2006 znašal le 37 %) in da se diplomantom z mednarodnimi izkušnjami dodeli večjo poklicno odgovornost; ker vsak tretji študent v okviru programa Erasmus za praktično usposabljanje dobi ponudbo za delo v podjetju, v katerem je opravil pripravništvo, skoraj vsak deseti pripravnik v okviru programa Erasmus, ki je opravljal prakso na delovnem mestu, pa je odprl svoje podjetje, kar jih namerava storiti oziroma o tem razmišljajo tri četrtine;

Glavni zaključki

1. poudarja, da je program Erasmus+ glavni program EU na področju mobilnosti, izobraževanja in usposabljanja, ki je glede na pozitivne rezultate in visoko povpraševanje prejel 40 % več proračunskih sredstev kot v obdobju 2007–2013;
2. ugotavlja, da velika večina nacionalnih agencij pričakuje, da bodo cilji programa Erasmus+ na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine izpolnjeni;
3. meni, da ima program Erasmus + osrednjo vlogo pri spodbujanju evropske identitete in integracije, solidarnosti, vključujoče in trajnostne rasti, kakovostne zaposlitve, konkurenčnosti, socialne kohezije in mobilnosti mladih na trgu dela, s čimer pozitivno prispeva k izboljšanju evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja, vseživljenjskega učenja, dejavnega evropskega državljanstva in boljših možnosti za zaposlitev, saj Evropejcem zagotavlja priložnost za pridobivanje prečnih in prenosljivih sklopov osebnih in poklicnih spretnosti in kompetenc prek študija, usposabljanja, delovnih izkušenj v tujini in prostovoljstva, hkrati pa posameznikom nudi možnost neodvisnega življenja, lažjega prilagajanja in osebnega razvoja;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0291.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

Četrtek, 2. februar 2017

4. poudarja, da je celotni program sicer bolj prepoznaven od predhodnega programa, vendar različni sektorski programi še vedno niso dovolj prepoznavni; v zvezi s tem opozarja, da je treba pri izvajanju programa upoštevati posebne značilnosti različnih sektorjev;
5. poudarja, da bi bilo treba ponovno uvesti za sektor značilne oblike, kot so delavnice Grundtvig in nacionalne mladinske pobude, odprte neformalnim skupinam, mednarodne mladinske pobude pa bi morale biti lažje dostopne; predlaga, da se učinek programa poveča z novimi upravičenimi ukrepi, denimo z uvedbo obsežnih mladinskih izmenjav, ki temeljijo na strukturi obsežne evropske prostovoljske službe v okviru ključnega ukrepa 1;
6. poudarja, da je vedno večje zanimanje evropskih državljanov za program Erasmus+ usmerjeno predvsem v njegovo poglavje o mladini; ugotavlja, da je trenutno 36 % vseh vlog za Erasmus+ vloženi na področju mladih in da se je med letoma 2014 in 2016 število vlog povečalo za 60 %;
7. se zaveda pomembnosti strukturiranega dialoga EU o mladih, participativnega procesa, ki mladim in mladinskim organizacijam zagotavlja možnost sodelovanja pri oblikovanju mladinske politike EU in vplivanju nanjo, ter pozdravlja podporo, ki jo program zagotavlja temu procesu s podpiranjem nacionalnih delovnih skupin in projektov v okviru ključnega ukrepa 3 o strukturiranem dialogu; ugotavlja, da je za mlade evropska prostovoljska služba izjemen program za pridobivanje znanja in izkušenj, ki zahteva visokokakovostni okvir; poudarja, da bi moral biti dostop do programa Erasmus+ še naprej namenjen predvsem civilni družbi;
8. priznava, da sta bili po navedbah deležnikov na vseh ravneh prvi dve leti in pol izvajanja programa težki in zahtevni, vendar so bile medtem že uvedene izboljšave, čeprav so imele uvedene poenostavitve s pristopom ena rešitev za vse pri prijavi v mnogih primerih ravno nasprotni učinek; meni, da bi bil program ob manjših birokratskih ovirah bolj razširjen in dostopen, zato poziva k nadaljnjim prizadevanjem za zmanjšanje birokracije v celotnem projektnem ciklu in ustrezno opredelitev stroškov glede na proračun ali vrsto projekta; ter obenem spodbuja Komisijo, naj okrepi dialog s socialnimi partnerji, lokalnimi organi in civilno družbo, s čimer bi zagotovili čim širši dostop do programa; obžaluje, da so lahko finančna sredstva programa Erasmus+ zaradi visoke upravne obremenitve za manjše organizacije nedosegljiva; meni, da bi bilo treba birokracijo in zahteve za poročanje poenostaviti;
9. obžaluje, da Komisija ne zagotavlja podatkov o kakovosti uspešnih projektov; poudarja, da sta analiza kakovosti pri vsakem projektu in pregledna predstavitev rezultatov jasen korak, ki bi ga morala narediti Komisija in ki bi lahko prispeval k večji stopnji uspešnosti pri prijavih;
10. poudarja, da cilj preprostejšega, uporabnikom prijaznejšega in prožnejšega izvajanja še ni bil dosežen; v zvezi s tem obžaluje, da Vodnik za prijavitelje še vedno ni dovolj jasen, da posamezni deli niso enako podrobno obravnavani ter da so obrazci za prijavo prezapleteni, s čimer so manjši, neizkušeni in nepoklicni prijavitelji v precej slabšem položaju; poudarja, da si je treba prizadevati za izboljšanje programa, da bi postal bolj uporabnikom prijazen, pri čemer je treba upoštevati pomembno razlikovanje med različnimi sektorji in skupinami upravičencev; obžaluje, da dolgi plačilni roki v okviru programa Erasmus+ vplivajo na možnosti manjših organizacij, da zaprosijo za finančna sredstva;
11. poziva Komisijo, naj bistveno poenostavi postopek prijave ter preoblikuje Vodnik za prijavitelje, da bi bil bolj uporabnikom prijazen ter oblikovan glede na sektor, tako da bodo v enem poglavju ločeno za vsak posamezni program zbrane vse ustrezne informacije, ter naj sočasno z vodnikom in precej pred rokom za prijavo objavi prijavne obrazce v vseh uradnih jezikih, pri tem pa jasno navede, kateri dokumenti so potrebni na vsaki stopnji projektnega cikla; poziva k razjasnitvi in poenostavitvi finančnega razdelka e-obrazca; poudarja, da je treba prijave ocenjevati usklajeno in dosledno, s podporo neodvisnih strokovnjakov;
12. poudarja pomen jasnih učnih izidov in specifičnih opisov delovnih nalog za delovne izkušnje v tujini, ki jih program Erasmus+ ponuja udeležencem v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, pripravnikom, vajencem in prostovoljcem; poudarja, da je priprava kandidatov pred mednarodnimi izkušnjami sestavni del dejavnosti in mora zajemati poklicno usmerjanje in jezikovne tečaje ter tečaje o socialni in kulturni integraciji, vključno z medkulturno komunikacijo, da bi spodbudili sodelovanje ljudi v družbi in izboljšali njihove delovne in življenjske razmere; glede na pomen večjezičnosti za večjo zaposljivost mladih meni, da bi bilo treba v programu Erasmus+ večjezičnost bolj spodbujati in podpirati; pozdravlja,

Četrtek, 2. februar 2017

da bodo udeleženci projektov v programu Erasmus+ izboljšali znanje tujih jezikov, zlasti jezikov sosednjih držav, s čimer se lahko poveča mobilnost in zaposljivost na čezmejnem trgu dela; meni, da bi lahko jezikovne tečaje za prihajajoče udeležence programov mobilnosti pripravljali v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami in gostiteljskimi podjetji ter jih prilagodili njihovem študijskemu področju ali pripravnosti;

13. opozarja, da je bilo v večletnem finančnem načrtu, kljub precejšnjemu povečanju celotnega proračuna programa, za prvo polovico programskega obdobja predvideno le skromno povečanje sredstev, zaradi česar so bili na žalost številni visokokakovostni projekti zavrženi, uspešnost je bila majhna, med prijavitelji pa je bilo prisotne veliko nejevolje;

14. pozdravlja povečanje sredstev za program Erasmus+, ki v letu 2017 znašajo skoraj 300 milijonov EUR več kot v letu 2016; poleg tega poudarja, da je treba ta sredstva deloma uporabiti za odpravo slabosti programa, predvsem pa za povečanje števila uspešnih kakovostnih projektov;

15. priznava, da naložbe v okviru programa Erasmus+ s sredstvi iz proračuna EU bistveno prispevajo k izboljšanju znanj in spretnosti, zaposljivosti, zmanjšanju tveganja za dolgoročno brezposelnost mladih Evropejcev ter aktivnemu državljanstvu in socialni vključenosti mladih;

16. verjame, da se bosta zaradi 12,7-odstotnega povečanja celotnega proračuna v letu 2017 glede na leto 2016 in njegovega nadaljnjega letnega povečanja v preostalih letih programa uspešnost in zadovoljstvo prijaviteljev povečala; pričakuje, da bo Komisija uresničila svojo namero o dodelitvi dodatnih 200 milijonov EUR za preostalo programsko obdobje, čeprav so potrebna še večja proračunska prizadevanja, da bi se odzvali na povpraševanje v pomanjkljivo financiranih sektorjih, ki dejansko močno presega razpoložljiva sredstva; je seznanjen, da 48 % nacionalnih agencij poroča, da za ukrepe programa ni namenjenih dovolj sredstev;

17. spodbuja Komisijo, naj preuči ključne ukrepe in sektorje programa, ki se zdijo preslabo financirani, kot so strateška partnerstva v okviru ključnega ukrepa 2, izobraževanje odraslih, mladi, šolsko izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje ter visokošolsko izobraževanje, pa tudi tiste, ki bi jim povečanje proračuna najbolj koristilo; poudarja, da je treba nadaljevati stalno spremljanje programa, da bi opredelili ta področja in sektorje ter čim prej sprejeli korektivne ukrepe; poudarja, da je treba zagotoviti dovolj sredstev za mobilnost ter pri tem posebno pozornost nameniti povečanju mobilnosti nezadostno zastopanih skupin; poudarja, da so zaradi specifičnih potreb sektorja potrebne posebne proračunske vrstice za posamezne sektorje; opozarja, da je treba sredstva porabiti izključno v okviru programskih zahtev;

18. poudarja, da je mogoče razširjanje in izkoriščanje rezultatov podpirati tudi z virtualnimi sredstvi, vendar imajo pri uspešnosti projekta in celotnega programa zelo pomembno vlogo osebni stiki in dejavnosti, ki potekajo v živo; v zvezi s tem meni, da bi morale kampanje za ozaveščanje v državah članicah vključevati seminarje in dejavnosti, ki bi se jih lahko potencialni udeleženci osebno udeležili;

19. ravno tako poudarja, da je razvijanje jezikovnega znanja pomemben element za vse udeležence programa Erasmus+; zato pozdravlja spletna jezikovna orodja, ki jih zagotavlja Komisija, vendar poudarja, da je treba vzpostaviti spremljevalni (nacionalni, regionalni, lokalni) okvir, da bi bila mobilnost uspešna, zlasti za učence šoloobvezne starosti in udeležence poklicnega izobraževanja, pa tudi za osebe, da bi jim pomagali pri vključevanju v različno okolje;

20. opozarja, da trenutno zgolj 1 % mladih v dualnih sistemih izobraževanja, vključno z vajenci, med svojim usposabljanjem sodeluje v programih mobilnosti; meni, da je nujno ustvariti pogoje za večjo mobilnost vajencev v Evropski uniji, da bi jim zagotovili enake možnosti kot študentom visokošolskih zavodov, s čimer bi izpolnili cilje v boju proti brezposelnosti, zlasti mladih;

21. poudarja pomen neformalnega in priložnostnega učenja, mladinskih delavcev, športnega udejstvovanja ter prostovoljstva v okviru programa Erasmus+ kot načinov za spodbujanje razvoja državljanskih, socialnih in medkulturnih spretnosti, spodbujanje socialne vključenosti in dejavnega državljanstva pri mladih ter kot prispevek k razvoju njihovega človeškega in družbenega kapitala;

Četrtek, 2. februar 2017

22. poudarja, da sta bila program Erasmus in Leonardo prej večinoma namenjena višje kvalificiranim mladim z boljšimi možnostmi za dostop do trga dela, najbolj ranljivim pa ni bilo namenjene dovolj pozornosti; opozarja, da je cilj EU zmanjšati predčasno opuščanje šolanja in revščino; poudarja, da bi se morale države članice pri izvajanju programa Erasmus+ zelo osredotočiti na osipnike, ki so močno izpostavljeni revščini in brezposelnosti; poudarja, da programi za osipnike ne morejo biti običajni sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali programi izmenjave, temveč se morajo osredotočati na njihove posebne potrebe, lahek dostop in nezapleteno financiranje v povezavi z okolji za neformalno ali priložnostno učenje;

23. ugotavlja, da se nenehno razvijajo novi družbeni izzivi in vsebina dela; opozarja, da program Erasmus + mlade pripravlja tudi na zaposlitev, in meni, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti prehodu s kompetenc za delovno mesto na mehke spretnosti in spodbujati pridobivanje prečnih in prenosljivih sklopov spretnosti in kompetenc, kot so podjetništvo, pismenost na področju informacijske in komunikacijske tehnologije, ustvarjalno mišljenje, reševanje problemov in inovativno razmišljanje, samozavest, prilagodljivost, krepitev timskega duha, projektno vodenje, ocenjevanje in prevzemanje tveganja, pa tudi družbene in državljanske kompetence, ki so pomembne na trgu dela; meni, da bi to moralo vključevati tudi dobro počutje na delovnem mestu, dobro ravnovesje med zasebnim in poklicnim življenjem ter integracijo oseb v ranljivem položaju na trg dela in v družbo;

24. ugotavlja, da se je jamstvena shema za študentska posojila začela izvajati šele februarja 2015 po podpisu sporazuma o prenosu pooblastil z Evropskim investicijskim skladom decembra 2014 in da trenutno pri tem inovativnem finančnem instrumentu sodelujejo le štiri banke v Franciji, Španiji in na Irskem; obžaluje, da to finančno orodje še zdaleč ni doseglo pričakovanih rezultatov, saj zaenkrat sodeluje le 130 magistrskih študentov; poziva h kritični oceni jamstvene sheme za posojila glede njenega namena in dostopnosti po Evropi in poziva Komisijo, naj ob posvetovanju s Parlamentom predlaga strategijo za prerazporeditev dela proračunskih sredstev, ki do leta 2020 verjetno ne bodo porabljena; poudarja, da bi bilo treba spremljati splošno stopnjo zadolženosti študentov, da bi s celovitimi finančnimi instrumenti iz programa zagotovili podporo večjemu številu posameznikov;

25. obžaluje, da se v izvajanje projektov na področju množičnega športa kot udeleženske v občutno premajhnem številu vključujejo organizacije, ki zastopajo amaterske športnike, zlasti invalidne športnike, na lokalni ravni; pozdravlja uvedbo malih skupnih partnerstev, za katera veljajo manjše upravne zahteve, kot pomemben korak pri zagotavljanju, da lahko v programu sodelujejo tudi manjše lokalne športne organizacije in da bodo bolj cenjene; poudarja, da lahko medsektorski ukrepi, v tem primeru tesnejše povezave med športom in izobraževanjem, pripomorejo k odpravi teh pomanjklivosti; ugotavlja, da bi morali to prakso razširiti tudi na druge sektorje projektnega financiranja v okviru programa Erasmus+, zlasti za prostovoljske organizacije;

26. pozdravlja zlasti, da je program Erasmus+ del sodelovanja in dejavnosti na področju množičnega športa; spodbuja Komisijo, naj izboljša dostopnost in sodelovanje v programih akterjev na področju množičnega športa, na primer športnih klubov; poziva Komisijo, naj oceni, ali se finančna sredstva, ki so v programu Erasmus+ na voljo za šport, uporabljajo učinkovito in v korist množičnega športa, in naj, če temu ni tako, opredeli možnosti za izboljšanje, in sicer s poudarkom na množičnem športu in izobraževanju, da spodbujali telesno dejavnost ter zagotovili večjo dostopnost športa za vse državljane EU; poziva Komisijo, naj okrepi medsektorski pristop k množičnemu športu v vseh ustreznih ukrepih programa Erasmus+ ter uskladi ukrepe na tem področju, da bi zagotovila njihovo učinkovitost in zelen učinek;

27. poudarja, da imajo ukrepi programa Erasmus+ na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja veliko dodano vrednost, saj podpirajo vključevanje in ponovno vključevanje prikrajšanih skupin v izobraževanje in poklicno usposabljanje, da bi se izboljšale možnosti za njihovo vključevanje na trg dela;

28. poziva Komisijo in države članice, naj skupaj z agencijami EU, kot je Cedefop, izboljšajo kakovost, dostopnost in enakost dostopa do programov mobilnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, da bi le-ti – kar zadeva kvalifikacije, priznavanje in vsebine – vsem udeležencem zagotovili dodano vrednost, ter naj zagotovijo uvedbo standardov kakovosti za vajeništva;

29. priznava, da je – glede na visoko stopnjo brezposelnosti mladih v nekaterih državah članicah – eden glavnih ciljev programa Erasmus+ pripraviti mlade na zaposlitev; hkrati posebej poudarja, da je treba v okviru programa Erasmus ohraniti vlogo dejavnosti izven šole, poklicnega usposabljanja in študija;

Četrtek, 2. februar 2017

30. opozarja Komisijo, da imajo invalidi, kot so naglušni, posebne potrebe in zato potrebujejo zadostna sredstva in ustrezno podporo, kot so tolmači za znakovni jezik, ter dostop do več informacij in dostojno nepovratno pomoč, da bi se lahko vključili v program Erasmus+; poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za uvedbo nadaljnjih ukrepov, s katerimi bo invalidom zagotovila neoviran in nediskriminatoren dostop do vseh štipendijskih programov v okviru programa Erasmus+; meni, da bi bilo po potrebi smiselno imenovati mentorje v okviru nacionalnih agencij, ki bi svetovali o čim boljši uporabi sredstev;

31. poudarja, da je treba mala in srednja podjetja (MSP), ki v okviru programa Erasmus+ nudijo poklicno usposabljanje, podpreti s finančnimi sredstvi ali davčnimi spodbudami;

Priporočila

32. meni, da je program Erasmus+ eden od pglavitnih stebrov za prilagajanje Evropejcev na vseživljenjsko učenje; zato poziva Komisijo, naj pri programu v celoti izkoristi njegovo razsežnost vseživljenjskega učenja, tako da spodbuja in spodbuja medsektorsko sodelovanje v okviru programa Erasmus+, ki so veliko večje kot pri predhodnih programih, ter naj medsektorsko sodelovanje ovrednoti v vmesni oceni programa, ki jo bo predložila ob koncu leta 2017; priznava, da lahko medsektorski projekti in dejavnosti povečajo uspešnost programa; poziva, naj se mobilnost na področju izobraževanja vključi v visokošolske programe ali programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, s čimer bi spodbujali kakovost sistemov visokega šolstva in poklicnega izobraževanja in usposabljanja, posameznikom pomagali pri nadgradnji njihovih poklicnih spretnosti in kompetenc ter poklicnem napredovanju, pa tudi okrepili ozaveščenost o kompetencah, pridobljenih z mobilnostjo v vseh ciljnih sektorjih ter spodbujali znanje o učenju, usposabljanju in mladinskem delu; poziva k zagotavljanju boljših priložnosti za udeležence poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi lahko delovno prakso ali delni študij opravljali v sosednjih državah, na primer s kritjem potnih stroškov študentov, ki še naprej bivajo v svoji državi;

33. poudarja, da je program Erasmus+ pomemben instrument za izboljšanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja v EU; poudarja, da imata vključujoče in kakovostno poklicno izobraževanje in usposabljanje ter mobilnost na tem področju osrednjo ekonomsko in socialno vlogo v Evropi na hitro spreminjajočem se trgu dela, saj mladim in odraslim zagotavljata poklicne in življenjske spretnosti, ki so potrebne za prehod iz sistema izobraževanja in usposabljanja na trg dela; poudarja, da bi bilo treba pri poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter mobilnosti na tem področju spodbujati enake možnosti, nediskriminacijo in socialno vključenost za vse državljane, tudi ženske, ki so slabše zastopane na tem področju, ter osebe v ranljivem položaju, tudi Rome, brezposelne mlade, invalide, prebivalce oddaljenih območij in najbolj oddaljenih regij ter migrante; predlaga, da se pozornost nameni tudi nizko kvalificiranim upravičencem, da bi povečali njihovo udeležbo ter s tem izboljšali razširjenost programov;

34. želi izpostaviti, da nekatere države članice še vedno uporabljajo socialno selekcijo pri prijavih za mobilnost; obžaluje, da neenakosti znotraj držav članic in med njimi otežujejo dostop do programa, saj ustvarjajo ovire za prijavitelje, zlasti za študente z nižjimi dohodki; poudarja, da velik delež mobilnih študentov podpirajo tretje strani (družine, starši, partnerji, lokalni akterji, blizu upravičencem); ugotavlja, da se mnogi zaposleni študenti odpovejo mobilnosti zaradi morebitne izgube dohodkov; ugotavlja, da sta odpravljanje ovir za mobilnost, na primer finančnih ovir, ter boljše priznavanje rezultatov mednarodnega dela/študija pomembna za uresničevanje ciljev v okviru ključnega ukrepa 1; spodbuja Komisijo in države članice, naj dodatno povečajo finančno podporo za tiste, ki se ne morejo udeležiti zaradi finančnih omejitev, obenem pa naj si prizadevajo za zagotovitev nadaljnjih možnosti za spodbujanje njihove mobilnosti, da bi postal program Erasmus+ resnično dostopen za vse; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo enakost spolov in enak dostop do programa;

35. poziva Komisijo, naj zagotovi vseevropsko mobilnost tudi v času krize, udeleženi državam iz evropskega visokošolskega prostora pa še naprej zagotavlja dostop do programa Erasmus+;

36. ostaja zaskrbljen, da mladi in širša javnost program Erasmus+ dojemajo predvsem kot program za visokošolsko izobraževanje; zato priporoča, naj se večji pomen pripiše večji prepoznavnosti na evropski, nacionalni in regionalni ravni za različne sektorje, kamor se je mogoče prijaviti, tudi šolsko izobraževanje, visokošolsko izobraževanje, mednarodno visokošolsko izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, izobraževanje odraslih, mladi in šport ter prostovoljstvo, pa tudi opozarjanje na možnost medsektorskih projektov, zlasti s pomočjo informacijske kampanje in odnosov z javnostmi o vsebini vseh programov;

Četrtek, 2. februar 2017

37. meni, da so uveljavljena tržna imena (Comenius, Erasmus, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci, Grundtvig in Mladi v akciji) in njihovi logotipi pomembna orodja za promocijo raznolikosti programa; prav tako meni, da postaja ime Erasmus + najbolj znano, zlasti med mlajšimi; poudarja, da bi moral program ohraniti svoje novo ime Erasmus+ in se še naprej posluževati različnih metod za krepitev prepoznavnosti; meni, da bi morala Komisija še bolj izpostaviti povezanost programa Erasmus+ s tržnimi imeni ter njegovo široko paleto podprogramov; poziva, naj se ime „Erasmus+“ doda posameznim programom, ki bi se tako preimenovali v „Erasmus+ Comenius“, „Erasmus+ Mundus“, „Erasmus+ Leonardo da Vinci“, „Erasmus+ Grundtvig“ in „Erasmus+ Mladi v akciji“; poziva vse deležnike, naj jih še naprej uporabljajo, zlasti v objavah in brošurah, zaradi ohranjanja in krepitev identitete sektorskih programov, zagotavljanja boljše prepoznavnosti in odpravljanja morebitne zmede pri upravičencih; poziva Komisijo, naj Vodnik za prijavitelje v okviru programa Erasmus+ strukturira na podlagi uveljavljenih tržnih imen ter ta imena v Vodniku tudi dosledno uporablja;

38. spodbuja Komisijo, naj okrepi svoja prizadevanja za odprto, posvetovalno in pregledno delovanje ter naj še izboljša svoje sodelovanje s socialnimi partnerji in civilno družbo (po potrebi tudi z združenji staršev, študentov, učiteljev, neučiteljskega osebja in mladinskih organizacij) na vseh ravneh izvajanja; poudarja, da bi moral biti program Erasmus+ vodilni na področju preglednosti v Evropski uniji in kot takšen znan tudi med državljani, obenem pa bi se moral razvijati v smeri popolne preglednosti vseh njegovih odločitev in postopkov, zlasti finančnih razsežnosti; želi opomniti, da popolnoma pregledne odločitve omogočajo boljše razumevanje za projekte in posameznike, ki pri prijavi niso bili uspešni;

39. poudarja, da ima programski odbor iz Uredbe (EU) št. 1288/2013 o uvedbi programa Erasmus+, pomembno vlogo in je bistven pri izvajanju programa ter širitvi evropske dodane vrednosti z okrepljenim povezovanjem in sinergijo med programom Erasmus+ in politikami na nacionalni ravni; poziva k večji vlogi programskega odbora, tudi v političnih odločitvah; poziva Komisijo, naj razkrije podrobne informacije o dodelitvi zbranih sredstev programskemu odboru;

40. poudarja, da orodij informacijske tehnologije ne bi smeli razumeti le kot podlage upravljaljskih, prijavnih in prijavnih postopkov, saj so tudi dragocen način, kako ostajati v stiku z upravičenci ter poenostaviti stike med njimi, lahko pa bi nudili podporo tudi mnogim drugim postopkom, npr. za povratne informacije upravičencev, vzajemno mentorstvo in krepitev prepoznavnosti programa;

41. poziva Komisijo, naj poskrbi za redno izmenjavo informacij in dobro sodelovanje med nacionalnimi organi, organi izvajanja in organizacijami civilne družbe na evropski ravni in nacionalnimi agencijami v zvezi z decentraliziranimi in centraliziranimi ukrepi programa; poziva nacionalne agencije, naj na svojih spletiščih zagotovijo vse potrebne informacije, po možnosti v enakem formatu in z enako vsebino;

42. poziva Komisijo ter generalni direktorat za izobraževanje in kulturo (GD EAC) ter Izvajalsko agencijo za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA), naj omogočijo nadaljnje spodbujanje decentraliziranih ukrepov, kot je ključni ukrep 2, tako da predlagajo ustrezno financiranje, ki bo sorazmerno z obsegom ukrepov;

43. spodbuja nadaljnjo krepitev sodelovanja med nacionalnimi agencijami in EACEA, da bi razširili centralizirane ukrepe programa Erasmus+, morebitnim prijaviteljem zagotovili dodatno podporo, povečali njihovo poznavanje programa ter jim zagotovili dodatne informacije o programu, obenem pa omogočili izmenjavo povratnih informacij o izboljšanju njihovega izvajanja; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z nacionalnimi agencijami zanje pripravi evropske smernice za izvajanje programa; poziva k spodbujanju stikov med Komisijo, nacionalnimi agencijami, upravičenci programa, predstavniki organizacij civilne družbe in EACEA, in sicer z oblikovanjem komunikacijske platforme za izmenjavo informacij in dobre prakse, kjer bi vsi povezani deležniki prejeli kakovostne informacije, obenem pa delili lastne izkušnje in predloge za nadaljnjo izboljšavo programa; poudarja, da je treba na seje programskega odbora povabiti tudi deležnike in upravičence; poudarja, da bi lahko v skladu z Uredbo (EU) št. 1288/2013 to poenostavili z ustanovitvijo stalnih pododborov, v katerih bi sodelovali deležniki in upravičenci, sektorske nacionalne agencije, poslanci Evropskega parlamenta in predstavniki držav članic;

Četrtek, 2. februar 2017

44. prav tako poziva Komisijo, naj preveri in ustrezno prilagodi ureditev izplačil nacionalnim agencijam ter roke za prijavo in za njihovo obravnavo; opozarja, da bi morali v prid daljšemu trajanju mobilnosti nacionalnim agencijam omogočiti večjo prožnost v zvezi z višino štipendije za mobilnost in upravnih stroškov; spodbuja Komisijo, naj nacionalnim agencijam zagotovi večjo prožnost pri prerazporejanju sredstev med ključnimi ukrepi, da bi glede na potrebe upravičencev odpravile morebitne vrzeli v financiranju; predlaga, naj se odgovornost za ta proces dodeli nacionalne agencije, ki so najbolj seznanjene z morebitnimi vrzeli v financiranju v lastnih državah; ugotavlja, da je zaradi večje prožnosti potrebno ustrezno spremljanje ter preglednost;

45. je zaskrbljen zaradi upadanja števila projektov v okviru programa Leonardo da Vinci in zahteva, da več možnosti odločanja o višini operativnih stroškov za nacionalne agencije, da bi lahko bolje upoštevale nacionalne posebnosti, kot je dualni sistem;

46. je prav tako zaskrbljen zaradi težav, s katerimi se nacionalne agencije soočajo pri razlagi in uporabi pravil programa, ter opozarja, da se 82 % proračuna za program Erasmus+ upravlja v okviru decentraliziranih ukrepov; poziva Komisijo, naj poenostavi opredelitve in izboljša smernice za decentralizirane ukrepe ter zagotovi dosledno izvrševanje programskih pravil in predpisov v nacionalnih agencijah, z upoštevanjem skupnih standardov kakovosti, ocenjevanja projektov in upravnih postopkov, da bi zagotovili enotno in usklajeno izvajanje programa Erasmus+ ter optimalne rezultate za proračun EU in preprečila napake;

47. meni, da bi bilo treba uspešnost nacionalnih agencij redno ocenjevati in izboljševati, da bi zagotovili uspešnost ukrepov, ki jih financira EU; potrjuje, da bi moral biti pri tem poudarek na stopnji udeležbe ter izkušnjah udeležencev in partnerjev;

48. predlaga, naj bo organizacijska struktura ustreznih služb Komisije usklajena s strukturo programa;

49. poziva, naj se ustrezna orodja informacijske tehnologije dodatno izboljšajo ter naj se pozornost usmeri v poenostavitev, prijaznost do uporabnikov in izboljšanje povezav med temi različnimi orodji in ne v razvoj novih orodij; v zvezi s tem želi opomniti, da so med mladimi državljani nova orodja informacijske tehnologije eden izmed najbolj priljubljenih načinov interakcije s spletom; poudarja, da lahko informacijske tehnologije pomembno vplivajo na izboljšanje prepoznavnosti programa;

50. poziva Komisijo, naj dodatno razvije informacijskotehnološke platforme e-Twinning, School Education Gateway, Open Education Europa, EPALE, Evropski mladinski portal in VALOR, da bi bile privlačnejše in uporabnikom prijaznejše; poziva Komisijo, naj oceno teh platform vključi v vmesno oceno programa Erasmus+, ki jo bo predstavila konec leta 2017;

51. poziva Komisijo, naj optimizira zmogljivost orodij informacijske tehnologije in njihovo prijaznost do uporabnika, na primer orodja za mobilnost ali drugih podpornih platform informacijske tehnologije, kot je elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE), s čimer bi zagotovili, da bodo upravičenci programa kar najbolj izkoristili svoje izkušnje ter spodbudili čezmejno sodelovanje in izmenjavo dobre prakse;

52. poziva Komisijo, naj okrepi razsežnost šolskega izobraževanja v okviru programa, da bi učencem omogočili večjo mobilnost, poenostavili financiranje in upravne postopke za šole in ponudnike neformalnega učenja ter obenem izkoristili splošni cilj programa Erasmus+, namreč okrepiti medsektorsko sodelovanje, ter da bi spodbudili ponudnike neformalnega izobraževanja k večjemu sodelovanju v partnerstvih s šolami; spodbuja Komisijo, naj s podporo mladinskih organizacij in drugih ponudnikov mladinskega dela okrepi mladinsko delo ter prakse za razvoj priložnostnega in neformalnega učenja v okviru programa, obenem pa naj še naprej podpira mladinsko partnerstvo med EU in Svetom Evrope;

53. pozdravlja uvedbo dveh vrst strateških partnerstev, kar je prvi in pomemben pozitiven korak v smeri spodbujanja možnosti malih organizacij za sodelovanje v programu, ki pogosto težko izpolnjujejo pogoje in so tako dejansko diskriminirane, kar zmanjšuje ugled in prepričljivost programa; poziva Komisijo, naj uvede izboljšave za še večjo privlačnost programa, da bi zagotovili vključenost večjega števila malih organizacij v dejavnosti programa, s čimer bi povečali njihov delež v programu, ob upoštevanju zahtev glede kakovosti; pozdravlja oblikovanje evropskih smernic za izvajanje programa Erasmus+ in podrobnejše zasnovano spletno stran z najpogostejšimi vprašanji in odgovori, kjer so na

Četrtek, 2. februar 2017

enem mestu zbrani odgovori o izbirnih merilih in opisani projekti, tako da se pojasni izbira in bolje podprejo male organizacije; poudarja, da je treba v dejavnosti programa vključiti raznolike sodelujoče organizacije ter ohranjati ravnovesje med njimi;

54. priporoča, da se zmanjša višina subvencij na področju sodelovanja med šolami, s čimer bi povečali število financiranih projektov, in da se spodbuja neposrednejše izmenjave učencev, s čimer bi omogočili bolj neposredne stike oseb iz različnih kulturnih in jezikovnih okolij; poudarja, da so pri spodbujanju evropske identitete in temeljne zamisli evropske integracije pomembni ravno osebni stiki z osebami iz drugačnih kulturnih okolij, in priporoča, naj se na vse načine omogoči sodelovanje čim večjega števila oseb, kar bi nedvomno moralo veljati za vse programske cilje; v zvezi s tem pozdravlja že uveljavljene izboljšave, vendar pričakuje, da si bodo nacionalne agencije in Komisija v okviru strateških partnerstev še naprej prizadevale za prožnejša pravila;

55. meni, da bi bilo treba zaradi vpliva večjezičnosti na večjo zaposljivost mladih ⁽¹⁾ v programu Erasmus+ večjezičnost bolj spodbujati in podpirati;

56. glede na nove družbene izzive v Evropi ugotavlja, da je treba izboljšati evropski pristop k skupnim evropskim izzivom, in sicer s podporo za obsežne inovacijske projekte na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki jih izvajajo mreže evropske civilne družbe; poudarja, da bi to lahko dosegli tako, da bi del skupnega proračuna Erasmus+ za financiranje ključnega ukrepa 2 (sodelovanje za inovacije in izmenjavo dobre prakse) namenili centraliziranim ukrepom;

57. ugotavlja, da je 75 % nacionalnih agencij poročalo o veliki upravni obremenitvi, ki zmanjšuje proračunske naložbene zmogljivosti EU in lahko neposredno vpliva na upravičence; poziva GD EAC in agencijo EACEA, naj izboljšata izvajanje, zlasti kar zadeva prijavni postopek;

58. pozdravlja, da je bil zaradi zmanjšanja upravnega bremena v program uveden sistem stroškov na enoto; prav tako pozdravlja prilagoditve, ki jih je Komisija izvedla leta 2016 in jih načrtuje za leto 2017; ugotavlja, da nekatere države članice zaradi regulativnih zahtev tega sistema ne morejo uporabljati ali pa se jim ravni stroškov v primerjavi z dejanskimi stroški zdijo neustrezne; meni, da je treba dodatno povečati raven stroškov na enoto, da bi se udeležencem projektov zagotovila zadostna finančna podpora, in poudarja, da je treba zagotoviti, da v sistemu stroškov na enoto ne bodo prikrajšani udeleženci in organizacije iz oddaljenih in obmejnih regij; poziva, naj se ustrezno nagradi visoko osebno angažiranost zlasti številnih prostovoljcev, učiteljic in učiteljev, pa tudi vseh drugih prijaviteljev; poziva, naj se v okviru financiranja (ponovno) vključi pripravo projekta in kontaktiranje potencialnih partnerjev za sodelovanje ali pripravljajla srečanja ali pa se na primer zagotovi zadostna pavšalna plačila za kritje teh stroškov; poudarja, da je preglednost na tem področju bistven sestavni del zahtev glede preglednosti in ciljev za celotni program Erasmus+;

59. pozdravlja poenostavitev zaradi uvedbe enkratnih zneskov in pavšalnih plačil; spodbuja Komisijo, naj razišče možnosti za dodatno izboljšanje zapletenih upravnih postopkov za prijavitelje v različnih sektorjih programa; je zaskrbljen, ker nacionalne agencije poročajo o večji obremenitvi zaradi revizije;

60. ugotavlja, da je treba povečati operativno podporo evropskim mrežam v okviru ključnega ukrepa 3 (podpora reformi politike), da bi izboljšali promocijo in širitev priložnosti, ki jih nudi program Erasmus+;

61. poziva Komisijo, naj sprejme ustrezne ukrepe, da bi prostovoljstvo priznali kot vir lastnih prispevkov k proračunu projekta, saj bi s tem olajšali udeležbo manjših organizacij, zlasti v športu, glede na to, da Erasmus+ omogoča, da se čas opravljanja prostovoljstva prizna kot sofinanciranje v obliki prispevkov v naravi, in da je ta možnost zajeta v novem predlogu Evropske komisije za finančne smernice; poudarja, da se mora prispevek v obliki prostovoljstva priznati in da je treba zaradi posebnega pomena za program tudi povečati njegovo prepoznavnost, če se spremlja, s čimer bi zagotovili, da bo prostovoljstvo dopolnjevalo, ne pa tudi nadomestilo javne naložbe;

62. priznava gospodarski in družbeni pomen prostovoljstva ter spodbuja Komisijo, naj prek ukrepov programa bolj podpira prostovoljske organizacije;

⁽¹⁾ Znanstveno in politično poročilo Skupnega raziskovalnega središča o jezikih in zaposljivosti, 2015.

Četrtek, 2. februar 2017

63. pozdravlja predlog Komisije o vzpostavitvi evropskega solidarnostnega sklada; spodbuja Komisijo, naj v pripravo te nove pobude vključi prostovoljske organizacije, da bi zagotovili njeno dodano in dopolnilno vrednost pri krepitvi prostovoljstva v Evropski uniji; spodbuja Komisijo in države članice, naj to novo pobudo vključi tudi v proračun, ne da bi znižala sredstva obstoječih in prednostnih programov, ter poziva k preučitvi možnosti vključitve te pobude v evropsko prostovoljsko službo, s čimer bi okrepili prostovoljstvo v EU brez podvajanja pobud in programov;

64. poudarja, da je prostovoljstvo izraz solidarnosti, svobode in odgovornosti, ki pomaga krepiti dejavno državljanstvo in pripomore k osebnemu človekovemu razvoju; meni, da je prostovoljstvo tudi pomembno orodje za socialno vključevanje in kohezijo, tako kot usposabljanje, izobraževanje in medkulturni dialog, hkrati pa pomembno prispeva k širjenju evropskih vrednot; poudarja, da bi bilo treba priznati vlogo evropske prostovoljske službe pri spodbujanju razvoja spretnosti in kompetenc, ki lahko sodelujočim v tej službi olajšajo dostop do trga dela; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo dostojne delovne pogoje za prostovoljce in spremljajo, ali se v celoti spoštujejo pogodbe, po katerih delajo prostovoljci; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se sodelujoči v evropski prostovoljski službi ne bi obravnavali ali uporabljali kot nadomestni delavci;

65. poziva, naj bo čas odločanja čim krajši, prijave pa naj se presoja na celovit in usklajen način, obenem pa naj se zavrnitev pregledno in prepričljivo utemelji, da ne bi prišlo do večjega upada pri koriščenju programov EU;

66. odločno spodbuja več preglednosti pri ocenjevanju vlog, vsem kandidatom pa naj se posredujejo povratne informacije o kakovosti; poziva Komisijo, naj zagotovi učinkovit sistem povratnih informacij, da bodo lahko upravičenci programa Komisiji sporočili nepravilnosti pri izvajanju programa Erasmus+, ki so jih ugotovili; poziva Komisijo, naj izboljša in poveča pretok informacij med evropskimi institucijami, pristojnimi za izvajanje programa, ter nacionalnimi organi; spodbuja nacionalne agencije in EACEA, da zagotovijo možnosti usposabljanja za ocenjevalce ter pripravljajo redna srečanja z upravičenci in obiske projektov ter tako izboljšajo izvajanje programa;

67. ugotavlja, da je pomembno okrepiti lokalno razsežnost evropske prostovoljske službe; priporoča, naj se prostovoljcem evropske prostovoljske službe nudi močnejša podpora, ne le pred odhodom, temveč tudi ob vrnitvi v lokalno skupnost, in sicer v obliki usposabljanj za delovno mesto in usposabljanj na delovnem mestu, da bi jim pomagali deliti svoje evropsko strokovno znanje s spodbujanjem prostovoljstva na lokalni ravni;

68. podpira izboljševanje učinkovitosti in uspešnosti prek obsežnih projektov; hkrati pa ugotavlja, da mora obstajati ravnovesje med manjšimi in večjimi skupinami prijaviteljev;

69. poziva Komisijo, naj v celotnem programu čim bolj uskladi ustrezne stopnje predhodnega financiranja, da bi se vsem upravičencem zagotovile enake prednosti in olajšalo izvajanje projektov, zlasti za male organizacije; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da velike ustanove, ki kandidirajo za sodelovanje v programu, ne bodo imele prednosti pred manjšimi, manj uveljavljenimi ustanovami;

70. je seznanjen z regionalnimi neravnovesji na ravni EU in znotraj držav članic pri udeležbi na področju ukrepov, financiranih s sredstvi iz programa Erasmus+; je zaskrbljen, ker je stopnja uspešnosti ukrepov tega programa razmeroma nizka in se na ravni EU razlikuje; poziva k ciljno usmerjenim in pravočasnim ukrepom za povečanje udeležbe ter izboljšanje stopnje uspešnosti, in sicer ne glede na poreklo prijaviteljev, tako da bi nekaj finančnih sredstev namenili posebnim ukrepom za spodbujanje te pobude in ozaveščanje o njej, zlasti v tistih regijah, kjer je dostop do finančnih sredstev še vedno razmeroma omejen;

71. ugotavlja, da so se pri izvajanju programa Erasmus+ v regijah EU pokazale različne zahteve glede financiranja in prednostne naloge za ukrepanje, zaradi katerih morajo nekatere države članice ukrepe programa preusmeriti, da bi tako zagotovile stroškovno učinkovitost porabljenih sredstev;

Četrtek, 2. februar 2017

72. ugotavlja, da se štipendije med državami članicami neupravičeno razlikujejo, prav tako kot metode za njihovo dodeljevanje; spodbuja Komisijo, naj preuči posledice teh razlik, da bi tako zmanjšala družbeno-ekonomske razlike v Evropski uniji; spodbuja dodatno povišanje štipendij, pa tudi njihovo uskladitev s stroški bivanja v državi mobilnosti, da bi tako spodbudili sodelovanje družbeno-ekonomsko prikrajšanih študentov, študentov in osebja s posebnimi potrebami ter študentov in osebja iz oddaljenih regij;

73. ugotavlja, da je večji pozitiven učinek sredstev za mobilnost v programu Erasmus+ in večje povpraševanje po njih v vzhodno- in južnoevropskih državah v nasprotju z omejenim celotnim proračunom programa, zaradi česar je velik delež prošelj zavrnjenih; predlaga, da Komisija okrepi prizadevanja za spodbujanje mobilnosti iz zahodne v vzhodno Evropo;

74. obžaluje, ker naraščanje neenakosti v nekaterih državah članicah in med njimi ter visoka stopnja brezposelnosti mladih v Evropski uniji otežujeta dostop do programa, saj ustvarjata ovire za mobilnost prosilcev iz regij z nižjimi dohodki, ki sta jih gospodarska kriza in varčevanje bolj prizadela; navaja, da morata biti program Erasmus+ ter poklicno izobraževanje in usposabljanje bolj dejavna v oddaljenih in obmejnih regijah Evropske unije; meni, da bi bilo zagotavljanje dostopnosti in enakih možnosti za prebivalstvo teh regij zelo koristen korak in način za zmanjšanje brezposelnosti mladih in oživitve gospodarstva;

75. poudarja, da bi morale biti štipendije v podporo mobilnosti posameznikov v okviru programa Erasmus+ izvzete iz obdavčitve in socialnih prispevkov;

76. poziva Komisijo, naj prizna posebno naravo projektov in ukrepov mobilnosti, ki vključujejo ljudi s posebnimi potrebami in ljudi iz prikrajšanih okolij; spodbuja odločnejše zavzemanje za to, da bi imeli ljudje s posebnimi potrebami in ljudje iz prikrajšanih okolij, vključno z begunci, možnost sodelovati v programu, ter poziva, naj se jim olajša dostop do programa;

77. poudarja, da kljub napredku glede priznavanja študijskega obdobja, kreditnih točk, kompetenc in spretnosti, pridobljenih v okviru neformalnega in priložnostnega učenja v tujini, še vedno obstajajo izzivi; poudarja, da je priznavanje mednarodnih kvalifikacij bistvenega pomena za mobilnost in je osnova za nadaljnje sodelovanje v evropskem visokošolskem prostoru; poudarja, da je za priznavanje kvalifikacij pomembno v celoti izkoristiti vse instrumente EU za potrjevanje znanj, spretnosti in kompetenc;

78. poudarja, da se od leta 2008 število študijskih obdobji v tujini, opravljenih v okviru programa Erasmus, kljub gospodarski, finančni in socialni krizi vztrajno povečuje; opozarja, da se je hkrati skokovito povečalo število delovnih praks v tujini; iz tega sklepa, da mladi delovno prakso očitno dojemajo kot odlično priložnost za izboljšanje svoje zaposljivosti; priporoča Komisiji in nacionalnim agencijam, organizatorjem in ustanovam, da upoštevajo ta razvoj dogodkov;

79. poudarja, da se je zaradi evropskega ogrodja kvalifikacij⁽¹⁾ nedvomno izboljšalo stanje glede priznavanja in potrjevanja sistemov diplom, kvalifikacij, kreditnih točk, potrdil o spretnostih, akreditacij o kompetencah v izobraževanju ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju, vendar ugotavlja, da težave še vedno niso odpravljene; poudarja, da je treba zagotoviti, da se kompetence in kvalifikacije, pridobljene z izkušnjami mednarodne mobilnosti v vseh oblikah – v formalnem učnem okolju, pri pripravništvu v podjetju ali prostovoljstvu in mladinskih dejavnostih – ustrezno dokumentirajo, potrdijo, priznajo ter postanejo primerljive v domačem sistemu; poziva Komisijo, naj spremeni in napreduje v smeri krepitve evropskega ogrodja kvalifikacij od sedanjega priporočila za močnejši instrument, da se podpre prost pretok; poziva Komisijo in države članice, naj sistematično uporabljajo in dodatno razvijajo veljavne evropske instrumente, kot so dokumenti Europass, orodje Youthpass in sistem ECVET; spodbuja razvoj skupnih kvalifikacij na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, s pomočjo katerih bi lahko zagotovili mednarodno priznavanje kvalifikacij; poziva države članice, naj v celoti in pravočasno izvajajo priporočilo Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja;

80. poudarja, da neformalno izobraževanje in učenje odraslih spodbujata osnovne in mehke spretnosti, kot so socialne in državljanske kompetence, ki so pomembne na trgu dela, pa tudi dobro počutje na delovnem mestu in dobro usklajenost med poklicnim in zasebnim življenjem; opozarja, da imata neformalno izobraževanje in učenje odraslih poglavito vlogo pri doseganju prikrajšanih skupin v družbi ter jim omogočata, da razvijejo spretnosti, ki jim pomagajo pri vstopu na trg dela ter iskanju trajne in kakovostne zaposlitve, ali izboljšujeta njihove zaposlitvene možnosti, poleg tega pa prispevata k bolj demokratični Evropi;

⁽¹⁾ UL C 111, 6.5.2008, str. 1.

Četrtek, 2. februar 2017

81. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, želi spomniti, da pripravniški in vajeniški sistemi omogočajo pridobivanje znanja in ne nadomeščajo delovnih mest za polni delovni čas, morajo pa zagotavljati dostojne delovne pogoje ter ustrezno plačilo za vajence, nikakor pa se kompetence upravičencev ne smejo uporabiti kot nadomestilo za kompetence redno zaposlenih;

82. je seznanjen s tem, da imajo nacionalne agencije pri izvajanju v okviru sedanjega programa zahtevnejše delo; poziva Komisijo, naj nacionalnim agencijam zagotovi dovolj sredstev in potrebno pomoč, da bodo lahko učinkoviteje izvajale program in se spopadle z novimi izzivi, ki so posledica povečanja proračuna;

83. poziva Komisijo, naj spremlja merila kakovosti, ki jih uporabljajo nacionalne agencije pri ocenjevanju projektov, in naj si izmenja najboljše prakse v zvezi s tem; poziva k programom za usposabljanje ocenjevalcev, da bodo lahko še naprej razvijali svoje znanje, zlasti v medsektorskih projektih, in bodo lahko vsem vložnikom predložili kakovostne povratne informacije, s čimer bodo spodbudili doseganje ciljev v prihodnjih projektih in povečali uspešnost prihodnjih vložnikov;

84. meni, da bi morala biti ocena kakovosti enako pomembna kot količinska ocena; poziva, naj se v okviru programa Erasmus+ oblikuje ocena kakovosti;

85. poziva Komisijo in države članice, naj potrdijo in priznajo različne oblike formalnega in neformalnega učenja in pripravništva; spodbuja države članice, naj mlade vajence bolje obveščajo o obstoječih možnostih, bolje podpirajo učne centre, ki želijo sodelovati v programu Erasmus+, ter uvedejo spremljevalne ukrepe pri izkušnjah čezmejne mobilnosti v sosednjih državah, da bi vajencem pomagale pri ureditvi bivališča in prevoza;

86. poziva k večji mobilnosti na področju izobraževanja ter v programih vajeništva in pripravništva v okviru Jamstva za mlade in Pobude za zaposlovanje mladih, da bi zmanjšali visoke stopnje brezposelnosti mladih in geografska neravnovesja v Evropski uniji;

87. poziva Komisijo, naj opredeli sedanjo neenako udeležbo ustanov za poklicno izobraževanje in usposabljanje v evropskih programih mobilnosti v državah in regijah in naj zmanjša te razlike z izboljšanjem sodelovanja in izmenjave informacij med nacionalnimi agencijami za Erasmus +, pri čemer je treba podpreti sodelovanje med ustanovami za poklicno izobraževanje in usposabljanje s povezovanjem izkušenih ustanov za poklicno izobraževanje in usposabljanje z drugimi ustanovami ter ustanovam za poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotoviti podporne ukrepe politike in posebne predloge in izboljšati že obstoječe podporne sisteme za te ustanove;

88. poziva države članice, naj za spodbujanje mobilnosti učiteljev, predavateljev in neakademskega osebja priznajo njihovo udeležbo v programih mobilnosti, saj je to pomemben del njihovega poklicnega napredovanja, in naj po možnosti uvedejo sistem nagrajevanja v povezavi z udeležbo v programih mobilnosti, na primer v obliki finančne pomoči ali zmanjšanja delovne obremenitve;

89. poziva nacionalne agencije, naj pri ocenjevanju projektov zagotovijo popolno preglednost, zato naj objavijo seznam izbranih projektov, pa tudi njihov stalni napredek in finančno pomoč, ki jim je bila dodeljena;

90. poziva, naj se v okviru ključnega ukrepa št. 1 nadaljujejo najboljše prakse iz programa Comenius, kot so izmenjave šolskih razredov, in naj se šolskim delavcem še naprej omogoči, da posamično zaprosijo za nepovratna sredstva za mobilnost v okviru ključnega ukrepa št. 1;

91. ugotavlja, da je bilo veliko projektov v okviru ključnega ukrepa št. 2 kljub njihovi visoki kakovosti zaradi omejenih sredstev zavrženih; spodbuja Komisijo, naj te projekte oceni in s tem pripomore, da bodo pritegnili naložbe iz drugih virov; spodbuja države članice, naj priznajo projekte, ki so prejeli oceno, tako da jim podelijo prednost pri dostopu do javnih sredstev, če so ta na voljo, da se ti projekti uresničijo;

92. poziva Komisijo, naj še naprej poskuša rešiti izziv financiranja za evropske organizacije s sedežem v Bruslju, da bodo lahko več prispevale k razvoju evropskih politik na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa;

Četrtek, 2. februar 2017

93. je seznanjen z izzivi, s katerimi se srečujejo nacionalne agencije pri izvajanju mednarodne kreditne mobilnosti; poziva, naj se nacionalnim agencijam omogoči večja prožnost pri dodeljevanju sredstev iz nekaterih držav in regij v druge, da se izpolnijo prednostne naloge sodelovanja visokošolskih ustanov;

94. ugotavlja, da se zmanjšuje število posameznih udeležencev programov mobilnosti izven programa Erasmus+, ker evropske visokošolske ustanove prednostno obravnavajo institucionalizirane sisteme mobilnosti; spodbuja Komisijo in nacionalne organe, naj posameznim kandidatom ponovno zagotovijo možnosti, da sodelujejo v programih mobilnosti;

95. poziva Komisijo, naj okrepi sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja, s tem da med novimi organizacijami in manjšimi ustanovami spodbuja program Leonardo da Vinci, poleg tega naj jim pomaga pri zaprositvi za ustrezna sredstva, tako da jim zagotovi dodatne smernice, spletno usposabljanje in individualizirano podporo pri pripravi kakovostne prošnje za financiranje prek stikov z nacionalnimi agencijami za program Erasmus+;

96. poziva k promociji evropskega visokošolskega prostora po svetu, pa tudi k nadgradnji posameznikovega znanja na svetovni ravni s spodbujanjem vseh pomembnih deležnikov (države članice, visokošolske ustanove in združenja) k zagotovitvi, da bo skupni magistrski program Erasmus Mundus postal privlačnejši za visokošolske ustanove in potencialne kandidate;

97. predlaga, naj se nacionalne agencije v večji meri vključijo v razvoj politike na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa in naj se zato okrepijo povezave med Komisijo, državami članicami in nacionalnimi agencijami;

Naslednje programsko obdobje

98. poziva Komisijo in države članice, naj si bolj prizadevajo za poenostavitev postopkov in zmanjšanje velike upravne obremenitve za študente, ustanove in gostiteljska podjetja, ki sodelujejo pri projektih programa Erasmus+, zlasti tista, ki te priložnosti ne izkoriščajo dovolj, da bi izboljšala in olajšala enak dostop ter postopke registracije, potrjevanja in priznavanja; meni, da morajo biti za spodbujanje vključevanja informacije o tem programu na voljo v vseh uradnih jezikih Evropske unije; poziva Komisijo in nacionalne agencije, naj standardizirajo merila za dostop, da bo program dostopen čim večjemu številu prosilcev;

99. predlaga, da se za prednostno nalogo določi, da se nadaljnja uskladitev in večje spremembe v strukturi programa ne izvedejo, namesto tega pa se ohranijo in utrdijo dosednji dosežki ter po potrebi uvedejo postopne izboljšave;

100. poleg tega priporoča, naj se okrepi pomen in prepoznavnost neformalnega učenja za mladinsko delo pa tudi izobraževanje odraslih v okviru programa Erasmus+, saj je ravno neformalno učenje zelo pomembno na področju evropskega državljanstva in spodbujanja demokracije in vrednot, program pa se zaradi imena pogosto povezuje le s formalnim izobraževanjem;

101. poziva Komisijo, naj pomembne deležnike vključi v delo za naslednje programsko obdobje financiranja in pri uvajanju morebitnih izboljšav, da se zagotovita nadaljnji uspeh programa in njegova dodana vrednost;

102. priporoča, naj se v programu Erasmus+ še bolj razvije medsektorska mobilnost posameznikov v okviru ključnega ukrepa št. 1, da se bodo lahko učeči se, učitelji, pedagogi, izvajalci usposabljanja, vajenci, delavci in mladi polno vključevali v medsektorsko mobilnost;

103. poziva, naj se medsektorski projekti jasno opredelijo, s čimer bi se izognili zmedi zaradi napačnega označevanja projektov;

Četrtek, 2. februar 2017

104. poziva, naj se sedanja raven proračuna zagotovi tudi za naslednjo generacijo programov v okviru novega večletnega finančnega okvira, ter meni, da je dodatno povečanje proračuna, s katerim bi zagotovili najmanj tako raven letnega financiranja naslednje generacije programov kot je bila lanska raven za izvrševanje sedanjega okvira, osnovni pogoj za nadaljnjo uspešnost programa; predlaga, naj Komisija preuči možnost povečanja predhodnega financiranja;

105. pozdravlja strukturo progama ter poziva Komisijo, naj v predlogu za naslednjo generacijo programov ohrani ločena poglavja in ločene proračune za izobraževanje in usposabljanje, za mladino in za šport, pri čemer naj upošteva njihove posebnosti, in naj prilagodi prijavne obrazce, sisteme poročanja ter zahteve v zvezi s produkti, razvitimi za posamezna področja;

106. spodbuja nacionalne agencije, naj zagotovijo, da bodo razpoložljiva proračunska sredstva za ključne ukrepe in sektorje zlahka dostopna po vsakem krogu prijav, da se prosilcem omogoči strateško načrtovanje prihodnjih ukrepov, ter naj objavljajo rezultate izbire projektov in proračunske vrstice, kar bo omogočilo ustrezen zunanji nadzor programa;

107. poziva Komisijo, naj redno pregleduje stopnje finančne podpore, kot so pavšalni zneski za kritje potnih stroškov in dnevnic, da bodo ti zneski v skladu z dejanskimi življenjskimi stroški ter da se prepreči zadolženost zaradi obdobja usposabljanja, s tem pa bi preprečili, da bi bili ljudje z manj finančnimi sredstvi in/ali posebnimi zahtevami diskriminirani in prepuščeni sami sebi;

108. opozarja, da se v mladinskem sektorju prikrajšane skupine obravnavajo posebej; predlaga, naj se strategija vključenosti in različnosti razširi na vse programske sektorje, da se v programu Erasmus+ spodbudita vključevanje in udeležba ljudi s posebnimi potrebami ali z manj možnosti;

109. poziva Komisijo naj predstavi, države članice pa naj podprejo kakovosten okvir za vajeništva in predlog za večjo mobilnost za vajence, s čimer bi zagotovili sklop pravic za vajence, praktikante, pripravnike in udeležence v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, tako da bi bili ustrezno zaščiteni in da ti programi mobilnosti ne bi nadomeščali standardnih pogodb o zaposlitvi; poziva h kakovostnim in plačanim pripravništvom in delovnim praksam in zahteva, da države članice poročajo o primerih, kjer je prišlo do kršitev glede nalog ali pravic upravičencev v programu Erasmus+;

110. Komisijo poziva, naj sodeluje z državami članicami, da bi okrepili sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in glavnimi deležniki (lokalnimi/regionalnimi organi, socialnimi partnerji, zasebnim sektorjem, predstavniki mladih, ustanovami za poklicno izobraževanje in usposabljanje, raziskovalnimi organizacijami ter organizacijami civilne družbe), s čimer bi izboljšali odzivanje izobraževalnih sistemov in sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja na dejanske potrebe trga dela, to sodelovanje pa se mora odražati v programu Erasmus+; meni, da bi z dejavno udeležbo upravičencev in vseh deležnikov pri oblikovanju, organizaciji, spremljanju, izvajanju in ocenjevanju programa zagotovili njegovo izvedljivost, uspešnost in dodano vrednost;

111. se zavzema za to, da se mobilnim študentom v okviru programa omogoči združitev študija v tujini z opravljanjem prakse, povezane s študijem, s čimer bi jim olajšali bivanje v tujini, zmanjšali socialno selektivnost, povečali število mobilnih študentov, nadgradili spretnosti študentov in okrepili povezave med visokošolskim izobraževanjem in trgoma dela; poziva zlasti Komisijo, naj pri dodeljevanju sredstev iz programa Erasmus+ posebno pozornost nameni dolgoročni mobilnosti vajencev;

112. ugotavlja razlike med državami članicami pri merilih za sprejem v program Erasmus+; vztraja, da mora Komisija zagotoviti, da bodo vse nacionalne agencije harmonizirano uporabljale pravila programa, spoštovale skupne standarde kakovosti in postopkovno prakso ter tako zagotavljale notranjo in zunanjo usklajenost programa Erasmus+ in ga uveljavile kot pravi evropski program; poziva Komisijo, naj za nacionalne agencije oblikuje evropske smernice za izvajanje programa Erasmus+; spodbuja nacionalne agencije, ki morajo biti sestavni del procesa spremljanja, naj se osredotočijo tudi na ustanavljanje ali spodbujanje foruma za konstruktiven dialog med organi za izobraževanje in politike trga dela vseh držav članic; odločno spodbuja, naj se agencije pri projektih o podobnih vprašanjih bolj uskladijo med seboj;

Četrtek, 2. februar 2017

113. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo možnosti usposabljanja v tujini za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter naj zagotovijo, da bo to področje prva izbira za iskanje zaposlitve in začetek obetavne poklicne poti, naj zagotovijo dostop namenjen za poklicno izobraževanje in usposabljanje, niso sorazmerna ⁽¹⁾ s številom potencialnih prosilcev za ponujene programe mobilnosti; odločno podpira učinkovito promoviranje in spodbujanje mobilnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju med ženskami in meni, da morajo države članice določiti smele cilje, napredek na tem področju pa bi bilo treba dosledno spremljati;

114. poudarja, da se delovna mesta in spretnosti na novo opredeljujejo, zlasti zaradi sedanjega prehoda na bolj digitalizirano gospodarstvo, kjer se pojavljajo nove poslovne potrebe in sektorji, usmerjeni v prihodnost; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se bo to stanje odražalo v programu Erasmus+;

115. poziva k večjemu promoviranju programov mobilnosti za višje stopnje visokošolskega izobraževanja, da bi zagotovili mobilnost med evropskimi raziskovalnimi centri in dodatno krepili cilj za internacionalizacijo evropskih univerz;

116. poudarja, da je treba povečati ozaveščenost glede instrumenta Erasmus+ kot načina za izboljšanje lastnih spretnosti in njihovo dopolnjevanje s širšo razsežnostjo, s čimer bi zagotovili pravi pristop do tega instrumenta in s tem njegovo učinkovitost, hkrati pa bi odpravili tveganje, da bi postal zgolj življenjska izkušnja;

117. poziva Komisijo, naj pripravi in objavi posodobljene statistične podatke ter izvede študije spremljanja učinkovitosti o izvajanju programa Erasmus+, zlasti o udeležbi mladih glede na regijo in spol, njegovem učinku na zaposljivost ter vrsto in stopnjo zaposlitve in učinku na plače ter kako bi bilo to mogoče izboljšati; poziva Komisijo, naj analizira, zakaj nekatere države pogosteje sodelujejo v mobilnosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kje so največje razlike med spoloma in razloge zanje ali kje je več prosilcev invalidov, ter naj pripravi načrt, kako povečati udeležbo drugih držav; zato poziva nacionalne agencije držav članic, naj tesno sodelujejo pri izmenjavi informacij in statističnih podatkov; meni, da je treba pri prihodnjem vmesnem pregledu programa Erasmus+ vključiti in upoštevati ugotovitve študij in statistične podatke;

118. opozarja, da lahko program Erasmus+ v času konkretne krize temeljnih vrednot EU predstavlja bistveno priložnost za spodbujanje integracije, razumevanja in solidarnosti med mladimi; zato poziva, naj se integracija mladih spodbuja prek spoznavanja različnih kultur in tradicij ter njihovega vzajemnega in nujnega spoštovanja;

119. predlaga, naj Komisija v naslednjem finančnem obdobju (po letu 2020) v prihodnjem programu Erasmus+ ohrani podjetniško izobraževanje in usposabljanje kot enega od ciljev, ki bo poleg mobilnosti vseboval naslednje elemente kot dele programa:

- (i) skrbno oceno učinka obstoječih ukrepov za spodbujanje podjetništva prek izobraževanja in usposabljanja ter njihovo morebitno prilagoditev, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti učinkom na nezadostno zastopane in prikrajšane skupine;
- (ii) spodbujanje bolje opredeljenih učnih vsebin in orodij za formalno in neformalno izobraževanje, namenjeno vsem študentom, in sicer s teoretičnimi in praktičnimi moduli, kot so študentski podjetniški projekti;
- (iii) spodbujanje partnerstev med izobraževalnimi ustanovami, podjetji, neprofitnimi organizacijami in ponudniki neformalnega izobraževanja, da se tako razvijejo ustrezni tečajji in se študentom zagotovijo praktične izkušnje in modeli;
- (iv) razvoj spretnosti na področju podjetniških procesov, finančne pismenosti, pismenosti in spretnosti na področju informacijske in komunikacijske tehnologije, ustvarjalnega razmišljanja, reševanja problemov in inovativnega razmišljanja, samozavesti, prilagodljivosti, krepitve timskega duha, projektnega vodenja, ocenjevanja in prevzemanja tveganj ter poslovnih spretnosti in znanja;

⁽¹⁾ Po podatkih Komisije je v letu 2016 zaradi pomanjkanja finančnih sredstev stopnja uspešnosti pri upravičenih vlogah za mobilnost v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v okviru programa Erasmus + znašala 42 %. Položaj se vsako leto poslabša: leta 2014 je bila stopanja uspešnosti 54 %, leta 2015 pa 48 %. Čeprav so se razpoložljiva finančna sredstva v teh letih nekoliko povečala, povpraševanje narašča veliko hitreje, z omejenimi sredstvi programa Erasmus+ pa ni mogoče dovolj hitro zadostiti povpraševanju.

Četrtek, 2. februar 2017

(v) poudarjanje, da sta neformalno in priložnostno učenje posebej pomembna za pridobivanje podjetniških kompetenc;

120. spodbuja države članice, naj sodelujejo v programu Erasmus za mlade podjetnike in naj ga promovirajo med mladimi, ki želijo sodelovati v poslovnih projektih, da bodo lahko pridobili izkušnje v tujini in nove spretnosti, ki jim bodo pomagale pri uspešni izvedbi njihovih poslovnih projektov;

121. odločno spodbuja vzajemno učenje, ki sledi študiju, usposabljanju in delovnim izkušnjam v tujini, da bi se povečal učinek programa Erasmus+ v lokalnih skupnostih; poudarja, da je širjenje primerov dobre prakse bistveno za izboljšanje kakovosti projektov iz programa Erasmus+; pozdravlja platformo Erasmus+ za širjenje rezultatov projektov in se zavzema za odločnejši pristop k izmenjavi primerov dobre prakse in mednarodni izmenjavi mnenj med nacionalnimi agencijami, partnerji in upravičenci programa; poziva Komisijo, naj zagotovi podporo prosilec v programu pri iskanju mednarodnih partnerjev, tako da razvija uporabnikom prijazne platforme, ki združujejo javne informacije o različnih upravičencih in njihove projekte;

122. poziva Komisijo, naj izboljša vodnik za prijavitelje, poskrbi, da bo uporabnikom prijaznejši ter razumljivejši ter naj pripravi posebne informativne brošure za vsakega od ključnih ukrepov; prav tako jo poziva, naj poenostavi postopek prijave z vidika upravnih bremen;

123. podpira razvoj ustanov za izobraževanje odraslih s stalnim poklicnim razvojem in možnostmi za mobilnost za učitelje, vodstvene delavce šol, vodje usposabljanj in drugo učno osebje; spodbuja, da se za boljše učne izide razvijajo spretnosti in kompetence, zlasti v učinkoviti rabi informacijske in komunikacijske tehnologije pri izobraževanju odraslih; poudarja pomen izmenjave dobre prakse;

124. pozdravlja razvoj pilotnih projektov, kot sta Evropski okvir za mobilnost vajencev: razvoj evropskega državljanstva in večšin z vključevanjem mladih na trg dela, ki je namenjen izvajanju stroškovno učinkovitih programov za čezmejno mobilnost vajeništva med ustanovami za poklicno izobraževanje in usposabljanje, podjetji in/ali drugimi ustreznimi organizacijami, formalnemu priznanju in potrjevanju učnih izidov ter spodbujanju vzajemnega priznavanja diplom, in Mobilnost mladih na področju poklicnega usposabljanja – Boljša mobilnost mladih, ki je namenjen izboljšanju mobilnosti mladih na področju poklicnega usposabljanja; poziva Komisijo, naj oba pilotna projekta učinkovito izvaja in ju dolgoročno vključi v program Erasmus+;

125. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo večjo in dolgoročnejšo strukturno podporo evropskim organizacijam civilne družbe na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa v obliki nepovratnih sredstev, saj so to organizacije, ki državljanom in prebivalcem EU nudijo priložnosti za učenje in prostor za sodelovanje za razvoj in izvajanje evropskih politik;

126. poziva Komisijo, naj preuči ustrezno rešitev za položaj nevladnih organizacij na evropski ravni, ki imajo sedež v Bruslju in zaprosajo za sredstva pri belgijskih nacionalnih agencijah;

o

o o

127. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter parlamentom in vladam držav članic.

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0020

Sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Cookovimi otoki (resolucija)

Nezakonodajna Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in vlado Cookovih otokov ter njegovega protokola o izvajanju (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE) – 2016/2230(INI))

(2018/C 252/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (07592/2016),
  - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(d), točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) in členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0431/2016),
  - ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 14. februarja 2017 ⁽¹⁾ o osnutku sklepa,
  - ob upoštevanju poročila o predhodni oceni sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Cookovimi otoki ter njegovega protokola iz junija 2013,
  - ob upoštevanju strateških smernic, ki so jih izdelale oblasti Cookovih otokov na področju razvoja lokalnega ribiškega sektorja, zlasti tistih iz dokumenta o priobalni ribiški politiki Cookovih otokov,
  - ob upoštevanju okvira ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov, zlasti ciljev št. 1, 2, 9, 10 in 14,
  - ob upoštevanju sklepov in priporočil z 12. srečanja znanstvenega odbora Komisije za ribištvo zahodnega in srednjega Pacifika (WCPFC) za dolgoročno ohranjanje in trajnostno rabo izrazito selivskih ribjih staležev zahodnega in srednjega Pacifika,
  - ob upoštevanju člena 99(2) Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A8-0015/2017),
- A. ker je Komisija opravila pogajanja z vlado Cookovih otokov za nov sporazum med Evropsko unijo in Cookovimi otoki o partnerstvu o trajnostnem ribištvu (v nadaljnjem besedilu: sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju med EU in Cookovimi otoki) za obdobje osmih let ter njegovega protokola o izvajanju za obdobje štirih let;
- B. ker je to prvi sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju med EU in Cookovimi otoki, ki zagotavlja evropsko prisotnost v vodah vzhodnega Pacifika po nepodaljšanju sporazuma s Kiribati (in podpisanimi, a neizvajanimi sporazumoma z Mikronezijo in Salomonovimi otoki);
- C. ker je splošni cilj sporazuma med EU in Cookovimi otoki ter protokola okrepiti sodelovanje med EU in Cookovimi otoki na področju ribištva, kar je v interesu obeh pogodbenic in bo pomenilo vzpostavitev partnerskega okvira za spodbujanje trajnostne ribiške politike in trajnostnega izkoriščanja ribolovnih virov v izključni ekonomski coni Cookovih otokov;
- D. ker bi morala naša prisotnost v regiji spodbujati trajnostno ribiško politiko in odgovorno izkoriščanje virov ter zagotavljati ustrezno upravljanje virov tuna v Pacifiku;
- E. ker sporazum med EU in Cookovimi otoki temelji na najboljšem razpoložljivem znanstvenem mnenju, ki upošteva ukrepe za ohranjanje in upravljanje komisije za ribištvo zahodnega in srednjega Pacifika v mejah razpoložljivega presežka;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0019.

Torek, 14. februar 2017

- F. ker obstajajo težave pri pregledovanju in nadzorovanju in ker je nezakoniti, neprijavljeni in zakonsko neurejeni ribolov težko rešljiv problem, zlasti zaradi razpršenosti ozemlja in virov;
- G. ker je v zahodnem in srednjem Pacifiku več plovil držav članic EU in ker so drugi ribiški sporazumi v regiji zastarali;
- H. ker je bilo dogovorjeno, da se drugim, neevropskim flotam ne bodo nudili ugodnejši pogoji od tistih, ki jih določa sporazum, in ker sporazum vsebuje klavzulo iz Cotonouja o človekovih pravicah, demokratičnih načelih in načelu pravne države;
- I. ker je namen sporazuma med EU in Cookovimi otoki spodbujanje učinkovitejšega in bolj trajnostnega razvoja ribiškega sektorja na otokih in z njim povezane industrije in dejavnosti, v skladu s cilji nacionalne ribiške politike Cookovih otokov, zlasti glede podpore znanstvenim raziskavam in obrtnemu ribolovu, povečanemu iztovarjanju v lokalnih pristaniščih, okrepitevi zmogljivosti za spremljanje, nadzor in preverjanje ribolovnih dejavnosti in boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu, v skladu z okvirom ciljev trajnostnega razvoja;
- J. ker so prispevki za podporo razvoju sektorske ribiške politike Cookovih otokov, ki se gibljejo med 47,6 % in 50 % celotnega zneska, velik prispevek z vidika odstotka deleža;
- K. ker se stalež veleokega tuna od leta 2012 zmanjšuje in ker je zaradi tega komisija za ribištvo zahodnega in srednjega Pacifika uvedla upravljalne ukrepe, o katerih bodo ponovno stekla pogajanja v letu 2017, in ker se je ulov z zaporno plavarico v letu 2015 zmanjšal za 26 % v primerjavi z letom 2014; ker se poleg tega vode Cookovih otokov štejejo za „svetišče morskih psov“, čeprav je treba poudariti, da to ni ciljna vrsta evropske flote, ki lovi v teh vodah v okviru novega sporazuma;
- L. ker so plovila EU za ribolov s parangalom v preteklosti lovila v toplejših vodah južno od Cookovih otokov; ker je treba upoštevati zahteve uredbe za ohranjanje morskih psov na Cookovih otokih; ker je predhodna ocena pokazala, da v prihodnosti plovila EU za ribolov s parangalom ne bodo zainteresirana za lovljenje v izključni ekonomski coni Cookovih otokov;
- M. ker so Cookovi otoki močno odvisni od uvožene hrane;
1. meni, da bi moral sporazum med EU in Cookovimi otoki z ustrežno sektorsko podporo EU učinkovito spodbujati trajnostno ribištvo v vodah Cookovih otokov in imeti dva enako pomembna cilja: (1) plovilom EU zagotoviti ribolovne možnosti na ribolovnem območju Cookovih otokov na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja ter ob upoštevanju ukrepov za ohranjanje in upravljanje komisije za ribištvo zahodnega in srednjega Pacifika v mejah razpoložljivega presežka, izračunan katerega bi moral upoštevati celotni razvoj ribolovnih zmogljivosti države; in 2) spodbujati sodelovanje med EU in Cookovimi otoki, da bi se zagotovila trajnostna ribiška politika in odgovorno izkoriščanje ribolovnih virov na ribolovnem območju Cookovih otokov, ter prispevati k trajnostnemu razvoju ribiškega sektorja Cookovih otokov z gospodarskim, finančnim, tehničnim in znanstvenim sodelovanjem, ob spoštovanju suverenih odločitev države v zvezi s tem razvojem;
  2. upošteva sklepe poročila o predhodnem vrednotenju sporazuma med EU in Cookovimi otoki iz junija 2013 ter njegovega protokola, kjer je ugotovljeno, da predhodni sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in protokoli (Kiribati, Salomonovi otoki) niso bistveno prispevali k razvoju lokalnih ribiških sektorjev, zlasti kar zadeva skupna podjetja (s skupnimi naložbami) ter razvoj lokalnih predelovalnih zmogljivosti; meni, da bi moral sporazum med EU in Cookovimi otoki čim bolj prispevati k razvoju lokalnega ribiškega sektorja z zagotavljanjem preskrbe rib za domačo porabo in k doseganju ciljev nove generacije ribiških sporazumov EU in okvira ciljev trajnostnega razvoja;
  3. obžaluje, da druge države v regiji niso dosegle partnerskih sporazumov z EU in odpirajo svoja ribolovna območja drugim svetovnim državam in regijam, ki občasno uporabljajo ribolovne prakse, ki ne upoštevajo razpoložljivosti virov, namesto da bi sklenile sporazum z EU, ki spodbuja trajnostno ribištvo in nudi sektorsko podporo;

Torek, 14. februar 2017

4. pozdravlja vključitev obveze, da Cookovi otoki javnost seznanijo z obstojem kakršnega koli sporazuma, ki dovoljujejo tujim flotam ribolov v njihovih vodah, vendar obžaluje pomanjkanje podrobnosti o vsem vloženem naporu, kot se je zahtevalo pri nekaterih drugih sporazumih, ki jih je sklenila EU;
5. poudarja, da bi treba pri izvajanju in morebitni reviziji in/ali podaljšanju sporazuma med EU in Cookovimi otoki ter njegovega protokola upoštevati strategijo oblasti Cookovih otokov za razvoj ribiškega sektorja in zagotoviti skladnost z njo, zlasti da se predvidi:
  - prispevek k izboljšanju zmogljivosti za spremljanje in nadzor ribolovnih virov Cookovih otokov ter ribolovnih dejavnosti v njihovih vodah, s posebnim poudarkom na boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu;
  - izboljšanje znanstvenega poznavanja stanja lokalnih morskih ekosistemov in ribolovnih virov v vodah Cookovih otokov;
  - posebna podpora razvoju lokalnega obrtnega ribolova in lokalnih skupnosti, odvisnih od njega, da se poveča njegov prispevek k lokalnemu gospodarstvu, prispeva k izboljšanju varnosti na krovu in zvišanju prihodka ribičev ter zagotovi razvoj lokalne infrastrukture za pridelavo in prodajo rib, bodisi za oskrbo domačega trga ali izvoz;
6. meni, da podpora sektorskemu razvoju pomembno prispeva k trajnosti v partnerski državi, saj krepi njeno operativno neodvisnost, spodbuja razvojno strategijo in zagotavlja njeno suverenost,
7. meni, da so možnosti za zaposlovanje lokalnih mornarjev na plovilih EU v okviru partnerskih sporazumov v skladu z mednarodnimi standardi; ponovno poudarja, da je treba spoštovati načela Mednarodne organizacije dela in poziva k ratifikaciji njene konvencije št. 188, pri čemer je treba spoštovati splošna načela svobode združevanja in kolektivnega pogajanja delavcev ter nediskriminacije na delovnem mestu in v poklicni dejavnosti; vendar poudarja, da zaradi pomanjkanja kvalificiranih mornarjev za delo na tunolovkah oblasti Cookovih otokov niso zahtevale njihovo vkrcanje na plovila flote EU;
8. meni, da bi moral sporazum med EU in Cookovimi otoki in njegov protokol omogočiti okrepitev dvostranskega sodelovanja v boju proti nezakonitemu ribolovu in Cookovim otokom zagotoviti sredstva za financiranje programa nadzora, ter meni, da bi bilo treba okrepiti ukrepe za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in zakonsko neurejenega ribolova v izključni ekonomski coni Cookovih otokov, tudi z boljšim spremljanjem in nadzorom s satelitskim sistemom za spremljanje plovil, ribolovnimi ladijskimi dnevniki, inšpekcijskimi pregledi ter z izvajanjem odločitev regionalnih ribiških organizacij;
9. meni, da bi bilo zaželeno izboljšati količino in zanesljivost podatkov o vsem ulovu (ciljnem ulovu in prilovu) in na splošno o stanju ohranjenosti ribolovnih virov, da bi lahko v sodelovanju z ribiški organizacijami natančneje ocenili vpliv sporazuma na morski ekosistem in ribiške skupnosti; poziva Komisijo, naj spodbuja redno in pregledno delovanje organov, pristojnih za spremljanje izvajanja sporazuma, ter okrepitev znanstvenih ocen komisije za ribištvo zahodnega in srednjega Pacifika;
10. poziva zato Komisijo, naj v okviru pravil skupne ribiške politike preuči možnost uporabe previdnostnega načela in naj analizira uporabo plavajočih naprav za zbiranje rib na tem območju ter njihov vpliv na ekološki tunolov ter naj na podlagi izsledkov pripravi predloge za njihovo uporabo;
11. poziva Komisijo, naj Parlament pravočasno obvesti o naslednjih sejah skupnega odbora ter naj mu posreduje zapisnike in sklepe sej skupnega odbora, kot določa člen 6 sporazuma, večletni sektorski program iz člena 3 protokola in rezultate ustreznih letnih ocen, da se predstavnikom Parlamenta omogoči udeležba na sejah skupnega odbora v vlogi opazovalcev, ribiške skupnosti Cookovih otokov pa spodbudi k sodelovanju;
12. poziva Komisijo in Svet, naj v skladu s členom 13(2) PEU in členom 218(10) PDEU ter v okviru njihovih pristojnosti Parlament nemudoma in izčrpno obveščata v vseh fazah postopka, povezanega s protokolom in njegovim morebitnim podaljšanjem;

Torek, 14. februar 2017

13. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Cookovih otokov.

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0021

Nadzor registra in sestava strokovnih skupin Komisije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o nadzoru registra in sestavi strokovnih skupin Komisije (2015/2319(INI))

(2018/C 252/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 30. maja 2016 o oblikovanju horizontalnih pravil za ustanovitev in delovanje strokovnih skupin Komisije (C(2016)3301),
  - ob upoštevanju sporočila Komisije o okviru za strokovne skupine: horizontalna pravila in javni register (C(2016)3300),
  - ob upoštevanju okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2014, oddelek III – Komisija in izvajalske agencije ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor in mnenj Odbora za pravne zadeve in Odbora za proračun (A8-0002/2017),
- A. ker je Parlament izrazil pomisleke v zvezi z delovanjem prejšnjega okvira za strokovne skupine Komisije iz novembra 2010 ⁽³⁾, ki je bil uveden s ciljem uvedbe pomembnih operativnih novosti za krepitev preglednosti in usklajenosti medinstitucionalnega dela;
- B. ker je zlasti Odbor za proračun glede na pomanjkanje preglednosti in neuravnoteženo sestavo nekaterih strokovnih skupin in glede na potrebo po zagotavljanju pravega ravnovesja pri sestavi strokovnih skupin z vidika strokovnega znanja in zastopanih stališč v letih 2011 in 2014 sprejel proračunske rezerve in pozval k njihovi reformi, vendar na ta poziv še ni bilo odziva;
- C. ker je bilo v nedavni študiji, ki jo je naročil, ugotovljeno splošno pomanjkanje preglednosti in neravnovesje v sestavi nekaterih strokovnih skupin ⁽⁴⁾;
- D. ker sta uravnotežena sestava in preglednost nujna pogoja za to, da bi strokovna mnenja ustrezno odražala potrebo po regulativnih ukrepih in podpirala legitimnost strokovnega znanja in regulativnih ukrepov v očeh evropskih državljanov;
- E. ker je evropska varuhinja človekovih pravic v svoji strateški preiskavi ⁽⁵⁾ podala priporočilo glede sestave strokovnih skupin Komisije, pri čemer se je zlasti osredotočila na potrebo po večji preglednosti strokovnih skupin;
- F. ker se je Komisija pred sprejetjem sklepa posvetovala s predstavniki Parlamenta in evropsko varuhinjo človekovih pravic;

⁽¹⁾ UL L 304, 20.11.2010, str. 47.

⁽²⁾ UL L 246, 14.9.2016, str. 27.

⁽³⁾ C(2010)7649 z dne 10. novembra 2010.

⁽⁴⁾ Tematski sektor D za proračunske zadeve, Sestava strokovnih skupin Komisije in stanje registra strokovnih skupin, 2015.

⁽⁵⁾ OI/6/2014/NF.

Torek, 14. februar 2017

G. ker je Komisija Parlamentu predstavila delovni dokument služb Komisije, s čimer se je odzvala na priporočila iz delovnega dokumenta poročevalca Odbora za proračunski nadzor;

H. ker na žalost ne glede na to niti delovni dokument služb Komisije niti njen sklep ne ponuja rešitev za vse pomisleke Parlamenta;

1. pozdravlja sklep Komisije z dne 30. maja 2016 o oblikovanju horizontalnih pravil za ustanovitev in delovanje strokovnih skupin Komisije, vendar obžaluje, da Komisija ni organizirala celovitega posvetovanja z javnostjo, čeprav so številne nevladne organizacije pokazale interes za to; ponovno poudarja, kako pomembno je oživiti udeležbo predstavnikov civilne družbe in socialnih partnerjev v ključnih sektorjih, kot sta preglednost in delovanje evropskih institucij;

2. poudarja, da je bilo s sprejetjem novih horizontalnih pravil očitno obravnavanih več predhodno izraženih pomislekov Parlamenta, predvsem tistih, ki se nanašajo na potrebo po javnih razpisih za izbiro članov strokovnih skupin ter na pregled registra strokovnih skupin Komisije in ustvarjanje sinergij med tem registrom, registrom za preglednost Komisije in Parlamenta ter pravili glede potrebe po odpravljanju navzkrižja interesov, zlasti ko gre za osebno imenovane strokovnjake;

3. ugotavlja, da sta preglednost in usklajevanje medinstitucionalnih dejavnosti izjemno pomembni, saj pomagata pri doseganju primerne ravnovesja z vidika strokovnega znanja in zastopanih stališč v strokovnih skupinah, s tem pa se izboljša tudi njihovo delovanje; zato pozdravlja dejstvo, da je izbirni postopek zdaj javen; v zvezi s tem poudarja, da morajo biti jasno vidne praktične izkušnje in kvalifikacije strokovnjakov; meni, da bi moral celoten izbirni postopek zagotavljati visoko raven preglednosti, zanj pa bi morala veljati jasnejša in preglednejša merila, pri čemer se poleg akademskih kvalifikacij poseben poudarek namenja praktičnim izkušnjam kandidatov in morebitnim navzkrižjem interesov, do katerih bi utegnili priti pri strokovnjakih;

4. pozdravlja dejstvo, da je že bila vzpostavljena povezava med registrom strokovnih skupin Komisije in registrom za preglednost, s čimer se bo povečala preglednost;

5. obžaluje, da poskus javnega posvetovanja o določitvi novih pravil ni uspel; poziva Komisijo, naj deluje pregledno in ravna odgovorno do državljanov EU;

6. želi spomniti, da pomanjkanje preglednosti negativno vpliva na zaupanje državljanov EU v institucije EU; verjame, da bo dejanska reforma sistema strokovnih skupin Komisije na podlagi jasnih načel preglednosti in uravnotežene sestave izboljšala razpoložljivost in zanesljivost podatkov, kar bo tudi povečalo zaupanje ljudi v EU;

7. poudarja, da bi morala nova pravila strogo in enako veljati za vse strokovne skupine Komisije – ne glede na njihov naziv (torej vključno s posebnimi skupinami, skupinami na visoki ravni, drugimi izrednimi skupinami ter uradnimi in neuradnimi skupinami), v katerih ne sedijo izključno predstavniki držav članic ali za katere ne velja Sklep Komisije 98/500/ES z dne 20. maja 1998 o ustanovitvi odborov za sektorski dialog med socialnimi partnerji na evropski ravni; poudarja, da morajo nova pravila zagotavljati uravnoteženo zastopnost z udeležbo predstavnikov vseh deležnikov;

8. meni, da bi morala Komisija doseči napredek v smeri bolj uravnotežene sestave strokovnih skupin; obžaluje pa dejstvo, da še ni jasnega razlikovanja med gospodarskimi in negospodarskimi interesi, da bi zagotovili najvišjo raven preglednosti in ravnovesja; v zvezi s tem poudarja, da mora Komisija v javnem razpisu natančno opredeliti, kako si predstavlja uravnoteženo sestavo in kateri interesi naj bodo zastopani pri oblikovanju strokovnih skupin; zato meni, da je pomembno vključiti Parlament in Evropski ekonomsko-socialni odbor, da bi dobili bolj uravnoteženo opredelitev;

9. poziva Komisijo, naj pri ustanavljanju novih ali spreminjanju sestave obstoječih strokovnih skupin v javnem razpisu natančno navede, kako si predstavlja uravnoteženo sestavo, kateri interesi naj bodo zastopani in zakaj, prav tako pa naj pri oblikovanju strokovnih skupin utemelji morebitno odstopanje od predhodno opredeljene uravnotežene sestave;

Torek, 14. februar 2017

10. v zvezi s tem in ob upoštevanju odstavkov 34–45 omenjenega mnenja evropske varuhinje človekovih pravic poudarja, da Komisija resda še ni formalno opredelila svojega koncepta ravnovesja, a slednjega ne bi smeli razumeti kot rezultata aritmetičnega postopka, temveč kot rezultat prizadevanj za zagotavljanje, da člani strokovne skupine – skupaj – razpolagajo s potrebnim tehničnim strokovnim znanjem in širino pogledov, da bi lahko uresničevali mandat zadevne strokovne skupine; meni, da bi zato morali na koncept ravnovesja vsakič posebej gledati v povezavi s specifičnim mandatom posamezne strokovne skupine; meni, da bi morala merila za presojanje ravnovesja v strokovnih skupinah vključevati naloge skupine, potrebno tehnično strokovno znanje, deležnike, na katere bi zadeva najverjetneje vplivala, organizacijo skupin deležnikov ter ustrezno razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi interesi;

11. poziva Komisijo, naj takoj razišče, ali je potreben nov pritožbeni mehanizem, če se zainteresirani deležniki ne bodo strinjali z uravnoteženo sestavo, oziroma ali so sedanje ureditve ustrezne; poziva, naj se Parlament vključi v ta nadzorni mehanizem;

12. opozarja, da Komisiji v preteklosti ni zmeraj uspelo najti dovolj strokovnjakov iz vrst malih in srednjih podjetij, potrošnikov, sindikatov ali drugih organizacij splošnega javnega interesa, temu pa so pogosto botrovali s tem povezani stroški, bodisi zaradi koriščenja dopusta ali, v primeru malih in srednjih podjetij, iskanja zamenjave za čas, porabljen za strokovne skupine, pri čemer so v nadaljevanju ti stroški opredeljeni kot „alternativni stroški“;

13. zato poziva Komisijo, naj preuči načine za lajšanje in spodbujanje sodelovanja premalo zastopanih organizacij ali družbenih skupin v strokovnih skupinah, in sicer tako, da med drugim oceni svoje določbe za učinkovito in pravično izplačevanje nadomestil, vključno z možnimi načini za pokrivanje morebitnih „alternativnih stroškov“, pri čemer pa je treba ustrezno upoštevati načelo sorazmernosti;

14. poziva Komisijo, naj oceni razvoj sistema nadomestil za podporo premalo zastopanih skupin pri pridobivanju strokovnega znanja, potrebnega za povsem učinkovito sodelovanje v strokovni skupini;

15. poziva Komisijo, naj evropskim nevladnim organizacijam omogoči, da jih v strokovnih skupinah zastopajo predstavniki iz njihovih nacionalnih članskih organizacij, kadar jim evropske organizacije podelijo jasna pooblastila;

16. poziva Komisijo, naj, čeprav kljub posebnim ureditvam ne bo mogoče najti zadostnega števila strokovnjakov, ki bi zastopali vse ustrezne interese, zagotovi, da bo strokovna skupina s sprejetjem vseh potrebnih ukrepov, na primer ponderiranega glasovanja, omogočila, da bodo končna poročila teh strokovnih skupin učinkovito in uravnoteženo zastopala vse ustrezne interese;

17. opominja, da sta tako Parlament kot evropska varuhinja človekovih pravic priporočala Komisiji, naj objavi dnevne rede, referenčne dokumente, zapisnike sej in ugotovitve strokovnih skupin, razen kadar kvalificirana večina članov sklene, da mora določena seja ali njen del ostati tajna, in obžaluje, da Komisija vztraja pri sistemu, v katerem so seje tajne, razen če člani strokovnih skupin z navadno večino sklenejo, da se ugotovitve objavijo; meni, da je nujno treba izvajati najvišjo možno raven preglednosti, in poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo seje in zapisniki javno dostopni;

18. poudarja, da je treba uporabnikom zagotoviti dostop do vrste dokumentov (dnevni redi, referenčni dokumenti, različna poročila), s čimer bi lahko zainteresirani deležniki izvajali učinkovit nadzor; prav tako meni, da bi moralo biti spletno mesto registra strokovnih skupin, bodisi samo po sebi ali prek hiperpovezav na druga ustrezna spletna mesta, eden od instrumentov ali mehanizmov, s katerimi se pridobivajo redno posodobljene informacije o razvoju politik, s čimer bi zagotovili visoko raven preglednosti;

19. poziva Komisijo, naj takoj oblikuje posebne smernice – pri čemer naj se posvetuje z deležniki, vključno s Parlamentom –, v katerih bi pojasnila, kako si razlaga določbo, da morajo biti zapisniki strokovnih skupin smiselni in popolni, zlasti kadar seje niso javne, prav tako pa jo poziva, naj v zvezi s tem zagotovi kar največjo preglednost, vključno z objavo dnevnega reda, referenčnih dokumentov, evidenc glasovanja in podrobnih zapisnikov, vključno z odklonilnimi mnenji, v skladu s priporočili evropske varuhinje človekovih pravic;

Torek, 14. februar 2017

20. opozarja, da lahko do navzkrižja interesov poleg osebno imenovanih strokovnjakov pride tudi pri članih z univerz in raziskovalnih inštitutov ter iz odvetniških pisarn, evropskih in drugih možganskih trustov ali svetovalnih podjetij, zato prosi Komisijo, naj pojasni, kako namerava preprečiti navzkrižja interesov za te posebne kategorije strokovnjakov;
  21. poziva Komisijo, naj na podlagi obstoječih pozitivnih primerov zagotovi sistematično izvajanje izboljšanih horizontalnih pravil prek osrednjega pregleda nad izvajanjem teh horizontalnih pravil in naj teh nalog ne prelega na posamezne generalne direktorate;
  22. poziva Komisijo, naj dovolj sredstev nameni predvsem dejavnostim, ki se nanašajo na register, ter naj razvija inovativne in zelo učinkovite metode, da bo vselej posodobljen in ne bo vseboval stvarnih napak in/ali izpustitev ter bo omogočal izvažanje podatkov v strojno berljivi obliki;
  23. je seznanjen z navedbo Komisije, da bodo do konca leta 2016 vsi generalni direktorati začeli izvajati novi okvir za strokovne skupine Komisije, in jo poziva, naj Parlamentu predloži poročilo o izvajanju in oceni najpozneje eno leto po sprejetju sklepa, torej pred 1. junijem 2017; poziva Komisijo, naj se v okviru strukturiranega dialoga s Parlamentom že v naslednjih šestih mesecih opravi prva ustna predstavitev poročila;
  24. opozarja tudi, da mora Komisija pri pripravi in oblikovanju delegiranih in izvedbenih aktov ter strateških smernic zagotoviti, da se vsi dokumenti, vključno z osnutki aktov, istočasno posredujejo Parlamentu in Svetu ter strokovnjakom držav članic, kot je bilo dogovorjeno v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016;
  25. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.
-

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0022

Vloga prijaviteljev nepravilnosti pri varovanju finančnih interesov EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o vlogi prijaviteljev nepravilnosti pri varovanju finančnih interesov EU (2016/2055(INI))

(2018/C 252/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 325,
- ob upoštevanju členov 22a, 22b in 22c Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o organiziranem kriminalu, korupciji in pranju denarja: priporočila za ukrepe in pobude, ki bi jih bilo treba sprejeti ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sklepa evropske varuhinje človekovih pravic, s katerim je zaključila svojo samoiniciativno preiskavo o prijavljanju nepravilnosti (OI/1/2014/PMC),
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem ⁽²⁾,
- ob upoštevanju člena 9 Civilnopravne konvencije Sveta Evrope o korupciji,
- ob upoštevanju člena 22(a) Civilnopravne konvencije Sveta Evrope o korupciji,
- ob upoštevanju priporočila Sveta Evrope CM/Rec(2014)7 o zaščiti prijaviteljev nepravilnosti,
- ob upoštevanju členov 8, 13 in 33 konvencije Združenih narodov proti korupciji,
- ob upoštevanju načela 4 iz priporočila OECD o izboljšanju etičnega ravnanja v javni službi,
- ob upoštevanju preiskave urada evropske varuhinje človekovih pravic z dne 2. marca 2015 in njenega poziva institucijam EU, naj sprejmejo potrebna pravila o prijavljanju nepravilnosti,
- ob upoštevanju publikacije OECD z naslovom Zaveza učinkoviti zaščiti žvižgačev,
- ob upoštevanju sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi *Guja proti Moldaviji*, vloga št. 14277/04 z dne 12. februarja 2008,
- ob upoštevanju člena 6 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor in mnenja Odbora za ustavne zadeve (A8-0004/2017),

⁽¹⁾ UL C 208, 10.6.2016, str. 89.

⁽²⁾ UL L 157, 15.6.2016, str. 1.

Torek, 14. februar 2017

- A. ker mora imeti Parlament v okviru postopka razrešnice čim več informacij o vseh morebitnih nepravilnostih; ker ima Evropski parlament v primerih v zvezi z nepravilnostmi v institucijah pravico do popolnega dostopa do informacij, da bi lahko vodil postopek razrešnice ob polnem poznavanju dejstev;
- B. ker Evropsko računsko sodišče daje Parlamentu odlično osnovo za njegove preiskave, vendar samo ne more obravnavati vseh posameznih odhodkov;
- C. ker tudi Komisija in druge institucije EU Parlamentu posredujejo informativna poročila o svoji porabi, vendar se pri tem prav tako opirajo na uradne mehanizme poročanja;
- D. ker veliko sredstev Unije sodi v okvir deljenega upravljanja Komisije in držav članic, zato Komisija težko poroča o nepravilnostih v zvezi s posameznimi projekti;
- E. ker Parlament od posameznih državljanov in nevladnih organizacij redno prejema informacije v zvezi z nepravilnostmi glede posameznih projektov, ki se v celoti ali delno financirajo iz proračuna Unije;
- F. ker imajo torej prijavitelji nepravilnosti pomembno vlogo pri preprečevanju, odkrivanju in sporočanju nepravilnosti v zvezi z odhodki, povezanimi s proračunom EU, pa tudi pri ugotavljanju in razkrivanju primerov korupcije; ker je treba v smislu evropskega javnega dobrega vzpostaviti in spodbujati kulturo zaupanja, v kateri se uradniki in drugi uslužbenci EU, pa tudi splošna javnost, zavedajo, da jih varujejo prakse dobrega upravljanja, prav tako pa je očitno, da institucije EU podpirajo, ščitijo in spodbujajo morebitne prijavitelje nepravilnosti;
- G. ker je treba v ta namen nujno vzpostaviti horizontalni pravni okvir, ki bo določal pravice in obveznosti ter ščitil prijavitelje nepravilnosti v celotni EU, pa tudi v institucijah EU (zagotavljanje anonimnosti, pravna, psihološka in po potrebi finančna pomoč, dostop do različnih informacijskih kanalov, programi za hitro odzivanje itd.);
- H. ker je večina držav članic EU ratificirala konvencijo OZN proti korupciji, po kateri je obvezno prijavitelje nepravilnosti ustrezno in učinkovito zaščititi;
- I. ker je prijavljanje nepravilnosti bistven vir informacij v boju proti organiziranemu kriminalu in preiskavah korupcije v javnem sektorju;
- J. ker imajo prijavitelji nepravilnosti zlasti pomembno vlogo pri odkrivanju in prijavljanju korupcije in goljufij, saj si osebe, ki so neposredno udeležene pri teh kaznivih dejanjih, dejavno prizadevajo ta dejanja prikriti pred vsakršnim uradnim mehanizmom poročanja;
- K. ker je prijavljanje nepravilnosti na osnovi načel preglednosti in integritete bistvenega pomena; ker je treba zato prijavitelje nepravilnosti zaščititi z zakonodajo in v celotni Evropski uniji izboljšati njihovo zaščito, vendar samo, če je namen njihovih dejanj zaščititi javni interes in če ravnajo v dobri veri v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice;
- L. ker oblasti ne bi smele omejevati ali zmanjševati sposobnosti prijaviteljev nepravilnosti in novinarjev za dokumentiranje in razkrivanje nezakonitih, nepravilnih in škodljivih praks, kadar se te informacije razkrijejo v dobri veri in se javnemu interesu pripiše prednostni pomen;
- M. ker so v skladu s členi 22a, 22b in 22c kadrovske predpise od 1. januarja 2014 vse institucije EU dolžne uvesti interna pravila za zaščito prijaviteljev nepravilnosti, ki so uradniki institucij EU, delovna skupina medinstitucionalnega pripravljalnega odbora za vprašanja glede kadrovske predpise, ki obravnava zaščito prijaviteljev nepravilnosti, pa še ni zaključila dela; ker bi ta skupina morala v svoje delo vključiti tudi oceno položaja prijaviteljev nepravilnosti, ki so jih doletele negativne posledice v institucijah, da bi na podlagi izkušenj iz preteklosti vzpostavili primere najboljše prakse;

Torek, 14. februar 2017

meni, da je treba v teh pravilih upoštevati hierarhijo in posebnosti posameznih kategorij iz kadrovskih predpisov;

- N. ker zaščita prijaviteljev nepravilnosti na ravni držav članic ni niti harmonizirana niti se ne izvaja, kar pomeni, da je zanje lahko osebno ali poklicno tveganje, da Parlamentu predložijo informacije o nepravilnostih, tudi če so ogroženi finančni interesi Evropske unije; ker se o nepravilnostih ne poroča prav zato, ker se ljudje bojijo posledic zaradi nezadostne zaščite in ker ne verjamejo, da bo na podlagi njihove prijave kdo ukrepal, zaradi česar so ogroženi finančni interesi Unije;
- O. ker je treba zagotoviti, da se vse oblike povračilnih ukrepov proti prijaviteljem nepravilnosti ustrezno kaznujejo;
- P. ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 23. oktobra 2013 pozval Komisijo, naj do konca leta 2013 predloži zakonodajni predlog o ustanovitvi učinkovitega in celovitega evropskega programa za zaščito prijaviteljev nepravilnosti v javnem in zasebnem sektorju, da bi zaščitili osebe, ki odkrijejo neučinkovito upravljanje in nepravilnosti ter prijavijo primere nacionalne ali čezmejne korupcije, povezane s finančnimi interesi EU; ker je poleg tega pozval države članice, naj za prijavitelje nepravilnosti vzpostavijo ustrezno in učinkovito zaščito;
- Q. ker je zakonodajalec EU zaščito za prijavitelje nepravilnosti predvidel že v sektorskih instrumentih, vključno z Direktivo 2013/30/EU o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju, Uredbo (EU) št. 596/2014 o zlorabi trga, Direktivo (EU) 2015/849 o pranju denarja in financiranju terorizma in Uredbo (EU) št. 376/2014 o poročanju o dogodkih;
- R. ker je zaščita prijaviteljev nepravilnosti v Uniji postala še bolj nujna, saj direktiva o poslovnih skrivnostih omejuje pravice prijaviteljev nepravilnosti in lahko zato nenamerno odvrta osebe, ki želijo poročati o nepravilnostih v zvezi s financiranjem Unije, od katerega imajo korist posamezna podjetja;
- S. ker so veliko dela že opravile mednarodne organizacije, na primer Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Svet Evrope, ki sta pripravila priporočila v zvezi z zaščito prijaviteljev nepravilnosti;
- T. ker po podatkih OECD več kot tretjina organizacij z mehanizmom poročanja ni imela pisne politike o zaščiti tistih, ki poročajo, pred povračilnimi ukrepi oziroma zanjo ni vedela;
- U. ker so mednarodna načela za zakonodajo o prijaviteljih nepravilnosti pripravile tudi nevladne organizacije, kot sta *Transparency International* in *Whistleblowing International Network*, in bi se morala EU pri svojih pobudah na tem področju zgledovati po njih;
- V. ker ima urad evropskega varuha človekovih pravic jasno pristojnost za preiskavo pritožb državljanov EU zoper slabo upravljanje v institucijah EU, vendar ne more zaščititi prijaviteljev nepravilnosti v državah članicah;
- W. ker nova različica kadrovskih predpisov za uradnike in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, ki velja od 1. januarja 2014, vsebuje več določb o prijavljanju nepravilnosti;
- X. ker je zaščita prijaviteljev nepravilnosti bistvena za ohranjanje javnega dobrega in varstvo finančnih interesov Unije ter spodbujanje kulture javne odgovornosti in integritete v javnih in zasebnih institucijah;

Torek, 14. februar 2017

Y. ker so zaposleni v številnih sodnih oblasteh, zlasti pa v zasebnem sektorju, zavezani zaupnosti, kar zadeva določene informacije, kar pomeni, da so lahko prijavitelji nepravilnosti soočeni z disciplinskimi ukrepi zaradi poročanja zunaj svoje organizacije;

1. obžaluje, da Komisija doslej še ni predložila nobenega zakonodajnega predloga, ki bi bil namenjen vzpostavitvi minimalne ravni zaščite za evropske prijavitelje nepravilnosti;

2. odločno poziva Komisijo, naj nemudoma predloži zakonodajni predlog o vzpostavitvi učinkovitega in celovitega evropskega programa za zaščito prijaviteljev nepravilnosti, ki bo vseboval mehanizme za podjetja, javne organe in nepridobitne organizacije, zlasti pa jo poziva, naj še pred koncem tega leta predloži zakonodajni predlog, ki bo prijavitelje nepravilnosti zaščitil v okviru potrebnih ukrepov za preprečevanje goljufij, ki ogrožajo finančne interese Unije, in boj proti njim, da bi omogočili njihovo učinkovito in enako zaščito v državah članicah ter vseh institucijah, organih, uradih in agencijah Unije;

3. vztraja, da imajo prijavitelji nepravilnosti osrednjo vlogo pri pomoči državam članicam ter institucijam in organom EU pri preprečevanju in obravnavi kršitev načel integritete in zlorabe oblasti, ki ogrožajo ali kršijo javno zdravje in varnost, finančno integriteto, gospodarstvo, človekove pravice, okolje ali pravno državo na evropski in nacionalni ravni, zvišujejo brezposelnost, omejujejo ali izkrivljajo pošteno konkurenco in krnijo zaupanje državljanov v demokratične institucije in postopke; pri tem poudarja, da prijavitelji nepravilnosti veliko prispevajo k večji demokratični kakovosti javnih institucij in zaupanju vanje, saj so tako neposredno odgovorne pred državljani in bolj pregledne;

4. ugotavlja, da bi bilo treba prijavitelje nepravilnosti in udeležene javne organe ali institucije pravno zaščititi s pravicami, ki jih zagotavljajo Listina EU o temeljnih pravicah in nacionalne pravne določbe;

5. opozarja, da je dolžnost držav članic, ki so prve prejemnice sredstev EU, spremljati zakonitost njihove uporabe;

6. ugotavlja, da je dovolj napredne zaščitne sisteme za prijavitelje nepravilnosti sprejelo le nekaj držav članic; poziva države članice, ki še niso sprejele načel za zaščito prijaviteljev nepravilnosti v svoji domači zakonodaji, naj to storijo čim prej;

7. poziva države članice, naj izvršujejo učinkovita protikorupcijska pravila in hkrati v svojih nacionalnih zakonih pravilno izvajajo evropske in mednarodne standarde ter smernice za zaščito prijaviteljev nepravilnosti;

8. obžaluje, da številne države članice kljub nujni potrebi po zaščiti prijaviteljev nepravilnosti in preprečevanju korupcije in boju proti njej ter dejstvu, da je zaščita prijaviteljev nepravilnosti priporočena v členu 33 Konvencije Združenih narodov proti korupciji, še niso sprejele namenskih pravil za njihovo zaščito;

9. poudarja, da prijavljanje nepravilnosti v zvezi s finančnimi interesi Unije pomeni razkritje ali sporočanje nepravilnosti, med katerimi so korupcija, goljufije, navzkrižje interesov, davčna utaja, izogibanje plačilu davkov, pranje denarja, infiltracija organiziranega kriminala in dejanja, namenjena njihovemu prikritju, pa tudi druga dejanja;

10. meni, da je treba podpreti etično kulturo, s katero bi zagotovili, da prijavitelji nepravilnosti ne bi bili deležni povračilnih ukrepov ali izpostavljeni notranjim sporom;

11. ponovno opozarja na dejstvo, da je prijavitelj nepravilnosti dolžan sporočiti nepravilnosti, ki vplivajo na finančne interese EU, pa tudi na dejstvo, da bi morali prijavitelji nepravilnosti vselej sodelovati s pristojnimi organi EU ter jim posredovati informacije;

12. znova poudarja, da imajo prijavitelji nepravilnosti pogosto boljši dostop do občutljivih informacij kot zunanji opazovalci, zato so bolj izpostavljeni negativnim posledicam za poklicno kariero ali osebno varnost, ki jo zagotavlja člen 6 Listine EU o temeljnih pravicah;

Torek, 14. februar 2017

13. poudarja, da opredelitev prijavljanja nepravilnosti vključuje zaščito oseb, ki razkrijejo informacije z utemeljenim prepričanjem, da so informacije v času razkritja resnične, pa tudi tistih, ki netočne prijave posredujejo v dobri veri;
14. poudarja vlogo preiskovalnega novinarstva in poziva Komisijo, naj v svojem predlogu zagotovi zaščito za preiskovalne novinarje, enakovredno tisti, ki jo uživajo prijavitelji,
15. poudarja, da je treba ustanoviti neodvisen organ EU za zbiranje informacij, svetovanje in napotitve, s pisarnami v državah članicah, ki lahko prejemajo poročila o nepravilnostih, z dovolj proračunskimi sredstvi, ustreznimi pristojnostmi in primernimi strokovnjaki, ki bo notranjim in zunanjim prijaviteljem nepravilnosti pomagal uporabiti prave kanale pri razkritju informacij o morebitnih nepravilnostih, povezanih s finančnimi interesi Unije, obenem pa bo zaščetil njihovo zaupnost in jim ponudil potrebno pomoč in nasvete; meni, da bi moralo njegovo delo v prvi fazi temeljiti predvsem na zanesljivem preverjanju prejetih informacij;
16. poziva institucije EU, naj v sodelovanju z vsemi ustreznimi nacionalnimi organi uvedejo in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zaščito zaupnosti virov informacij, da se preprečijo diskriminacija in grožnje;
17. odobrava odločitev evropske varuhinje človekovih pravic iz leta 2014, da bo sprožila samoiniciativno preiskavo o zaščiti prijaviteljev nepravilnosti v institucijah Unije, pa tudi zelo pozitivne rezultate, ki jih je prinesla; poziva institucije in tudi druge organe EU, ki še vedno ne uporabljajo smernic, pripravljenih na podlagi te raziskave, naj jih začnejo nemudoma uporabljati;
18. poziva institucije EU, naj ozaveščajo javnost o resnih posledicah za nezaščitene prijavitelje nepravilnosti; zato poziva Komisijo, naj pripravi celovit akcijski načrt v zvezi s tem;
19. poziva, naj se v Parlamentu ustanovi posebna enota s hierarhijo odgovornosti in namenskimi storitvami (npr. klicne številke, spletna mesta, kontaktne točke), ki bi prejela informacije prijaviteljev nepravilnosti v zvezi s finančnimi interesi Unije ter jim zagotavljala svetovanje in pomoč pri njihovi zaščiti pred morebitnimi povračilnimi ukrepi, dokler ne bo ustanovljena neodvisna institucija EU iz odstavka 4;
20. poziva, naj se vzpostavi spletno mesto, na katerega bi bilo mogoče posredovati pritožbe; poudarja, da bi moralo biti to spletno mesto dostopno javnosti, podatki na njem pa bi morali ostati anonimni;
21. poziva Komisijo, naj vzpostavi jasen pravni okvir, ki bo tiste, ki razkrivajo nezakonite ali neetične dejavnosti, ščitil pred povračilnimi ukrepi in pregonom;
22. poziva Komisijo, naj predstavi konkretne predloge za popolno zaščito tistih, ki razkrivajo nezakonitosti in nepravilnosti, ter pripravi celovit načrt za odvratanje od selitve premoženja v države zunaj EU, ki zagotavljajo anonimnost nepoštenim osebam;
23. meni, da je treba zagotoviti dostopne, varne in zaščitene mehanizme poročanja, navedbe prijaviteljev nepravilnosti pa raziskati profesionalno;
24. poziva Komisijo in Evropsko javno tožilstvo, v kolikor bo to ob ustanovitvi pristojno za to vprašanje, naj vzpostavi učinkovite kanale za komuniciranje med udeleženi stranmi, postopke za sprejemanje in zaščito prijaviteljev nepravilnosti v zvezi s finančnimi in javnimi interesi Unije, prav tako pa naj oblikujeta enotni delovni protokol za zaščito prijaviteljev;
25. poziva vse institucije in organe Unije, naj sprejmejo potrebne ukrepe, ki bodo zagotovili priznavanje, spoštovanje in upoštevanje prijaviteljev nepravilnosti v vseh primerih, ki se nanašajo na njih in ki jih je kot take prepoznalo Sodišče Evropske unije, kar bi moralo veljati tudi retroaktivno; poziva jih tudi, naj celotni instituciji javno in izčrpno poročajo o odločitvah v teh primerih;

Torek, 14. februar 2017

26. poziva Komisijo in države članice, naj Parlamentu posredujejo vse informacije, ki so jih prejele od prijaviteljev nepravilnosti in ki zadevajo finančne interese Unije, ter v letna poročila o dejavnosti vključijo poglavje, namenjeno prijavam in njihovem razvoju; poziva k ukrepom na ravni Parlamenta, da bi bilo mogoče preverjati točnost informacij in sprejemati ustrezne ukrepe;
  27. poziva Komisijo, naj organizira javno posvetovanje, da bodo lahko deležniki izrazili svoje mnenje o mehanizmih poročanja in o morebitnih pomanjkljivostih postopkov na državni ravni; meni, da bodo rezultati javnega posvetovanja koristen prispevek za Komisijo, ko bo pripravljala prihodnji predlog o prijavljanju nepravilnosti;
  28. poziva neodvisen organ EU oziroma Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), dokler ta organ ne bo ustanovljen, naj napiše in objavi letno poročilo o oceni zaščite prijaviteljev nepravilnosti v Evropski uniji;
  29. poziva tudi Računsko sodišče, naj v svoja letna poročila vključi poseben razdelek o vlogi prijaviteljev nepravilnosti pri zaščiti finančnih interesov Unije;
  30. poziva agencije EU, naj predložijo pisno politiko za zaščito tistih, ki poročajo, pred povračilnimi ukrepi;
  31. pozdravlja dejstvo, da so Parlament, Komisija, Svet Evropske unije, Sodišče Evropske unije, Evropsko računsko sodišče, Evropska služba za zunanje delovanje, Evropski ekonomsko-socialni odbor, Odbor regij, evropska varuhinja človekovih pravic in Evropski nadzornik za varstvo podatkov sprejeli interna pravila za zaščito prijaviteljev nepravilnosti v skladu s členi 22a, 22b in 22c kadrovskih predpisov; poziva vse institucije, naj poskrbijo, da bodo njihova interna pravila o zaščiti prijaviteljev nepravilnosti zanesljiva in celovita;
  32. spodbuja države članice, naj zbirajo podatke ter oblikujejo primerjalna merila in kazalnike za politike prijavljanja nepravilnosti v javnem in zasebnem sektorju;
  33. opozarja, da so v izvedbeni direktivi Komisije (EU) št. 2015/2392 določeni postopki za poročanje, zahteve za evidentiranje in zaščitni ukrepi za prijavitelje nepravilnosti; poudarja, kako pomembno je zagotoviti, da lahko prijavitelji nepravilnosti zaupno poročajo o kršitvah, ter da se tudi v digitalnem okolju pravilno ohrani njihova popolna anonimnost, vendar obžaluje, da je to eden redkih aktov sekundarne zakonodaje, ki vključuje določbe zanje;
  34. spodbuja Komisijo, naj preuči najboljšo prakso iz programov o prijaviteljih nepravilnosti, ki že veljajo v drugih državah po svetu; opozarja, da se po nekaterih obstoječih shemah prijaviteljem nepravilnosti ponujajo finančne nagrade (na primer delež naložene kazni); meni, da je pri tem zaradi preprečevanja morebitnih zlorab potrebna previdnost, vendar bi lahko bile te nagrade pomemben dohodek za osebe, ki so zaradi prijave nepravilnosti izgubile službo;
  35. poziva države članice, naj ne kriminalizirajo dejanj prijaviteljev nepravilnosti pri razkrivanju informacij o nezakonitih dejavnostih ali nepravilnostih, ki škodujejo finančnim interesom EU;
  36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.
-

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0026

Revizija Evropskega soglasja o razvoju

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o reviziji Evropskega soglasja o razvoju (2016/2094(INI))

(2018/C 252/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Evropskega soglasja o razvoju iz decembra 2005 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje iz Busana ⁽²⁾ in skupnega stališča EU za drugo srečanje svetovnega partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje (GPEDC), organizirano na visoki ravni, ki je potekalo od 28. novembra do 1. decembra 2016 v Nairobiju ⁽³⁾,
- ob upoštevanju končnega dokumenta četrtega foruma na visoki ravni o učinkovitosti pomoči, ki je potekal decembra 2011, s katerim se je začelo izvajati GPEDC,
- ob upoštevanju agende do leta 2030 z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, sprejete na vrhunskem srečanju Združenih narodov o trajnostnem razvoju 25. septembra 2015 v New Yorku ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju akcijske agende iz Adis Abebe o financiranju za razvoj ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju deklaracije iz Dilija z dne 10. aprila 2010 o vzpostavljanju miru in izgradnji države ter „novega dogovora za nestabilne države“, doseženega 30. novembra 2011,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma (COP21) na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki je bil sprejet 12. decembra 2015 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe (COM(2011)0637),
- ob upoštevanju svetovnega humanitarnega vrha, ki je potekal 23. in 24. maja 2016 v Istanbulu, in njegovih zavez za ukrepanje ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju nove mestne agende, sprejete na konferenci Združenih narodov o bivališčih in trajnostnem razvoju mest (Habitat III), ki je potekala od 17. do 20. oktobra 2016 v Quitu v Ekvadorju ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju poročila OECD in Programa Združenih narodov za razvoj (UNDP) o napredku za leto 2014 z naslovom Povečanje učinkovitosti razvojnega sodelovanja ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ UL C 46, 24.2.2006, str. 1.

⁽²⁾ <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/49650173.pdf>

⁽³⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14684-2016-INIT/en/pdf>

⁽⁴⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁽⁵⁾ http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

⁽⁶⁾ <https://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>

⁽⁷⁾ <https://www.worldhumanitariansummit.org/>

⁽⁸⁾ <https://habitat3.org/the-new-urban-agenda/>

⁽⁹⁾ <http://effectivecooperation.org/wp-content/uploads/2016/05/4314021e.pdf>

Torek, 14. februar 2017

- ob upoštevanju člena 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) o razvojnem sodelovanju, ki navaja, da se „politika razvojnega sodelovanja Unije in politike razvojnega sodelovanja držav članic med seboj dopolnjujejo in krepijo“, ter določa, da sta zmanjšanje in izkoreninjenje revščine glavni cilj razvojne politike EU,
- ob upoštevanju sklepov Sveta iz oktobra 2012 o koreninah demokracije in trajnostnega razvoja: sodelovanje Evrope s civilno družbo na področju zunanjih odnosov,
- ob upoštevanju kodeksa ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 19. maja 2014 o na pravicah temelječem pristopu k razvojnemu sodelovanju, ki zajema vse človekove pravice ⁽²⁾,
- ob upoštevanju globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, objavljene junija 2016 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki jo je EU podpisala in ratificirala leta 2011, in sklepnih ugotovitev Združenih narodov o njenem izvajanju,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Trgovina za vse: za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko (COM(2015)0497),
- ob upoštevanju akcijskega načrta EU za enakost spolov za obdobje 2016–2020 in akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019,
- ob upoštevanju svojih predhodnih resolucij, zlasti resolucij z dne 17. novembra 2005 o predlogu za skupno izjavo Sveta, Evropskega parlamenta in Komisije o razvojni politiki Evropske unije z naslovom Evropsko soglasje ⁽⁴⁾, z dne 5. julija 2011 o povečevanju učinka razvojne politike EU ⁽⁵⁾, z dne 11. decembra 2013 o usklajenosti med donatorji EU glede razvojne pomoči ⁽⁶⁾, z dne 25. novembra 2014 o EU in svetovnem razvojnem okviru po letu 2015 ⁽⁷⁾, z dne 19. maja 2015 o financiranju za razvoj ⁽⁸⁾, z dne 8. julija 2015 o davčnih utajah in izogibanju davkom kot izzivih za upravljanje, socialno varstvo in razvoj v državah v razvoju ⁽⁹⁾, z dne 14. aprila 2016 o zasebnem sektorju in razvoju ⁽¹⁰⁾, z dne 12. maja 2016 o nadaljnjih korakih in pregledu Agende 2030 ⁽¹¹⁾, z dne 7. junija 2016 o poročilu EU za leto 2015 o usklajenosti politik za razvoj ⁽¹²⁾ in z dne 22. novembra 2016 o povečanju učinkovitosti razvojnega sodelovanja ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom *Gender Equality and Women's Empowerment: Transforming the Lives of Girls and Women through EU External Relations 2016–2020* (Enakost spolov in krepitev moči žensk: spreminjanje življenja deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020) (SWD(2015)0182) in sklepov Sveta z dne 26. oktobra 2015, v katerih je bil odobren ustrezeni akcijski načrt za enakost spolov za obdobje 2016–2020,

⁽¹⁾ Sklepi Sveta z dne 15. maja 2007.

⁽²⁾ Sklepi Sveta z dne 19. maja 2014.

⁽³⁾ Dokument Sveta 10715/16.

⁽⁴⁾ UL C 280 E, 18.11.2006, str. 484.

⁽⁵⁾ UL C 33 E, 5.2.2013, str. 77.

⁽⁶⁾ UL C 468, 15.12.2016, str. 73.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2014)0059.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0196.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0265.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0137.

⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0224.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0246.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0437.

Torek, 14. februar 2017

- ob upoštevanju novega okvira za enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenja deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020;
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2016 o novi v prihodnost usmerjeni in inovativni strategiji za trgovino in naložbe ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju Konvencija OZN o otrokovih pravicah in njenih štirih temeljnih načel, tj. nediskriminacije (2. člen), največje koristi za otroka (3. člen), preživetja, razvoja in zaščite (6. člen) ter sodelovanja (12. člen),
  - ob upoštevanju prihodnjih poročil Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj o obravnavanju tokov beguncev in migrantov: vloga zunanjega delovanja EU (2015/2342(INI)) in svoje resolucije z dne 22. novembra 2016 o povečanju učinkovitosti razvojnega sodelovanja ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj (A8-0020/2017),
- A. ker je revizija Evropskega soglasja o razvoju pravočasna in potrebna glede na spremenjeni zunanji okvir, vključno s sprejetjem Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja, Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah (COP21), Sendajskega okvira za zmanjševanje tveganja nesreč, akcijske agende iz Adis Abebe o financiranju za razvoj in svetovnega partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje in z novimi ali vse večjimi svetovnimi izzivi, kot so podnebne spremembe, migracije, večja diverzifikacija držav v razvoju z raznolikimi in specifičnimi razvojnimi potrebami, novi donatorji in globalni akterji in zoževanje prostora organizacijam civilne družbe, ter glede na notranje spremembe EU, vključno s tistimi, ki izhajajo iz Lizbonske pogodbe, agende za spremembe in globalne strategije EU za zunanjo in varnostno politiko;
- B. ker je namen univerzalne agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in medsebojno povezanih ciljev trajnostnega razvoja doseči trajnostni razvoj in pri tem upoštevati zmogljivosti planeta, vzpostavili bi partnerstva, v središču katerih bi bili ljudje, skrbeli bi, da bi imeli življenjsko pomembne dobrine, kot so hrana, voda, komunalna ureditev, zdravstveno varstvo, energija in možnost izobraževanja in zaposlitve, ter spodbujali mir, pravičnost in blagostanje za vse; ker je treba ukrepe sprejeti v skladu z načeli odgovornosti držav, vključujočih razvojnih partnerstev, usmerjenosti na rezultate, preglednosti in odgovornosti; ker je pristop, ki temelji na spoštovanju pravic, pogoj za trajnostni razvoj v skladu z resolucijo Združenih narodov 41/128, v kateri je pravica do razvoja opredeljena kot neodtujljiva človekova pravica;
- C. ker člen 208 PDEU navaja, da se „politika razvojnega sodelovanja Unije in politike razvojnega sodelovanja držav članic med seboj dopolnjujejo in krepijo“;
- D. ker so podnebne spremembe pojav, ki ga je treba nujno obravnavati, saj bolj prizadene prav revne in najranljivejše države;
- E. ker tri četrtine vseh revnih po svetu živi v državah s srednje visokimi prihodki; ker te države niso homogena skupina ter imajo zelo različne potrebe in izzive, zato mora biti razvojno sodelovanje EU dovolj diferencirano;
- F. ker mora EU v skladu s pristopom, ki temelji na usklajenosti politik za razvoj, opredeljenem v Pogodbah, upoštevati cilje razvojnega sodelovanja, kadar ukrepa na drugih področjih politike, ki bi lahko vplivala na države v razvoju; ker je treba zato tesno povezana področja politike, kot so trgovina, varnost, migracije, humanitarna pomoč in razvoj, oblikovati in izvajati tako, da se bodo medsebojno krepila;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0299.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0437.

Torek, 14. februar 2017

- G. ker so migracije vse bolj pereče vprašanje, saj je več kot 65 milijonov ljudi po svetu prisilno razseljenih; ker velika večina beguncev živi v državah v razvoju; ker so šibkost držav, nestabilnost in vojne, kršenje človekovih pravic, velika revščina ter slabi obeti za prihodnost med glavnimi razlogi, zakaj ljudje zapustijo svoje domove; ker se je v zadnjih letih milijone ljudi preselilo ali pobegnilo v EU;
- H. ker je glede na nekatere nedavne predloge Komisije mogoče sklepati, da se bo zaradi novega vidika upravljanja migracij razvojna politika preusmerila, tako da se bodo izpolnjevale prednostne naloge EU, ki pa so pogosto kratkoročne; ker razvojna pomoč ne sme biti pogojena s sodelovanjem držav upravičenk pri vprašanih migracij; ker so bili skladi, kot sta nujni skrbniški sklad EU za Afriko in načrt EU za zunanje naložbe, ustanovljeni z namenom odzvati se na nedavne migracijske krize v EU; ker mora imeti politika razvojnega sodelovanja EU za glavni cilj zmanjšanje in dolgoročno izkoreninjenje revščine ter mora temeljiti na načelih razvojne učinkovitosti;
- I. ker sta zdravje in izobraževanje osrednja dejavnika trajnostnega razvoja; ker imajo naložbe, ki bi zagotovile vsesplošen dostop na teh področjih, tako pomembno mesto v Agendi 2030 in ciljih trajnostnega razvoja in ker bi bilo treba temu nameniti ustrezna sredstva, kar bi imelo učinek prelivanja na druge sektorje;
- J. ker so mala in srednja podjetja ter mikropodjetja temelj gospodarstva po vsem svetu, bistven del gospodarstva držav v razvoju ter skupaj z dobro delujočim javnim sektorjem poglobljen dejavnik pri spodbujanju gospodarskega, družbenega in kulturnega razvoja; ker se mala in srednja podjetja pogosto soočajo z omejitvami pri dostopu do kapitala, zlasti v državah v razvoju;
- K. ker danes več kot polovica svetovnega prebivalstva živi v mestih in ker naj bi ta delež do leta 2050 dosegel dve tretjini, kar okrog 90-odstotno rast prebivalstva v mestih pa je pričakovati v Afriki in Aziji; ker je zaradi tega trenda trajnostni razvoj mest še toliko bolj pomemben; ker v številnih državah v razvoju varnost v mestih postaja vse večji izziv;
- L. ker so oceani izjemno pomembni za biotsko raznovrstnost, prehransko varnost, energijo, delovna mesta in rast, morski viri pa so ogroženi zaradi podnebnih sprememb, čezmernega izkoriščanja in netrajnostnega upravljanja;
- M. ker krčenje in propadanje gozdov siromašita ekosisteme ter pomembno prispevata k podnebnim spremembam;
- N. ker razvojna politika EU pomembno dopolnjuje razvojne politike držav članic, ki bi morale biti osredotočene na področja primerjalne prednosti in na načine, na katere lahko svetovna vloga EU kot organizacije prispeva k ciljem njene razvojne politike;
- O. ker je razvojna politika bistven vidik zunanje politike EU; ker Unija skupaj s svojimi državami članicami najbolj prispeva k razvoju na svetu in zagotavlja več kot polovico uradne razvojne pomoči na svetovni ravni;
- P. ker neenakosti v premoženju in prihodkih naraščajo po vsem svetu; ker bi ta trend lahko ogrozil socialno kohezijo ter povečal diskriminacijo, politično nestabilnost in nemire; ker je uporaba domačih virov zato bistvenega pomena pri izvajanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in dolgoročno gledano predstavlja izvedljivo strategijo za premagovanje odvisnosti od tuje pomoči;
1. poudarja pomen Evropskega soglasja o razvoju pri zagotavljanju skupnega in usklajenega stališča na ravni EU in držav članic glede ciljev, vrednot, načel ter glavnih vidikov politike razvojnega sodelovanja, vključno z njenim izvajanjem; meni, da je treba pri reviziji zaščititi pravni red Soglasja ter zlasti njegov celostni pristop in jasni glavni cilj, tj. boj proti revščini in dolgoročno tudi njeno izkoreninjenje; meni tudi, da mora med cilje soditi boj proti neenakosti, kot je priznan v ciljih trajnostnega razvoja; opozarja, da bi se morale razvojne politike na ravni držav članic in EU medsebojno krepiti in dopolnjevati;

Torek, 14. februar 2017

2. svari pred širitvijo meril uradne razvojne pomoči, da bi se krili stroški, ki niso neposredno povezani s prej omenjenimi cilji; poudarja, da mora biti morebitna reforma uradne razvojne pomoči usmerjena v povečanje razvojnega učinka;
3. priznava pomen jasne evropske zunanje strategije, ki zahteva usklajenost politik, zlasti o miru in varnosti, migracijah, trgovini, okolju in podnebnih spremembah, humanitarni pomoči ter razvojnem sodelovanju; vendar poudarja, da so razvojni cilji cilji sami po sebi; opozarja na obveznost na podlagi Pogodb iz člena 208 PDEU, da mora Unija „upoštevati cilje razvojnega sodelovanja pri politikah, ki jih izvaja in ki lahko vplivajo na države v razvoju“; odločno poudarja, da lahko Parlament sprejme le močan koncept razvojne politike, zasidran v obveznostih iz PDEU, z glavnim poudarkom na boju proti revščini; želi spomniti na načela zunanjega delovanja EU iz člena 21(1) Pogodbe o Evropski uniji, namreč demokracijo, pravna državo, univerzalnost in neločljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načeli enakosti in solidarnosti ter spoštovanje načel ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava;
4. v skladu z Lizbonsko pogodbo opredeljuje razvojno sodelovanje na naslednji način: boj za DOSTOJANSTVO z izkoreninjenjem REVŠČINE;

Razvojni cilji, vrednote in načela EU

5. poziva k upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja, agende do leta 2030 in gospodarske, socialne in okoljske razsežnosti trajnostnega razvoja v vseh notranjih in zunanjih politikah EU ter k njihovi vključitvi v središče Soglasja in priznavanju pomembnih vzajemnih povezav med njihovimi cilji; poziva, naj boj proti revščini in dolgoročno njeno izkoreninjenje ostaneta krovni in osrednji cilj razvojne politike EU s posebnim poudarkom na najbolj marginaliziranih skupinah in prizadevanjem, da nihče ne bo zapostavljen; poudarja, da je pomembno opredeliti revščino v skladu z opredelitvijo iz Soglasja in agende za spremembe ter v okviru Lizbonske pogodbe;
6. poudarja univerzalno in preobrazbeno vlogo Agende 2030; zato poudarja, da si razvite države in države v razvoju delijo odgovornost za doseganje ciljev trajnostnega razvoja in mora biti strategija ciljev trajnostnega razvoja EU vključevati dosledni sklop tako notranjih kot zunanjih politik in obvez s polnim kompletom orodij razvojne politike;
7. vztraja, da mora razvojna politika bolj dosledno odražati osredotočenost Unije na ranljive države, brezposelnost mladih, ženske in dekleta, ki se soočajo z nasiljem na podlagi spola in škodljivimi praksami in tiste v konfliktnih razmerah, ter želi spomniti na zavezo EU, da bo vsaj 20 % svoje uradne razvojne pomoči namenila socialni vključenosti in človekovemu razvoju;
8. poudarja, da je izobraževanje osrednjega pomena pri razvoju samozadostnih družb; poziva EU, naj poveže kakovostno izobraževanje, tehnično in poklicno usposabljanje ter sodelovanje z industrijo kot bistven predpogoj za zaposljivost mladih in dostop do kakovostnih delovnih mest; meni, da je obravnavanje zlasti vprašanja dostopa do izobraževanja v izrednih in kriznih razmerah bistvenega pomena tako za razvoj kot za zaščito otrok;
9. poudarja, da dinamični dejavniki, tudi neenakost spolov, politične ovire in neravnotežje moči, vplivajo na zdravje in da je zagotavljanje enakega dostopa do kakovostnih storitev zdravstvenega varstva, ki jih zagotavlja usposobljeno in kvalificirano zdravstveno osebje, bistvenega pomena; poudarja, da bi moralo novo Soglasje zato spodbujati naložbe v zdravstvene delavce na prvi črti in krepitev njihove vloge, saj imajo ključno vlogo pri zagotavljanju zdravstvenih storitev v oddaljenih, revnih, zapostavljenih in konfliktnih območjih; poudarja, da je spodbujanje raziskav novih zdravstvenih tehnologij in njihov razvoj, da bi obravnavali nevarnosti za zdravje, kot so epidemije in protimikrobna odpornost, bistvenega pomena za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja;
10. poziva EU, naj bo še naprej močno zavezana h globalnemu upravljanju, ki bi temeljilo na pravilih, in naj ga še naprej spodbuja, kar zlasti velja za svetovno partnerstvo za trajnostni razvoj;
11. poudarja, da morajo biti boj proti neenakostim v državah in med njimi, diskriminaciji, zlasti na podlagi spola, nepravilnosti in sporom ter spodbujanje miru, participativne demokracije, dobrega upravljanja, pravne države in človekovih pravic ter tudi vključujoče družbe, trajnostna rast in obravnavanje izzivov, povezanih s prilagajanjem na podnebne spremembe in blaženjem njihovih posledic, cilji, vključeni v vsa področja razvojne politike EU; poziva, naj se Agenda 2030 izvaja kot celote in na način, ki je usklajen in povezan s pariškim sporazumom o podnebnih spremembah,

Torek, 14. februar 2017

tudi kar zadeva potrebo, da se karseda hitro premesti vrzel do omejitve globalnega segrevanja in da se povečajo prizadevanja in financiranje za prilaganje; želi spomniti na zavezo EU, da bo 20 % svojega proračuna za obdobje 2014–2020 (okoli 180 milijard) namenila prizadevanjem za boj proti podnebnim spremembam, tudi z zunanjo politiko in politiko razvojnega sodelovanja;

12. poudarja, da lahko razvojno sodelovanje izhaja iz vključenosti, zaupanja in inovacij, ki temeljijo na spoštovanju vseh partnerjev in uporabi okvirov nacionalnih strategij in državnih rezultatov;

13. priznava posebno vlogo razsežnosti dobrega upravljanja v okviru trajnostnega razvoja; poziva EU, naj okrepi ravnovesje med gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi področji, in sicer prek podpiranja celovitih nacionalnih strategij trajnostnega razvoja in podpiranja pravih mehanizmov in procesov dobrega upravljanja, z bistvenim poudarkom na udeležbi civilne družbe; poudarja pomen reform upravne in davčne decentralizacije kot sredstvo za spodbujanje dobrega upravljanja na lokalni ravni v skladu z načelom subsidiarnosti;

14. poziva, naj razvojno sodelovanje EU spodbuja partnerske države, da „glokalizirajo“ cilje trajnostnega razvoja v posvetovanju z nacionalno in lokalno civilno družbo, da bi jih prenesli v kontekstualno ustrezne nacionalne in podnacionalne cilje, zasnovane na nacionalnih razvojnih strategijah, programih in proračunih; poziva EU in države članice, naj spodbujajo svoje partnerske države, da vključijo marginalizirane skupnosti v spremljanje ciljev trajnostnega razvoja in naj spodbujajo konkretne mehanizme, ki to omogočajo, v skladu z agendo, da se ne sme nikogar zapostaviti;

15. poziva, naj razvojna politika EU še naprej prednostno podpira najmanj razvite države, države z nizkimi prihodki in majhne otoške države v razvoju ter hkrati obravnava raznolike in specifične potrebe držav s srednjim dohodkom, v katerih živi večina revnih na svetu, v skladu z agendo za ukrepanje iz Adis Abebe, in s polnim spoštovanjem načela diferenciacije; poziva k vključevanju teritorialnega pristopa k razvoju, da bi opolnomočili lokalne in regionalne oblasti za boljše obravnavanje neenakosti znotraj držav;

16. poudarja pomen načela demokratične odgovornosti, ki državam v razvoju nalaga glavno odgovornost za njihov razvoj ter nacionalnim parlamentom in političnim strankam, regionalnim in lokalnim oblastem, civilni družbi in drugim deležnikom omogoča, da v celoti izpolnijo svoje vloge ob nacionalnih parlamentih in dejavno sodelujejo v postopku odločanja; v zvezi s tem poudarja pomen izboljšanja odgovornosti navzgor in navzdol z namenom boljšega odzivanja na lokalne potrebe in spodbujanja demokratične odgovornosti državljanov;

17. poziva EU, naj nadaljuje in okrepi podporo izgradnji lokalnih in regionalnih zmogljivosti ter proces decentralizacije, da bi opolnomočila lokalne in regionalne oblasti ter jih naredila preglednejše in odgovornejše, da bodo lahko bolj zadovoljili potrebe in zahteve svojih državljanov;

18. v skladu z načelom partnerstva poziva k skupni odgovornosti za vse skupne ukrepe ob spodbujanju karseda visoke ravni preglednosti; poziva EU in države članice, naj spodbujajo okrepljeno vlogo nacionalnih parlamentov, lokalnih in regionalnih oblasti ter civilne družbe pri političnem, proračunskem in demokratičnem nadzoru; poziva k skupnemu boju proti korupciji in nekaznovanosti z vsemi sredstvi in na vseh političnih ravneh;

19. poziva, naj bo politični dialog med EU in partnerskimi državami/regijami v središču vsega razvojnega sodelovanja EU ter naj bodo taki dialogi osredotočeni na skupne vrednote in načine njihovega spodbujanja; poziva k nadaljnji udeležbi parlamentov in civilne družbe v političnih dialogih;

20. poudarja pomen pluralistične in vključujoče demokracije ter EU poziva, naj v vseh svojih ukrepih spodbuja enake konkurenčne pogoje za politične stranke ter dinamično civilno družbo, tudi prek gradnje zmogljivosti in dialoga s partnerskimi državami, da bi omogočili dovolj prostora civilne družbe z mehanizmi participativnega spremljanja in odgovornosti na podlagi državljanov, in sicer na podnacionalni, nacionalni in regionalni ravni, ter da bi sodelovanje organizacij civilne družbe pri oblikovanju, izvajanju, spremljanju, pregledu in odgovornosti razvojnih politik; poziva EU, naj prizna, da je posvetovanje s civilno družbo ključni dejavnik za uspeh v vseh programskih sektorjih, da bi dosegli vključujoče upravljanje;

Torek, 14. februar 2017

21. priznava vlogo civilne družbe pri ozaveščanju javnosti in obravnavanju ciljev trajnostnega razvoja na nacionalni in svetovni ravni prek izobraževanja in ozaveščanja o globalnem državljanstvu;

22. poziva, naj bosta spodbujanje enakosti spolov ter krepitev vloge in pravice žensk in deklet tako samostojen kot medsektorski cilj v razvojni politiki EU v skladu z akcijskim načrtom EU za enakost spolov in Agendo 2030, kot je navedeno v sklepih Sveta z dne 26. maja 2015 o enakosti spolov pri razvoju; poziva k specifičnim ukrepom na podlagi politik, ki obravnavajo izzive na tem področju; poziva k dodatnim prizadevanjem EU za spodbujanje pomembne vloge žensk in mladih kot akterjev razvoja in sprememb; v zvezi s tem poudarja, da enakost spolov zajema ženske, moške, dekleta in dečke vseh starosti ter da bi morali programi spodbujati enakopravno soudeležbo in spodbujanje pravic in storitev, zlasti pri dostopu do izobraževanja, reproduktivne nege in zdravstvenega varstva, brez diskriminacije na podlagi spolne identitete ali spolne usmerjenosti;

23. opozarja, da je treba spodbujati, varovati in ščititi vse človekove pravice; poudarja, da je spoštovanje pravic žensk in deklet, spoštovanje spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter izkoreninjenje vseh oblik nasilja in diskriminacije na podlagi spola, vključno s škodljivim ravnanjem z otroci, zgodnjimi in prisilnimi porokami ter pohabljanjem ženskih spolnih organov, bistvenega pomena za uveljavljanje človekovih pravic; poudarja, da je treba zagotoviti univerzalni dostop do cenovno ugodnega, celovitega in visokokakovostnega obveščanja in izobraževanja o spolnem in reproduktivnem znanju in storitvah načrtovanja družine; poziva k nadaljnjim ukrepom, da bi pospešili prizadevanja za enakost spolov in krepitev vloge žensk, in sicer s poglobljanjem partnerstev med več deležniki, krepitevijo zmogljivosti za načrtovanje in pripravo proračuna ob upoštevanju vidika spola ter z zagotavljanjem udeležbe organizacij žensk;

24. poziva k posebnim razvojnim strategijam EU za boljše obravnavanje, varovanje in podpiranje ranljivih in marginaliziranih skupin, kot so ženske in otroci, osebe LGBTI, starejši, invalidi, majhni proizvajalci, zadruga, jezikovne in etnične manjšine ter staroselci, da bi jim v skladu z načelom nezapostavljanja zagotovili enake priložnosti in pravice kot vsem ostalim;

25. ponavlja zavezo EU, da bo vlagala v razvoj otrok in mladih z izboljšanjem poročanja o razvojnem sodelovanju in domačih virih, usmerjenih v otroke, ter da bo krepila zmogljivosti za sodelovanje mladih v vidiku odgovornosti;

26. poziva k podpori za ranljive države in države, ki so jih prizadeli konflikti, da bi dobile dostop do sredstev in partnerstev, potrebnih za doseganje razvojnih prednostnih ciljev, za spodbujanje vzajemnega učenja med njimi ter za okrepljeno sodelovanje med razvojem, izgradnjo miru, varnostjo ter humanitarnimi partnerji in prizadevanji;

27. poudarja trajni pomen ciljev iz poglavja veljavnega Evropskega soglasja o človekovem razvoju; poudarja, da je treba te cilje povezati s cilji trajnostnega razvoja in horizontalno krepitev zdravstvenega sistema (ki ni podpiranje vertikalnih programov za posamezne bolezni) umestiti v središče načrtovanja programov za razvoj zdravja, kar bi tudi okrepilo odpornost v primeru zdravstvenih kriz, kot je bil izbruh ebola v Zahodni Afriki v obdobju 2013–2014, ter da bi zagotovili temeljno pravico do univerzalnega zdravstvenega varstva, kot je določena v členu 25 Splošne deklaracije o človekovih pravicah in v ustavi Svetovne zdravstvene organizacije; ker člen 168 PDEU določa, da mora biti pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije zagotovljena visoka raven varovanja zdravja ljudi; v zvezi s tem poziva k skladnejši politiki inovacij in razvoja zdravil, ki bo zagotavljala dostop do zdravil za vse;

28. predlaga, da naj bo ob upoštevanju demografske rasti, zlasti v Afriki in najmanj razvitih državah, in glede na dejstvo, da je 19 od 21 držav z najvišjo rodnostjo v Afriki, da je Nigerija država z najhitreje rastočim prebivalstvom na svetu in da se pričakuje, da bo do leta 2050 več kot polovica rasti svetovnega prebivalstva v Afriki, kar je težava za trajnostni razvoj, v okviru razvojnega sodelovanja EU večji poudarek na programih, ki obravnavajo to tematiko;

29. pozdravlja dejstvo, da sta se prehranska in hranilna varnost uvrstili med prednostne naloge za novi svetovni razvojni okvir, in pozdravlja vključitev samostojnega cilja, ki je končati lakoto, zagotoviti prehransko varnost in izboljšano prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo; priznava, da lakota in revščina nista posledica nesreče, temveč rezultat socialne in gospodarske nepravilnosti na vseh ravneh; ponovno poudarja, da mora Soglasje poudariti nadaljnjo podporo EU celostnim,

Torek, 14. februar 2017

medsektorskim pristopom, ki krepijo zmogljivosti za raznoliko lokalno proizvodnjo živil ter vključujejo ukrepe in posredovanja, povezane s prehrano, ki so izrecno usmerjeni v enakost spolov;

30. poudarja potrebo po mehanizmih odgovornost v zvezi s spremljanjem in izvajanjem ciljev trajnostnega razvoja in ciljev URP/BND v višini 0,7 %; poziva EU in države članice, naj predložijo časovni načrt za postopno uresničitev teh ciljev z letnim poročanjem Evropskemu parlamentu;

31. poudarja potrebo po večsektorskih, povezanih pristopih k učinkoviti krepitvi odpornosti, kar pomeni prizadevanje za boljše vključevanje zmanjševanja tveganja humanitarnih in naravnih nesreč, za socialno varstvo, prilagajanje podnebnim spremembam, upravljanje z naravnimi viri, blaženje konfliktov in izvajanje drugih razvojnih ukrepov; poziva EU in države članice, naj spodbujajo vključujoče upravljanje, ki obravnava marginalizacijo in neenakost kot vzroka za ranljivost; priznava, da je treba ranljive skupine prebivalstva opolnomočiti za upravljanje tveganj in dostop do postopkov odločanja, ki vplivajo na njihovo prihodnost;

32. poudarja vlogo kulture pri trajnostnem človekovem, družbenem in gospodarskem razvoju in vztraja, da je treba upoštevati kulturno raznolikost kot temeljni vidik solidarnosti, sodelovanja in politik razvojne pomoči EU; poziva k spodbujanju kulturne raznolikosti in podpori kulturnim politikam ter upoštevanju lokalnih okoliščin, kadar bi to lahko prispevalo k cilju spodbujanja trajnostnega razvoja;

33. poudarja, da naj bi se prebivalstvo v mestih povečalo za 2,5 milijarde do leta 2050, pri čemer bo skoraj 90 % tega povečanja zgoščeno v Aziji in Afriki; priznava težave, povezane z eksplozivno rastjo velemest, in izzive tega pojava za družbeno in okoljsko trajnost; poziva k uravnoteženemu regionalnemu razvoju in želi spomniti, da spodbujena gospodarska dejavnost na podeželju in v manjših mestih manjša pritisk k migracijam v velike urbane centre ter tako lajša težave nenadzorovane urbanizacije in migracije;

Diferenciacija

34. poudarja, da mora EU, če želi, da bo njena razvojna strategija učinkovita, spodbujati pošteno porazdelitev bogastva v državah v razvoju prek nacionalnih proračunov, in sicer znotraj držav in med njimi; poudarja, da bi morala evropska razvojna pomoč predvsem razlikovati med razmerami v posameznih državah in njihovimi razvojnimi potrebami ter ne zgolj na podlagi mikroekonomskih kazalnikov ali iz političnih razlogov;

35. poudarja, da bi bilo treba razvojno sodelovanje EU izvajati z namenom obravnavanja najpomembnejših potreb in zagotovitve največjega možnega učinka na kratki in dolgi rok; poudarja potrebo po prilagojenih razvojnih strategijah, ki bodo v lokalni lasti in bodo oblikovane na lokalni ravni ter bodo upoštevale posebne izzive, s katerimi se soočajo posamezne države ali skupine držav, kot so majhne otoške države v razvoju, nestabilne države in neobalne najmanj razvite države;

36. poziva k oblikovanju posebnih strategij za sodelovanje z državami s srednjimi prihodki, da bi okrepili njihov napredek in se borili proti neenakosti, izključevanju, diskriminaciji in revščini, predvsem s spodbujanjem poštenih in progresivnih davčnih sistemov, pri čemer pa je treba poudariti, da države s srednjimi dohodki niso homogena skupina, zato ima vsaka država posebne potrebe, ki bi jih morali izpolnjevati s prilagojenimi politikami; poudarja, da je treba postopoma in odgovorno opustiti finančno pomoč državam srednjega dohodkovnega razreda in se osredotočiti na druge oblike sodelovanja, kot so tehnična pomoč, izmenjava industrijskega znanja in izkušenj, javno-zasebna partnerstva, ki lahko podpirajo svetovne javne dobrine, kot so znanost, tehnologija in inovacije, izmenjava najboljših praks ter spodbujanje regionalnega sodelovanja, sodelovanja jug-jug in tristranskega sodelovanja; poudarja pomen alternativnih virov financiranja, kot so mobilizacija domačih prihodkov, posojila, ki niso ugodna ali so manj ugodna, sodelovanje pri tehničnih in davčnih zadevah ter zadevah, povezanih s trgovino in raziskavami, in javno-zasebna partnerstva;

Torek, 14. februar 2017

Učinkovitost razvoja in financiranje

Učinkovitost razvoja

37. poziva EU in njene države članice, naj utirajo pot za akterje razvoja ter naj se ponovno zavežejo polnemu izvajanju načel učinkovitega razvojnega sodelovanja, pri čemer naj dajo prednost mehanizmom, orodjem in instrumentom, ki bodo omogočali, da bo več sredstev doseglo končne upravičence, in sicer tako, da države prevzamejo odgovornost za razvojne prednostne naloge, da nacionalne razvojne strategije in sisteme uskladijo s partnerskimi državami ter se osredotočijo na rezultate, preglednost, deljeno odgovornost in demokratično vključevanje vseh deležnikov; poudarja, da je pomembno okrepiti prizadevanja EU, da bi bilo razvojno sodelovanje čim bolj učinkovito in bi tako prispevalo k uresničevanju ambicioznih ciljev, določenih v strategiji Evropa 2030, ter k čim boljši uporabi javnih in zasebnih sredstev za razvoj; poziva, naj se v novo soglasje EU o razvoju, vključi jasno sklicevanje na načela razvojne učinkovitosti;

38. ponavlja, kako pomembno je izboljšati razumevanje in dejavno udeležbo evropske javnosti v pomembnih razvojnih razpravah ter pri poskusih izkoreninjenja svetovne revščine in spodbujanju trajnostnega razvoja; v zvezi s tem poudarja, da morata neformalno izobraževanje o razvoju in osveščanje, vključno z nadaljnjo in razširjeno uporabo programa za izobraževanje in ozaveščanje o razvoju (DEAR), ostati sestavni del razvojne politike EU in držav članic;

39. meni, da poenostavitev postopkov financiranja in birokratskih postopkov financiranja lahko prispeva k izboljšanju učinkovitosti; poziva k reformi EU za pospešeno izvajanje (kot je že obravnavano v odstavku 122 Evropskega soglasja o razvoju iz leta 2005), ki bo obravnavala potrebo po reviziji izbirnih postopkov, tako da se bo bolj osredotočila na prosilca: identiteta, strokovno znanje, izkušnje, uspešnost in zanesljivosti na področju, in ne le na formalne zahteve za upravičenost;

40. poudarja pomen krepitve zmogljivosti, da bi državljani, organizacije, vlade in družbe lažje igrali svojo vlogo pri oblikovanju, izvajanju, spremljanju in ocenjevanju strategij trajnostnega razvoja;

41. pozdravlja doseženi napredek, vendar EU in države članice poziva, naj okrepijo in razširijo obseg skupnih prizadevanj za načrtovanje in izvajanje programov, da bi združili sredstva, izboljšali delitev dela v državah, zmanjšali stroške transakcij, preprečili podvajanja in razdrobljenost pomoči, izboljšali prepoznavnost EU na lokalni ravni ter spodbujali odgovornost držav glede razvojnih strategij in usklajenosti s prednostnimi nalogami partnerskih držav; poudarja, kako pomembno je, da so pri skupnem načrtovanju programov udeleženi le evropski deležniki in da se postopek odpre za druge donatorje le, če to upravičujejo lokalne razmere, vendar pod pogojem, da se s tem ne oslabi evropska narava postopka; poziva EU in njene države članice, naj svoje dejavnosti še naprej usklajujejo z drugimi donatorji in organizacijami, kot so novi donatorji, organizacije civilne družbe, človekoljubni zasebniki, finančne institucije in podjetja zasebnega sektorja; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je do sredine leta 2015 le pet držav članic EU objavilo načrte za izvajanje zavez iz Busana; poziva države članice, naj objavijo svoje izvedbene načrte in letno poročajo o svojih prizadevanjih za učinkovitost razvoja;

42. ponavlja zahtevo⁽¹⁾ po kodifikaciji in okrepitvi mehanizmov in praks za zagotavljanje boljšega dopolnjevanja in učinkovitega usklajevanja razvojne pomoči med državami članicami in institucijami EU, da bi zagotovili jasna in izvršljiva pravila za demokratično domačo odgovornost, harmonizacijo, usklajevanje s strategijami in sistemi posameznih držav, predvidljivost sredstev, preglednost in vzajemno odgovornost;

43. poudarja, da bi morala biti razvojna učinkovitost eden glavnih gonil nove razvojne politike EU; opozarja, da to ni odvisno zgolj od donatorjev pomoči, temveč tudi od učinkovitih in odzivnih institucij, preudarnih politik, pravne države, vključujočega demokratičnega upravljanja ter varoval za preprečevanje korupcije v državah v razvoju in nezakonitih finančnih tokov na mednarodni ravni;

44. priznava vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri razvoju, zlasti decentraliziranega sodelovanja med lokalnimi in regionalnimi oblastmi evropskih in partnerskih držav kot učinkovitega sredstva za vzajemno krepitev zmogljivosti in izvajanje ciljev trajnostnega razvoja na lokalni ravni;

⁽¹⁾ Resolucija z dne 11. decembra 2013.

Torek, 14. februar 2017

Financiranje za razvoj

45. ponavlja, da mora uradna razvojna pomoč (URP) ostati temelj razvojne politike EU; opozarja na zavezo EU, da bo do leta 2030 dosegla cilj URP, tj. 0,7 % bruto nacionalnega dohodka; poudarja, da je pomembno, da tudi druge države, razvite in v razvoju, povečajo zagotavljanje URP; poudarja pomembno vlogo URP kot spodbude za spremembe in vzvoda za mobilizacijo drugih sredstev; opozarja na zavezo EU k zbiranju sredstev za podnebne ukrepe v državah v razvoju, zagotavljanju njenega deleža pri uresničevanju cilja, da bodo razvite države zbrale 100 milijard USD na leto, in k ohranjanju dvojnega financiranja biotske raznovrstnosti v državah v razvoju;

46. poziva k objektivnim in preglednim merilom za dodeljevanje sredstev razvojne pomoči na ravni držav članic in EU; poziva, naj ta merila temeljijo na potrebah, ocenah učinka ter politični, socialni in gospodarski uspešnosti, da bi bila sredstva porabljena čim učinkoviteje; poudarja, da to dodeljevanje ne bi smelo biti nikoli pogojeno z uspešnostjo na področjih, ki niso neposredno povezana z razvojnimi cilji; poudarja, da bi bilo treba spodbujati in nagrajevati uspešno doseganje medsebojno dogovorjenih ciljev; poudarja, kako pomembni so razčlenjeni podatki na teritorialni ravni, da bi bolje ocenili vpliv URP;

47. priznava, da splošna proračunska podpora spodbuja odgovornost držav, usklajenost z nacionalnimi razvojnimi strategijami držav partneric ter usmerjenost na rezultate, preglednost in vzajemno odgovornost, a poudarja, da bi jo bilo treba kot možnost obravnavati le, kadar in kjer so na voljo ustrezni pogoji ter učinkoviti nadzorni sistemi; poudarja, da je proračunska podpora najboljše sredstvo za spodbujanje resničnega političnega dialoga, ki bo vodil k večji neodvisnosti in prevzemanju odgovornosti;

48. meni, da bodo za obravnavanje ciljev trajnostnega razvoja potrebni financiranje in ukrepi za razvoj, ki presegajo URP in javne politike; poudarja, da so potrebni domače, mednarodno, zasebno in javno financiranje ter politike, ki povezujejo javne in zasebne ukrepe za spodbujanje razvoja ter krepijo rast, ki spodbuja okolje, in njeno pravično porazdelitev prek nacionalnih proračunov;

49. opozarja, da se države v razvoju soočajo z velikimi ovirami pri povečanju davčnih prihodkov in so še posebej prizadete zaradi utaje davkov podjetij in nezakonitih finančnih tokov; poziva EU in njene države članice, naj okrepijo skladnost politik za razvoj na tem področju, preučijo učinek prelivanja svoje davčne ureditve in zakonodaje na države v razvoju ter naj se zavzemajo za boljše zastopanje držav v razvoju v mednarodnih forumih, vzpostavljenih za izvedbo reforme svetovnih davčnih politik;

50. poziva EU in njene države članice, naj države z nizkimi in srednjimi dohodki podprejo pri oblikovanju pravičnih, naprednih, preglednih in učinkovitih davčnih sistemov ter druge načine za mobilizacijo domačih virov, da bi povečali predvidljivost in stabilnost takega financiranja in zmanjšali odvisnost od pomoči; poziva k taki podpori na področjih, kot so davčna uprava in upravljanje javnih financ, sistemi za pošteno porazdelitev, boj proti korupciji, prirejanju transference cen, davčni utaji in drugim oblikam nezakonitih finančnih tokov; poudarja pomen fiskalne decentralizacije in potrebo po krepitvi zmogljivosti za podporo podnacionalnim oblastem pri oblikovanju lokalnih davčnih sistemov in pobiranju davkov;

51. poziva EU in njene države članice, naj vzpostavijo obvezno poročanje o multinacionalnih podjetjih po posameznih državah, skupaj z obvezno objavo izčrpnih in primerljivih podatkov o dejavnostih podjetij, da bi zagotovili preglednost in odgovornost; poziva EU in države članice, naj preučijo učinek prelivanja svojih davčnih politik, ureditev in zakonov na države v razvoju ter naj izvedejo reforme, s katerimi bi zagotovili, da bodo evropska podjetja, ki v državah v razvoju ustvarijo dobiček, plačajo pravičen delež davkov v teh državah;

52. poudarja potrebo po kombiniranju in javno-zasebnih partnerstvih za spodbujanje financiranja, ki presega URP, in za dejansko spoštovanje načel razvojne učinkovitosti, vendar tudi poudarja, da morajo ta partnerstva temeljiti na preglednih merilih, da mora biti jasno prikazana njihova dodatnost in pozitiven učinek na razvoj, da ne smejo ogroziti splošnega dostopa do kakovostnih osnovnih javnih storitev in da morajo biti vsa plačila pregledna; poudarja, da morajo financirani projekti nujno upoštevati nacionalne razvojne cilje, mednarodno dogovorjene človekove pravice ter socialne in okoljske standarde, pa tudi potrebe in pravice lokalnega prebivalstva ter načela razvojne učinkovitosti; v zvezi s tem priznava, da tradicionalna raba zemljišč, na primer s strani malih kmetov in pastirjev, običajno ni dokumentirana, a jo je treba spoštovati

Torek, 14. februar 2017

in zaščititi; poudarja, da morajo podjetja, vključena v razvojna partnerstva, pri svojih dejavnostih spoštovati načela družbene odgovornosti podjetij, vodilna načela OZN in smernice OECD ter spodbujati etične poslovne prakse; ugotavlja, da imajo razvojne politike in programi dvojno korist, kadar je zagotovljena razvojna učinkovitost; poziva vse razvojne akterje, naj svoje delovanje v celoti uskladijo s temi načeli;

53. poziva EU, naj spodbuja naložbe, ki ustvarjajo dostojna delovna mesta v skladu s standardi Mednarodne organizacije dela in agendo 2030; v zvezi s tem poudarja vrednost socialnega dialoga ter potrebo po preglednosti in odgovornosti zasebnega sektorja v primeru javno-zasebnih partnerstev in kadar so razvojna sredstva uporabljena za kombiniranje;

54. poudarja, da morajo biti razvojna sredstva, uporabljena za predlagani načrt za zunanje naložbe in obstoječe skrbniške sklade, v skladu z razvojnimi cilji, skladnimi z URP, ter novimi cilji trajnostnega razvoja; poziva k vzpostavitvi mehanizmov, ki bi Parlamentu omogočili izpolnjevanje nadzorne vloge, ko se razvojna sredstva uporabljajo zunaj običajnih proračunskih postopkov EU, tj. z dodelitvijo statusa opazovalca v okviru načrta za zunanje naložbe, skrbniških skladov in drugih strateških odborov, ki odločajo o prednostnih nalogah ter področju uporabe programov in projektov;

55. priznava vlogo lokalnih mikro, malih in srednjih podjetij, zadrug, vključujočih modelov poslovanja in raziskovalnih ustanov kot gonilne sile za rast, zaposlovanje in inovacije na lokalni ravni, ki bodo prispevale k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja; poziva k spodbujanju ugodnega okolja za naložbe, industrializacijo in poslovno dejavnost, znanost, tehnologijo in inovacije, da bi spodbujali in pospešili domači gospodarski in človeški razvoj, ter k spodbujanju programov za usposabljanje in rednih javno-zasebnih dialogov; priznava vlogo Evropske investicijske banke v okviru načrta EU za zunanje naložbe in poudarja, da bi se morale pobude v okviru načrta osredotočati predvsem na mlade in ženske ter v skladu z načeli razvojne učinkovitosti prispevati k naložbam v socialno pomembna področja, kot so voda, zdravje in izobraževanje, pa tudi podpirati podjetništvo in lokalni zasebni sektor; poziva Evropsko investicijsko banko, naj nameni več sredstev za mikrofinanciranje in več pozornosti nameni vidiku spola; poziva EIB, naj v sodelovanju z Afriško razvojno banko (AfDB) financira dolgoročne naložbe v korist trajnostnega razvoja, druge razvojne banke pa, naj predlagajo sistem mikrokreditiranja za subvencioniranje trajnostnih posojil družinskim kmetijam;

56. meni, da se mora novo soglasje nujno sklicevati na odločno zavezo EU glede vzpostavitve mednarodnega pravno zavezujočega okvira, s katerim bi zagotovili, da bodo podjetja prevzela odgovornost za malomarno ravnanje v državah, kjer poslujejo, saj s tem vplivajo na vsa družbena področja, na primer, če se okoriščajo z delom otrok, ne zagotavljajo zajamčene plače, povzročajo razlitja nafte in obsežno krčenje gozdov, nadlegujejo zagovornike človekovih pravic in si prilaščajo zemljišča;

57. poziva Evropsko unijo in njene države članice, naj spodbujajo obvezujoče ukrepe, da bi zagotovili, da večnacionalne korporacije plačujejo davke v državah, v katerih je vrednost pridobljena ali ustvarjena, in spodbujajo obvezno poročanje zasebnega sektorja za vsako državo posebej, s čimer bi okrepili domače zmogljivosti držav za mobilizacijo sredstev; poziva k izvedbi analize učinkov prelivanja za preučitev morebitnih praks preusmerjanja;

58. poziva, naj se pri vzdržnosti dolga uporabi pristop, ki temelji na človekovih potrebah, in sicer s sprejetjem zavezujočega sklopa standardov za opredelitev odgovornega dajanja in najemanja posojil, revizije dolga in poštenega mehanizma za prestrukturiranje dolga, s katerim naj bi se ocenila zakonitost in trajnost dolžniške obremenitve držav;

Usklajenost politik za razvoj

59. poziva k razpravi na ravni EU o usklajenosti politik za razvoj, da bi pojasnili povezavo med skladnostjo politik za razvoj in skladnostjo politik za trajnostni razvoj; poudarja velik pomen uporabe načel usklajenosti politik za razvoj v vseh politikah EU; poudarja, da bi morala biti usklajenost politik za razvoj pomemben element strategije EU za doseganje ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da so potrebna dodatna prizadevanja institucij in držav članic EU, da bi upoštevali cilje razvojnega sodelovanja v vseh notranjih in zunanjih politikah, ki bi lahko vplivale na države v razvoju, da bi opredelili učinkovite mehanizme in uporabili primere najboljših obstoječih praks na ravni držav članic za izvajanje in ocenjevanje usklajenosti politik za razvoj, da bi zagotovili, da se usklajenost politik za razvoj izvaja na način, ki upošteva spol, ter da bi

Torek, 14. februar 2017

v ta proces vključili vse deležnike, tudi organizacije civilne družbe ter lokalne in regionalne organe;

60. predlaga vzpostavitev arbitražnega mehanizma pod okriljem predsednika Evropske komisije, da se zagotovi usklajenost politik za razvoj, in meni, da bi moral v primeru razhajanj med različnimi politikami Unije predsednik Komisije v celoti prevzeti svojo politično odgovornost glede glavnih usmeritev ter na podlagi zavez, ki jih je Unija sprejela na področju usklajenosti politik za razvoj, izbrati med temi politikami; ocenjuje, da bi bilo po fazi opredelitve problemov mogoče predvideti reformo postopkov odločanja v okviru služb Komisije in na ravni njihovega medsebojnega sodelovanja;

61. poziva k okrepljenemu dialogu med EU in državami v razvoju glede spodbujanja in izvajanja usklajenosti politik za razvoj s strani EU; meni, da imajo lahko povratne informacije partnerjev EU o napredku glede usklajenosti politik ključno vlogo pri zagotavljanju natančne ocene učinka;

62. znova poziva k oblikovanju postopkov upravljanja za spodbujanje usklajenosti politik za razvoj na svetovni ravni, EU pa poziva, naj prevzame vodilno vlogo pri spodbujanju tega koncepta na mednarodnem prizorišču;

Trgovina in razvoj

63. poudarja pomen pravične in ustrezno regulirane trgovine pri spodbujanju regionalnega povezovanja, kar bi prispevalo k trajnostni rasti in boju proti revščini; poudarja, da mora biti trgovinska politika EU del agende za trajnostni razvoj in odražati cilje razvojne politike EU;

64. poudarja, da enostranski trgovinski preferenciali v korist držav v razvoju, ki niso najmanj razvite države, še vedno obstajajo, da bi spodbudili razvoj; meni tudi, da bi morale novo soglasje vsebovati sklic na zavezo EU, da bo spodbujala pravične in etične trgovinske sheme za male proizvajalce v državah v razvoju;

65. pozdravlja priznanje pomembnega prispevka pravične trgovine k izvajanju agende OZN 2030; poziva EU, naj začne izvajati in še naprej razvija svojo zavezo, da bo podpirala uvedbo poštenih trgovinskih shem v EU in partnerskih državah, da bi s svojo trgovinsko politiko spodbudili trajnostne vzorce porabe in proizvodnje;

66. poudarja, da je potrebna dodatna podpora EU za države v razvoju za gradnjo trgovinske zmogljivosti, razvoj infrastrukture in domačega zasebnega sektorja, da bi jim omogočili dodajanje vrednosti proizvodnji in njeno diverzifikacijo ter da bi povečali obseg njihove trgovine;

67. poudarja, da je zdravo okolje, vključno s stabilnim podnebjem, nepogrešljivo za izkoreninjenje revščine; podpira prizadevanja EU za povečanje preglednosti in odgovornosti pri upravljanju in pridobivanju naravnih virov ter trgovanju z njimi, za spodbujanje trajnostne porabe in proizvodnje ter za preprečevanje nezakonite trgovine v sektorjih, kot so rudnine, les in pridelki živali; je trdno prepričan, da so potrebna nadaljnja svetovna prizadevanja, da bi razvili regulativne okvire za dobavne verige in večjo odgovornost zasebnega sektorja z namenom zagotovitve trajnostnega upravljanja naravnih virov in trgovine z njimi ter da se državam, ki so bogate z viri, in njihovim prebivalcem omogoči zaščita pravic lokalnih in avtohtonih skupnosti, da bi se še povečale koristi od te trgovine in od trajnostnega upravljanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov; pozdravlja napredek, dosežen od sklenitve bangladeškega trajnostnega sporazuma, in poziva Komisijo, naj takšne okvire razširi na druge sektorje; poziva Komisijo, naj v zvezi s tem okrepi pobude za družbeno odgovornost gospodarskih družb in primerno skrbnost, ki dopolnjujejo obstoječo uredbo EU o lesu, predlagano uredbo EU o konfliktnim mineralih, in jih razširijo na druge sektorje;

68. obžaluje, da še vedno ni regulativnega okvira o tem, kako gospodarske družbe spoštujejo človekove pravice in obveznosti glede socialnih in okoljskih standardov, kar nekaterim državam in podjetjem omogoča, da se jim ne kaznovano izogibajo; poziva EU in njene države članice, naj dejavno sodelujejo s Svetom OZN za človekove pravice in Programom OZN za okolje pri oblikovanju mednarodne pogodbe, po kateri bodo mednarodne gospodarske družbe odgovarjale za kršitve človekovih pravic in okoljskih standardov;

Torek, 14. februar 2017

69. znova poudarja, kako pomembno je usklajeno, pospešeno ukrepanje za odpravo podhranjenosti, da bi izpolnili cilje agende 2030 in dosegli cilj trajnostnega razvoja 2 o odpravi lakote;

70. opozarja na ključno vlogo gozdov pri blažitvi podnebnih sprememb, ohranjanju biotske raznovrstnosti in odpravi revščine, ter poziva EU, naj prispeva k zaustavitvi in preokrenitvi krčenja in degradacije gozdov ter naj spodbuja trajnostno upravljanje gozdov v državah v razvoju;

Varnost in razvoj

71. poudarja neposredno povezavo med varnostjo in razvojem, vendar poudarja, da je treba strogo upoštevati nedavno reformo uradne razvojne pomoči v zvezi z uporabo razvojnih instrumentov za varnostno politiko z jasnimi cilji izkoreninjenja revščine in spodbujanja trajnostnega razvoja; poudarja, da bi morali cilj mirnih in vključujočih družb z dostopom do sodnega varstva za vse pretvoriti v zunanji ukrep EU, ki bi s podporo vsem lokalnim zainteresiranim stranem, ki lahko pomagajo doseči te cilje, krepil odpornost, spodbujal človekovo varnost, krepil pravno državo, ponovno vzpostavil zaupanje in obravnaval zapletene izzive v zvezi z negotovostjo, nestabilnostjo in demokratično tranzicijo;

72. meni, da je treba krepiti sinergije med skupno varnostno in obrambno politiko in razvojnimi instrumenti, da bi našli pravo ravnovesje med preprečevanjem konfliktov, reševanjem konfliktov ter rehabilitacijo in razvojem po konfliktih; poudarja, da morajo biti programi in ukrepi zunanje politike v ta namen celoviti in prilagojeni razmeram v posamezni državi ter morajo, kadar se financirajo prek sredstev, načrtovanih za razvojno politiko, pomagati pri doseganju temeljnih razvojnih ciljev, opredeljenim v okviru URP; poudarja, da sta temeljni nalogi razvojnega sodelovanja še vedno podpiranje držav pri njihovem prizadevanju, da bi ustvarile stabilne in miroljubne države, ki spoštujejo dobro upravljanje, pravno državo in človekove pravice, ter prizadevanje za oblikovanje trajnostnih delujočih tržnih gospodarstev, da bi ljudem zagotovili blaginjo in zadovoljevanje vseh osnovnih človekovih potreb; poudarja, da je treba povečati zelo omejeno financiranje v okviru SVOP na tem področju, da bi omogočili njegovo širšo uporabo, med drugim v korist razvoja v skladu z usklajenostjo politik za razvoj;

Migracije in razvoj

73. poudarja osrednjo vlogo razvojnega sodelovanja pri odpravljanju osnovnih vzrokov za prisilne migracije in razseljevanje, kot so nestabilnost, spori, negotovost in marginalizacija, revščina, neenakost in diskriminacija, kršitve človekovih pravic ter slab dostop do osnovnih storitev, kot sta zdravstvo in izobraževanje, ter podnebne spremembe; opredeljuje naslednje cilje kot osnovne pogoje za stabilne, odporne države, ki bodo manj dovzetne za razmere, ki bi utegnile povzročiti prisilne migracije: spodbujanje človekovih pravic in dostojanstva prebivalcev, krepitev demokracije, dobro upravljanje in pravna država, socialna vključenost in kohezija, gospodarske priložnosti z dostojnim zaposlovanjem in podjetji, ki se osredotočajo na ljudi, politični prostor za civilno družbo; poziva, naj se razvojno sodelovanje osredotoči na te cilje, da bi utrdili odpornost, in poziva, naj se razvojna pomoč v izrednih razmerah nameni za migracije, da bi stabilizirali razmere, ohranili delovanje držav ter razseljenim osebam omogočili dostojno življenje;

74. opozarja, kot je poudarjeno v agendi OZN 2030, da migranti pozitivno prispevajo k trajnostnemu razvoju, tudi kar zadeva prenos nakazil, za katere bi bilo treba dodatno znižati stroške; poudarja, da smiselno odzivanje na izzive in krizne razmere, povezane z migracijami, zahteva bolj usklajen, sistematičen in strukturiran pristop, ki bo ustrezal interesom držav izvora in ciljnih držav; poudarja, da bi bilo učinkovito sredstvo za pomoč velikemu številu beguncev in prisilcev za azil izboljšanje pogojev in zagotavljanje humanitarne in razvojne pomoči; hkrati nasprotuje vsem poskusom pogojevanja pomoči z mejno kontrolo, upravljanjem migracijskih tokov ali sporazumi o ponovnem sprejemu;

75. poudarja, da so za izvirne in tranzitne države migrantov potrebne prilagojene rešitve za razvoj, ki bodo ustrezale njihovim zadevnim političnim in socialno-ekonomskim razmeram; poudarja, da bi morale tako sodelovanje spodbujati človekove pravice in dostojanstvo za vse, dobro upravljanje, mir in krepitev demokracije ter temeljiti na skupnih interesih in vrednotah in spoštovanju mednarodnega prava;

76. poudarja potrebo po skrbnem parlamentarnem nadzoru in spremljanju sporazumov, povezanih z upravljanjem migracij, uporabe razvojnih sredstev, povezanih z migracijami; poudarja pomen tesnega sodelovanja in vzpostavitve dobre prakse izmenjave informacij med institucijami, zlasti na področju migracij in varnosti; želi ponovno spomniti na svojo

Torek, 14. februar 2017

zaskrbljenost glede vse večje uporabe skrbniških skladov, zlasti njihove omejene preglednosti, pomanjkanja posvetovanj in regionalnega lastništva;

77. poudarja, da mora evropska razvojna politika glede na nedavne evropske ukrepe politike za boj proti temeljnim vzrokom prisilnih migracij ustrezati opredelitvi Odbora za razvojno pomoč OECD in temeljiti na razvojnih potrebah in človekovih pravicah; poleg tega poudarja, da razvojna pomoč ne sme biti pogojena s sodelovanjem na področju migracij, kot so upravljanje meja ali sporazumi o ponovnem sprejemu oseb;

Humanitarna pomoč

78. poudarja potrebo po tesnejših povezavah med humanitarno pomočjo in razvojnim sodelovanjem, da bi obravnavali vrzeli v financiranju, preprečevali prekrivanja in oblikovanje vzporednih sistemov ter ustvarili razmere za trajnostni razvoj z vgrajeno odpornostjo in orodji za boljše preprečevanje kriz in pripravljenost; poziva EU, naj izpolni svojo zavezo, da bo do leta 2020 vsaj 25 % svoje humanitarne pomoči namenila lokalnim in nacionalnim akterjem na čim bolj neposreden način, kot je bilo dogovorjeno v velikem dogovoru;

79. opozarja na temeljna načela humanitarne pomoči: humanost, nevtralnost, neodvisnost in nepristranskost; pozdravlja odločenost Komisije, da Evropskega soglasja o razvoju ne bo združila z Evropskim soglasjem o humanitarni pomoči;

80. poudarja, da je treba okrepite mednarodno pomoč, usklajevanje in vire za odzivanje, reševanje in obnovo v razmerah po nesreči;

81. pozdravlja zavezanost podpori za spodbujanje informacijske in komunikacijske tehnologije v državah v razvoju in za zagotavljanje ugodnega okolja za digitalno gospodarstvo s spodbujanjem svobodne, odprte in varne povezave; opozarja, da sateliti lahko zagotovijo stroškovno učinkovite rešitve za povezovanje sredstev in ljudi na oddaljenih območjih, ter poziva EU in njene države članice, naj to upoštevajo pri svojem delu na tem področju;

Svetovne javne dobrine in izzivi

82. je trdno prepričan, da so EU in njene države članice zaradi svetovne prisotnosti v ustreznem položaju, da še naprej igrajo vodilno mednarodno vlogo pri obravnavanju svetovnih javnih dobrin in izzivov, ki so vedno bolj pod pritiskom in nesorazmerno prizadenejo revne; poziva, naj se svetovne dobrine in okoljski izzivi vključijo v soglasje, med drugim človekov razvoj, okolje, vključno s podnebnimi spremembami in dostopom do vode, negotovost in nestabilnosti držav, migracije, cenovno dostopne energetske storitve, prehranska varnost ter odprava podhranjenosti in lakote;

83. opozarja, da imajo male in družinske kmetije, ki so najpogostejša oblika kmetijstva po svetu, ključno vlogo pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja: bistveno namreč prispevajo k prehranski varnosti, boju proti eroziji tal in izgubi biotske raznovrstnosti ter k blažitvi podnebnih sprememb, hkrati pa zagotavljajo delovna mesta; poudarja, da bi morala EU po eni strani spodbujati ustanavljanje organizacij kmetov, tudi zadrug, po drugi strani pa trajnostno kmetijstvo, ki se osredotoča na kmetijsko-ekološke prakse, večjo produktivnost družinskih kmetij, pravice kmetov in pravice do rabe zemljišč ter na neformalne semenske sisteme kot način za zagotavljanje prehranske varnosti, oskrbe lokalnih in regionalnih trgov ter poštenega dohodka in dostojnega življenja kmetov;

84. opozarja, da zasebni sektor ni homogena skupina akterjev; zato poudarja, da bi morala v primeru zasebnega sektorja razvojna politika EU in držav članic obsegati prilagojene strategije za vključitev različnih vrst akterjev zasebnega sektorja, vključno z akterji iz zasebnega sektorja pod vodstvom proizvajalca, mikro, malimi in srednjimi podjetji, zadrugami, socialnimi podjetji in podjetji solidarnega gospodarstva;

85. ponovno poudarja, da je zagotavljanje dostopa do cenovno primerne, zanesljive, trajnostne in sodobne energije za vse do leta 2030 (cilj trajnostnega razvoja 7) bistvenega pomena za izpolnjevanje osnovnih človekovih potreb, vključno z dostopom do čiste vode, sanitarnih storitev, zdravstvenega varstva in izobrazbe, in je bistveno za podporo lokalnemu ustanavljanju podjetij in vsem vrstam gospodarskih dejavnosti, pa tudi ključno gonilo razvoja;

Torek, 14. februar 2017

86. poudarja, da ima povečanje produktivnosti malih kmetij in zagotavljanje trajnostnega in podnebju prijaznega kmetijskega in prehranskega sistema ključno vlogo pri uresničevanju cilja trajnostnega razvoja 2 in konceptu trajnostne potrošnje in proizvodnje iz cilja trajnostnega razvoja 12, ki presega načela krožnega gospodarstva ter obravnava učinke na okolje, družbo in človekove pravice; zato poudarja, da bi se morala EU osredotočiti na spodbujanje trajnostne proizvodnje hrane in odpornih kmetijskih praks, ki povečujejo produktivnost in proizvodnjo; priznava posebne potrebe kmetovalk v zvezi s prehransko varnostjo;

87. poudarja, da je pomembno še naprej izboljševati dostop do vode, sanitarne oskrbe in higiene, saj gre za medsektorska vprašanja, ki vplivajo na uresničevanje drugih ciljev v programu za obdobje po letu 2015, vključno z zdravjem, izobraževanjem in enakostjo spolov;

88. poziva EU, naj spodbuja svetovne pobude, namenjene obravnavanju izzivov, povezanih s hitro naraščajočo urbanizacijo, in ustvarjanju varnejših, bolj vključujočih, odpornih in trajnostnih mest; v zvezi s tem pozdravlja nedavno sprejete nove urbane agende po konferenci Združenih narodov o bivališčih in trajnostnem razvoju mest (Habitat III), katere namen je poiskati boljše načine za načrtovanje, oblikovanje, financiranje, razvoj, vodenje in upravljanje mest, kar bi prispevalo k boju proti revščini in lakoti, izboljšanju zdravja in varstvu okolja;

89. EU poziva k nadaljnjim prizadevanjem za zaščito oceanov in morskih virov; v zvezi s tem pozdravlja nedavne pobude Komisije za izboljšanje mednarodnega upravljanja oceanov, da bi spodbudila boljše obvladovanje in blažitev vplivov podnebnih sprememb na morja in ekosisteme;

90. poudarja, kako pomembno je obravnavati povezave z večjo storilnostjo trajnostnega kmetijstva in ribištva, saj bi s tem zmanjšali izgube in tratenje hrane ter zagotovili pregledno upravljanje naravnih virov in prilagoditev podnebnim spremembam;

Razvojna politika EU

91. poudarja primerjalne prednosti, ki jih zagotavljajo ukrepi razvojne politike EU, vključno z njeno svetovno prisotnostjo, prožnostjo, ki jo ponujajo njeni raznoliki instrumenti in metode zagotavljanja, njeno vlogo in predanostjo pri usklajenosti ter koordinaciji politik, pristopom, ki temelji na pravicah in demokraciji, njenim obsegom v zvezi z zagotavljanjem kritične mase v nepovratnih sredstvih ter njeno nenehno podporo civilne družbe;

92. poudarja, da je treba primerjalne prednosti EU prevesti v dejavnosti, osredotočene na nekatera področja politik, med drugim na demokracijo, dobro upravljanje in človekove pravice, svetovne javne dobrine in izzive, trgovino in regionalno povezovanje ter reševanje temeljnih vzrokov za nestabilnost in prisilno preseljevanje; poudarja, da bo morala biti takšna koncentracija prilagojena potrebam in prednostnim nalogam posameznih držav in regij v razvoju v skladu z načeli lastne odgovornosti in partnerstva;

93. opozarja na vedno večjo vlogo, ki jo ima šport pri razvoju in miru s spodbujanjem kulture strpnosti in medsebojnega spoštovanja, ter prispevek športa h krepitvi vloge žensk in mladih, posameznikov in skupnosti, pa tudi k zdravju, izobraževanju in socialni vključenosti;

94. poudarja pomen kolektivnih, izčrpnih, preglednih in pravočasnih sistemov odgovornosti za spremljanje in pregled izvajanja agende 2030 in soglasja, ki so ga sprejele EU in njene države članice; poudarja, da so letna poročila o napredku pri izvajanju vseh obveznosti razvojne politike, vključno s tistimi o učinkovitosti, usklajenosti politik za razvoj ter zavezi glede uradne razvojne pomoči, še vedno potrebna za zagotavljanje odgovornosti in parlamentarni nadzor; obžaluje nedavne in pričakovane vrzeli v poročanju; pozdravlja namero Komisije, da bo izvedla vmesno oceno izvajanja soglasja;

Torek, 14. februar 2017

95. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Evropski službi za zunanje delovanje.
-

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0027

Letno poročilo EU na področju konkurence

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o letnem poročilu o politiki konkurence EU (2016/2100(INI))

(2018/C 252/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. junija 2016 o politiki konkurence za leto 2015 (COM(2016)0393) ter delovnega dokumenta služb Komisije, ki je bil istega dne objavljen kot podporni dokument (SWD(2016)0198),
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov 39, 42 in 101 do 109,
- ob upoštevanju Protokola št. 26 o storitvah splošnega pomena,
- ob upoštevanju Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
- ob upoštevanju splošnega okvira za oceno trajnosti sistemov za prehrano in kmetijstvo, ki so ga razvili pri Organizaciji združenih narodov za prehrano in kmetijstvo,
- ob upoštevanju ustreznih pravil, smernic, resolucij, sporočil in dokumentov Komisije na področju konkurence,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2016 o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. junija 2016 o poročilu o napredku na področju energije iz obnovljivih virov ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2016 o socialnemu dampingu v Evropski uniji ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o letnem poročilu o politiki konkurence EU za leto 2014 ⁽⁴⁾ in svoje resolucije z dne 10. marca 2015 o letnem poročilu o politiki konkurence EU za leto 2013 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 6. maja 2015 o začetku preiskave e-trgovanja v skladu s členom 17 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003(C(2015)3026),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. maja 2015 z naslovom „Strategija za enotni digitalni trg za Evropo“ (COM(2015)0192),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. februarja 2015 z naslovom „Okvirna strategija za trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost“ (COM(2015)0080),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0310.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0292.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0346.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0004.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0051.

Torek, 14. februar 2017

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 PDEU ⁽²⁾ (uredba o splošnih skupinskih izjemah (GBER)),
  - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju bele knjige Komisije z dne 9. julija 2014 z naslovom „Za učinkovitejši nadzor EU nad združitvami“ (COM(2014)0449),
  - ob upoštevanju odgovorov Komisije na vprašanja za pisni odgovor poslancev Parlamenta E-000344/2016, E-002666/2016 in E-002112/2016,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2015 o letalstvu ⁽⁴⁾, zlasti odstavkov 6, 7 in 11 o pregledu Uredbe (ES) št. 868/2004, da bi zaščitili pošteno konkurenco v zunanjih odnosih EU na področju letalstva in okrepili konkurenčni položaj letalske industrije EU, učinkoviteje preprečevali nepošteno konkurenco, zagotovili vzajemnost in odpravili nepošteno prakse, vključno s subvencijami in državno pomočjo, ki jih nekatere tretje države namenjujejo vsem letalskim družbam in tako izkrivljajo trg, saj je finančna preglednost bistven element klavzule o pošteni konkurenci za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev,
  - ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽⁵⁾ (Uredba o enotni SUT),
  - ob upoštevanju Uredbe Komisije (EU) št. 1218/2010 z dne 14. decembra 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za nekatere skupine sporazumov o specializaciji ⁽⁶⁾,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve in mnenj Odbora za mednarodno trgovino, Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, Odbora za promet in turizem in Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A8-0001/2017),
- A. ker je bila močna in učinkovita politika konkurence EU vedno temelj notranjega trga, saj spodbuja gospodarsko učinkovitost in ustvarja ugodne razmere za rast, inovacije in tehnološki razvoj, obenem pa znižuje cene;
- B. ker je politika konkurence EU bistveni instrument za boj proti razdrobljenosti notranjega trga in tako ustvarja ter ohranja enake konkurenčne pogoje za podjetja v vsej EU;
- C. ker bi morala Evropska unija pod vodstvom Komisije spodbujati „kulturo konkurence“ v EU in po svetu;

⁽¹⁾ UL L 123, 19.5.2015, str. 1.

⁽²⁾ UL L 187, 26.6.2014, str. 1.

⁽³⁾ UL L 24, 29.1.2004, str. 1.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0394.

⁽⁵⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

⁽⁶⁾ UL L 335, 18.12.2010, str. 43.

Torek, 14. februar 2017

- D. ker je politika konkurence sama po sebi sredstvo za ohranitev evropske demokracije, saj preprečuje čezmerno koncentracijo gospodarske in finančne moči v rokah manjšine, ki bi spodkopala možnost evropskih političnih organov, da delujejo neodvisno od pomembnih industrijskih in bančnih skupin;
- E. ker bi pravilno izvajanje pravil konkurence (vključno s protimonopolnimi pravili) v skladu s socialnim tržnim gospodarstvom moralo preprečevati čezmerno koncentracijo gospodarske in finančne moči v rokah maloštevilnih zasebnih podjetij, pa tudi zagotavljati spodbude za akterje, da bodo bolj dinamični in inovativni ter da se bodo razlikovali od tekmecev na trgih;
- F. ker poštena politika konkurence zagotavlja učinkovite in odprte trge, kar vodi do nižjih cen, pojave novih akterjev, boljše kakovosti proizvodov in storitev ter večje izbire za potrošnike, tudi s spodbujanjem raziskav in inovacij, gospodarske rasti in stabilnejših podjetij;
- G. ker politika konkurence lahko prispeva in bi morala znatno prispevati h glavnim političnim prednostnim nalogam, kot so spodbujanje inovacij, kakovostna delovna mesta, boj proti podnebnim spremembam, trajnostna rast in trajnostni razvoj, naložbe, učinkovita raba virov, varstvo potrošnikov in človekovega zdravja, obenem pa krepi enotni trg, s posebnim poudarkom na enotnem digitalnem trgu in energetske uniji;
- H. ker uspešna politika konkurence ne sme biti osredotočena izključno na zniževanje cen za potrošnike, temveč mora upoštevati tudi inovativnost in naložbeno dejavnost evropske industrije in posebne konkurenčne pogoje za mala in srednja podjetja;
- I. ker politiko konkurence EU opredeljujejo tudi vrednote socialne pravičnosti, politične neodvisnosti, preglednosti in dolžnega pravnega postopanja;
- J. ker je politika konkurence Unije soodvisna od drugih pomembnih politik EU, vključno z davčno, industrijsko in digitalno politiko, namen usklajevanja teh politik pa je zagotavljanje skladnosti s temeljnimi načeli Pogodb, zlasti s preglednostjo in lojalnostjo;
- K. ker davčne utaje in goljufije ter davčne oaze davkoplačevalce v EU stanejo na milijarde evrov (po nekaterih ocenah je znesek visok kar bilijon evrov) prihodka letno, saj izkrivljajo konkurenco na enotnem trgu med podjetji, ki plačujejo pošten delež davkov, in tistimi, ki ga ne;
- L. ker globalno sodelovanje na področju uveljavljanja konkurence pomaga preprečevati nedoslednosti pri pravnih sredstvih in rezultatih izvršilnih ukrepov, podjetjem pa pomaga zmanjšati stroške zagotavljanja skladnosti;
- M. ker se razlaga pojma „gospodarske dejavnosti“ v sodni praksi Evropskega sodišča in praksi odločanja Komisije razlikuje glede na to, ali je govor o pravilih notranjega trga ali pravilih konkurence; ker je zaradi te zmedene prakse ta že tako težaven pojem še bolj problematičen;
- N. ker jasno, skladno in delujoče regulativno okolje v smislu prilagajanja politike konkurence posebnostim kmetijstva lahko prispeva h krepitvi položaja kmetov v verigi preskrbe s hrano, in sicer z odpravljanjem neravnovesja moči med kmetijskimi gospodarskimi subjekti, vse večjo učinkovitostjo trgov ter zagotavljanjem pravne varnosti in enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu;
- O. ker je oblika, jakost in časovni okvir gospodarskih tveganj težko predvideti in je zato nujno, da tržno usmerjena skupna kmetijska politika zagotovi kmetom podporo in dodatne, časovno omejene izjeme pri pravilih konkurence, kadar se na trgu pojavijo resna neravnotežja; ker se je Komisija ob mlečni krizi odločila za uporabo člena 222 uredbe o enotni skupni ureditvi trgov kot zadnjega sredstva za izvetje skupnega načrtovanja proizvodnje mleka, ki ga izvajajo priznana združenja kmetov, iz uporabe prava o konkurenci;

Torek, 14. februar 2017

- P. ker politika konkurence sama ne zadošča za odpravo nepoštenih trgovinskih praks v verigi preskrbe s hrano;
- Q. ker člen 102 PDEU jasno določa, da neposredno ali posredno vsiljevanje nepoštenih trgovinskih praks drugim sektorjem v prehranski verigi pomeni kršitev te uredbe;
- R. ker je bila projektna skupina za kmetijske trge ustanovljena za izboljšanje položaja kmetov v verigi preskrbe s hrano, saj naj bi pregledala možnosti za okrepitev njihovega položaja, vključno s pravnimi možnostmi za vzpostavitev pogodbenih razmerij in organiziranje kolektivnih ukrepov kmetov; ker je treba ugotoviti te projektne skupine upoštevati, če je mogoče, pri prihodnjih razpravah in ukrepih, ki jih je še treba sprejeti;
1. pozdravlja letno poročilo Komisije o politiki konkurence, ki dokazuje, da pravilna politika konkurence EU z vzpostavitvijo pravičnega konkurenčnega okolja lahko prispeva k obnovitvi zadostne ravni naložb in inovacij; pozdravlja osredotočenost poročila na prispevek politike konkurence k odpravljanju ovir in ukrepov državne pomoči, ki imajo učinek izkrivljanja, v korist enotnega trga; ponovno tudi poudarja, da bi morala prihodnost Evrope temeljiti na inovacijah, socialnem tržnem gospodarstvu in učinkoviti rabi virov, ki ustvarjajo visok življenjski standard za vse državljane EU;

Povezovanje enotnega trga

2. pozdravlja cilj Komisije glede odpiranja novih priložnosti za državljane in podjetja in opominja, da štiri svoboščine enotnega trga temeljijo na prostem pretoku kapitala, storitev, blaga in ljudi in da je njihovo izvajanje ključno za približevanje EU njenim državljanom; poudarja, da brez učinkovite politike konkurence EU notranji trg ne more uresničiti svojega polnega potenciala; odobrava, da Komisija uporablja različne instrumente, ki jih ima na voljo, tudi nadzor nad združitvami, boj proti zlorabi prevladujočega položaja in protikonkurenčne prakse, boj proti kartelom, nadzor nad državno pomočjo, usklajevanje z nacionalnimi in po potrebi regionalnimi organi za konkurenco, pa tudi sektorske preiskave;
3. vztraja, da mora učinkovita politika konkurence omogočiti posebne tržne pogoje, ki veljajo za mala in srednja podjetja ter mikro in zagonška podjetja, zaščititi pravice delavcev in vzpostaviti pravično obdavčevanje;
4. poziva države članice in institucije EU, naj dajo prednost okrepitvi enotnega trga po izstopu Združenega kraljestva, in sicer z zagotovitvijo popolnega spoštovanja zakonodaje EU o konkurenci in nadaljnjo krepitevijo sodelovanja med državami članicami na področju davčnih vprašanj; ugotavlja, da bi lahko izstop Združenega kraljestva škodljivo vplival na politiko konkurence EU; poudarja predvsem nevarnost podvajanja postopkov, s čimer bi se povečali upravni stroški in podaljšali preiskovalni postopki;
5. ponovno poudarja, da je poštena davčna konkurenca nujna za celovitost enotnega trga EU in da bi zato morali vsi udeleženci na trgu plačevati pošten delež davkov, te pa je treba plačevati na kraju, kjer se ustvari dobiček; poudarja, da je po razkritjih v okviru t.i. „afere Lux leaks“ EU priznala (z namenom, da okrepi pošteno konkurenco na enotnem trgu), da potrebuje enostavne in pregledne davčne politike in predpise, prav tako pa je priznala, da je treba ustaviti nepošteno davčno konkurenco (vključno z odobravanjem nezakonitih davčnih ugodnosti) s strani držav članic, ki prinaša moralno tveganje, poštenim davkoplačevalcem pa nalaga dodatno davčno breme ter onemogoča razvoj malih in srednjih podjetij, tudi zaradi tega, ker so novi udeleženci na trgu ter mala in srednja podjetja, ki poslujejo samo v eni državi, v slabšem položaju v primerjavi z multinacionalnimi podjetji, ki lahko svoje dobičke preusmerjajo ali izvajajo druge oblike agresivnega davčnega načrtovanja z vrsto odločitev in instrumentov, ki so na voljo izključno njim; poudarja, da je treba natančno preučiti vse primere, pri katerih obstaja sum, da je njihov namen omogočiti davčno optimizacijo multinacionalkam; medtem pa pozdravlja poglobljene preiskave Komisije na področju protikonkurenčnega ravnanja, kot so selektivne davčne ugodnosti, ki lahko vključujejo sisteme izdajanja stališč o presežnem dobičku, odobrava pa tudi nedavne rezultate preiskav, ki dokazujejo, da so selektivne davčne kršitve po konkurenčnem pravu EU nezakonita državna pomoč; poudarja, da je treba Komisiji zagotoviti širok dostop do informacij, da bo lahko uvedla več preiskav sumljivih primerov; poziva Komisijo, naj pripravi jasne smernice o državni pomoči, povezani z davki, ki se uporablja za prikritje primerov nepošteno konkurence, ter

Torek, 14. februar 2017

uporabi vsa svoja pooblastila v okviru pravil o konkurenci, da bi državam članicam pomagala učinkovito obravnavati to škodljivo davčno prakso; vztraja, da je treba vložiti več navora v dejansko preprečevanje agresivnih davčnih praks; poudarja, da so pri tem odločilne predvsem informacije o davčnih stališčih ter o sporazumih o transfernih cenah, ki si jih izmenjajo davčni organi držav članic; obžaluje, da države članice GD za konkurenco ne omogočajo dostopa do teh informacij; priporoča, naj se poveča izmenjava informacij med nacionalnimi organi, in poziva tudi države članice, naj objavijo informacije o svojih davčnih stališčih; predlaga jim, naj te informacije predložijo v obliki regionalne razčlenitve, kjer je to primerno; v zvezi s tem meni, da so sklepi Komisije, ki določajo jasno metodologijo za izračun vrednosti in neupravičene konkurenčne prednosti, ki jo uživajo podjetja zaradi neprimernih davčnih stališč, dobra pravna podlaga za nadaljnjo konvergenco;

6. poudarja, da ima korupcija pri javnih naročilih resne učinke evropsko konkurenčnost, ki izkrivljajo trg; ponavlja, da sodijo javna naročila med tiste dejavnosti vlade, ki so najbolj dovzetne za korupcijo; poudarja, da je tveganje za korupcijo v nekaterih državah članicah večje pri javnih naročilih, ki jih financira EU, kot pri tistih, ki jih financira država; opozarja, da se razpisi po meri na široko uporabljajo za omejevanje tržne konkurence; poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za preprečevanje zlorabe sredstev EU in spodbuja odgovorno ravnanje pri javnih naročilih; poziva k ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva z ustreznimi pooblastili, da bi bolje preiskovali domnevna kazniva dejanja zoper sredstva EU;

7. poudarja, da samo postopki v zvezi z državno pomočjo ne morejo trajno ustaviti nepoštenih davčnih konkurenca v državah članicah; glede na to priporoča uvedbo skupne konsolidirane osnove za davek od dohodkov pravnih oseb, ki bo pripomogla k odpravi izkrivljanja konkurence in zagotovila, da dobiček ne bo zapustil EU neobdavčen; priporoča tudi javno razkritje davčnih stališč, pregled direktive o DDV, da bi preprečili goljufije, ter obveznost velikih mednarodnih podjetij, da svoj promet in dobiček javno prijavljajo po posameznih državah, ter poziva države članice, naj v svoje davčne prakse uvedejo več preglednosti ter obveznost vzajemnega poročanja; ponavlja, da je treba za zagotovitev poštenih konkurenca izvajati sveženj proti izogibanju davkom, pravila o izmenjavi informacij med državami članicami EU in mehanizem za hiter odziv za boj proti goljufijam na področju DDV;

8. meni, da davčno načrtovanje lahko ovira pošteno konkurenco; pozdravlja priporočilo Komisije, da bi bilo treba prilagoditi opredelitev stalne poslovne enote, da se podjetja ne bodo mogla umetno izmikati davčni zavezanosti v državah članicah, kjer izvajajo gospodarsko dejavnost; poudarja, da bi ta opredelitev morala upoštevati tudi posebne razmere v digitalnem sektorju, da bi podjetja, ki se ukvarjajo z docela nematerialnimi dejavnostmi, upoštevali, kot da imajo stalno poslovno enoto v državi članici, če je njihova digitalna prisotnost v gospodarstvu te države pomembna;

9. poudarja, da je treba z namenom odpravljanja razdrobljenosti enotnega trga pravila za enotni trg izvrševati tudi na ravni držav članic in obravnavati kršitve;

10. poziva k izboljšavam sistema „vse na enem mestu“ na podlagi trenutnih izkušenj z mini sistemom „vse na enem mestu“ za digitalne proizvode; ugotavlja, da je celo z mini sistemom upravno breme za mala in mikro podjetja veliko;

11. poudarja, da je treba enotni trg še naprej krepiti z odstranjevanjem preprek in ovir;

12. opozarja Komisijo, da je za nemoteno delovanje enotnega trga EU nujno, da se nacionalnim in regionalnim organom omogoči poseganje v situacijah, ki izvirajo iz neugodnih geografskih razmer in onemogočajo, da bi se trg razcvetel v ekonomskem in socialnem smislu;

13. vztraja, da se je treba za zagotovitev poštenih konkurenca na enotnem trgu boriti proti fiskalnemu in socialnemu dampingu, nepoštenemu davčnemu načrtovanju in izogibanju davkov;

Torek, 14. februar 2017

14. poziva Komisijo, naj dokonča uveljavitev enotnega evropskega železniškega območja, zagotovi popolno preglednost denarnih tokov med upravljavci infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu ter preveri, ali imajo države članice močne in neodvisne nacionalne regulatorje;

15. poziva Svet, naj hitro potrdi predlog Komisije o harmonizaciji skupne konsolidirane osnove za davek od dohodkov pravnih oseb;

16. ugotavlja, da bi se s sprejetjem eura v državah članicah, ki doslej še niso prevzele enotne valute, okrepila svobodna konkurenca na notranjem trgu;

Enotni digitalni trg

17. pozdravlja strategijo Komisije za enotni digitalni trg in poudarja ključno vlogo politike konkurence pri dokončni vzpostavitvi notranjega digitalnega trga; pozdravlja prizadevanja Komisije, da bi se politika konkurence EU v celoti uporabljala za enotni digitalni trg, saj se s konkurenco ne povečuje le izbira za potrošnike, temveč se izenačujejo tudi konkurenčni pogoji, vendar obžaluje, da je zaradi neobstoja evropskega digitalnega okvira prišlo do izraza neuspešno usklajevanje interesov velikih in malih ponudnikov storitev; poudarja, da tradicionalni tržni modeli politike konkurence pogosto niso ustrezni za enotni digitalni trg; zahteva, da se več pozornosti usmeri v nove poslovne modele, ki jih uporabljajo digitalna podjetja; poudarja, da bi poenoten digitalni enotni trg lahko ustvaril več sto tisoč novih delovnih mest in prispeval 415 milijard EUR letno h gospodarstvu EU;

18. poudarja, da bi morala Komisija pazljivo in brez ogrožanja kakovosti dokončati vse odprte preiskave kartelov, le tako bo strategija enotnega digitalnega ostala verodostojna; poziva k pospežitvi postopkov, da bodo rezultati čim prej vidni; zato pozdravlja dodatni ugovor, ki ga je Komisija poslala glede storitve primerjave cen, ter ugovor glede primera Android; poziva Komisijo, naj tudi v prihodnje odločno preverja vse pomisleke, ki se pokažejo pri njenih preiskavah, vključno z drugimi primeri pristranskega spletnega iskanja (hoteli, lokalno iskanje, leti), da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za vse udeležence na digitalnem trgu; poziva k preiskavi prevladujočih platform za spletno rezervacijo hotelov;

19. pozdravlja sektorsko preiskavo Komisije, povezano z elektronsko trgovino, katere predhodni rezultati opredeljujejo nekatere poslovne prakse v tem sektorju, ki bi lahko omejevale spletno konkurenco; pozdravlja zavezo Komisije za oblikovanje evropskega enotnega digitalnega trga in njen predlog glede geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi narodnosti in prebivališča potrošnika; poziva Komisijo, naj sprejme ambiciozne ukrepe za odpravo nezakonitih ovir za spletno konkurenco, da bi zagotovili neovirano spletno nakupovanje potrošnikov EU pri prodajalcih, ki imajo sedež v drugi državi članici; zato meni, da so potrebni usmerjeni ukrepi za izboljšanje dostopa do blaga in storitev, zlasti z odpravo neupravičenega geografskega blokiranja in nepošteno cenovne diskriminacije na podlagi geografske lokacije ali državljanstva, ki sta pogosto kriva za ustvarjanje monopolov in zatekanje nekaterih potrošnikov k nezakonitim vsebinam; poziva tudi k označevanju spletnih mest na evropski ravni, s čimer bi zagotovili obstoj in kakovost ponujenih storitev ali proizvodov, s tem pa še višjo raven pošteno konkurence in okrepitev varstva potrošnikov;

20. meni, da bi moralo imeti povečanje udeležbe malih in srednjih podjetij bistveno vlogo pri prizadevanjih za spodbujanje poenotnega enotnega digitalnega trga, in poudarja, da je treba oceniti možni vpliv posameznih pobud, zlasti tistih, katerih namen je spodbujati e-trgovino in pojasniti status stalne poslovne enote za digitalni sektor, na zmožnost malih in srednjih podjetij, da izkoristijo enotni digitalni trg;

21. opozarja, da je „omrežna nevtralnost“ bistvenega pomena za zagotavljanje, da ne prihaja do diskriminacije med internetnimi storitvami in da je konkurenca v celoti zajamčena („omrežna nevtralnost“ pomeni načelo, da se ves spletni promet obravnava enako, brez diskriminacije, omejitev ali motenj, ne glede na pošiljatelja, prejemnika, vrsto, vsebino, napravo, storitev ali aplikacijo);

Torek, 14. februar 2017

22. poudarja, da so se z vse večjo prisotnostjo novih podjetij, ki uporabljajo digitalne storitve, zlasti internetnih in mobilnih aplikacij, ob obstoječih operaterjih, odprle nove možnosti za potrošnike, da poiščejo, primerjajo in izbirajo blago in storitve po vsem enotnem trgu kot ozaveščeni potrošniki, ki želijo ozaveščeno izbirati na podlagi svojih osebnih potreb in ciljev;

23. poudarja, da ekonomija delitve ponuja potrošnikom EU veliko inovativnih proizvodov in storitev; poudarja, da se je s platformami sodelovalnega gospodarstva porodila zamisel, da bi postavili pod vprašaj trenutno obstoječe, prevladujoče akterje in ustvarili bolj konkurenčno okolje za potrošnike in za podjetja; ponovno poudarja, da bi morala Komisija poleg obdavčenja, upravnega okvira in varnostnih vidikov preučiti tudi vidike konkurence ter odstraniti ovire za vstop na trg za podjetja, s čimer bi ustvarili enake konkurenčne pogoje; poudarja, da se je tovrstna ekonomija uveljavila že pred leti, in da bi bilo treba zaradi pravne doslednosti nepravilnosti reševati na ravni EU v skladu z načelom subsidiarnosti; poudarja, da je treba v okviru enotnega digitalnega trga zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov in osebnih podatkov; poziva Komisijo, naj ustvari nabor orodij, ki so nujno potrebna, če želimo, da bi številne oblike in različice ekonomije delitve dobivale podporo na ravni EU in v posameznih državah članicah, da bi jih ljudje uporabljali in da bi si pridobile zaupanje; se zaveda, da ta dovoljujoči in podporni regulativni okvir ne bo vodil v izkrivljanje konkurence; poziva Komisijo, naj znova obravnava ta vprašanja, da bi lahko postale koristi teh poslovnih modelov za družbo v resnici otipljive znotraj pravnih okvirov;

24. poziva Komisijo, naj temeljito preveri in po potrebi nadalje razvije učinkovitost razpoložljivih instrumentov konkurenčnega prava v digitalni dobi;

25. poudarja, da je prav v dinamičnem sektorju, kot je digitalno gospodarstvo, ključno, da se konkurenčni postopki hitro končajo, tako da zloraba prevladujočega položaja na trgu ne more privedi do izrivanja konkurentov s trga;

26. poziva Komisijo, naj upošteva vse večjo konvergenco na digitalnih trgih, tako da primerja primerljive storitve, kot so aplikacije za takojšnje sporočanje, z enakovrednimi storitvami, ki jih ponuja splošni telekomunikacijski sektor;

27. pozdravlja preiskave Komisije glede nekaterih protikonkurenčnih ravnanj številnih družb, zlasti internetnih in telekomunikacijskih velikanov in drugih medijskih družb, filmskih studiev in televizijskih distributerjev; poziva Komisijo, naj pospeši vse postopke zoper protikonkurenčno ravnanje, s katerim se kršijo protimonopolna pravila EU;

28. pozdravlja odločitev Komisije o zahtevi po vračilu v zadevi državne pomoči za Apple, ki je pomemben mejnik pri obravnavi vprašanja nezakonite državne pomoči v obliki davčnih ugodnosti; vseeno opozarja, da EU potrebuje strožjo zakonodajo o davčnih stališčih, ki bo določala tudi učinkovit sistem in postopek za izterjavo vračila v korist lastnih sredstev iz proračuna EU; poziva Komisijo, naj odpravi kršitve in zagotovi pošteno konkurenco na enotnem trgu;

29. poziva Komisijo, naj predloži regulativno strategijo, ki bo upoštevala konvergenco tehnologij, zlasti pa povečanje števila platform; zato opozarja, da morajo predhodne sektorske ureditve zagotoviti ravnotežje med ohranjanjem pluralizma, svobodo izražanja, varstvom osebnih podatkov, zaščito avtonomnosti in svobodno izbiro potrošnika ter enako promocijo ponudb, ki so si konkurenčne v Evropi, in konvergentnih ponudb za vodilne evropske proizvode v mednarodni konkurenci; meni, da je treba za pravično porazdelitev vrednosti odpraviti neravnovesje moči in odvisnosti med gospodarskimi subjekti;

30. pozdravlja, da se pri ugotavljanju tržne moči na digitalnih trgih bolje upoštevajo omrežni učinki ter zbiranje in analiza podatkov; meni, da imajo podatki pomembno vlogo v digitalnem gospodarstvu in bi jih bilo zato treba upoštevati pri tržno-pravnem ocenjevanju;

Torek, 14. februar 2017

31. meni, da je konkurenca v sektorju internetnega iskanja in telekomunikacijskem sektorju bistvena, ne le za spodbujanje inovacij in naložb v omrežja digitalnega gospodarstva, ampak tudi za spodbujanje dostopnih cen ter izbire pri storitvah za potrošnike; zato poziva Komisijo, naj zavaruje konkurenco v teh sektorjih, tudi pri internetnih storitvah in dodeljevanju spektra; pri tem pozdravlja namen Komisije, da pri uporabi smernic za pomoč za širokopasovna omrežja dobrohotno upošteva tudi strateške cilje telekomunikacijskega svežnja; pozdravlja sklep Komisije, da v korist evropskih potrošnikov zaustavi združitev ponudnikov mobilnih telefonskih storitev O2 in Three v Združenem kraljestvu; ponavlja pomen uporabe evropskega kodeksa za elektronske komunikacije in okrepitev povezljivosti po vsej EU;
32. meni, da odprava stroškov gostovanja v EU ne zadostuje in da morajo biti klici znotraj EU regulirani na isti ravni kot lokalni klici; poziva Komisijo, naj predloži zakonodajni predlog za regulacijo klicev znotraj EU;
33. meni, da ukrepi za ukinitvev potrošniških stroškov gostovanja v EU v dolgoročnem pogledu ne zadostujejo, če je treba enotni trg še poglobiti, ter da je treba za notranje klice v EU ustvariti enake spodbude kot za lokalne klice, in sicer tako, da se omogočajo naložbe v docela evropska ali deljena omrežja; poziva Komisijo, naj se z upravljavci omrežij in ustreznimi deležniki temeljito posvetuje o tem, kako bi stroške za notranje klice v EU najučinkoviteje zmanjšali na raven lokalnih klicev, s čimer bi hkrati spodbujali naložbe in zagotavljali globalno konkurenčnost in inovacije;
34. poziva Komisijo, naj s svojo politiko in finančnimi instrumenti spodbuja izmenjavo najboljših praks med državami članicami in podpre naložbe v različne tradicionalne sektorje ter mala in srednja podjetja, ki zaostajajo za digitalno industrijsko revolucijo;
35. poudarja, da bi morala Evropska unija vsa podjetja (tako tista s prevladujočim tržnim deležem kot tudi zagonska podjetja) spodbujati k inovacijam;
36. poziva Komisijo, naj pokaže enako odločnost pri izvedbi in rezultatih potekajoče preiskave zoper McDonald's;

Državna pomoč

37. pozdravlja pregled pravil o državni pomoči in predlaga, da se posebno letno poročilo pošlje Parlamentu; opominja države članice, da je bil namen izboljšati ciljno usmerjenost ukrepov pomoči v dolgoročno in trajnostno gospodarsko rast, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in družbeno kohezijo, obenem pa zagotavljati enake konkurenčne pogoje in svobodno delovanje socialnega tržnega gospodarstva; opozarja, da imajo države članice večjo odgovornost, ko odobravajo pomoč, ne da bi predhodno o tem obvestile Komisijo; poudarja, da mora Komisija zagotoviti zadostno pravno podlago na področju prava konkurence, da bi okrepili turizem kot pomemben gospodarski dejavnik v EU, ter bi moralo skladno s tem za financiranje javnih turističnih organizacij veljati izvetje po uredbi o splošnih skupinskih izjemah; poziva Komisijo, naj natančno pregleda vse transakcije, ki jih države članice opravijo v zadnjem hipu, ne glede na politični pritisk, ki bi ga te utegnile izvajati; prav tako želi spomniti Komisijo, da je treba nekaterim vladam preprečiti, da ravnajo v slabi veri, kot takrat, ko zapravljajo sredstva EU;
38. poudarja, da so državne ali regionalne spodbude eno od političnih orodij za zagotavljanje storitev, ki so nujne za vzdrževanje gospodarskih in socialnih pogojev v izoliranih, oddaljenih ali obrobnihih regijah in na otokih v Uniji, da pa je treba pri tem upoštevati tudi pretekle izkušnje in da ti ukrepi ne smejo biti v nasprotju z načeli enotnega trga; poudarja, da je nujna tudi povezljivost obrobnihih otoških regij in pozdravlja vključitev socialne pomoči za prevoz prebivalcev oddaljenih regij v uredbo o splošnih skupinskih izjemah, ki priznava problem povezljivosti; poziva Komisijo, naj med potekajočim pregledom uredbe o splošnih skupinskih izjemah v celoti upošteva posebnosti najbolj oddaljenih evropskih regij, kot je določeno v členu 349 PDEU, saj je povezljivost bistvenega pomena za mala in srednja podjetja v teh regijah in je skrajno neverjetno, da bi vplivala na konkurenčnost na notranjem trgu;
39. pozdravlja obvestilo Komisije o tem, da bi koncept državne pomoči vključili v pobudo o posodobitvi državne pomoči; priznava prednosti poenostavljenih pravil, ki zagotavljajo gotovost javnim organom in podjetjem; hkrati poziva Komisijo, naj skrbneje nadzoruje prepovedano državno pomoč, ki zelo negativno vpliva na enotni trg;

Torek, 14. februar 2017

40. poziva Komisijo, naj glede na pomembne spremembe sodne prakse in prakse pri izvrševanju čim prej izdela smernice o konceptu državne pomoči, da zagotovi pravno varnost in predvidljivost;

41. poziva Komisijo, naj pripravi časovni načrt za manjšo, a bolj usmerjeno državno pomoč, da bi ustvarili možnost zmanjšanja državne pomoči z znižanjem davkov, s čimer bi spodbujali nova podjetja in pošteno konkurenco, namesto da bi podpirali stare strukture in obstoječe akterje;

42. poudarja, da je pri uporabi državne pomoči za spodbujanje storitev splošnega pomena najpomembnejša korist za potrošnike in državljane, ne pa za posamezna podjetja ali javne subjekte;

43. poziva Komisijo, naj natančno spremlja ponovno nacionalizacijo javnih služb v državah članicah EU in prepreči, da bi nezakonito državno pomoč odobraval v obliki nadomestil za javne storitve;

44. poziva Komisijo, naj v mednarodnih organizacijah za konkurenco, kot je Mednarodna mreža za konkurenco, težijo k harmonizirani opredelitvi državne pomoči;

45. poudarja, da je treba dosledno spremljati in temeljito preučiti nepravilnosti v zvezi s primeri državne pomoči in javnimi naročili, povezane z energetskimi in okoljskimi naložbami, kot je sporni projekt širitve jedrske elektrarne Paks na Madžarskem, saj bomo le tako zagotovili pravilno delovanje energetske unije in preprečili kršenje pravil o državni pomoči in zlorabo sredstev EU;

46. poudarja, da je bila – kot je Komisija poudarila že šestič zapored v svojem letnem poročilu o konkurenci – začasna državna pomoč v finančnem sektorju potrebna za stabilizacijo svetovnega finančnega sistema, vendar jo bo treba karseda hitro zmanjšati ali v celoti odpraviti in natančno pregledati; poziva Komisijo in Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA), naj zagotovita, da se na vsem enotnem trgu dosledno uporablja vsa zakonodaja o varstvu potrošnikov, kot sta direktiva o trgih finančnih instrumentov in direktiva o distribuciji zavarovanj; Komisijo in organ ESMA tudi poziva jo tudi, naj pri izvajanju teh zakonodajnih aktov prepreči regulativno arbitražo; meni, da bi morala Komisija razmisliti o možnosti pogojevanja državne pomoči bankam s kreditiranjem malih in srednjih podjetij;

47. ponavlja stališče o sedANJI preiskavi Komisije o odloženih terjatvah za davek in davčnih odbitkih v korist bančnega sektorja v več državah članicah; meni, da bilo treba te odložene terjatve za davek in davčne odbitke dovoliti za nazaj v okviru določb o državni pomoči, če so povezani z izrecnimi pogoji o finančnih ciljih za realni sektor;

48. obžaluje, da Komisija ni ukrepala proti zlorabam pri prestrukturiranju zasebnih bank, vključno s tistimi, ki vplivajo na male vlagatelje in male lastnike finančnih instrumentov, kot so prednostne delnice, ki so se v mnogih primerih tržile brez doslednega upoštevanja zakonodaje EU; poziva Komisijo, naj obravnava široke učinke zavajajoče prodaje nekritih finančnih produktov, ki so jo odkrili med prestrukturiranjem bank, prizadetih zaradi gospodarske krize;

49. opozarja, da je Komisijo pozval, naj preuči, ali je bančni sektor od začetka krize prejel implicitne subvencije in državno pomoč v obliki nekonvencionalne likvidnostne podpore;

50. je seznanjen, da je Evropsko računsko sodišče odkrilo napake pri državni pomoči v približno petini revidiranih projektov, ki so se sofinancirali s kohezijskimi programi in ki v obdobju 2010–2014 šteli za upravičene do državne pomoči⁽¹⁾; ugotavlja, da je bila tretjina teh napak ocenjena, kot da je imela finančni učinek in kot da je prispevala k ravnim napak v kohezijski politiki; zato meni, da je v kohezijski politiki mogoč napredek pri obravnavanju nespoštovanja pravil o državni pomoči v okviru kohezijske politike; meni, da je treba predvsem izboljšati poznavanje pravil o državni pomoči

⁽¹⁾ Posebno poročilo Evropskega računškega sodišča št. 24/2016 z naslovom „Potrebni je več prizadevanj za seznanjanje s pravili o državni pomoči in uveljavljanje njihovega spoštovanja“ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_24/SR_STATE_AIDS_SL.pdf

Torek, 14. februar 2017

v državah prejemnicah, da se preprečijo napake, storjene v dobri veri, ter izboljša beleženje nepravilnosti, s tem pa pregled nad tem vprašanjem;

51. meni, da je treba na lokalni in nacionalni ravni izboljšati razumevanje razvrščanja nezakonite državne pomoči; pozdravlja najnovejše sklepe Komisije, ki pojasnjujejo, katere javne podpirne ukrepe lahko države članice izvajajo brez ocene državne pomoči, ji jo izvede Komisija; meni, da te odločitve zagotavljajo koristne smernice za lokalne in komunalne projekte, saj se tako zmanjšuje upravno breme in poveča pravna varnost;

52. poziva Komisijo, naj preveri razlago ustreznih določb o konkurenci v povezavi z direktivo o sistemih jamstva za vloge, da bo mogoče orodja za zgodnjo stabilizacijo, ki jih je predvidel evropski zakonodajalec, tudi dejansko uporabljati;

53. poudarja pomen preiskav, ki jih izvaja Komisija na področju davčne državne pomoči, s katerimi se zagotavlja potrebna podpora evropski in mednarodni agendi na področju davkov, zlasti v boju proti agresivnemu davčnemu načrtovanju;

54. poziva Komisijo, naj nameni več sredstev za preiskave davčnih stališč, ki zbujejo skrb glede državne pomoči, ter jih sistematično obravnava; ugotavlja, da Komisija obravnava nepregledna davčna stališča, ki so jih nekatere države članice izdale nekaterim multinacionalnim podjetjem, kot nezakonito državno pomoč, ker izkrivljajo konkurenco na notranjem trgu; pozdravlja tudi večjo ozaveščenost o povezavah med davčnimi politikami in upravno prakso na področju obdavčevanja na eni strani ter politiko konkurence na drugi; poziva Komisijo, naj na podlagi informacij, vsebovanih v varni osrednji podatkovni zbirki, objavi povzetek glavnih davčnih stališč, dogovorjenih v preteklem letu, ki naj vključuje vsaj z opis vprašanj, ki se obravnavajo v davčnem stališču, in opis meril, ki se uporabljajo za vnaprejšnji cenovni sporazum, ter opredelitev, katera država članica oz. katere države članice bodo po vsej verjetnosti prizadete;

Protimonopolna politika, postopki v zvezi s kartelnimi sporazumi in nadzor koncentracij

55. pozdravlja prizadevanja Komisije za pripravo smernic o svojih postopkih in o svojem stalnem ocenjevanju pravnega okvira EU;

56. poudarja pomen prekinitve kartelnih sporazumov v interesu evropskih državljanov in podjetij, zlasti malih in srednjih podjetij; spodbuja Komisijo, naj v zvezi s tem racionalizira upravne postopke, da bodo postali hitrejši;

57. meni, da so predlagane združitve največjih svetovnih agrokemijskih in semenskih podjetij nevarne za dvig cen semen in zmanjšanje izbire prilagojenega razlikovanja med kmetijsko-ekološkimi pogoji; poudarja, da bi z izvedbo teh koncentracij 61 % svetovnega trga za semena in 65 % svetovnega trga za pesticide nadzirale samo tri družbe;

58. poziva Komisijo, naj na svetovni ravni poveča ukrepe, da pravila konkurence tretjih držav ne bi bila v nasprotju z določbami EU v škodo evropskim podjetjem;

59. poziva Komisijo, naj ohrani trdno in učinkovito izvrševanje protikartelnih pravil v vseh primerih, kjer je dovolj dokazov o kršitvi; poudarja, da politika konkurence omogoča konkurentom sodelovanje pri inovacijah, ne da bi se to sodelovanje zlorabljalo za protikonkurenčne namene; je seznanjen z lanski petimi odločbami, ki se nanašajo na kazni v višini približno 365 milijonov EUR, kot je dokumentirano v delovnem dokumentu služb Komisije, ki je priložen njenemu poročilu o politiki konkurence za leto 2015;

60. meni, da bi bilo mogoče veljavna pravila za globe za kršitve dopolniti s strožimi kaznimi za kršitelje; poziva Komisijo, naj preuči možnost dopolnitve kartelnih glob z individualnimi sankcijami za odločevalce v podjetjih in za zaposlene, ki dejansko povzročijo, da njihovo podjetje krši konkurenčno pravo – Komisija bi tako morala imeti možnost, da po potrebi sprejme ukrepe, kot je prepoved opravljanja funkcije direktorja ali osebne denarne sankcije;

Torek, 14. februar 2017

61. meni, da je lahko uporaba vedno višjih glob kot edinega protimonopolnega instrumenta preveč neprizanesljiva; poudarja, da se politika visokih glob ne bi smela uporabljati kot alternativni mehanizem za financiranje proračuna; podpira pristop nagrajevanja in kaznovanja, ki bi učinkovito odvrčal zlasti večkratne kršitelje, hkrati pa bi spodbujal delovanje po predpisih;
62. ugotavlja, da se je število priglašanih koncentracij leta 2015 zelo povečalo; zato poziva, da se pristojnim službam zagotovi potrebna sredstva (z notranjo prerazporeditvijo zaposlenih), ki jim bodo omogočila, da se še naprej učinkovito soočajo s temi razmerami;
63. pozdravlja posvetovanje o določenih postopkovnih in pravnih vidikih nadzora nad koncentracijami v EU, ki ga je nedavno uvedla Komisija; poziva Komisijo, naj v okviru načrtovane reforme uredbe o koncentracijah skrbno preveri, ali sedanja praksa ocenjevanja ustrezno upošteva razmere na digitalnih trgih in internacionalizacijo trgov; meni, da je treba predvsem v digitalnem gospodarstvu prilagoditi merila za ocenjevanje koncentracij;
64. deli z Evropsko komisijo zaskrbljenost zaradi trenutnih pogajanj o združitvi družb Bayer AG in Monsanto Company Inc.; opozarja, da bi ta načrtovana združitev ustvarila potencialni evropski in globalni oligopol, če bo združitev dovoljena; poudarja, da bi bila posledica te koncentracije monopolni položaj na trgih za semena in pesticide, ki so pomembni za kmetijski sektor; zato poziva Komisijo, naj predhodno oceni učinek te koncentracije in zahteva jasen vpogled v njen časovni načrt;
65. meni, da je upoštevanje prodajne cene kot merila v evropskem nadzoru nad koncentracijami nujno, saj so združitve na digitalnih trgih jasno pokazale, da meje, ki temeljijo na prometu, ne zadoščajo;
66. poziva Komisijo, naj predstavi zakonodajni predlog o vzpostavitvi evropskega okvira za sodelovanje nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, pri nadzoru nad koncentracijami;
67. ponovno poziva Komisijo, naj skrbno preveri, kako v državah članicah poteka prenos Direktive 2014/104/EU o odškodninskih tožbah zaradi kršitve monopolnih pravil; opozarja, da je treba to direktivo pravilno prenesti v nacionalno zakonodajo do 27. decembra 2016; obžaluje, da je bil do sedaj napredek pri prenosu slab in da številne države članice še niso predložile osnutka zakona; poziva Komisijo kot varuhinjo Pogodb, naj države članice opozori na njihove obveznosti;

Sektorski vidiki

68. pozdravlja okvirno strategijo Komisije za trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost, in soglašajo s petimi medsebojno povezanimi političnimi razsežnostmi; poudarja, da so odločitve o mešanici energijskih virov v pristojnosti držav članic;
69. pozdravlja različne protimonopolne preiskave, zlasti tiste zoper Gazprom in oskrbo s plinom Bulgargaz, katerih cilj je zagotoviti integracijo trgov v energetska unijo; vseeno obžaluje prakso nekaterih držav članic, ki kupujejo plin prek „offshore“ podjetij kot tipičen primer izogibanja davkom in dejanje, ki je v nasprotju s pravilnim delovanjem energetske unije; poudarja tudi, da je treba preprečiti nastanek tržnih struktur, ki bi preprečevale učinkovito konkurenco v energetska sektorju;
70. je seznanjen s prizadevanji Komisije za spodbujanje povezovanja trgov obnovljivih virov energije, da bi se izognili izkrivljanju konkurence; vseeno poudarja, da pravno zavezujočih zavez držav članic s konference o podnebnih spremembah COP21 ni mogoče uresničiti brez konkretnih (državnih) ukrepov za spodbujanje in financiranje proizvodnje ter uporabe obnovljivih virov energije;
71. poudarja, da ima evropska politika konkurence velik potencial za spodbujanje višjih okoljskih in socialnih standardov; z obžalovanjem ugotavlja, da madžarska vlada izkrivlja konkurenco v sektorju obnovljivih virov energije, s tem ko nalaga visoke davke in preprečuje nameščanje energetska učinkovitih in za obnovljive vire energije primernih tehnologij; poziva Komisijo, naj še naprej podpira uporabo obnovljivih virov energije v Evropi, da bi dosegli okoljske cilje, določene v desetletni strategiji Evropske unije o rasti Evropa 2020; poziva jo tudi, naj še naprej podpira vključitev okoljskih in socialnih zahtev ter zahtev s področja dela v postopke javnih naročil;

Torek, 14. februar 2017

72. poziva Komisijo, naj v celoti prenovi Uredbo Komisije (EU) št. 267/2010 o izvzetju nekaterih sporazumov, ki se nanašajo na zavarovalniški sektor, saj izmenjava informacij, potrebnih za izračun tveganj in skupno kritje tveganj, povečuje pravno varnost in konkurenčnost v sektorju ter s tem omogoča vstop novih podjetij na trg, povečuje izbiro potrošnikov in izboljšuje gospodarske razmere;

73. poudarja, da je treba konceptualno in politično razlikovati med pravili konkurence in socialno politiko posamezne države članice; priznava, da ima vsaka vlada dolžnost ukrepati proti energijski revščini svojih državljanov;

74. poziva Komisijo in države članice, naj znižajo davke za energetske proizvode in sprejmejo učinkovite ukrepe za odpravljanje energetske revščine;

75. poudarja, da je energetski sistem omrežna infrastruktura, ki jo je treba posebej obravnavati, da bi omogočala in spodbujala tudi lastno porabo;

76. ugotavlja, da lahko obstoječi vladni monopoli, kot so igralniški monopoli, privedejo do nepoštenega in protikonkurenčnega ravnanja; opozarja na tveganje, da imajo vlade držav članic, ki podeljujejo licence brez javnih razpisov za koncesije ali če so ti nepregledni in sporni, možnost dajati prednost nekaterim podjetjem pred drugimi, s tem pa lahko ustvarijo nadvse protikonkurenčno okolje; poziva Komisijo, naj dosledno spremlja obstoječe vladne monopole in zakonitost javnih razpisov za koncesije, da bi preprečila vsako pretirano izkrivljanje konkurence;

77. poziva Komisijo, naj predlaga spremembe Uredbe (ES) št. 261/2004, da bi zagotovila enako varstvo za letalske potnike na letih iz tretjih držav, ne glede na to, ali je prevoznik iz EU ali ne;

78. želi spomniti, da člen 42 PDEU priznava poseben status kmetijskemu sektorju, kar zadeva konkurenčno pravo, ki je bil potrjen med zadnjo reformo skupne kmetijske politike, tako da dovoljuje vrsto odstopanj in izvzetij od določb člena 101 PDEU; meni, da sedanja kriza v kmetijstvu poslabšuje že tako šibek položaj kmetov v verigi preskrbe s hrano;

79. meni, da so skupne dejavnosti, ki jih izvajajo organizacije proizvajalcev in njihova združenja, kot so načrtovanje proizvodnje in prodaje ter po potrebi pogajanja o pogodbenih pogojih, potrebna za uresničevanje ciljev skupne kmetijske politike, opredeljenih v členu 39 PDEU, zato bi morala načeloma zanje veljati domneva o skladnosti s členom 101 te pogodbe; ugotavlja, da se sedanja odstopanja ne uporabljajo v celoti in da pomanjkanje jasnosti teh odstopanj, težave pri izvajanju in različna uporaba s strani organov, pristojnih za konkurenco, kmetom in njihovim organizacijam ne daje dovolj pravne jasnosti in jim onemogoča samoorganiziranje in ogroža dobro delovanje notranjega trga; zato poziva Komisijo, naj izboljša razpoložljiva orodja in zagotovi, da bo politika konkurence bolj upoštevala posebnosti kmetijskega sektorja in ustrezno pojasnila obseg splošnih odstopanj za kmetijstvo, posebna pravila za sektorje mleka, oljčnega olja, govejega in telečjega mesa in poljščin, pa tudi posameznih izvzetij v skladu s členom 101(3) PDEU;

80. poziva Komisijo, naj se bori proti nepoštenim trgovinskim praksam v prehranjevalni verigi, ki ovirajo kmete in proizvajalce, in sprejme zavezujoče regulativne ukrepe na ravni EU; poziva Komisijo in nacionalne organe za varstvo konkurence, naj upoštevajo izražene pomisleke zaradi skupnega učinka, ki ga imata koncentracija distribucije na nacionalni ravni ter oblikovanje zavezništev velikih distributerjev na evropski ravni na začetku verige preskrbe s hrano ter za prodajalce na drobno in potrošnike; opozarja, da lahko ta strukturni razvoj povzroči nestanovitnost cen in upad prihodkov za kmete, in izraža zaskrbljenost zaradi morebitnih strateških zavezništev, zmanjševanja konkurence in oženja maneverskega prostora za naložbe v inovacije v verigi preskrbe s hrano;

81. poudarja, da politika konkurence ščiti interese potrošnikov, vendar ne upošteva interesov kmetijskih proizvajalcev; poudarja, da je treba v politiki konkurence interese kmetov zagovarjati v enakem obsegu kot interese potrošnikov, in sicer z zagotavljanjem poštenih konkurenčnih pogojev in pogojev dostopa na notranji trg, da bi spodbudili naložbe, zaposlovanje, inovacije, sposobnost preživetja kmetijskih podjetij in uravnotežen razvoj podeželskih območij v EU;

Torek, 14. februar 2017

82. vztraja, da pojma „poštena cena“ ne bi smeli dojemati kot najnižjo možno ceno za potrošnika, temveč kot razumno ceno, ki omogoča pošteno plačilo vsem stranem v verigi preskrbe s hrano;

83. poziva Komisijo, naj Parlamentu in Svetu predloži evidenco o tem, koliko kmetje v različnih državah članicah uporabljajo obstoječa izvzetja od uporabe člena 225 uredbe o enotni SUT, ter ustrezno pojasni obseg takšnih odstopanj, pa tudi posameznih izvzetij od pravil konkurence v skladu s členom 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije; poziva Komisijo, naj pojasni zlasti, ali je sporazume o trajnosti, ki so bili vključeni v verigo preskrbe s hrano kot odgovor na družbene zahteve, in katerih ukrepi presegajo normativne zahteve, mogoče izvzeti iz prava o konkurenci, če prispevajo k izboljšanju proizvodnje in spodbujajo inovacije, obenem pa koristijo potrošnikom;

84. poziva Komisijo, naj pri opredelitvi „prevladujočega položaja“ in zlorabe takega položaja, ki jo izvaja kmetijsko podjetje ali več kmetijskih podjetij, povezanih s horizontalnim sporazumom, uporabi širši pristop, pri tem pa naj upošteva stopnjo koncentracije in omejitve, ki so rezultat pogajalske moči sektorjev proizvodnih sredstev in surovin, predelave in trgovine na drobno;

85. meni, da je treba v okviru enotnega kmetijskega trga razviti koncept „upoštevnega trga“, ki bi ga bilo treba najprej preučiti na ravni Unije, preden bi upoštevali nižje ravni, da ne bi z ozkim ločevanjem področij dejavnosti kmetijskih podjetij ogrozili cilja o koncentraciji kmetijske ponudbe;

86. meni, da je treba kmetom v vseh proizvodnih sektorjih zagotoviti pravico do kolektivnih pogajanj, vključno s pravico do dogovarjanja o minimalnih cenah;

87. meni, da bi morali kmetje v celoti sodelovati z organizacijami proizvajalcev in izkoristiti njihov potencial, vključno z zadrugami proizvajalcev, njihovimi združenji in medpanožnimi organi; poziva Komisijo, naj spodbuja taka kolektivna orodja samopomoči za pridobivanje kompetenc in večje učinkovitosti, in sicer s tem, da pojasni in poenostavi pravila, ki zanje veljajo, s čimer bi okrepili pogajalske sposobnosti kmetov in njihovo konkurenčnost, hkrati pa ohranili načela iz člena 39 PDEU;

88. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se določbe člena 222 uredbe o enotni SUT v obdobjih velikega tržnega neravnovesja hitro izvedejo, obenem par dodatno oceni učinkovitost tega ukrepa, kadar se uporablja na trgu mleka in mlečnih izdelkov, z namenom, da predlaga nadaljnječasne prilagoditve zakonodaje in postopkov na področju konkurence v času resnega neravnovesja na trgu;

89. v zvezi s tem pozdravlja nedavno objavo smernic o uporabi teh posebnih pravil; vseeno meni, da je njihov pravni okvir preveč omejen, merila, ki jih je treba izpolnjevati, pa prestroga in preveč raznovrstna glede na posamezne sektorje, da bi lahko zagotovila potrebno pravno jasnost in gotovost za kmete, ki bi želeli izkoristiti ta odstopanja;

90. meni, da razvrstitev glede na upošteveni trg ni v celoti prilagojena sedanjim razmeram v sektorju oljčnega olja, zato predlaga, da se trg oljčnega olja za potrošnike šteje za enotni trg, s čimer bi izboljšali izvajanje pravil iz člena 169 uredbe o enotni SUT;

91. meni, da bi bilo treba zaradi nihanj v proizvodnji oljčnega olja, ki so večinoma posledica vremenskih razmer, in za uresničitev ciljev članov organizacij proizvajalcev ali njihovih združenj upoštevati okoliščine, ko je organizacija proizvajalcev prisiljena odkupiti oljčno olje od nečlanov, obenem pa zagotavljati, da bo ta dejavnost, ko gre za trženje proizvodov njihovih lastnih članov, ostala pomožna;

92. predlaga, da se področje uporabe pravil iz člena 170 o proizvodnji govejega mesa in telečjega mesa razširi na sektor pitanja goveda, da bi zagotovili učinkovitejše izvajanje;

Torek, 14. februar 2017

93. v okviru ukinitve kvot v sektorju sladkorja pozdravlja ohranitev pogodbenega okvira ⁽¹⁾ med pridelovalci sladkorne pese, njihovimi organizacijami in podjetji za proizvodnjo sladkorja, ki jim zlasti omogoča pogajanja o pogojih za delitev vrednosti na podlagi razvoja trga sladkorja ali drugih trgov surovin; poziva države članice, naj zagotovijo, da se ta možnost ponudi vsem gospodarskim subjektom v sektorju, da bi izpolnili cilje Uredbe o enotni SUT in s tem zagotovili pravično ravnotežje pravic in obveznosti med podjetji za proizvodnjo sladkorja in proizvajalci sladkorne pese;
94. poziva Komisijo, naj oceni vpliv trgovcev na drobno na podjetja, ki proizvajajo proizvode lastne blagovne znamke;
95. ponavlja stališče Parlamenta ⁽²⁾, ki je naklonjeno sprejetju okvirne zakonodaje na ravni EU, da bi se spopadli z nepoštenimi trgovinskimi praksami v verigi preskrbe s hrano; poudarja, da mora ta zakonodaja kmetom in potrošnikom v EU zagotoviti možnost, da bodo imeli korist od pravičnih prodajnih in nakupnih pogojev;
96. meni, da je celovito in ustrezno izvajanje svežnja ukrepov za mleko ⁽³⁾ pomembno za okrepitev tega sektorja, in poziva Komisijo, naj predlaga podaljšanje veljavnosti tega svežnja še po letu 2025 ter razmisli o možnosti, da bi njegova pravila razširili na druge kmetijske sektorje;
97. je seznanjen z izsledki študije o ekonomskem učinku sodobne maloprodaje na izbiro in inovacije v sektorju hrane v EU, ki jo je izvedel generalni direktorat za konkurenco in vključuje možnost, da obstaja negativno razmerje med inovacijami in prodorom izdelkov pod zasebnimi blagovnimi znamkami na trg s hrano; poziva Komisijo, naj Parlamentu predstavi, koliko se trenutno razpravlja o tem, ali se zaradi tega negativnega razmerja zmanjšujejo inovacije in raznolikost izdelkov, ki so na voljo potrošnikom, in kakšne bi bile njegove dolgoročne posledice za verigo preskrbe s hrano in položaj kmetov;
98. ponavlja, da je treba postopoma razviti okvir EU za konkurenco in tako v spremljanje verige preskrbe s hrano v Evropi vključiti kazalnike Sistemov za oceno trajnosti za prehrano in kmetijstvo (SAFA) Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), vključno s kazalniki iz razdelkov Pravično določanje cen in pregledne pogodbe (S.2.1.1) in Pravice dobaviteljev blaga (S.2.2.1);
99. poudarja, da bi lahko prekomerna obdavčitev katere koli industrije z lahkoto uničila konkurenco in bila v nasprotju z interesi potrošnikov;
100. poziva k nadaljnjemu razvoju evropskega orodja za spremljanje cen hrane, da bi z boljšimi in bolj razčlenjenimi podatki hitreje prepoznavali krize v agroživilskem sektorju; pri tem poudarja, da je treba v opredelitev in zbiranje podatkov vključiti organizacije kmetov;
101. poziva Komisijo, naj zaradi občutljivega finančnega položaja in temeljne družbene vloge kmetijskih proizvajalcev v Evropi v celoti upošteva učinek izkrivljanja trga, ki lahko izvira iz trgovinskih sporazumov s tretjimi državami; meni, da bi morala biti Komisija predvsem pozorna na dogovore z državami, katerih kmetijstvo in zdravstvo sta bistveno manj urejena kot v EU;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1166 z dne 17. maja 2016 o spremembi Priloge X k Uredbi (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z odkupnimi pogoji za peso v sektorju sladkorja od 1. oktobra 2017 (UL L 193, 19.7.2016, str. 17).

⁽²⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2016 o nepoštenih trgovinskih praksah v verigi preskrbe s hrano (P8_TA(2016)0250).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 261/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 glede pogodbenih razmerij v sektorju mleka in mlečnih izdelkov (UL L 94, 30.3.2012, str. 38).

Torek, 14. februar 2017

102. poziva Komisijo, naj razišče naravo in temelj izkrivljanja na maloprodajnem trgu ter upošteva tudi potencialni vpliv teritorialnih omejitev dobave na trgovce na drobno, ker izkrivljanje privede do razdrobljenosti trga in omogoča velikim supermarketom prevlado na trgu in izkrivljanje konkurence v oskrbovalni verigi; poudarja pomen tega, da vsi deležniki razkrivajo ustrezne informacije; poziva Komisijo, naj znova začne preučevati vprašanje ohranjanja maloprodajnih cen;

103. meni, da bi morala Komisija še bolj okrepiti povezave med politiko konkurence in prometno politiko; opozarja, da Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 12/2011 navaja, da bi morala povezljivost v Evropi, z izjemo posebnih primerov regionalnih letališč in letališč na oddaljenih območjih, temeljiti na ekonomski vzdržnosti; obžaluje, da naložbe v letališča niso vedno prinesle pričakovanih rezultatov; zato poziva Komisijo, naj opredeli uspešne in neuspešne projekte razvoja letališč; poziva Komisijo, naj spremeni Uredbo (ES) št. 868/2004, da bi okrepila konkurenčni položaj letalske industrije EU, učinkoviteje preprečevala nepošteno konkurenco, zagotovila vzajemnost in odpravila nepošteno prakse, vključno s subvencijami in državno pomočjo, ki jih nekatere tretje države namenjujejo vsem letalskim družbam; poziva Komisijo, naj razišče, ali nekatere prakse – po pogojih obstoječih dvostranskih sporazumov o letalskem prometu, ki so jih države članice podpisale z državami nečlanicami EU – ovirajo pošteno konkurenco med prevozniki in letališči ter ali so v nasprotju z interesi evropskih potrošnikov; nadalje poziva Komisijo, naj se učinkovito bori proti protikonkurenčni praksi, ki bi lahko evropskemu potrošniku preprečila, da uporablja različne spletne kanale, vključno s primerjalnimi storitvami metaiskalnikov in spletnimi potovalnimi agenti;

104. poziva Komisijo in države članice, naj pokažejo več politične volje za dodatno poglobitev in krepitev enotnega trga za promet ter za oblikovanje enakih konkurenčnih pogojev, da bi zagotovili odprto in pošteno konkurenco med javnimi in zasebnimi operaterji v prevoznem, poštnem in turističnem sektorju, ob spoštovanju drugih politik, ciljev in načel EU, vključno s socialno razsežnostjo, ki je pomembna za nemoteno delovanje notranjega trga za promet;

105. poudarja, da sta povezanost in prometna infrastruktura pomembni za preživetje, gospodarski razvoj ter zagotavljanje javnih in zasebnih storitev na regionalnih in oddaljenih območjih;

106. zato izraža upanje, da bo vseevropsko prometno omrežje dokončano;

107. poudarja, da potreba po zagotovitvi učinkovitejšega varstva pravic prevoznih delavcev pred zlorabami ne bi smela biti izgovor za omejevanje svobodne konkurence med subjekti iz različnih držav članic; poziva Komisijo, naj pri oblikovanju zakonov, ki bodo pomembno vplivali na delovanje enotnega trga za promet, spoštuje načeli sorazmernosti in subsidiarnosti;

108. je seznanjen z izzivi, s katerimi se soočajo poštni operaterji zaradi oblikovanja enotnega digitalnega trga; poudarja, da je uspeh tega ambicioznega projekta, zlasti na področju spletne trgovine, v veliki meri odvisen od tega, kakšno obliko bo imel trg poštnih storitev dostave paketov; poudarja, da je treba za zasebne subjekte in javne operaterje, ki ponujajo komercialne storitve, zagotoviti poštene in enake pogoje za čezmejno konkurenco;

109. poudarja, da morajo vse politike na področju konkurence spoštovati socialne pravice vseh operaterjev v zadevnih sektorjih;

110. poudarja, da države članice pogosto slabo izvajajo zakonodajo EU o prometu in ne spoštujejo načel Pogodb, zlasti kjer ima centralna vlada monopol nad upravljanjem prevoznega sektorja; poziva Komisijo in države članice, naj pravilno izvajajo in izvršujejo veljavno zakonodajo EU, ki je nujna za dobro delovanje notranjega trga, da bo to prineslo dodatne koristi podjetjem in industriji, potrošnikom, socialnim razmeram delavcev in okolju;

111. poudarja pomen odprave fizičnih, tehničnih in regulativnih ovir med državami članicami, da bi preprečili drobitev enotnega trga in omogočili čezmejno mobilnost ter teritorialno sodelovanje, s čimer bi spodbudili konkurenco;

Torek, 14. februar 2017

112. Komisijo opozarja na posredne ovire za konkurenco, ki jih povzročajo različni predpisi o obdavčevanju in varnosti ter razlike pri času vožnje in počitka, homologaciji in pravicah potnikov;

113. priznava napredek na področju digitalnih tehnologij v prevoznem in turističnem sektorju, ki spodbujajo konkurenco, ustvarjajo delovna mesta, omogočajo dostop malih in srednjih podjetij do večjih trgov ter zagotavljajo dejanske ugodnosti za potrošnike; poudarja, da bosta digitalizacija in dobrodošel razvoj ekonomije delitve precej spremenila poslovno okolje sektorja ter da je potreben ustrezen in jasen pravni okvir, da bi lahko izkoristili koristi digitalizacije;

114. poudarja, da subjekti, ki delujejo na podlagi novih poslovnih modelov, pozitivno vplivajo na prevozni in turistični trg EU, zlasti z zagotavljanjem večje dostopnosti storitev in izboljšanjem njihove kakovosti;

115. pozdravlja namen Komisije, da se bo z različnimi pomembnimi državami in regijami v svetu pogajala o zunanjih letalskih sporazumih; meni, da bi s temi sporazumi izboljšali dostop na trg, poleg tega pa zagotovili nove poslovne priložnosti za vrhunski evropski letalski sektor, ustvarili visokokakovostna delovna mesta, ohranili stroge varnostne standarde, upoštevali pravice delavcev v sektorju in zagotovili korist potrošnikom; poudarja, da ima Evropski parlament pomembno vlogo v teh pogajanjih;

116. poziva Komisijo, naj v pogajanja o teh sporazumih vključi klavzulo o pošteni konkurenci, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje;

117. meni, da bi morali na področju pristaniških storitev ustvariti vse bolj odprt, konkurenčen in pregleden regulativni okvir za javna pristanišča v Evropi, obenem pa ustvariti dodatne zaposlitvene priložnosti;

118. meni, da bi večja konkurenca, ki bi jo prineslo postopno odpiranje trga cestnega prevoza blaga v EU, koristila potrošnikom, vendar odločno obsoja, da nekateri ukrepi držav članic spodkopavajo celovitost enotnega trga na tem področju; pozdravlja stališče Komisije glede obravnave teh protekcionističnih ukrepov;

119. izraža upanje, da odpiranje trga cestnega prevoza blaga ne bo povzročilo še več socialnega dampinga, ter obžaluje pojav družb „poštni nabiralnik“;

120. poleg tega obžaluje, da manjša dostavna vozila niso ustrezno obravnavana v politiki EU, kljub temu da se vse pogosteje uporabljajo za izogibanje pravilne uporabe zakonodaje s področja zaposlovanja, varnosti in varstva okolja;

121. poziva Komisijo, naj pozorno spremlja oligopolne težnje cenovnega dampinga, zlasti v letalstvu in sektorju avtobusnih prevozov na dolge razdalje, ter vztraja pri pravilni uporabi zakonodaje EU in pri poštenih konkurenčnih intermodalnih pogojih;

122. poziva k hitremu zaključku pogajanj o četrtem železniškem svežnju in meni, da bo ta prispeval k še večji odprtosti železniškega potniškega prometa za konkurenco ter izboljšal učinkovitost železniškega sektorja, hkrati pa bosta zagotovljeni kakovost in trajnost obveznosti javnih storitev;

123. pozdravlja sprejetje tehničnega stebra četrtega železniškega svežnja in meni, da se bo z njim okrepila varnost v železniškem prometu, hkrati pa bodo z interoperabilnostjo odpravljene tehnične ovire za konkurenco;

124. poudarja, da je turizem pomembna gonilna sila gospodarske rasti in ustvarjanja delovnih mest, ter poziva Komisijo, naj sprejme proaktiven pristop k spodbujanju konkurenčnosti evropskega turističnega sektorja in oblikovanju ugodnega okolja za njegovo rast in razvoj;

Torek, 14. februar 2017

125. poudarja, da so poštna storitve in zlasti čezmejna dostava paketov odločilnega pomena za razvoj sektorja elektronskega trgovanja v EU; pozdravlja protimonopolno preiskavo Komisije v sektorju elektronskega trgovanja, in jo spodbuja, naj še naprej spremlja razvoj trgov poštne storitve in dostave paketov;

126. poudarja, da je treba financirati trajnostne, dostopne in varne prevozne projekte, s katerimi bi pripomogli k boljšemu delovanju vsega evropskega prevoznega sistema;

127. poziva k uporabi skladov EU, kot so instrument za povezovanje Evrope, Kohezijski sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj in Obzorje 2020 za razvoj evropske prometne infrastrukture, povečanje količine in izboljšanje kakovosti storitev;

128. poziva države članice, naj namenijo zadostno pozornost dokončanju čezmejnih infrastrukturnih projektov in usklajevanju svojih najpomembnejših prevoznih načrtov s sosednjimi državami članicami;

129. meni, da je treba v celoti uporabljati inovativne finančne instrumente, na primer Evropski sklad za strateške naložbe, ki so namenjeni financiranju projektov v prevoznem sektorju ter podpirajo rast in konkurenčnost; vseeno poudarja, da sredstva, namenjena jamstvenemu skladu Evropskega sklada za strateške naložbe, ne smejo ogroziti sredstev instrumenta za povezovanje Evrope ali Obzorje 2020, ki sta temeljna instrumenta za razvoj enotnega trga na področju prevoza;

130. poudarja, da bi lahko popolno odprtje železniškega prevoznega trga prineslo številne koristi operaterjem in potnikom iz vseh držav članic; vendar opozarja, da je treba pri tem upoštevati različne ravni razvoja železniške infrastrukture v državah članicah; poudarja, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru ohraniti sedanje ravni naložb za odpravljanje razlik v železniški infrastrukturi.

131. poudarja, da potreba po zagotovitvi učinkovitejšega varstva pravic prevoznih delavcev pred zlorabami ne bi smela biti izgovor za omejevanje svobodne konkurence med subjekti iz različnih držav članic; poziva Komisijo, naj pri oblikovanju zakonov, ki bodo pomembno vplivali na delovanje enotnega trga za promet, spoštuje načeli sorazmernosti in subsidiarnosti;

132. spodbuja Komisijo, naj predstavi analitične metode za opredelitev novih pomembnih trgov, povezanih z digitalizacijo gospodarstva ter zlasti s pojavom zblíževanja tehnologij in obsežno komercialno uporabo osebnih podatkov;

133. da bi zagotovili resnično konkurenčnost med cestnimi prevoznimi podjetji, poziva države članice, naj odpravijo vsakršno dodeljevanje koncesij za ceste okoli mestnih območij, ki imajo za posledico plačilo cestnin;

134. poziva Komisijo, naj preišče primere domnevne utaje DDV v sektorju svinjskega mesa; obžaluje, da Komisija še ni sprožila preiskave te zadeve, čeprav je prejela pritožbe od združenj kmetov;

135. meni, da uporabnik ne bi smel plačevati nadomestil za tekoče in varčevalne račune, razen če so povezani s posebnimi storitvami;

136. znova izraža zaskrbljenost (kot tudi že v svoji resoluciji z dne 11. junija 2013 o socialnih stanovanjih v Evropski uniji⁽¹⁾) nad restriktivno opredelitvijo socialnih stanovanj, ki jo je dala Komisija, na področju politike konkurence; poziva Komisijo, naj to opredelitev pojasni na osnovi izmenjave dobre prakse in izkušenj med državami članicami, pri tem pa upošteva, da so socialna stanovanja v različnih državah članicah, regijah in lokalnih skupnostih različno zasnovana in se različno upravljajo;

⁽¹⁾ UL C 65, 19.2.2016, str. 40.

Torek, 14. februar 2017

137. obžaluje, da se Komisija ni uspela hitro in odločno odzvati na poskuse nekaterih držav članic, da bi omejile svobodno konkurenco v prevoznem sektorju; poziva, naj se ta praksa odpravi in sprejmejo vsi možni ukrepi, ki bodo za subjekte iz vseh držav članic, kateri delujejo v tem sektorju, zagotovili enak dostop do enotnega trga in pod enakimi pogoji;

138. meni, da je treba zagotoviti konkurenco na evropskem notranjem trgu finančnih storitev, vključno z zavarovanjem, zato je treba omogočiti njihovo čezmejno pridobivanje;

139. ponovno poziva Komisijo, naj objavi ugotovitve sedanjih preiskav konkurenčnih praks v sektorjih oskrbe s hrano, energije, prometa in medijev;

140. zavrača zahtevo, v skladu s katero morajo imeti uporabniki stalno prebivališče v državi članici, v kateri ima sedež finančna institucija ali zavarovalnica, da so upravičeni do njenih storitev, saj je v nasprotju s ciljem notranjega trga storitev v zvezi z malimi finančnimi posli;

141. poziva k takojšnji preiskavi vprašanj konkurence v avtomobilističnem sektorju formula ena;

142. poziva Komisijo, naj pri oblikovanju in izvajanju politike konkurence upošteva, da mikro, mala in srednja podjetja predstavljajo veliko večino podjetij v EU; pri tem poudarja, da so potrebna uporabnikom prijazna pravila za konkurenco za mala podjetja, ki želijo na enotnem trgu spletno in čezmejno poslovati;

143. želi tudi opomniti Komisijo, naj se plačilne kartice še naprej ukinjajo imetnikom, ki se preselijo v drugo državo članico, in poziva k sprejetju ukrepov v zvezi s tem, med katerimi naj bo tudi obveščanje nacionalnih organov;

144. poudarja, da je treba z bojem proti zlorabam v farmacevtski industriji zagotoviti dostop do zdravil; ugotavlja, da je treba spodbujati k temu, da se v zdravstvenih sistemih držav članic uporabljajo generična zdravila, če so na voljo;

145. poudarja, da je dostop do gotovine prek bankomatov bistvena storitev, ki mora biti na voljo brez diskriminatorne, protikonkurenčne ali nepoštena prakse in katere stroški zato ne smejo biti previsoki;

146. poudarja, da se je treba boriti proti nepoštenemu skupinskemu bojkotu, ki je opredeljen kot stanje, ko se skupina tekmecev dogovori, da bo izključila dejanskega ali potencialnega tekmeča, ker gre za omejevanje konkurence zaradi cilja;

147. izraža zaskrbljenost nad škandali zaradi prehajanja uslužbencev z javnega v zasebni sektor in obratno, v katere so vpleteni organi EU, zlasti v primeru nekdanje komisarke za konkurenco Neelie Kroes, ki ni le lobirala za Uber, ampak je povezana tudi z razkritji v dokumentih iz Bahamov;

Za učinkovitejše nacionalne organe za konkurenco v EU

148. pozdravlja decentralizirano izvrševanje pravil EU o konkurenci v Evropi, vendar meni, da učinkovitost zaščite državljanov in podjetij pred protikonkurenčnim ravnanjem ne bi smela biti odvisna le od države članice, v kateri prebivajo; meni, da je Uredba (ES) št. 1/2003 o izvajanju pravil konkurence bistveno prispevala k ustvarjanju enakih izhodiščnih pogojev za podjetja na celotnem evropskem notranjem trgu; vendar poudarja, da zlasti v povezavi z neodvisnostjo, določanjem kazni ter ureditvami o programih prizanesljivosti še vedno obstajajo razlike med nacionalnimi sistemi in nacionalnimi organi za konkurenco; meni, da so učinkovite in enake postopkovne določbe za izvajanje prava konkurence EU bistvenega pomena za pravno varnost za potrošnike in podjetja; poziva organe za konkurenco v državah članicah, naj v velikem obsegu uporabijo možnosti evropskega sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco;

Torek, 14. februar 2017

149. zato meni, da je bistveno, da imajo nacionalni organi v EU, pristojni za konkurenco, sredstva in instrumente, ki jih potrebujejo za učinkovito uveljavljanje pravil konkurence EU, vključno z orodji za odkrivanje, preprečevanje in sankcioniranje kršitev in programi prizanesljivosti, ki bodo bistveni za poštenost podjetij glede kartelov v Evropi;

150. ponovno poudarja, da je neodvisnost nacionalnih organov za varstvo konkurence izredno pomembna ter da to vključuje tudi zagotavljanje sredstev, ki jih potrebujejo za izvajanje svojih nalog;

151. v zvezi s tem pozdravlja posvetovanje Komisije, ki bi verjetno privedlo do zakonodajnega predloga za krepitev mehanizmov nacionalnih organov za konkurenco za uveljavljanje in sankcioniranje, tako imenovanega ECN+; ponavlja, da zaradi izvrševanja različnih organov pri istih ali povezanih zadevah obstaja tveganje za prekrivanje in morebitno neskladnost ukrepov, zaradi česar se zmanjšuje pravna varnost in nastajajo nepotrebni stroški za podjetja; zato poziva Komisijo, naj oblikuje predlog proaktivnih ukrepov EU, da bi zagotovili, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, učinkoviteje in usklajeno izvršujejo pravila, da bi lahko uresničili celoten potencial decentraliziranega sistema uveljavljanja konkurence v EU; zahteva, da se Parlament v celoti vključi v okviru postopka soodločanja;

152. poudarja, da je v globaliziranem svetu mednarodno sodelovanje med organi za konkurenco bistvenega pomena; zato dejavno podpira sodelovanje Komisije in nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, v Mednarodni mreži za konkurenco; poziva Evropsko komisijo, naj preuči možnost za sklepanje sporazumov o konkurenčnosti, ki bodo omogočali izmenjavo podatkov med organi za varstvo konkurence, z dodatnimi tretjimi državami; poudarja, da lahko sporazuma o konkurenčnosti, ki sta bila doslej sklenjena s Švico in Kanado, služita kot zgled za druge tovrstne sporazume; meni tudi, da bi morali mednarodni trgovinski in naložbeni sporazumi vsebovati izčrpno poglavje o konkurenci;

153. poziva Komisijo, naj brez ogrožanja neodvisnosti nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, oceni različne ravni nacionalnih sankcij za kršitve v državah članicah in oceni, ali je mogoče in zaželeno te razlike zmanjšati;

154. meni, da mora Komisija nujno še naprej spodbujati boljše sodelovanje med nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, v EU;

155. poudarja, da je neodvisnost generalnega direktorata za konkurenco izjemno pomembna za uspešno doseganje njegovih ciljev; ponovno poziva k strogi ločitvi služb, ki pripravljajo smernice, od tistih, ki so pristojne za uporabo teh smernic; poziva Komisijo, naj generalnemu direktoratu za konkurenco dodeli zadostne finančne in človeške vire; poziva Evropsko komisijo, naj ima pri preiskavah celovite zlorabe prevladujočega položaja visokotehnoloških družb na voljo zadostno število strokovno usposobljenih inženirjev; poziva Komisijo, naj etična pravila za skupino glavnega ekonomista GD za konkurenco uskladi s prakso za druge uradnike Komisije;

Demokratična krepitev politike konkurence

156. pozdravlja prizadevanje sedanje komisarke, pristojne za konkurenco, Margrethe Vestager za reden strukturiran dialog s Parlamentom, zlasti Odborom za ekonomske in monetarne zadeve ter delovno skupino o politiki konkurence; poziva Komisijo, naj zagotovi bolj obsežne povratne informacije h konkretnim zahtevam iz letnega poročila Parlamenta o politiki konkurence; meni, da bi lahko usmerjen strukturiran dialog prispeval k temeljitejšim nadaljnjim ukrepom k posameznim letnim poročilom o politiki konkurence;

157. pozdravlja pobude Komisije za javno posvetovanje pri izvajanju nadzora nad združitvami in jo poziva, naj o rezultatih razpravlja s Parlamentom;

158. poziva k razširitvi dialoga med evropskimi institucijami in nacionalni organi, pristojnimi za konkurenco, zlasti z vključitvijo izmenjave mnenj s parlamentarnimi odbori Evropskega parlamenta;

Torek, 14. februar 2017

159. ponovno zahteva od Komisije, naj smernice o kaznih vključi v zavezujočo zakonodajo;

Mednarodna razsežnost politike konkurence

160. pozdravlja dejstvo, da je Komisija zavezana odprti in konstruktivni izmenjavi o vprašanih globalne konkurenčnosti; pozdravlja napredek pri določbah o konkurenci v nekaterih prostotrgovinskih sporazumih, vendar poziva Komisij, naj si še naprej prizadeva, da bodo določbe o konkurenci in državni pomoči del pogajanj o vseh prostotrgovinskih sporazumih;

161. poudarja, da poštena konkurenca na področju trgovine, storitev in naložb pozitivno vpliva na socialni in gospodarski razvoj EU in njenih trgovinskih partnerjev; poziva Komisijo in Svet, naj hitro končata posodobitev instrumentov trgovinske zaščite, ki so potrebni za zagotovitev poštene konkurence na trgu EU, in meni, da bi morali trgovinski sporazumi sistematično obravnavati izziv nepoštenih trgovinskih praks tretjih držav;

162. poziva Komisijo, naj sodeluje s trgovinskimi partnerji, da bi se njihovi trgi bolj odprli za podjetja EU, zlasti na področju energetike, prometa, telekomunikacij, javnih naročil in storitev, vključno s storitvami v okviru izvajanja reguliranih poklicev;

163. poziva Komisijo, naj v vse trgovinske sporazume vključi ambiciozne določbe o konkurenci in naj učinkovito spremlja, ali jih pogodbenice ustrezno izvajajo v zvezi z vsemi pravili, vključno z določbami o državni pomoči, in v zvezi z ekonomskimi subjekti, vključno z državnimi podjetji;

164. poudarja, da je treba države v razvoju podpirati pri prizadevanjih za spodbujanje in izvajanje pravil o konkurenci v praksi;

165. poziva Komisijo, naj podpre prizadevanja za vzpostavitev celovite in uporabnikom prijazne zbirke podatkov, ki bo vsebovala določbe o konkurenci, zbrane iz sporazumov o prosti trgovini, in ki bi jo lahko upravljal sekretariat Svetovne trgovinske organizacije;

166. pozdravlja napredek glede zmanjšanja izvoznih subvencij, dosežen na ministrski konferenci STO v Nairobiju, ki naj bi zagotovil neizkrivljeno konkurenco na mednarodnih trgih kmetijskih proizvodov; v zvezi s tem poudarja občutljivost kmetijskega sektorja in potrebo po jasnih in učinkovitih ukrepih, tudi v okviru sporazumov STO, ki bodo evropskim proizvajalcem omogočili, da bodo ostali konkurenčni na mednarodnih trgih;

167. poudarja, da enak dostop do naravnih virov, tudi do energetskih virov, odločilno vpliva na pošteno in enako konkurenco na svetovnem trgu, in poziva Komisijo, naj v sporazume o prosti trgovini vključi določbe za izboljšanje dostopa do teh virov, vključno z določbami o protikonkurenčnih praksah podjetij v državni lasti in o nediskriminaciji in tranzitu.

168. poudarja, da je politika konkurence pomemben del notranjega trga, kot je določeno v Pogodbi; ponavlja, da je konkurenčen in dobro delujoč enotni trg nujen za izboljšanje trajnostne rasti, zaposlovanja in inovacij v EU in da je v interesu potrošnikov, zagonskih podjetij ter malih in srednjih podjetij, da se v vsej EU ohrani poštena konkurenca; meni, da se z uporabo portala EU Pilot namesto uradnih postopkov za ugotavljanje kršitev ne bi smelo poslabšati izvrševanje evropske zakonodaje in da si je treba prizadevati za ohranjanje konkurence;

169. spodbuja Komisijo, naj svoje prizadevanje za pošteno konkurenco ne osredotoči le na odmevne primere proti znanim velikim družbam; jo želi spomniti, da je izvrševanje poštene konkurence pomembno tudi za mala in srednja podjetja;

Torek, 14. februar 2017

170. poziva, naj se okrepi svobodna izbira potrošnikov; meni, da je pravica do prenosljivosti podatkov, ki jo vsebuje splošna uredba o varstvu podatkov, dober pristop h krepitevi pravic potrošnikov in konkurence; poudarja, da je treba preučiti, kako bi z odprtimi standardi in vmesniki zagotovili interoperabilnost digitalnih omrežij;

171. poziva Komisijo, naj preuči in popravi položaj neodvisnih trgovcev na drobno, ki lahko v skladu s konkurenčnim pravom sodelujejo prek tradicionalnih trgovin, a so obtoženi neloyalne konkurence, če skupaj izvajajo elektronsko trgovanje;

172. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo pravočasno začela izvajati pravila EU o javnih naročilih, zlasti uporaba e-javnega naročanja in novih določb o razdelitvi javnih naročil na sklope, kar je bistveno za spodbujanje inovacij in konkurence ter podpiranje malih in srednjih podjetij na trgih javnih naročil;

173. poziva Komisijo, naj s standardizacijo prepreči ustvarjanje monopolov ali zaprtih vrednostnih verig; meni, da bi bilo treba uvesti postopek pritožbe za pregled standardov, ki bi lahko vplivali na konkurenčnost;

174. izraža zaskrbljenost zaradi stopnje koncentracije v nekaterih sektorjih, kot je kemijski sektor, v katerem so nedavno potekale združitve podjetij; prosi Komisijo, naj pojasni, kako omogoča vstop na trg, zlasti za zagnana podjetja; jo prosi, naj preuči, ali je treba kot preskusna merila za nadzor koncentracij upoštevati tržno moč podjetja, ki je posledica informacij in podatkov, in ravnanje z njimi ter število uporabnikov; poziva, naj se preuči, ali bi združevanje podatkov in informacij, zlasti o potrošnikih, lahko povzročilo izkrivljanje konkurence;

175. meni, da je konkurenca v sektorju telekomunikacij ključna za spodbujanje inovacij in naložb v omrežja ter možnost izbire pri storitvah za potrošnike; meni, da je hitra razširitev širokopasovnih povezav bistvena za dokončanje enotnega digitalnega trga; pri tem pozdravlja, da bo Komisija pri uporabi smernic o državni pomoči v zvezi s širokopasovnimi omrežji preučila strateške cilje poveztivosti, kot so določeni v telekomunikacijskem svežnju;

176. opozarja na najnovejše poročilo Evropskega računskega sodišča o neskladnosti pravil o državni pomoči na področju kohezijske politike, v katerem je ugotovilo veliko raven neskladnosti in pozvalo, naj se izvedejo številna priporočila; je zaskrbljen zaradi teh ugotovitev, saj to škoduje dobro delujočemu notranjemu trgu, in zato prosi Komisijo, naj upošteva priporočila sodišča in poveča prizadevanja za preprečitev nadaljnjih napak;

177. podpira ukrepe Komisije za izvrševanje protikartelnih pravil, kot so nedavni ukrepi v maloprodajnem prehranbnem sektorju in sektorju optičnih pogonov, da bi potrošnikom zagotovili poštene cene;

178. prosi Komisijo, naj preuči, ali obstajajo razhajanja v prodaji proizvodov na enotnem trgu, ki bi lahko negativno vplivala na lokalne proizvajalce, zlasti mala in srednja podjetja;

179. želi spomniti, da je Parlament v svoji resoluciji o letnem poročilu o politiki konkurence EU za leto 2014 pozval Komisijo, naj tesno spremlja povezave med velikimi distributerji v Evropi, in pozdravlja pripravljenost Komisije za razpravo o učinku teh povezav na proizvajalce in potrošnike v Evropski mreži za konkurenco;

o

o o

180. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter nacionalnim in po potrebi regionalnim organom, pristojnim za konkurenco.

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0028

Spodbujanje enakosti spolov na področju duševnega zdravja in kliničnih raziskav**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o spodbujanju enakosti spolov pri raziskavah o duševnem zdravju in kliničnih raziskavah (2016/2096(INI))**

(2018/C 252/10)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 19 in člena 168, v katerem je zagotavljanje visoke ravni varovanja zdravja navedeno med cilji vseh politik EU,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 21, 23 in 35,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 536/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini in razveljavitvi Direktive 2001/20/ES,
- ob upoštevanju Direktive 2001/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. aprila 2001 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z izvajanjem dobre klinične prakse pri kliničnem preskušanju zdravil za ljudi (direktiva o kliničnem preskušanju),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije o izboljšanju duševnega zdravja – pot k strategiji na področju duševnega zdravja za Evropsko unijo (COM(2005)0484),
- ob upoštevanju kompasa EU za ukrepanje za duševno zdravje in dobro počutje,
- ob upoštevanju celovitega načrta Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) za ukrepanje na področju duševnega zdravja za obdobje 2013–2020,
- ob upoštevanju globalne strategije SZO za zdravje žensk, otrok in mladostnikov za obdobje 2016–2030,
- ob upoštevanju deklaracije o duševnem zdravju v Evropi iz leta 2005, ki so jo podpisali SZO, Komisija in Svet Evrope,
- ob upoštevanju akcijskega načrta SZO za duševno zdravje v Evropi za obdobje 2013–2020,
- ob upoštevanju skupnega ukrepanja evropskega pakta za duševno zdravje in dobro počutje iz leta 2008,
- ob upoštevanju skupnega ukrepanja Komisije za duševno zdravje in dobro počutje (2013–2016),
- ob upoštevanju splošne pripombe št. 14 odbora OZN za ekonomske, socialne in kulturne pravice o pravici do najvišjega dosegljivega zdravstvenega standarda (dok. OZN E/C.12/2000/4) in splošne pripombe št. 20 o nediskriminaciji na področju ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic (dok. OZN E/C.12/GC/2009),
- ob upoštevanju priporočila CM/Rec(2010)5 odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam o ukrepih za boj proti diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti ali identitete,

Torek, 14. februar 2017

- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,

- ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter mnenja Odbora za razvoj (A8-0380/2016),

- A. ker je pravica do najvišjega dosegljivega standarda na področju telesnega in duševnega zdravja temeljna človekova pravica in vključuje obveznost nediskriminacije; ker bi moral vsak imeti dostop do zdravstvenega varstva; ker je dostop do zdravstvenega varstva na področju duševnega zdravja nadvse pomembno vprašanje, da se zagotovi kakovost življenja evropskih državljanov, spodbudi socialna vključenost ter zagotovi gospodarski in kulturni razvoj v Evropi;

- B. ker je v svetovnem merilu zaradi trajajoče gospodarske krize in skokovitega porasta brezposelnosti, zlasti mladih in žensk, vse več težav v duševnem zdravju, kot so depresija, bipolarni motnje, shizofrenija, anksioznost in demenca;

- C. ker Svetovna zdravstvena organizacija duševno zdravje opredeljuje kot telesno, duševno in socialno dobro počutje in ne le kot odsotnost bolezni ali slabotnosti; ker po mnenju Svetovne zdravstvene organizacije duševne motnje pomenijo vrsto duševnih in vedenjskih motenj, kot so depresija, bipolarni motnje, shizofrenija, anksiozne motnje, demenca in avtizem; ker Svetovna zdravstvena organizacija duševno zdravje opredeljuje kot stanje čustvenega in psihološkega dobrega počutja, pri katerem je posameznik sposoben uporabljati svoje kognitivne in čustvene sposobnosti, funkcionirati v družbi, izpolnjevati običajne zahteve v vsakdanjem življenju, sklepati zadovoljive in zrele odnose z drugimi, konstruktivno prispevati k socialnim spremembam in se prilagajati zunanjim pogojem in notranjim konfliktom;

- D. ker je treba duševno zdravje razumeti in obravnavati celostno, pri tem pa upoštevati socialne, ekonomske in okoljske dejavnike, kar zahteva psihosocialni vsedružbeni pristop, da bi dosegli najvišjo možno raven duševnega dobrega počutja za vse državljanke;

- E. ker mora celostna strategija za duševno zdravje in dobro počutje vključevati vidik življenjskega cikla, pri čemer je treba upoštevati različne dejavnike, ki vplivajo na posameznike različne starosti; ker je treba upoštevati posebno ranljivost najstnic in starejših žensk;

- F. ker sta telesno in duševno zdravje tesno povezani in sta bistveni za splošno dobro počutje; ker je znano, da lahko slabo duševno zdravje privede do kroničnih telesnih bolezni in da je bolj verjetno, da se bodo pri ljudeh s temi boleznimi razvile duševne motnje; ker imajo raziskave o telesnem zdravju kljub temu, da je ta povezava znana, pogosto prednost pred raziskavami o duševnem zdravju;

- G. ker na duševno zdravje žensk in deklet negativno vpliva več dejavnikov, med katerimi prevladujejo spolni stereotipi in diskriminacija, objektivizacija, nasilje na podlagi spola in nadlegovanje, delovno okolje, ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem, socialno-ekonomski pogoji, odsotnost ali slaba kakovost vzgoje na področju duševnega zdravja in omejen dostop do zdravstvenega varstva na področju duševnega zdravja;

- H. ker je skoraj 9 od 10 ljudi z duševnimi težavami žrtev stigmatizacije in diskriminacije, več kot 7 od 10 pa jih meni, da je zaradi stigmatizacije in diskriminacije kakovost njihovega življenja manjša;

- I. ker je treba pozornost nameniti geografskim dejavnikom duševnega zdravja in dobrega počutja ter razlikam med mestnim in podeželskim okoljem, med drugim v smislu demografije, dostopa do zdravstvene oskrbe in storitev;

- J. ker lahko hormonske spremembe v perimenopavzi in v obdobju po menopavzi vplivajo na čustveno zdravje žensk in povzročajo težave v duševnem zdravju, med drugim depresijo in anksioznost; ker lahko preobčutljivost na simptome ovira pravočasno odkrivanje in ustrezno zdravljenje;

Torek, 14. februar 2017

- K. ker se odločilni dejavniki duševnega zdravja in dobrega počutja med moškimi in ženskami ter starostnimi skupinami razlikujejo; ker so ženske zaradi dejavnikov, ki vključujejo razlike med spoloma, razlike v dohodku, večja izpostavljenost revščini in preobremenjenosti pri ženskah, socialno-ekonomska diskriminacija, nasilje na podlagi spola, neustrezna prehranjenost in lakota, še bolj izpostavljene težavam v duševnem zdravju; ker po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije v primeru hudih duševnih motenj ni bistvene razlike med spoloma, se pa pri ženskah pogosteje pojavljajo depresija, anksioznost, stres, somatizacija in motnje hranjenja, medtem ko je pri moških pogostejši pojav zlorabe prepovedanih snovi in asocialnih motenj; ker je depresija najpogostejša nevropsihiatrična motnja in je bolj verjetno, da bodo zanjo zbolele ženske kot moški; ker je tudi najpogostejša bolezen pri ženskah v starostni skupini od 15 do 44 let;
- L. ker se duševne bolezni in duševno dobro počutje zaradi stigmatizacije, predsodkov ali premajhne ozaveščenosti ali virov pogosto prezrejo, zanemarijo ali potrejo; ker zato veliko duševno bolnih ne obišče zdravnika, poleg tega zdravniki pri teh bolnikih ne ugotovijo bolezni ali jim včasih postavijo napačno diagnozo; ker je diagnoza duševnih bolezni močno vezana na spol, saj se pri ženskah pogosteje kot pri moškimi ugotovi katera od teh bolezni;
- M. ker se zlasti lezbijke in biseksualke, pa tudi transspolne in interseksualne osebe, soočajo s posebnimi vprašanji duševnega zdravja, ki izhajajo iz t. i. stresa manjšine, opredeljenega kot visoko stopnjo tesnobe in stresa zaradi predsodkov, stigmatizacije in diskriminacije, pa tudi uvrščanje tega pojava med boleznimi in bolezenska stanja; ker se utegnejo osebe LGBTI soočati s posebnimi izzivi v zvezi z duševnim zdravjem in dobrim počutjem, kar je treba upoštevati pri vsaki strategiji za duševno zdravje;
- N. ker oblike somatizacije, ki se najpogosteje pojavljajo pri ženskah in za katere je bolj verjetno, da se bodo ugotovile pri ženskah kot pri moških, vključujejo fibromialgijo in kronično utrujenost, katerih glavni simptomi so bolečine in izčrpanost, čeprav se pri ženskah pojavlja veliko drugih simptomov, ki so običajni za druge bolezni;
- O. ker transspolne identitete niso patološke, vendar se žal še vedno štejejo za duševne motnje, poleg tega večina držav članic zahteva takšno diagnozo za dostop do pravnega priznavanja spola ali zdravstvenega varstva, vezanega na transspolnost, čeprav raziskave kažejo, da je diagnoza „motnje spolne identitete“ vir precejšnjih težav za transspolne osebe;
- P. ker depresivne motnje predstavljajo 41,9 % vseh primerov invalidnosti zaradi nevropsihiatričnih motenj med ženskami v primerjavi z 29,3 % med moškimi;
- Q. ker Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da za depresijo trpi 350 milijonov ljudi; ker bo do leta 2020 ta bolezen drugi najpogostejši vzrok nezmožnosti za delo;
- R. ker so predpubertetni z nestalno spolno identiteto še vedno izpostavljeni nepotrebni in škodljivim diagnostičnim praksam, medtem ko bi morali imeti vsak otrok možnost, da varno raziskuje svojo spolno identiteto in izraz;
- S. ker se depresija zaradi več dejavnikov, ki so v prvi vrsti povezani z različnimi spolnimi vlogami in razlikami med spoloma ter diskriminacijo, pri ženskah pojavi skoraj dvakrat pogosteje kot pri moških in ker sta razmišljanje o samomoru in poskus samomora bistveno pogostejša pri transspolnih osebah; ker študije kažejo, da pripisane tradicionalne spolne vloge negativno vplivajo na duševno zdravje in dobro počutje žensk;
- T. ker se namenja premalo pozornosti duševnemu zdravju in dobremu počutju v izobraževalnih sistemih v državah članicah ali na delovnem mestu, kjer je glede duševnega zdravja pogosta močna stigmatizacija in je to vprašanje še vedno tabu; ker se z vzgojo na področju duševnega zdravja odpravlja stigma glede tega vprašanja in ker bi bilo treba obravnavati ranljivost, vezano na spol, spolne stereotipe in diskriminacijo, s katerimi se soočajo ženske in dekleta;

Torek, 14. februar 2017

- U. ker moški in fantje trpijo za duševnimi boleznimi, povezani s spolom; ker v Evropi skoraj petkrat več moških kot žensk stori samomor, ki je tudi najpogostejši vzrok smrti pri moških, mlajših od 35 let; ker trikrat več moških kot žensk postane zasvojenih z alkoholom in tudi več moških zlorablja nezakonite druge (in umre zaradi njih); ker več žensk kot moških poišče psihološko terapijo; ker se moški in fantje soočajo s spolnimi stereotipi v zvezi z moškostjo, ki lahko spodbujajo zatiranje čustev in jezo, kar pa vpliva na njihovo duševno zdravje, pa tudi na pojav nasilja na podlagi spola;
- V. ker je v EU vsako leto približno 58 000 samomorov, četrtnina tistih, ki storijo samomor, pa je žensk in ker je samomor še vedno glavni vzrok smrti;
- W. ker psihosocialni vsedružbeni pristop k duševnemu zdravju zahteva usklajenost politike za dobro počutje, usklajevanje zdravstvenega varstva, izobraževanja, zaposlovanja, gospodarskih in socialnih politik, da bi dosegli višjo splošno raven duševnega dobrega počutja;
- X. ker je med mladostnicami in mladimi ženskami vse več motenj hranjenja, kot sta anoreksija in bulimija;
- Y. ker so dolgotrajne telesne in duševne posledice motenj hranjenja, kot sta anoreksija in bulimija, dobro poznane, kot tudi povezava med vzroki zanje in razsežnostjo spola;
- Z. ker so ženske na delovnem mestu bolj izpostavljene psihičnemu in/ali spolnemu nadlegovanju, ki žrtvam povzroča psihofizične težave;
- AA. ker bi bilo treba v programih s področja javnega zdravja v zvezi s preprečevanjem, zdravljenjem in rehabilitacijo upoštevati modele socialnega varstva, pri katerih se duševne bolezni zdravijo s športom, umetnostjo ali družbenimi dejavnostmi;
- AB. ker je pri invalidih nevarnost še hujših duševnih bolezni;
- AC. ker sta spolna vzgoja in vzgoja o medčloveških odnosih ključnega pomena za premagovanje spolnih stereotipov, reševanje problema nasilja na podlagi spola ter izboljšanje duševnega zdravja in dobrega počutja, tako za deklice in dečke kot ženske in moške;
- AD. ker so duševne in druge bolezni eden od glavnih vzrokov za nezmožnost, kar slabo vpliva na zdravje, izobraževanje, gospodarstvo, trg dela in sistem socialnega varstva v EU, to pa povzroča velike gospodarske stroške ter zelo slabo vpliva na gospodarstvo EU, zato je toliko bolj nujno, da področje duševnega zdravja obravnavamo celovito in obsežno ter pri tem upoštevamo različnost spolov; ker je po navedbah iz študije, ki jih izvaja Evropsko združenje za depresijo (EDA), v EU eden od desetih delavcev v EU odsoten z dela zaradi depresije, kar po ocenah družbo stane 92 milijard EUR, v glavnem zaradi izgubljene produktivnosti;
- AE. ker je poleg bioloških značilnosti duševno zdravje žensk odvisno od dejavnikov, kot je izobraževanje, ki so ga bile deležne, od tega, do katere mere so ponotranjile socialne in kulturne vrednote, norme in stereotipe, od načina življenja in življenjskih izkušenj, odnosa do sebe in drugih, vloge, ki jo imajo, ter ovir in pritiskov, s katerimi se soočajo;
- AF. ker bi z upoštevanjem raznolikosti žensk in dejstva, da se fiziološko razlikujejo od moških, in vključitvijo teh dejavnikov v preventivne in v zdravljenje usmerjene zdravstvene politike za ženske skupaj s posebnimi ukrepi za ranljive in marginalizirane skupine povečali učinkovitost teh politik;

Torek, 14. februar 2017

- AG. ker v preteklosti iz več razlogov niso izvajali toksikoloških in biomedicinskih raziskav ter kliničnega preskušanja pri ženskah in ker zaradi velike vrzeli med spoloma na področju raziskav manj poznamo razlike med zdravjem žensk in moških; ker so posledično biomedicinske raziskave na splošno odražale pretežno moški vidik, saj so na področjih, kjer obstajajo fiziološke razlike, ženske zmotno enačili z moškimi; ker je premalo raziskav o posebnih potrebah interseksualnih žensk;
- AH. ker sta zaradi izključenosti in nezadostne zastopanosti žensk med subjekti biomedicinskih raziskav in kliničnega preskušanja in neupoštevanje spola kot dejavnika v teh raziskavah in preskušanju življenje in zdravje žensk ogroženi;
- AI. ker Uredba (EU) št. 536/2014 o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini uvaja zahteve za upoštevanje spola pri preskušanju, vendar je treba oceniti izvajanje te uredbe; ker v uredbi niso podrobno opredeljeni morebitni dejavniki v zvezi z ženskam, razen za nosečnice in doječe matere;
- AJ. ker Evropska agencija za zdravila (EMA) ni oblikovala posebnih strategij za izvajanje smernic za študije in ocene razlik med spoloma pri kliničnem ocenjevanju zdravil, čeprav je ugotovila, da so lahko nekateri dejavniki, ki vplivajo na učinek zdravila v populaciji, pomembni pri obravnavanju morebitnih razlik v odzivu med moškimi in ženskami, in da lahko spol prav tako pomembno vpliva na to, kako zdravilo učinkuje ⁽¹⁾;
- AK. ker so učinki, ki jih imajo ta zdravila kot kontracepcijska sredstva, antidepresivi in pomirjevala, na telesno in duševno zdravje žensk še vedno slabo poznani, in so zato potrebne nadaljnje raziskave, da se odpravijo škodljivih stranski učinki in izboljša oskrba;
- AL. ker razsežnost biološkega in družbenega spola na področju zdravja pomeni, da se ženske v življenju soočajo s številnimi posebnimi zdravstvenimi tveganji;
- AM. ker primanjkuje primerljivih podatkov o razpoložljivem, dostopnem in kakovostnem zdravstvu za transspolne osebe in ker proizvodi, ki se uporabljajo pri zdravljenju z nadomestnimi hormoni, niso ustrezno preizkušeni in licencirani;
- AN. ker je umrljivost mater glavni pokazatelj tega, kako učinkoviti in kakovostni so zdravstveni sistemi ter kako uspešno delujejo;
- AO. ker pomanjkanje dostopa do spolnih in reproduktivnih pravic, vključno z varnimi in zakonitimi storitvami splava, ogroža življenje in zdravje žensk in deklet ter vseh reproduktivno zmožnih oseb, povečuje umrljivost in obolevnost mater ter povzroča zavrnitev posegov, ki bi lahko rešili življenje, ter povečuje število na skrivaj opravljenih splavov;
- AP. ker v vseh državah, za katere so na voljo podatki, obstajajo velike razlike na področju zdravja med socialno-ekonomskimi skupinami in med ženskami in moškimi, saj je pri ljudeh z nižjo stopnjo izobrazbe, nižjo ravno poklica in/ali nižjim dohodkom stopnja obolevnosti in umrljivosti sistematično višja; ker so te neenakosti na področju zdravja eden od glavnih izzivov za javne zdravstvene politike; ker slabe socialno-ekonomske razmere, revščina in socialna izključenost zelo negativno vplivajo na duševno zdravje in dobro počutje;
- AQ. ker celovita, starosti primerna, na dokazih temelječa, znanstveno utemeljena in nepristranska spolna vzgoja, kakovostne storitve načrtovanja družine in dostop do kontracepcije pomagajo preprečevati nenačrtovane in neželene nosečnosti, zmanjšujejo potrebo po splavu in prispevajo k preprečevanju okužb z virusom HIV in spolno prenosljivih okužb; ker učenje mladih, da prevzamejo odgovornost za svoje spolno in reproduktivno zdravje, prinaša dolgoročne pozitivne učinke skozi vse njihovo življenje, prav tako pa pozitivno vpliva na družbo;

⁽¹⁾ EMA/CHMP/3916/2005 – ICH http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Scientific_guideline/2010/01/WC500059887.pdf

Torek, 14. februar 2017

- AR. ker se danes pri enem od štirih porodov v Evropski uniji opravi carski rez, zdravstvene težave mater in otrok pa se glede na statistične podatke povečujejo;
- AS. ker so zaradi zapiranja porodnišnic in izrazitega zmanjšanja števila babic in porodničarjev v nekaterih državah članicah že nastale nevarne vrzeli pri zagotavljanju storitev;
- AT. ker omejitve in zmanjšanje proračunskih sredstev, ki so jih na področju javnega zdravja in izobraževanja uvedle nacionalne vlade, prav tako otežujejo dostop do zdravstvenih storitev in storitev za duševno zdravje, kar pa nesorazmerno vpliva na ženske, zlasti matere samohranilke, in velike družine;
- AU. ker imajo migrantke, begunke in prosilke za azil včasih lahko tudi zelo hude zdravstvene težave zaradi pomanjkanja ustreznega zdravljenja ali pa se soočajo s posebnimi težavami v zvezi z reproduktivnim zdravjem, kot so zapleti pri nosečnosti in porodu, ter morebitnimi dodatnimi psihološkimi travmami, kot sta predporodna in poporodna depresija, ter s tveganjem travmatične izpostavljenosti (spolnemu) nasilju in zlorabam ali njihovim posledicam ter s posebnimi tveganji za njihovo duševno zdravje in dobro počutje; ker obstaja več posebnih izzivov za zagotavljanje zdravstvenega varstva na področju duševnega zdravja za te kategorije, katerih obseg se razlikuje glede na vrsto dejavnikov, med drugim, od kod osebe prihajajo in kako dolgo so že v državi gostiteljici;
- AV. ker za nekaterimi vrstami raka, na primer za rakom dojk, rakom na maternici in materničnem vratu, obolevajo v glavnem ali izključno ženske;
- AW. ker so ženske, ki so obbolele za rakom in so prestale operacijo in invazivno zdravljenje, kot sta radioterapija in kemoterapija, na splošno bolj dovzetne za depresijo;
- AX. ker je deset držav članic zastavilo cilj, da se pri vsej ženski populaciji opravijo presejalni pregledi za odkrivanje raka dojk, in ker je ta cilj za presejalne preglede za odkrivanje raka na materničnem vratu zastavilo osem držav EU;
- AY. ker so nekatere bolezni, kot so osteoporozo, mišično-kostna obolenja in bolezni centralnega živčnega sistema, kot sta alzheimerjeva bolezen in/ali demenca, povezane s hormonskimi spremembami, ki jih ženske doživljajo v menopavzi ali prej zaradi hormonske terapije; ker se kljub temu, da je znano, da ženske pogosteje obolevajo za temi boleznimi kot moški, v raziskavah na tem področju nekoliko zanemarljivo razsežnost spola;
- AZ. ker je endometrijoza neozdravljiva bolezen, za katero zboli približno ena od desetih žensk in deklet (tj. približno 180 milijonov žensk po svetu in 15 milijonov v EU); ker ta bolezen pogosto povzroči neplodnost in povzroča hude bolečine in težave v duševnem zdravju ter tako obolele ženske zelo onemogoča v več vidikih njihovega poklicnega, zasebnega in socialnega življenja;
- BA. ker so telesno in psihološko nasilje na podlagi spola in nasilje nad ženskami ter njune posledice za zdravje žrtev glavna ovira pri doseganju enakosti spolov in ženskam onemogočajo uveljavljanje vseh svoboščin, ki jih zagotavljajo človekove pravice;
- BB. ker ženske in deklice, ki so jim pohabili spolne organe, čutijo hude kratko- in dolgoročne posledice za svoje telesno, psihološko, spolno in reproduktivno zdravje;
- BC. ker interseksualne osebe, ki so jim pohabili spolne organe, prav tako čutijo posledice za svoje telesno, psihološko, spolno in reproduktivno zdravje;
- BD. ker so transspolne osebe v 13 državah članicah še vedno izpostavljene prisilni sterilizaciji v postopkih priznavanja spola;

Torek, 14. februar 2017

- BE. ker je sistematično in ustrezno zbiranje podatkov o nasilju nad ženskami, nadvse pomembno za to, da se zagotovi učinkovito oblikovanje politike na tem področju, tako na centralni kot na regionalni in lokalni ravni, ter spremljanje izvajanja zakonodaje;
- BF. ker ženske, ki so bile žrtve nasilja na podlagi spola, trpijo zaradi njegovih posledic ne telesnem in duševnem zdravju, pogosto vse življenje; ker se lahko na podlagi svetovnega poročila Svetovne zdravstvene organizacije o nasilju in zdravju ⁽¹⁾ posledice nasilja na podlagi spola za ženske pojavljajo v različnih oblikah: telesne posledice (zmečkanine, zlomi, kronične bolečine, invalidnost, fibromialgija, prebavne težave itd.); psihološke in vedenjske posledice (zloraba alkohola in drog, depresija in anksioznost, motnje hranjenja in spanja, občutek sramu in krivde, strah in napadi panike, nizko samospoštovanje, posttravmatske stresne motnje, psihosomatske težave, samomorilsko in samouničevalsko vedenje, negotovost v poznejših odnosih itd.); spolne in reproduktivne posledice: ginekološke težave, neplodnost, zapleti v nosečnosti, spontani splavi, spolna disfunkcija, spolno prenosljive bolezni, neželena nosečnost itd.); in usodne posledice (smrt, samomor, smrt zaradi spolno prenosljive bolezni itd.);

Enakost spolov na področju duševnega zdravja

1. poziva Komisijo in države članice, naj na podlagi kompasa EU za ukrepanje za duševno zdravje in dobro počutje oblikujejo ambiciozno novo strategijo na področju duševnega zdravja, v kateri naj spodbujajo celostni vsedružbeni pristop, ki vključuje trden steber enakosti spolov in zagotavlja usklajenost politik na področju duševnega zdravja;
2. ugotavlja, da je 27 % odraslega prebivalstva v EU, vključno z moškimi in ženskami, vsaj enkrat izkusilo duševno bolezen;
3. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe in namenijo dovolj virov za to, da bodo zagotovile dostop do zdravstvenih storitev, zlasti storitev na področju duševnega zdravja, vključno z zatočišči, za vse ženske, ne glede na njihov pravni status, invalidnost, spolno usmerjenost, spolno identiteto, spolne značilnosti, raso ali etnično poreklo, starost ali vero; poziva države članice in Komisijo, naj odpravijo razlike v dostopu do zdravstva na področju duševnega zdravja;
4. ugotavlja, da je treba opraviti več raziskav o vplivu nasilja na podlagi spola, vključno z verbalnim in psihičnim nasiljem, nadlegovanjem in ustrahovanjem, na duševno zdravje;
5. poziva Komisijo, države članice in lokalne oblasti, naj zagotovijo, da bodo njihove strategije obravnavale izzive za duševno zdravje, s katerimi se utegnejo soočati osebe LGBTI; spodbuja države članice, naj izvajajo priporočila iz dokumenta Sveta Evrope CM/Rec(2010)5 ter naj pri oblikovanju zdravstvenih politik, programov in protokolov upoštevajo posebne potrebe lezbijk ter biseksualnih in transspolnih oseb;
6. poziva države članice, naj spodbujajo ustanavljanje centrov za psihološko podporo rakavim bolnikom, da se jim med zdravljenjem in rehabilitacijo zagotovi psihološka podpora;
7. opozarja na težke razmere, s katerimi se srečujejo invalidke, saj so pogosteje izpostavljene težavam, ki niso samo neposredno povezane z njihovo invalidnostjo, temveč tudi z večjo družbeno osamitvijo in neprosto voljno neaktivnostjo; poziva države članice, naj sistematično povečajo dostopnost preventivnih psihološke oskrbe za invalidke in zagotovijo psihološko podporo za ženske, ki skrbijo za otroka s hudo stopnjo invalidnosti; poudarja, da je treba oblikovati strategijo in si izmenjati najboljšo prakso na področju duševnega zdravja in dobrega počutja za invalidne ženske in dekleta;
8. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo informativne in preventivne kampanje in druge pobude za ozaveščanje javnosti o težavah v duševnem zdravju in za premagovanje stigmatizacije; poziva države članice in Komisijo k naložbam v formalno, neformalno in priložnostno izobraževanje za duševno zdravje in dobro počutje za vse starostne skupine, s poudarkom na duševnih boleznih glede na spol, kot so depresija, anksioznost ali zloraba snovi; poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo imele šole ustrezne okvire za prepoznavanje tistih, ki trpijo zaradi težav v duševnem zdravju, vključno z vidiki spola, in za njihovo podporo, zagotovijo pa naj tudi dostopnost storitev na področju duševnega zdravja; ugotavlja, da 70 % otrok in mladih, ki imajo težave v duševnem zdravju, ni deležnih ustreznega posredovanja v dovolj zgodnji starosti;

⁽¹⁾ Krug, Dahlberg, Mercy, Zwi in Lozano, 2002.

Torek, 14. februar 2017

9. poziva Komisijo, države članice in Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE), naj okrepijo redno zbiranje podatkov o duševnem zdravju na ravni EU in nacionalni ravni, zlasti o razširjenosti depresije, pri čemer naj zbrane podatke razčlenijo vsaj glede na spol, starostno skupino in socialno-ekonomski status, vključno s kazalci spolnega in reproduktivnega zdravja;
10. meni, da bi moralo ukrepanje na ravni EU na področju duševnega zdravja in dobrega počutja poleg socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe vključevati vodilne osebnosti iz politike, zdravstva, izobraževanja in družbene sfere; meni, da je nadalje pomembno, da v nekaterih družbenih okoljih duševno zdravje ne bo več tabu;
11. vztraja, da je povezava med socialno-ekonomskimi razmerami ter duševnim zdravjem in dobrim počutjem bistvena za usklajenost politik na področju duševnega zdravja, saj revščina in socialna izključenost povzročata večje težave v duševnem zdravju; ugotavlja, da feminizacija revščine in varčevalne politike nesorazmerno vplivajo na ženske in še bolj ogrožajo njihovo duševno zdravje;
12. poudarja pomen psihosocialnega zdravljenja in oskrbe, na primer s športom, glasbo, umetniškimi in kulturnimi dejavnostmi, saj je to pomemben element pri zagotavljanju zdravstvenih storitev in zmanjšuje gospodarski in človeški davek, ki ga od posameznika in vse družbe terjajo težave v duševnem zdravju; poziva Komisijo in države članice, naj več vlagajo v programe psihosocialnega zdravstva, kot je predpisovanje družbenih dejavnosti;
13. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ima glede na podatke Svetovne zdravstvene organizacije le 13 držav članic EU nacionalno strategijo za preprečevanje samomorov; poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo in uveljavijo nacionalno strategijo za preprečevanje samomora in sprejmejo ukrepe za zmanjšanje dejavnikov tveganja za samomor, kot so zloraba alkohola, droge, socialna izključenost, depresija in stres; poziva tudi k vzpostavitvi sistemov za zagotavljanje podpore po poskusu samomora;
14. je seznanjen z vplivom medijev, zlasti interneta in družbenih medijev, na duševno zdravje in dobro počutje, zlasti mladih žensk in deklet, in ugotavlja, da je treba okrepiti raziskave na tem področju; ugotavlja, da lahko medijske kulture, ki poudarjajo starost žensk in njihov izgled, negativno vplivajo na duševno zdravje in dobro počutje žensk in deklet in povzročijo anksioznost, depresijo ali obsesivno vedenje; poudarja, da je treba sprejeti učinkovite instrumente, vključno s pravnimi ukrepi, za spopadanje s spletnim ustrahovanjem, nadlegovanjem in objektivizacijo; poudarja, da je treba pripraviti ambiciozno strategijo za e-duševno zdravje in dobro počutje ter spodbujati deležnike in sodelovati z njimi pri razvijanju novih oblik e-zdravljenja; priznava, da morajo pri medijski strategiji za duševno zdravje sodelovati vsi deležniki, tudi založniki in oglaševalska industrija, ki morajo sprejeti etične standarde, s katerimi bi preprečili objektivizacijo žensk in spodbujanje spolnih stereotipov;
15. poudarja, da imajo nekatere ženske zaradi medijev, stereotipnega oglaševanja in družbenih pritiskov izkrivljeno samopodobo ter motnje hranjenja in vedenjske motnje, na primer anoreksijo, bulimijo, ortoreksijo, motnjo prenažanja ali bigoreksijo; podpira pristop k motnjam hranjenja, pri katerem se upošteva različnost spolov, in meni, da ga je treba vključiti v razpravo o zdravju in informiranje splošne javnosti; poziva države članice, naj vzpostavijo kontaktne točke za pomoč in podporo v šolah, da učencem in dijakom, zlasti najstnicam, ki so bolj nagnjeni k razvoju motnje hranjenja, zagotovijo psihološko podporo;
16. pozdravlja dejstvo, da so svetovni voditelji prvič priznali, da so spodbujanje duševnega zdravja in dobrega počutja ter preprečevanje in zdravljenje zlorab različnih snovi zdravstvene prednostne naloge v svetovnem razvojnem programu;
17. je zelo zaskrbljen glede zagotavljanja oskrbe in zmogljivosti na področju duševnega zdravja za begunke in begunske deklice v Evropi, zlasti tiste, ki živijo v začasnih bivališčih v državah članicah; opozarja, da pridržanje beguncev in prosilcev za azil brez učinkovitega in uspešnega obravnavanja njihovih prošenj za azil pomeni kršitev mednarodnega prava in negativno vpliva na njihovo duševno zdravje in dobro počutje; poziva države članice, naj zaščitijo pridržane prosilke za azil, in poudarja, da je treba tem ženskam takoj zagotoviti zaščito, vključno s končanjem pridržanja, pospešitvijo premestitve in spodbujanjem podpore in svetovanja; poziva države članice, naj zdravstveno politiko ločijo od nadzora priseljevanja in omogočijo dostop do osnovnih zdravstvenih storitev ter naj zdravstvenim delavcem ne nalagajo dolžnosti, da prijavijo

Torek, 14. februar 2017

migrante brez dokumentov; poleg tega poziva države članice, naj izvajajo smernice, ki so jih oblikovali Svetovna zdravstvena organizacija za Evropo, Visoki komisariat Združenih narodov za begunce in Mednarodna organizacija za migracije, za zaščito in podporo duševnega zdravja in psihosocialnega dobrega počutja beguncev, prosilcev za azil in migrantov v Evropi;

18. poudarja, da morajo ženske v enem delovnem dnevu pogosto delati za dva delovna dni, tj. en delovni dan na delovnem mestu in en delovni dan doma, saj se moški ne posvečajo dovolj gospodinjskim nalogam in vzgoji otrok, zato številne ženske trpijo zaradi depresije, anksioznosti in stresa, poleg tega imajo občutek krivde, da za družino ne skrbijo, tako kot bi morale, saj se ta vloga tradicionalno pripisuje ženskam;

19. obsoja nov razširjeni seksistični stereotip, da mora sodobna ženska blesteti na študijskem področju in delovnem mestu, obenem pa mora izpolnjevati tradicionalna pričakovanja, da je dobra žena in da lepo skrbi za dom in je popolna mati, pri čemer mora skrbeti tudi za svoj izgled, tj. vedenjski vzorec, ki povzroča stres in tesnobo številnih žensk;

20. poziva Komisijo, države članice in lokalne organe, naj razvijejo posebne prilagojene politike za zagotavljanje storitev na področju duševnega zdravja ranljivim skupinam žensk v marginaliziranih skupnostih in tistim, ki se soočajo s presečno diskriminacijo, kot so begunke in migrantke, ženske, ki jim grozita revščina in socialna izključenost, interseksualne in transspolne osebe, pripadnice etničnih manjšin, invalidke, starejše ženske in ženske na podeželju;

21. poudarja pomen vseživljenjskega pristopa k duševnemu zdravju, pri katerem se skladno in celovito obravnavajo potrebe vseh starostnih skupin s posebnim poudarkom na mladostnicah in starejših ženskah, ki naj bi bile v povprečju manj zadovoljne z življenjem kot moški iz iste starostne skupine;

22. priporoča, naj se v primeru nosečnosti zdravstvena nega na področju duševnega zdravja začne čim prej v prvem trimesečju, da bo mogoče odkriti posebna obolenja, ki jih je morda treba spremljati, ugotoviti socialne težave, zaradi katerih ženska morda potrebuje pomoč socialne službe ali zdravstvenih služb s področja duševnega zdravja, ter ženske obveščati o vprašanih, povezanih z nosečnostjo; poziva k celovitejši in lokalni porodniški negi, ki zajema babice in porodničarje, kar bi bilo treba zagotoviti v vseh državah članicah EU, in poudarja, da je ta izziv še posebej pomemben za podeželje; poudarja, da je psihološka zdravstvena oskrba prav tako pomembna kot telesna, ter ugotavlja, da med 10 in 15 % žensk v EU, ki so pravkar rodile, trpi zaradi poporodne depresije; poudarja, kako pomembno je, da imajo ženske po splavu dostop do psihološke in zdravstvene oskrbe, pri čemer je treba uporabiti obziren in osebni pristop; poziva Komisijo in države članice, naj spodbudijo, razvijejo in zagotovijo zgodnje odkrivanje in zdravljenje poporodne psihoze in depresije;

23. poudarja, da je treba v okviru socialnih politik in politik zaposlovanja, zlasti politik za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, uporabiti celostni pristop in upoštevati duševno zdravje in dobro počutje žensk, ter poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo s sindikati, delodajalci, zdravstvenimi delavci in civilno družbo, da bi razvili celosten pristop k duševnemu dobremu počutju na delovnem mestu, pri katerem se upošteva različnost spolov; ugotavlja, da je treba tistim na vodstvenih položajih v zasebnem in javnem sektorju zagotoviti usposabljanje na področju duševnega zdravja;

24. priznava pomembno vlogo formalnih in neformalnih negovalcev na področju duševnega zdravja, ki so večinoma ženske; poziva, naj se posebna pozornost nameni vlogi formalnih in neformalnih negovalcev na področju duševnega zdravja, zlasti vlogi negovalk, pa tudi ukrepom za zaščito duševnega zdravja in dobrega počutja samih negovalcev;

25. poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo izzive za duševno zdravje in dobro počutje, s katerimi se spopadajo moški in dečki zaradi spolnih stereotipov, ki so razlog, da je verjetnost zlorabe drog in samomorov pri njih večja kot pri ženskah; poudarja, da je treba pri politikah za duševno zdravje moških upoštevati tudi vidik starosti in življenjske dobe, družbeno-ekonomske pogoje, socialno izključenost in geografske dejavnike;

Torek, 14. februar 2017

Enakost spolov pri kliničnem preskušanju

26. poudarja dejstvo, da je treba farmacevtske proizvode klinično preskusiti na moških in ženskah ter da morajo biti ti preskusi vključujoči, nediskriminatorni in se morajo izvajati pod pogoji enakosti, vključenosti in nemarginalizacije, obenem pa morajo razumno odražati populacijo, ki bo uporabljala te proizvode; predlaga, naj se pri kliničnem preskušanju upoštevajo posebne ranljive skupine prebivalstva, kot so pediatrični pacienti in starostniki ter pripadniki etničnih manjšin; meni, da bi bilo treba tudi po tem, ko se proizvod že trži, zbirati podatke, razčlenjene po spolu, da se zabeležijo različni stranski učinki proizvoda, in sicer poleg raziskav in podatkov o izvajanju ustrezne zakonodaje EU v državah članicah;

27. je zelo zaskrbljen zaradi ogroženosti zdravja in življenja žensk, ker se zastopanost žensk pri kliničnem preskušanju in biomedicinskih raziskavah ne izboljšuje, in poudarja, da morajo metodologije in zasnova kliničnega preskušanja omogočati stratificirano analizo glede na starost in spol; zato poudarja, da je treba razlike med spoloma nujno vključiti v klinične postopke na področju duševnega zdravja;

28. poudarja pomen objave rezultatov kliničnih preskušanj, da bo metodologija pregledna in dostopna;

29. opozarja, da so nalezljive bolezni (na primer okužba z virusom HIV in malarija) in neželeni izidi nosečnosti (na primer mrtvorojenost) pogostejši v državah z nizkimi in srednjimi dohodki; poziva, naj se nosečnice vključijo v klinično preskušanje, da se zmanjšata obolevnost in smrtnost mater in otrok;

30. zahteva, da se na oznakah na farmacevtskih proizvodih jasno navede, ali je bilo opravljeno preskušanje na ženskah ali ne in ali lahko moški in ženske pričakujejo različne stranske učinke; poziva države članice, naj spodbujajo raziskave o dolgoročnih učinkih proizvodov, uporabljenih pri zdravljenju z nadomestnimi hormoni;

31. poziva Komisijo, naj spodbuja projekte na ravni EU, ki se osredotočajo na to, kako se ženske obravnavajo v kliničnih raziskavah; meni, da bi morali pri teh projektih sodelovati zdravstveni organi na vseh ravneh in farmacevtska industrija, tako da bi razvili posebne strategije za izvajanje smernic o študijah in ocenjevanju razlik med spoloma v kliničnih preskušanjih;

32. poziva Komisijo in države članice, naj vlagajo v kampanje ozaveščanja za spodbujanje žensk k sodelovanju v kliničnem preskušanju;

33. poziva Evropsko agencijo za zdravila, naj pripravi ločene smernice za ženske kot posebni del prebivalstva v kliničnih preskušanjih;

34. poziva države članice, naj pri uporabi Uredbe (EU) št. 536/2014 o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini uberejo metodološki pristop h kliničnemu preskušanju, ki zagotavlja enako zastopanost moških in žensk, pri čemer naj posebno pozornost namenijo preglednosti, kar zadeva zastopanost spolov med udeleženci, in naj pri obravnavanju ustreznega izvajanja te uredbe posebej spremljajo stopnjo zastopanosti žensk in moških;

35. poziva države članice, Evropsko agencijo za zdravila in ustrezne deležnike, naj zagotovijo, da se dejavniki spola vključijo v raziskave in razvoj zdravil v čim zgodnejši fazi, pred fazo kliničnega preskušanja; poudarja potrebo po boljši izmenjavi primerov najboljše prakse na tem področju med raziskovalnimi ustanovami in ponudniki zdravstvenih storitev po vsej Evropi;

36. poudarja, da je treba nujno ukrepati in odpraviti razlike med spoloma pri kliničnih preskušanjih na področjih zdravja, kjer so te razlike še posebej škodljive, na primer v zvezi z zdravili za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni, raka, možganske kapi, depresije in bolezni srca in ožilja;

37. poudarja, da morajo raziskovalci in vsi ustrezni deležniki usklajeno delovati in odpraviti škodljive stranske učinke zdravil, ki zlasti prizadenejo ženske, kot v primeru zdravil proti depresiji, kontracepcijskih sredstev in drugih zdravil, da bi izboljšali zdravje žensk in povečali kakovost zdravstvenega varstva;

Torek, 14. februar 2017

38. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v državah v razvoju prihaja do diskriminacije na podlagi spola in neenakosti v raziskavah na področju zdravstva in socialne oskrbe, kar vpliva na oblikovanje ustreznega in ciljno usmerjenega zdravljenja; zlasti opozarja, da so pacienti držav v razvoju neustrezno zastopani v farmakoloških raziskavah; ugotavlja, da so posebne skupine prebivalstva, kot so otroci in nosečnice, zapostavljene pri razvijanju zdravil proti tuberkulozi; poudarja, da je treba v prihodnjem kliničnem preskušanju zbirati vzorce na podlagi spola in jih shraniti za farmakogenetsko študijo; opozarja, da različni biološki in telesni ustroj žensk zahteva ustrezne informacije o učinku zdravil na njihovo telo;

39. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi lahko vse pogostejše preseljevanje preskušanja zdravil v Afriko in na druga nerazvita območja predstavljalo hudo etično kršitev temeljnih načel EU, kot je pravica do zdravstvenega varstva in oskrbe; poudarja, da ranljive osebe, zlasti ženske, brez dostopa do cenovno sprejemljivega zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja ali cenovno sprejemljivih zdravil nimajo druge izbire, kot da za zdravljenje sodelujejo v kliničnem preskušanju, pri čemer se morda ne zavedajo morebitnih tveganj;

40. ugotavlja, da ženske dokazano jemljejo večje količine psihotropnih zdravil kot moški, vendar obstaja zelo malo študij o razlikah v njihovem učinku glede na spol, ta zdravila pa se predpisujejo za ženske in moške brez razlikovanja in v enakih odmerkih; je zaskrbljen zaradi dejstva, da psihotropne snovi v večji meri škodujejo ženskam, ker so izključene iz kliničnega preskušanja in se torej ne upošteva njihova fiziologija; poudarja tudi, da ženske pogosteje kot moški skušajo svoje težave rešiti s pomočjo psihoterapije;

Splošne pripombe

41. poziva Komisijo in države članice, naj:

- (a) spodbujajo zdravstveno varstvo in omogočijo enostavni dostop do zdravstvenih storitev in zagotavljanje ustreznih informacij glede na posebne potrebe moških in žensk ter izmenjavo najboljše prakse na področju duševnega zdravja in kliničnega preskušanja;
- (b) ocenijo posebne zdravstvene potrebe žensk in moških ter zagotovijo vključevanje razsežnosti spola v zdravstvene politike, programe in raziskave, in sicer od njihove zasnove in oblikovanja do ocene učinka in priprave proračuna;
- (c) zagotovijo, da bodo preventivne strategije posebej osredotočene na ženske, ki jim grozi presečna diskriminacija, kot so Rominje, invalidke, lezbijke in biseksualke, migrantke in begunke ter ženske, ki živijo v revščini, pa tudi na transspolne in interseksualne osebe;
- (d) priznajo, da gre pri nasilju na podlagi spola in nasilju nad ženskami za vprašanje javnega zdravja, kot je navedeno v resoluciji Generalne skupščine Svetovne zdravstvene organizacije 49.25 z dne 25. maja 1996, ki neposredno vpliva na duševno zdravje in dobro počutje žensk;
- (e) zagotovijo hitri razvoj vseevropske raziskave o razširjenosti nasilja na podlagi spola za izvajanje v okviru evropskega statističnega sistema, kot je potrjeno v delovnem programu Eurostata za leto 2016, in naj redno zbirajo razčlenjene podatke, zlasti o razširjenosti depresije, in sicer se ti podatki razčlenijo vsaj po spolu, starosti in socialno-ekonomskem položaju;
- (f) podprejo civilno družbo in ženske organizacije, ki spodbujajo pravice žensk, in si prizadevajo, da bi imele ženske svoj glas pri vprašanih evropske in nacionalne zdravstvene politike ter odzivih te politike na njihove potrebe;
- (g) spodbujajo programe, ki obravnavajo posebne potrebe žensk, povezane z boleznimi, kot so osteoporoza, mišično-kostna obolenja in bolezni centralnega živčnega sistema, na primer alzheimerjeva bolezen in/ali demenca, pa tudi programe za obveščanje žensk o preventivnih metodah in za usposabljanje zdravstvenega osebja;
- (h) posebno pozornost namenijo posebnim potrebam žensk, pri katerih je bil ugotovljen sindrom kronične utrujenosti ali fibromialgije in jim zagotovijo ustrezne kakovostne zdravstvene storitve;

Torek, 14. februar 2017

- (i) povečajo finančna sredstva za podpiranje raziskav o vzrokih za endometriozo in morebitnem zdravljenju, pa tudi za pripravo kliničnih smernic in vzpostavitev referenčnih centrov; spodbujajo kampanje obveščanja, preprečevanja in ozaveščanja in zagotovijo sredstva za usposabljanje specializiranih zdravstvenih delavcev in spodbujanje raziskav;

42. poziva države članice, naj sprejmejo politike za izboljšanje povprečne ravni zdravja prebivalstva z odpravo neenakosti na področju zdravja, ki vplivajo na socialno-ekonomsko prikrajšane skupine; v zvezi s tem poziva k aktivnemu sodelovanju v številnih sektorjih politik, ob upoštevanju ne le javnega zdravja in zdravstvenih sistemov, temveč tudi izobraževanja, socialne varnosti, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter načrtovanja mest, pri čemer je treba vedno vključiti jasen vidik enakosti spolov;

43. poziva vlade držav v razvoju, naj načelo enakosti spolov vključijo v politiko na področju duševnega zdravja ter razvijajo politike in programe, ki se osredotočajo na posebne potrebe žensk pri zdravljenju duševnih obolenj ter na socialne vzroke psiholoških stisk; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je zlasti v najmanj razvitih državah razlog za izključitev žensk iz biomedicinskih raziskav pogosto pomanjkanje informacij in kampanj ozaveščanja, njihova vloga, ki jo imajo kot matere in negovalke, ter pomanjkanje svobode odločanja v gospodinjstvih; je trdno prepričan, da bi bolj uravnotežene spolne vloge in obveznosti, dohodkovna varnost, enak dostop do izobraževanja, vključitev na trg dela, učinkovitejši ukrepi za spodbujanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, zlasti za matere samohranilke, razvoj mrež socialne varnosti in odpravljanje revščine še dodatno zmanjšali razlike med spoloma na področju duševnega zdravja;

44. meni, da spolne in reproduktivne pravice vključujejo dostop do zakonitega in varnega splava, zanesljive, varne in cenovno sprejemljive kontracepcije ter celovite spolne vzgoje;

45. obžaluje, da so spolne in reproduktivne pravice v več državah članicah zelo omejene in/ali se priznavajo le pod določenimi pogoji;

46. meni, da je naraščanje števila zdravstvenih delavcev, ki ne izvajajo splava, v državah članicah še ena grožnja zdravju in pravicam žensk; poziva države članice, naj zagotovijo, da je v bolnišnicah na voljo vsaj minimalno število zdravstvenih strokovnjakov za opravljanje splava;

47. poziva države članice, naj preprečujejo, prepovedo in preganjajo prisilno sterilizacijo žensk, ki so ji zlasti izpostavljene invalidke, transspolne in interseksualne osebe in Rominje;

48. poudarja dejstvo, da presejalni pregledi v zgodnjih fazah raka skupaj z informativnimi programi sodijo med najučinkovitejše ukrepe za preprečevanje raka, in poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo imele vse ženske in dekleta dostop do teh pregledov;

49. poudarja, da sta opolnomočenje žensk in spodbujanje enakosti spolov bistveni za hitrejši trajnostni razvoj in odpravo vseh oblik diskriminacije žensk in deklet, tudi na področju duševnega zdravja in kliničnega preskušanja, kar ni le temeljna človekova pravica, temveč ima tudi multiplikacijski učinek na vseh drugih razvojnih področjih (cilj trajnostnega razvoja št. 5);

50. meni, da so države članice dolžne zagotoviti lokalno porodniško oskrbo kot javno storitev in razpoložljivost babic na podeželju in gorskih območjih;

51. poziva zdravstvene organe držav članic, naj endometriozo priznajo kot onesposablajočo bolezen, saj bi tako obolelim ženskam omogočili brezplačno zdravljenje, tudi v primeru dragih terapij in/ali kirurških posegov, in možnost posebnega bolniškega dopusta v najtežjem obdobju, s čimer bi preprečili njihovo stigmatizacijo na delovnem mestu;

52. poziva države članice, Komisijo in ustrezne agencije, naj zagotovijo popoln dostop do kakovostnega zdravstvenega varstva na področju telesnega in duševnega zdravja za vse begunce, prosilce za azil in migrante, zlasti za ranljive ženske in dekleta, saj gre za vprašanje univerzalnih človekovih pravic, in naj svoje nacionalne zdravstvene sisteme dolgoročno ustrezno pripravijo za prihajajoče begunce in prosilce za azil; poudarja, da morajo biti uslužbenci na področju priseljevanja, azila in kazenskega pregona, ki delajo z begunci, prosilci za azil in priseljenci, zlasti tisti, ki delajo z ranljivimi ženskami in dekleti, deležni usposabljanja o duševnem zdravju, pri katerem se upoštevajo razlike med spoloma; meni, da bi morali ti

Torek, 14. februar 2017

nujni zdravstveni ukrepi vključevati zagotavljanje varne nastanitve in sanitarnih prostorov za ženske in otroke, pravno svetovanje in dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja ter pravic, vključno s kontracepcijo, podporo žrtvam spolnega nasilja ter varnim in zakonitim splavom;

53. poziva EU in države članice, naj takoj končajo politike varčevanja in zmanjševanja javne porabe, ki vplivajo na storitve, ki so bistvene za uresničevanje visoke ravni zdravstvenega varstva za vse ženske in moške ter dekleta in fante v EU, ne glede na njihov izvor ali pravni status;

54. poziva države članice, naj zagotovijo brezplačni dostop do zdravstvenih storitev za brezposelne ženske, ženske na podeželju in upokojenke z nizkimi prihodki, ki same ne morejo plačati zdravstvenih pregledov in zdravljenja;

55. priporoča, da bi bilo treba ženski po porodu invalidnega otroka ali otroka z življenjsko nevarno boleznijo zagotoviti posebno podporo, vključno z brezplačnim dostopom do dolgoročne pediatrične oskrbe na domu, paliativne pediatrične oskrbe ter specializirane in enostavno dostopne psihološke podpore;

56. poudarja, da izpolnitev pravice do zdravja za vse prevlada nad varstvom intelektualne lastnine in je odvisna od naložb v evropske zdravstvene raziskave, vključno z zdravstveno tehnologijo in zdravili za zapostavljene in z revščino povezane bolezni;

57. obžaluje, da so države članice zmanjšale proračun za javno zdravstvo, in je razočaran nad dejstvom, da letni proračuni za programe, namenjene preprečevanju nasilja na podlagi spola in nasilja nad ženskami, v vseh državah članicah znašajo veliko manj kot dejanski stroški tega nasilja, bodisi v ekonomskem, družbenem ali moralnem smislu; podpira države članice pri povečevanju odhodkov za podporo programov za preprečevanje nasilja nad ženskami ter učinkovito pomoč žrtvam in njihovo zaščito;

58. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe na področju zdravja za zgodnje odkrivanje in podporo žrtvam nasilja na podlagi spola ter naj uporabijo zdravstvene protokole v primerih napada, ki bi jih bilo treba napotiti na ustrezna sodišča, da bi pospešili pravni postopek; prav tako poziva države članice, naj zagotovijo pravico do dostopa do informacij in celovite socialne pomoči, ki jo je treba zagotavljati prek stalnih služb nujne oskrbe, specializiranih za multidisciplinarne strokovne storitve;

59. pozdravlja poteze Komisije, da EU ratificira Istanbulsko konvencijo, in obžaluje, da je številne države članice še niso ratificirale; poziva Svet, naj zagotovi čimprejšnji pristop EU k Istanbulski konvenciji;

60. poudarja, da je prostitucija tudi zdravstvena težava, saj škodljivo vpliva na zdravje oseb, ki se z njo ukvarjajo in pri katerih obstaja večja verjetnost, da bodo imele spolne, telesne ali duševne travme ter bodo zasvojene z drogami in alkoholom in se prenehale spoštovati, prav tako pa je zanje značilna višja stopnja smrtnosti kot pri prebivalstvu na splošno; dodaja in poudarja, da mnogo oseb, ki kupujejo spolne storitve, zahteva komercialne spolne storitve brez zaščite, kar povečuje nevarnost za škodljive vplive na zdravje oseb, ki se ukvarjajo s prostitucijo, in kupcev;

61. poziva države članice, naj preprečijo, prepovedo in preganjajo pohabljanje ženskih spolnih organov ter spolnih organov interseksualnih oseb in naj žrtvam in posameznikom, pri katerih je verjetnost, da postanejo žrtve, zagotovijo podporo za duševno zdravje v povezavi s telesno zdravstveno oskrbo;

62. spodbuja Komisijo in države članice, naj posebno pozornost namenijo najbolj ranljivim ali prikrajšanim skupinam ter naj začnejo programe ukrepanja zanje;

63. meni, da pomanjkanje primerljivih, celovitih, zanesljivih in redno posodobljenih podatkov, razčlenjenih po spolu, povzroča diskriminacijo žensk na področju zdravja;

Torek, 14. februar 2017

64. opozarja, da so za zdravstveno varstvo in zdravstvene politike pristojne države članice in da vloga Komisije dopolnjuje nacionalne politike;

o

o o

65. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0033

Okvirni sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Mongolijo (resolucija)**Nezakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Mongolijo na drugi strani (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE) – 2016/2231(INI))**

(2018/C 252/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (08919/2016),
- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta o sklenitvi Okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Mongolijo na drugi strani (07902/1/2011),
- ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členoma 207 in 209 ter točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0218/2016),
- ob upoštevanju podpisa Okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju (v nadaljnjem besedilu tudi: sporazum o partnerstvu in sodelovanju (SPS)) 30. aprila 2013 v Ulan Batorju v prisotnosti visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednice Komisije (VP/PP) Catherine Ashton,
- ob upoštevanju sporazuma o trgovinskem in gospodarskem sodelovanju med Evropsko gospodarsko skupnostjo in njenimi državami članicami ter Mongolijo, ki je začel veljati 1. marca 1993,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 15. novembra 2005 o predlogu Sklepa Sveta o spremembi Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), ki omogoča banki financiranje dejavnosti v Mongoliji ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. aprila 2016 o izvajanju in pregledu strategije EU za Srednjo Azijo ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 16. decembra 2015 ⁽³⁾ in 14. marca 2013 ⁽⁴⁾ o odnosih med EU in Kitajsko ter zlasti uvodne izjave Y druge resolucije,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. junija 2015 o stanju odnosov med EU in Rusijo ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2012 k stališču Parlamenta o zasedanju Sveta ZN za človekove pravice ⁽⁶⁾ in zlasti točke 30 te resolucije,

⁽¹⁾ UL C 280 E, 18.11.2006, str. 49.⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0121.⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0458.⁽⁴⁾ UL C 36, 29.1.2016, str. 126.⁽⁵⁾ UL C 407, 4.11.2016, str. 35.⁽⁶⁾ UL C 249 E, 30.8.2013, str. 41.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. januarja 2013 o priporočilih pregledne konference o pogodbi o neširjenju jedrskega orožja glede vzpostavitve območja brez orožja za množično uničevanje na Bližnjem vzhodu in zlasti uvodne izjave F te resolucije ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. oktobra 2016 o jedrski varnosti in neširjenju jedrskega orožja ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa ⁽³⁾,
- ob upoštevanju vključitve Mongolije v posebni spodbujevalni režim za trajnostni razvoj in dobro upravljanje splošne sheme preferencialov (GSP+),
- ob upoštevanju dolgoletnih odnosov med delegacijami Evropskega parlamenta in mongolskim parlamentom (Veliki Hural) ter zlasti skupne izjave z 10. medparlamentarne seje, ki je 17. februarja 2015 potekala v Ulan Batorju,
- ob upoštevanju predsedovanja Mongolije 11. azijsko-evropskemu vrhu (ASEM), ki ga je v Ulan Batorju gostila 15. in 16. julija 2016, ter 9. srečanju azijsko-evropskega partnerstva (ASEP), ki ga je v Ulan Batorju gostila 21. in 22. aprila 2016, ter zadevnih deklaracij, sprejetih na obeh srečanjih,
- ob upoštevanju dejavne vloge Mongolije v parlamentarni skupščini OVSE, saj je med drugim od 15. do 18. septembra 2015 v Ulan Batorju gostila njeno jesensko sejo,
- ob upoštevanju izvolitve Mongolije v Svet za človekove pravice Združenih narodov za obdobje 2016–2018 in njene izražene želje, da bi leta 2022 postala članica Varnostnega sveta Združenih narodov,
- ob upoštevanju mongolskega predsedovanja Skupnosti demokracij v letih 2012–2013 in koaliciji za svobodo na spletu (Freedom Online) leta 2015,
- ob upoštevanju predhodnih ugotovitev in sklepov mednarodne misije za opazovanje volitev o parlamentarnih volitvah v Mongoliji 29. junija 2016, v katero sta bila vključena Urad za demokratične institucije in človekove pravice organizacije OVSE (OVSE/ODIHR) in Evropski parlament,
- ob upoštevanju nagovora predsednika Mongolije Cahiagina Elbegdorža na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta 9. junija 2015,
- ob upoštevanju različnih obojestranskih srečanj in obiskov na visoki ravni, vključno z obiskom predsednika Evropske komisije Joséja Barrosa v Mongoliji novembra 2013,
- ob upoštevanju zunanje politike sosednje tretje države, ki vključuje odnose z EU, ZDA, Japonsko, Republiko Korejo, Indijo, Iranom, državami Srednje Azije in drugimi državami,
- ob upoštevanju strateškega partnerstva Mongolije z Rusijo in Kitajsko,
- ob upoštevanju statusa opazovalke Mongolije v Šanghajski organizaciji za sodelovanje (SCO),
- ob upoštevanju rednih tristranskih srečanj na visoki ravni Mongolije, Rusije in Kitajske ter Mongolije, Japonske in ZDA,

⁽¹⁾ UL C 440, 30.12.2015, str. 97.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0424.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0032.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju pobud za povezovanje različnih gospodarskih projektov v regiji, vključno s kitajskim projektom gospodarskega pasu svilene ceste, ruskim projektom razvoja transevrazijskega pasu in mongolskim projektom prerijska cesta,
  - ob upoštevanju programa individualnega partnerstva in sodelovanja z zvezo NATO, dogovorjenega leta 2012,
  - ob upoštevanju deklaracije Mongolije iz septembra 2015, da si bo prizadevala za status stalne nevtralnosti,
  - ob upoštevanju izjave Mongolije, da nima jedrskega orožja, ki so jo septembra 2012 priznali Združeni narodi,
  - ob upoštevanju mongolskega sklada za mednarodno sodelovanje, katerega cilj je izmenjava izkušenj z drugimi državami v postopku demokratične preobrazbe, kot so Mjanmar/Burma, Kirgizistan in Afganistan,
  - ob upoštevanju prizadevanj za vzpostavitev zaupanja, vključno z ulanbatorskim dialogom o varnosti v Severovzhodni Aziji, pri katerem je sodelovala Severna Koreja, in azijskim forumom,
  - ob upoštevanju sklepnih ugotovitev Odbora Združenih narodov proti mučenju o drugem rednem poročilu o Mongoliji, sprejetem avgusta 2016,
  - ob upoštevanju člena 99(1) Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0383/2016),
- A. ker je Mongolija lahko demokratični vzor drugim demokracijam, ki se pojavljajo v regiji, pa tudi bolj avtoritarno usmerjenim režimom;
- B. ker so Evropske skupnosti vzpostavila diplomatske odnose z Mongolijo 1. avgusta 1989;
- C. ker so odnosi med EU in Mongolijo prijateljski ter temeljijo na političnih, družbenih, gospodarskih, kulturnih in zgodovinskih vezeh;
- D. ker imata EU in Mongolija veliko konvergentnih stališč glede večine najpomembnejših mednarodnih izzivov in ker Mongolija igra konstruktivno vlogo v mednarodnih odnosih, zlasti v večstranskih organizacijah;
- E. ker se EU pri odnosih z Mongolijo osredotoča predvsem na projekte razvojnega sodelovanja, ki imajo za cilj državi omogočiti, da svoje sedanje hitre spremembe usmeri v socialno vključujoč in gospodarsko vzdržen razvoj družbe;
- F. ker je Mongolija zainteresirana za nadaljnje razvijanje odnosov z EU in širjenje sedanjega sodelovanja onkraj razvojnega sodelovanja; ker sporazum o partnerstvu in sodelovanju poudarja rastoč pomen odnosov med EU in Mongolijo na podlagi skupnih načel, kot so enakopravnost, vzajemne koristi, demokracija, pravna država in človekove pravice, in ker obema stranema formalno odpira možnosti za razvoj sodelovanja na novih področjih, ki ne vključujejo zgolj poslovnega sektorja, trgovine, razvoja, kmetijstva, okolja, energetike in modernizacije države, temveč tudi izobraževanje, kulturo in turizem;
- G. ker je za razvijanje odnosov EU z Mongolijo še vedno pristojna delegacija EU v Pekingu; ker imajo trenutno Bolgarija, Češka republika, Francija, Nemčija, Madžarska, Združeno kraljestvo in Italija že odprta svoja veleposlaništva v Ulan Batorju;

Sreda, 15. februar 2017

Splošne določbe

1. ceni prijazne in konstruktivne odnose med EU in Mongolijo;
2. priznava, da ima Mongolija specifičen geografski položaj, saj leži med Kitajsko, Rusijo ter državami srednje in severovzhodne Azije, ki imajo velik potencial za globalno gospodarstvo, prav tako priznava pomen te države za stabilnost v regiji, njeno uveljavljeno demokratično tradicijo, ki je precejšnja izjema v regiji, in konstruktivno vlogo, ki jo igra z zagotavljanjem pomoči pri iskanju miroljubnih rešitev za konflikte in spore v regiji ter s spodbujanjem takšnih rešitev, pa tudi s spodbujanjem regionalnega gospodarskega povezovanja;
3. priznava stalni napredek demokratične preobrazbe, ki se je začela v 90. letih 20. stoletja; potrjuje, da je bil dosežen oprijemljiv napredek pri socialno-ekonomskih reformah; kljub temu ugotavlja, da obstajajo izzivi na področju trajnostnega razvoja in gospodarstva, financ, dobrega upravljanja, boja proti korupciji, socialne varnosti, varstva okolja in politične polarizacije, ki jih povečuje vse težavnejše mednarodno okolje;

Institucionalni okvir in diplomatsko predstavništvo

4. pozdravlja poglobljanje in širjenje odnosa med EU in Mongolijo, kot se odraža v Okvirnem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju, ki med drugim zajema politični dialog in človekove pravice, trgovino in razvojno pomoč, ter sodelovanje na področjih kmetijstva in razvoja podeželja, energije, podnebnih sprememb, raziskav in inovacij ter izobraževanja in kulture, ki so zelo pomembna za gospodarsko diverzifikacijo in reševanje trenutnih gospodarskih težav ter za dolgoročno preobrazbo tradicionalno nomadske družbe;
5. pozdravlja vzpostavitev skupnega odbora, ki bo na podlagi člena 56 sporazuma o partnerstvu in sodelovanju spremljal izvajanje tega sporazuma, in ga poziva, naj redno poroča Evropskemu parlamentu in mongolskemu parlamentu;
6. poziva tri države članice, ki nacionalnih postopkov ratifikacije še niso zaključile, naj to hitro storijo, da se omogočita sklenitev in začetek veljavnosti sporazuma o partnerstvu in sodelovanju, ki že močno zamujata;
7. poudarja, da je treba dodatno okrepiti parlamentarno razsežnost odnosov med EU in Mongolijo; obžaluje, da besedilo sporazuma o partnerstvu in sodelovanju ne vsebuje členov, s katerim bi se v okviru tega sporazuma vzpostavil odbor za parlamentarno sodelovanje, ki bi zagotavljal demokratični nadzor nad izvajanjem sporazuma in okrepil politični dialog med obema parlamentoma; zato spodbuja pogajanja o novem protokolu, s katerim bi to pomanjkljivost – v skladu s členom 57 sporazuma o partnerstvu in sodelovanju od sodelovanju v prihodnosti – čim prej odpravili, kot sta v skupni izjavi z 10. medparlamentarne seje že pozvala mongolski parlament in Evropski parlament;
8. je zaskrbljen, ker diplomatske odnose z Mongolijo trenutno še vedno ureja delegacija EU za Kitajsko; zato poziva Svet in podpredsednico Komisije/visoko predstavnico, naj urad za zveze EU v Ulan Batorju spremenita v polnopravno delegacijo EU, kar bo izredno pomemben ukrep za spodbujanje političnega dialoga in sodelovanja na področju človekovih pravic in demokracije, izboljšanje zmogljivost izvajanja in nadzora projektov pomoči EU ter spodbujanje trgovino z blagom in storitvami, pa tudi za osebne in kulturne izmenjave;

Demokracija, pravna država, dobro upravljanje in človekove pravice

9. pozdravlja prizadevanja Mongolije za krepitev demokratičnega napredka in pravne države, kar vključuje večstrankarske volitve, bolj neodvisne medije in dinamično civilno družbo; s tega vidika pozdravlja sodelovanje Mongolije v Skupnosti demokracij;

Sreda, 15. februar 2017

10. poudarja, da je spoštovanje svobode medijev in svobode izražanja bistveno za nadaljnjo utrditev demokracije, pravne države in človekovih pravic v Mongoliji; spodbuja mongolske oblasti, naj obravnavajo vprašanja v zvezi z domnevnim politično motiviranim vmešavanjem v delo medijev ter naj ne kaznujejo in omejujejo tradicionalnih in spletnih medijev, ki so kritični do vlade; spodbuja mongolski parlament, naj izrecno uzakoni takšne temeljne pravice in jih izvaja s strogim nadzorom;

11. je prepričan, da bi lahko imela demokratična preobrazba Mongolije pozitiven učinek prelivanja v regiji, v kateri potekajo zapleteni procesi preobrazbe, in da bi lahko Mongolija zato konstruktivno prispevala k stabilnosti in skupni blaginji regije; poziva EU, naj to upošteva pri načrtovanju programov regionalnega sodelovanja, zlasti za države Srednje Azije, pa tudi za širšo regijo;

12. izreka pohvalo za obče spoštovanje volilnih pravil, ki je bilo dokazano ob nedavnih volitvah; poziva mongolske oblasti, naj obravnavajo priporočila OVSE/ODHIR po parlamentarnih volitvah 29. junija 2016, tudi kar zadeva stabilizacijo volilne zakonodaje, omejitve volilnih kampanj, neodvisnost medijev ter nepristranskost in celovitost informacij, ki so na voljo volivcem;

13. izraža željo, da bi na predsedniške volitve, ki naj bi bile sredi leta 2017, napotil opazovalno misijo Evropskega parlamenta;

14. spodbuja Mongolijo, naj obravnava nerešene izzive v zvezi s spoštovanjem neodvisnosti sodstva;

15. pozdravlja nedavno začeta zakonodajna prizadevanja za krepitev pravne podlage za boj proti razširjenosti korupcije, ki prinaša veliko in resnično grožnjo, da utegne spodkopati socialno kohezijo v državi, pozdravlja pa tudi prizadevanja za reševanje sporov na področju človekovih pravic in socialnih sporov; spodbuja Mongolijo, naj sprejme obsežne reforme in jih pravočasno izvede; v zvezi s tem opozarja na lastne izkušnje, da morajo osebe, obsojene korupcije, dosledno odgovarjati za svoja dejanja; priporoča, naj država v boju proti korupciji okrepi svoje sodelovanje z EU, OVSE in ZN; je prepričan, da bi pomembno pozitivno vlogo pri teh prizadevanjih lahko odigralo dejavno sodelovanje pri izvajanju mednarodnih priporočil za družbeno odgovornost gospodarskih družb v mongolskem gospodarskem proizvodnem sektorju ter javnem in upravnem življenju;

16. priznava zaveze države in njen pravni okvir na področju boja proti trgovini z ljudmi, a ostaja zaskrbljen nad konkretnimi razmerami, in poziva Mongolijo, naj v celoti izvaja zakon o preprečevanju trgovine z ljudmi iz leta 2012 ter z njim povezane nacionalne načrte;

17. je zadovoljen, da je bil načeloma dosežen dogovor med EU in Mongolijo ter da so v teku pripravljala dela za začetek rednega dialoga med EU in Mongolijo o človekovih pravicah v letu 2017;

18. pozdravlja, da je mongolski parlament decembra 2015, po tem, ko je ratificiral drugi izbirni protokol k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah, sprejel revidirani kazenski zakonik, ki poleg drugih pomembnih pravnih reform, kot je prepoved mučenja, vključuje tudi odpravo smrtne kazni za vse zločine; je seznanjen, da je novo izvoljeni parlament preložil izvajanje revidiranega kazenskega zakonika, in spodbuja mongolske oblasti, naj to pomembno reformo izvajajo brez dodatnih zamud;

19. je seznanjen z napredkom Mongolije pri izboljšanju njenega pravnega okvira v skladu z mednarodnimi obveznostmi na področju človekovih pravic, institucionalno reformo, vključno z neodvisno nacionalno komisijo za človekove pravice, prizadevanji za gradnjo zmogljivosti in ozaveščanje o človekovih pravicah ter nadaljnjo zavezo za obravnavanje preostalih izzivov v zvezi z ohranjanjem in spodbujanjem splošnih standardov človekovih pravic, kot so standardi, izpostavljeni pri drugem splošnem rednem pregledu Združenih narodov leta 2015, vključno s preprečevanjem in preiskavo vseh domnevnih primerov mučenja, varstvom pravic žensk in otrok ter pravic zapornikov;

20. izraža zaskrbljenost zaradi poročil o primerih odvzema prostosti brez pravnega naloga ter mučenja in nekaznovanja v mongolskih zaporih; se pridružuje pozivu Sveta Združenih narodov za človekove pravice (UNHRC), naj se sprejmejo učinkoviti ukrepi, s katerimi se bodo vsem pridržanim osebam v praksi zagotovila vsa temeljna pravna jamstva v skladu z mednarodnimi standardi; poziva Mongolijo k nadaljnjemu ukrepanju na podlagi njene zaveze o vzpostavitvi neodvisnega mehanizma za hitro in učinkovito preiskovanje domnevnih primerov mučenja in slabega ravnanja;

Sreda, 15. februar 2017

21. pozitivno ocenjuje projekt za podporo pravic LGBTI v Mongoliji, ki ga podpira EU; je vseeno zaskrbljen zaradi stalne diskriminacije in nadlegovanja skupnosti LGBTI;
22. priporoča Mongoliji, naj v skladu z že ratificirano Konvencijo o otrokovih pravicah zakonsko prepove telesno kaznovanje, in sicer ne le v izobraževalnih ustanovah, ampak v celoti, ter naj s posebnimi in ciljnim ukrepi obravnava nespremenjene stopnje nasilja proti otrokom, ekonomskega izkoriščanja otrok in dogodkov, ki povzročijo smrt ali hude poškodbe in vključujejo otroke; poziva vse ustrezne institucije EU, naj pomagajo pri tem vprašanju;
23. priporoča krepitev razmer na področju zdravja in varnosti z izvajanjem konvencije Mednarodne organizacije dela št. C176 in drugih konvencij te organizacije s področja varnosti in zdravja, ki jih Mongolija še ni ratificirala;
24. podpira stalna in iskrena prizadevanja Mongolije za postopno odpravo vseh oblik dela otrok in za varstvo otrokovih pravic;
25. pozdravlja mongolski pravni okvir za uresničevanje enakopravnosti žensk in moških, ki je bil sprejet leta 2011, in postopno odpravljanje diskriminacije žensk;

Trajnostni razvoj

26. pozdravlja občuten napredek Mongolije od 90. let 20. stoletja pri gospodarskem razvoju in zmanjšanju revščine, kar je skladno z razvojnimi cilji tisočletja; podpira Mongolijo pri njenem prizadevanju, da bi dosegla cilje trajnostnega razvoja Združenih narodov v skladu z načeloma učinkovitosti pomoči in preglednosti;
27. priznava, da bo poglobljeno regionalno gospodarsko povezovanje ustvarilo priložnosti za Mongolijo v smislu obetavnejše prihodnosti in gospodarskega uspeha, je seznanjen z dejstvom, da Mongolija obenem išče gospodarske zaveznike in partnerje, ki bi ji omogočali celovito izkoriščanje njenega potenciala za sodelovanje ob hkratnem spoštovanju njenih legitimnih nacionalnih političnih in gospodarskih interesov, dolgoletne zavezanosti večsmerni demokraciji, tradicionalne identitete in načina življenja oziroma demokratičnih temeljev mongolske družbe;
28. je vseeno zaskrbljen, ker se na nekaterih območjih revščina zakoreninja in ker gospodarski razcvet, o katerem je bilo slišati v obdobju 2010–2012, ni dovolj prispeval k zmanjšanju revščine v državi;
29. spodbuja Mongolijo pri njenih prizadevanjih za doseg trajne gospodarske rasti; izraža zaskrbljenost zaradi velike upočasnitve rasti BDP, ki je bila leta 2011 na rekordni ravni (17,3 %), leta 2015 je znašala le še 2,3 %, po napovedih pa naj bi leta 2016 znašala 1,3 %; je zaskrbljen, ker bi lahko proračunski primanjkljaj, ki se je povečal na 20 % BDP, negativno vplival na zmanjšanje revščine ter na socialno vključevanje in kohezijo sistema socialnega varstva;
30. pozdravlja, da se je razvojna pomoč EU državi v obdobju 2014–2020 več kot podvojila in trenutno znaša 65 milijonov EUR v primerjavi s 30 milijoni EUR v obdobju 2007–2013, osredotoča pa se na boljše ekonomsko upravljanje in poklicno usposabljanje za boljše zaposlitvene možnosti; spodbuja sodelovanje Mongolije v regionalnih programih, ki jih financira EU; upošteva razmeroma dobro izvajanje projektov in programov EU, ki pomagajo pri razvoju in modernizaciji Mongolije;
31. poudarja pomen stalnih upravnih reform, ki bodo osredotočene predvsem na vzpostavitev visoko strokovne uprave na državni in lokalni ravni; spodbuja institucije EU, naj pomagajo Mongoliji razvijati potrebne vire in strokovno znanje, da bi državo bolje opremili za spopadanje z izzivi zapletenih procesov gospodarske in socialne preobrazbe ter da bi povečali absorpcijsko sposobnost države za sredstva EU;
32. poziva, naj se zagotovi več možnosti za izmenjave študentov in akademikov v okviru programov Erasmus+ in Marie Skłodowska-Curie in naj se razširijo medčloveški stiki med Mongolijo in EU, tudi za umetnike; poziva EU, naj v svoja področja sodelovanja z Mongolijo vključi raziskave in inovacije;

Sreda, 15. februar 2017

33. pozdravlja, da je Mongolija 21. septembra 2016 pravočasno deponirala listino o ratifikaciji Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah; je zaskrbljen, ker so se zaradi kombinacije vplivov podnebnih sprememb, občutnega povečanja živinoreje, izrednega porasta selitev prebivalstva s podeželja v glavno mesto ter množične uporabe in hitrega izkoriščanja naravnih virov, kot sta voda in prst, za zakonito in nezakonito izkopavanje bakra, premoga in drugih surovin izrazito poslabšale okoljske razmere v Mongoliji, povečalo se je tveganje sporov zaradi vode s sosednjimi državami in vedno pogosteje prihaja do podnebnega pojava „dzud“, za katerega je značilno izmenjavanje dolgotrajnih suš in hudih zim ter ima za posledico množično umiranje živine in prostoživečih živali ter izgubljanje biotske raznovrstnosti nasploh; poziva mongolsko vlado, naj poveča prizadevanja za diverzifikacijo svojega gospodarstva, EU pa poziva, naj pri tem procesu pomaga z namenskimi dejavnostmi ter preventivnimi in drugimi ukrepi, na primer s tesnejšim usklajevanjem okoljskih politik med obema stranema; poziva mongolske oblasti in parlament ter vse države članice EU, naj sodelujejo pri znatni krepitvi mednarodne podnebne ureditve v okviru prizadevanj konference COP 22 v Marakešu ter prispevajo k tej krepitvi;

34. pozdravlja, da je Mongolija ratificirala vse konvencije v zvezi s splošno shemo preferencialov (GSP+), ki zadevajo varstvo okolja in podnebne spremembe, ter da ravna skladno z njimi; vseeno Mongolijo poziva, naj izpolnjuje svoje obveznosti poročanja v skladu s konvencijami ZN o varstvu okolja in podnebnih spremembah (CITES ter baselska in stockholmska konvencija) ter naj izvršuje nacionalni okoljski pravni okvir;

35. poudarja, da je ekstraktivna industrija v Mongoliji leta 2014 predstavljala 17 % BDP in 89 % celotnega izvoza države; v zvezi s tem pozdravlja dejavno sodelovanje Mongolije v pobudi za preglednost v ekstraktivni industriji (EITI), katere cilj je doseči večjo odgovornost in preglednost tega sektorja;

36. poudarja, da je rudnik bakra in zlata Oju Tolgoj največji rudarski projekt, ki naj bi od leta 2020 predstavljati tretjino mongolskega BDP, in da je rudnik Tavan Tolgoj največji neizkoriščen rudnik premoga na svetu; pozdravlja javne razprave, ki so potekale o vplivu rudarstva na okolje, in javno udeležbo pri gospodarjenju z viri na lokalni ravni;

37. spodbuja Mongolijo, naj v korist svojih državljanov razvije izkoriščanje svojih naravnih virov, zlasti redkih mineralov, saj imajo čedalje večjo vrednost v digitalni industriji; poudarja podporno vlogo, ki bi jo lahko imela EU z zagotavljanjem tehnološke in finančne pomoči za tako neodvisno pridobivanje mineralov;

38. meni, da bi lahko z vlaganjem v prihodnje tehnologije in digitalizacijo pripomogli k premostitvi razvojne vrzeli med različnimi regijami v Mongoliji in k diverzifikaciji gospodarstva; spodbuja EU in države članice, naj povečajo sodelovanje na področju digitalizacije in novih tehnologij;

39. priznava velike izzive v boju proti nedovoljeni trgovini s prepovedanimi drogami; priporoča, naj EU pomaga pri krepitvi javnih ustanov in povečanju virov za obravnavanje teh vprašanj;

Trgovinski in gospodarski odnosi

40. ugotavlja, da je EU postala tretja največja trgovinska partnerica Mongolije ter da mongolsko blago v skladu s trenutno splošno shemo preferencialov na trg EU že praktično vstopa brez carin;

41. pozdravlja vključitev Mongolije v splošno shemo preferencialov (GSP+);

42. je seznanjen, da so bile evropske naložbe v Mongolijo doslej omejene zaradi negotovega poslovnega okolja in pomanjkanja informacij;

43. poziva EU in Mongolijo, naj okrepi svoja trgovinska in naložbena odnosa v skladu s pravnimi določbami sporazuma o partnerstvu in sodelovanju ter jih med drugim spodbujata z obveščanjem in ozaveščanjem; poudarja, da bi morala biti taka okrepitev skladna z obveznostmi, ki izhajajo iz mednarodnih konvencij o standardih dela, dobrem upravljanju, človekovih pravicah in okoljskih standardih, ter jih v celoti spoštovati;

Sreda, 15. februar 2017

44. zato poziva k nadaljnjemu razvoju dejavnosti Evropske investicijske banke (EIB) in Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) v Mongoliji;
45. poudarja pomembnost stabilnega poslovnega in pravnega okolja za povečanje naložb iz EU;
46. je seznanjen z zmanjšanjem neposrednih tujih naložb, povezanih z rudarskim sektorjem, ki prevladuje v gospodarstvu in je še vedno ključni sporni dejavnik;
47. poziva Mongolijo, naj s tujimi naložbami in preglednejšim pravnim okoljem diverzificira svoje gospodarstvo, da bo lahko preprečila odvisnost od nestanovitnih trgov z minerali; zato pozdravlja novo zakonodajo o neposrednih tujih naložbah;
48. spodbuja dodatno vključevanje Mongolije v globalno in regionalno gospodarstvo s povezovanjem v pobudah Prerijska cesta, Svileni cesti oziroma „en pas, ena pot“ ter Transevrazijski pas, kar je skladno s strateškimi interesi in prioritetaми države; poziva EU, naj premisli o sodelovanju v infrastrukturnih in naložbenih programih, tudi v rudarskem sektorju, v tej regiji;

Regionalni in globalni izzivi ter sodelovanje

49. priznava osrednjo vlogo, ki jo lahko ima Mongolija med velikimi in zelo dinamičnimi gospodarstvi Kitajske, Rusije, Južne Koreje in Japonske ter državami Srednje Azije in hkrati kot posrednica med Evropo in vzhodnoazijsko regijo;
50. poudarja mongolski koncept zunanje politike sosednje tretje države, ki vključuje odnose z EU, uravnotežene s konstruktivnimi in trdnimi odnosi z njenima vplivnima strateškima partnericama in neposrednima sosednjima državama, tj. Rusijo in Kitajsko;
51. upošteva prijazne in tudi gospodarsko konkurenčne odnose Mongolije z drugimi državami v regiji;
52. ugotavlja, da Mongolija resno ocenjuje učinek potencialnega članstva v Evrazijski gospodarski uniji; je zaskrbljen, da bi lahko takšna poteza zavirala politične in trgovinske odnose z EU;
53. čestita Mongoliji za uspešno predsedovanje azijsko-evropskemu vrhu in srečanju azijsko-evropskega partnerstva leta 2016 v Ulan Batorju ter za utrditev parlamentarne razsežnosti in krepitev partnerstva med regijama, ki temelji na splošno priznanih načelih enakosti, vzajemnega spoštovanja ter spodbujanja in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin; pozdravlja predlog Mongolije za vzpostavitev središča azijsko-evropskega vrha, vključno z virtualno/spletno zmogljivostjo;
54. pozdravlja dejstvo, da je Mongolija svoje ozemlje razglasila za območje brez jedrskega orožja, kar so uradno priznali tudi Združeni narodi; zlasti pozdravlja konstruktivno in dejavno vlogo, ki jo ima v večstranskih forumih pri spodbujanju sodelovanja na področju svetovne jedrske razorožitve, in njen podpis t. i. humanitarne zaveze ⁽¹⁾;
55. pozdravlja obojestransko predanost spodbujanju mednarodnega miru in varnosti ter zato pozdravlja dejavno vlogo Mongolije v mednarodnih večstranskih mehanizmih, kot so ZN in OVSE, in njen prispevek k pobudam v podporo miru in stabilnosti v Severovzhodni Aziji in širši regiji, kot je ulanbatorski dialog o varnosti v Severovzhodni Aziji;
56. je seznanjen s prispevkom Mongolije k ohranjanju miru po svetu v okviru Združenih narodov in njenim zagotavljanjem zmogljivosti za usposabljanje za take misije, ob hkratnih vse večjih prizadevanjih za povečanje političnih in diplomatskih priložnosti in odgovornosti Združenih narodov za preprečevanje in reševanje sporov;

⁽¹⁾ <http://www.icanw.org/pledge/>

Sreda, 15. februar 2017

57. pozdravlja veliko usklajenost Mongolije z EU glede njenih stališč pri pogajanjih in glasovanju v Združenih narodih in drugih večstranskih forumih; v zvezi s tem poudarja pomen člena 8 sporazuma o partnerstvu in sodelovanju, ki zadeva mednarodno sodelovanje;
58. priznava vlogo Mongolije kot nove članice Sveta Združenih narodov za človekove pravice (UNHRC) v obdobju 2016–2018 pri spodbujanju spoštovanja človekovih pravic ter poziva k tesnemu sodelovanju EU z Mongolijo pri pripravi in izvajanju dela UNHRC;
59. pozdravlja, da je Mongolija ratificirala Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča (MKS), in jo spodbuja, naj ratificira spremembe iz Kampale, s katerimi sta bila pravočasno zagotovljena opredelitev in postopek za pristojnost sodišča za kaznivo dejanje agresije;
60. pozitivno ocenjuje prizadevanja Mongolije za spodbujanje demokracije, pravne države in človekovih pravic v državah v bližini njenega sosedstva, s čimer jih spodbuja k demokratičnim spremembam; poziva EU, naj vključi Mongolijo in si prizadeva za ad hoc sinergije v regionalnih programih v Srednji Aziji, ki se osredotočajo na tak razvoj;
61. izraža pohvalo Mongoliji za njeno vlogo pri povezovanju akademikov iz Severne in Južne Koreje, Kitajske in Rusije ter za gostitev združitve družin, ki so bile ločene z razdelitvijo Korejskega polotoka;
62. podpira izraženo prizadevanje Mongolije, da bi leta 2022 postala članica Varnostnega sveta Združenih narodov;

o

o o

63. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visoki predstavnici in podpredsednici Komisije, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Mongolije.
-

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0036

Poročilo o Albaniji za leto 2016

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o poročilu Komisije o Albaniji za leto 2016 (2016/2312(INI))

(2018/C 252/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Republiko Albanijo na drugi strani,
  - ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta v Solunu 19. in 20. junija 2003 glede možnosti pridružitve držav Zahodnega Balkana Evropski uniji,
  - ob upoštevanju sklepa Evropskega sveta z dne 26. in 27. junija 2014, da se Albaniji dodeli status kandidatke za članstvo v EU, ter njegovih sklepov z dne 15. decembra 2015,
  - ob upoštevanju sklepov predsedstva z dne 13. decembra 2016,
  - ob upoštevanju osmega srečanja stabilizacijsko-pridružitvenega sveta med Albanijo in EU, ki je potekalo 8. septembra 2016 v Bruslju,
  - ob upoštevanju končne izjave predsednika vrha o Zahodnem Balkanu, ki je potekal 4. julija 2016 v Parizu, in priporočil organizacij civilne družbe za ta vrh,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. novembra 2016 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2016 (COM(2016)0715), ki mu je priložen delovni dokument služb Komisije z naslovom Poročilo o Albaniji za leto 2016 (SWD(2016)0364),
  - ob upoštevanju skupnih sklepov šestega dialoga na visoki ravni o ključnih prednostnih nalogah, ki so bili sprejeti 30. marca 2016 v Tirani,
  - ob upoštevanju končnih poročil OVSE/ODIHR o parlamentarnih volitvah leta 2013 in lokalnih volitvah leta 2015,
  - ob upoštevanju poročila OVSE o spremljanju upravnih sodnih postopkov iz leta 2015,
  - ob upoštevanju priporočil, sprejetih na enajstem srečanju stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU–Albanija, ki je potekalo 7. in 8. novembra 2016 v Bruslju,
  - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Albaniji,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0023/2017),
- A. ker je Albanija dosegla napredek pri izpolnjevanju političnih meril za članstvo in stalno napreduje pri izvajanju petih ključnih prednostnih nalog za začetek pristopnih pogajanj; ker je nadaljnje izvajanje reform, med drugim svežnja reform pravosodja, volilne reforme in t.i. zakona o dekriminalizaciji, nepogrešljivo za krepitev zaupanja državljanov v javne institucije in politične predstavnike;

Sreda, 15. februar 2017

- B. ker izzivi še obstajajo in se je treba nanje odzvati hitro in učinkovito v duhu dialoga, sodelovanja in kompromisa med vlado in opozicijo, da se zagotovi nadaljnji napredek Albanije na poti k članstvu v EU;
- C. ker je konstruktiven in trajen politični dialog med političnimi silami o reformah v zvezi z EU bistven za nadaljnji napredek v procesu pristopa k EU;
- D. ker ima proces pristopa k EU v Albaniji politično soglasje in široko javno podporo;
- E. ker so pristopna pogajanja močna spodbuda za sprejemanje in izvajanje reform, povezanih s pristopom;
- F. ker so reforme pravosodja še vedno ključne za napredovanje procesa pristopa Albanije k EU;
- G. ker bodo leta 2017 v Albaniji potekale predsedniške in parlamentarne volitve;
- H. ker so varstvo verske svobode in kulturne dediščine, pravice manjšin ter upravljanje premoženja temeljne vrednote Evropske unije;
- I. ker je EU poudarila, da je treba okrepiti ekonomsko upravljanje, pravno državo in zmogljivosti javne uprave v vseh državah Zahodnega Balkana;
- J. ker imajo albanske oblasti pozitiven pristop k regionalnemu sodelovanju za spodbujanje razvoja infrastruktur, ukrepov za boj proti terorizmu, trgovine in mobilnosti mladih;
1. pozdravlja stalen napredek Albanije pri reformah v zvezi z EU, predvsem sporazumno sprejetje ustavnih sprememb julija 2016, ki so utrle pot temeljiti in celoviti reformi pravosodja; poudarja, da za nadaljnji napredek pri procesu pristopa k EU ni pomembno zgolj dosledno sprejemanje reform na področju petih ključnih prednostnih nalog, pač pa tudi njihovo popolno in pravočasno izvajanje in trajna politična zavezanost; spodbuja Albanijo, naj pri teh reformah doseže prepričljive rezultate;
  2. pozdravlja priporočilo Komisije o začetku pristopnih pogajanj z Albanijo; v celoti podpira pristop Albanije k EU in poziva, naj se pristopna pogajanja začnejo, takoj ko bo dosežen opazen in trajen napredek pri izvajanju celovite reforme pravosodja ter pri boju proti organiziranemu kriminalu in korupciji, da se ohrani zagon pri reformah; pričakuje, da bo Albanija utrdila doseženi napredek in ohranila tempo pri izvajanju vseh ključnih prednostnih nalog;
  3. poudarja, da so konstruktiven dialog, trajnostno politično sodelovanje, vzajemno zaupanje in pripravljenost za sprejemanje kompromisov bistvenega pomena za uspešno izvedbo reform in celoten proces pristopa k EU; v zvezi s tem pozdravlja sprejetje zakonodaje o preprečevanju opravljanja javnih funkcij za storilce kaznivih dejanj; poziva vse politične stranke, naj si še nadalje prizadevajo vzpostaviti pristen politični dialog in doseči konstruktivno sodelovanje;
  4. pozdravlja sporazumno sprejetje ustavnih sprememb za reformo pravosodja in sprejetje zakonov o institucionalni reorganizaciji sodstva, tožilstva in ustavnega sodišča; poziva k hitremu sprejetju in prepričljivemu začetku izvajanja vseh ustreznih dopolnilnih zakonov in podzakonskih aktov, zlasti zakona o ponovnem ocenjevanju (preverjanju) sodnikov, tožilcev in pravnih svetovalcev ter svežnja osnutkov zakonov, potrebnih za izvedbo reforme pravosodnega sistema; je seznanjen s sodbo ustavnega sodišča o ustavnosti zakona o preverjanju, ki je sledila pozitivnemu mnenju Beneške komisije; poudarja, da je celovita reforma pravosodja pomembna zahteva albanskih državljanov za ponovno vzpostavitev zaupanja v politične predstavnike in javne institucije ter da sta verodostojnost in učinkovitost celotnega procesa reform, vključno z bojem proti korupciji in organiziranemu kriminalu, odvisni od uspešnosti postopka preverjanja in izvajanja reforme pravosodja; opozarja, da sta sprejetje in izvedba takšne reforme odločilna za boj proti korupciji in ključna za utrditev pravne države ter za boljše uveljavljanje temeljnih pravic v državi, kar bo prispevalo tudi k večjemu zaupanju v pravosodni sistem med vsemi državljani;

Sreda, 15. februar 2017

5. pozdravlja novo strategijo za reformo pravosodja v obdobju 2017–2020, njen akcijski načrt, ki naj bi prispeval k doseganju večje strokovnosti, učinkovitosti in neodvisnosti pravosodnega sistema, vključno s sistemom sodišč in ponovno oceno vseh sodnikov, pa tudi povečanje proračunskih sredstev za izvajanje; obžaluje, da je pravosodje še vedno počasno in neučinkovito; ugotavlja, da ni bilo napredka pri zapolnjevanju prostih delovnih mest na vrhovnem in upravnih sodiščih, medtem ko se je enotni sistem za vodenje zadev uporabljal učinkovito; poziva, naj se podrobneje obravnavajo vse pomanjkljivosti pri delovanju pravosodnega sistema, vključno z odvisnostjo od političnega vpliva in drugih vej oblasti, selektivno pravičnostjo, omejeno odgovornostjo, neučinkovitimi nadzornimi mehanizmi, korupcijo, skupnim trajanjem sodnih postopkov in izvrševanja; obžaluje politično vmešavanje v preiskave in sodne primere, ter zato poziva, da se v praksi okrepi neodvisnost sodstva; poziva k nadaljnjim prizadevanjem na področju upravnega sodstva, in sicer zagotavljanju učinkovitega dostopa do sodišč in dodeljevanju virov za učinkovito delo teh sodišč; znova poudarja, da bi morala biti reforma kazenskopravnega sistema osredotočena na kaznovanje storilcev ter spodbujanje njihove rehabilitacije in ponovnega vključevanja, hkrati pa bi morala zagotoviti varstvo pravic žrtev in prič kaznivih dejanj;

6. poziva ad hoc parlamentarni odbor za volilno reformo, naj hitro konča pregled volilnega zakonika, pri tem pa obravnava vsa prejšnja priporočila OVSE/ODIHR in poveča preglednost financiranja strank in integriteto volilnih postopkov; poziva pristojne organe, naj zagotovijo pravočasno izvajanje pred prihajajočimi parlamentarnimi volitvami junija 2017 ter nepristranskost in depolitizacijo volilne uprave; opozarja, da so vse politične stranke dolžne zagotoviti, da bodo demokratične volitve potekale v skladu z mednarodnimi standardi; poziva organe, naj spodbujajo organizacije civilne družbe k dejavni udeležbi pri pregledu celotnega volilnega postopka; opominja, da so svobodne in pošteno volitve bistvenega pomena za napredek v pristopnem procesu pridruževanja EU; poudarja, da je treba obravnavati vprašanja glede financiranja političnih strank in odgovornega revizijskega sistema;

7. poziva albanske politične stranke, naj pri oblikovanju seznama kandidatov za naslednje volitve spoštujejo duh in črko zakona, ki storilcem kaznivih dejanj preprečuje opravljanje javne funkcije; poziva k celovitemu izvajanju tega zakona;

8. spodbuja albanske organe, naj sprejmejo ukrepe za spodbujanje možnosti za albanske državljane, ki prebivajo v tujini, da lahko volijo na albanskih volitvah zunaj države;

9. pozdravlja izboljšano preglednost in vključenost parlamentarnih dejavnosti, vendar poziva, naj se poveča zmogljivost parlamenta, da bo mogoče spremljati izvajanje reform in njihovo skladnost s standardi EU ter bolje uporabiti različne nadzorne mehanizme in institucije, ki omogočajo zagotavljanje odgovornosti vlade; poziva, naj se odobri parlamentarni etični kodeks, poslovnik pa naj odraža zakon o vlogi parlamenta v procesu vključevanja v EU; ponuja, da bi v okviru podpornega programa Evropskega parlamenta za parlamente držav širitve preučil načine za tesnejše sodelovanje z albanskim parlamentom ter tako povečal njegovo zmogljivost za pripravo kakovostne zakonodaje, ki bi bila v skladu s pravnim redom EU, in izvajanje nadzorne vloge pri izvajanju reform;

10. je seznanjen s prizadevanji za vzpostavljanje državljanom prijaznejše javne uprave in stalnim napredkom pri izvajanju njene reforme, pa tudi reforme javnega finančnega poslovanja; poziva k nadaljnjemu napredku pri krepitvi izvajanja zakonov o javni upravi in upravnih postopkih, da bi izboljšali postopke zaposlovanja in napredovanja na podlagi zaslug in uspešnosti ter okrepili institucionalne in kadrovske zmogljivosti, s čimer bi utrdili dosežke pri zagotavljanju učinkovitejše, depolitizirane, pregledne in strokovne javne uprave, kar bo omogočilo tudi učinkovita pogajanja o pristopu k EU; poziva k povečanju pristojnosti, neodvisnosti in učinkovitosti struktur na področju človekovih pravic, kot je urad varuha človekovih pravic, in njihovih virov; izreka pohvalo nacionalnemu svetu za evropsko povezovanje za pobude o krepitvi zmogljivosti javne uprave in civilne družbe pri spremljanju izvajanja reform, povezanih s pristopom; poudarja, da je treba zagotoviti neodvisnost regulativnih in nadzornih organov;

11. je seznanjen, da se izvaja teritorialna reforma; poudarja, da so potrebna precejšnja prizadevanja za povečanje finančne in upravne zmogljivosti novih oddelkov lokalne uprave;

Sreda, 15. februar 2017

12. pozdravlja sprejetje najpomembnejših delov zakonodaje za boj proti korupciji, tudi dela o zaščiti prijaviteljev nepravilnosti; še vedno pa je zaskrbljen, da je korupcija zelo pogosta in razširjena na številnih področjih in je še vedno resen problem, ki spodkopava zaupanje ljudi v javne institucije; je zaskrbljen, da so osrednje institucije za boj proti korupciji še vedno tarča političnega vmešavanja in imajo omejene upravne zmogljivosti; ugotavlja, da slabo medinstitucionalno sodelovanje in izmenjava informacij še vedno ovirata proaktivne preiskave in učinkovit pregon korupcije; poudarja, da je potreben ustrežnejši pravni okvir za urejanje navzkrižja interesov, lobiranja in boljšega medinstitucionalnega sodelovanja, zlasti med policijo in javnim tožilstvom, da bi izboljšali rezultate na področju preiskav, pregona in obsodb, tudi v odmevnejših primerih;

13. pozdravlja stalno izvajanje strategije in akcijskega načrta za boj proti organiziranemu kriminalu ter okrepljeno mednarodno policijsko sodelovanje; prav tako poziva, naj se razbijejo organizirane kriminalne združbe in poveča število pravnomočnih obsodb v primerih organiziranega kriminala, in sicer z okrepitevijo sodelovanja med mednarodnimi organizacijami, policijo in tožilstvom ter povečanjem institucionalnih in operativnih zmogljivosti; je zaskrbljen, ker uspeh na področju zamrznitve in zaplembe nezakonito pridobljenega premoženja še vedno ni zadovoljiv; poziva k povečanju zmogljivosti in pogostejšim finančnim preiskavam za izboljšanje rezultatov na teh področjih; ugotavlja, da kljub povečanju števila preiskav o pranju denarja število pravnomočnih obsodb ostaja nizko;

14. sicer pozdravlja nedavne operacije proti nasadom konoplje, vendar poziva k ostrejšim ukrepom za izkoreninjenje pridelave in proizvodnje drog ter nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami v Albaniji in s tem povezanih mrež organiziranega kriminala, vključno s poglobitvijo mednarodnega in regionalnega sodelovanja; ugotavlja pa, da policija in tožilstvo ne zmoreta odkriti kriminalnih mrež, ki pridelujejo droge;

15. poziva k okrepljenim prizadevanjem za obvladovanje nenadzorovanega širjenja nedovoljenega prometa z orožjem, med drugim z okrepitevijo sodelovanja z EU ter z uničenjem preostalih zalog osebnega in lahkega orožja ter izboljšanjem pogojev za skladiščenje; je zaskrbljen zaradi izredno visoke stopnje ubojev s strelnim orožjem v Albaniji;

16. poziva k povečanju vladnih zmogljivosti za odkrivanje, odvzem in zaplembo dobička od kibernetске kriminalitete in za preprečevanje pranja denarja prek interneta;

17. spodbuja Albanijo, naj še izboljša svoj pravni okvir za podelitev statusa mednarodne zaščite beguncem; izraža pohvalo albanski policiji, ki si prizadeva za obsežnejšo izmenjavo informacij s Frontexom, in poziva k nadaljnemu poglobljanju sodelovanja med EU in Albanijo, da bi zaščitili pravice beguncev v skladu z mednarodnimi standardi in temeljnimi vrednotami EU; je zaskrbljen zaradi nedavnega porasta primerov trgovine z ljudmi; poziva k okrepljenim prizadevanjem za preprečevanje trgovine z ljudmi, pri čemer naj posebno pozornost nameni glavnim žrtvam trgovine z ljudmi, zlasti mladoletnikom brez spremstva, ženskam in dekletom;

18. izraža zaskrbljenost nad prenatrpanostjo zaporov in nad pomanjkljivo zdravstveno oskrbo v priporih (po poročanjih), pa tudi nad slabim ravnanjem z osumljenci na policijskih postajah; priporoča, da se pregleda pristop h kaznovanju, znova klasificira kazniva dejanja in pogosteje uporablja nadomestne možnosti za prestajanje kazni v zaporu;

19. ugotavlja, da se je izboljšalo sodelovanje med državnimi institucijami in organizacijami civilne družbe v zvezi z zadevami EU, vključno s sodelovanjem teh organizacij na sestankih nacionalnega sveta za evropsko povezovanje; ugotavlja, da je opolnomočena civilna družba bistveni sestavni del vsakega demokratičnega sistema; zato poudarja, da je na vseh vladnih ravneh, tudi lokalni, potrebno še tesnejše sodelovanje z organizacijami civilne družbe; s tem v zvezi pozdravlja ustanovitev nacionalnega sveta za civilno družbo; poziva k učinkovitemu uresničevanju pravice do obveščanja in javnega posvetovanja ter k boljši pravni ureditvi fiskalnega okvira, ki velja za organizacije civilne družbe;

20. opozarja, da je med ključnimi prednostnimi nalogami treba okrepiti varstvo človekovih pravic, manjšinskih pravic in protidiskriminacijske politike, vključno s spodbujanjem njihovega izvajanja; poziva pristojne oblasti, naj si še naprej prizadevajo za razmere, ki bodo spodbujale vključevanje in strpnost do vseh manjšin v državi v skladu s standardi varstva evropskih manjšin, tudi z okrepitevijo vloge državnega odbora za manjšine; pozdravlja prve ukrepe za izboljšanje pravnega okvira za varstvo manjšin; poziva Albanijo, naj sprejme okvirno zakonodajo o varstvu manjšin in ratificira Evropsko listino

Sreda, 15. februar 2017

o regionalnih in manjšinskih jezikih; je seznanjen s postopkom obsežnega posvetovanja, ki je zajemalo neodvisne institucije, manjšinska združenja in civilno družbo; poudarja, da je treba izboljšati življenjske pogoje za Rome, Egipčane in druge etnične manjšine; poziva k sprejetju konkretnih ukrepov, kot je vpis v matično knjigo (rojstni listi in osebni dokumenti) za Rome in Egipčane; poziva k nadaljnjim prizadevanjem za izboljšanje njihovega dostopa do zaposlitve ter vseh javnih in socialnih storitev, izobraževanja, zdravstva, socialnih stanovanj in pravne pomoči; je zaskrbljen, da ostaja vključevanje romskih otrok v izobraževalni sistem kljub izboljšavam najnižje v regiji;

21. pozdravlja prizadevanja urada varuha človekovih pravic za izboljšanje zakonodaje o človekovih pravicah, zlasti v okviru reforme pravosodja; pozdravlja dejavno spodbujanje pravic ranljivih skupin in načel človekovega dostojanstva, svobode, enakosti in pravne države; obžaluje, da je delo urada varuha človekovih pravic še vedno omejeno zaradi pomanjkanja sredstev in osebja v njegovih centralnih in lokalnih uradih; poziva k okrepitvi pristojnosti, neodvisnosti, učinkovitosti in virov njegovega urada;

22. je še vedno zaskrbljen zaradi diskriminacije žensk in deklet, ki pripadajo prikrajšanim in marginaliziranim skupinam, in pomanjkanja ustreznih ukrepov za njihovo zaščito kot tudi zaradi visokega števila primerov nasilja v družini nad ženskami in dekleti; poudarja potrebo po dodatnih prizadevanjih, da bi oblikovali evidenco primerov boja proti diskriminaciji; poziva pristojne organe, naj nadaljujejo dejavnosti za ozaveščanje in preprečevanje nasilja v družini ter izboljšajo podporo za žrtve tovrstnega nasilja; ponovno poziva k polnemu izvajanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija); poziva organe, naj se s sistematičnim izobraževanjem, javno razpravo in vladnimi ukrepi spoprimejo s stereotipnimi predsodki na podlagi spola;

23. poziva k boljšim institucionalnim mehanizmom za zaščito pravic otrok in odpravo dela otrok;

24. ugotavlja, da so potrebna dodatna prizadevanja za zaščito pravic vseh manjšin v Albaniji prek celovitega izvajanja ustrezne zakonodaje; priporoča, naj se pravice pripadnikov bolgarske manjšine v pokrajinah Prespa, Golo Brdo in Gora uzakonijo in zagotavljajo v praksi;

25. pozdravlja izboljšanje varstva pravic oseb LGBTI in sprejetje nacionalnega akcijskega načrta za osebe LGBTI za obdobje 2016–2020 ter spodbuja vlado, naj še naprej izvaja ukrepe tega programa in dodatno utrdi sodelovanje vlade z organizacijami civilne družbe na področju pravic LGBTI; nadalje poziva vlado in snovalce politik, naj zagotovijo, da bodo pogoji za priznanje spola izpolnjevali standarde iz priporočila CM/Rec(2010)5 odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam o ukrepih za boj proti diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti ali identitete;

26. obžaluje, da pristojni organi do zdaj niso izvedli učinkovite kazenske preiskave glede izgube življenj na demonstracijah 21. januarja 2011; poziva organe, naj brez nepotrebnega odlašanja nadaljujejo z zagotavljanjem pravice žrtvam dogodkov, ki so se pripetili na ta dan;

27. želi pohvaliti versko strpnost in dobro sodelovanje med verskimi skupnostmi; spodbuja pristojne organe in verske skupnosti, naj sodelujejo pri ohranjanju in spodbujanju verskega sožitja v skladu z ustavo; meni, da je treba nujno preprečiti islamsko radikalizacijo z usmerjenim pristopom obveščevalne službe, organov pregona in pravosodnih institucij, tudi z odvracanjem in ponovnim vključevanjem vračajočih se tujih borcev, se zoperstaviti nasilnemu ekstremizmu s sodelovanjem z organizacijami civilne družbe in verskimi skupnostmi, ter okrepiti regionalno in mednarodno sodelovanje na tem področju; izraža pohvalo za celovit pravni okvir države za preprečevanje financiranja terorizma in boj proti njemu; poziva, da bi morali vsi ukrepi v vseh okoliščinah zagotavljati spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v skladu z mednarodnimi standardi; poudarja pomen posebnih izobraževalnih programov za preprečevanje radikalizacije ter za rehabilitacijo in vključevanje posameznikov v družbo;

28. obžaluje, da je bil lani na področju svobode medijev dosežen le omejen napredek; ponavlja, kako pomembni so strokovni ter neodvisni zasebni in javni mediji; je zaskrbljen zaradi političnega vpliva na medije in vsesplošne samocenzure med novinarji; je seznanjen s počasnim izvajanjem zakona o avdiovizualnih medijih in z zamudami pri zapolnjevanju prostih delovnih mest v uradu za avdiovizualne medije; poziva k ukrepom, s katerimi bi dvignili strokovne in etične standarde ter povečali pogostost rednih delovnih pogodb za novinarje, izboljšali preglednost vladnega oglaševanja v medijih

Sreda, 15. februar 2017

ter zagotovili neodvisnost, nepristranskost in odgovornost regulativnega organa ter javne radiotelevizije, zlasti ob upoštevanju bližajočih se parlamentarnih volitev; ponovno poudarja, da je treba dokončati in sprejeti notranji statut javne radiotelevizije RTSH in dokončati postopek prehoda na digitalno radiodifuzijo;

29. pozdravlja izboljšave pri fiskalni konsolidaciji, boljše rezultate pri poslovanju in prizadevanja za boj proti neformalni ekonomiji; vseeno ugotavlja, da stalno prihaja do pomanjkljivosti pri delovanju pravne države in da je regulativno okolje okorno, to pa odvrta naložbe; je zaskrbljen, ker nakazila migrantov pomembno spodbujajo notranje povpraševanje; poziva pristojne organe, naj sprejmejo ukrepe za boljše izvrševanje pogodb, pobiranje davkov in še naprej izvajajo reformo pravosodja, da bi izboljšali poslovno okolje; izraža zaskrbljenost zaradi visoke stopnje neposrednih javnih naročil in nekonkurenčnih razpisov ter oddaje dolgoročnih naročil podizvajalcem in javno-zasebnih partnerstev z vprašljivim učinkom na področju javnega interesa;

30. priporoča organom, naj pospešijo gradnjo pomembnih infrastrukturnih projektov, kot sta železniška povezava in sodobna avtocesta med Tirano in Skopjem v sklopu koridorja VIII;

31. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je upravna zmogljivost za izvrševanje okoljske zakonodaje omejena in da sta ravnanje z odpadki in upravljanje voda neučinkovita, to pa pogosto povzroča kazniva dejanja zoper okolje, ki ogrožajo gospodarske vire Albanije in preprečujejo oblikovanje z viri gospodarnega gospodarstva; poudarja, da je treba povečati kakovost presoje okoljskega vpliva ter pri ustreznih projektih zagotoviti javno udeležbo in posvetovanje s civilno družbo; poudarja, kako pomembno je izpolniti cilje boja proti podnebnim spremembam, ne da bi to negativno vplivalo na biotsko raznovrstnost, pokrajino, vodne vire, živalske in rastlinske vrste ter prizadeto lokalno prebivalstvo; je močno zaskrbljen, saj Komisija poroča, da se 44 od 71 načrtovanih hidroelektrarn gradi na zaščitenih območjih;

32. poudarja, da okoljski vpliv hidroelektrarn pogosto ni pravilno ocenjen, da bi zagotovili skladnost z mednarodnimi standardi in ustrezno naravovarstveno zakonodajo EU; svetuje vladi, naj ponovno razmisli o ustanovitvi nacionalnega parka Vjosa vzdolž vse reke in opusti načrte za nove hidroelektrarne vzdolž reke Vjose in njenih pritokov; spodbuja večje usklajevanje z zakonodajo EU na področju energije, zlasti sprejetje nacionalne energetske strategije, da bi povečali energetska neodvisnost in učinkovitost; pozdravlja nacionalni akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2015–2020;

33. ugotavlja, da uveljavljanje lastninskih pravic še vedno ni zagotovljeno na učinkovit način; odločno poziva, naj se konča postopek registracije in vračanja premoženja ter izplačevanja odškodnine, prav tako pa naj se posodobi in učinkovito izvaja strategija o lastninskih pravicah za obdobje 2012–2020; prav tako poziva organe, naj v zvezi s tem oblikujejo načrt z jasno opredeljenimi pristojnostmi in roki ter izvedejo javno informacijsko kampanjo, da bi nekdanje lastnike seznanili z njihovimi pravicami in dolžnostmi v zvezi z vračanjem premoženja; poziva k povečanju preglednosti, pravne gotovosti in enakosti obravnave v zvezi z zakonom o odškodnini za premoženje, ki je bilo zaseženo v komunističnem obdobju; poziva k imenovanju nacionalnega koordinatorja za lastninske pravice in k pospešitvi postopka registriranja in evidentiranja premoženja, vključno z digitalizacijo;

34. poudarja, kako pomembne so preiskave v postopku odkrivanja zločinov nekdanjega komunističnega režima, in izpostavlja moralno, politično in pravno odgovornost državnih institucij pri tem postopku; poziva organe, naj pripravijo ustrezne zakonodajne ukrepe, s katerimi bi pomagali pri rehabilitaciji žrtev, vključno z nadomestilom za posameznike in njihove družine, in preključijo vse politično motivirane sodbe, ki še vedno veljajo; poziva državne institucije, naj opravijo preiskave in storilce, ki so v obdobju komunistične diktature zagrešili zločin zoper človečnost, privedejo pred sodišče;

35. ugotavlja, da je obravnava komunistične preteklosti izjemno pomembna pri soočanju s kršitvami človekovih pravic ter iskanju resnice in pravice za žrtve; pozdravlja zakon o ustanovitvi organa za odprtje arhivov Sigurimija; pozdravlja, da sta predsedstvo OVSE in nemško veleposlaništvo objavila anketo „Poznavanje in dojetje komunistične preteklosti Albanije v javnosti ter pričakovanja v prihodnosti“; meni, da bo mogoče na podlagi teh prizadevanj vzpostaviti dialog o preteklosti in opredeliti pričakovanja za prihodnost;

Sreda, 15. februar 2017

36. poudarja, kako pomembno je okrepiti socialni dialog, vključenost organizacij civilne družbe, zmogljivost socialnih partnerjev in mehanizme za uveljavljanje socialnih pravic; poziva vlado, naj posodobi izobraževalni sistem, da bi bilo mogoče vzpostaviti bolj vključujočo družbo, zmanjšati neenakost in diskriminacijo ter mladim bolje posredovati veščine in znanje; poudarja, kako pomembna je podpora iz instrumenta za predpristopno pomoč, namenjena izobraževanju, zaposlovanju in socialnim politikam;
37. poziva albanske organe, naj okrepijo politiko, namenjeno invalidom, ki se še vedno soočajo s težavami pri dostopu do izobraževanja, zaposlovanja, zdravstvenega varstva, socialnih storitev in sprejemanja odločitev, vključno z ovirami, ki jim preprečujejo, da bi svobodno izvajali svojo glasovalno pravico;
38. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je ponovno povečalo število neutemeljenih prošenj za azil, ki jih v državah članicah EU vlagajo Albanci; poziva vlado, naj sprejme takojšnje in odločne ukrepe za obravnavanje tega pojava in za krepitev ozaveščanja, socialno-ekonomske podpore in prizadevanj za preprečevanje na tem področju; poziva jo tudi, naj obravnava dejavnike za spodbujanje, povezane z brezposelnostjo in strukturnimi pomanjkljivostmi na področju socialne zaščite, izobraževanja in zdravstvenih politik; poudarja, da je treba generalnemu direktoratu za meje in migracije ter obmejni policiji zagotoviti zadostne človeške vire ter izboljšati ustrezno medinstitucionalno sodelovanje, da bi se bilo mogoče bolje zoperstaviti nezakoniti migraciji;
39. želi pohvaliti Albanijo, da nenehno v celoti upošteva ustrezne izjave EU in sklepe Sveta, s čimer dokazuje jasno predanost evropskemu povezovanju in solidarnosti; poudarja pomen in nujnost stalnega konstruktivnega prispevka Albanije za politično stabilnost v regiji;
40. pozdravlja odločitev albanskih organov, da zunanjo politiko uskladijo s Sklepom Sveta (SZVP) 2016/1671, ki podaljšuje restriktivne ukrepe EU zoper Rusijo;
41. poudarja, kako pomembno je skrbeti za dobre sosedске odnose, ki ostajajo pomemben del procesa širitve in pogojevanja pri stabilizaciji-pridružitvenem procesu; pozdravlja konstruktivno in proaktivno vlogo Albanije pri spodbujanju regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov z drugimi državami širitve in sosednjimi državami članicami EU; pozdravlja udeležbo Albanije v pobudi zahodnobalkanske šesterice;
42. želi pohvaliti Albanijo in Srbijo, da si nenehno prizadevata izboljšati dvostranske odnose in okrepiti regionalno sodelovanje na politični in družbeni ravni, na primer z regionalnim uradom za sodelovanje mladih s sedežem v Tirani; spodbuja obe državi, naj še naprej dobro sodelujeta ter spodbujata spravo v regiji, zlasti s programi za mlade, na primer tistimi, ki so na voljo v sklopu Pozitivne agende za mlade na Zahodnem Balkanu;
43. je seznanjen z nedavnimi trenji v odnosih med Albanijo in Grčijo ter priporoča, da se obe strani vzdržita dejanj ali izjav, ki bi utegnile imeti negativne posledice za odnose;
44. ponovno poziva Komisijo, naj v svoja poročila vključi informacije o podpori, ki je bila Albaniji zagotovljena z instrumentom za predpristopno pomoč, in učinkovitosti izvedenih ukrepov, zlasti v zvezi s podporo, ki je bila izplačana v okviru tega instrumenta in namenjena izvajanju ključnih prednostnih nalog in ustreznih projektov;
45. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladi in parlamentu Albanije.
-

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0037

Poročilo o Bosni in Hercegovini za leto 2016**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o poročilu Komisije o Bosni in Hercegovini za leto 2016 (2016/2313(INI))**

(2018/C 252/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino (BiH) na drugi,
- ob upoštevanju protokola o prilagoditvi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter BiH na drugi strani zaradi upoštevanja pristopa Republike Hrvaške k Evropski uniji, ki je bil parafiran 18. julija 2016, podpisan pa 15. decembra 2016,
- ob upoštevanju prošnje Bosne in Hercegovine za članstvo v Evropski uniji z dne 15. februarja 2016,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta 19. in 20. junija 2003 o Zahodnem Balkanu in njihove priloge z naslovom „Solunska agenda za Zahodni Balkan: premik k evropski integraciji“,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. septembra 2016 o prošnji Bosne in Hercegovine za članstvo v Evropski uniji,
- ob upoštevanju sklepov predsedstva EU z dne 13. decembra 2016,
- ob upoštevanju prve seje stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU-BiH 5. in 6. novembra 2015 v Sarajevu in prvih srečanj stabilizacijsko-pridružitvenega sveta in stabilizacijsko-pridružitvenega odbora EU-BiH 11. oziroma 17. decembra 2015,
- ob upoštevanju končne izjave predsednika vrhunkega srečanja o Zahodnem Balkanu 4. julija 2016 v Parizu in priporočil organizacij civilne družbe za to srečanje,
- ob upoštevanju skupne izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice in komisarja za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja z dne 1. avgusta 2016 o pristanku oblasti Bosne in Hercegovine glede ključnih ukrepov na potu države v EU,
- ob upoštevanju skupne izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice in komisarja za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja z dne 17. septembra 2016 po odločitvi ustavnega sodišča BiH glede dneva Republike Srbske,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. novembra 2016 o širitveni politiki EU za leto 2016 (COM(2016)0715), ki mu je priložen delovni dokument služb Komisije z naslovom „Poročilo o Bosni in Hercegovini za leto 2015“ (SWD(2016)0365),
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računkega sodišča z naslovom „Predpristopna pomoč EU za krepitev upravne zmogljivosti na Zahodnem Balkanu: metarevizija“⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Evropsko računsko sodišče, 2016, št. 21.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju petdesetega poročila visokega predstavnika za izvajanje mirovnega sporazuma o Bosni in Hercegovini Varnostnemu svetu OZN⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju izjave vodje delegacije EU pri ZN Joãja Valeja de Almeide v imenu Evropske unije in njenih držav članic novembra 2016 med razpravo Varnostnega sveta o razmerah v Bosni in Hercegovini,
  - ob upoštevanju programa reform za BiH za obdobje 2015–2018, ki je bil sprejet julija 2015, in usklajevalnega mehanizma, ki so ga svet ministrov BiH ter vladi Federacije BiH in Republike Srbske sprejeli 23. avgusta 2016,
  - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o tej državi,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A8-0026/2017),
- A. ker EU ostaja zavezana perspektivi članstva BiH v EU ter njeni ozemeljski celovitosti, suverenosti in enotnosti; ker je bil na poti k vključitvi v EU dosežen napredek; ker je Svet pozval Komisijo, naj pripravi mnenje o prošnji za članstvo Bosne in Hercegovine;
- B. ker je komisar za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja državnim organom Bosne in Hercegovine 9. decembra 2016 v Sarajevu predal vprašalnik;
- C. ker bo začasna ustavitev uporabe avtonomnih trgovinskih ukrepov odpravljena, ko bo protokol o prilagoditvi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma podpisan in se bo začel začasno uporabljati;
- D. ker so oblasti na vseh ravneh s programom reform za Bosno in Hercegovino 2013–2018 potrdile, da je treba nujno začeti postopek sanacije in posodobitve gospodarstva, da bi ustvarili nova delovna mesta in spodbudili trajnostno, učinkovito, socialno pravično in trajno gospodarsko rast; ker je BiH pokazala zavezanost in pripravljenost za začetek nadaljnjih družbeno-gospodarskih reform, ki so nujne za zmanjšanje še vedno previsoke stopnje brezposelnosti mladih;
- E. ker je neodvisno, delujoče in stabilno pravosodje pomembno za zagotavljanje vladavine prava in napredka na poti k pristopu k EU;
- F. ker je vzdržnost procesa sprave še vedno na preizkušnji; ker bo napredek v procesu pristopa k EU omogočil nadaljnjo spravo;
- G. ker BiH še vedno ni izvršila sodb Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) v zadevah Sejdić-Finci, Zornić in Pilav;
- H. ker je korupcija še vedno zelo razširjena, tudi na najvišjih ravneh;
- I. ker je še vedno 74 000 notranje razseljenih oseb in znatno število beguncev iz Bosne in Hercegovine v sosednjih državah, po Evropi in po vsem svetu, 6 808 oseb pa je pogrešanih;
- J. ker je izobraževanje bistveno za oblikovanje in spodbujanje strpne in vključujoče družbe ter za spodbujanje medsebojnega razumevanja na področju kulture, vere in etnične pripadnosti v državi;
- K. ker je BiH podpisnica Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Espoo, 1991);

⁽¹⁾ S/2016/911.

Sreda, 15. februar 2017

L. ker se vse (potencialne) države kandidatke ocenjujejo po dosežkih, časovni načrt za pristop pa se določa glede na hitrost in kakovost potrebnih reform;

1. pozdravlja, da je Svet obravnaval prošnjo BiH za članstvo v EU in predajo vprašalnika, ter pričakuje mnenje Komisije o njeni vsebini; poziva pristojne organe BiH na vseh ravneh, naj se dejavno zavežejo temu procesu ter sodelujejo v postopku priprave mnenja Komisije in se pri tem usklajujejo, na poizvedbe Komisije pa naj zagotovijo en sam celovit niz odgovorov; poudarja, da bo ta postopek služil tudi kot dokaz za delovanje države; ponovno poudarja, da je proces pristopa k EU vključujoč proces, ki zajema vse deležnike;

2. ceni in pozdravlja vlogo trojke predsedstev, ki ima pomembno vlogo pri spodbujanju vseh drugih institucionalnih akterjev na vseh ravneh, da si prizadevajo za uresničevanje njihove vloge v celotnem procesu približevanja države Evropski uniji;

3. pozdravlja napredek pri izvajanju programa reform za obdobje 2015–2018 ter odločenost države, da si prizadeva za nadaljnje institucionalne in družbeno-gospodarske reforme; opozarja, da je bil novi pristop EU do BiH sprožen zaradi težkih družbeno-gospodarskih razmer in vse večjega nezadovoljstva med državljani; ugotavlja, da so se razmere nekoliko izboljšale, vendar poudarja, da je potrebno usklajeno in učinkovito izvajanje programa reform v skladu z akcijskim načrtom, da bi se po vsej državi dosegle resnične spremembe in konkretne izboljšave življenja vseh državljanov BiH;

4. poziva k ohranitvi reformnega zagona, da bi se BiH preoblikovala v popolnoma učinkovito, vključujočo in delujočo državo, ki bi zagotavljala enakost in demokratično zastopanost vseh konstitutivnih narodov in državljanov; obžaluje, da etnični in politični razkol, ki je posledica globoko zakoreninjenih teženj po razcepitvi, ki preprečujejo običajen demokratični razvoj, ter nadaljnja politizacija javnih uprav še vedno pogosto ovirata skupna reformna prizadevanja; poudarja tudi, da BiH ne bo uspešna kandidatka za članstvo v EU, dokler se ne vzpostavijo ustrezni institucionalni pogoji; poziva vse politične voditelje, naj si prizadevajo za uvedbo potrebnih sprememb, vključno z reformo volilnega zakonika, pri tem pa upoštevajo tudi načela iz prejšnjih resolucij, na primer načela federalizma, decentralizacije in legitimnega zastopanja, s čimer bi zagotovili, da bi lahko vsi državljani na volitvah enakopravno nastopili kot kandidati, bili izvoljeni in izvajali funkcijo na vseh političnih ravneh; meni, da je bistvenega pomena ohraniti soglasje o vključitvi v EU in usklajeno napredovati na področju pravne države, vključno z bojem proti korupciji in organiziranemu kriminalu ter reformo pravosodja in javne uprave; v enaki meri poudarja, da bi moralo biti nadaljnje in učinkovito osredotočanje na družbene in gospodarske reforme še naprej prednostna naloga;

5. pozdravlja dogovor o vzpostavitvi usklajevalnega mehanizma za zadeve, povezane z EU, ki naj bi izboljšal funkcionalnost in učinkovitost pristopnega procesa, tudi kar zadeva finančno pomoč EU, in omogočil boljše sodelovanje z EU; poziva, naj se ga začne hitro izvajati; prav tako poziva, naj se zagotovi učinkovito sodelovanje in komuniciranje med vsemi ravnmi vlade in z EU, da bi spodbudili uskladitev s pravnim redom Unije in njegovo izvajanje ter zagotovili zadovoljive odgovore na poizvedbe Komisije med celotnim postopkom priprave njenega mnenja; meni, da je nesprejemljivo, da vlada Republike Srbije poskuša vzpostaviti vzporedne komunikacijske kanale, tako da sprejema določbe o neposrednem poročanju Komisiji; poziva k nadaljnji okrepitvi vloge in zmogljivosti direktorata za evropsko integracijo, da bi v celoti prevzel svojo funkcijo usklajevanja v okviru izvajanja stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma ter na splošno v procesu pristopa;

6. je zadovoljen s podpisom Protokola o stabilizacijsko-pridružitvenem sporazumu, ki se bo začel začasno uporabljati 1. februarja 2017 in s katerim bodo ponovno samodejno uvedeni avtonomni trgovinski ukrepi, ki so bili prekinjeni 1. januarja 2016; željno pričakuje hitro in nemoteno ratifikacijo protokola;

7. obžaluje, da poslovnik stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora še ni bil sprejet, in sicer zaradi poskusov, da bi vanj uvedli blokiranje na podlagi etnične pripadnosti, zaradi česar ostaja BiH edina država širitve, v kateri še ni bilo mogoče ustrezno ustanoviti takšnega odbora; poziva organe predsedstva parlamenta BiH, naj brez odlašanja poiščejo rešitev za izpolnitev zahtev institucionalnega in pravnega okvira EU in zagotovijo smiseln parlamentarni nadzor nad pristopnim procesom; želi spomniti, da je treba v skladu s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom sprejeti poslovnik in da njegovo nesprejetje pomeni neposredno kršitev izvajanja sporazuma;

Sreda, 15. februar 2017

8. pozdravlja nekatere izboljšave volilne zakonodaje v skladu s priporočili Urada za demokratične institucije in človekove pravice pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE-ODIHR); je seznanjen, da so lokalne volitve 2. oktobra 2016 na splošno potekale urejeno; obžaluje, da meščani Mostarja po šestih letih še vedno ne morejo uresničevati svoje demokratične pravice do izvolitve svojih lokalnih predstavnikov zaradi stalnih nesoglasij med političnimi voditelji; poziva, naj se začne s spremembo volilne zakonodaje in mestnega statuta hitro izvajati sodba ustavnega sodišča o Mostarju; odločno obsoja nesprijemljivo nasilje nad volilnimi uradniki v Stolcu in poziva pristojne organe, naj ob upoštevanju načel pravne države poiščejo rešitev, preiščejo vsa nasilna dejanja in volilne nepravilnosti ter zagotovijo kazenski pregon storilcev; ugotavlja, da je centralna volilna komisija BiH razveljavila volitve v Stolcu, in poziva k ponovnim volitvam, ki naj se izvajajo v skladu z demokratičnimi standardi, mirno in strpno;

9. obžaluje, da izražena politična zaveza boju proti korupciji ni prinesla oprijemljivih rezultatov; poudarja, da ni doseženih rezultatov v najbolj odmevnih zadevah ter da je pravni in institucionalni okvir za boj proti sistemski korupciji, ki med drugim vključuje financiranje političnih strank, javna naročila, nasprotje interesov in prijavo premoženja, šibek in neustrezen; priznava napredek pri sprejemanju akcijskih načrtov o boju proti korupciji in ustanovitvi organov za preprečevanje korupcije na različnih ravneh upravljanja ter poziva k doslednemu in hitremu izvajanju teh sklepov; z zaskrbljenostjo opaža, da razdrobljenost in slabo sodelovanje med agencijami ovirata učinkovitost ukrepov za boj proti korupciji; poziva, naj se z ustreznimi kanali usklajevanja zagotovi večja strokovna specializacija v policiji in sodstvu; poudarja, da je treba doseči rezultate pri učinkovitem nadzoru financiranja političnih strank in kampanj, ustvariti pregledne postopke zaposlovanja v širšem javnem sektorju in odpraviti korupcijo pri postopku javnega naročanja;

10. poudarja, da so rezultati popisa iz leta 2013 pomembna podlaga za zagotovitev zadovoljivega odgovora na vprašalnik Komisije in bistvenega pomena za učinkovito družbeno-gospodarsko načrtovanje; pozdravlja končno oceno mednarodne nadzorne misije, v kateri je ta prišla do zaključka, da je bil popis v BiH v celoti izveden skladno z mednarodnimi standardi; obžaluje, da Republika Srbska rezultatov popisa ni hotela priznati za legitimne in da so njeni organi objavili svoje, ki se razlikujejo od tistih, ki jih je potrdil statistični urad BiH; poziva Republiko Srbsko, naj svoj pristop znova pretehta; poziva statistične urade BiH, naj na tem področju zagotovijo bistven napredek ter svojo statistiko in metodologijo uskladijo s standardi Eurostata;

11. opozarja, da je strokovna, učinkovita in na zaslugah temelječa javna uprava temelj procesa povezovanja za vsako državo, ki si želi postati članica EU; je zaskrbljen, ker se javna uprava še naprej drobi in politizira, to pa ovira institucionalne in zakonodajne reforme ter povzroča, da je zagotavljanje javnih storitev državljanom zapleteno in drago; poziva, naj se do razvoja politik in usklajevanja med vsemi ravni vlade nujno pristopa bolj usklajeno, poziva pa tudi k depolitizaciji javne uprave in javnega sektorja, boljšemu srednjeročnemu načrtovanju in jasni strategiji za upravljanje javnih financ;

12. ponovno izraža zaskrbljenost, ker se nadaljuje drobljenje na štiri različne pravne sisteme; poudarja, da je treba hitro obravnavati nerešene pomanjkljivosti sodstva, okrepiti njegovo učinkovitost in neodvisnost, tudi z depolitizacijo, se boriti proti korupciji v sodstvu in izvajati ustrezne postopke za izvrševanje sodnih odločb; poziva, naj se hitro sprejme akcijski načrt za izvajanje reform pravosodja v obdobju 2014–2018; poziva k polnemu izvajanju zakonodaje za zaščito otrok in učinkovit dostop otrok do pravnega varstva; pozdravlja sprejetje zakona o brezplačni pravni pomoči na državni ravni in uvedbo smernic visokega sodnega in tožilskega sveta o preprečevanju navzkrižja interesov, pripravi načrtov za zagotavljanje integritete in disciplinskih ukrepov;

13. poziva k okrepitvi splošne učinkovitosti sodstva, povečanju preglednosti in objektivnosti v postopku izbire novih sodnikov in tožilcev ter k okrepitvi mehanizmov za prevzemanje odgovornosti in zagotavljanje integritete v sodstvu; poudarja, da je treba okrepiti mehanizme za preprečevanje navzkrižja interesov in vzpostaviti mehanizme za preglednost finančnih poročil in prijav premoženja v sodstvu; je seznanjen s pomembno vlogo strukturiranega dialoga o pravosodju pri obravnavanju pomanjkljivosti v pravosodju BiH; poziva k iskanju zakonodajne rešitve, ki bi omogočala spremljanje učinkovitosti obravnave primerov na celotnem ozemlju BiH;

Sreda, 15. februar 2017

14. obžaluje, da se številne sodbe ustavnega sodišča ne izvajajo, vključno s sodbo o spoštovanju temeljnih demokratičnih pravic državljanov Mostarja za udeležbo na lokalnih volitvah; poziva k hitremu začetku izvajanja vseh sodb; opozarja predvsem na sodbo ustavnega sodišča o dnevu Republike Srbske, ki se je izpodbijala na referendumu 25. septembra 2016; meni, da je to resna kršitev Daytonskega mirovnega sporazuma ter napad na sodstvo in vladavino prava; poudarja, da je potreben dialog, ne pa enostranske pobude; poudarja, da so nacionalistična in populistična retorika in ukrepi resna ovira za razvoj in da je spoštovanje pravne države in ustavnega okvira države izjemno pomembno za napredovanje na poti do članstva v EU ter za ohranitev miru in stabilnosti v BiH;

15. strogo obsoja zakon o javnem redu in miru v Republiki Srbski, ki še vedno velja in spodkopava temeljne demokratične pravice glede svobode zbiranja, svobode združevanja in svobode medijev, pa tudi določbe o smrtni kazni v Republiki Srbski; poziva k celovitemu izvajanju zakona o prostem dostopu do informacij; poziva oblasti, naj hitro začnejo izvajati dodatni protokol h konvenciji Sveta Evrope o kibernetiki kriminaliteti, ki obravnava inkriminacijo rasističnih in ksenofobičnih dejanj, storjenih v informacijskih sistemih;

16. poziva voditelje vseh strani, naj se vzdržijo razdvajajoče, nacionalistične in separatistične retorike, ki deli družbo, ter dejanj, ki predstavljajo izziv koheziji, suverenosti in integriteti države; poziva k resnemu pristopu k reformam, ki bodo izboljšale družbenogospodarsko stanje vseh državljanov BiH, ustvarile demokratično, vključujočo in delujočo državo ter državo približale EU;

17. poudarja pomen nedavne sodbe ustavnega sodišča glede načela konstitutivnega statusa in enakosti treh konstitutivnih ljudstev pri izbiri zakonitih političnih zastopnikov na podlagi zakonite in sorazmerne zastopanosti v domu narodov parlamenta Federacije Bosne in Hercegovine;

18. z zadovoljstvom opaža sodelovanje pri primerih vojnih zločinov pred Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo (MKSJ) in spodbuja k regionalnemu sodelovanju pri sojenjih v primerih vojnih zločinov; izraža zaskrbljenost, ker so pri obravnavi vojnih zločinov uporabljani različni pravni standardi; pozdravlja spoprijemanje s sodnimi zaostanki v primerih domačih vojnih zločinov in dodatni napredek, dosežen z uspešnim preganjanjem vojnih zločinov, ki vključujejo spolno nasilje; pozdravlja sporazum med delegacijo EU in ministrstvom za finance BiH glede financiranja dejavnosti državnega tožilstva in sodišč v BiH za obravnavo vojnih zločinov;

19. odločno obsoja odločitev narodne skupščine Republike Srbske iz oktobra 2016, da počasti nekdanje voditelje te entitete, ki so bili obsojeni za vojne zločine; odločno poziva k spoštovanju žrtev vojnih zločinov ter spodbujanju sprave; spominja vse politične voditelje in institucije v BiH na odgovornost, da v imenu resnice in sprave objektivno ocenijo dogodke v času vojne in da preprečijo zlorabo sodstva politične namene;

20. izreka pohvalo glede napredka v zvezi s pregonom vojnih zločinov, ki vključujejo spolno nasilje, ter poziva pristojne organe, naj žrtvam spolnega nasilja med konflikti še olajšajo dostop do sodišč, tudi z zagotavljanjem brezplačne pravne pomoči, razširitev psihosocialnih in zdravstvenih storitev, povečanjem odškodnine in okrepitev nadaljnje obravnave; poziva k zagotovitvi, da se bodo dosledno priznavale pravice teh žrtev do povračila škode;

21. opaža napredek glede beguncev in notranje razseljenih oseb, ki so razseljene zaradi vojne v Bosni in Hercegovini, z vidika vračanja lastnine in najemniških pravic, pa tudi obnove stanovanjskih hiš; poziva pristojne organe, naj tem osebam poenostavijo vrnitev ter olajšajo dostop do zdravstvenega varstva, zaposlitve, socialnega varstva in izobraževanja, dodatno pozornost pa naj namenijo povrnitvi škode za lastnino, ki je ni mogoče vrniti;

22. je zaskrbljen nad trajno visokim številom oseb, pogrešanih zaradi vojne; poziva pristojne organe, naj z večjo vnemo obravnavajo vprašanje njihove nerešene usode, med drugim tudi z okrepitevijo sodelovanja med entitetama; poudarja, da je rešitev tega vprašanja izjemno pomembna za spravo in stabilnost v regiji;

Sreda, 15. februar 2017

23. izraža zaskrbljenost zaradi razmer v zdravstvenem sistemu v BiH, ki je med najbolj izpostavljenimi korupciji v tej državi; poziva oblasti, naj izvajajo nadzor, da ne bi prihajalo do diskriminacije pri dostopu do zdravljenja;

24. opaža, da je bil na področju boja proti organiziranemu kriminalu dosežen določen napredek; je kljub temu zaskrbljen, ker ni doslednega pristopa v boju proti organiziranemu kriminalu zaradi številnih akcijskih načrtov različnih organov pregona na različnih ravneh; poudarja, da je treba dodatno okrepiti okvir za sodelovanje med organi; pozdravlja skupne preiskave, vendar poziva k bolj usklajenim operacijam in boljši izmenjavi informacij; poziva h krepitvi zmogljivosti organov kazenskega pregona, tudi za boj proti terorizmu; poziva pristojne organe, naj sprejmejo ukrepe za boj proti financiranju terorizma in pranju denarja, prav tako pa naj povečajo zmogljivost za izvajanje finančnih preiskav; pozdravlja podpis sporazuma o operativnem in strateškem sodelovanju z Europolom, ki je usmerjen v boj proti čezmejnemu kriminalu, med drugim z izmenjavo informacij in skupnim načrtovanjem operativnih dejavnosti; spodbuja tudi sklenitev sporazuma o sodelovanju z Eurojustom;

25. poudarja, da je treba izboljšati boj proti trgovini z ljudmi; poziva federacijo, naj brez odlašanja spremeni kazenski zakonik tako, da bo prepovedoval vse oblike trgovine z ljudmi, katere žrtve so v 80 % primerov ženske in dekllice;

26. poziva h krepitvi mehanizmov za zbiranje, delitev in analizo podatkov o migracijah, saj statistike kažejo, da v BiH prihaja čedalje več ljudi iz držav z visokim migracijskim tveganjem; poziva pristojne organe, naj vse begunce in migrante, ki zaprosijo za azil ali prečkajo ozemlje države, obravnavajo v skladu z mednarodnim pravom in pravom EU ter izpopolnijo regulativni okvir za migracije in azil, da bi izboljšali medinstitucionalno usklajevanje in vzpostavili potrebno zmogljivost; poziva Komisijo, naj se še naprej ukvarja z vprašanji, povezanimi z migracijami, ki zadevajo vse države zahodnega Balkana, da bi zagotovili, da se spoštujejo evropske in mednarodne norme in standardi;

27. poudarja, da polarizacija v državi v kombinaciji s čedalje slabšimi družbeno-gospodarskimi razmerami, zlasti za mlade, povečuje nevarnost širjenja radikalizma; poziva k obvezni okrepitvi prizadevanj za boj proti radikalizaciji in dodatnim ukrepom za prepoznavanje, preprečevanje in prekinjanje toka tujih borcev ter kanalov, po katerih prihaja neizsledljiv denar, namenjen nadaljnji radikalizaciji, tudi s tesnim sodelovanjem z ustreznimi službami držav članic in držav v regiji ter z izvajanjem ustreznih zakonov; poziva k boljšemu usklajevanju med varnostno-obveščevalnimi službami in policijo; spodbuja odločno reševanje in kaznovanje primerov sovražnega govora in prenašanja ekstremističnih ideologij prek družbenih medijev; poziva k hitri uvedbi programov za deradikalizacijo in preprečevanje radikalizacije mladih v sodelovanju s civilno družbo, prek celovitega izobraževanja na področju človekovih pravic, da bi pripomogli k onemogočanju naracije o radikalizaciji in vzpostavili socialno kohezijo med otroci in mladino; v zvezi s tem spodbuja večjo udeležbo mladih v demokratičnem političnem procesu; poziva pristojne organe, naj se borijo proti verskemu ekstremizmu; z zaskrbljenostjo opaža obstoj radikaliziranih skupnosti po vsej državi in izpostavlja pomembno vlogo, ki jo v zvezi s tem igrajo verski voditelji, učitelji in izobraževalni sistem na splošno; prav tako poudarja, da je treba zagotoviti orodje za ponovno vključevanje v družbo in rehabilitacijo ter nadgraditi in izboljšati pripomočke za deradikalizacijo;

28. je seznanjen z dejavno udeležbo skupnega parlamentarnega odbora za varnost in obrambo pri zagotavljanju demokratičnega nadzora nad oboroženimi silami BiH; je zaskrbljen zaradi velikih zalog neregistriranega orožja in streliva, ki je v nezakoniti posesti državljanov, in poziva, naj se to orožje v celoti uniči; je prav tako zaskrbljen zaradi neustrezno skladiščenih obsežnih zalog streliva in orožja, za katere so pristojne oborožene sile; poudarja, kako pomemben je boj proti trgovini z orožjem, in poziva h krepitvi sodelovanja med EU in BiH; poziva k celostnemu pristopu za obravnavanje preostalih izzivov pri odstranjevanju min v državi do leta 2019;

29. meni, da je bistvenega pomena okrepiti sodelovanje javnosti pri odločanju in učinkoviteje pritegniti državljane – vključno z mladimi – k procesu pristopa k EU; ponovno poziva k uvajanju preglednih in vključujočih javnih mehanizmov za posvetovanje z organizacijami civilne družbe na vseh vladnih ravneh ter k oblikovanju preglednih in nediskriminativnih postopkov za dodeljevanje javnih sredstev tem organizacijam; opaža, da je civilna družba razdrobljena ter institucionalno in finančno šibka, kar vpliva na njeno trajnost in neodvisnost; poziva k nadaljnji podpori EU, oblikovanju boljših mehanizmov za sodelovanje med vlado in organizacijami civilne družbe, tudi z razvojem strateškega okvira za sodelovanje,

Sreda, 15. februar 2017

ter h konkretni udeležbi teh organizacij v procesu vključevanja v EU; obsoja stalne kampanje blatenja predstavnikov organizacij civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic ter nasilne napade nanje;

30. poudarja potrebo po občutnem izboljšanju strateškega, pravnega, institucionalnega in političnega okvira za spoštovanje človekovih pravic; poziva k sprejetju strategije na področju človekovih pravic in boja proti diskriminaciji za celotno državo in k nadaljnjim ukrepom, da bi zagotovili uspešno izvajanje mednarodnih instrumentov za človekove pravice, ki jih je BiH podpisala in ratificirala; poziva k hitremu sprejetju zakonodaje o reformi instituta varuha človekovih pravic; poziva, naj se pri sprejetju te zakonodaje upoštevajo priporočila Mednarodnega usklajevalnega odbora in Beneške komisije; je zaskrbljen, ker urad varuha človekovih pravic ne deluje, kot bi moral, predvsem zaradi pomanjkanja ustreznih človeških virov in resnih finančnih omejitev; poziva organe BiH na federalni ravni in v Republiki Srbski, naj olajšajo delo varuha človekovih pravic;

31. je zaskrbljen zaradi nenehne diskriminacije invalidov na področjih zaposlovanja, izobraževanja in dostopa do zdravstvene oskrbe; poziva k sprejetju skupnega državnega akcijskega načrta za pravice invalidov; poziva k oblikovanju celovite in povezane strategije za družbeno vključevanje Romov in zastopanost romske skupnosti; poziva k bolj usmerjeni socialni pomoči, da bi dosegli najbolj ranljive prebivalce; pozdravlja dejstvo, da so nekatere vlade in parlamenti začeli razpravljati o pravicah oseb LGBTI in pripravljati posebne ukrepe za njihovo zaščito; poziva, naj se zagotovi varnost skupin LGBTI in njihova pravica do združevanja; pozdravlja spremembe v zakonu BiH o boju proti diskriminaciji, ki podlago za morebitno diskriminacijo razširja na starost, invalidnost, spolno usmeritev in spolno identiteto; poziva, naj se ga začne hitro izvajati; pozdravlja dejstvo, da je bila v spremembo kazenskega zakonika Federacije BiH vključena tudi prepoved kaznivih dejanj iz sovraštva; spodbuja k vključevanju izobraževanja o kaznivih dejanjih iz sovraštva v učne načrte in programe usposabljanja policistov, tožilcev in sodnikov, ter k izboljšanju sodelovanja med policijo in pravosodnimi organi pri pregonu kaznivih dejanj iz sovraštva; ponovno odločno poziva k razveljavitvi določbe o smrtni kazni v ustavi Republike Srbske;

32. poziva k prizadevanjem za dodatno krepitev sistemov za zaščito otrok, da bi preprečili in odpravili nasilje nad otroki ter njihove zlorabe, zanemarjanje in izkoriščanje; priporoča, da se več sredstev dodeli za preprečevanje in okrepitev usklajenosti občinskih vlad na področju zaščite otrok; poziva k izvajanju akcijskega načrta BiH za otroke za obdobje 2015–2018;

33. ugotavlja, da je pravni okvir za varstvo manjšin na splošno uveljavljen in skladen z Okvirno konvencijo Sveta Evrope za varstvo narodnih manjšin; pozdravlja reaktivacijo federalnega sveta narodnih manjšin v BiH; je zaskrbljen, ker med državo in entitetama nenehno primanjkuje usklajenosti, ker se veljavni zakoni ne izvajajo in ker strateška platforma za narodne manjšine na ravni države še ni sprejeta; obžaluje, da sta prisotnost in udeležba narodnih manjšin v političnih in javnih razpravah in v medijih še vedno šibki;

34. poziva k nadaljnjim prizadevanjem za spodbujanje enakosti spolov in povečanje udeležbe žensk v političnem in javnem življenju in zaposlovanju, za izboljšanje njihovega družbeno-ekonomskega položaja in za krepitev pravic žensk nasploh; ugotavlja, da so pravne določbe, ki zagotavljajo enakost med ženskami in moškimi, sicer na splošno uveljavljene, vendar je njihovo izvajanje še vedno neučinkovito; zaskrbljeno ugotavlja, da je na področju zaposlovanja še vedno prisotna diskriminacija, povezana z materinstvom, ter da entiteti in kantoni še nimajo usklajene zakonodaje o porodniškem in starševskem dopustu; poudarja tudi, da se obstoječi aktivni ukrepi na trgu dela, namenjeni podpori zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih in ranljivih skupin, kot so invalidi, neučinkovito izvajajo; poudarja, kako pomembno je povečati delež deklet, zlasti iz skupnosti Romov, ki zaključijo osnovno in srednjo šolo;

35. poudarja, kako pomembno je učinkovito izvajati zakonodajo o preprečevanju nasilja v družini in zaščiti pred njim, in sicer v skladu z mednarodnimi konvencijami, ki se nanašajo na preprečevanje nasilja v družini in zaščito pred njim, ki jih je BiH podpisala in ratificirala; pozdravlja prizadevanja pristojnih organov za začetek izvajanja Istanbulske konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima; poziva k uskladitvi zakonodaje in javne politike s to konvencijo; poziva, naj se ženske, ki so preživele nasilje, obvešča o razpoložljivih oblikah podpore in pomoči ter ustanovi krizne centre za žrtve posilstva ali drugih oblik spolnega nasilja; je zaskrbljen zaradi pomanjkanja

Sreda, 15. februar 2017

sistematičnega evidentiranja nasilja na podlagi spola;

36. obžaluje, da BiH še vedno krši Evropsko konvencijo o človekovih pravicah s tem, ko ne izvršuje sodb Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevah Sejdić-Finci, Zornić in Pilav; odločno poziva, naj se v zvezi s tem obvezno doseže napredek, da bi se izboljšali obeti države glede članstva v EU; poudarja, da bi izvrševanje omenjenih sodb prispevalo k vzpostavitvi demokratične in dobro delujoče družbe, v kateri se vsem zagotavljajo enake pravice; ponavlja, da neizvajanje teh pravil omogoča odkrito diskriminacijo državljanov v BiH in ni združljivo z vrednotami EU;

37. je zaskrbljen zaradi primerov političnega pritiska in ustrahovanja novinarjev, vključno s fizičnimi in verbalnimi napadi, tudi s strani visokih uradnikov ali nekdanjih uradnikov, pa tudi zaradi pomanjkanja preglednosti lastništva medijev; je prav tako zaskrbljen, ker se zoper kritične medijske hiše in novinarje vlagajo civilne tožbe zaradi obrekovanja; poudarja, da je treba preiskati napade na novinarje in jim zagotoviti ustrezen sodni razplet; poziva organe, naj odločno obsodijo vse napade na novinarje in medijske hiše ter zagotovijo, da se bodo tovrstni primeri v celoti preiskovali, storilci pa bodo privedeni pred sodišče; poziva k nadaljnjim nujnim ukrepom, da se zagotovi polno spoštovanje svobode izražanja in tiska ter dostop do informacij na spletu in drugje; poziva oblasti BiH, naj sprejmejo nujne ukrepe, s katerimi bodo javne medije rešile pred propadom; poziva pristojne organe, naj zagotovijo neodvisnost in finančno stabilnost treh javnih radiotelevizij, pa tudi politično, operativno in finančno neodvisnost ter preglednost Regulatorne agencije za komunikacije; poziva pristojne organe, naj zagotovijo medijsko pluralnost in oddajanje v vseh uradnih jezikih BiH; poziva k dokončanju prehoda na digitalno oddajanje in vzpostavitvi strategije za širokopasovne povezave;

38. ostaja zaskrbljen, ker je izobraževalni sistem še vedno razdrobljen, segregiran, neučinkovit in zapleten; poziva k sprejetju skupnega osrednjega učnega načrta za celotno državo, ki bo prispeval h koheziji v državi; poziva k boljšemu usklajevanju med različnimi ravni upravljanja izobraževanja, da se spodbudi vključujoč in nediskriminatoren izobraževalni sistem ter medkulturno, medversko in medetnično sodelovanje; poziva organe, naj med različnimi etničnimi skupinami spodbujajo načela strpnosti, dialoga in medkulturnega razumevanja; poziva k sprejetju konkretnih ukrepov, ki bodo izboljšali učinkovitost izobraževalnega sistema in odpravili prakse segregacije, obenem pa zagotavljali pravico do enakih možnosti izobraževanja v vseh uradnih jezikih BiH; ostaja zaskrbljen zaradi visokega deleža oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, pa tudi zaradi vztrajno visoke stopnje šolskega osipa med romskimi učenci; obžaluje počasen napredek pri obravnavanju in reševanju vprašanja „dve šoli pod isto streho“, monoetičnih šol in drugih oblik segregacije in diskriminacije v šolah;

39. pozdravlja ukrepe za posodobitev delovne zakonodaje, izboljšanje poslovnega okolja in odpravljanje slabosti v finančnem sektorju v okviru programa reform; z zadovoljstvom ugotavlja, da se je povečal delež registriranih zaposlitev in da so bili sprejeti ukrepi za boljše usklajevanje gospodarskih politik; pozdravlja triletni program instrumenta za povečanje financiranja, ki je bil dogovorjen z Mednarodnim denarnim skladom ter naj bi dodatno prispeval k izboljšanju poslovnega ozračja, zmanjšal obseg vlade in varoval finančni sektor; še vedno obžaluje, da ni enotnega gospodarskega prostora, kar ovira poslovno okolje, neposredne tuje naložbe ter mala in srednja podjetja; poziva k reševanju teh vprašanj z uglaseno in usklajeno industrijsko politiko in politiko MSP za vso državo; poziva pristojne organe, naj nujno zasnujejo ukrepe za okrepitev vladavine prava, poenostavitev postopkov za izvrševanje pogodb in boj proti korupciji v gospodarstvu;

40. pozdravlja rahlo zmanjšanje brezposelnosti; vseeno ostaja zaskrbljen, ker je brezposelnost še vedno pretežno strukturna in ker ostaja brezposelnost mladih visoka, to pa povzroča množičen beg možganov; spodbuja BiH, naj dejavno sodeluje v različnih programih, namenjenih mladim v regiji, kot so tisti v okviru pozitivne agende za mlade na Zahodnem Balkanu ali regionalnega urada za sodelovanje mladih (RYCO); poziva pristojne organe, naj dodatno okrepijo veljavno zakonodajo in uvedejo aktivne politike trga dela, ki bodo zlasti namenjene mladim, ženskam, ranljivim skupinam, vključno z Romi, in dolgotrajno brezposelnim ter bodo krepile zmogljivosti zavodov za zaposlovanje;

Sreda, 15. februar 2017

41. obžaluje, da je bila delovna zakonodaja v obeh entitetah sprejeta z nujnim postopkom in brez ustreznega dialoga s socialnimi partnerji; ugotavlja, da so pravice delavcev in sindikalne pravice še vedno omejene, in poudarja, kako pomembno je, da se ti zakoni še okrepijo in uskladijo po vsej državi; opozarja, da je BiH podpisala številne konvencije Mednarodne organizacije dela, ki med drugim priznavajo načelo socialnega dialoga in pomembnost sodelovanja s socialnimi partnerji; poudarja, kako pomembno je dodatno okrepiti in uskladiti zdravstveno in varnostno zakonodajo po vseh državi; poudarja tudi, da sta potrebni reforma in uskladitev razdrobljenega sistema socialnega varstva, s čimer bi spodbujali socialno kohezijo in zagotovili socialno varstvo najbolj ranljivih skupin;

42. ugotavlja, da je bil dosežen napredek pri nadaljnjem usklajevanju politik in zakonodaje na področju varstva okolja; poziva k znatnim prizadevanjem za pravilno in sistematično izvajanje in izvrševanje veljavne zakonodaje; poudarja, da je treba sprejeti strategijo približevanje pravnega reda na področju okolja za vso državo, izboljšati pravni okvir in okrepiti upravne in nadzorne zmogljivosti; poudarja, da je treba zakonodajo o dostopu do informacij o okolju in javni udeležbi pri postopkih odločanja uskladiti s pravnim redom Unije; poziva k obvezni uskladitvi s pravnim redom EU na področju varstva okolja; poudarja, da je treba pri načrtovanju in gradnji hidroelektrarn in drugih projektov upoštevati mednarodno okoljsko zakonodajo in zakonodajo EU na tem področju; meni, da se projektov hidroelektrarn ne sme uresničevati v zaščitenem naravnem okolju in da ne smejo škoditi naravi; poudarja, da je v zvezi s posameznimi projekti potrebna javna udeležba in posvetovanje s civilno družbo; izraža zaskrbljenost, ker ni napredka pri reševanju problema prekomernega in čezmejnega onesnaževanja okolja zaradi delovanja rafinerije v Bosanskem Brodu;

43. poudarja, da so dogovorjene prednostne naloge EU na področju elektroenergetskih in plinovodnih povezav s sosednjimi državami obtičale na mrtvi točki, ker ni političnega dogovora o energetske strategiji za vso državo; v zvezi s tem poudarja, da je treba sprejeti energetske strategije za vso državo in sprejeti pravni okvir za plin, v skladu s tretjim energetske skupnosti, da se lahko odpravijo sankcije evropske energetske skupnosti; poziva, naj se sprejme zakon o zemeljskem plinu, da bi povečali zanesljivost oskrbe; poziva oblasti, naj zagotovijo uskladitev s standardi EU in mednarodnimi standardi ter cilji politike na področju energije in podnebnih sprememb;

44. je seznanjen z infrastrukturnimi pomanjkljivostmi države in se zavzema za nadaljnje naložbe v projekte, ki bi izboljšali prometne povezave znotraj BiH in s sosednjimi državami; spodbuja polno sodelovanje BiH pri izvajanju agende EU na področju povezanosti; je zadovoljen, da je bila julija 2016 za vso državo sprejeta okvirna prometna strategija za obdobje 2015–2030; poudarja, da bi to BiH omogočilo dostop do sredstev instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) II; poziva organe, naj uskladijo pravni okvir na področju prometa z ustrežno zakonodajo EU, vzpostavijo delujoče prometne verige, odpravijo ozko grlo v koridorju Vc ter pozorno spremljajo pravila o javnih naročilih in načelo preglednosti pri izbiri pogodbениh izvajalcev, da bi preprečili zlorabe in korupcijo;

45. pozdravlja stalno konstruktivno in proaktivno vlogo BiH pri spodbujanju dvostranskega in regionalnega sodelovanja; poziva k nadaljnjim prizadevanjem za rešitev odprtih dvostranskih vprašanj, tudi o določitvi meje s Srbijo in Hrvaško, ter za obravnavanje primerov čezmejnega onesnaževanja okolja; izraža zadovoljstvo, ker je BiH še dodatno dvignila stopnjo usklajenosti – z 62 % na 77 % – z ustreznimi izjavami in sklepi EU na področju skupne zunanje in varnostne politike; obžaluje odločitev oblasti BiH, da ne bodo podprle omejevalnih ukrepov EU proti Rusiji po njeni nezakoniti priključitvi Krima; opozarja BiH, da je potrebna enotna zunanja politika in da je usklajevanje zunanje politike bistven del članstva v EU; meni, da je pomembno usklajevanje zunanje politike BiH z zunanjo politiko EU ter da si EU še naprej dejavno prizadeva za ohranitev varnosti in zaščite BiH; pozdravlja nadaljnje izvajanje operacije ALTHEA, ki zagotavlja predvsem krepitev zmogljivosti in usposabljanje, vendar lahko po potrebi še vedno prispeva k odvratilnim dejavnostim oblasti BiH; je prav tako zadovoljen, da je varnostni svet OZN novembra 2016 podaljšal mandat operacije EUFOR za leto dni;

46. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsednici/visoki predstavnici, Svetu, Komisiji, predsedstvu BiH, svetu ministrov BiH, parlamentarni skupščini BiH, vladam in parlamentom Federacije Bosne in Hercegovine, entitet Republike Srbske in okrožja Brčko ter vladam vseh desetih kantonov.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0038

Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik: letni pregled rasti za leto 2017

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: letni pregled rasti za leto 2017 (2016/2306(INI))

(2018/C 252/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti njenih členov 121(2), 126, 136 in Protokola št. 12 o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem,
- ob upoštevanju protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
- ob upoštevanju protokola št. 2 k o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
- ob upoštevanju Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1174/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o izvršilnih ukrepih za odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 1177/2011 z dne 8. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospežitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1173/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 12.

⁽²⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 41.

⁽³⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 8.

⁽⁴⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 33.

⁽⁵⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

⁽⁶⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 1.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmerne primanjkljaja držav članic v euroobmočju ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o letnem pregledu rasti za leto 2016 z dne 15. januarja 2016,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o poročilu o fiskalni vzdržnosti za leto 2015 z dne 8. marca 2016,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 17. in 18. marca 2016,
- ob upoštevanju izjave Euroskupine z dne 9. septembra 2016 o skupnih načelih za izboljšanje dodeljevanja odhodkov,
- ob upoštevanju letnega poročila Evropske centralne banke (ECB) za leto 2015,
- ob upoštevanju jesenske evropske gospodarske napovedi Evropske komisije za leto 2016 z dne 9. novembra 2016,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. januarja 2015 z naslovom „Kako čim boljše izkoristiti prožnost v okviru obstoječih pravil pakta za stabilnost in rast“ (COM(2015)0012),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 o „Letnem pregledu rasti za leto 2017“ (COM(2016)0725),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 o priporočilu za Priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja (COM(2016)0726),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 z naslovom Za pozitivno fiskalno naravnost v euroobmočju (COM(2016)0727),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 16. novembra 2016 o poročilu o mehanizmu opozarjanja za leto 2017 (COM(2016)0728),
- ob upoštevanju razprave z nacionalnimi parlamenti v okviru evropskega parlamentarnega tedna leta 2017,
- ob upoštevanju poročila o dokončanju evropske ekonomske in monetarne unije („poročilo petih predsednikov“),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. oktobra 2015 o korakih za dokončanje ekonomske in monetarne unije (COM(2015)0600),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2015 o pregledu okvira za gospodarsko upravljanje: ocena stanja in izzivi ⁽³⁾;
- ob upoštevanju letnega poročila Eurofoundovega Evropskega centra za spremljanje prestrukturiranja za leto 2015,

⁽¹⁾ UL L 140, 27.5.2013, str. 11.

⁽²⁾ UL L 140, 27.5.2013, str. 1.

⁽³⁾ UL C 407, 4.11.2016, str. 86.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju sporočila voditeljev držav skupine G20 na vrhu dne 4. in 5. septembra 2016 v Hangžuju,
  - ob upoštevanju izjave predsednika ECB na 34. zasedanju Mednarodnega monetarnega in finančnega odbora 7. oktobra 2016,
  - ob upoštevanju sporazuma, sprejetega 12. decembra 2015 na 21. zasedanju konference pogodbenic o podnebnih spremembah v Parizu,
  - ob upoštevanju resolucije Odbora regij o evropskem semestru za leto 2016 in glede na letni pregled rasti za leto 2017 (12. oktober 2016),
  - ob upoštevanju Letnega poročila o evropskih MSP 2015/2016,
  - ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 26. avgusta 2016 o izvajanju Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (COM(2016)0534),
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve in mnenj Odbora za proračun, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za regionalni razvoj (A8-0039/2017),
- A. ker gospodarstvo Evropske unije počasi okreva in zmerno raste, čeprav ne v vseh državah članicah enako;
- B. ker bo realna rast BDP v letu 2016 predvidoma znašala 1,8 % za EU in 1,7 % za euroobmočje, v letu 2017 pa 1,6 % oziroma 1,7 %, javni dolg leta 2016 pa naj bi znašal 86,0 % v EU in 91,6 % v euroobmočju; ker naj bi primanjkljaj v euroobmočju leta 2016 znašal 1,7 % BDP, v letih 2017 in 2018 pa 1,5 %;
- C. ker je potrošnja prebivalstva trenutno glavno gonilo rasti in naj bi po pričakovanjih to ostala tudi leta 2017; ker je v Evropi še vedno znatna naložbena vrzel in so naložbe občutno nižje kot pred krizo;
- D. ker stopnja zaposlenosti v EU postopno narašča, čeprav neenakomerno in prepočasi, zaradi česar se je brezposelnost v euroobmočju leta 2016 sicer zmanjšala na 10,1 %, a to ni dovolj, da bi se bistveno zmanjšali brezposelnost med mladimi in dolgotrajna brezposelnost;
- E. ker se to okrevanje na trgih dela in rast po državah članicah razlikujeta in sta precej krhka, zaradi česar je treba v EU spodbujati konvergenco navzgor;
- F. ker je rast v veliki meri izhajala iz nekonvencionalnih monetarnih politik, ki pa ne morejo večno trajati; ker to podpira poziv k trojnemu pristopu politike – naložbe, ki so prijazne rasti, vzdržne strukturne reforme in odgovorne javne finance – z doslednim izvajanjem Pakta za stabilnost in rast v državah članicah ter ob popolnem spoštovanju njegovih določb o prožnosti;
- G. ker imajo nekatere države članice še vedno zelo visok javni in zasebni dolg, ki presega prag 60 % BDP, določen v Paktu za stabilnost in rast;
- H. ker je Komisija v svojih ocenah o osnutkih proračunskih načrtov držav, ki so članice euroobmočja, za leto 2017 ugotovila, da noben načrt ni resno neskladen z zahtevami Pakta za stabilnost in rast, da pa fiskalne prilagoditve ne dosejajo tistega, kar Pakt zahteva, oziroma obstaja tveganje, da zahtevanega ne bodo dosegle;
- I. ker je Komisija v svojih ocenah o osnutkih proračunskih načrtov držav, ki so članice euroobmočja, ugotovila, da le devet držav članic izpolnjuje zahteve Pakta za stabilnost in rast;

Sreda, 15. februar 2017

- J. ker je dolgoročna vzdržnost javnih financ v državah članicah EU skrb vzbujajoča z vidika medgeneracijske pravičnosti;
- K. ker lahko na višino javnega dolga vplivajo tako pogojne kot implicitne obveznosti;
- L. ker imajo nekatere države članice zelo velike plačilnobilančne presežke, evropska makroekonomska neravnotežja pa so še vedno velika;
- M. ker EU potrebuje velika dodatna prizadevanja za javne in zasebne naložbe, zlasti v izobraževanje, raziskave, informacijsko-komunikacijsko tehnologijo in inovacije ter v nova delovna mesta in podjetja, da bi uresničila svoj potencial rasti in odpravila sedanjo naložbeno vrzel, ko so naložbe še vedno na taki ravni kot pred krizo; ker je za to potrebno zlasti izboljšanje regulativnega okolja;
- N. ker je visoka stopnja slabih posojil še vedno velik izziv v številnih državah članicah; ker se rast posojil postopoma izboljšuje, vendar je še vedno manjša kot pred krizo;
- O. ker je za izboljšanje premajhne globalne konkurenčnosti EU in za povečanje njene trajnostne rasti potrebno boljše izvajanje nove kombinacije politik, inteligentne strukturne reforme v državah članicah in dokončanje enotnega trga;
- P. ker se gospodarstva z bolj kaznovalno stečajno ureditvijo odpovedujejo morebitnemu povečanju dodane vrednosti in zaposlovanja, zaradi česar bi morale vse države članice v celoti izvajati načelo druge priložnosti iz Akta za mala podjetja;
- Q. ker je evropska konkurenčnost močno odvisna tudi od necenovnih elementov, ki so povezani z inovacijami, tehnologijo in organizacijskimi zmogljivostmi, in ne le od cen, stroškov in plač;
- R. ker je namen direktive o zamudah 2011/7/EU pri plačilih pomagati družbam, ki imajo visoke stroške ali jim celo grozi stečaj zaradi zamud zasebnih in javnih družb pri plačilih; ker je zunanje naknadno vrednotenje razkrilo, da javni subjekti v več kot polovici držav članic še ne spoštujejo 30-dnevnega roka za plačilo, ki ga določa zakonodaja; ker je bilo v poročilu ugotovljeno, da imajo države članice, ki so vključene v programe za prilagajanje, težave pri uporabi direktive, kadar morajo najti ravnotežje med takojšnjim plačilom sprotnih računov in odplačevanjem nakopičenega dolga;
1. pozdravlja letni pregled rasti Komisije za leto 2017, ki potrjuje strategijo tvornega trikotnika javnih in zasebnih naložb, socialno uravnoteženih strukturnih reform in odgovornih javnih financ, in poziva k boljšemu izvajanju te kombinacije politik; se strinja, da je za zagotavljanje rasti in delovnih mest ter podpiranje gospodarskega okrevanja potreben hitrejši napredek pri sprejemanju reform v skladu s priporočili za posamezne države; zato obžaluje zelo nizko stopnjo izvajanja priporočil za posamezne države, ki se je z 11 % leta 2012 zmanjšala na le 4 % leta 2015; poudarja, da bodo morale države članice pospešiti svoja prizadevanja za reforme, če bodo želele ponovno vzpostaviti rast in ustvarjati delovna mesta; podpira izjavo Komisije, da je njena najpomembnejša prednostna naloga spodbujanje delovnih mest, rasti in naložb v Uniji;
  2. opaža pretirano zanašanje na monetarno politiko Evropske centralne banke, in ugotavlja, da monetarna politika ne zadostuje za spodbujanje rasti, če ni naložb in vzdržnih strukturnih reform;
  3. se strinja s Komisijo, da bi se morale euroobmočje vse bolj opirati na domače povpraševanje; meni, da bi bilo večje domače povpraševanje ustrežnejše za trajnostno rast euroobmočja;
  4. ugotavlja, da se v letu 2016 nadaljuje zmerna rast, ki presega raven pred krizo, a jo je treba obravnavati z vidika izredne monetarne politike, saj je rast šibka in jo države članice neenakomerno dosegajo; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da BDP in rast produktivnosti ne dosegata vsega svojega potenciala in da zdaj torej ni čas za samozadovoljstvo, ter meni, da so za to zmerno okrevanje potrebna neutrudna prizadevanja, če želimo doseči večjo odpornost z rastjo in zaposlovanjem;

Sreda, 15. februar 2017

5. ugotavlja, da je referendum v Združenem kraljestvu povzročil negotovost v evropskem gospodarstvu in na finančnih trgih; ugotavlja, da je izid nedavnih predsedniških volitev v Združenih državah Amerike povzročil politično negotovost, ki utegne prizadeti evropsko gospodarstvo, nenazadnje tudi v mednarodnih trgovinskih odnosih;
6. z zaskrbljenostjo zaznava upiranje globalizaciji in vzpon protekcionizma;
7. ugotavlja, da čeprav se brezposelnost v povprečju postopoma zmanjšuje in stopnja aktivnosti narašča, v številnih državah članicah še vedno ostajajo strukturni izzivi; ugotavlja, da je stopnja dolgotrajne brezposelnosti in brezposelnosti mladih še vedno visoka; poudarja, da so v teh državah članicah potrebne vključujoče reforme trga dela z doslednim spoštovanjem socialnega dialoga, če želimo odpraviti te strukturne pomanjkljivosti;
8. poudarja, da je raven naložb v EU v euroobmočju še vedno veliko nižja kot pred krizo; je prepričan, da je treba naložbeno vrzel zapolniti z zasebnimi in javnimi naložbami, in poudarja, da lahko vidne rezultate v kratkem času in ustreznem obsegu prinesejo le usmerjene naložbe; se strinja s Komisijo, da je čas nizkih stroškov financiranja idealen za predfinanciranje naložb, zlasti infrastrukturnih;

Naložbe

9. se strinja s Komisijo, da sta dostop do finančnih sredstev in okrepljen enotni trg bistvena za rast podjetij in inovacije; poudarja, da nove kapitalске in likvidnostne zahteve, ki so sicer potrebne za večjo odpornost bančnega sektorja, ne bi smele ogroziti zmožnosti bank posojanje realnemu gospodarstvu; meni, da bi si bilo treba bolj prizadevati za boljši dostop malih in srednjih podjetij do finančnih sredstev; zato poziva Komisijo, naj poveča svoja prizadevanja za izboljšanje možnosti financiranja;
10. poudarja, da so najpomembnejše javne naložbe v človeški kapital in socialno infrastrukturo; meni, da je treba nujno omogočati javne in zasebne naložbe na področjih, kot so izobraževanje, inovacije ter raziskave in razvoj, saj so to odločilni dejavniki konkurenčnejšega evropskega gospodarstva;
11. pozdravlja predlog Komisije, da bi podaljšala trajanje Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) in podvojila njegova finančna sredstva; poudarja, da je treba znatno izboljšati geografsko in sektorsko pokritost sklada, da bi dosegli cilje uredbe; poudarja, da bi moral sklad privabljati finančna sredstva tudi za projekte s čezmejno razsežnostjo, uravnoteženo po vsej Uniji; poudarja, da je potrebna boljša usklajenost med državami članicami, Komisijo in Evropskim svetovalnimi vozliščem za naložbe;
12. poziva države članice in Komisijo, naj pospešijo in čim bolj povečajo uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI), da bi izkoristile vsa notranja gonila rasti in spodbujale konvergenco navzgor;
13. ugotavlja, da je zanesljiv finančni sistem in njegove institucije bistvenega pomena za privabljanje naložb in rast v evropskem gospodarstvu; poudarja, da sta se varnost in stabilnost v tem finančnem sistemu povečala v primerjavi z ravno pred krizo; vseeno pa želi spomniti, da še vedno niso rešena nekatera odprta vprašanja, na primer obseg slabih posojil, ki so se nakopičila med finančno krizo;
14. poudarja, da lahko popolnoma delujoča unija kapitalskih trgov dolgoročno zagotovi alternativne vire financiranja za mala in srednja podjetja in dopolni vire iz bančnega sektorja ter tako gospodarstvu na splošno omogoči bolj raznovrstne vire financiranja; poziva Komisijo, naj pospeši svoje delo za unijo kapitalskih trgov, da bi se kapital učinkoviteje porazdelil po vsej EU, da bi poglobili kapitalске trge EU, povečali diverzifikacijo za vlagatelje, spodbudili dolgoročne naložbe in dodobra izkoristili inovativne finančne instrumente EU, ki so namenjeni podpiranju dostopa malih in srednjih podjetij do kapitalskih trgov; poudarja, da dokončanje unije kapitalskih trgov ne bi smelo ogroziti dosedanjih dosežkov in bi moralo v končni fazi koristiti evropskim državljanom;
15. poudarja, da je potrebno večje financiranje naložb; poziva k dobro delujočemu finančnemu sistemu, ki bo lahko z večjo stabilnostjo in obstoječimi čezmejnimi institucijami zlasti malim in srednjim podjetjem zagotavljal likvidnost in vzdrževanje trga; glede tega želi tudi spomniti, da imajo hitro rastoča podjetja težave pri dostopanju do finančnih sredstev; poziva Komisijo, naj opredeli in začne izvajati projekte, s katerimi bo podprla in privabila tržne naložbe za tovrstna podjetja; poudarja, da reforme v zvezi z bančno strukturo ne bi smele ovirati zagotavljanja likvidnosti;

Sreda, 15. februar 2017

16. spodbuja temeljito, postopno dokončanje bančne unije in razvoj unije kapitalskih trgov, da se poveča odpornost bančnega sektorja, prispeva k finančni stabilnosti, vzpostavi stabilno okolje za naložbe in rast ter prepreči razdrobljenost finančnega trga euroobmočja; poudarja, da je pri tem ključno načelo odgovornosti in da je nujno treba preprečiti moralna tveganja, predvsem za to, da se zaščiti državljane; poziva k spoštovanju veljavnih pravil;

17. poudarja, da so javne in zasebne naložbe ključne za omogočanje prehoda na nizkoogljično in krožno gospodarstvo; opozarja na zaveze Evropske unije, zlasti iz Pariškega sporazuma, da bo financirala uporabo čistih tehnologij, povečala obseg energije iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitost ter zmanjšala skupne emisije toplogrednih plinov;

18. poudarja, da je za zanesljive naložbe potrebno stabilno zakonodajno okolje, ki omogoča donosnost naložb; meni, da so odločilnega pomena za privabljanje naložb predvidljiva pravila, učinkovita in pregledna javna uprava, učinkoviti pravni sistemi, enaki konkurenčni pogoji ter zmanjšano upravno breme; poudarja, da so v 40 % priporočil za posamezne države za leto 2016 obravnavane ovire za naložbe, ki jih lahko pomagajo odpraviti lokalni in regionalni organi; poleg tega poziva Komisijo, naj na podlagi sporočila z naslovom „Poziv k predložitvi dokazov – regulativni okvir EU za finančne storitve“ sprejme potrebne ukrepe za zmanjšanje birokracije, poenostavitev predpisov in izboljšanje možnosti financiranja;

19. prepoznava neizkoriščen potencial za rast produktivnosti in naložbe, ki bi se lahko izkoristil, če bi se pravila enotnega trga v celoti izvrševala ter bi bili trgi proizvodov in storitev bolj povezani; opozarja, da so priporočila za posamezne države pomembna za to, ker pokažejo poglobljena področja, kjer bi morale države članice ukrepati;

20. se strinja s Komisijo, da koristi trgovine v javnih razpravah niso vedno priznane, in poudarja, da je mednarodna trgovina lahko pomemben vir delovnih mest za Evropejce in da znatno prispeva k rasti; poudarja, da se že več kot 30 milijonov delovnih mest opira na izvoz iz EU; poudarja, da mednarodni trgovinski sporazumi ne bi smeli spodkopavati evropskih regulativnih, socialnih in okoljskih standardov, marveč bi morali okrepiti svetovne standarde;

21. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je delež EU v svetovnih tokovih neposrednih tujih naložb po krizi znatno zmanjšal; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo prizadevanja za izboljšanje poslovnega okolja za naložbe, med drugim s popolnim izvajanjem in izvrševanjem zakonodaje EU o enotnem trgu; se strinja, da je hitrejši napredek pri sprejemanju vzdržnih strukturnih reform, skladen s priporočili za posamezne države, potreben za povečanje konkurenčnosti EU, spodbujanje ugodnega okolja za podjetja (zlasti mala in srednja) in naložbe, za zagotavljanje rasti in delovnih mest ter spodbujanje konvergence navzgor med državami članicami;

22. vztraja, da je treba ohraniti dolgoročno naložbeno zmogljivost finančnih institucij, donosnost varčevanja z nizkim tveganjem in dolgoročne pokojninske produkte, zato da se ne ogrozi vzdržnost prihrankov in pokojnin evropskih državljanov;

23. poudarja, da je treba vzdržne strukturne reforme dopolniti z dolgoročnejsimi naložbami v izobraževanje, raziskave, inovacije in človeški kapital, zlasti pa v izobraževanje in usposabljanje za nova znanja in spretnosti; meni, da lahko kot orodje za spodbujanje naložb, zagotavljanje pametne in trajnostne rasti in dopolnjevanje naložbenih programov služijo tudi partnerstva med oblikovalci politike, zakonodajalci, raziskovalci, proizvajalci in inovatorji;

Strukturne reforme

24. se strinja, da morajo vzdržne strukturne reforme na trgih proizvodov in storitev, pa tudi na vključujočih trgih dela, zdravstva, pokojnin in nastanitve ostati prednostna naloga držav članic, da bi lahko učinkovito podprle okrevanje gospodarstva, zmanjšale visoko brezposelnost, okrepile konkurenčnost, pošteno konkurenco in potencial za rast ter da bi povečale učinkovitost raziskovalnih in inovacijskih sistemov, pri čemer pa ne smejo ogroziti pravic delavcev, varstva potrošnikov ali okoljskih standardov;

Sreda, 15. februar 2017

25. meni, da se je izhod iz gospodarske krize izkazal za hitrejšega na dobro delujočih in produktivnih trgih dela v kombinaciji z ustrežno stopnjo socialne zaščite in ustreznim dialogom; poziva države članice, naj zmanjšajo segmentacijo trga dela in povečajo udeležbo na njem ter okrepijo znanja in spretnosti, in sicer tudi z močnejšim poudarkom na usposabljanju in vseživljenjskem učenju za višjo zaposljivost in produktivnost; ugotavlja, da so v nekaterih državah članicah še vedno potrebne obsežne reforme, da bi njihov trg dela postal prožnejši in bolj vključujoč;

26. poudarja, kako pomembno je začeti oziroma nadaljevati proces usklajenih in vzdržnih strukturnih reform za srednje- in dolgoročno stabilnost; poudarja, da EU in njene države članice ne morejo konkurirati samo s splošnimi stroški in stroški dela, temveč morajo tako na nacionalni kot na evropski ravni vlagati več v raziskave, inovacije in razvoj, izobraževanje, znanja in spretnosti ter učinkovito rabo virov;

27. je zaskrbljen, kako bodo demografske spremembe, do katerih prihaja zaradi nizke rodnosti, starajoče se družbe in izseljevanja, vplivale na javne finance in trajnostno rast; zlasti opozarja na posledice staranja prebivalstva za pokojninske sisteme in sisteme zdravstvenega varstva v EU; ugotavlja, da bodo zaradi različne demografske strukture posledice teh sprememb v državah članicah različne, vendar opozarja, da bodo že predvideni stroški financiranja pomembno vplivali na javne finance;

28. želi spomniti, da je za zagotavljanje vzdržnih pokojninskih sistemov pomembno doseči in ohraniti visoko stopnjo zaposlenosti; v zvezi s tem opozarja tudi, da je treba znanja in spretnosti migrantov uporabiti na boljši način, da bi jih prilagodili potrebam na trgu dela;

29. ugotavlja, da države članice trenutno porabijo 5–11 % svojega BDP za zdravstvo, pričakuje pa se, da se bo zaradi demografskih sprememb ta delež v prihodnjih desetletjih znatno povečal; poziva Komisijo, naj svoja prizadevanja osredotoči na stroškovno učinkovito porabo za visokokakovostno zdravstveno oskrbo ter splošni dostop do nje, in sicer s sodelovanjem in izmenjavo primerov dobre prakse na ravni EU, pa tudi tako, da v priporočilih za posamezne države obravnava vprašanje vzdržnosti kakovostnih zdravstvenih sistemov;

30. poziva Komisijo, naj redno objavlja ocene fiskalne vzdržnosti za posamezne države članice, pri čemer naj upošteva vse dejavnike, značilne za države članice, denimo demografske spremembe, in potencialne, implicitne in druge zunajproračunske obveznosti, ki vplivajo na vzdržnost javnih financ; priporoča, naj bodo ta poročila del letnih poročil o posameznih državah; predlaga, naj Komisija razvije kazalnik za ocenjevanje vpliva javnih financ in letnih proračunov na prihodnje generacije ob upoštevanju prihodnjih obveznosti in implicitnih proračunskih obveznosti; meni, da bi morala biti upravná obremenitev v zvezi s temi ocenjevanji omejena;

31. pozdravlja, da se brezposelnost mladih v povprečju zmanjšuje, čeprav je še vedno previsoka; ugotavlja, da v zvezi s tem med državami članicami še vedno obstajajo velike razlike, zato so potrebne nadaljnje reforme za lažji vstop mladih na trg dela, s čimer bi zagotovili medgeneracijsko pravičnost; v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je jamstvo za mlade, in poziva EU, naj še naprej namenja sredstva temu ključnemu programu; se strinja s Komisijo, da morajo države članice sprejeti več ukrepov za boj proti brezposelnosti mladih, zlasti za večjo učinkovitost jamstva za mlade;

32. poudarja, da sta za dobro delovanje socialnega tržnega gospodarstva pomembna odgovorno in rasti naklonjeno usklajevanje plač, ki zagotavlja soliden življenjski standard in ki je v skladu s produktivnostjo, ter učinkovit socialni dialog;

33. se strinja, da mora obdavčevanje podpirati naložbe in ustvarjanje delovnih mest; poziva k davčnim reformam, da bi rešili vprašanje visoke davčne obremenitve dela v Evropi, izboljšali pobiranje davkov, ukrepali proti izogibanju davkom in davčnim utajam ter da bi davčni sistemi postali enostavnejši, pravičnejši in učinkovitejši; opozarja, da je treba bolje uskladiti upravno prakso na področju obdavčenja; države članice poziva k večji preglednosti na področju obdavčevanja pravnih oseb;

Fiskalna odgovornost in struktura javnih financ

34. je seznanjen, da Komisija še naprej obravnava fiskalno vzdržnost kot prednostno nalogo, da so se težave na tem področju od vrhunca krize zmanjšale in da za euroobmočje kot celoto kratkoročno morda niso glavni vir tveganj;

Sreda, 15. februar 2017

35. je seznanjen tudi s stališčem Komisije, da izzivi ostajajo ter da je treba odpraviti trajajoče posledice krize in strukturne pomanjkljivosti, če se želimo izogniti dolgoročnim tveganjem;
36. poudarja, da so vse države članice obvezane spoštovati Pakt za stabilnost in rast ter njegovih veljavnih določb o prožnosti; v zvezi s tem opozarja tudi na pomen Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju ter poziva Komisijo, naj predloži celovito oceno izkušenj, pridobljenih pri njenem izvajanju, ta pa naj bo podlaga za sprejetje potrebnih ukrepov v skladu s PEU in PDEU s ciljem, da bi vsebino te pogodbe vključili v pravni okvir EU;
37. ugotavlja, da je sicer šest držav članic še vedno v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, da pa se je povprečni delež javnega primanjkljaja zmanjšal in naj bi v letu 2016 ostal pod 2 %, v prihodnjih letih pa naj bi se še naprej zmanjševal, in da naj bi bili leta 2017 v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem le še dve državi članici; ugotavlja, da se je v zadnjem času v številnih primerih dolg povečal tudi zaradi dokapitalizacije bank in nizke rasti; poudarja, da bi se lahko pri izboljševanju stanja javnih financ težave povečale, ko bodo začele obrestne mere spet naraščati;
38. opozarja na vlogo Komisije kot varuhinje Pogodb; poudarja, da je potrebna objektivna in pregledna ocena o uporabi in izvrševanju dogovorjene zakonodaje;
39. vztraja, da države članice ne bi smele biti različno obravnavane; ugotavlja, da bo le fiskalna politika, ki bo spoštovala in upoštevala pravo Unije, pridobila verodostojnost in zaupanje med državami članicami ter služila kot osnova za dokončanje ekonomske in monetarne unije ter zaupanje finančnih trgov;
40. poziva Komisijo in Svet, naj čim bolj podrobno predstavita fiskalna priporočila iz preventivnega in korektivnega dela Pakta za stabilnost in rast, da bi povečala njihovo preglednost in izvršljivost; poudarja, da je treba v priporočila iz preventivnega dela vključiti rok za doseganje srednjeročnega cilja za posamezne države in fiskalno prilagoditev, ki je potrebna, da bi ga dosegli ali ohranili;
41. meni, da bi bilo treba v skladu s postopkom v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji ta neravnotežja v državah članicah obravnavati v okviru prizadevanj vseh držav članic in na podlagi ustreznih reform in naložb; poudarja, da mora vsaka država članica v zvezi s tem izpolniti svojo individualno odgovornost; opozarja, da sedanji veliki plačilnobilančni presežki omogočajo povečanje domačega povpraševanja; poudarja, da visoka raven javnega in zasebnega dolga predstavlja znatno tveganje ter da sta za to, da bi jo hitreje znižali, potrebni odgovorna fiskalna politika in višja rast;
42. ugotavlja, da se je sicer stanje javnih financ v zadnjih letih izboljšalo, da pa je glede na oceno osnutkov proračunskih načrtov za leto 2017 možno, da osmim državam članicam ne bo uspelo izpolniti zahtev; meni, da je treba ravnati v skladu z dogovorjenimi načini fiskalne prilagoditve;
43. pozdravlja, da sta se javni primanjkljaj in javni dolg v povprečju zmanjšala, vendar se strinja, da se za skupnimi podatki skrivajo velike razlike med državami članicami; poudarja, da bi bilo treba skupne podatke vedno obravnavati skupaj s pregledom posameznih proračunov, in opozarja, da je glede na pričakovano zvišanje obrestnih mer potrebna preudarna fiskalna politika; meni, da je treba doseči konvergenco navzgor, zlasti med državami članicami euroobmočja;

Fiskalna naravnost v euroobmočju

44. ugotavlja, da je glede na gospodarsko napoved Komisije iz jeseni 2016 restriktivna fiskalna naravnost v euroobmočju leta 2015 postala nevtralna, v obdobju, zajetem v napovedi, pa naj bi bila rahlo ekspanzivna; je seznanjen tudi s stališčem Komisije, da bi polno izpolnjevanje fiskalnih zahtev, ki so del priporočil Sveta za posamezne države, v letih 2017 in 2018 na splošno povzročilo nekoliko restriktivno fiskalno naravnost v euroobmočju kot celoti, medtem ko se Komisija zavzema za pozitivno ekspanzivno fiskalno naravnost, čeprav se zaveda gospodarskih in pravnih omejitev za to;
45. meni, da je sporočilo Komisije o pozitivni fiskalni naravnosti pomemben korak naprej; pozdravlja, da želi Komisija s sporočilom prispevati k boljšemu usklajevanju ekonomskih politik v euroobmočju in opozoriti na priložnosti za fiskalno spodbudo v državah članicah, ki imajo možnost za to; poudarja, da proračunske zahteve temeljijo na skupno dogovorjenih fiskalnih pravilih; želi spomniti, da morajo države članice spoštovati Pakt za stabilnost in rast, ne glede na

Sreda, 15. februar 2017

skupna priporočila; ugotavlja, da obstajajo različna mnenja glede potenciala zelene skupne fiskalne naravnosti in glede njene ravni; pozdravlja delo neodvisnega Evropskega fiskalnega odbora v zvezi s tem;

46. meni, da je izboljšanje strukture javnih proračunov eden od ključnih vzvodov za zagotovitev spoštovanja fiskalnih pravil EU, omogočanje financiranja nujnih izdatkov, ustvarjanje rezerv za nepredvidene potrebe in naložbe za spodbujanje rasti ter financiranje manj nujne porabe, pa tudi za prispevanje k učinkovitejši in odgovornejši uporabi javnih sredstev; želi spomniti, da se o sestavi nacionalnih proračunov odloča na nacionalni ravni, pri tem pa se upoštevajo priporočila za posamezne države;

47. ugotavlja, da v okviru proračuna EU redno poteka razprava o pametni razporeditvi javnih odhodkov in prednostnih nalogah politike ter da je tovrstna kritična ocena nepogrešljiva tudi za nacionalne proračune, da bi lahko srednje- in dolgoročno povečali kakovost javnih proračunov ter preprečili linearno zmanjševanje proračunskih sredstev;

48. pozdravlja potekajoči pregled javne porabe in države članice spodbuja, naj kritično ocenijo kakovost in sestavo svojih proračunov; podpira prizadevanja za povečanje kakovosti in učinkovitosti javne porabe, tudi tako, da se financiranje neproduktivne porabe preusmeri v naložbe, ki spodbujajo rast;

49. meni, da bi lahko v okviru proračuna EU prispevali k razbremenitvi nacionalnih proračunov tako, da bi se zanj zbirala lastna sredstva in ne bi bil v tako veliki meri odvisen od nacionalnih prispevkov;

50. pozdravlja, da je Euroskupina v ciklu evropskega semestra 2016 organizirala tematske razprave in sprejela standarde dobre prakse, na primer v zvezi s pregledi odhodkov; poziva Komisijo in Euroskupino, naj poskrbita, da bodo ti standardi učinkovitejši in preglednejši;

51. poziva Komisijo in Svet, naj oblikujeta priporočila za posamezne države tako, da bo napredek mogoče meriti, zlasti v primerih, ko se politično priporočilo večkrat nanaša na isto področje in/ali kadar je reforma takšna, da zahteva izvajanje po izteku enega semestra;

Usklajevanje nacionalnih politik in demokratična odgovornost

52. poudarja, kako pomembno je, da nacionalni parlamenti razpravljajo o poročilih in priporočilih za posamezne države, nacionalnih programih reform in programih stabilnosti ter jih izvajajo v večjem obsegu kot do zdaj;

53. meni, da boljše izvajanje priporočil za posamezne države zahteva jasno razčlenjene prednostne naloge na evropski ravni in pristno javno razpravo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, saj bo le tako spodbudilo odgovornost; poziva države članice, naj strukturirano vključijo lokalne in regionalne organe, ob upoštevanju učinka in izzivov v državah članicah, tudi na podnacionalni ravni, da bi izboljšale izvajanje priporočil za posamezne države;

54. poziva Komisijo, naj začne pogajanja za medinstitucionalni sporazum o gospodarskem upravljanju; vztraja, da bi moral ta medinstitucionalni sporazum v okviru Pogodb zagotoviti, da bo struktura evropskega semestra omogočala konstruktiven in reden parlamentarni nadzor postopka, zlasti glede prednostnih nalog letnega pregleda rasti in priporočil za euroobmočje;

Sektorski prispevki k poročilu o letnem pregledu rasti za leto 2017

Proračuni

55. meni, da bi s proračunom EU lahko zagotovili dodano vrednost za naložbe in strukturne reforme v državah članicah, če bi bili zagotovljeni večja sinergija med obstoječimi instrumenti in povezanost s proračuni držav članic; meni, da bi zato moral letni pregled rasti – kot pomemben politični dokument, ki vsebuje osnovno vsebino nacionalnih programov reform, priporočil za posamezne države in izvedbenih načrtov – služiti kot smernica za države članice in pri pripravi nacionalnih proračunov, da bi uvedli skupne rešitve, ki bi bile vidne v nacionalnih proračunih in povezane s proračunom EU;

Sreda, 15. februar 2017

56. opozarja, da bi morale biti izboljšave sistemov za pobiranje DDV in carinskih dajatev glavna prednostna naloga vseh držav članic; pozdravlja predlog Komisije o oblikovanju evropskega črnega seznama davčnih oaz, ki bi ga bilo treba izvrševati s kazenskimi sankcijami, da bi obravnavali multinacionalne družbe, ki se izogibajo davkom;

Okolje, javno zdravje in varnost hrane

57. poudarja, da je treba za učinkovitejšo rabo virov, zmanjšanje odvisnosti od uvoza energije ter vzpostavitev trajnostne proizvodnje, ki bo temeljila na zahtevah glede boljše zasnovane proizvodov in bolj trajnostnih vzorcev potrošnje, spodbujati podjetništvo in ustvarjanje delovnih mest, učinkovito izvajanje mednarodnih ciljev in okoljskih ciljev Unije ter diverzifikacijo virov prihodkov v okviru fiskalne odgovornosti in konkurenčnosti gospodarstva; meni, da bi moral evropski semester zajemati tudi poročanje o energijski učinkovitosti in medsebojni povezanosti na podlagi ciljev, zastavljenih na ravni EU.

o

o o

58. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam držav članic, nacionalnim parlamentom in Evropski centralni banki.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0039

Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2017

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2017 (2016/2307(INI))

(2018/C 252/15)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju členov 9, 145, 148, 152, 153 in 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 349 PDEU o posebnem statutu za najbolj oddaljene regije,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti naslova IV (Solidarnost),
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov,
- ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela št. 102 o minimalnih standardih socialne varnosti in njenega priporočila št. 202 o minimalnih ravneh socialne zaščite,
- ob upoštevanju revidirane Evropske socialne listine,
- ob upoštevanju cilja trajnostnega razvoja 1 (Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu) in zlasti cilja 1.3 (Uvesti državi prilagojene sisteme in ukrepe splošnega socialnega varstva, z minimalnim pragom vred, ter do leta 2030 vanje vključiti precejšen delež revnih in najbolj zapostavljenih),
- ob upoštevanju priporočila Komisije 2013/112/EU z dne 20. februarja 2013 z naslovom Vlaganje v otroke: prekinimo krog prikrajšanosti,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 z naslovom Letni pregled rasti za leto 2017 (COM(2016)0725),
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja (COM(2016)0726),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 z naslovom Za pozitivno fiskalno naravnost v euroobmočju (COM(2016)0727),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 16. novembra 2016 z naslovom Poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2017 (COM(2016)0728),
- ob upoštevanju osnutka skupnega poročila Komisije in Sveta o zaposlovanju z dne 16. novembra 2016 k sporočilu Komisije o letnem pregledu rasti za leto 2017 (COM(2016)0729),

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 z naslovom Osnutki proračunskih načrtov za leto 2017: celovita ocena (COM(2016)0730),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 1. junija 2016 z naslovom Evropa spet vlaga – Pregled izvajanja naložbenega načrta za Evropo in naslednji koraki (COM(2016)0359),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. novembra 2016 z naslovom Naslednji na čelu Evrope: pobuda za zagon in razširitev podjetij (COM(2016)0733),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. septembra 2016 z naslovom Krepitev evropskih naložb za delovna mesta in rast: druga faza Evropskega sklada za strateške naložbe in nov evropski načrt za zunanje naložbe (COM(2016)0581),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. oktobra 2016 z naslovom Jamstvo za mlade in pobuda za zaposlovanje mladih: po treh letih izvajanja (COM(2016)0646),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 14. septembra 2016 za uredbo Sveta, ki spreminja Uredbo (EU, Euratom) št. 1311/2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (COM(2016)0604),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. septembra 2016 z naslovom Vmesni pregled/revizija večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 – Proračun EU, usmerjen v rezultate (COM(2016)0603),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. junija 2016 z naslovom Novi program znanj in spretnosti za Evropo – Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost (COM(2016)0381),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. junija 2016 z naslovom Evropska agenda za sodelovalno gospodarstvo (COM(2016)0356),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2016 o začetku posvetovanja o evropskem stebru socialnih pravic (COM(2016)0127) in njegovih prilog,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 26. novembra 2015 za Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa za podporo strukturnim reformam za obdobje 2017–2020 ter o spremembi uredb (EU) št. 1303/2013 in (EU) št. 1305/2013 (COM(2015)0701),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. oktobra 2015 o korakih za dokončanje ekonomske in monetarne unije (COM(2015)0600),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 15. februarja 2016 za Sklep Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (COM(2016)0071) in stališča Parlamenta z dne 15. septembra 2016 o tej temi ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. januarja 2015 z naslovom Kako čim boljše izkoristiti prožnost v okviru obstoječih pravil pakta za stabilnost in rast (COM(2015)0012),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. novembra 2014 z naslovom Naložbeni načrt za Evropo (COM(2014)0903),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. oktobra 2013 z naslovom Krepitev socialne razsežnosti ekonomske in monetarne unije (COM(2013)0690),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0355.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. februarja 2013 z naslovom Socialne naložbe za rast in kohezijo – vključno z izvajanjem Evropskega socialnega sklada 2014–2020 (COM(2013)0083),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. aprila 2012 z naslovom K okrepanju s številnimi novimi delovnimi mesti (COM(2012)0173),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. decembra 2011 z naslovom Pobuda Priložnosti za mlade (COM(2011)0933),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. decembra 2010 z naslovom Evropska platforma proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo (COM(2010)0758) in svoje resolucije z dne 15. novembra 2011, povezane s tem ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju priporočila Komisije 2008/867/ES z dne 3. oktobra 2008 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela ⁽²⁾,
- ob upoštevanju poročila petih predsednikov z dne 22. junija 2015 z naslovom Dokončanje ekonomske in monetarne unije,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o spodbujanju socialnega gospodarstva kot ključnega gonila gospodarskega in socialnega razvoja v Evropi (13414/2015),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. oktobra 2016 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: izvajanje prednostnih nalog za leto 2016 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2016 z naslovom Begunci: vključevanje v družbo in na trg dela ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. februarja 2016 o evropskem semestru za usklajevanje gospodarskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2016 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve z dne 24. septembra 2015 o evropskem semestru za usklajevanje gospodarske politike: izvajanje prednostnih nalog za leto 2015,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2015 o evropskem semestru za usklajevanje gospodarskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2015 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 2. februarja 2016 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi evropske platforme za okrepitev sodelovanja pri preprečevanju in odvrčanju od dela na črno ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL C 153 E, 31.5.2013, str. 57.

⁽²⁾ UL L 307, 18.11.2008, str. 11.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0416.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0297.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0059.

⁽⁶⁾ UL C 316, 30.8.2016, str. 83.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0033.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. novembra 2015 o zmanjševanju neenakosti s posebnim poudarkom na revščini otrok ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. oktobra 2015 o kohezijski politiki in pregledu strategije Evropa 2020 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor Svetu O-000121/2015 – B8-1102/2015 ter svoje s tem povezane resolucije z dne 29. oktobra 2015 o priporočilu Sveta o vključevanju dolgotrajno brezposelnih na trg dela ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2015 o vzpostavitvi konkurenčnega trga dela EU za 21. stoletje: usklajevanje znanj in spretnosti s povpraševanjem in zaposlitvenimi možnostmi, kot način reševanja iz krize ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2015 o socialnem podjetništvu in socialnih inovacijah za preprečevanje brezposelnosti ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2014 o zaposlovanju in socialnih vidikih strategije Evropa 2020 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. julija 2014 o zaposlovanju mladih ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. aprila 2014 z naslovom Kako lahko Evropska unija prispeva k oblikovanju ugodnega okolja za podjetja, poslovne dejavnosti in zagona podjetja za ustvarjanje novih delovnih mest? ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. februarja 2009 o socialni ekonomiji ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju sklepnih ugotovitev odbora Združenih narodov o pravicah invalidov o začetnem poročilu Evropske unije (september 2015),
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 3/2015 z naslovom Jamstvo EU za mlade: narejeni so bili prvi koraki, vendar se nakazujejo tveganja pri izvajanju ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju dokumenta četrletnega pregleda z dne 11. oktobra 2016 o razvoju na področju zaposlovanja in socialnih razmer v Evropi za jesen 2016,
- ob upoštevanju pete in šeste evropske raziskave Eurofound o delovnih razmerah iz leta 2010 in 2015 ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju dokumenta OECD z dne 7. julija 2016 o obetih v zvezi z zaposlovanjem za 2016,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta OECD z dne 9. decembra 2014 o razvoju dohodkovne neenakosti in njenem vplivu na gospodarsko rast,
- ob upoštevanju poročila Odbora za socialno zaščito z dne 10. oktobra 2014 z naslovom Ustrezna socialna zaščita za potrebe po dolgotrajni oskrbi v starajoči se družbi,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0401.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0384.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0389.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0321.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0320.

⁽⁶⁾ UL C 289, 9.8.2016, str. 19.

⁽⁷⁾ UL C 224, 21.6.2016, str. 19.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0394.

⁽⁹⁾ UL C 76 E, 25.3.2010, str. 16.

⁽¹⁰⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_03/SR15_03_SL.pdf

⁽¹¹⁾ <http://www.eurofound.europa.eu/sl/surveys/european-working-conditions-surveys>

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju načrta Komisije za reševanje izzivov usklajevanja poklicnega in družinskega življenja, s katerimi se srečujejo delovno aktivne družine, in posvetovanja v zvezi s tem,
  - ob upoštevanju srečanj z dne 3. oktobra in 8. novembra 2016 v okviru strukturiranega dialoga o začasni ustavitvi financiranja za Portugalsko in v Španijo,
  - ob upoštevanju razprave s predstavniki nacionalnih parlamentov o prednostnih nalogah evropskega semestra za leto 2017,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter mnenj Odbora za proračun in Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0037/2017),
- A. ker brezposelnost v EU od druge polovice leta 2013 počasi pada in je bilo od leta 2013 ustvarjenih 8 milijonov novih delovnih mest, septembra 2016 pa je bila brezposelnost 8,6-odstotna, kar je najnižja raven od leta 2009; ker pa je delež mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, še vedno velik, in sicer 14,8 % mladih, ki so stari od 15 do 29 let ⁽¹⁾ ⁽²⁾; čeprav se brezposelnost na skupni ravni zmanjšuje, je v nekaterih državah članicah na žalost še vedno zelo visoka; ker Komisija navaja, da je stopnja revščine zaposlenih še vedno visoka;
- B. ker je stopnja zaposlenosti žensk na splošno nižja in ker je leta 2015 stopnja zaposlenosti moških, starih od 20 do 64 let, v EU-28 znašala 75,9 %, pri ženskah pa 64,3 %; ker so razlike med spoloma pri dostopu do zaposlitve še vedno ena od pglavitnih ovir za doseganje enakosti med spoloma, zato si je treba nujno prizadevati za zmanjšanje teh razlik v stopnji zaposlenosti med moškimi in ženskami;
- C. ker bi se lahko z ustreznimi javnimi politikami sedanji trendi okrepili, s tem pa bi se lahko dejansko uresničil zastavljen cilj 75-odstotne stopnje zaposlenosti iz strategije Evropa 2020;
- D. ker je stopnja brezposelnosti mladih v Evropski uniji 18,6-odstotna, v evroobmočju pa 21-odstotna; ker je 4,2 milijona mladih brezposelnih, od tega 2,9 milijona v evroobmočju; ker je stopnja brezposelnosti mladih še vedno bistveno višja, kot je bila na najnižji točki leta 2008, kar opozarja na to, da bi morale države članice dati prednost izvajanju in celoviti uporabi pobude za zaposlovanje mladih; ker so za zaposlovanje mladih žal še vedno značilne nizke plače, ki so včasih pod pragom revščine, neplačana delovna praksa, nekakovostno usposabljanje in pomanjkanje pravic na delovnem mestu;
- E. ker naj bi mladi, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, na leto EU stali 153 milijard EUR (1,21 % BDP) v obliki prejemkov ter izgubljenega zaslužka in neplačanih davkov, medtem ko bi skupni ocenjeni stroški vzpostavitve jamstva za mlade v euroobmočju znašali 21 milijard EUR na leto, kar je 0,22 % BDP;
- F. ker se bo število mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, zabeleženo leta 2015, še naprej zmanjševalo; ker je v tej skupini še vedno 6,6 milijona mladih, starih od 15 do 24 let, kar je 12 % prebivalstva te starostne skupine;
- G. ker so za reševanje brezposelnosti mladih v prvi vrsti pristojne države članice, in sicer z razvojem in izvajanjem regulativnih okvirov trga dela ter sistemov izobraževanja in usposabljanja in z aktivnimi politikami trga dela;

⁽¹⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/young-people-and-neets-1>

⁽²⁾ Glej poročilo Eurofound o brezposelnosti mladih.

Sreda, 15. februar 2017

- H. ker so invalidi še vedno precej izključeni s trga dela, te razmere pa so se v zadnjem desetletju le malo izboljšale, delno zaradi pomanjkanja naložb v ustrezne podporne ukrepe; poudarja, da to pogosto privede do revščine in socialne izključenosti ter zato negativno vpliva na doseganje cilja EU 2020;
- I. ker se mnoge države članice še vedno srečujejo s strukturnimi izzivi na trgu dela, kot so nizka udeležba in neuskkljenost med znanji, spretnostmi in kvalifikacijami ter potrebami na trgu dela;
- J. ker je stopnja dolgotrajne brezposelnosti (brezposelnost, daljša od enega leta) do prvega četrtnega leta 2016 padla za 0,7 % letne stopnje, in sicer na 4,2 % delovne sile; ker je stopnja zelo dolgotrajne brezposelnosti (brezposelnost, daljša od dveh let) padla na 2,6 % delovne sile; ker je število dolgotrajno brezposelnih kljub temu še vedno previsoko, in sicer približno 10 milijonov; ker se z dolgotrajno brezposelnostjo srečujejo zlasti mlajši in starejši iskalci zaposlitve, pri čemer delo več kot eno leto išče 30 % oseb, starih od 15 do 24 let, in 64 % oseb, starih od 55 do 64 let; ker veliko starejših delavcev, ki so neaktivni, ni vključenih v statistične podatke o brezposelnosti; ker se stopnja brezposelnosti in njene socialne posledice razlikujejo med evropskimi državami ter ker je treba upoštevati posebne mikroekonomske razmere;
- K. ker je strategija EU 2020 namenjena zmanjšanju revščine, tako da bi do leta 2020 vsaj 20 milijonov ljudi rešili pred nevarnostjo revščine ali socialne izključenosti; ker ta cilj še zdaleč ni bil dosežen in so potrebna večja prizadevanja; ker je leta 2015 revščina ali socialna izključenost grozila 119 milijonom ljudi, kar je za približno 3,5 milijona manj kot leta 2014; ker je bilo leta 2012 v takšnem položaju 32,2 milijona invalidov; ker je bilo v EU 28 leta 2013 26,5 milijona otrok, ki jim je grozila revščina ali socialna izključenost; ker sta zaradi visokih stopenj neenakosti proizvodnja gospodarstva in potencial za trajnostno rast manjša;
- L. ker je treba dolgotrajno brezposelne nujno spremljati, da ta položaj ne bi začel vplivati na njihovo samozavest, dobro počutje in prihodnji razvoj, kar bi jih potisnilo na rob revščine in socialne izključenosti, prav tako pa bi ogrozilo vzdržnost nacionalnih sistemov socialne varnosti in evropskega socialnega modela;
- M. ker oslabitev socialnega dialoga negativno vpliva na pravice delavcev, kupno moč državljanov EU in rast;
- N. ker številne pozitivne spremembe v EU kažejo na odpornost in oživitev evropskega gospodarstva;
- O. ker je socialna ekonomija, ki zajema 2 milijona podjetij, ta pa zaposlujejo več kot 14,5 milijona ljudi v Uniji, pomemben sektor, ki prispeva k odpornosti in oživitvi evropskega gospodarstva;
- P. ker je rast v večini držav članic še vedno nizka, stopnja rasti EU za leto 2016 pa se je celo znižala in se ustalila pri 2 % kljub pozitivnim začasnim vidikom, kar kaže, da lahko EU stori več za okrepitev gospodarskega in socialnega okrevanja, da bi bilo srednjeročno bolj trajnostno;
- Q. ker po poročanju Evropske komisije⁽¹⁾ še vedno obstajajo razlike v zaposlovanju in na socialnem področju znotraj držav članic in med njimi, družbeni razvoj pa še vedno kaže na dodatno razhajanje po EU, kar preprečuje rast, zaposlovanje in kohezijo; ker so družbe, kjer so enakost in naložbe v ljudi na višji ravni, uspešnejše v smislu rasti in prožnosti pri zaposlovanju;

⁽¹⁾ Skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2016, str. 2.

Sreda, 15. februar 2017

- R. ker je neprijavljeno delo še vedno prisotno in ima resne proračunske posledice, ki vodijo v izgubo davčnih prihodkov in prispevkov za socialno varstvo ter negativno vplivajo na zaposlovanje, produktivnost, kakovost dela in razvoj znanj in spretnosti;
- S. ker se najbolj oddaljene regije srečujejo z ogromnimi težavami, povezanimi z njihovimi specifičnimi značilnostmi, ki omejujejo njihove možnosti za rast in razvoj; ker so stopnje brezposelnosti, brezposelnosti mladih in dolgotrajne brezposelnosti v teh regijah med najvišjimi v EU in v številnih primerih presegajo 30 %;
- T. ker je bilo v okviru Evropskega sklada za strateške naložbe odobrenih že 69 projektov v 18 državah in podpisanih 56 operacij, kar naj bi pritegnilo več kot 22 milijard EUR naložb in vključevalo približno 71 000 malih in srednjih podjetij;
- U. ker se v mnogih državah članicah število prebivalstva v delovni dobi in delovne sile še naprej upada; ker je udeležba žensk na trgu dela priložnost za države članice, da rešijo to težavo in okrepijo delovno silo v EU; ker bi stalni dotok beguncev in prisilcev za azil lahko tudi pomagal okrepiti delovno silo;
- V. ker se EU srečuje z demografskimi izzivi, ki niso povezani le s staranjem prebivalstva in upadanjem števila rojstev, temveč vključujejo tudi druge elemente, kot je odseljevanje;
- W. ker razlika v plačah med spoloma trenutno znaša 16 %, razlike v pokojninah med spoloma pa 38 %, zaradi česar so ženske s staranjem izpostavljene večjemu tveganju revščine ali socialne izključenosti;
- X. ker je zagotavljanje in upravljanje sistemov socialne varnosti v pristojnosti držav članic in Unija te sisteme usklajuje, vendar jih ne harmonizira;
- Y. ker se je pričakovana zdrava življenjska doba žensk skrajšala z 62,6 leta 2010 na 61,5 leta 2013, leta 2014 pa se je malenkost podaljšala, medtem ko se je za moške skrajšala na 61,4 leta;
1. pozdravlja dejstvo, da je v letnem pregledu rasti za leto 2017 poudarjen pomen zagotavljanja socialne pravičnosti za spodbujanje bolj vključujoče rasti, pa tudi pomen ustvarjanja kakovostnih in vključujočih delovnih mest in izboljšanja znanj in spretnosti ter potrebe po krepitvi konkurenčnosti, inovativnosti in produktivnosti; poziva Komisijo, naj zagotovi, da priporočila za posamezne države v zvezi z reformami trga dela tudi poudarjajo pomembnost aktivnih politik trga dela in spodbujajo pravice ter zaščito delavcev;
  2. pozdravlja napredek k vzpostavitvi ravnotežja med ekonomskimi in socialnimi razsežnostmi procesa evropskega semestra, potem ko je Komisija izpolnila nekatere zahteve Parlamenta; vendar poudarja, da si je treba bolj prizadevati za izboljšanje politične prepoznavnosti in učinka pregleda ključnih zaposlitvenih in socialnih kazalnikov; pozdravlja predlog Komisije za spremembo Uredbe (EU) št. 99/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017, s katerim bi ga podaljšala za obdobje 2018–2020 in vključila nove socialne kazalnike za predstavitev zaposlitvenih in socialnih podatkov, povezanih s spremembami makroekonomskih podatkov, da bi analiza prikazala celovito podobo vzajemne povezanosti in učinkov različnih političnih odločitev; poudarja, da je treba zaposlitvene kazalnike obravnavati enakovredno z ekonomskimi kazalniki, s čimer se bodo lahko uporabili za poglobljene analize in popravljalne ukrepe v ustreznih državah članicah;
  3. poudarja, da cikel evropskega semestra še vedno nima pristopa, usmerjenega v otroke, ki bi vključeval zavezanost pravicam otrok, da bi lahko boj proti revščini otrok in cilje glede dobrega počutja vključili v vsa ustrezna področja oblikovanja politike; poudarja, da je za prekinitev kroga prikrajšanosti potreben strateški pristop z jasnimi cilji;

Sreda, 15. februar 2017

4. poziva k programom, ki nudijo podporo in priložnosti kot del povezanega evropskega načrta za naložbe v zgodnje otroštvo in v boj proti revščini otrok, vključno z vzpostavitvijo jamstva za otroke, namenjenega celovitemu izvajanju priporočila Komisije o vlaganju v otroke, s katerim bo vsakemu otroku v Evropi, ki je izpostavljen tveganju revščine (tudi beguncem), zagotovljen dostop do brezplačnega zdravstvenega varstva, izobraževanja in otroškega varstva ter do dostojnega stanovanja in ustrezne prehrane;
5. poudarja, da naložbe v socialni razvoj prispevajo h gospodarski rasti in zblíževanju; je seznanjen z nedavnima študijama OECD⁽¹⁾ in Mednarodnega denarnega sklada⁽²⁾, ki sta izpostavili, da socialna neenakost v Evropi ovira gospodarsko okrevanje; poziva k okrepljenim prizadevanjem za boj proti revščini in vse večji neenakosti ter po potrebi k večjim naložbam v socialno infrastrukturo in podporo za tiste, ki jih je gospodarska kriza najbolj prizadela; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo priporočila za posamezne države vsebovala poseben poudarek na boju proti neenakosti;
6. poziva Komisijo in Svet, naj izboljšata strategijo za splošni cilj enakosti spolov; podpira uporabo letnih poročil Komisije o enakosti spolov v sklopu evropskega semestra za okrepitev vključevanja načela enakosti spolov; poziva države članice, naj z določitvijo ciljev in opredelitvijo ukrepov za odpravljanje dolgotrajnih neenakosti med spoloma v svoje nacionalne programe reform in programe za stabilnost in konvergenco vključijo razsežnost spola ter načelo enakosti med moškimi in ženskami; poziva Komisijo, naj še naprej pripravlja priporočila za posamezne države, da bi izboljšali storitve otroškega varstva in dolgoročno oskrbo, ki lahko pozitivno vpliva na udeležbo žensk na trgu dela; ponavlja poziv Komisiji in državam članicam, naj v postopku spremljanja evropskega semestra premislijo o uporabi podatkov, ločenih po spolu, kjer je to ustrezno; predlaga, naj se v evropski semester tesneje vključi Evropski inštitut za enakost spolov;
7. poudarja, da sta javni in zasebni dolg v nekaterih državah članicah previsoka in da to ovira naložbe, gospodarsko rast in zaposlovanje;
8. meni, da so podatki iz statističnega pregleda zaposlitvenih in socialnih kazalnikov sicer uporabni, vendar ne zadostujejo za oceno razvoja zaposlitvenih in socialnih razmer v EU; poziva Komisijo in države članice, naj statistični pregled dopolnijo s podatki o kakovosti zaposlovanja in revščini, pri čemer naj posebno pozornost namenijo večplastni revščini otrok;
9. poziva Komisijo, naj določi in količinsko opredeli svoj koncept socialne pravičnosti, pri tem pa naj upošteva tako politike zaposlovanja kot socialne politike, ki naj bi jih uresničevali v okviru letnega pregleda rasti za leto 2016 in evropskega semestra;
10. poziva države članice in Komisijo, naj pospešijo izvajanje vseh programov, s katerimi bi lahko spodbudili ustvarjanje dostojnih, kakovostnih in dolgoročnih zaposlitev za vse skupine prebivalstva, zlasti za mlade; poudarja, da je kljub rahlemu zmanjšanju brezposelnosti v EU brezposelnost mladih še vedno 18,6-odstotna; poziva države članice, naj poskrbijo, da bodo organi upravljanja programov bolj proaktivno sprejemali nadaljnje ukrepe v zvezi s temi programi;
11. poudarja, da bi bilo treba izvajanje jamstva za mlade okrepiti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter podaljšati vsaj do leta 2020, ob aktivni udeležbi socialnih partnerjev in izboljšanju javnih služb za zaposlovanje, ter poudarja pomen prehoda iz šolanja v zaposlitev; priporoča Komisiji, naj opravi študije o učinku, da bi ugotovila, kateri rezultati so že bili doseženi, in uvedla dodatne ukrepe ter da bi upoštevala pričakovano revizijo, ki jo bo opravilo Računsko sodišče, ter izmenjavo primerov dobre prakse in organizacijo delovnih omizij, ki združujejo vse zainteresirane akterje in naj bi povečala učinkovitost tega instrumenta; poudarja, da bi morale države članice zagotoviti, da bo jamstva za mlade v celoti dostopna, tudi za ranljive osebe in invalide; poudarja tudi, da to ne velja za vse države članice, in te države poziva, naj te razmere čim prej odpravijo, saj to ni v skladu s Konvencijo OZN o pravicah invalidov; poudarja, da je treba zagotoviti, da bo jamstvo za mlade doseglo mlade, ki se spoprijemajo z večplastno izključenostjo in skrajno revščino; opozarja, da je treba posebno

⁽¹⁾ Poročilo OECD: „In it together: why less inequality benefits all“ (Skupaj v istem čolnu: zakaj zmanjšanje neenakosti koristi vsem), 2015.

⁽²⁾ Poročilo Mednarodnega denarnega sklada: „Causes and Consequences of Income Inequality“ (Vzroki in posledice dohodkovne neenakosti), junij 2015.

Sreda, 15. februar 2017

pozornost posvetiti mladim ženskam in dekletom, ki se morda soočajo z ovirami, povezanimi s spolom; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo primerno financiranje jamstva za mlade, da bi zagotovili njegovo ustrezno izvajanje v vseh državah članicah in pomagali še več mladim;

12. opozarja na sprejetje odobritev za prevzem obveznosti v višini 500 milijonov EU za pobudo za zaposlovanje mladih za leto 2017; poudarja, da ta znesek ne zadostuje in da ga je treba povečati in zagotoviti v veljavnem večletnem finančnem okviru; poleg tega ugotavlja, da je treba v okviru vmesne revizije doseči sporazum o ustreznih dodatnih finančnih sredstvih za pobudo za zaposlovanje mladih za kritje preostalega dela sedanjega obdobja večletnega finančnega okvira;

13. izpostavlja potencial kulturne in ustvarjalne industrije pri zaposlovanju mladih; poudarja, da lahko nadaljnje spodbujanje in vlaganje v kulturni in ustvarjalni sektor znatno prispevata k naložbam, rasti, inovacijam in zaposlovanju; zato poziva Komisijo, naj preuči posebne priložnosti, ki jih nudijo vsi kulturni in ustvarjalni sektorji, vključno z nevladnimi organizacijami in majhnimi združenji, na primer v okviru pobude za zaposlovanje mladih;

14. poudarja, da bi lahko nezadostne naložbe v sistem javnega izobraževanja oslabile konkurenčni položaj Evrope in zaposljivost njene delovne sile; poudarja, da je treba vlagati v ljudi čim bolj zgodaj v življenjskem ciklu, da bi zmanjšali neenakost in spodbujali socialno vključenost v mladih letih; poudarja tudi, da se je treba v šoli že od mladih let boriti proti stereotipom s spodbujanjem enakosti med spoloma na vseh ravneh izobraževanja;

15. poziva države članice, naj uvedejo politike za izvajanje in spremljanje bolj vključujočih oblik sistemov socialne zaščite in dohodkovne podpore, s čimer bodo zagotovile, da bodo ti sistemi omogočali dostojen življenjski standard brezposelnih in ljudi, ki jim grozita revščina in socialna izključenost, ter naj zagotovijo dostop do izobraževanja, usposabljanja in priložnosti za vstop na trg dela;

16. pozdravlja povečanje stopnje zaposlenosti; vendar ugotavlja, da rastočo stopnjo zaposlenosti v državah članicah spremlja vse več netipičnih in neformalnih oblik zaposlitve, vključno s pogodbami brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti; poudarja, da mora trajnost in kakovost ustvarjenih zaposlitev biti prednostna naloga; je zelo zaskrbljen, da je zlasti v državah, ki še trpijo zaradi krize, še vedno prisotna visoka brezposelnost; priznava pojav revščine zaposlenih kot posledico vse slabših plač in delovnih pogojev, ki jih je treba obravnavati kot del kakršnih koli ukrepov v korist zaposlovanja in socialne zaščite; spodbuja države članice, naj si dodatno prizadevajo in ostanejo odprte za nove rešitve in pristope, da bi dosegli cilj 75-odstotne zaposlitve iz strategije Evropa 2020, tudi z osredotočanjem na skupine z najnižjo stopnjo delovne aktivnosti, kot so ženske, starejši delavci, nizko usposobljeni delavci ter invalidi; poziva države članice, naj povečajo ponudbo vseživljenjskega učenja in učinkovitega izpolnjevanja;

17. meni, da bi migracije lahko imele pomembno vlogo, tudi prek izobraževalnih programov, ki bi jih dopolnili z učinkovitimi javnimi izdatki, da bi dosegli visokokakovostne socialne in okoljsko vzdržne naložbe, katerih namen bi bil vključevanje delavcev na trg dela in zmanjševanje brezposelnosti;

18. priznava, da ženske še vedno niso zadostno zastopane na trgu dela; zato poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo proaktivne politike in ustrezne naložbe, ki bodo oblikovane tako, da bodo spodbujale udeležbo žensk na trgu dela; poudarja, da je boljša uskladitev poklicnega in družinskega življenja bistvenega pomena za povečanje udeležbe žensk na trgu dela; v zvezi s tem opozarja, da imajo lahko po navedbah Komisije prožne ureditve delovnega časa, kot so delo na daljavo, gibljivi delovni čas in skrajšani delovni čas, pomembno vlogo; se strinja s stališčem Komisije, da zagotavljanje plačanega porodniškega, očetovskega in starševskega dopusta v državah članicah običajno krepi udeležbo žensk na trgu dela; poleg tega poziva države članice, naj oblikujejo ustrezne politike za spodbujanje žensk in moških, ki po daljših obdobjih dopusta iz družinskih razlogov ali dopusta, povezanega z nego, vstopajo ali se vračajo na trg dela, ostajajo na njem oziroma želijo na njem napredovati, s trajnim in kakovostnim zaposlovanjem; obžaluje razlike med spoloma, kar zadeva stopnjo zaposlenosti ter razlike v plačah in pokojninah; poziva k politikam, ki spodbujajo in podpirajo ženske, naj izberejo poklicno pot v podjetništvu, olajšujejo dostop do financiranja in poslovnih priložnosti ter ponujajo prilagojena usposabljanja;

Sreda, 15. februar 2017

19. vendar priznava, da morajo biti podpora pri zaposlovanju in ukrepi za izboljšanje aktivne udeležbe na trgu dela del širšega pristopa k obravnavanju socialne izključenosti in revščine, ki upošteva otroke, družine in njihove posebne potrebe ter je osredotočen na pravice;

20. poziva države članice, naj si izmenjujejo primere dobre prakse in preučijo nove inovativne načine za razvoj prilagodljivega in prožnega trga dela, da bi premagali izzive globalnega gospodarstva in pri tem zagotovili visoke delovne standarde za vse delavce;

21. pozdravlja opozorilo državam članicam, da morajo sistemi socialnega varstva temeljiti na trdnih socialnih standardih in da spodbujanje usklajevanja poklicnega in družinskega življenja ter obravnavanje diskriminacije prispevata tako k socialni pravičnosti kot tudi rasti; poudarja, da bi bilo treba ponovno vključevanje staršev na trg dela podpreti z vzpostavitvijo ugodnih pogojev za kakovostno in vključujoče zaposlovanje ter delovno okolje, ki bodo staršem omogočili, da bodo lahko uskladili delo in starševstvo;

22. priznava, da je ob ustvarjanju delovnih mest vključevanje dolgotrajno brezposelnih posameznikov v kakovostno zaposlitev z ukrepi, prilagojenimi posameznikom, zlasti z aktivnimi politikami zaposlovanja, bistveno za boj proti njihovi revščini in socialni izključenosti, če je na voljo dovolj dostojnega dela; poudarja, da je treba poudariti izboljšane ukrepe, namenjene ustvarjanju dostojnih delovnih mest; poudarja, da ima vključevanje tistih, ki so najbolj oddaljeni od trga dela, dvojni učinek, saj ima korist za posameznike, hkrati pa prispeva k stabilizaciji sistemov socialne varnosti in podpira gospodarstvo; meni, da je treba upoštevati socialne razmere teh državljanov in njihove posebne potrebe ter bolje na evropski ravni spremljati politike, ki se izvajajo na nacionalni ravni;

23. poudarja, kako pomembne so spretnosti in kompetence, pridobljene v neformalnih in priložnostnih učnih okoljih, ter kako pomembni so vrednotenje in potrjevanje teh spretnosti, dostop do vseživljenjskega učenja in zaveze in referenčne vrednosti strateškega okvira za izobraževanje in usposabljanje 2020; poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo sisteme priznavanja kompetenc, pridobljenih neformalno ali priložnostno; poleg tega poziva države članice, naj izvajajo politike, ki bodo zagotavljale ne le dostop do kakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja po dostopni ceni, temveč tudi izvajanje okvirnega pristopa vseživljenjskega učenja za prožno izobraževalno pot, kar bi spodbujalo enakost in socialno kohezijo ter omogočalo zaposlitvene priložnosti za vse;

24. poziva k vzpostavitvi in razvoju partnerstev med delodajalci, socialnimi partnerji, javnimi in zasebnimi službami za zaposlovanje, javnimi organi, socialnimi službami ter izobraževalnimi institucijami in institucijami za usposabljanje, da bi zagotovili potrebne instrumente za boljše odzivanje na potrebe trga dela in preprečevanje dolgotrajne brezposelnosti; želi spomniti, da je nepogrešljivo nadaljnje spremljanje, prilagojeno posamezniku, ki omogoča učinkovito odzivanje na dolgotrajno brezposelnost;

25. obžaluje, da je stopnja javnih naložb še naprej nizka, saj lahko tovrstne naložbe pomembno spodbudijo ustvarjanje delovnih mest; poudarja, da Evropski sklad za strateške naložbe ni pritegnil dovolj naložb v socialno infrastrukturo in da je to izgubljena priložnost, ki jo treba nemudoma obravnavati;

26. poziva k politikam, ki spoštujejo in spodbujajo kolektivna pogajanja in njihovo področje uporabe, da bi lahko vanje zajeli čim več delavcev, hkrati pa naj bodo usmerjena v izboljšanje minimalnih plač v obliki minimalnih plač, ki so določene na dostojnih ravneh in ob udeležbi socialnih partnerjev, da bi ustavili tekmovalno v zniževanju plač, podprli skupno povpraševanje in oživitev gospodarstva, zmanjšali plačne neenakosti in se borili proti revščini zaposlenih;

27. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo ljudje, zaposleni za določen čas ali s krajšim delovnim časom, ali samozaposleni deležni enake obravnave, tudi glede odpuščanja in plačil, da jim bosta na voljo ustrezno socialno varstvo in dostop do usposabljanja ter da bodo določeni okvirni pogoji, ki jim bodo omogočali ustvarjanje kariere; poziva države članice, naj izvajajo okvirne sporazume o delu s krajšim delovnim časom in zaposlitvi za določen čas ter učinkovito izvršujejo direktivo o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu;

28. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za pomoč beguncem pri nastanitvi in vključevanju ter zagotovijo dovolj virov za javne storitve in zgodnje predvidevanje zahtev, da bi jim omogočili lažje vključevanje;

Sreda, 15. februar 2017

29. obžaluje, da je delež ljudi, ki jim grozi revščina in socialna izključenost, še vedno visok; poudarja, da visoke stopnje neenakosti in revščine vplivajo na socialno kohezijo ter ogrožajo socialno in politično stabilnost; obžaluje, da politike, ki bi učinkovito obravnavale to vprašanje, niso dovolj ambiciozne, da bi zagotavljale ustrezen gospodarski vzvod; prosi države članice, naj pospešijo ukrepe za doseganje cilja strategije Evropa 2020, tj. zmanjšati število oseb, ki jim grozi revščina, za 20 milijonov; poziva Komisijo in države članice, naj zmanjševanje neenakosti opredelijo za prednostno nalogo; poziva k večji podpori in priznavanju dela nevladnih organizacij, organizacij, ki se borijo proti revščini, in združenj ljudi, ki živijo v revščini, ob spodbujanju njihove udeležbe pri izmenjavi primerov dobre prakse;

30. je zaskrbljen zaradi nizke stopnje udeležbe etničnih manjšin na trgu dela, zlasti romske skupnosti; poziva k ustreznemu izvajanju Direktive 2000/78/ES; poudarja, da je treba podpirati vlogo specializiranih nevladnih organizacij pri spodbujanju njihove udeležbe na trgu dela, podpiranju vpisa otrok v izobraževanje, hkrati pa tudi preprečevanju zgodnjega opuščanja šolanja, da bi razbili krog revščine;

31. meni, da je pomembno zapolniti naložbeno vrzel, da bi dosegli trajnostno rast, pri tem pa ne bi tvegali gospodarske ali socialne trajnosti držav članic; v zvezi s tem poudarja, da je nujno treba zagotoviti konsolidacijo javnih financ, saj je to bistveno za nadaljnje zagotavljanje evropskega socialnega modela, ki je značilen za EU;

32. obžaluje, da Komisija v zadnjih priporočilih ni upoštevala prošnje Parlamenta za okrepitev uporabe člena 349 PDEU, in sicer s sprejetjem prilagojenih ukrepov in programov za zmanjšanje asimetrij, ter povečanje socialne kohezije v EU; v zvezi s tem poziva države članice, naj za svoje podregije, kjer stopnja brezposelnosti presega 30 %, oblikujejo posebne programe naložb; ponovno poziva Komisijo, naj državam članicam in evropskim regijam, zlasti najbolj oddaljenim regijam, pomaga pri oblikovanju in financiranju programov naložb znotraj večletnega finančnega okvira;

33. priznava, da razmere na evropskem trgu dela ostajajo negotove, saj ta na eni strani ne zna zmanjšati še vedno visokih stopenj brezposelnosti, na drugi strani pa podjetja zahtevajo kvalificirano in ustrezno delovno silo; poziva Komisijo, naj na ravni držav članic spodbuja različne oblike sodelovanja, ki bo vključevalo vlade, podjetja, vključno s socialnimi podjetji, izobraževalne ustanove, službe za prilagojeno podporo, civilno družbo in socialne partnerje ter bo temeljilo na izmenjavi primerov dobre prakse, da bi prilagodili sisteme izobraževanja in usposabljanja v državah članicah za boj proti neuskladenosti med znanji in spretnostmi ter za zadovoljevanje potreb na trgu dela;

34. poudarja, da je izobraževanje temeljna pravica, ki jo je treba zagotoviti vsem otrokom, poleg tega pa bi bilo treba obravnavati razlike v dostopnosti in kakovosti izobraževanja, da bi okrepili celovito šolanje in zmanjšali zgodnje opuščanje šolanja; poudarja, da usklajevanje spretnosti in kvalifikacij s povpraševanjem in zaposlitvenimi možnostmi pripomore k ustvarjanju vključujočega trga dela EU; meni, da morata biti usmerjanje in svetovanje, ki obravnavata potrebe posameznika ter se osredotočata na ocenjevanje in širjenje posameznih spretnosti, že v zgodnjih fazah osrednji element politik na področju izobraževanja ter znanj in spretnosti; poziva države članice, naj po vsej EU izobraževanje in usposabljanje bolje uskladijo s potrebami trga dela ter poudarja, kako pomembno je ovrednotiti različne razmere na področju zaposlovanja v državah članicah, da bi zagotovili njihove specifične značilnosti in posebnosti;

35. priznava, da sta razvoj novih tehnologij in digitalizacija evropske industrije velika izziva za EU; poudarja, da morajo biti proizvodni modeli EU in držav članic ob podpori lastnih izobraževalnih modelov usmerjeni v sektorje z visoko produktivnostjo, zlasti tiste, ki so povezani z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami ter digitalizacijo, saj bomo lahko le tako izboljšali konkurenčnost EU na svetovni ravni;

36. poudarja, da nezadostne in neustrezno usmerjene naložbe v izobraževanje na področju digitalnih znanj in spretnosti, programiranja ter naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike slabijo konkurenčni položaj Evrope, razpoložljivost usposobljene delovne sile in zaposljivost delovne sile; meni, da bosta boljše usklajevanje spretnosti in izboljšano vzajemno priznavanje kvalifikacij pomagala premostiti vrzeli glede pomanjkanja spretnosti ter neuskladenosti na evropskem trgu dela in koristila iskalcem zaposlitve, zlasti mladim; poziva države članice, naj prednostno obravnavajo celostno usposabljanje na področju digitalnih spretnosti, programiranja in spretnosti, po katerih delodajalci močno povprašujejo, pri tem pa ohranjajo visoke standarde tradicionalnega izobraževanja ter v okviru izpopolnjevanja in

Sreda, 15. februar 2017

prekvalificiranja, ki ne bi smelo biti omejeno na znanje z vidika uporabnika, in upoštevajo prehod na digitalno gospodarstvo;

37. ugotavlja, da si morajo številne države članice bolj prizadevati za izobraževanje delovne sile, vključno z možnostjo izobraževanja odraslih in poklicnega usposabljanja; poudarja pomen vseživljenjskega učenja, tudi za starejše delavce, da bi kompetence prilagodili potrebam trga dela; poziva k spodbujanju predmetov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ki naj bo osredotočeno na ženske in dekleta, da bi obravnavali obstoječe stereotipe o izobraževanju in dolgoročno odpravili vrzel v stopnji zaposlenosti po spolu ter razlike v plačah in pokojninah med spoloma;

38. priznava pomen novih tehnologij in digitalne pismenosti za osebno življenje posameznika in njegovo uspešno vključevanje na trga dela; zato predlaga, naj države članice več vlagajo v boljšo infrastrukturo IKT in povezljivost v izobraževalnih ustanovah ter razvijejo učinkovite strategije za izkoristek potenciala IKT pri podpiranju priložnostnega učenja odraslih in izboljšanju njihovih formalnih in neformalnih izobraževalnih priložnosti;

39. pozdravlja prispevek programa Erasmus+ pri spodbujanju mobilnosti in kulturnih izmenjav po vsej EU in s tretjimi državami; poziva k boljši promociji in uporabi evropskih orodij za preglednost, mobilnost in priznavanje znanj, spretnosti in kvalifikacij, da bi olajšali mobilnost na področju učenja in dela; poudarja, da je treba zagotoviti tudi možnosti za mobilnost v poklicnem usposabljanju, za prikrajšane mlade in ljudi, ki so izpostavljeni različnim oblikam diskriminacije;

40. pozdravlja novi politični in investicijski okvir, ki ga zagotavlja Pariški sporazum in ki bo prispeval k oblikovanju novih zaposlitvenih možnosti v sektorju tehnologij z nizko vsebnostjo ogljika in z nizkimi emisijami;

41. poziva Komisijo, naj poudari, kako pomembno je premostiti tako fizične kot digitalne težave in ovire, s katerimi se v državah članicah še vedno sprijemajo invalidi;

42. pozdravlja izrecno omembo otroškega varstva, stanovanja, zdravstvenega varstva in izobraževanja v povezavi z izboljšanjem dostopa do kakovostnih storitev;

43. želi spomniti, da je prosto gibanje delavcev temeljno načelo Pogodbe; pozdravlja, da je v letnem pregledu rasti za leto 2017 poudarjen pomen zagotavljanja socialne pravičnosti prek pravičnega sodelovanja med različnimi institucijami držav članic; zato poziva države članice, naj delovnim inšpektoratom ali drugim ustreznim organom zagotovijo ustrezne vire in izboljšajo čezmejno sodelovanje med inšpekcijskimi službami ter elektronsko izmenjavo informacij in podatkov, da bi vzpostavili učinkovitejši nadzor za boj proti socialnim goljufijam in neprijavljenemu delu ter za njihovo preprečevanje;

44. poudarja, da je treba okrepiti domače povpraševanje s spodbujanjem javnih in zasebnih naložb ter socialno in ekonomsko uravnoteženih strukturnih reform, ki bi zmanjšale neenakosti ter spodbujale kakovostno in trajnostno zaposlovanje, trajnostno rast, socialne naložbe in odgovorno fiskalno konsolidacijo, s čimer bi krepile napredek v smeri več kohezije in doseganje socialne konvergence navzgor za podjetja in javne storitve; poudarja pomen naložb v človeški kapital kot skupne strategije; poudarja tudi, da bi bilo treba gospodarske politike Unije preusmeriti v socialno tržno gospodarstvo;

45. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi digitalnim delavcem zagotovile enake pravice in raven socialne zaščite v zadevnem sektorju kot veljajo za primerljive delavce;

46. spominja, da mikro, mala in srednja podjetja, ki predstavljajo 90 % vseh podjetij v Evropi in so gonilo evropskega gospodarstva, zdravstvene in socialne storitve ter socialna in solidarnostna podjetja učinkovito prispevajo k trajnostnemu in vključujočemu razvoju in ustvarjanju kakovostnih delovnih mest; poziva Komisijo in države članice, naj v procesu oblikovanja politik bolj upoštevajo interese teh podjetij, in sicer z uporabo testa MSP v celotnem zakonodajnem postopku v skladu z načelom „najprej pomisli na male“, in naj spodbujajo obstoječe oblike finančne podpore za mikropodjetja, kot je program za zaposlovanje in socialne inovacije; meni, da je izredno pomembno zmanjšati upravno breme teh podjetij in odpraviti nepotrebno zakonodajo, ne da bi to spodkopavalo pravice delavcev in socialne pravice; poudarja, da je treba

Sreda, 15. februar 2017

olajšati drugo priložnost za podjetnike, ki so bili neuspešni v prvem poskusu, vendar pri tem ni šlo za goljufijo, in ki so spoštovali pravice delavcev;

47. poudarja, da je socialno podjetništvo v porastu in lahko spodbudi gospodarstvo ter hkrati zmanjša prikrajšanost, socialno izključenost in druge družbene probleme; zato meni, da bi moralo podjetniško izobraževanje vključevati socialno razsežnost in obravnavati teme, kot so pravična trgovina, socialna podjetja in alternativni poslovni modeli, vključno z zadrugami, za doseganje bolj socialnega, vključujočega in trajnostnega gospodarstva;

48. poziva Komisijo in Svet, naj proučita, kako bi se lahko povečala produktivnost z vlaganjem v človeški kapital, pri čemer naj upoštevata, da so najsposobnejši, dobro vključeni in zadovoljni delavci tisti, ki lahko najbolje obravnavajo zahteve in izzive podjetij in storitev;

49. spodbuja države članice, naj se osredotočijo na položaj samostojnih podjetnikov, da bi jim zagotovili ustrezno socialno zaščito v primeru bolezni, zavarovanje v primeru nesreče in brezposelnosti ter pokojninske pravice;

50. opozarja, kako pomembno je, da se izvaja prava kultura podjetništva, ki že od otroštva spodbuja mlade; zato poziva države članice, naj temu načelu prilagodijo svoje izobraževalne programe in programe usposabljanja; opozarja države članice, kako pomembno je ustvarjati spodbude za podjetništvo, zlasti z izvajanjem fiskalnih pravil in zmanjševanjem upravnih bremen; poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami sprejme ukrepe za boljše obveščanje o vseh evropskih skladih in programih, s katerimi bi lahko spodbujali podjetništvo, naložbe in dostop do finančnih sredstev, kot je Erasmus za mlade podjetnike;

51. poudarja, da ima proračun EU učinek finančnega vzvoda na nacionalne proračune; poudarja dopolnilno vlogo, ki jo ima proračun EU pri doseganju ciljev Unije na področju socialne politike, določenih v letnem pregledu rasti za leto 2017, da bi v celotni EU ustvarili več kakovostnejših delovnih mest;

52. je zaskrbljen zaradi zamude pri izvajanju operativnih programov v trenutnem programskem obdobju; ugotavlja, da je bilo do septembra 2016 imenovanih le 65 % pristojnih nacionalnih organov, in poziva države članice, naj za obravnavo zaposlitvenih in socialnih prednostnih nalog dejavneje uporabijo evropske strukturne in investicijske sklade in pobudo za zaposlovanje mladih ter podpirajo izvajanje priporočil za posamezne države, ki predvsem in na vključujoč način obravnavajo socialna in zaposlitvena vprašanja; hkrati poudarja, da teh sredstev ne bi smeli uporabiti le za izvajanje priporočil za posamezne države, saj bi tako lahko izpustili druga pomembna naložbena področja; želi izpostaviti, da so potrebna dodatna prizadevanja za poenostavitev postopkov, zlasti na področju horizontalnih in sektorskih finančnih pravil, in odpravo ovir za dostop civilne družbe do finančnih sredstev;

53. ugotavlja, da je gospodarska rast v EU in euroobmočju še vedno skromna; poudarja, da so potrebne naložbe v raziskave, inovacije in izobraževanje; ugotavlja, da je v proračunu EU za leto 2017 za konkurenčnost, rast in delovna mesta v odobritvah za prevzem obveznosti dodeljenih 21 312,2 milijona EUR, in sicer prek programov, kot so Obzorje 2020, COSME in Erasmus+;

54. poudarja, da bi lahko evropski skladi in programi, kot so Erasmus za podjetnike, Evropske službe za zaposlovanje (EURES), program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME), program za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) olajšali dostop do financiranja in spodbudili naložbe, s tem pa tudi podjetništvo; poudarja pomen partnerskega načela, načela dodatnosti, pristopa od spodaj navzgor, ustrezne razporeditve virov ter ravnovesja med nalogami poročanja in zbiranjem podatkov od subjektov, ki so prejeli finančna sredstva; poziva Komisijo, naj zavoljo večje učinkovitosti zagotovi pozorno spremljanje porabe sredstev EU; poziva Komisijo, naj zagotovi priporočila za posamezne države o uporabi finančnih sredstev EU za povečanje obsega in učinkovitosti socialnih politik in aktivnih politik trga dela na nacionalni ravni;

Sreda, 15. februar 2017

55. pozdravlja, da je bilo za pobudo za zaposlovanje mladih v letu 2017 poleg zneska v osnutku proračuna dodeljenih še 500 milijonov EUR, za okrepitev ključnih pobud za rast in ustvarjanje delovnih mest pa še 200 milijonov EUR; želi spomniti, da je treba bolje uporabiti razpoložljiva sredstva in pobude, povezane z izobraževanjem in usposabljanjem, kulturo, športom in mladimi, ter po potrebi povečati naložbe v teh sektorjih, zlasti na tematskih področjih, ki so neposredno pomembna za strategijo Evropa 2020, kot so zgodnje opuščanje šolanja, visoko šolstvo, zaposlovanje mladih, poklicno izobraževanje in usposabljanje, vseživljenjsko učenje in mobilnost, da bi okrepili odpornost in zmanjšali brezposelnost, zlasti med mladimi in najranljivejšimi skupinami, preprečili radikalizacijo in zagotovili dolgoročno socialno vključenost;

56. pozdravlja predlog Komisije o razširitvi sklada EFSI in podvojitvi sredstev v njem na 630 milijard EUR do leta 2022, pri čemer naj bi se hkrati izboljšali tudi geografska in sektorska pokritost; ugotavlja, da ta sklad doslej še ni bil zelo uspešen niti pri izboljšanju socialne in ekonomske konvergence med državami članicami in njihovimi regijami znotraj Unije niti pri osredotočanju na socialno infrastrukturo; želi spomniti, da je bila večina projektov odobrenih v gospodarsko bolj zdravih regijah zahodne Evrope, kar povečuje naložbeno vrzel med državami članicami in veča neravnovesja v Evropi; poziva Komisijo, naj pomaga šibkejšim regijam pri postopku prijave, vendar naj ne spremeni temeljnega izhodišča, pri katerem se projekti izberejo le na podlagi kakovosti; nujno poziva Komisijo, naj podpre socialna podjetja ter mala in srednja podjetja, da bodo lahko dostopala do sklada EFSI; poziva Komisijo in Evropsko investicijsko banko, naj sprejmeta dodatne in proaktivne ukrepe, s katerimi bosta zagotovili, da bodo lahko vse države članice in vsi sektorji ustrezno dostopali do sklada EFSI, zlasti tisti, ki neposredno podpirajo boj proti revščini in socialni izključenosti; poudarja, da je treba okrepiti upravne zmogljivosti, kot je svetovalno vozlišče; obžaluje, da ni razpoložljivih podatkov o delovnih mestih, ki naj bi bila ustvarjena zaradi naložb sklada EFSI; poziva Komisijo, naj spremlja in nadzoruje naložbe v okviru tega sklada in izmeri njihov gospodarski in družbeni vpliv ter zagotovi, da sklad ne bo podvajal obstoječih programov financiranja ali nadomeščal neposredne javne porabe; znova poziva k naložbam v človeški in socialni kapital, kot so zdravstveno varstvo, otroško varstvo in cenovno dostopna stanovanja;

57. izpostavlja, da se najbolj oddaljene regije soočajo s številnimi strukturnimi omejitvami, ki zaradi stalne prisotnosti in medsebojne kombinacije zelo otežujejo njihov razvoj; poziva Komisijo, naj poveča uporabo člena 349 PDEU;

58. poudarja, da se morajo Komisija in države članice bolj zavezati uporabi člena 174 PDEU; poudarja, da večja teritorialna kohezija pomeni večjo ekonomsko in socialno kohezijo, zato poziva k strateškim naložbam v zadevnih regijah, zlasti v širokopasovno omrežje, ki bodo namenjene povečanju konkurenčnosti, izboljšanju industrijske strukture in teritorialne razporeditve ter tudi ohranjanju populacije na teh območjih;

59. poziva Komisijo in države članice, naj pri ugotavljanju ovir za naložbe sodelujejo z vsemi ravni upravljanja in ustreznimi deležniki ter se pri tem osredotočijo na regije in sektorje, kjer so naložbe najbolj potrebne, in na zagotavljanje ustreznih instrumentov, ki bodo združevali javno in zasebno financiranje;

60. poziva Komisijo, naj uvede politike za boj proti zmanjševanju števila prebivalstva in njegovi razpršenosti; poudarja, da mora biti ena izmed prednostnih nalog kohezijske politike EU namenjanje pozornosti regijam, v katerih se zmanjšuje število prebivalstva;

61. poudarja, da je treba vsem zagotoviti univerzalni dostop do javnih, na solidarnosti temelječih in ustreznih pokojnin in starostnih pokojnin; se zaveda, da se države članice soočajo z izzivi na področju povečanja vzdržnosti pokojninskih sistemov, vendar poudarja, da je pomembno ohraniti solidarnost v pokojninskih sistemih z okrepitvijo prihodkov, ne da bi pri tem zvišali upokojitveno starost; poudarja pomen javnih in poklicnih pokojninskih sistemov, ki zagotavljajo ustrezno pokojnino precej nad pragom revščine in upokojencem omogočajo, da ohranijo svoj življenjski standard; meni, da so zvišanje ravni zaposlenosti in kakovosti delovnih mest v vseh starostnih skupinah, izboljšanje delovnih in zaposlitvenih pogojev ter dodelitev potrebnih dodatnih javnih sredstev najboljši načini za zagotavljanje vzdržnih, varnih in ustreznih pokojnin za ženske in moške; meni, da bi se morale reforme pokojninskega sistema med drugim osredotočati na dejansko

Sreda, 15. februar 2017

upokojitveno starost in odražati trende na trgih dela, rodnost, razmere na zdravstvenem področju in glede bogastva, delovne pogoje in stopnjo ekonomske odvisnosti; meni, da bi bilo treba pri teh reformah upoštevati tudi razmere milijonov delavcev v Evropi, zlasti žensk, mladih in samozaposlenih, ki se soočajo z negotovimi in netipičnimi zaposlitvami, obdobji neželene brezposelnosti in skrajšanim delovnim časom;

62. spominja države članice, da je treba zaradi staranja evropskega prebivalstva in njegovega učinka na povečanje potreb po neformalni in formalni oskrbi v prihodnjih desetletjih vlagati v spodbujanje javnega zdravja in preprečevanje bolezni, pri tem pa zagotoviti in izboljšati vzdržnost, varnost, ustreznost in uspešnost sistemov socialne zaščite ter zagotavljanje kakovostnih dolgoročnih socialnih storitev; zato spodbuja države članice, naj oblikujejo strategije, s katerimi bodo zagotovile ustrezno financiranje, število osebja in razvoj teh sistemov in storitev, in razširijo obseg sistemov socialne varnosti v korist družbe in posameznika; zlasti poziva Komisijo, države članice in socialne partnerje, naj:

- spodbujajo višjo stopnjo zaposlenosti v vseh starostnih skupinah;
- si prizadevajo za zmanjšanje ločevanja po spolu in razlik v plačah med spoloma;
- prilagodijo trge dela starejšim delavcem z delovnimi pogoji, ki bodo njim prijazni, da bodo lahko delali do zakonske upokojitvene starosti;
- se borijo proti stereotipom o starosti na trgih dela;
- zagotovijo pristop življenjskega kroga in preventivni pristop k varnosti in zdravju pri delu;
- se osredotočijo na usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja oseb z obveznostmi nege z ustreznimi shemami za odsotnost zaradi nege in za dopust ter s podpiranjem neformalnih negovalcev;
- podpirajo in obveščajo delodajalce, zlasti mala in srednja podjetja, kako lahko izboljšajo delovno okolje, da bodo delavci vseh starosti ostali produktivni;
- podpirajo javne zavode za zaposlovanje, da bodo lahko zagotavljali koristno pomoč starejšim iskalcem zaposlitve;
- vlagajo v vseživljenjsko učenje delavcev vseh starosti in ga spodbujajo, in sicer na delovnem mestu in zunaj njega, ter razvijajo sisteme za vrednotenje in potrjevanje znanj in spretnosti;
- pomagajo starejšim delavcem, da so dejavni dlje, in jih pripravijo na upokojitev s prožnimi delovnimi pogoji, osredotočenimi na zaposlenega, s katerimi bodo skrajšali delovni čas v obdobju prehoda z dela v upokojitev;

63. izpostavlja, da mora Komisija spremljati razvoj dogodkov na področju brezdomstva in izključenosti s stanovanjskega trga, poleg tega pa tudi razvoj cen stanovanj v državah članicah; poziva k nujnim ukrepom za obravnavo vse višjih stopenj brezdomstva in izključenosti s stanovanjskega trga v mnogih državah članicah; je zaskrbljen zaradi morebitnih socialnih posledic velikega števila slabih posojil v bilancah stanja bank in zlasti zaradi izjave Komisije, da bi bilo treba spodbujati prodajo nebančnih specializiranih institucij, kar bi lahko povzročilo valove prisilnih izselitev; spodbuja države članice, Komisijo in Evropsko investicijsko banko, naj pri socialni infrastrukturi uporabijo sklad EFSI, tudi pri izvajanju pravice do ustreznih in cenovno dostopnih stanovanj za vse;

64. zaskrbljeno ugotavlja, da so plače v nekaterih državah članicah prenizke za dostojno življenje, zato so delavci revni zaposleni, brezposelne pa odvrčajo od vrnitve na trg dela; v zvezi s tem podpira okrepitev kolektivnih pogajanj;

65. spodbuja države članice, naj izvajajo potrebne ukrepe za socialno vključevanje beguncev in pripadnikov etničnih manjšin ter oseb s priseljenskim ozadjem;

Sreda, 15. februar 2017

66. pozdravlja, da je v letnem pregledu rasti za leto 2017 poudarjeno, da je treba spodbujati reforme davkov in dajatev, s čimer bi izboljšali spodbude za delo in zagotovili, da se delo splača, saj lahko davčni sistemi prispevajo tudi k zmanjševanju razlik v dohodkih in revščine ter povečajo konkurenčnost na globalni ravni; poziva države članice, naj postopoma preusmerijo davke od dela k drugim virom;
67. poziva, naj bodo reforme zdravstvenega sistema in sistema dolgotrajne oskrbe osredotočene na razvoj preprečevanja bolezni in spodbujanja zdravja, ohranjanje kakovostnih univerzalno dostopnih zdravstvenih storitev ter zmanjšanje razlik v dostopu do teh storitev;
68. poziva Komisijo in države članice, naj si skupaj prizadevajo za odpravo ovir za mobilnost delavcev in zagotovijo, da bodo mobilni delavci v EU obravnavani enako kot nemobilni;
69. poziva države članice, naj v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji povečajo obseg, učinkovitost in uspešnost aktivnih in trajnostnih politik trga dela; pozdravlja, da se v letnem pregledu rasti za leto 2017 poziva k večjim prizadevanjem za razvoj ukrepov, s katerimi se spodbuja vključitev prikrajšanih skupin na trg dela, zlasti invalidov, saj ima to dolgoročne pozitivne ekonomske in socialne učinke;
70. poziva države članice, naj določijo ambiciozne socialne standarde na podlagi priporočil za posamezno državo in v skladu s svojimi zmogljivostmi in razmerami na finančnem in fiskalnem področju, zlasti z uvedbo shem ustreznega minimalnega dohodka v celotni življenjski dobi, če še ne obstajajo, in odpravo vrzeli v shemah ustreznega minimalnega dohodka, ki nastanejo zaradi nezadostnega obsega ali neizkoriščanja;
71. pozdravlja pobudo Komisije za začetek posvetovanj o vzpostavitvi evropskega stebra socialnih pravic; meni, da bi ta pobuda lahko spodbudila razvoj prožnejših znanj in spretnosti, ukrepe vseživljenjskega učenja in dejavno podporo za kakovostno zaposlitev;
72. ponavlja zahtevo iz najnovejšega mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve za Odbor za ekonomske in monetarne zadeve, naj Komisija preuči možnost uvedbe postopka za družbena ravnovesja pri pripravi priporočil za posamezno državo, da se prepreči tekmovanje v zniževanju standardov z učinkovito uporabo socialnih in zaposlitvenih kazalnikov pri makroekonomskem nadzoru;
73. poziva države članice, naj večjo pozornost namenijo prekinitvi kroga revščine in spodbujanju enakosti; poziva Komisijo, naj sprejme odločnejša priporočila za države članice glede socialne vključenosti in socialne zaščite, ki naj se ne nanašajo zgolj na delovno silo, in zlasti glede vlaganja v otroke;
74. pozdravlja, da so socialni partnerji, nacionalni parlamenti in drugi pomembni deležniki civilne družbe vključeni v proces evropskega semestra; ponovno poudarja, da si je treba v vseh fazah evropskega semestra prizadevati za socialni dialog in dialog s civilno družbo, ki sta bistvena za trajnostne spremembe v korist vseh in povečanje učinkovitosti in ustreznosti evropskih in nacionalnih politik; izpostavlja, da mora biti vključenost učinkovitejša, kar bi lahko zagotovili s koristnim časovnim usklajevanjem, dostopom do vseh dokumentov in dialogom s sogovorniki na ustrezni ravni;
75. želi spomniti na številne zahteve po agendi, v kateri bo stališče Parlamenta okrepljeno, Svet pa ga bo pred sprejetjem sklepa upošteval; zato poziva, naj bo Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve enakopraven Odboru za ekonomske in monetarne zadeve ob upoštevanju njunih posebnih pristojnosti, kadar je Parlament zaprosen, naj predloži mnenje o različnih fazah evropskega semestra;
76. ugotavlja, da bi bilo treba sklicati socialno konvencijo EU, na kateri bi predstavniki socialnih partnerjev, nacionalnih vlad in parlamentov ter institucij EU v sodelovanju z javnostjo razpravljali o prihodnosti in zasnovi evropskega socialnega modela;
77. ponovno poziva k okrepitvi vloge Sveta EPSCO v evropskem semestru;
78. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0040

Upravljanje enotnega trga v okviru evropskega semestra za leto 2017

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o letnem poročilu o upravljanju enotnega trga v okviru evropskega semestra za leto 2017 (2016/2248(INI))

(2018/C 252/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. februarja 2016 o upravljanju enotnega trga v okviru evropskega semestra 2016 ⁽¹⁾ in odgovora Komisije, sprejetega 27. aprila 2016,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2015 o upravljanju enotnega trga v okviru evropskega semestra 2015 ⁽²⁾ in odgovora Komisije, sprejetega 3. junija 2015,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. februarja 2014 o upravljanju enotnega trga v okviru evropskega semestra 2014 ⁽³⁾ in odgovora Komisije, sprejetega 28. maja 2014,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2013 s priporočili Komisiji o upravljanju enotnega trga ⁽⁴⁾ in odgovora Komisije, sprejetega 8. maja 2013,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. maja 2016 o strategiji za enotni trg ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. maja 2016 o netarifnih ovirah na enotnem trgu ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. novembra 2015 o letnem pregledu rasti za leto 2016 – krepitev okrevanja gospodarstva in pospeševanje konvergence (COM(2015)0690),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. novembra 2016 o letnem pregledu rasti za leto 2017 (COM(2016)0725),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. oktobra 2015 o izpopolnitvi enotnega trga: več priložnosti za prebivalstvo in gospodarstvo (COM(2015)0550) in poročila o povezovanju enotnega trga in konkurenčnosti v EU in njenih državah članicah (SWD(2015)0203),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. maja 2015 o strategiji za enotni digitalni trg za Evropo (COM(2015)0192),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. junija 2012 o boljšem upravljanju enotnega trga (COM(2012)0259),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0060.

⁽²⁾ UL C 316, 30.8.2016, str. 98.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0130.

⁽⁴⁾ UL C 24, 22.1.2016, str. 75.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0237.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0236.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. junija 2012 o izvajanju Direktive o storitvah (COM(2012)0261), posodobljenega oktobra 2015,
  - ob upoštevanju študije iz septembra 2014 z naslovom *The Cost of Non-Europe in the Single Market* (Stroški neukrepanja na ravni EU na enotnem trgu), ki jo je naročil Odbor za notranjo trgovino in varstvo potrošnikov,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. oktobra 2015 o korakih za dokončanje ekonomske in monetarne unije (COM(2015)0600),
  - ob upoštevanju študije iz septembra 2014 z naslovom *Indicators for Measuring the Performance of the Single Market Building the Single Market Pillar of the European Semester* (Kazalniki za merjenje uspešnosti enotnega trga – vzpostavljanje stebra enotnega trga v evropskem semestru), ki jo je naročil Odbor za notranjo trgovino in varstvo potrošnikov,
  - ob upoštevanju študije iz septembra 2014 z naslovom „*Contribution of the Internal Market and Consumer Protection to Growth*“ (Prispevek notranjega trga in varstva potrošnikov k rasti), ki jo je naročil Odbor za notranjo trgovino in varstvo potrošnikov,
  - ob upoštevanju spletnega pregleda enotnega trga, objavljenega julija 2016,
  - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 17. in 18. marca 2016,
  - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 28. junija 2016,
  - ob upoštevanju Protokola št. 1 k o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
  - ob upoštevanju protokola št. 2 k o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A8-0016/2017),
- A. ker bo imelo oblikovanje bolj poglobljenega in pravičnejšega enotnega trga ključno vlogo pri ustvarjanju novih delovnih mest, spodbujanju produktivnosti ter zagotavljanju privlačnega okolja za naložbe, inovacije in potrošnike;
- B. ker je treba zato po vsej Evropi obnoviti osredotočenost, med drugim na pravočasno dokončanje in izvajanje različnih strategij za enotni trg, zlasti strategije za enotni digitalni trg;
- C. ker je treba pri tej obnovitvi osredotočenosti upoštevati tudi posledice izstopa Združenega kraljestva iz EU, med drugim za prosti pretok blaga in storitev, svobodo ustanavljanja, carinsko unijo in splošni pravni red na področju notranjega trga;
- D. ker se EU po gospodarski krizi, ki se je začela leta 2008, še vedno srečuje z obdobjem stagnacije s počasnim gospodarskim okrevanjem, visokimi stopnjami brezposelnosti in socialno ranljivostjo; ker je bil slogan letnega pregleda rasti za leto 2016 „krepitev okrevanja gospodarstva in pospeševanje konvergence“, kar je pozitiven vidik;
- E. ker se v letnem pregledu rasti za leto 2017 opozarja na potrebo po vključujočem gospodarskem okrevanju, ki upošteva socialno razsežnost enotnega trga, in ker letni pregled rasti tudi poudarja, da mora Evropa močno vlagati v mlade in iskalce zaposlitve, pa tudi v zagona ter mala in srednja podjetja;

Sreda, 15. februar 2017

- F. ker je kljub gospodarskemu okrevanju brezposelnost v številnih delih Evrope še vedno previsoka in ker daljše obdobje visoke brezposelnosti terja svoj socialni davek v številnih državah članicah;
- G. ker je namen evropskega semestra povečati usklajevanje ekonomske in fiskalne politike v EU, da bi zagotovili večjo stabilnost, spodbujali rast in zaposlovanje ter okrepili konkurenčnost v skladu s cilji socialne pravičnosti in zaščite najranljivejših pripadnikov družbe; ker ta namen ni bil dosežen;
- H. ker je enotni trg eden od temeljev EU in eden njenih najpomembnejših dosežkov; ker mora evropski semester za uspešno spodbujanje gospodarske rasti in stabilizacijo gospodarstev v enaki meri zajemati enotni trg in politike za njegovo dokončanje;

Krepitev stebra enotnega trga v evropskem semestru

1. ponavlja, da je enotni trg eden od temeljev EU in hrbtenica gospodarstev držav članic ter celotnega evropskega projekta; ugotavlja, da je enotni trg še vedno razdrobljen in nedokončan ter da ima velik potencial za rast, inovacije in delovna mesta; poudarja, da ima enotni trg pomembno vlogo za uspešnost EU pri krepitvi okrevanja, pospeševanju konvergence in podpori naložbam v mlade in iskalce zaposlitve, pa tudi v zagonska ter mala in srednja podjetja; poziva Komisijo, naj zagotovi dokončanje vseh razsežnosti enotnega trga, vključno z blagom, storitvami, kapitalom, delom, energijo, prevozom in digitalnim sektorjem;
2. ponovno poziva k vzpostavitvi močnega stebra enotnega trga s socialno razsežnostjo v evropskem semestru, ki bo vseboval sistem za redno spremljanje in opredelitev ovir za enotni trg v posameznih državah, ki imajo v zadnjem času v državah članicah velik vpliv in obseg ter se pogosto pojavljajo; poziva k poglobljeni oceni povezovanja in notranje konkurenčnosti na enotnem trgu; vztraja, da bi morale ocenjevanje stanja povezovanja enotnega trga postati sestavni del okvira za gospodarsko upravljanje;
3. želi spomniti, da je bil leta 2010 uveden evropski semester z namenom, da bi lahko države članice s svojimi partnericami v EU v določenih obdobjih v letu razpravljale o svojih gospodarskih in proračunskih načrtih ter tako izrazile svoje pripombe v zvezi z njimi in skupaj spremljale napredek; poudarja pomen stalne osredotočenosti na socialno uspešnost in spodbujanje ekonomske in socialne konvergence;
4. poudarja, da bi moral biti steber enotnega trga v evropskem semestru namenjen opredelitvi ključnih področij z vsemi razsežnostmi enotnega trga za ustvarjanje rasti in delovnih mest; poleg tega poudarja, da bi se moral uporabljati tudi kot referenčno merilo zavezanosti strukturnim reformam v državah članicah;
5. poudarja, da bi steber enotnega trga v okviru evropskega semestra omogočil redno ocenjevanje upravljanja enotnega trga prek sistematičnega nadzora nad skladnostjo z nacionalno zakonodajo in orodij za analizo podatkov za ugotavljanje neskladnosti, boljšega spremljanja zakonodaje o enotnem trgu, s čimer bi institucije pridobile potrebne informacije in bi mogle preoblikovati, izvajati, uporabljati in izvrševati regulativni okvir enotnega trga tako, da bi prinesel konkretne rezultate za državljane;
6. pozdravlja prizadevanja Komisije za zagotovitev, da se koristi globalizacije in tehnoloških sprememb pravično porazdelijo med različnimi skupinami v družbi, še zlasti med mladimi; poziva k povečanju ozaveščenosti na vseh ravneh o vplivu politik in reform na porazdelitev dohodka, zagotavljanje enakosti, pravičnosti in vključenosti;
7. meni, da je v zvezi z nacionalnimi ukrepi oziroma njihovim izvajanjem zgodnje posredovanje lahko učinkovitejše in zagotovi boljše rezultate kot postopki za ugotavljanje kršitev; kljub temu poudarja, da mora Komisija v primeru neučinkovitosti zgodnjega posredovanja uporabiti vse razpoložljive ukrepe, vključno s postopki za ugotavljanje kršitev, da zagotovi celovito izvajanje zakonodaje na enotnem trgu;

Sreda, 15. februar 2017

8. ponovno poziva Komisijo, naj za vzpostavitev enotnega trga EU za 21. stoletje v celoti upošteva ključna področja rasti in zaposlovanja, ki jih je že navedla in so bila nadalje razdelana v študiji iz septembra 2014 z naslovom *The Cost of Non-Europe in the Single Market for Energy* (Stroški neukrepanja na ravni EU na enotnem energetskem trgu), med njimi pa so storitve, enotni digitalni trg, zlasti elektronsko trgovanje, pravni red o varstvu potrošnikov, javna naročila in koncesije ter prosti pretok blaga;
9. poziva Komisijo, naj sistematično spremlja izvajanje in izvrševanje pravil enotnega trga prek priporočil za posamezne države, zlasti tam, kjer ta pravila pomembno prispevajo k strukturnim reformam in v zvezi s tem opozarja na novi pristop Komisije, ki poudarja socialno pravičnost; poziva Komisijo, naj v okviru svežnja o letnem pregledu rasti poroča Parlamentu o napredku držav članic pri izvajanju priporočil za posamezne države v zvezi z delovanjem notranjega trga in vključevanjem proizvodov, blaga in storitev vanj;
10. opozarja, da je splošno izvajanje ključnih reform, opisanih v priporočilih za posamezne države, še vedno nezadovoljivo na nekaterih področjih in se razlikuje po državah; poziva države članice k hitrejšemu napredku pri sprejemanju reform v skladu s priporočili za posamezne države, skupaj z ustreznim določanjem zaporedij in izvajanjem, da bi povečali potencial za rast ter spodbudili ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo;
11. meni, da morajo nacionalni parlamenti prevzeti večjo odgovornost v zvezi s priporočili za posamezne države; spodbuja države članice, naj Komisiji omogočijo predstavitev priporočil za posamezne države v nacionalnih parlamentih; poleg tega poziva države članice, naj izvajajo priporočila za posamezne države; ponovno poziva Komisijo, naj vsake tri mesece poroča pristojnemu odboru Parlamenta o ukrepih, sprejetih za zagotovitev napredka pri izvajanju priporočil za posamezne države, in o doseženem napredku;
12. poziva Svet za konkurenčnost, naj bo dejavno udeležen pri spremljanju izvajanja priporočil za posamezne države v državah članicah ter postopku njihove priprave;
13. poudarja, da med cilje naložbenega načrta za Evropo spada odprava nepotrebnih ovir, povečanje inovativnosti in poglobitev enotnega trga, ob pospeševanju naložb v človeški kapital in socialno infrastrukturo;
14. poudarja, da izboljšanje naložbenega okolja pomeni okrepitev enotnega trga z zagotovitvijo večje regulativne predvidljivosti in utrditvijo enakih konkurenčnih pogojev v EU ter odpravo nepotrebnih ovir za naložbe v EU in zunaj nje; opozarja, da trajnostne naložbe zahtevajo zanesljivo in predvidljivo poslovno okolje; ugotavlja, da se je na ravni EU začelo delo na več področjih, kot je določeno v strategiji za enotni trg, energetsko unijo in enotni digitalni trg, in meni, da mora to prizadevanje EU spremljati prizadevanje na nacionalni ravni;
15. opozarja, da novi sklop priporočil za euroobmočje vključuje reforme, namenjene zagotavljanju odprtih in konkurenčnih trgov proizvodov in storitev; opozarja tudi, da so nacionalne in čezmejne inovacije in konkurenca ključnega pomena za delovanje enotnega trga, in meni, da bi si morala evropska zakonodaja prizadevati za zagotavljanje tega;
16. podpira poziv Komisije državam članicam, naj podvojijo svoja prizadevanja glede treh elementov trikotnika gospodarske politike ter se pri tem osredotočijo na socialno pravičnost, da bi zagotovile bolj vključujočo rast;
17. se strinja s Komisijo, da morajo prizadevanja za konvergenco, skladna z enotnim trgom, temeljiti na primerih dobre prakse na področju vseživljenjskega učenja, učinkovitih politikah za pomoč brezposelnim pri ponovnem vključevanju v trg dela ter sodobnem in vključujočem socialnem varstvu in izobraževalnem sistemu;

Izkoriščanje potenciala enotnega trga na ključnih področjih rasti

18. poudarja, da kljub odpravi tarifnih ovir na enotnem trgu še vedno obstaja veliko različnih nepotrebnih netarifnih ovir; poudarja, da je za okrepitev enotnega trga potrebno nujno ukrepanje na ravni EU in nacionalni ravni za odpravo teh nepotrebnih netarifnih ovir na način, ki bo skladen s socialnimi, potrošniškimi in okoljskimi standardi, da bi ustvarili več konkurence ter rast in delovna mesta; poudarja, dane bi smeli dopuščati protekcionizma in diskriminatornih ukrepov držav članic; opozarja na poziv, ki ga je naslovil na Komisijo, naj v letu 2016 pripravi celovit pregled netarifnih ovir na enotnem trgu in analizo načinov za njihovo odpravo, pri tem pa jasno sorazmerno razlikuje med netarifnimi ovirami in predpisi za

Sreda, 15. februar 2017

izvajanje legitimnih ciljev javne politike držav članic, vključno z ambicioznim predlogom za čimprejšnjo odpravo teh netarifnih ovir, da bi sprostiti še vedno neizkoriščeni potencial enotnega trga;

19. poudarja, da so ovire, povezane s prostim opravljanjem storitev, zelo zaskrbljujoče, saj ovirajo zlasti čezmejne dejavnosti malih in srednjih podjetij, ki so gonilo gospodarskega razvoja EU; poudarja, da lahko nesorazmerne upravne zahteve, inšpekcije in sankcije povzročijo odmik od dosežkov enotnega trga;

20. poudarja strategijo za enotni trg in njene ukrepe, ki bi morali biti usmerjeni v ustvarjanje priložnosti za potrošnike, strokovnjake in podjetja, zlasti mala in srednja, spodbujanje in omogočanje modernizacije in inovativnosti, ki ju Evropa potrebuje, ter praktično izvajanje strategije, ki koristi potrošnikom in podjetjem v vsakdanjem življenju; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo najboljše možne pogoje za razvoj in razcvet ekonomije delitve; poudarja, da ima ekonomija delitve ogromen potencial glede rasti in izbire potrošnikov;

21. poziva države članice, naj uvedejo reforme in politike za lažje širjenje novih tehnologij, da se omogoči prelivanje koristi med širši nabor podjetij; poziva Komisijo, naj hitro predstavi konkretne predloge, ki so navedeni v letnem pregledu rasti za leto 2017 in povezani z izvrševanjem pravil enotnega trga, ter ukrepe na področju poslovnih storitev, ki bodo vključevali lažje čezmejno zagotavljanje teh storitev in vzpostavljali preprost, sodoben in pred goljufijami varen sistem DDV;

22. pozdravlja napoved Komisije v letnem pregledu rasti 2017 o tekočem delu na področju okvira za enotno odobritev EU, ki bi se neposredno uporabljal za velike projekte s čezmejno razsežnostjo ali večje naložbene platforme, ki vključujejo nacionalno sofinanciranje;

23. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo pravočasno začela izvajati pravila EU o javnih naročilih, zlasti uporaba e-javnega naročanja in novih določb o razdelitvi javnih naročil na sklope, kar je bistveno za spodbujanje inovacij in konkurence ter podpiranje malih in srednjih podjetij na trgih javnih naročil.

24. poudarja, da je treba na področju enotnega trga za storitve izboljšati čezmejno opravljanje storitev in obenem ohraniti visoko kakovost teh storitev; je seznanjen s predlogom Komisije, da predloži predlog za evropsko storitveno izkaznico in poenoten obrazec za prigrasitev; spodbuja Komisijo, naj pregleda razvoj trga in po potrebi izvede ukrepe v zvezi z zahtevami glede zavarovanja za ponudnike poslovnih in gradbenih storitev;

25. ugotavlja, da so za več kot 5 500 poklicev v Evropi potrebne posebne kvalifikacije ali poseben naziv, ter v zvezi s tem pozdravlja medsebojno ocenjevanje reguliranih poklicev, ki ga Komisija izvaja z državami članicami;

26. poziva Komisijo, naj odločno ukrepa proti protekcionizmu držav članic; meni, da se morajo države članice vzdržati diskriminacijskih ukrepov, kot so trgovinski in davčni zakoni, ki vplivajo le na nekatere sektorje ali poslovne modele in izkrivljajo konkurenco, zaradi česar se tuja podjetja težko uveljavijo v posamezni državi članici, kar pomeni očitno kršitev načel notranjega trga;

27. pričakuje, da bo Komisija v zvezi z enotnim trgovim blaga podala predlog za revizijo uredbe o vzajemnem priznavanju, ki bi morala podjetjem zagotoviti učinkovito pravico, da proizvode, ki se zakonito tržijo v državi članici, sprostijo v prosti promet v EU; poudarja, da države članice neustrezno izvajajo in spoštujejo načelo vzajemnega priznavanja, zaradi česar se podjetja pogosto osredotočajo na premagovanje ovir, povezanih s slabim izvajanjem, ne pa na poslovanje;

28. poziva Komisijo, naj pospeši uresničevanje svoje vizije enotnega in skladnega evropskega standardizacijskega sistema, ki se bo prilagajal spreminjajočemu se okolju, bo podpiral raznovrstne politike ter bo koristil potrošnikom in podjetjem; poudarja, da se evropski standardi pogosto uveljavljajo na svetovni ravni, kar prispeva k interoperabilnosti in varnosti, znižuje stroške vključevanja podjetij v vrednostno verigo in trgovino ter ga olajšuje, pa tudi krepi vlogo industrije z internacionalizacijo;

Sreda, 15. februar 2017

29. meni, da je doseganje napredka na področju enotnega digitalnega trga poglobitnega pomena za spodbujanje rasti, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje potrebnih inovacij na trgu EU, ohranitev konkurenčnosti evropskega gospodarstva v svetovnem merilu ter zagotavljanje koristi podjetjem in potrošnikom; poziva države članice, naj v celoti sodelujejo pri izvajanju enotnega digitalnega trga;

Krepitev upravljanja enotnega trga

30. ponovno poziva Komisijo, naj izboljša upravljanje enotnega trga, in sicer z oblikovanjem sklopa analitičnih orodij, vključno s socialnimi kazalniki, s katerimi bomo lahko ustrezneje merili njegovo gospodarsko in regulativno uspešnost v okviru stebra evropskega semestra, namenjenega temu trgu; meni, da bi lahko bila tovrstna analitična orodja koristna za pripravo priporočil za posamezne države, letnega pregleda rasti, smernic Evropskega sveta za države članice in nacionalnih akcijskih načrtov za izvajanje smernic za enotni trg;

31. poziva k utrditvi okvira za upravljanje enotnega trga ter okrepljenemu spremljanju in ocenjevanju pravilnosti, pravočasnosti in učinkovitosti izvajanja in uporabe pravil o enotnem trgu; poziva države članice, naj uspešneje uporabljajo orodja za upravljanje enotnega trga in bolje uporabljajo podatke iz pregleda enotnega trga, ki so na voljo za vsako državo članico, ter njihov razvoj v smislu uspešnosti politike;

32. še vedno meni, da je treba opredeliti integriran sistem merjenja, v katerem bodo kombinirane različne metodologije, kot so na primer sestavljeni kazalniki ter sistematičen sklop kazalnikov in sektorskih orodij za merjenje uspešnosti enotnega trga, da ga bomo lahko vključili v evropski semester; poziva Komisijo, naj tako za merjenje kot za zagon za poglobitev enotnega trga na ključnih prednostnih področjih razmisli o glavnem kazalniku in njegovem cilju v zvezi z integracijo enotnega trga;

33. ponovno poziva Komisijo, naj, kjer je to upravičeno, uvede kvantitativne cilje za zmanjšanje nepotrebne upravne bremena na evropski ravni; poziva Komisijo, naj te kvantitativne cilje upošteva pri svoji novi pobudi za zmanjšanje upravne bremena;

34. meni, da morajo države članice okrepiti prizadevanja za posodobitev svojih javnih uprav, in sicer z zagotavljanjem številnejših in dostopnejših digitalnih storitev za državljane in podjetja, ter omogočiti lažje čezmejno sodelovanje in interoperabilnost javnih uprav;

35. poziva Komisijo, naj pred vsako zakonodajno pobudo opravi temeljito oceno učinka, pri kateri bo upoštevala posledice akta za poslovno okolje v vseh državah članicah in natančno ocenila, ali obstaja ustrezno ravnovesje med stroški in cilji projekta za EU kot celoto;

36. poziva Komisijo, naj strogo izvaja svoje ukrepe na področju pametnega izvrševanja in kulture skladnosti, da bi odpravila sedanje razmere, v katerih niso zagotovljene vse priložnosti, ki jih v teoriji ponuja enotni trg, saj zakonodaja EU še ni bila v celoti izvedena in uveljavljena;

37. poziva Komisijo, naj okrepi mehanizem nadzora trga za odkrivanje nevarnih proizvodov in proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev, ter njihovo odstranitev z enotnega trga; znova poziva Svet, naj nemudoma sprejme sveženj ukrepov za varnost proizvodov in nadzor trga;

38. pozdravlja in nestrpno pričakuje pobudo Komisije za vzpostavitev enotnega digitalnega portala za nadgraditev in izboljšanje obstoječih orodij in storitev, kot so enotne kontaktne točke, kontaktne točke za proizvode, kontaktne točke za proizvode za gradbeništvo, portal Tvoja Evropa in SOLVIT, na uporabniku prijazen način, ki bo koristil državljanom in podjetjem;

39. priznava pozitivno vlogo „rednih usmerjenih preiskav EU“, ki jih je začela izvajati Komisija, da bi z usklajenimi nadzornimi ukrepi za odkrivanje kršitev potrošniškega prava v spletnem okolju izboljšala izvrševanje;

40. priznava, da so načela za boljšo pripravo zakonodaje in pobuda REFIT (program ustreznosti in uspešnosti predpisov) pomembni, saj zagotavljajo več usklajenosti med obstoječo in prihodnjo zakonodajo ter ohranjajo suverenost pri urejanju, ter da je treba zagotoviti varnost in predvidljivost predpisov;

Sreda, 15. februar 2017

41. poudarja pomen pomoči in sodelovanja, ki ju Komisija nudi državam članicam na področju boljšega prenosa, izvajanja in uporabe zakonodaje o enotnem trgu; v zvezi s tem poudarja, da so potrebni dodatni ukrepi na nacionalni ravni, med drugim za zmanjšanje upravnih bremen in preprečevanje uvedbe dodatnih zahtev pri prenosu direktiv v nacionalno zakonodajo (čezmerno prenašanje), kot so davčne ovire za čezmejne naložbe;

42. poudarja, da bi moral enotni trg še naprej ustrezati vsem akterjem, – državljanom EU, zlasti študentom, strokovnjakom in podjetnikom, zlasti malim in srednjim podjetjem – v vseh državah članicah, ti pa bi morali vzdrževati stalni dialog in ocenjevati, kaj deluje in kaj ne ter na kakšen način bi bilo treba razvijati politiko enotnega trga v prihodnosti; v zvezi s tem poudarja vlogo foruma o enotnem trgu, ki ga Komisija vsako leto organizira v sodelovanju z lokalnimi partnerji, kot so nacionalni organi, deležniki civilne družbe, socialni partnerji, gospodarske zbornice in poslovna združenja;

o

o o

43. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, Evropskemu svetu ter vladam in parlamentom držav članic.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0041

Bančna unija – letno poročilo za leto 2016**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o bančni uniji – letno poročilo za leto 2016 (2016/2247(INI))**

(2018/C 252/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Akcijskega načrta Komisije o oblikovanju unije kapitalskih trgov z dne 30. septembra 2015 (COM(2015)0468),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o oceni stanja in izzivih pri ureditvi EU o finančnih storitvah: učinek in nadaljnji koraki k bolj učinkovitemu in uspešnemu okviru EU za regulacijo finančnega sektorja in unijo kapitalskih trgov⁽¹⁾,
- ob upoštevanju izjave z vrha držav euroobmočja z dne 29. junija 2012, v kateri je navedeno, da je nujno treba „prekiniti začarani krog med bankami in državami“⁽²⁾,
- ob upoštevanju prvega poročila Evropskega odbora za sistemska tveganja o nebančni kreditni dejavnosti EU iz julija 2016,
- ob upoštevanju poročila Mednarodnega denarnega sklada (IMF) o svetovni finančni stabilnosti iz leta 2016,
- ob upoštevanju rezultatov stresnih testov, ki jih je opravil Evropski bančni organ (EBA) in so bili objavljeni 29. julija 2016,
- ob upoštevanju rezultatov spremljanja o kapitalskih zahtevah EBA CRD IV – CRR/ Basel III na podlagi podatkov iz decembra 2015, objavljenih septembra 2016,
- ob upoštevanju sklepov Sveta ECOFIN z dne 17. junija 2016 o načrtu za dokončanje bančne unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. novembra 2015 z naslovom „Dokončanje bančne unije“ (COM(2015)0587),
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko⁽³⁾ (uredba o enotnem mehanizmu nadzora),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 468/2014 Evropske centralne banke z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi okvira za sodelovanje znotraj enotnega mehanizma nadzora med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi ter z imenovanimi nacionalnimi organi⁽⁴⁾ (okvirna uredba o enotnem mehanizmu nadzora),

⁽¹⁾ Sprejeta poročila, P8_TA(2016)0006.

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/sl/european-council/pdf/20120629-euro-area-summit-statement-sl_pdf

⁽³⁾ UL L 287, 29.10.2013, str. 63.

⁽⁴⁾ UL L 141, 14.5.2014, str. 1.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju izjave enotnega mehanizma nadzora o svojih nadzornih nalogah za leto 2016,
- ob upoštevanju letnega poročila ECB o nadzornih aktivnostih za leto 2015 iz marca 2016 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 29/2016 o enotnem mehanizmu nadzora ⁽²⁾,
- ob upoštevanju poročila EBA o dinamiki in dejavnikih nedonosnih izpostavljenosti v bančnem sektorju EU iz julija 2016,
- ob upoštevanju poročila Evropskega odbora za sistemska tveganja o regulativni obravnavi izpostavljenosti držav iz marca 2015,
- ob upoštevanju tega, da je Svet ECB 4. oktobra 2016 odobril načela za povečanje preglednosti pri pripravi uredb ECB o evropskih statističnih podatkih, in ob upoštevanju praks Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije glede preglednosti,
- ob upoštevanju posvetovanja z ECB o njenem osnutku smernic za banke o slabih posojilih iz septembra 2016,
- ob upoštevanju navodil ECB glede možnosti in diskrecijskih pravic, ki izhajajo iz zakonodaje Unije,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/445 Evropske centralne banke z dne 14. marca 2016 o izvajanju opcij in diskrecijskih pravic, ki izhajajo iz zakonodaje Unije ⁽³⁾,
- ob upoštevanju tekočih razprav v okviru Baselskega odbora, zlasti posvetovalnega dokumenta o zmanjšanju razlik pri sredstvih, prilagojenih kreditnemu tveganju – omejitve glede uporabe pristopov notranjih modelov (Reducing variation in credit risk-weighted assets – constraints on the use of internal model approaches) iz marca 2016,
- ob upoštevanju poročila EBA o zahtevah v zvezi s količnikom finančnega vzvoda v skladu s členom 511 uredbe o kapitalskih zahtevah z dne 3. avgusta 2016 (EBA-Op-2016-13),
- ob upoštevanju sklepov Sveta ECOFIN z dne 12. julija 2016 o dokončnem oblikovanju baselskih reform po krizi,
- ob upoštevanju svoje resolucije o vlogi EU v okviru mednarodnih finančnih, monetarnih in regulativnih institucij ter organov z dne 12. aprila 2016 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2016 o dokončanju okvira Basel III ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju tekočega dela Komisije o reviziji Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 ⁽⁶⁾ (CRR), zlasti glede revizije stebra 2 ter obravnave nacionalnih možnosti in diskrecijskih pravic,

⁽¹⁾ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssmar2015.sl.pdf>

⁽²⁾ Enotni mehanizem nadzora – dober začetek, a potrebne so nadaljnje izboljšave http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_29/SR_SSM_SL.pdf

⁽³⁾ UL L 78, 24.3.2016, str. 60.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0108.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0439.

⁽⁶⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 1.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij in o spremembi Direktive Sveta 82/891/EGS in direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju letnega poročila enotnega odbora za reševanje za leto 2015 iz julija 2016,
- ob upoštevanju sporočila Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank v okviru finančne krize od 1. avgusta 2013 dalje (sporočilo o bančništvu) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/1450 z dne 23. maja 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede regulativnih tehničnih standardov, ki določajo merila v zvezi z metodologijo za določitev minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 28. julija 2016 o oceni pravil o prejemkih v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Uredbo (EU) št. 575/2013 (COM(2016)0510),
- ob upoštevanju nezavezujočega dogovora o skupni sposobnosti pokrivanja izgub odbora za finančno stabilnost iz novembra 2015,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Banke za mednarodne poravnave (BIS) št. 558 iz aprila 2016 o razlogih, zakaj je bančni kapital pomemben za denarno politiko („Why bank capital matters for monetary policy“),
- ob upoštevanju vmesnega poročila EBA o izvajanju in oblikovanju okvira minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti z dne 19. julija 2016,
- ob upoštevanju dodatnega poročila Komisije o analizi iz oktobra 2016 o učinkih predloga za evropski sistem jamstva za vloge (EDIS),
- ob upoštevanju končnega poročila EBA o izvajanju in oblikovanju okvira minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti z dne 14. decembra 2016,
- ob upoštevanju sporazuma o prenosu in vzajemnosti prispevkov v enotni sklad za reševanje in zlasti člena 16,
- ob upoštevanju memoranduma o soglasju med enotnim odborom za reševanje in Evropsko centralno banko v zvezi s sodelovanjem in izmenjavo informacij z dne 22. decembra 2015,
- ob upoštevanju Direktive 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta o sistemih jamstva za vloge ⁽⁵⁾ z dne 16. aprila 2014,

⁽¹⁾ UL L 173, 12.6.2014, str. 190.

⁽²⁾ UL L 225, 30.7.2014, str. 1.

⁽³⁾ UL C 216, 30.7.2013, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 237, 3.9.2016, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 173, 12.6.2014, str. 149.

Sreda, 15. februar 2017

- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 24. novembra 2015 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 806/2014 za vzpostavitev evropskega sistema jamstva za vloge (COM(2015)0586),
  - ob upoštevanju različnih smernic, ki jih je EBA izdala v okviru direktive o sistemih zajamčenih vlog, zlasti končnih poročil o smernicah o sporazumih o sodelovanju med sistemi zajamčenih vlog iz februarja 2016 in smernicah o stresnih testih sistemov jamstva za vloge iz maja 2016,
  - ob upoštevanju izjave ministrov Euroskupine in Sveta ECOFIN z dne 18. decembra 2013 o varovalu enotnega mehanizma za reševanje,
  - ob upoštevanju izjave Sveta z dne 8. decembra 2015 o bančni uniji in premostitvenem financiranju za enotni sklad za reševanje,
  - ob upoštevanju Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
  - ob upoštevanju protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A8-0019/2017),
- A. ker je vzpostavitev bančne unije nepogrešljiv sestavni del monetarne unije in temeljni gradnik prave ekonomske in monetarne unije (EMU); ker so potrebna dodatna prizadevanja, saj bančna unija ne bo dokončana, dokler ne bo imela fiskalnega varovalnega mehanizma in tretjega stebra v smislu evropskega pristopa k zavarovanju/pozavarovanju vlog, o katerem se sedaj razpravlja na ravni odbora; ker bo dokončana bančna unija pomembno prispevala k odpravi povezave med državo in tveganjem;
- B. ker bi za Evropsko centralno banko (ECB) lahko v posebnih okoliščinah veljalo navzkrižje interesov zaradi njene dvojne odgovornosti kot organa monetarne politike in bančnega nadzornika;
- C. ker so se količniki kapitala in likvidnosti bank EU v zadnjih letih na splošno stalno izboljševali; ker pa so tveganja za finančno stabilnost še vedno prisotna; ker je zaradi trenutnih razmer potrebna previdnost pri uvedbi obsežnih regulativnih sprememb, zlasti ob upoštevanju financiranja realnega gospodarstva;
- D. ker se ustrezno čiščenje bilanc stanja bank po krizi izvaja z zamudo, kar še vedno ovira gospodarsko rast;
- E. ker ni naloga evropskih institucij, da zagotovijo donosnost bančnega sektorja;
- F. ker je cilj nove ureditve reševanja, ki je začela veljati januarja 2016, zagotoviti spremembo paradigme iz reševanja z javnimi sredstvi v reševanje s sredstvi upnikov; ker se morajo udeleženci na trgu še prilagoditi novemu sistemu;
- G. ker lahko v bančni uniji sodelujejo tudi države članice, ki še niso uvedle eura;
- H. ker bančno unijo sestavljajo vse države članice, ki so uvedle euro; ker je euro valuta Evropske unije; ker so se vse države članice, razen tistih, za katere velja odstopanje, zavezale k uvedbi eura in tako tudi k pridružitvi bančni uniji;

Sreda, 15. februar 2017

- I. ker sta preglednost in odgovornost Komisije do Evropskega parlamenta ključni načeli; ker to pomeni, da mora Komisija ustrezno ukrepati na podlagi priporočil Parlamenta, ta pa mora njene ukrepe ustrezno oceniti in spremljati;
- J. ker se z našim delom v zvezi z unijo kapitalskih trgov ne bi smel zmanjšati pritisk na dokončanje našega dela v zvezi z bančno unijo, ki je še vedno ključni pogoj za finančno stabilnost v okolju Evropske unije, ki je odvisno od bank;
- K. ker se po najnovejših podatki vrednost vseh slabih posojil v euroobmočju ocenjuje na 1 132 milijard EUR⁽¹⁾;

Nadzor

1. je zaskrbljen zaradi velikega obsega slabih posojil, saj so imele po podatkih ECB v euroobmočju do aprila 2016 1 014 milijard EUR takšnih posojil; meni, da je treba njihov obseg nujno zmanjšati; pozdravlja prizadevanja v tej smeri v nekaterih državah članicah; ugotavlja pa, da je bilo to vprašanje doslej večinoma obravnavano na nacionalni ravni; meni, da je treba to težavo rešiti čim prej, vendar priznava, da je za dokončno rešitev potrebno več časa; meni, da bi morala vsaka predlagana rešitev upoštevati vir slabih posojil, učinek na zmožnost bank za dajanje posojil realnemu gospodarstvu ter potrebo po razvoju primarnega in sekundarnega trga slabih posojil, po možnosti v obliki varnega in preglednega listinjenja, tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni; Komisiji priporoča, naj državam članicam med drugim pomaga pri ustanavljanju namenskih družb za upravljanje („slabe banke“) in okrepljenem nadzoru; v zvezi s tem znova poudarja, kako pomembna je zmožnost prodaje slabih posojil, da se sprost kapital, in sicer zlasti za bančna posojila malim in srednjim podjetjem; pozdravlja posvetovanje ECB o osnutku smernic za banke o slabih posojilih kot prvi korak, meni pa, da je treba doseči večji napredek; pozdravlja predlog Komisije o insolventnosti in prestrukturiranju v okviru unije kapitalskih trgov, vključno z zgodnjo fazo prestrukturiranja in drugo priložnostjo; poziva države članice, naj do sprejetja predloga in za njegovo dopolnitev izboljšajo zadevno zakonodajo, zlasti kar zadeva dolžino postopkov izterjave, delovanje pravosodnih sistemov in splošneje njihov pravni okvir za prestrukturiranje dolga, ter izvedejo potrebne vzdržne strukturne reforme za okrevanje gospodarstva, da bi rešile vprašanje slabih posojil; ugotavlja, da so po navedbah Banke za mednarodne poravnave nekatere banke euroobmočja oslabile svojo kapitalsko osnovo z izplačevanjem visokih dividend, ki so med krizo v nekaterih primerih presegle znesek zadržanega čistega dobička; meni, da se lahko kapitalski položaj bank okrepi z zmanjšanjem izplačil dividend in povečanjem svežega kapitala;
2. spodbuja vse države članice, ki še niso uvedle eura, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za njegovo uvedbo ali se pridružijo bančni uniji, da bi jo postopno uskladili z vsem notranjim trgov;
3. je zaskrbljen zaradi dolgotrajne nestabilnosti bančnega okolja v Evropi, kar je poudarjeno tudi v poročilu Mednarodnega denarnega sklada o svetovni finančni stabilnosti iz leta 2016, ki navaja, da bi bil delež šibkih in problematičnih bank v Evropi tudi v primeru cikličnega okrevanja velik; ugotavlja, da je dobičkonosnost številnih institucij v euroobmočju nizka; poudarja, da so med razlogi za to kopičenje slabih posojil, obrestne mere in morebitne težave na strani povpraševanja; se strinja z Mednarodnim denarnim skladom, ki je pozval h korenitim spremembam tako v bančnih poslovnih modelih kot v strukturi sistema, da bi vzpostavili zdrav evropski bančni sistem;
4. meni, da obstajajo tveganja, povezana z državnim dolgom; ugotavlja tudi, da so finančne institucije v nekaterih državah članicah čezmerno vlagale v obveznice svojih držav, kar je vodilo v pretirano usmerjenost v „domače trge“, medtem ko je eden od glavnih ciljev bančne unije prekiniti povezavo med bankami in javnim dolgom; ugotavlja, da bi z ustrezno bonitetno obravnavo državnega dolga lahko ustvarili spodbude za banke, da bi bolje upravljale izpostavljenost do državnih posojilojemalcev; vendar ugotavlja, da imajo državne obveznice ključno vlogo kot vir visokokakovostnih likvidnih zavarovanj in pri vodenju monetarne politike ter da bi spremembe njihove bonitetne obravnave, zlasti brez predvidenega postopnega uvajanja, lahko znatno vplivale na finančni in javni sektor, zato je treba pred pripravo vsakega predloga na tem področju skrbno preučiti prednosti in slabosti revizije veljavnega okvira; je seznanjen z različnimi možnostmi politike, ki jih je delovna skupina na visoki ravni za bonitetno obravnavo izpostavljenosti bank do državnih posojilojemalcev predstavila

⁽¹⁾ Neodvisni letni pregled rasti za leto 2017, peto poročilo, 23. november 2016.

Sreda, 15. februar 2017

v svojem poročilu in o katerih je Svet ECOFIN razpravljajal na neuradnem zasedanju 22. aprila 2016; meni, da bi moral biti regulativni okvir EU skladen z mednarodnimi standardi; zato z zanimanjem pričakuje rezultate dela Odbora za finančno stabilnost v zvezi z državnim dolgom, na katerih bi lahko temeljile prihodnje odločitve; meni, da bi moral evropski okvir omogočiti tržno disciplino, ki bi pomenila vodenje vzdržnih politik in ponudbo visokokakovostnih in likvidnih sredstev za finančni sektor ter varne obveznosti držav; poudarja, da bi bilo treba vzporedno z razmislekom o državnem dolgu razmisliti tudi o konvergenci na številnih gospodarskih področjih, o državni pomoči in tveganjih, kot so kršitve, vključno s finančnim kriminalom;

5. meni, da je bistveno, da deponenti, vlagatelji in nadzorniki obravnavajo čezmerno različnost uteži tveganja, ki se uporabljajo za tveganju prilagojena sredstva iste vrste med institucijami; opozarja, da veljavna pravila, ki urejajo uporabo notranjih modelov, bankam omogočajo visoko stopnjo prožnosti in z vidika nadzora pomenijo dodatno tveganje, povezano z uporabo modela; v zvezi s tem pozdravlja delo, ki ga je opravil organ EBA, da bi harmoniziral ključne predpostavke in dejavnike, saj je bilo ugotovljeno, da so razhajanja med njimi eden od glavnih vzrokov za različnost, pa tudi delo ECB na področju bančnega nadzora, ki ga je opravila v okviru svojega projekta ciljno usmerjenega pregleda notranjih modelov (TRIM), da bi ocenila in preverila njihovo primernost; spodbuja k nadaljnjemu napredku na teh področjih; z zanimanjem pričakuje rezultate opravljenega dela na mednarodni ravni za racionalizacijo uporabe notranjih modelov za operativno tveganje in posojila podjetjem, drugim finančnim institucijam, ter bankam za specializirana sredstva in kapital, da bi notranji modeli spet postali verodostojni in se usmerili v področja, na katerih prinašajo dodano vrednost; pozdravlja tudi uvedbo količnika finančnega vzvoda kot zanesljivega varovala, zlasti za globalne sistemsko pomembne institucije; poudarja, da je potreben tveganjem bolj prilagojen standardni pristop, da bi zagotovili spoštovanje načela „enaka tveganja, enaka pravila“; poziva finančne nadzornike, naj nove notranje modele dovolijo le, če ti ne vodijo k utežem tveganja, ki so neupravičeno znatno nižje; ponovno opozarja na ugotovitve iz svoje resolucije z dne 23. novembra 2016 o dokončanju okvira Basel III; zlasti želi spomniti, da načrtovane zakonodajne spremembe ne bi smele povzročiti splošnega povečanja kapitalskih zahtev, pa tudi ne omejevati zmožnosti bank za financiranje realnega gospodarstva, zlasti malih in srednjih podjetij; poudarja, da bi bilo treba pri delovanju na mednarodni ravni spoštovati načelo sorazmernosti; opozarja, kako pomembno je, da se prepreči neupravičeno kaznovanje bančnega modela EU ter razlikovanje med evropskimi in mednarodnimi bankami; poziva Komisijo, naj zagotovi upoštevanje evropskih posebnosti pri oblikovanju novih mednarodnih standardov na tem področju, poleg tega pa naj pri oceni učinka prihodnje zakonodaje, s katero se bodo uvedli mednarodno dogovorjeni standardi, ustrezno upošteva načelo sorazmernosti in obstoj različnih bančnih modelov;

6. poudarja, da sta zanesljiv dostop do finančnih sredstev in ustrezna porazdelitev kapitala v evropskem modelu bančnega financiranja močno odvisna od dobrih bilanc stanja in ustrezne kapitalizacije, ki po finančnih krizah še vedno ni zagotovljena povsod po Uniji, to pa ovira gospodarsko rast;

7. poudarja, da ima evropski bančni sektor pomembno vlogo pri financiranju evropskega gospodarstva, kar je podprto z močnim nadzornim sistemom; zato pozdravlja namero Komisije, da v prihodnji reviziji direktive in uredbe o kapitalskih zahtevah ohrani faktor za podporo malih in srednjih podjetij ter ga razširi prek njegovega sedanjega praga;

8. poudarja, da bi bilo treba smernice, ki se oblikujejo v okviru mednarodnih forumov, čim bolj upoštevati, da bi se izognili tveganju regulativne razdrobitve pri regulaciji in nadzoru velikih, mednarodno delujočih bank, hkrati pa to ne bi smelo onemogočiti kritičnega pristopa, kadar je potreben, ali ciljno usmerjenih odstopanj od mednarodnih standardov, če in kadar se lastnosti evropskega sistema ne upoštevajo dovolj; želi spomniti na ugotovitve iz svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o vlogi EU v okviru mednarodnih finančnih, monetarnih in regulativnih institucij ter organov, zlasti opozarja na pomembno vlogo Komisije, ECB in organa EBA pri delu Baselskega odbora za bančni nadzor ter pri preglednem in celovitem sprotne obveščanju Evropskega parlamenta in Sveta o stanju razprav v Baselskem odboru za bančni nadzor; meni, da bi si morala EU prizadevati za ustrezno zastopnost v Baselskem odboru za bančni nadzor, predvsem za euroobmočje; poziva, naj Ekonomsko-finančni svet na zasedanjih omenjeni vlogi da večji poudarek, zavzema pa se tudi za

Sreda, 15. februar 2017

večjo odgovornost omenjenih institucij v tej vlogi do Odbora Evropskega parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve; poudarja, da bi morali Baselski odbor za bančni nadzor in drugi forumi pomagati pri vzpostavljanju enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni, in sicer z zmanjševanjem – ne pa poglobljanjem – razlik med jurisdikcijami;

9. opozarja na tveganja hitro rastočega bančništva v senci, ki so prikazana v poročilu o nebančni kreditni dejavnosti v EU iz leta 2016; vztraja, da mora vsako ukrepanje za regulacijo bančnega sektorja spremljati ustrezna regulacija bančništva v senci; zato poziva k usklajenemu ukrepanju, da bi zagotovili pošteno konkurenco in finančno stabilnost;

10. poudarja, da treba celostno obravnavati skupni učinek različnih sprememb regulativnega okolja, ki lahko zadevajo nadzor, pokrivanje izgub, reševanje ali računovodske standarde;

11. poudarja, da nacionalne možnosti izbire in diskrecijske pravice ovirajo vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev med državami članicami in primerljivost finančnih poročil bank za javnost; pozdravlja priložnost, ki se je ponudila z novim predlogom za spremembo uredbe o kapitalskih zahtevah, da se nekatere od teh možnosti in pravic odpravijo ali omejijo na ravni Unije, s čimer bi odpravili obstoječe ovire in razdrobljenost, ohranili pa bi le tiste, ki so nujno potrebne zaradi različnosti bančnih modelov; odločno poziva, naj se ta priložnost v celoti izkoristi; pozdravlja smernice in predpise ECB, ki harmonizirajo uresničevanje nekaterih nacionalnih možnosti in diskrecijskih pravic v okviru bančne unije; opozarja pa, da mora ECB pri svojem delu za zmanjšanje teh možnosti in diskrecijskih pravic ostati v mejah svojih pristojnosti; poudarja, da je prizadevanje za okrepitev enotnih pravil ključno, in poudarja, da je treba odpraviti prekrivanje in prepletanje veljavne, spremenjene in nove zakonodaje; poziva ECB, naj v celoti objavi nadzorniški priročnik, ki določa skupne procese, postopke in metode za izvajanje procesa nadzorniškega pregledovanja v vsem euroobmočju;

12. poudarja, da so se morali vsi člani nadzornega odbora od vzpostavitve enotnega mehanizma nadzora sami naučiti obravnavati različne poslovne modele in subjekte različnih velikosti in da bi bilo treba to učenje podpreti in pospešiti;

13. je seznanjen s pojasnitvijo ciljev stebra 2 in njegovega mesta v vrstnem redu nalaganja kapitalskih zahtev, kot je predlagano v spremembi direktive o kapitalskih zahtevah; je seznanjen s stališčem, da naj bi z uporabo kapitalskih smernic dosegli ravnotežje med finančno stabilnostjo in potrebo, da se dopusti možnost za nadzornikovo presojo in analizo posameznih primerov; spodbuja ECB, naj pojasni merila, na katerih temeljijo smernice za steber 2; želi spomniti, da te smernice ne omejujejo maksimalnega zneska za razdelitev, zato ne bi smel biti razkrit; meni, da uporaba kapitalskih smernic ne bi smela povzročiti opaznega zmanjšanja zahtev iz stebra 2; meni tudi, da je potrebna večja konvergenca nadzora v zvezi s sestavo lastnih sredstev, ki bo upoštevala zahteve in smernice za steber 2; zato izraža zadovoljstvo, da je to vprašanje obravnavano v predlogu spremembe direktive o kapitalskih zahtevah;

14. opozarja na tveganja, ki izhajajo iz imetništva sredstev ravni 3, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti, in zlasti iz težavnosti njihovega vrednotenja; ugotavlja, da bi bilo treba ta tveganja zmanjšati, za to pa bi bilo treba postopno zmanjšati količino teh sredstev; poziva enotni mehanizem nadzora, naj to vprašanje določi za eno od svojih nadzorniških prednostnih nalog in skupaj z organom EBA organizira kvantitativni stresni test v zvezi s tem;

15. ponovno opozarja, da je treba zagotoviti večjo preglednost pri vsem sklopu nadzornih praks, zlasti pri procesu nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja; poziva ECB, naj objavi kazalnike in merila uspešnosti, da bi dokazala učinkovitost nadzora in da bi se povečala njena odgovornost navzven; ponovno poziva k večji preglednosti v zvezi z odločitvami in obrazložitvami glede stebra 2; poziva ECB, naj objavi skupne nadzorniške standarde;

16. opozarja na tveganja, povezana s finančnimi institucijami, ki so prevelike ali preveč medsebojno povezane, da bi propadle, ali preveč kompleksne za reševanje; je seznanjen, da je bil na mednarodni ravni dogovorjen sklop ukrepov politike za obravnavanje teh tveganj (predvsem skupna sposobnost pokrivanja izgub, centralni kliring izvedenih finančnih instrumentov, kapitalski dodatek in povečanje količnika finančnega vzvoda za globalne sistemske banke); se zavezuje, da bo čim hitreje opravil delo v zvezi z zadevnimi zakonodajnimi predlogi za izvajanje teh ukrepov v Uniji, da bi dodatno zmanjšali tveganja, povezana s težavo „prevelik, da bi propadel“; opozarja na izjavo Marka Carneyja, predsednika Odbora za finančno stabilnost, da dogovor o predlogih za skupni mednarodni standard o skupni sposobnosti pokrivanja izgub za globalne sistemske pomembne banke pomeni preobrat, s katerim bo rešeno vprašanje bank, ki so „prevelike, da bi

Sreda, 15. februar 2017

propadle“; ugotavlja tudi, da sta učinkovit mehanizem za reševanje s sredstvi upnikov in ustrezna raven minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti pomemben del regulativnih ukrepov za obravnavo te težave, ki bodo omogočili reševanje globalnih sistemskih bank brez uporabe javnih subvencij in motenj v širšem finančnem sistemu;

17. opozarja na omejitve sedanje metodologije stresnih testov; zato pozdravlja prizadevanja organa EBA in ECB za izboljšanje okvira za izvajanje stresnih testov; meni pa, da bi bilo treba narediti več, da bi se pri tem bolj upoštevali možnost in realnost dejanskih kriznih situacij, med drugim tako, da bi bili v metodologijo v večji meri vključeni dinamični elementi, kot je učinek širitve okužbe; meni, da zaradi pomanjkanja preglednosti pri stresnih testih ECB tudi nadzorne prakse zbujajo negotovost; poziva ECB, naj objavi rezultate svojih stresnih testov, da bi okrepila zaupanje na trgu;

18. meni, da bi bilo v primeru, da pristojni nacionalni organ zavrne prošnjo za upoštevanje posebnih okoliščin pri izvajanju stresnega testa, to treba sporočiti organu EBA in enotnemu mehanizmu nadzora, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje;

19. pozdravlja napredek, ki je bil dosežen pri pripravah za omogočanje prenosa nekaterih pooblastil na področju odločitev glede sposobnosti in primernosti; kljub temu poudarja, da je potrebna sprememba predpisov, s katero bi omogočili obsežnejši in lažji prenos pooblastil za sprejemanje odločitev o nekaterih rutinskih zadevah z nadzornega odbora na ustrezne uradnike; bi pozdravil tako spremembo, saj bi prispevala k učinkovitejšemu in uspešnejšemu bančnemu nadzoru ECB; poziva ECB, naj določi naloge in pravni okvir za prenos pooblastil za sprejemanje odločitev;

20. je seznanjen s poročilom Evropskega računskega sodišča o delovanju enotnega mehanizma nadzora; je seznanjen z ugotovitvami o premajhnem številu zaposlenih; poziva nacionalne pristojne organe in države članice, da ECB v celoti zagotovijo potrebne človeške vire in gospodarske podatke, da bo lahko opravljala svoje delo, zlasti v zvezi z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem; poziva ECB, naj spremeni okvirno uredbo o enotnem mehanizmu nadzora, da bi formalizirali obveznosti sodelujočih pristojnih nacionalnih organov in uvedli metodologijo, ki bo temeljila na oceni tveganja, na podlagi katere bi določili ciljno število zaposlenih in potrebna znanja in spretnosti v skupnih nadzorniških skupinah; meni, da bi se neodvisnost nadzora lahko izboljšala z večjo vključitvijo osebja ECB in manjšo odvisnostjo od osebja pristojnih nacionalnih organov, poleg tega pa z uporabo osebja ene države članice za nadzor institucije iz druge države članice, kar bi prispevalo tudi k dejanskemu zmanjšanju tveganja nadzorniškega popuščanja; pozdravlja sodelovanje ECB z Evropskim parlamentom v zvezi z delovnimi razmerami za osebje; poudarja pomen dobrega delovnega okolja, ki spodbuja strokovno povezanost v ECB; opozarja na potencialno navzkrižje interesov med nadzornimi nalogami in odgovornostjo za monetarno politiko, zato je treba oba sklopa funkcij jasno ločiti; poziva ECB, naj preuči tveganje potencialnega navzkrižja interesov in v primerih, ko gre za posamezne vire nadzora, predvidi ločene linije poročanja; meni, da je ločevanje monetarne politike in nadzora sicer poglobitveno načelo, vendar ne bi smelo onemogočati prihrankov pri stroških, ki jih omogoča souporaba služb, če te službe niso ključne za oblikovanje politike in so vzpostavljena ustrezna zagotovila; poziva ECB, naj v okviru priprave kvazi zakonodajnih ukrepov organizira javna posvetovanja, da bi okrepila svojo odgovornost;

21. poudarja, da se je z vzpostavitvijo enotnega mehanizma nadzora hkrati povečal vpliv Evropske unije na mednarodnem prizorišču glede na njen položaj pred tem;

22. poudarja, da bi moralo ločevanje nadzorniških nalog od funkcij monetarne politike enotnemu mehanizmu nadzora omogočiti, da zavzame neodvisno stališče o vseh pomembnih zadevah, med drugim tudi o morebitnih učinkih ciljev ECB glede obrestnih mer na finančni položaj nadzorovanih bank;

23. se strinja z mnenjem Evropskega računskega sodišča, da se je po vzpostavitvi enotnega mehanizma nadzora pojavila revizijska vrzel; je zaskrbljen, da zaradi omejitev, ki jih je ECB določila Evropskemu računskemu sodišču pri dostopu do dokumentov, nekatera pomembna področja niso revidirana; poziva ECB, naj v polni meri sodeluje z Evropskim računskim sodiščem in mu omogoči izvajanje njegovih pooblastil, s čimer bo okrepila svojo odgovornost;

Sreda, 15. februar 2017

24. opozarja, da je treba pri predpisih in izvajanju nadzora uravnotežiti potrebo po sorazmernosti in potrebo po usklajenem pristopu; v zvezi s tem je seznanjen s spremembami zahtev za poročanje in prejemke, ki jih je Komisija predstavila v predlogu o spremembi Direktive 2013/36/EU; poziva Komisijo, naj prednostno pripravi posebno ureditev za male banke („small banking box“) in v okviru tega tudi oceni izvedljivost prihodnjega regulativnega okvira, ki naj bo sestavljen iz manj zapletenih ter ustrežnejših in bolj sorazmernih bonitetnih pravil, določenih za različne vrste bančnih modelov; poudarja, da bi se moral nadzor na ustrezni ravni izvajati za vse banke; želi spomniti, da je ustrezen nadzor izredno pomemben za spremljanje vseh tveganj, ne glede na velikost bank; spoštuje delitev vlog in pristojnosti med Enotnim odborom za reševanje (SRB), organom EBA in drugimi organi v evropskem sistemu finančnega nadzora ter hkrati poudarja pomen učinkovitega sodelovanja; ugotavlja, da je treba ustaviti širjenje prekrivajočih se zahtev za poročanje in nacionalnih razlag evropske zakonodaje na skupnem trgu; podpira dosedanja prizadevanja za poenostavitev, kot je koncept, na katerem temelji evropski okvir za poročanje (ERF), in spodbuja nadaljnja prizadevanja v tej smeri, da bi se izognili dvojnemu poročanju in nepotrebni dodatni stroškom; poziva Komisijo, naj to vprašanje obravnava pravočasno in v skladu s svojimi sklepi na podlagi poziva za predložitev dokazov, na primer v obliki predloga za skupen enotni in konsolidirani postopek nadzorniškega poročanja; poziva tudi k pravočasni napovedi ad-hoc in stalnih zahtev za poročanje, da bi zagotovili visoko kakovost podatkov in varnost načrtovanja;

25. poudarja, da varnosti in stabilnosti bank ni mogoče zajeti zgolj z oceno bilance stanja banke v določenem trenutku, saj se varnost in stabilnost zagotavljata z dinamičnimi interakcijami med banko in trgi ter nanju vplivajo različni elementi v vsem gospodarstvu; zato poudarja, da bi moral biti trden okvir za finančno stabilnost in rast celovit in uravnotežen, da bi zajemal dinamično nadzorno prakso in se ne bi osredotočal le na statično ureditev s pretežno kvantitativnimi vidiki;

26. opozarja na porazdelitev odgovornosti med ECB in organom EBA; poudarja, da se ne bi smelo zgoditi, da bo ECB dejansko določala standarde za banke, ki ne uporabljajo enotnega mehanizma nadzora;

27. ugotavlja, da je Svet ECB 18. maja 2016 sprejel uredbo o zbiranju podrobnih podatkov o kreditih in kreditnem tveganju (zbirka podatkov AnaCredit); poziva ECB, naj nacionalnim centralnim bankam pri njenem izvajanju dovoli čim večjo svobodo;

28. poziva ECB, naj ne začne z izvajanjem nadaljnjih faz, povezanih z zbirko podatkov AnaCredit, pred javnim posvetovanjem, na katerem mora sodelovati Evropski parlament, pri čemer je treba zlasti upoštevati načelo sorazmernosti;

29. ponovno poudarja pomen močnih in dobro delujočih sistemov IT, ki ustrezajo potrebam nadzorniških funkcij enotnega mehanizma nadzora in zagotavljanju varnosti; obžaluje nedavna poročila o trajnih pomanjkljivostih sistema IT;

30. pozdravlja ustanovitev nacionalnih odborov za sistemska tveganja, vendar poudarja, da je treba zaradi ustanovitve bančne unije okrepiti makrobonitetno politiko na evropski ravni, da bi ustrezno obravnavali morebitna čezmejna prelitja sistemskega tveganja; spodbuja Komisijo, naj v splošnem pregledu makrobonitetnega okvira v letu 2017 predlaga dosleden in učinkovit makrobonitetni nadzor; poziva Komisijo, naj bo ambiciozna zlasti pri krepitvi institucionalne in analitične zmogljivosti Evropskega odbora za sistemska tveganja za ocenjevanje tveganj in ranljivosti v bančnem sektorju in zunaj njega ter naj ustrezno ukrepa; meni, da bi morali biti instrumenti, ki temeljijo na izposojanju (kot sta razmerje med posojilom in vrednostjo zavarovanja ter razmerje med servisiranjem dolga in dohodkom), vključeni v evropsko zakonodajo, da bi zagotovili harmonizirano uporabo teh dodatnih vrst makrobonitetnih instrumentov; poudarja, da je treba zmanjšati institucionalno zapletenost in dolgotrajnost postopkov v okviru sodelovanja med Evropskim odborom za sistemska tveganja, ECB/enotnim mehanizmom nadzora in nacionalnimi organi ter med pristojnimi in imenovanimi nacionalnimi organi na področju makrobonitetnega nadzora; v zvezi s tem pozdravlja napredek, dosežen pri čezmejnem usklajevanju na podlagi priporočila Evropskega odbora za sistemska tveganja o prostovoljni vzajemnosti; ponovno poziva k pojasnitvi povezave med makrobonitetnim okvirom in obstoječimi mikrobonitetnimi orodji, da bi zagotovili učinkovito vzajemno delovanje instrumentov makrobonitetne in mikrobonitetne politike; izraža zaskrbljenost zaradi ranljivosti nepremičninskega sektorja, ki jo je ugotovil Evropski odbor za sistemska tveganja; opozarja, da organ EBA še vedno ni predložil regulativnih tehničnih standardov za pogoje kapitalskih zahtev za izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami, v skladu s členom 124(4)(b) in členom 164(6) uredbe o kapitalskih zahtevah; ugotavlja, da je doslej le malo članov enotnega mehanizma nadzora aktiviralo splošne blažilnike sistemskih tveganj ali proticikličnega kapitalskega blažilnika oziroma načrtuje njihovo aktivacijo; ugotavlja, da ECB pri spodbujanju nacionalnih organov k sprejetju makrobonitetnih

Sreda, 15. februar 2017

nadzorniških instrumentov do zdaj še ni v celoti izvajala svojih pooblastil makroekonomskega nadzora;

31. opozarja, da je glede na izid referendumu o članstvu Združenega kraljestva v EU potrebna ocena vsega evropskega sistema finančnega nadzora, vključno z načinom glasovanja znotraj evropskih nadzornih organov, zlasti mehanizma dvojne večine iz člena 44(1) uredbe o organu EBA; poudarja, da morebitna pogajanja, ki bodo sledila referendumu, ne bi smela voditi v neenake konkurenčne pogoje med finančnimi institucijami v EU in zunaj nje ter se ne bi smela uporabiti za uveljavljanje deregulacije v finančnem sektorju;

32. pozdravlja odlično delo skupnih nadzorniških skupin, ki so dober primer evropskega sodelovanja in pridobivanja znanja; poudarja, da bi morala predlagana prihodnja uporaba načela rotacije pri organizaciji teh skupin zagotoviti objektivni nadzor, hkrati pa upoštevati dolgotrajni proces pridobivanja znanja na tem zelo zapletenem strokovnem področju;

33. pozdravlja, da je bančna unija pri nadzoru pretežno odpravila vprašanje v zvezi z matično državo in državo gostiteljico, in sicer z vzpostavitvijo enotnega nadzornika in veliko boljšo izmenjavo ustreznih informacij med nadzornimi organi, kar omogoča bolj celosten nadzor čezmejnih bančnih skupin; poudarja, da bi bilo treba glede na trenutno nedokončanost bančne unije pri pregledu uredbe o kapitalskih zahtevah, kar zadeva opustitve v zvezi z likvidnostjo in kapitalom, ustrezno upoštevati vprašanja varstva potrošnikov v državah gostiteljicah;

34. pozdravlja pobudo ECB, da bi morala za nadzorovane banke veljati obveznost poročanja o večjih kibernetičnih napadih v okviru storitve opozarjanja v realnem času in inšpekcijskih pregledov enotnega mehanizma nadzora na kraju samem, da bi nadzirali kibernetično varnost; poziva k vzpostavitvi pravnega okvira, ki bi olajšal izmenjavo občutljivih informacij, pomembnih za preprečevanje kibernetičnih napadov, med bankami;

35. poudarja, da ima kibernetična varnost pri bančnih storitvah pomembno vlogo in da je treba finančne institucije spodbujati, da bi bile zelo ambiciozne pri varstvu podatkov potrošnikov in zagotavljanju kibernetične varnosti;

36. ugotavlja, da je bila enotnemu mehanizmu nadzora dodeljena naloga evropskega bančnega nadzora, da bi zagotovili skladnost z bonitetnimi pravili EU in finančno stabilnost, medtem ko so druge nadzorniške naloge, ki imajo jasne učinke prelivanja na evropski ravni, ostale v rokah domačih nadzornikov; v zvezi s tem poudarja, da bi moral biti enotni mehanizem nadzora pristojen za spremljanje dejavnosti nacionalnih bančnih organov na področju preprečevanja pranja denarja; poudarja, da bi moral organ EBA dobiti dodatne pristojnosti na področju preprečevanja pranja denarja, vključno s pooblastili, da opravi oceno pristojnih organov držav članic na kraju samem, zahteva predložitev vseh informacij, povezanih z oceno skladnosti, izda priporočila za popravne ukrepe, ta priporočila objavi in sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev učinkovitega izvajanja priporočil;

37. ponovno poziva organ EBA, naj uveljavlja in okrepi okvir varstva potrošnikov za bančne storitve v skladu s svojimi pooblastili ter tako dopolni bonitetni nadzor enotnega mehanizma nadzora;

Reševanje

38. opozarja, da bo treba pri obravnavi bančnih kriz v prihodnje spoštovati pravila o državni pomoči in da mora biti izjema izredne javne podpore preventivne inčasne narave ter se ne sme uporabljati za izravnavo izgub, ki jih ima ali bi jih v bližnji prihodnosti lahko imela institucija; poziva, naj se med enotnim odborom za reševanje in Komisijo določijo učinkoviti postopki za sprejemanje odločitev v primeru reševanja, zlasti v zvezi s časovnim okvirom; meni, da bi bilo treba prožnost, vključeno v sedanji okvir, pojasniti, in opozarja, da bi jo bilo treba boljše izkoristiti za obravnavo posebnih situacij, ne da bi to oviralo dejansko reševanje bank, ki so nesolventne, zlasti v primeru preventivnih in alternativnih ukrepov, ki vključujejo uporabo sredstev sistemov jamstva za vloge, kot je določeno v členu 11(3) in (6) direktive o sistemih jamstva za vloge; zato poziva Komisijo, naj ponovno prouči svojo razlago zadevnih pravil o državni pomoči, da bi zagotovila dejansko izvajanje preventivnih in alternativnih ukrepov, ki jih je določil evropski zakonodajalec v direktivi o sistemih jamstva za vloge; ugotavlja, da se posebne situacije različno obravnavajo brez jasne utemeljitve; Komisijo opozarja, da je bilo treba

Sreda, 15. februar 2017

poročilo o oceni stalne potrebe po omogočanju preventivnih dokapitalizacij in pogojev, povezanih s tovrstnimi ukrepi, pripraviti do 31. decembra 2015; Komisijo poziva, naj poročilo o tem čim prej predloži;

39. poziva Komisijo, naj ob upoštevanju izkušenj in v okviru pregleda Uredbe (EU) št. 806/2014 oceni, ali imajo enotni odbor za reševanje in nacionalni organi za reševanje zadostna pooblastila in zadostne instrumente za zgodnje ukrepanje, da lahko preprečijo škodljive odlive kapitala bank in zmanjšanje sposobnosti pokrivanja izgub med krizo;

40. poudarja, da je treba pojasniti praktična vprašanja, ki neposredno vplivajo na reševanje, kot je zanašanje na ponudnike ključnih storitev, kot so na primer storitve IT, oddane v zunanje izvajanje;

41. je seznanjen s predlogom Komisije o vključitvi minimalne skupne sposobnosti pokrivanja izgub za globalne sistemsko pomembne banke v steber 1, v skladu z mednarodnimi standardi; je seznanjen z razlikami med skupno sposobnostjo pokrivanja izgub in minimalnimi zahtevami glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti; vendar poudarja, da imata oba standarda isti cilj, tj. zagotoviti, da imajo banke dovolj regulativnega kapitala in obveznosti za pokritje izgub, da je lahko reševanje s sredstvi upnikov učinkovit instrument reševanja, ne da bi to povzročilo finančno nestabilnost in brez potrebe po javnih sredstvih, s čimer se prepreči prenos zasebnih tveganj na družbo; zato ugotavlja, da se celostni pristop do pokrivanja izgub lahko doseže s kombinacijo obeh standardov, in sicer na podlagi standarda skupne sposobnosti pokrivanja izgub kot minimalnega standarda, kot je predstavljen v sedanjem predlogu Komisije, o čemer pa morata zakonodajalca še doseči soglasje; poudarja, da bi bilo treba razmisliti o ohranitvi meril glede velikosti in tveganju prilagojenih sredstev, in opozarja, da so merila za tveganju prilagojena sredstva, na katerih temelji standard skupne sposobnosti pokrivanja izgub, tesno povezana z delom Baselskega odbora za bančni nadzor na področju notranjih modelov in dokončnega oblikovanja okvira Basel III; poudarja, da bilo treba pri prilagajanju in/ali uvajanju novih minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti ustrezno pozornost nameniti potrebi po oblikovanju trga za obveznosti, ki izpolnjujejo minimalne zahteve glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti; poudarja, da je pri določanju minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti pomembno ohraniti diskrecijsko pravico organa za reševanje ter zagotoviti, da imajo banke dovolj podrejenega dolga in dolga, za katerega se lahko uporabi reševanje s sredstvi upnikov; poudarja, da bi bilo treba razkritje na trgu izvesti na ustrezen način, da si vlagatelji ne bi napačno razlagali minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti;

42. opozarja na pomen razjasnitve vrstnega reda nalaganja navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1), ki izpolnjujejo minimalne zahteve glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti, ter kapitalskih blažilnikov; poudarja, da je treba sprejeti zakonodajo za razjasnitev odgovornosti in pristojnosti organov za reševanje in pristojnih organov v zvezi z zgodnjimi intervencijskimi ukrepi, ki jih je treba sprejeti v primerih kršitev minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti; je seznanjen s predlogom Komisije za uvedbo smernic o minimalnih zahtevah glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti; ponovno poudarja, da bi morala biti kalibracija minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti v vseh primerih tesno povezana in utemeljena s strategijo reševanja zadevne banke;

43. opozarja, da je treba v zakonodaji pojasniti, da se navadni lastniški temeljni kapital (CET1), ki izpolnjujejo minimalne zahteve glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti, nahaja na vrhu kapitalskih blažilnikov, da bi preprečili dvojno štetje kapitala;

44. poudarja, da je pomembno v državah članicah harmonizirati hierarhijo terjatev pri nesolventnosti bank, da bi bilo izvajanje direktive o sanaciji in reševanju bank doslednejše in uspešnejše ter da bi se zagotovila varnost za čezmejne vlagatelje; zato pozdravlja predlog Komisije za nadaljnjo harmonizacijo te hierarhije; ugotavlja, da bo večja harmonizacija običajne ureditve za primer insolventnosti in njene hierarhije zahtev ključnega pomena tako v primeru bank, saj se bodo preprečile neskladnosti z ureditvijo za reševanje bank, kot v primeru podjetij, saj bosta zagotovljeni dodatna jasnost in varnost za čezmejne vlagatelje, hkrati pa bo to olajšalo obravnavo slabih posojil; pozdravlja, da je direktiva o sanaciji in reševanju bank prinesla pomembno spremembo v hierarhiji insolventnosti, in sicer je dala prednost zavarovanim vlogam, tako da so nadrejene vsem kapitalskim instrumentom, sposobnosti pokrivanja izgub, drugim prednostnim dolgovom in nezavarovanim vlogam; poziva enotni odbor za reševanje, naj predloži rezultate ocen možnosti reševanja za svetovne sistemsko pomembne banke in druge banke, vključno s predlaganimi ukrepi za odpravo ovir za reševanje;

Sreda, 15. februar 2017

45. je seznanjen z vrsto pravnih možnosti, ki so na voljo za zagotavljanje podrejenosti dolga, ki izpolnjuje pogoje skupne sposobnosti pokrivanja izgub; poudarja, da odbor za finančno stabilnost ne daje posebne prednosti nobeni od njih; meni, da bi moral sprejeti pristop najprej in predvsem vzpostaviti ravnotežje med prožnostjo, učinkovitostjo, pravno varnostjo in sposobnostjo trga, da pokrije morebitno novo vrsto dolga;

46. poziva k razmisleku o morebitnem negativnem učinku revizije baselskih pravil, uvedbe minimalnih zahtev glede lastnih sredstev in upravičenih obveznosti ter uvedbe skupne sposobnosti pokrivanja izgub in mednarodnih standardov računovodskega poročanja 9 na realno gospodarstvo; poziva k rešitvam, s katerimi bi ublažili ta učinek;

47. želi spomniti, da je novo uvedena ureditev reševanja povzročila, da imajo nekateri instrumenti, ki so na voljo vlagateljem, zlasti malim, višje tveganje izgube kot v prejšnji ureditvi; opozarja, da bi bilo treba instrumente, primerne za reševanje s sredstvi upnikov, najprej prodati le ustreznim vlagateljem, ki lahko pokrijejo morebitne izgube, ne da bi s tem ogrozili svoj trdni finančni položaj; zato poziva Komisijo, naj spodbuja izvajanje ustrezne veljavne zakonodaje, evropske nadzorne organe pa poziva, naj odločno prispevajo k odkrivanju zlorabe pri prodaji;

48. opozarja, da se je zahteva iz direktive o sanaciji in reševanju bank za pogodbeno priznavanje pooblastil za reševanje s sredstvi upnikov za obveznosti, za katere velja zakonodaja zunaj EU, pokazala za težko izvedljivo; meni, da to vprašanje zahteva takojšnjo obravnavo; je seznanjen, da je bila v predlaganih spremembah direktive o sanaciji in reševanju bank uvedena pravica pristojnih organov, da opustijo to zahtevo; meni, da ta pristop omogoča prožnost in oceno zadevnih obveznosti za vsak primer posebej; poziva Komisijo in organe za reševanje, naj zagotovijo, da pogoji za odobritev izjem in poznejše konkretne odločitve o izjemah ne bodo ogrozili možnosti reševanja bank;

49. poudarja, da je hitra in učinkovita izmenjava informacij med organi za nadzor in reševanje bistvenega pomena za zagotovitev nemotenega kriznega upravljanja; pozdravlja sklenitev memoranduma o soglasju med ECB in notnim mehanizmom za reševanje v zvezi s sodelovanjem in izmenjavo informacij; poziva ECB, naj v memorandumu o soglasju določi postopke komuniciranja med skupinami za skupni nadzor in notranjimi skupinami za reševanje; priporoča, naj se predstavniku enotnega odbora za reševanje omogoči, da kot stalni opazovalec sodeluje v nadzornem odboru ECB, tako kot ECB kot stalna opazovalka sodeluje na plenarnih in izvršnih sejah enotnega odbora za reševanje;

50. je seznanjen z dvojno vlogo članov enotnega odbora za reševanje, ki so člani izvršnega organa, v katerem so pristojni za sprejemanje odločitev, hkrati pa so v svoji višji vodstveni funkciji odgovorni predsedniku odbora; meni, da bi bilo treba to strukturno ureditev oceniti še pred koncem sedanjega mandata;

51. opozarja, da je treba vsebino medvladnega sporazuma o enotnem skladu za reševanje končno vključiti v pravni okvir Unije; poziva Komisijo, naj preuči načine, kako to storiti; poudarja, da bi bila lahko prihodnja vključitev fiskalnega pakta v zakonodajo EU koristen model za to;

52. poziva k zelo preglednemu izračunavanju predhodnih prispevkov za enotni sklad za reševanje, pri katerem si je treba prizadevati za harmonizacijo informacij o rezultatih izračunov in boljše razumevanje metodologije izračunavanja; poziva Komisijo, naj zelo skrbno pregleda izračun prispevkov za enotni sklad za reševanje, kot je določeno v uvodni izjavi 27 delegirane Uredbe (EU) 2015/63, pri tem pa naj zlasti prouči ustreznost dejavnika tveganja, da bi zagotovila ustrezno upoštevanje profila tveganja manj kompleksnih institucij;

53. je seznanjen z izjavo ministrov za finančne zadeve z dne 8. decembra 2015 o sistemu premostitvenega financiranja enotnega sklada za reševanje; v zvezi s tem ugotavlja, da je 15 od 19 držav članic euroobmočja z notnim odborom za reševanje že podpisalo harmoniziran sporazum o posojilih; opozarja, da bodo te posamezne kreditne linije na voljo le v skrajnem primeru; meni, da to ni dovolj za premagovanje začaranega kroga med bankami in državo in odpravo reševanja bank s sredstvi davkoplačevalcev; Svet in Komisijo poziva k napredku pri delu na področju skupnega fiskalnega varovalnega mehanizma za enotni sklad za reševanje, za financiranje katerega bi moral končno odgovornost nositi bančni sektor in ki bi moral biti srednjeročno fiskalno nevtralen, kot je bilo določeno v sporazumu o enotnem skladu za reševanje in kot je junija 2016 potrdil Evropski svet;

Sreda, 15. februar 2017

Jamstva za vloge

54. znova poudarja, da je treba za dokončanje bančne unije vzpostaviti tretji steber; želi spomniti, da je zaščita vlog v skupnem interesu vseh državljanov EU; trenutno razpravlja o predlogu o evropskem sistemu jamstva za vloge na ravni odbora;

55. poudarja, da uvedba evropskega sistema jamstva za vloge in razprave o tem projektu ne bi smele oslabiti prizadevanj za izboljšanje izvajanja direktive o sistemih jamstva za vloge; pozdravlja delo, ki ga je pred kratkim opravil organ EBA, da bi spodbudili konvergenco na tem področju; pozdravlja dejstvo, da so direktivo o sanaciji in reševanju bank v svojo zakonodajo prenesle vse države članice; vse države članice želi spomniti, da so dolžne direktivo o sanaciji in reševanju bank ter direktivo o sistemih jamstva za vloge uporabljati in pravilno izvajati;

56. opozarja, da je vloga Komisije zagotoviti enake konkurenčne pogoje v vsej EU in da bi morala preprečiti drobitev na notranjem trgu;

o

o o

57. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, ECB, enotnemu odboru za reševanje, nacionalnim parlamentom in pristojnim organom, kot je določeno v točki (40) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0042

Biološki pesticidi z majhnim tveganjem

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o bioloških pesticidih z majhnim tveganjem (2016/2903(RSP))

(2018/C 252/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS ⁽¹⁾, zlasti členov 22 in 47, člena 66(2) in točke 5 v Prilogi II,
  - ob upoštevanju Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov ⁽²⁾, zlasti členov 12 in 14,
  - ob upoštevanju osnutka uredbe Komisije o spremembi Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet glede meril za odobritev aktivnih snovi z majhnim tveganjem (D046260/01),
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2016 o tehnoloških rešitvah za trajnostno kmetijstvo v EU ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2016 o krepitvi inovacij in gospodarskem razvoju pri evropskem upravljanju kmetij v prihodnje ⁽⁴⁾,
  - ob upoštevanju izvedbenega načrta za večjo dostopnost fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem in hitrejše izvajanje integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi, ki ga je pripravila strokovna skupina za trajnostno rabo fitofarmaceutskih sredstev in ga je potrdil Svet 28. junija 2016,
  - ob upoštevanju akcijskega načrta proti naraščajoči nevarnosti protimikrobne odpornosti (COM(2011)0748) in prihodnjega načrta te vrste, ki ga bo Komisija začela v letu 2017,
  - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o bioloških pesticidih z majhnim tveganjem (O-000147/2016 – B8-1821/2016),
  - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
  - ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker se o uporabi konvencionalnih fitofarmaceutskih sredstev zaradi njihovih tveganj za zdravje ljudi in okolje v javnosti vse bolj razpravlja;
- B. ker je na trgu EU na voljo vse manj aktivnih snovi, ki se uporabljajo za varstvo rastlin; ker kmetje EU še vedno potrebujejo vrsto sredstev za varstvo poljščin;

⁽¹⁾ UL L 309, 24.11.2009, str. 1.

⁽²⁾ UL L 309, 24.11.2009, str. 71.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0251.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0252.

Sreda, 15. februar 2017

- C. ker je pomembno spodbujati razvoj alternativnih postopkov ali tehnik, da se zmanjša odvisnost od konvencionalnih pesticidov;
- D. ker je preprečevanje živilskih odpadkov prednostna naloga EU, dostop do ustreznih rešitev za varstvo rastlin pa je nadvse pomemben, da se prepreči škoda, ki jo povzročijo škodljivci in bolezni ter zaradi katere nastajajo živilski odpadki; ker se po podatkih Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) 20 % pridelkov sadja in zelenjave v Evropi zgubi na polju ⁽¹⁾;
- E. ker je v prsti, vodi in okolju na splošno še vedno mogoče ugotoviti neželene ostanke pesticidov in ker utegne določen odstotek kmetijskih pridelkov rastlinskega ali živalskega izvora vsebovati ostanke pesticidov v količini, ki presega njihovo najvišjo dovoljeno vrednost;
- F. ker so v Uredbi (ES) št. 1107/2009 opredeljena merila za identifikacijo snovi z majhnim tveganjem, ki se uporabljajo neodvisno od izvora snovi, in ker so lahko pesticidi z majhnim tveganjem biološkega ali sintetičnega izvora;
- G. ker se pri bioloških pesticidih na splošno razume, da gre za fitofarmacevtska sredstva, ki temeljijo na mikroorganizmih, rastlinskih pripravkih, kemikalijah na biološki osnovi ali semiokemikalijah (kot so feromoni in različna eterična olja) ter njihovih stranskih produktih; ker veljavni regulativni okvir za fitofarmacevtska sredstva ⁽²⁾ pravno ne razlikuje med biološkimi in sintetičnimi fitofarmacevtskimi sredstvi;
- H. ker najnovejše znanstvene študije kažejo, da lahko subletalna izpostavljenost nekaterim herbicidom povzroči negativne spremembe glede občutljivosti bakterij na antibiotike ⁽³⁾ in da lahko kombinacija uporabe velike količine herbicidov in antibiotikov v bližini rejnih živali in insektov privede do pogostejše uporabe antibiotikov ter morda ogrozi njihove terapevtske učinke;
- I. ker so lahko biološka fitofarmacevtska sredstva z majhnim tveganjem učinkovita alternativa za konvencionalna fitofarmacevtska sredstva, tako za konvencionalne kot za ekološke kmete, ter lahko prispevajo bolj trajnostnemu kmetijstvu; ker nekatera biološka fitofarmacevtska sredstva delujejo na nove načine, ki so lahko koristni glede na vse večjo odpornost proti konvencionalnim fitofarmacevtskim sredstvom, obenem pa se lahko omeji učinek na neciljne organizme; ker bi morali nepoklicni uporabniki in vrtničkarji poleg drugih nekemičnih metod zatiranja in preprečevanja prednostno izbrati biološka fitofarmacevtska sredstva z majhnim tveganjem;
- J. ker je uporaba fitofarmacevtskih sredstev potrebna, da bi zadostili potrebam po hrani in krmi ter ker se v postopku odobritve teh sredstev in njihovih aktivnih snovi uporablja previdnostno načelo ⁽⁴⁾;
- K. ker dolgotrajen postopek odobritve in registracije pred trženjem bioloških pesticidov z majhnim tveganjem predstavlja pomembno gospodarsko oviro za proizvajalce;
- L. ker je treba v skladu z Direktivo 2009/128/ES obvezno izvajati integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi; ker bi morale države članice in lokalne oblasti večjo pozornost nameniti trajnostni uporabi pesticidov, vključno z drugimi možnostmi varstva rastlin z nizkim tveganjem;

⁽¹⁾ FAO (2011) „Global food losses and food waste“ (Svetovne izgube hrane in živilski odpadkih).

⁽²⁾ Pojem „pesticidi“ zajema tudi biocidne proizvode, na katere se ta resolucija ne nanaša.

⁽³⁾ npr. Kurenbach, B., Marjoshi, D., Amábile-Cuevas, C.F., Ferguson, G.C., Godsoe, W., Gibson, P. and Heinemann, J.A., 2015, „Sublethal exposure to commercial formulations of the herbicides dicamba, 2,4-dichlorophenoxyacetic acid, and glyphosate cause changes in antibiotic susceptibility in *Escherichia coli* and *Salmonella enterica* serovar Typhimurium“ (Subletalna izpostavljenost komercialnim pripravkom herbicidov dikambe, 2,4-diklorofenoksiocetne kisline in glifosata povzroča spremembe glede občutljivosti bakterij *Escherichia coli* in *Salmonella enterica* serovar Typhimurium na antibiotike), mBio 6(2):e00009-15. doi:10.1128/mBio.00009-15.

⁽⁴⁾ Člen 1(4) Uredbe (ES) št. 1107/2009.

Sreda, 15. februar 2017

- M. ker se na podlagi Uredbe (ES) št. 1107/2009 aktivne snovi odobrijo na ravni Unije, odobritev fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo te aktivne snovi, pa je v pristojnosti držav članic;
- N. ker se na podlagi člena 22 Uredbe (ES) št. 1107/2009 aktivne snovi lahko odobrijo kot snovi z majhnim tveganjem, če izpolnjujejo splošna merila za odobritev in posebna merila za aktivne snovi z majhnim tveganjem iz točke 5 Priloge II; ker člen 47 Uredbe (ES) št. 1107/2009 določa, da se fitofarmaceutska sredstva, ki vsebujejo samo aktivne snovi z majhnim tveganjem in ne vsebujejo problematičnih snovi ter za katera niso potrebni posebni ukrepi za zmanjševanje tveganja in ki so dovolj učinkovita, odobrijo kot fitofarmaceutska sredstva z majhnim tveganjem;
- O. ker je v Uniji ta čas odobrenih le sedem aktivnih snovi, med njimi šest bioloških aktivnih snovi, ki so opredeljene kot snovi „z majhnim tveganjem“; ker Komisija v svojem programu za prenovitev daje prednost oceni aktivnih snovi z domnevno majhnim tveganjem;
- P. ker nekatere države članice niso odobrile sredstev, ki vsebujejo biološke aktivne snovi z majhnim tveganjem, saj naj bi bila ta manj učinkovita kot sintetični pesticidi, pri čemer sploh niso upoštevale stalnih inovacij v sektorju za biološke pesticide z majhnim tveganjem, prednosti učinkovite rabe virov za ekološko kmetovanje ter kmetijskih, zdravstvenih in okoljskih stroškov nekaterih drugih fitofarmaceutskih sredstev;
- Q. ker veljavni regulativni okvir določa nekaj spodbud za aktivne snovi in fitofarmaceutska sredstva z majhnim tveganjem, in sicer daljše, petnajstletno obdobje prve odobritve za aktivne snovi z majhnim tveganjem v skladu s členom 22 Uredbe (ES) št. 1107/2009 ter krajše 120-dnevno obdobje za odobritev fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem v skladu s členom 47 Uredbe (ES) št. 1107/2009; ker te regulativne spodbude veljajo le na koncu postopka odobritve, ko je aktivna snov že razvrščena med snovi z majhnim tveganjem;
- R. ker člen 12 Direktive 2009/128/ES določa, da se na posebnih območjih, kot so območja, ki jih uporablja širša javnost, in zavarovana območja, daje prednost fitofarmaceutskim sredstvom z nizko stopnjo tveganja; ker se v teh primerih sprejmejo ustrezni ukrepi za obvladovanje tveganja, predvsem pa se razmisli o uporabi fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem in ukrepov za biološko zatiranje škodljivih organizmov; ker nekatere države članice na teh posebnih območjih že dolgo prepovedujejo uporabo pesticidov;
- S. ker je Komisija Stalnemu odboru za rastline, živali, hrano in krmo predložila osnutek uredbe o spremembi Uredbe (ES) št. 1107/2009 glede meril za odobritev aktivnih snovi z majhnim tveganjem; ker je v tem osnutku za aktivne snovi, ki so mikroorganizmi, predvideno, da imajo nizko tveganje;

Splošni vidiki

1. poudarja, da je treba v Uniji nemudoma povečati razpoložljivost pesticidov z majhnim tveganjem, vključno z biološkimi fitofarmaceutskimi sredstvi z majhnim tveganjem;
2. poudarja, da je treba kmetom dati na voljo več orodij za zaščito poljščin in izbiro ukrepa, s katerim jih bodo najboljše in najbolj trajnostno zaščitili; zato spodbuja širšo uporabo različnih orodij, vključno z biološkimi pesticidi z majhnim tveganjem, na podlagi načel integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi;
3. poudarja, da je treba povečati razpoložljivost orodij za varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi za ekološko kmetovanje, ki izpolnjujejo zahteve ekološkega kmetovanja in učinkovite rabe virov;
4. poudarja, da je treba zadostiti povpraševanju potrošnikov po varni hrani, ki je cenovno sprejemljiva in trajnostno pridelana;

Sreda, 15. februar 2017

5. poudarja, da bi bilo treba za spodbujanje razvoja in uporabe bioloških fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem oceno njihove učinkovitosti in tveganj ter njihove zmogljivosti za odzivanje na okoljske, zdravstvene in ekonomske potrebe kmetijstva zasnovati tako, da se kmetom omogoči ustrezna raven varstva rastlin;
6. poudarja pomen javne razprave o razpoložljivosti alternativ za konvencionalna fitofarmaceutska sredstva in o razširitvi izbire snovi za kmete in pridelovalce, vključno z biološkimi fitofarmaceutskimi sredstvi in drugimi možnostmi biotičnega zatiranja, da bi poiskali čim boljše rešitve v smislu okolja, zdravja in gospodarstva; poudarja, da je treba izobraževati o potrebi po zagotovitvi trajnosti varstva poljščin; spodbuja nadaljnje raziskave in inovacije na področju bioloških fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem;
7. pozdravlja izvedbeni načrt za večjo dostopnost fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem in hitrejše izvajanje integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi v državah članicah, ki ga je potrdil Svet; poziva države članice, Komisijo in sredozemsko organizacijo za varstvo rastlin, naj spremljajo izvajanje tega načrta;

Takojšnje ukrepanje

8. poziva k hitremu sprejetju osnutka uredbe o spremembi Uredbe (ES) št. 1107/2009 glede meril za odobritev aktivnih snovi z majhnim tveganjem, ki ga je Komisija predložila Stalnemu odboru za rastline, živali, hrano in krmo; poziva Komisijo, naj stalno posodablja merila, da bodo skladna z najnovejšimi znanstvenimi dognanji;
9. poziva Komisijo in države članice, naj pospešijo ocenjevanje, odobritev, registracijo in spremljanje uporabe bioloških fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem, pri čemer naj ocenjevanje tveganj ohranijo na visoki ravni;
10. poziva države članice, naj v svoje nacionalne akcijske načrte za varstvo okolja in zdravja ljudi vključijo uporabo bioloških pesticidov z majhnim tveganjem;
11. spodbuja države članice, naj si izmenjujejo informacije in zglede dobre prakse na podlagi rezultatov raziskav o zatiranju škodljivcev ter tako zagotovijo dobre alternativne rešitve v smislu okolja, zdravja in gospodarstva;
12. poziva Komisijo, naj ugotovi, katere snovi z majhnim tveganjem so že na trgu;

Revizija zakonodaje o fitofarmaceutskih sredstvih

13. pozdravlja pobudo Komisije, da se pri programu ustreznosti in uspešnosti predpisov v letu 2016 izvede ocena Uredbe (ES) št. 1107/2009; poudarja, da se zaradi te pobude ne smejo zmanjšati standardi za zdravje, varnost hrane in varstvo okolja; je zaskrbljen, da bi utegnila splošna revizija celotne Uredbe (ES) št. 1107/2009 v povezavi s programom ustreznosti in uspešnosti predpisov trajati več let;
14. poudarja, da je treba revidirati Uredbo (ES) št. 1107/2009 ter spodbuditi razvoj in registracijo bioloških pesticidov z majhnim tveganjem ter njihovo dajanje v promet v EU; je zaskrbljen, ker sedanji postopek registracije za dajanje fitofarmaceutskih sredstev v promet ni najbolj ustrezen za biološke pesticide z majhnim tveganjem; poudarja, da sedanji postopek registracije osnovnih snovi z majhnim tveganjem včasih dejansko deluje kot neke vrste patent, tako da je v drugi državi članici težko uporabljati sredstvo na podlagi iste snovi, ki ni bilo registrirano;
15. poziva Komisijo, naj pred koncem leta 2018 pripravi posebni zakonodajni predlog o spremembi Uredbe (ES) št. 1107/2009, in sicer zunaj splošne revizije v povezavi s programom ustreznosti in uspešnosti, da bi pospešili postopek ocene, odobritev in registracije bioloških pesticidov z majhnim tveganjem;

Sreda, 15. februar 2017

16. poudarja, da je treba v Uredbi (ES) št. 1107/2009 opredeliti „biološko fitofarmacevtsko sredstvo“, tako da bo opredelitev zajemala fitofarmacevtska sredstva, pri katerih je aktivna snov mikroorganizem ali molekula, ki obstaja v naravi in se pridobiva v naravnem procesu ali se sintetizira kot identična naravni molekuli, za razliko od fitofarmacevtskih sredstev, katerih aktivna snov je sintetična molekula, ki v naravi ne obstaja, ne glede na način proizvodnje;

17. poziva Komisijo, naj v svojem poročilu o oceni nacionalnih akcijskih načrtov, ki se zahteva v členu 4 Direktive 2009/128/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov, opredeli pomanjkljivosti pri izvajanju direktive v državah članicah ter vključi konkretne predloge za države članice, naj takoj sprejmejo ukrepe, da bi zmanjšale tveganje in posledice uporabe pesticidov za človeško zdravje in okolje, ter razvijejo in uvedejo alternativne pristope ali tehnike za zmanjšanje odvisnosti od uporabe pesticidov;

o

o o

18. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0043

Razmere na področju človekovih pravic in demokracije v Nikaragvi, primer Francisce Ramirez**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o razmerah na področju človekovih pravic in demokracije v Nikaragvi, primer Francisce Ramirez (2017/2563(RSP))**

(2018/C 252/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Nikaragvi, zlasti resolucije z dne 18. decembra 2008 o napadih na zagovornike človekovih pravic, državljanske svoboščine in demokracijo v Nikaragvi ⁽¹⁾ ter z dne 26. novembra 2009 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju izjave predstavnice za stike z javnostjo podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini z dne 16. avgusta 2016 o nedavni odločitvi sodišča v Nikaragvi, da razreši člane parlamenta, ter izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 19. november 2016 o končnem izidu volitev v Nikaragvi,
- ob upoštevanju poročila misije EU za opazovanje volitev v Nikaragvi o opazovanju parlamentarnih in predsedniških volitev, ki so potekale 6. novembra 2011,
- ob upoštevanju izjave generalnega sekretariata Organizacije ameriških držav (OAS) z dne 16. oktobra 2016 o volilnem postopku v Nikaragvi,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretariata Organizacije ameriških držav in Nikaragve z dne 20. januarja 2017,
- ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in državami Srednje Amerike iz leta 2012, ki je začel veljati avgusta 2013, ter njegovih klavzul o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic iz junija 2004,
- ob upoštevanju smernic EU o zemljiški politiki, ki zagotavlja napotke za razvoj in načrtovanje zemljiške politike v državah v razvoju,
- ob upoštevanju deklaracije OZN o zagovornikih človekovih pravic iz decembra 1998,
- ob upoštevanju deklaracije OZN o pravicah domorodnih ljudstev (UNDRIP),
- ob upoštevanju konvencije št. 169 iz leta 1989 o domorodnih in plemenskih ljudstvih Mednarodne organizacije dela, ki jo je Nikaragva ratificirala,
- ob upoštevanju mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,

⁽¹⁾ UL C 45 E, 23.2.2010, str. 89.

⁽²⁾ UL C 285 E, 21.10.2010, str. 74.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker mora biti razvoj in utrjevanje demokracije in pravne države ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin sestavni del zunanje politike EU, tudi pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in državami Srednje Amerike iz leta 2012;
- B. ker sta se demokracija in spoštovanje načel pravne države v Nikaragvi v preteklih letih poslabšala;
- C. ker je leta 2013 Nikaragva sprejela zakon št. 840, s katerim je zasebni kitajski družbi HK Nicaragua Canal Development Investment Company Ltd (HKND) podelila 100-letno koncesijo za medoceanski kanal, ki bo prečkal Nikaragvo;
- D. ker je s tem zakonom omenjena družba pridobila pooblastila za razlašanje zemljišč, oproščena pa je bila plačevanja lokalnih davkov in spoštovanja trgovinskih predpisov; ker ta zakon družbi HKND zagotavlja, da ne bo kazensko preganjana zaradi kršitve pogodbe;
- E. ker so se med 27. novembrom in 1. decembrom 2016 protestniki iz vse države zbrali v glavnem mestu, da bi nasprotovali gradnji medoceanskega kanala, saj gre za megaprojekt, ki bi zahteval razselitev več tisoč malih kmetov in pripadnikov domorodnih ljudstev, ki prebivajo na območju kanala, pa tudi zato, da bi javno obsodili nepreglednost predsedniških volitev, ki so potekale 6. novembra 2016; ker so zagovorniki človekovih pravic poročali, da je policija zoper protestnike uporabila solzivec ter gumijaste in svinčene naboje;
- F. ker ni bila izvedena študija o vplivu na okolje in ker ni bilo predhodnega posvetovanja s pripadniki domorodnih ljudstev, kar je v nasprotju s konvencijo št. 169 Mednarodne organizacije dela; ker bo predlagana trasa kanala prečkala ozemlja domorodnih ljudstev, zaradi česar naj bi bilo razseljenih 30 000 do 120 000 domorodnih prebivalcev;
- G. ker so znanstvena združenja izrazila zaskrbljenost, saj naj bi bil kanal speljan čez jezero Nicaragua, kar bi ogrozilo največji vir pitne vode v Srednji Ameriki; ker so znanstvena združenja nikaragovsko vlado pozvala, naj prekine projekt, dokler ne bodo neodvisne študije zaključene in dane v javno razpravo;
- H. ker je Francisca Ramirez, koordinatorica narodnega sveta za zaščito ozemlja, jezer in suverenosti decembra 2016 vložila javno pritožbo zaradi represivnih ukrepov in napadov v Nikaragvi; ker so jo ustrahovali in samovoljno pridržali, njeni družinski člani pa so bili nasilno napadeni kot povračilo za njen aktivizem;
- I. ker novinarjem v Nikaragvi grozijo nadlegovanje, ustrahovanje in pridržanje in ker prejemajo grožnje s smrtjo;
- J. ker je bil avgusta 2016 obisk posebnega poročevalca OZN o položaju zagovornikov človekovih pravic Michela Forsta v Nikaragvi odpovedan zaradi ovir, ki jih je vsilila nikaragovska vlada;
- K. ker dosledna izključitev opozicijskih kandidatov dokazuje, da pogoji za svobodne in poštene volitve očitno niso bili izpolnjeni in da so svoboda združevanja, politična konkurenca in pluralizem resno ogroženi;
- L. ker je posebni poročevalec Združenih narodov o neodvisnosti sodnikov in odvetnikov v okviru splošnega rednega pregleda v letu 2014 opozoril na postopek imenovanja sodnikov vrhovnega sodišča, ki je pod močnim vplivom politike; ker so ustavne spremembe leta 2013, ki so omogočile ponovno izvolitev predsednika, zaobšle zakonodajo na nepregleden način; ker člen 147 nikaragovske ustave prepoveduje, da bi osebe, ki so s predsednikom povezane po krvi ali po svaštvu, kandidirale za predsednika ali podpredsednika;

Četrtek, 16. februar 2017

- M. ker je korupcija javnega sektorja, v katero so vpleteni tudi predsednikovi družinski člani, še naprej eden od največjih izzivov; ker so podkupovanje javnih uradnikov, nezakoniti zasegi in samovoljne ocene carinskih in davčnih organov zelo pogosti;
1. izraža zaskrbljenost zaradi vse slabših razmer na področju človekovih pravic v Nikaragvi in obžaluje napade in nadlegovanje, ki jih posamezniki, politične sile in organi, povezani z državnimi oblastmi, izvajajo nad organizacijami za varstvo človekovih pravic in njihovimi člani ter neodvisnimi novinarji;
  2. poziva vlado, naj takoj prekine nadlegovanje in uporabo povračilnih ukrepov zoper Francisco Ramirez in druge zagovornike človekovih pravic, ki zakonito opravljajo svoje delo; poziva nikaragovske oblasti, naj odpravijo prakso nekaznovanja storilcev kaznivih dejanj zoper zagovornike človekovih pravic; podpira pravico okoljskih aktivistov in zagovornikov človekovih pravic do izražanja protesta, ne da bi postali žrtve povračilnih ukrepov; poziva Nikaragvo, naj dejansko začne izvajati neodvisno presojo vplivov na okolje, preden sprejme nadaljnje ukrepe, celoten postopek presoje pa naj bo javen;
  3. poziva nikaragovsko vlado, naj spoštuje svoje mednarodne obveznosti na področju človekovih pravic, zlasti deklaracijo OZN o pravicah domorodnih ljudstev, ki je bila podpisana leta 2008, in konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 169;
  4. poziva nikaragovsko vlado, naj zaščiti ozemlje domorodnih ljudstev pred posledicami gradbenih megaprojektov, ki vplivajo na zmožnost ozemlja, da vzdržuje življenje, domorodna ljudstva pa izpostavijo konfliktnemu okolju in nasilju;
  5. je zelo zaskrbljen zaradi razrešitve opozicijskih poslancev v narodnem svetu Nikaragve in sodbe, ki je spremenila vodstveno strukturo opozicijske stranke;
  6. poziva Nikaragvo, naj popolnoma spoštuje demokratične vrednote, vključno z ločitvijo oblasti, in ponovno vzpostavi položaj vseh političnih opozicijskih strank ter omogoči kritične glasove v političnem sistemu in družbi na splošno; opozarja, da so polno sodelovanje opozicije, depolarizacija sodstva, odprava nekaznovanja in neodvisna civilna družba nepogrešljivi dejavniki za uspeh vsake demokracije;
  7. opozarja na kršitev zakonodaje ob sprejetju nezakonitih ukrepov, ki so jim sledile ustavne spremembe za odpravo omejitve trajanja predsedniškega mandata, kar Danielu Ortegi omogoča, da bo še dolgo ostal na oblasti;
  8. poudarja, da so institucije EU in Organizacija ameriških držav volitve v letih 2011 in 2016 močno kritizirale zaradi nepravilnosti; ugotavlja, da prav sedaj poteka proces dialoga z Organizacijo ameriških držav in da bi naj bi bil 28. februarja 2017 podpisan memorandum o soglasju, ki bi lahko izboljšal razmere;
  9. ponovno zatrjuje, da je svoboda tiska in medijev bistveni element demokracije in odprte družbe; poziva nikaragovske oblasti, naj ponovno vzpostavijo pluralnost medijev;
  10. opozarja, da je treba v luči pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in državami Srednje Amerike Nikaragvo opozoriti na nujnost spoštovanja načel pravne države, demokracije in človekovih pravic, ki jih zagovarja in spodbuja Evropska unija; poziva EU, naj spremlja razmere in po potrebi oceni, katere ukrepe bi bilo treba sprejeti;
  11. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju Organizacije ameriških držav, Evro-latinskoameriški parlamentarni skupščini, Srednjeamerškemu parlamentu ter vladi in parlamentu Republike Nikaragve.
-

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0044

Usmrtitve v Kuvajtu in Bahrajnu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o usmrtitvah v Kuvajtu in Bahrajnu (2017/2564(RSP))

(2018/C 252/20)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Bahrajnu, zlasti tistih z dne 4. februarja 2016 o primeru Mohameda Ramadana ⁽¹⁾ in z dne 7. julija 2016 o Bahrajnu ⁽²⁾ ter z dne 8. oktobra 2015 o smrtni kazni ⁽³⁾,
- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini z dne 15. januarja 2017 o usmrtitvah, izvršenih v Bahrajnu, in z dne 25. januarja 2017 o nedavnih usmrtitvah v Državi Kuvajt,
- ob upoštevanju skupne izjave visoke predstavnice/podpredsednice Federice Mogherini v imenu EU ter generalnega sekretarja Sveta Evrope Thorbjørna Jaglanda z dne 10. oktobra 2015 ob evropskem in svetovnem dnevu proti smrtni kazni;
- ob upoštevanju izjave posebne poročevalke OZN za zunajsodne, nagle in samovoljne usmrtitve, Agnes Callamard, in posebnega poročevalca OZN o mučenju in drugem okrutnem, nečloveškem ali ponižujočem ravnanju ali kaznovanju, Nilsa Melzerja, z dne 25. januarja 2017, v kateri nujno pozivata bahrajnsko vlado, naj ustavi nove usmrtitve, ter izjave tiskovnega predstavnika visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice Ruperta Colvilla z dne 17. januarja 2017 o Bahrajnu,
- ob upoštevanju smernic EU o smrtni kazni, mučenju, svobodi izražanja in zagovornikih človekovih pravic,
- ob upoštevanju novega strateškega okvira in akcijskega načrta EU za človekove pravice, katerega namen je postaviti varstvo človekovih pravic in nadzor nad njimi v središče vseh politik EU,
- ob upoštevanju člena 2 Evropske konvencije o človekovih pravicah in njenih protokolov 6 in 13,
- ob upoštevanju členov 1 in 2 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju sporazuma iz leta 1988 o sodelovanju med Evropsko unijo, njenimi državami članicami in državami Sveta za sodelovanje arabskih zalivskih držav,
- ob upoštevanju sklepov 25. skupnega sveta in ministrskega srečanja med Evropsko unijo in Svetom za sodelovanje v Zalivu z dne 18. julija 2016,
- ob upoštevanju resolucij generalne skupščine OZN o moratoriju za uporabo smrtne kazni, zlasti tiste z dne 18. decembra 2014 in najnovejše z dne 19. decembra 2016,
- ob upoštevanju Konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, Konvencije o otrokovih pravicah in Arabske listine o človekovih pravicah, katerih podpisnika sta Kuvajt in Bahrajn,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0044.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0315.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0348.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju zaščitnih ukrepov za varstvo pravic oseb, ki jim grozi smrtna kazen, ki so bili sprejeti z resolucijo Ekonomsko-socialnega sveta 1984/50 z dne 25. maja 1984,
  - ob upoštevanju sklepnih ugotovitev odbora OZN za človekove pravice z dne 11. avgusta 2016 o tretjem rednem poročilu o Kuvajtu,
  - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948, zlasti njenega 15. člena,
  - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, in zlasti njegovega 18. člena in njegovega drugega izbirnega protokola o smrtni kazni, ter Mednarodnega pakta Združenih narodov o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah,
  - ob upoštevanju konvencij OZN o statusu oseb brez državljanstva iz leta 1954 in o zmanjšanju števila oseb brez državljanstva iz leta 1961,
  - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je po podatkih Urada visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice več kot 160 držav članic OZN z različnimi pravnimi sistemi, tradicijo, kulturo in vero odpravilo smrtno kazen ali pa je ne izvajajo;
- B. ker so kuvajtske oblasti 25. januarja 2017 usmrtille sedem oseb, med njimi člana kraljeve družine: Mohamed Šahed Mohamed Sanvar Husein, Džakatia Midon Pava, Amakil Uko Mikunin, Nasra Jusuf Mohamed Al Anzi, Sajed Radi Džuma, Samer Taha Abdulmadžed Abduldžalil in Fajsal Abdulah Džaber Al Sabah, od katerih je bila večina obsojena zaradi umora; ker je bilo pet zapornikov tujih državljanov: dva Egipčana, en Bangladešev, en Filipinec in en Etiopijec, do tega tri ženske; ker so to bile prve usmrtitve v državi od leta 2013, ko so kuvajtske oblasti usmrtille pet ljudi po šestletnem moratoriju;
- C. ker so Zalivski center za človekove pravice in druge organizacije za človekove pravice dokumentirale kršitve dolžnega pravnega postopanja v kuvajtskem kazenskopravnem sistemu, ki so obtožencem otežile dostop do poštenega sojenja; ker so tuji delavci v gospodinjstvu še posebej ranljivi, ker nimajo socialne in pravne zaščite;
- D. ker so 15. januarja 2017 v Bahrajnu s streljanjem usmrtili Alija Al Singaceja, Abasa Al Sameo in Samija Mušaimo in s tem končali šestletni moratorij;
- E. ker so bili po navedbah Urada OZN za človekove pravice z usmrtitvami hudo kršeni standardi poštenega sojenja; ker so bili ti trije moški obtoženi za bombni napad v Manami leta 2014, v katerem je bilo ubitih več ljudi, med njimi tudi trije policisti; ker naj vse tri domnevno mučili in tako pridobili priznanja, ki so jih potem uporabili kot glavni dokaz za njihovo obsodbo; ker so jim odvzeli državljanstvo, jim zavrnilo dostop do odvetnika in jih usmrtili manj kot teden dni po sodbi, ne da bi prej obvestili njihove družine, in brez možnosti, da zaprosijo za pomilostitev;
- F. ker je posebna poročevalka OZN za zunajsodne, nagle in samovoljne usmrtitve te usmrtitve razglasila za „zunajsodne poboje“, ker je bila vsem trem odvzeta pravica do poštenega sojenja, zapisana v 14. členu Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
- G. ker je visoki komisar OZN za človekove pravice izjavil, da je ogorčen zaradi usmrtitev in da resno dvomi, da so bili ti moški deležni poštenega sojenja;
- H. ker dvema drugima osebama, Mohamedu Ramadanu in Huseinu Musi, v Bahrajnu prav tako grozi smrtna kazen; ker oba trdita, da so ju z mučenjem prisilili v lažno priznanje kaznivih dejanj in da ju lahko kadarkoli usmrtijo;

Četrtek, 16. februar 2017

- I. ker sta bahrajnsko-danski državljani Abdulhadi Al Khavadža, eden od ustanovnih direktorjev Zalivskega centra za človekove pravice, in Khalil Al Halvači, učitelj matematike, ki je prej živel na Švedskem, še vedno v zaporu zaradi obtožb, povezanih z miroljubnim izražanjem mnenja;
  1. globoko obžaluje odločitev Kuvajta in Bahrajna, da se znova vrmeta k praksi smrtne kazni; ponovno obsoja smrtno kazen in odločno podpira uvedbo moratorija kot korak na poti k njeni odpravi;
  2. poziva njegovo veličanstvo šejka Hamada Bin Iso Al Khalifa iz Bahrajna, naj zaustavi usmrtitev Mohameda Ramadana in Huseina Muse, in bahrajnske oblasti, naj omogočijo ponovno sojenje v skladu z mednarodnimi standardi; opozarja, da je treba ustrezno raziskati vse domnevne kršitve človekovih pravic, storjene med postopkom;
  3. poudarja, da Konvencija o otrokovih pravicah in Mednarodni pakt o državljskih in političnih pravicah izrecno prepovedujeta smrtno kazen za kazniva dejanja, ki jih storijo osebe, mlajše od 18 let;
  4. poziva kuvajtsko in bahrajnsko vlado, naj izdata takojšnje in odprto povabilo posebnemu poročevalcu OZN o mučenju in drugem okrutnem, nečloveškem ali ponižujočem ravnanju ali kaznovanju za obisk države in mu omogočita neoviran dostop do pridržanih in do vseh prostorov za pridržanje;
  5. opominja, da EU nasprotuje smrtni kazni in meni, da gre za kruto in nečloveško kaznovanje, ki ne odvrča od kaznivih dejanj in je v primeru napake nepreklicno;
  6. poziva Kuvajt in Bahrajn, naj podpišeta in ratificirata drugi izbirni protokol k Mednarodnemu paktu o državljskih in političnih pravicah, katerega cilj je odprava smrtne kazni;
  7. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in države članice, naj se še naprej borijo proti uporabi smrtne kazni; odločno poziva Bahrajn in Kuvajt, naj spoštujeta minimalne mednarodne standarde ter zmanjšata obseg in pogostost uporabe smrtne kazni; poziva ESZD, naj bo še naprej pozorna na dogodke v teh dveh državah in v Zalivu na splošno in naj uporabi vsa sredstva vpliva, ki so ji na voljo;
  8. ponovno poudarja, da je treba v okviru dejavnosti evropskih podjetij v tretjih državah v celoti spoštovati mednarodne standarde s področja človekovih pravic; odločno obsoja sporazume, ki zadevajo trgovino z orožjem in tehnologijami, ki se uporabljajo za kršenje človekovih pravic;
  9. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj posredujejo pri bahrajnski vladi za izpustitev Nabila Radžaba in vseh, ki so zaprti izključno zaradi miroljubnega uveljavljanja svobode izražanja in združevanja, ter naj pozove bahrajnsko vlado, naj ustavi pretirano uporabo sile proti protestnikom ali prakso samovoljnega odvzema državljanstva;
  10. poziva k izpustitvi Abdulhadija Al Khavadže in Khalila Al Halvačija;
  11. poziva bahrajnsko vlado, naj v celoti izvaja priporočila iz poročila bahrajnske neodvisne preiskovalne komisije, splošnega rednega pregleda in nacionalnega inštituta za človekove pravice; spodbuja prizadevanja za reforme v Kuvajtu;
  12. poziva bahrajnske oblasti, naj nadaljujejo nacionalni dialog o soglasju, da bi dosegli trajno in vključujočo nacionalno spravo in poiskali trajnostno politično rešitev za to krizo; želi pripomniti, da naj bi bilo mogoče v vzdržnem političnem procesu svobodno izražati legitimne in miroljubne kritike;
  13. je seznanjen s protesti, ki potekajo v Bahrajnu ob šesti obletnici upora iz leta 2011; poziva bahrajnske oblasti, naj zagotovijo, da varnostne sile v celoti spoštujejo pravice miroljubnih protestnikov in se vzdržijo pretirane uporabe sile, samovoljnih odvzemov prostosti, mučenja in drugih dejanj, ki kršijo človekove pravice;
  14. spodbuja dialog ter dvostranske in večstranske pobude med Evropsko unijo, njenimi državami članicami in zalivskimi državami, vključno s Kuvajtom in Bahrajnom, o vprašanjih v zvezi s človekovimi pravicami, kot tudi na drugih področjih v skupnem interesu; poziva ESZD in visoko predstavnico/podpredsednico Federico Mogherini, naj v pogovorih s kuvajtskimi in bahrajnskimi oblastmi vztraja pri vzpostavitvi formalnega dialoga o človekovih pravicah, v skladu s smernicami EU za dialoge o človekovih pravicah;

Četrtek, 16. februar 2017

15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, vladi in parlamentu Kraljevine Bahrajn, vladi in parlamentu Države Kuvajt ter članom Sveta za sodelovanje v Zalivu.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0045

Gvatemala, zlasti položaj zagovornikov človekovih pravic

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o Gvatemali, zlasti položaju zagovornikov človekovih pravic (2017/2565(RSP))

(2018/C 252/21)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah in konvencij OZN o človekovih pravicah ter pripadajočih izbirnih protokolov,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah, Evropske socialne listine ter Listine EU o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Evropskega soglasja o razvoju iz decembra 2005,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o kršitvah človekovih pravic, tudi resolucij o razpravah o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 15. marca 2007 o Gvatemali ⁽¹⁾ in z dne 11. decembra 2012 ⁽²⁾ o pridružitvenem sporazumu med EU in Srednjo Ameriko,
- ob upoštevanju obiska Pododbora za človekove pravice v Mehiki in Gvatemali februarja 2016 in njegovega končnega poročila,
- ob upoštevanju poročila o obisku delegacije za odnose z državami Srednje Amerike v Gvatemali in Hondurasu od 16. do 20. februarja 2015,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2016 o prednostnih nalogah EU za zasedanja Sveta OZN za človekove pravice v letu 2016 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju poročila posebnega poročevalca Združenih narodov o svetovnih grožnjah, s katerimi se soočajo zagovorniki človekovih pravic, in o položaju zagovornic človekovih pravic,
- ob upoštevanju letnega poročila visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice za leto 2016 o dejavnostih njegovega urada v Gvatemali,
- ob upoštevanju nedavnega obiska posebnega predstavnika EU za človekove pravice v Gvatemali,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta OZN o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019,
- ob upoštevanju časovnega načrta EU za sodelovanje s civilno družbo v partnerskih državah za obdobje 2014–2017;
- ob upoštevanju smernic EU za zaščito zagovornikov človekovih pravic in strateškega okvira o človekovih pravicah, ki zavezujejo k sodelovanju z zagovorniki človekovih pravic;

⁽¹⁾ UL C 301 E, 13.12.2007, str. 257.

⁽²⁾ UL C 434, 23.12.2015, str. 181.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0020.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju resolucije Sveta Združenih narodov za človekove pravice št. 26/9 z dne 26. junija 2014, v kateri je sklenil ustanoviti odprto medvladno delovno skupino, zadolženo za pripravo mednarodnega pravno zavezujočega instrumenta o nadnacionalnih družbah in drugih podjetjih v zvezi s človekovimi pravicami,
  - ob upoštevanju Konvencije Mednarodne organizacije dela o avtohtonih in plemenskih ljudstvih v neodvisnih državah iz leta 1989 (konvencija Mednarodne organizacije dela št. 169),
  - ob upoštevanju določb o človekovih pravicah v sporazumu o pridružitvi in sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med EU in Srednjo Ameriko, ki veljajo od leta 2013,
  - ob upoštevanju večletnega okvirnega programa za Gvatemalo za obdobje 2014–2020 in njegovega prizadevanja za reševanje konfliktov, mir in varnost,
  - ob upoštevanju programov Evropske unije za podporo pravosodnemu sektorju v Gvatemali, zlasti SEJUST,
  - ob upoštevanju sodbe Medameriškega sodišča za človekove pravice iz leta 2014 v zadevi Zagovorniki človekovih pravic in drugi proti Gvatemali in poročila Medameriške komisije za človekove pravice o razmerah na področju človekovih pravic v Gvatemali (OEA/Ser.L/V/II. Doc. 43/15) z dne 31. decembra 2015,
  - ob upoštevanju člena 25 poslovnika Medameriške komisije za človekove pravice o mehanizmu za previdnostne ukrepe,
  - ob upoštevanju sklepov Sveta iz leta 2009 o podpori demokraciji v zunanjih odnosih EU,
  - ob upoštevanju smernic Sveta o človekovih pravicah in mednarodnem humanitarnem pravu iz leta 2009,
  - ob upoštevanju izjave visoke predstavnice Federice Mogherini v imenu Evropske unije z dne 9. decembra 2016 o dnevu človekovih pravic 10. decembra 2016,
  - ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 17. avgusta 2016 o zagovornikih človekovih pravic v Gvatemali,
  - ob upoštevanju izjave z ministrskega srečanja med EU in Skupnostjo latinskoameriških in karibskih držav v Santu Domingu 25. in 26. oktobra 2016,
  - ob upoštevanju izjave trinajsterice z dne 1. februarja 2017 o krepitvi pravne države in boju proti korupciji in nekaznovanosti,
  - ob upoštevanju členov 2, 3(5), 18, 21, 27 in 47 Pogodbe o Evropski uniji ter člena 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 135 Poslovnika,
- A. ker je Gvatemala tretja največja prejemnica dvostranske razvojne pomoči EU v Srednji Ameriki, ki je v obdobju 2014–2015 znašala 187 milijonov EUR in je bila namenjena zagotavljanju prehranske varnosti, reševanju konfliktov ter vzpostavljanju miru, varnosti in konkurenčnosti;
- B. ker ima Gvatemala strateško lego na poti med Srednjo Ameriko in Združenimi državami, po kateri poteka oskrba z nezakonitimi drogami in nezakonita migracija; ker so Gvatemalci druga največja skupina deportirancev iz Združenih držav; ker so desetletja notranjih konfliktov, velike revščine in globoko zakoreninjene kulture nekaznovanja povzročila visoko raven nasilja, ogrožena pa je tudi varnost v državi; ker je zaradi visoke stopnje kriminala prizadeta vsa družba, zlasti pa zagovorniki človekovih pravic, nevladne organizacije in lokalni organi;

Četrtek, 16. februar 2017

- C. ker je leta 2017 preteklo dvajset let od sprejetja mirovnih sporazumov za Gvatemalo; ker je boj proti nekaznovanju, tudi za huda kazniva dejanja, storjena v času nekdanjih nedemokratskih režimov, bistvenega pomena; ker mora gvatemalska vlada storilcem telesnega in psihičnega nasilja nad zagovorniki človekovih pravic poslati jasno sporočilo, da njihova dejanja ne bodo ostala nekaznovana;
- D. ker je gvatemalska organizacija za varstvo zagovornikov človekovih pravic UDEFEGUA med januarjem in novembrom 2016 zabeležila štirinajst umorov in sedem poskusov umorov zagovornikov človekovih pravic v Gvatemali; ker je bilo po navedbah istega vira leta 2016 izvedenih skupno 223 napadov proti zagovornikom človekovih pravic, vključno z 68 novimi pravnimi postopki proti njim; ker so bili med zagovorniki človekovih pravic najpogostejše tarče napadov okoljevarstveniki in zagovorniki zemljiških pravic ter tisti, ki se zavzemajo za pravičnost in odpravo nekaznovanosti;
- E. ker sta bila tudi v letu 2017 že ubita zagovornika človekovih pravic Laura Leonor Vásquez Pineda in Sebastián Alonzo Juan, v letu 2016 pa naj bi bili po poročilih ubiti novinarji Victor Valdés Cardona, Diego Esteban Gaspar, Roberto Salazar Barahona in Winston Leonardo Túnchez Cano;
- F. ker ostaja stanje na področju človekovih pravic še vedno zelo resno; ker so razmere za ženske in domorodno prebivalstvo, zlasti za zagovornike človekovih pravic, in za migrante zelo zaskrbljujoče, kot tudi druga problematika, na primer dostop do sodnega varstva, razmere v zaporih, ravnanje policije in domnevno mučenje, poleg tega pa še vsestranska korupcija, nedovoljeno dogovarjanje in nekaznovanje;
- G. ker je Gvatemala ratificirala konvencijo št. 169 Mednarodne organizacije dela o domorodnih in plemenskih ljudstvih ter konvencijo št. 87 o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic; ker je videti nekatere pozitivne premike, na primer ustanovitev sindikata Mesa Sindical del Ministerio Público; ker gvatemalska zakonodaja ne določa obveze za izvedbo predhodnega, svobodnega in informiranega posvetovanje z domorodnimi skupnostmi, kot določa konvencija št. 169 Mednarodne organizacije dela;
- H. ker je Medameriško sodišče za človekove pravice leta 2014 izdalo obvezujočo sodbo za vzpostavitev javne politike za zaščito zagovornikov človekovih pravic; ker je v teku posvetovalni proces za vzpostavitev te politike, ki ga financira EU;
- I. ker se vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah uporabljajo za vse države in vsa podjetja, bodisi nadnacionalna ali druga, ne glede na njihovo velikost, sektor, lokacijo, lastništvo in strukturo, vendar pri izvajanju teh načel na svetovni ravni še vedno ni učinkovitega nadzora in sankcij; ker bodo razmere na področju človekovih pravic v Gvatemali pregledane novembra 2017 v okviru mehanizma splošnega rednega pregleda za Svet za človekove pravice;
- J. ker so gvatemalski varuh človekovih pravic, državno tožilstvo in sodstvo naredili pomembne korake zoper nekaznovanje in za priznanje človekovih pravic;
- K. ker je Gvatemala naredila nekaj pomembnih korakov, Mednarodni komisiji za odpravo nekaznovanja v Gvatemali (CICIG) je na primer podaljšala mandat do leta 2019; ker so oktobra 2016 predsedniki vlade, kongresa in pravosodnega sistema Gvatemale kongresu predložili predlog za ustavno reformo pravosodja, ki med drugim temelji na vsestranskih razpravah s civilno družbo za krepitev pravosodnega sistema na podlagi načel, kot so sodniški poklic, pravni pluralizem in neodvisno sodstvo;

Četrtek, 16. februar 2017

- L. ker je namenska kampanja nadlegovanja ovirala številne simbolne primere, ki so zadevali korupcijo in tranzicijsko pravičnost, in ker so bili zagovorniki človekovih pravic, ki so delali v takem vzdušju, tudi sodniki in odvetniki, izpostavljeni grožnjam in lažnim ovadbam; ker je bil Ivan Velasquez, direktor Mednarodno priznane mednarodne komisije za odpravo nezakonitosti v Gvatemali (CICIG) prav tako obdolžen in izpostavljen kampanji blatenja; ker se je nekaj simbolnih primerov na področju tranzicijske pravičnosti premaknilo z mrtve točke, na primer primera Molina Theissen in CREOMPAZ, ali primeri v zvezi s korupcijo, med drugim primeri v La Linea y Coparacha;
- M. ker nekaj držav članic EU še ni ratificiralo pridružitvenega sporazuma med EU in Srednjo Ameriko, zato steber političnega dialoga še ni začel veljati; ker so človekove pravice in načelo pravne države v središču zunanjskega delovanja EU, poleg trajnostnega gospodarskega in socialnega razvoja;
1. ostro obsoja nedavne umore Laure Leonor Vásquez Pineda, Sebastiana Alonza Juana in novinarjev Victorja Valdésa Cardone, Diega Estebana Gasparja, Roberta Salazarja Barahone in Winstona Leonarda Túncheza Cana ter 14 umorov drugih zagovornikov človekovih pravic v Gvatemali v letu 2016; izreka sožalje družinam in prijateljem vseh teh zagovornikov človekovih pravic;
  2. poudarja zaskrbljenost, ker stalna nasilna dejanja in pomanjkanje varnosti negativno vplivajo na zmožnost zagovornikov človekovih pravic, da celovito in svobodno opravljajo svojo dejavnost; izraža spoštovanje vsem zagovornikom človekovih pravic v Gvatemali in poziva k takojšnji, neodvisni, objektivni in temeljiti preiskavi prej omenjenih in predhodnih umorov; poudarja, da je dinamična civilna družba bistvena, da postane država na vseh ravneh bolj odgovorna, odzivna, vključujoča, učinkovita in zaradi tega bolj legitimna;
  3. pozdravlja prizadevanja Gvatemale v boju proti organiziranemu kriminalu, poziva k njihovi okrepitvi ter priznava velike težave pri zagotavljanju varnosti in svobode vsem državljanom v razmerah strukturnega nasilja, ki nastaja zaradi mamil; poziva institucije EU in njene države članice, naj Gvatemali namenijo tehnična in proračunska sredstva kot pomoč v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu ter naj tem prizadevanjem dajejo prednost v dvostranskih programih sodelovanja;
  4. opozarja, da je treba razvijati javno politiko za zaščito zagovornikov človekovih pravic, kot je leta 2014 odločilo Medameriško sodišče za človekove pravice; je seznanjen z nedavno začetim nacionalnim dialogom, poziva gvatemalske organe, naj zagotovijo, da se bo javna politika razvijala v okviru široko participativnega procesa ter obravnavala strukturne razloge za naraščajočo ranljivost zagovornikov človekovih pravic, in poziva tudi poslovno skupnost, naj podpre ta prizadevanja;
  5. pozdravlja odločitev delegacije EU v Gvatemali, da finančno prispeva k razpravam in posvetovanjem o takšnem programu, ter jo spodbuja, naj še nadalje podpira zagovornike človekovih pravic; poziva pristojne organe, naj izdelajo in izvajajo javno politiko za zaščito zagovornikov človekovih pravic v tesnem sodelovanju z različnimi deležniki ter naj nadaljujejo po poti reform za neodvisno sodstvo, boj proti nezakonitosti in utrditev načela pravne države;
  6. poziva k nujnemu in obveznemu izvajanju previdnostnih ukrepov, ki jih je priporočilo Medameriško sodišče za človekove pravice, ter poziva oblasti, naj prekličejo odločitev o enostranskem umiku nacionalnih previdnostnih ukrepov v korist zagovornikov človekovih pravic;
  7. opozarja na izide 93 posvetovanj v občinah, ki so bila v dobri veri izvedena v letih 2014 in 2015; opozarja, da je v teku participativni proces in poziva gvatemalske organe, naj pospešijo postopke, da se zagotovi vzpostavitev nacionalnega mehanizma za svobodna in informirana predhodna posvetovanja, kot jih določa konvencija št. 169 Mednarodne organizacije dela; poziva gvatemalsko vlado, naj začne širša družbena posvetovanja o hidroelektrarnah, rudarskih projektih in naftnih družbah, ter poziva institucije EU, naj zagotovijo, da nobena evropska pomoč ali podpora ne bo spodbujala ali omogočala razvojnih projektov brez obveznega predhodnega, svobodnega in informiranega posvetovanja z domorodnimi skupnostmi;

Četrtek, 16. februar 2017

8. pozdravlja pobudo za reformo pravosodnega sistema, ki so jo kongresu predložile izvršna, sodna in zakonodajna oblast, za nadaljnji razvoj profesionalnega demokratičnega pravosodnega sistema, ki bo temeljil na dejanski neodvisnosti sodstva; poziva k enotnim prizadevanjem gvatemalskega kongresa, da se v letu 2017 v celoti zaključi reforma pravosodja; v zvezi s tem poziva gvatemalske organe, naj sodstvu namenijo zadostna finančna sredstva in človeške vire, zlasti uradu generalnega tožilca; podpira pomembno delo Mednarodne komisije za odpravo nekaznovanja v Gvatemali (CICIG);
  9. pozdravlja sodbo prvega senata prizivnega sodišča, ki je ponovno potrdilo nezastaranje genocida in hudodelstev proti človečnosti v sojenju nekdanjemu diktatorju Riosu Monttu, kar je mejnik v boju proti nekaznovanju;
  10. poziva gvatemalsko državo, naj sodeluje z mehanizmom splošnega rednega pregleda ter naj naredi vse potrebne korake za izvajanje njegovih priporočil;
  11. poziva Evropsko unijo, naj podpre urad generalnega tožilca; odločno zavrača kakršno koli obliko pritiska, ustrahovanja ali vplivanja, ki bi ogrozila neodvisnost, pravni pluralizem in objektivnost; spodbuja gvatemalske organe, naj še nadalje krepijo sodelovanje med oddelkom notranjega ministrstva za analizo napadov proti zagovornikom človekovih pravic ter sekcijo za človekove pravice pri uradu generalnega tožilca;
  12. poziva institucije EU, naj si prizadevajo za sklenitev obvezujočih mednarodnih sporazumov, ki bodo okrepili spoštovanje človekovih pravic, zlasti v primeru družb s sedežem v EU, ki delujejo v tretjih državah;
  13. poziva države članice EU, ki tega še niso storile, naj hitro ratificirajo pridružitveni sporazum med EU in Srednjo Ameriko; poziva Evropsko unijo in njene države članice, naj uporabijo mehanizem iz sporazuma o političnem dialogu in pridružitvi za odločno spodbudo Gvatemali, da bo izvajala ambiciozen program spoštovanja človekovih pravic in boja proti nekaznovanju; poziva institucije in države članice EU, naj temu namenijo dovolj finančnih sredstev in tehnično pomoč;
  14. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski službi za zunanje delovanje, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, Organizaciji ameriških držav, Evro-latinskoameriški parlamentarni skupščini, vladam in parlamentom držav članic, predsedniku, vladi in parlamentu Republike Gvatemale, sekretariatu SIECA in Srednjeameriškem parlamentu.
-

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0048

Morebitni razvoj in prilagoditev institucionalne ureditve Evropske unije**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije (2014/2248(INI))**

(2018/C 252/22)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju zlasti členov 1, 2, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 48 in 50 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter členov 119, 120–126, 127–133, 136–138, 139–144, 194 in 352 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ter njenih protokolov,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju poročila z dne 22. junija 2015, ki ga je pripravil predsednik Evropske komisije v tesnem sodelovanju s predsednikom Evropskega sveta, Evropskega parlamenta, Evropske centralne banke in Euroskupine, z naslovom Dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije (v nadaljnjem besedilu: poročilo petih predsednikov) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 19. novembra 2013 o osnutku uredbe Sveta o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 ⁽²⁾ in svojega sklepa z dne 19. novembra 2013 o sklenitvi medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾,
- ob upoštevanju večletnega finančnega okvira ⁽⁴⁾ in medinstitucionalnega sporazuma ⁽⁵⁾ kot sta bila sprejeta 2. decembra 2013,
- ob upoštevanju končnega poročila in priporočil skupine na visoki ravni za lastna sredstva iz decembra 2016 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 18. in 19. februarja 2016 o novi ureditvi za Združeno kraljestvo v okviru Evropske unije, ki je z odločitvijo Združenega kraljestva, da zapusti Unijo, postal ničen,
- ob upoštevanju izida glasovanja na referendumu v Združenem kraljestvu o članstvu v EU, da Združeno kraljestvo zapusti EU,
- ob upoštevanju standardne raziskave Eurobarometra 84 iz jeseni 2015 o javnem mnenju v Evropski uniji in posebne raziskave Eurobarometra za Evropski parlament iz junija 2016 o Evropejcih v letu 2016: dožemanje in pričakovanja, boj proti terorizmu in radikalizaciji,
- ob upoštevanju mnenja 2/13 Sodišča Evropske unije o osnutku sporazuma o pristopu Evropske unije h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Evropska konvencija o človekovih pravicah – EKČP) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_sl.pdf

⁽²⁾ UL C 436, 24.11.2016, str. 49.

⁽³⁾ UL C 436, 24.11.2016, str. 47.

⁽⁴⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

⁽⁵⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/budget/mfi/hlgor/library/reports-communication/hlgor-report_20170104.pdf

⁽⁷⁾ Mnenje Sodišča Evropske unije 2/13 z dne 18. decembra 2014.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju sklepa Evropskega sveta z dne 28. junija 2013 o sestavi Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2013 o ustavnih težavah upravljanja Evropske unije na več ravneh ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. aprila 2014 o pogajanjih o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020: pridobljene izkušnje in pot naprej ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 22. novembra 2012 o volitvah v Evropski parlament leta 2014 ⁽⁴⁾ in z dne 4. julija 2013 o izboljšavi praktičnih dogovorov za izvedbo evropskih volitev leta 2014 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. novembra 2013 o določitvi sedežev institucij Evropske unije ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. oktobra 2015 o evropski državljanski pobudi ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2015 o reformi volilne zakonodaje Evropske unije ⁽⁸⁾ in svojega predloga za spremembe Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. junija 2016 o odločitvi o izstopu iz EU, ki izhaja iz referenduma v Združenem kraljestvu ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o izboljšanju delovanja Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o proračunskih zmogljivostih euroobmočja ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 o evropski mejni in obalni straži ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 16. septembra 2015 ⁽¹⁴⁾ in mnenja Odbora regij z dne 8. julija 2015 ⁽¹⁵⁾,
- ob upoštevanju deklaracije Tesnejša evropska integracija: pot naprej, ki so jo 14. septembra 2015 podpisali predsednica italijanske Poslanske zbornice, predsednik francoske Narodne skupščine, predsednik nemškega Zveznega parlamenta in predsednik luksemburške Poslanske zbornice in jo trenutno podpira več nacionalnih parlamentarnih domov v EU,

⁽¹⁾ UL L 181, 29.6.2013, str. 57.

⁽²⁾ UL C 468, 15.12.2016, str. 176.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0378.

⁽⁴⁾ UL C 419, 16.12.2015, str. 185.

⁽⁵⁾ UL C 75, 26.2.2016, str. 109.

⁽⁶⁾ UL C 436, 24.11.2016, str. 2.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0382.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0395.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0294.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0049.

⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0050.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0409.

⁽¹³⁾ UL L 251, 16.9.2016, str. 1.

⁽¹⁴⁾ UL C 13, 15.1.2016, str. 183.

⁽¹⁵⁾ UL C 313, 22.9.2015, str. 9.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 31. januarja 2013 z naslovom Krepitev državljanstva EU: spodbujanje volilne pravice državljanov EU ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve in mnenj Odbora za proračun ter Odbora za proračunski nadzor (A8-0390/2016),
- A. ker je namen te resolucije zagotoviti rešitve, ki jih ni mogoče doseči z uporabo trenutno razpoložljivih orodij na podlagi Pogodb in ki so torej izvedljive le ob prihodnji spremembi Pogodbe, ko bodo izpolnjeni osnovni pogoji;
- B. ker sta nezmožnost institucij EU, da bi obvladale globoke in številne krize, s katerimi se Unija trenutno srečuje, t. i. večplastno krizo skupaj z njenimi finančnimi; gospodarskimi, socialnimi in migracijskimi posledicami, ter porast populističnih strank in nacionalističnih gibanj privedla do tega, da vse večji del prebivalstva ni zadovoljen z delovanjem sedanje Evropske unije;
- C. ker teh pomembnih evropskih izzivov ne morejo rešiti posamezne države članice, temveč je zanje potreben skupni odziv Evropske unije;
- D. ker je napredek v smeri Unije, ki bi dejansko lahko uresničila in dosegla zastavljene cilje, oviran zaradi neuspešnega upravljanja, ki je posledica stalnih in sistematičnih prizadevanj za soglasje v Svetu (ki še vedno temelji na tako imenovanem luksemburškem kompromisu) in odsotnosti verodostojnega enotnega izvršilnega organa, ki bi imel polno demokratično legitimnost in pristojnost za sprejemanje učinkovitih ukrepov v okviru najrazličnejših politik; ker so nedavni primeri, kot so neustrezno upravljanje begunskih tokov, počasna sanacija evropskih bank po izbruhu finančne krize in pomanjkanje takojšnjega skupnega odziva na notranje in zunanje grožnje terorizma, jasno pokazali, da se Unija ni zmožna učinkovito in hitro odzvati;
- E. ker EU ne more izpolniti pričakovanj evropskih državljanov, saj trenutni Pogodbi nista v celoti izkoriščeni in ne zagotavljata vseh potrebnih instrumentov, pristojnosti in postopkov odločanja za obravnavanje teh skupnih ciljev;
- F. ker je zaradi te težave in dejstva, da države članice nimajo skupne vizije za prihodnost naše celine, evroskepticizem dosegel najvišjo raven doslej, kar vodi v vračanje k nacionalizmu in bi lahko ogrozilo Unijo in morda celo povzročilo njen razpad;
- G. ker sistem, v katerem se države članice zatekajo k enkratnim rešitvam po meri in ki je bil z Lizbonsko pogodbo še dodatno utrjen, ni okrepil Unije, temveč je še povečal njeno zapletenost in izpostavil razlike v njej; ker so bila kljub prožnosti, ki jo omogočata Pogodbi, več državam članicam odobrena številne izjeme v odnosu do primarnega prava, kar ustvarja nejasen sistem sekajočih se krogov sodelovanja in ovira demokratični nadzor in odgovornost;
- H. ker Pogodbi na ravni sekundarnega prava ponujata več oblik prožne in diferencirane integracije z instrumenti okrepljenega in strukturiranega sodelovanja, ki naj bi se uporabljali le za omejeno število politik, a naj bi hkrati omogočali vključenost in sodelovanje vseh držav članic; ker je dvajset let po uvedbi okrepljenega sodelovanja njegov učinek še vedno omejen; ker je bilo okrepljeno sodelovanje odobreno v treh primerih, in sicer pri skupnih pravilih glede prava, ki se uporablja pri razvezah mednarodnih parov, pri evropskem patentu z enotnim učinkom in pri uvedbi davka na finančne transakcije (FTT); ker je okrepljeno sodelovanje treba uporabiti kot prvi korak v smeri nadaljnje integracije politik, kot je skupna varnostna in obrambna politika (SVOP), in ne za olajšanje rešitev po meri;
- I. ker je treba ohraniti metodo Skupnosti, ki je ne bi smele ogroziti medvladne rešitve, tudi na področjih, na katerih vse države članice ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje;

⁽¹⁾ UL C 62, 2.3.2013, str. 26.

Četrtek, 16. februar 2017

- J. ker je euro valuta Unije (člen 3(4) PEU) in je Združeno kraljestvo uveljavilo izvzetje iz obveznosti, da prevzame euro (protokol št. 15), Danska je upravičena do ustavnega odstopanja (protokol št. 16), Švedska več ne upošteva konvergenčnih meril za euro, o možnosti izstopa Grčije iz območja enotne valute pa se je javno razpravljalo v Evropskem svetu; ker so vse države članice po izpolnitvi vseh potrebnih meril obvezane prevzeti skupno valuto, pri čemer pa časovni načrt za države članice, ki se euru pridružujejo po njegovi uvedbi, ni bil določen;
- K. ker sta Združeno kraljestvo in Irska uveljavili izvzetje, kar zadeva schengensko območje, prosti pretok oseb in s tem povezano odpravo kontrol na notranjih mejah (vse to je formalno del Pogodb); ker tudi štiri druge države članice kljub svoji obveznosti pri tem ne sodelujejo, trem državam zunaj Evropske unije pa je bilo sodelovanje omogočeno; ker ta razdrobljenost preprečuje popolno ukinitve nekaterih preostalih notranjih meja in obenem otežuje vzpostavitev pravega notranjega trga in v celoti integriranega območja svobode, varnosti in pravice; opozarja, da mora vključitev v schengensko območje ostati cilj vseh držav članic EU;
- L. ker izvzetja za posamezne države članice ogrožajo enotno uporabo prava EU, vodijo v preveliko zapletenost upravljanja, ogrožajo kohezijo Unije in spodkopavajo solidarnost med njenimi državljani;
- M. ker je Evropski svet z Lizbonsko pogodbo razširil svojo vlogo, k čemur so dodatno prispevale gospodarska, finančna, migracijska in varnostna kriza, tako da ta zdaj vključuje tudi vsakodnevno upravljanje s sprejemanjem medvladnih instrumentov zunaj okvira EU, kljub dejstvu, da njegova vloga ni opravljanje zakonodajnih funkcij, temveč zagotavljanje potrebnega zagona Uniji za njen razvoj in opredeljevanje splošne politične usmeritve in prednostnih nalog (člen 15(1) PEU);
- N. ker sta opiranje na soglasje v Evropskem svetu in njegova nezmožnost, da bi ga dosegel, privedla do sprejetja medvladnih instrumentov zunaj pravnega okvira EU, kot sta evropski mehanizem za stabilnost (EMS) in Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji (PSUU oz. fiskalni dogovor); ker enako velja za dogovor s Turčijo glede sirske begunske krize;
- O. ker je v členu 16 pogodbe PSUU sicer določeno, da se v petih letih od datuma začetka njene veljavnosti (do 1. januarja 2018) sprejmejo potrebni ukrepi za vključitev fiskalnega dogovora v pravni okvir Unije, in so podobne določbe vključene v medvladni sporazum o prenosu in vzajemnosti prispevkov v okviru enotnega sklada za reševanje, a je hkrati jasno, da odpornosti euroobmočja in dokončanja bančne unije ne bo mogoče doseči brez nadaljnjih ukrepov za uskladitev fiskalne politike ter istočasne vzpostavitve načina upravljanja, ki bo bolj zanesljiv, učinkovit in demokratičen;
- P. ker ta novi sistem upravljanja pomeni, da bi Komisija postala prava vlada, ki bo odgovarjala Parlamentu ter bo lahko oblikovala in izvajala skupno fiskalno in makroekonomsko politiko, ki ju euroobmočje potrebuje in za kar je treba zagotoviti zakladnico in proračun, ki bosta sorazmerna z obsegom te naloge; ker je za to – poleg ukrepov v okviru obstoječega primarnega prava – potrebna reforma Lizbonske pogodbe;
- Q. ker to velja tudi za potrebno reformo in posodobitev finančnih virov celotne Evropske unije; ker je bil sporazum o sedanjem večletnem finančnem okviru dosežen šele po dolgih in napornih pogajanjih, istočasno pa je bila sprejeta tudi odločitev, da se oblikuje skupina na visoki ravni, ki bo pregledala sistem prihodkov iz naslova lastnih sredstev Unije in leta 2016 poročala o tem; ker sedanji večletni finančni okvir močno omejuje finančno in politično neodvisnost Unije, saj so njeni prihodki večinoma v obliki nacionalnih prispevkov držav članic, velik del njenih odhodkov pa je že vnaprej določen, vrne se namreč tem istim državam članicam; ker so nacionalni prispevki na podlagi BNP/BND postali daleč največji vir prihodkov;

Četrtek, 16. februar 2017

- R. ker je sedanji večletni finančni okvir v nominalnem smislu nižji od prejšnjega, okoliščine pa zahtevajo velika proračunska prizadevanja za pomoč beguncem ter spodbujanje gospodarske rasti, socialne kohezije in finančne stabilnosti;
- S. ker zahteva po sprejemanju soglasnih odločitev v zvezi z davčno politiko ovira obravnavanje davčnih oaz v Evropski uniji in škodljivih davčnih politik držav članic; ker mnoge od teh praks izkrivljajo delovanje notranjega trga, ogrožajo prihodke držav članic in nazadnje prelagajo breme na državljane in MSP;
- T. ker je Evropska unija ustavni sistem, ki temelji na vladavini prava; ker bi bilo treba Pogodbi spremeniti, da bo Sodišče Evropske unije postalo pristojno za vse vidike prava EU, v skladu z načelom delitve oblasti;
- U. ker EU temelji tudi na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ker so obstoječi instrumenti EU za ocenjevanje in sankcioniranje kršitev teh načel, ko jih povzročajo države članice, nezadostni; ker postopki za ugotavljanje kršitev, ki se sprožijo zaradi konkretnih pravnih aktov ali ravnanj države članice, ki krši pravo EU, ne zadoščajo za odpravo sistemskih kršitev temeljnih vrednot EU; ker mora v skladu s členom 7(1) PEU Svet pri ugotavljanju obstoja očitnega tveganja hujše kršitve temeljnih vrednot odločiti z večino štirih petin svojih članov, v skladu s členom 7(2) PEU pa mora Evropski svet odločiti s soglasjem, ko ugotavlja obstoj hujše in vztrajne kršitve; ker se posledično preventivni ukrep na podlagi člena 7(1) PEU in mehanizmi sankcioniranja na podlagi člena 7(2) in (3) niso uveljavljali;
- V. ker se zdi, da EU lažje vpliva na politike na področju temeljnih pravic, pravne države in korupcije, ko so države še kandidatke za članstvo v Uniji; ker bi bilo treba mehanizem pravne države v enaki meri uporabljati za vse države članice;
- W. ker je pregled potreben tudi zato, da se ponovno uravnoteži in temeljito prenovi delovanje Unije, da bi bilo manj birokratskega urejanja in bi se politike oblikovale bolj učinkovito, bližje potrebam državljanov; ker Unija potrebuje ustrezne pristojnosti za napredovanje na poti do nekaterih zastavljenih ciljev, kot so dokončanje enotnega trga, vključno z energetske unijo, socialna kohezija in zavzemanje za polno zaposlenost, pošteno in skupno upravljanje migracij in azila ter notranja in zunanja varnostna politika;
- X. ker sta vzpostavljanje sistematičnega dialoga z organizacijami civilne družbe in krepitev socialnega dialoga na vseh ravneh v skladu z načelom iz člena 11 PDEU ključna za premagovanje evroskepticizma in ponovno uveljavitev pomena evropske razsežnosti, ki temelji na solidarnosti, in socialne kohezije ter izgradnjo participativne in vključujoče demokracije, ki dopolnjuje predstavniško demokracijo;
- Y. ker so se varnostne razmere v Evropi, zlasti v našem sosedstvu, v zadnjem desetletju bistveno poslabšale, posamezne države članice pa ne morejo več same zagotavljati lastne notranje in zunanje varnosti;
- Z. ker je zaradi oslabitve obrambnih zmogljivosti Evrope njena zmožnost, da širi stabilnost izven svojih neposrednih meja, omejena; ker je to tesno povezano s tem, da naši ameriški zavezniki niso pripravljeni posredovati, če Evropa ne bo pripravljena prevzeti svojega deleža odgovornosti; ker bi bilo treba okrepiti obrambno politiko EU in vzpostaviti obsežno partnerstvo med EU in Natom, pri tem pa Uniji omogočiti, da samostojno deluje v operacijah v tujini, predvsem z namenom stabilizacije sosedstva; ker to pomeni, da bodo morale države članice intenzivneje sodelovati in združiti nekatere od svojih obrambnih zmogljivosti v obliki evropske obrambne skupnosti, pri čemer morata biti sodelovanje in združitve skladna z novo evropsko varnostno strategijo;

Četrtek, 16. februar 2017

- AA. ker nobena od premostitvenih klavzul, predvidenih v Lizbonski pogodbi za racionalizacijo upravljanja Unije, ni bila uporabljena in glede na sedanje okoliščine verjetno tudi ne bo; ker je bila na drugi strani zaradi sklepa Evropskega sveta z dne 18. in 19. junija 2009 glede zmanjšanja članov Evropske komisije, kot ga predvideva Lizbonska pogodba, odstopna klavzula takoj uporabljena;
- AB. ker so volitve v Evropski parlament leta 2014 prvič neposredno privedle do imenovanja kandidata za mesto predsednika Komisije, a državljani žal niso mogli neposredno voliti kandidatov; ker bi bilo treba nadnacionalni značaj evropskih volitev dodatno okrepiti z uvedbo jasne pravne osnove, ki bi zagotovila ohranitev in razvoj tega novega sistema; ker poleg tega državljani le stežka razumejo medsebojne povezave med predsednikoma Komisije in Evropskega sveta;
- AC. ker je reforma Unije po referendumskem glasovanju v Združenem kraljestvu za izstop iz Evropske unije postala še veliko bolj nujna; ker je treba pri pogajanjih za določitev ureditve za izstop Združenega kraljestva upoštevati tudi okvir njegovih prihodnjih odnosov z Unijo; ker bi bilo treba ta sporazum doseči s pogajanjem v skladu s členom 218(3) PDEU, poleg tega pa ga mora v imenu Unije po odobritvi Evropskega parlamenta s kvalificirano večino sprejeti Svet; ker bi torej Parlament moral biti v polni meri vključen v celoten proces pogajanj;
- AD. ker bi izstop Združenega kraljestva ustvaril priložnost za zmanjšanje kompleksnosti Unije in za jasno opredelitev tega, kaj članstvo v Uniji resnično pomeni; ker bo v prihodnje potreben jasen okvir za odnose med EU in državami v soseščini, ki niso njene članice (Združeno kraljestvo, Norveška, Švica, Turčija, Ukrajina idr.); ker so ustanovitelji Evropske unije že predvideli neke vrste status pridružene države;
- AE. ker je pri tej pomembni nalogi s Pogodbama na Evropski parlament prenesenih šest posebnih pooblastil, in sicer: pravica, da predlaga spremembo Pogodb (člen 48(2) PEU), pravica, da se Evropski svet posvetuje z njim pri spremembi Pogodb (prvi pododstavek člena 48(3) PEU), pravica, da vztraja pri sklicu Konvencije proti volji Evropskega sveta (drugi pododstavek člena 48(3) PEU), pravica, da se z njim opravi posvetovanje o sklepu Evropskega sveta o spremembi vseh ali nekaterih določb tretjega dela PDEU (drugi pododstavek člena 48(6) PEU), pravica, da začne prerazporeditev sedežev v Parlamentu pred naslednjimi volitvami (člen 14(2) PEU), ter pravica, da predlaga enotni volilni postopek (člen 223(1) PDEU);
- AF. ker je treba zavarovati vlogo Evropskega ekonomsko-socialnega odbora in Odbora regij kot institucionalnih predstavnikov organizacij civilne družbe ter regionalnih in lokalnih akterjev, saj njuna mnenja prispevajo k večji demokratični legitimnosti oblikovanja politik in zakonodajnih procesov;
- AG. ker se velika večina regionalnih in lokalnih vlad v Uniji prek Odbora regij dosledno zavzema za tesneje povezano EU z učinkovitim upravljanjem;
1. meni, da je potekel čas kriznega upravljanja na osnovi ad hoc in posamičnih odločitev, saj vodi le do pogosto premalo učinkovitih in zapoznelih ukrepov; je prepričan, da je napočil čas za temeljit razmislek o tem, kako s pomočjo celovitega in poglobljenega pregleda Lizbonske pogodbe odpraviti pomanjkljivosti pri upravljanju Evropske unije; meni, da je v vmesnem času mogoče izvesti kratko- in srednjeročne rešitve z uporabo trenutnih Pogodb v njunem polnem obsegu;
  2. ugotavlja, da bi morala reforma Unije prek vzpostavitve novih instrumentov, novih učinkovitih evropskih zmogljivosti in bolj demokratičnih procesov odločanja privedi do njene posodobitve, ne pa do njene ponovne nacionalizacije prek večjega medvladnega sodelovanja;

Četrtek, 16. februar 2017

3. poudarja, da nedavne raziskave Eurobarometra kažejo, da se državljani EU – v nasprotju s splošnim prepričanjem – še vedno v celoti zavedajo pomena resničnih evropskih rešitev in jih podpirajo ⁽¹⁾, med drugim na področjih varnosti, obrambe in migracij;
4. z veliko zaskrbljenostjo opaža, da vse več podskupin držav članic spodkopava enotnost Unije, tako da onemogočajo preglednost ter zmanjšujejo zaupanje ljudi; meni, da je EU-27 primeren format za razpravo o prihodnosti unije; poudarja, da bi imela razdrobitev razprave v različne formate ali skupine držav članic nasproten učinek;
5. poudarja, da je celovito demokratično reformo Pogodb treba doseči na podlagi razmisleka o prihodnosti EU in dogovora o viziji za sedanje in prihodnje generacije evropskih državljanov, ki bosta vodila do sklica Konvencije, ki bo z udeležbo predstavnikov nacionalnih parlamentov, vlad vseh držav članic, Komisije, Evropskega parlamenta in posvetovalnih organov EU, kot sta Odbor regij in Evropski ekonomsko-socialni odbor, zagotovila vključenost vseh, obenem pa bo ustrezna platforma za takšen razmislek in sodelovanje z evropskimi državljani in civilno družbo;

Konec Evrope „à la carte“

6. obžaluje dejstvo, da vsakič, ko se Evropski svet odloči uporabiti medvladne metode in se izogniti metodi Skupnosti ali Unije, kakor je opredeljena v Pogodbah, to vodi do manj učinkovitega oblikovanja politik in hkrati prispeva k vse večjemu pomanjkanju preglednosti, demokratične odgovornosti in nadzora; meni, da je spremenjena pot mogoča le kot začasni korak na poti k bolj učinkovitemu in povezanemu oblikovanju politik EU;
7. meni, da je metoda Unije edina demokratična metoda za sprejemanje zakonodaje, ki zagotavlja, da se upoštevajo vsi interesi, zlasti pa skupni evropski interesi; pod metodo Unije razume zakonodajni postopek, v katerem Komisija v delu svoje pristojnosti kot izvršilna oblast da pobudo za zakonodajo, Parlament in Svet, ki zastopata državljane oz. države, v postopku soodločanja odločita z večino glasov, pri čemer obveznosti soglasja v slednjem postanejo absolutne izjeme, Sodišče Evropske unije pa spremlja in izvaja končni sodni nadzor; vztraja, da bi bilo treba tudi v nujnih primerih ravnati skladno z metodo Unije;
8. meni, da je v teh okoliščinah nujno treba ponovno potrditi cilj „vse tesnejše zveze med narodi Evrope“ (člen 1 PEU), da bi ublažili morebitne težnje k razpadu ter še enkrat pojasnili moralni, politični in zgodovinski cilj, pa tudi ustavno naravo EU;
9. predlaga, da bi bile zahteve za vzpostavitev okrepljenega in strukturiranega sodelovanja manj omejevalne, med drugim z znižanjem najmanjšega števila sodelujočih držav članic;
10. predlaga, da se s prihodnjo revizijo Pogodb racionalizira sedanje neustrezno razlikovanje, tako da se na ravni primarnega prava EU ukinejo ali vsaj močno zmanjšajo prakse izvetij, privolitve v sodelovanje in izjem za posamezne države članice;
11. priporoča opredelitev in oblikovanje partnerstva, da se vzpostavi krog partneric okrog EU za tiste države, ki se ne morejo ali ne želijo pridružiti Uniji, a želijo kljub temu imeti tesne odnose z njo; meni, da bi ta odnos morale spremljati obveznosti, ki ustrezajo posameznim pravicam, kot je finančni prispevek in, še pomembneje, spoštovanje temeljnih vrednot Unije in pravne države;
12. verjame, da je treba ohraniti enotni institucionalni okvir, da bi dosegli skupne cilje Unije in zagotovili načelo enakosti vseh državljanov in držav članic;

Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije

13. ugotavlja, da bi bila lahko ta nova oblika partnerstva ena od možnosti, s katero bi se spoštovala volja večine državljanov Združenega kraljestva glede izstopa iz EU; poudarja, da izstop Združenega kraljestva – kot ene od večjih držav članic in največje države članice, ki ni v euroobmočju – vpliva na trdnost in institucionalno ravnovesje Unije;

⁽¹⁾ Standardne raziskave Eurobarometra 84 iz jeseni 2015 in posebna raziskava Eurobarometra iz junija 2016.

Četrtek, 16. februar 2017

14. ponovno potrjuje, da so ustavni elementi Unije, zlasti celovitost enotnega trga in dejstvo, da ga ni mogoče ločiti od štirih temeljnih svoboščin Unije (prostega pretoka blaga, oseb, blaga in storitev), njeni bistveni in nedeljivi stebri, kar velja tudi za obstoj pravne države, ki jo jamči Sodišče Evropske unije; ponovno potrjuje, da te enotnosti ustavnih elementov med pogajanji o izstopu Združenega kraljestva iz Unije ni mogoče odpraviti;

15. poziva k prestavitvi sedežev Evropskega bančnega organa in Evropske agencije za zdravila, ki sta trenutno v Londonu, v drugo državo članico, glede na odločitev državljanov Združenega kraljestva, da izstopijo iz EU;

Novo ekonomsko upravljanje za gospodarsko rast, socialno kohezijo in finančno stabilnost

16. je zelo zaskrbljen zaradi vse večjih gospodarskih in družbenih razlik ter pomanjkanja gospodarskih reform in finančne stabilnosti v ekonomski in monetarni uniji (EMU) ter izgube konkurenčnosti gospodarstev številnih od njenih držav članic, kar je še zlasti posledica odsotnosti skupne fiskalne in ekonomske politike; zato meni, da bi za slednjo morala veljati deljena pristojnost Unije in držav članic;

17. meni, da pakt za stabilnost in rast ter klavzula o nereševanju iz finančnih težav (člen 125 PDEU) v sedanji obliki žal ne dosegata zelenih ciljev; verjame, da mora EU zavrniti poskuse vračanja k protekcionistični nacionalni politiki in tudi v prihodnje ostati odprto gospodarstvo; opozarja, da tega ni mogoče doseči z odpravo socialnega modela;

18. nadalje ugotavlja, da trenutni sistem ne zagotavlja zadostne nacionalne odgovornosti za priporočila za posamezno državo; v tem pogledu ga zanima potencial svetovalega evropskega fiskalnega odbora in njegova prihodnja naloga, da svetuje Komisiji glede fiskalne naravnosti, ki bi bila primerna za euroobmočje kot celoto;

19. se zaveda, da je treba pregledati učinkovitost številnih ukrepov, ki jih je EU nedavno sprejela za krizno upravljanje, in v primarno pravo zapisati nekatere postopke odločanja ter okrepiti pravne podlage za nov regulativni okvir za finančni sektor; se strinja z ugotovitvijo iz poročila petih predsednikov, da odprta metoda koordinacije kot podlaga za evropsko gospodarsko strategijo ni delovala;

20. zato poleg Pakta o stabilnosti in rasti predlaga sprejetje „kodeksa konvergence“ v obliki pravnega akta, sprejetega po rednem zakonodajnem postopku, ki bi opredelil konvergenčne cilje (obdavčenje, trg dela, naložbe, produktivnost, socialna kohezija ter zmogljivosti javne uprave in dobro upravljanje); vztraja, da bi morala biti v okviru za gospodarsko upravljanje skladnost s kodeksom konvergence pogoj za popolno udeležbo v fiskalni zmogljivosti euroobmočja, vse države članice pa bi morale predložiti predloge v zvezi s tem, kako doseči merila kodeksa konvergence; poudarja, da je treba standarde in fiskalne spodbude opredeliti v resoluciji o proračunskih zmogljivostih euroobmočja;

21. meni, da je za celovito EMU nujno potrebna močna socialna razsežnost in da samo s členom 9 PDEU v obliki, ki jo ima sedaj, ni mogoče zagotoviti ustreznega ravnovesja med socialnimi pravicami in ekonomskimi svoboščinami; zato poziva, naj se tem pravicam prizna enak pomen, dialog med socialnimi partnerji pa zaščiti;

22. poziva k vključitvi Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji (fiskalnega dogovora) v pravni okvir EU, pa tudi k vključitvi evropskega mehanizma za stabilnost in enotnega sklada za reševanje bank v pravo EU, kar se mora zgoditi na podlagi celovite ocene njihovega izvajanja in pod ustreznim demokratičnim nadzorom Parlamenta, tako da bodo nadzor in odgovornost dolžni zagotavljati tisti, ki k njim prispevajo; prav tako poziva k nadaljnjemu razvoju medparlamentarne konference, kot jo predvideva člen 13 fiskalnega dogovora, da bi omogočili vsebinske in pravočasne razprave med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti, kjer je to potrebno;

23. meni, da euroobmočje za povečanje finančne stabilnosti, ublažitev čezmejnih asimetričnih in simetričnih šokov, zmanjšanje učinkov recesije in zagotavljanje ustrezne ravni naložb potrebuje fiskalno zmogljivost, ki bo temeljila na dejanskih lastnih sredstvih in evropski zakladnici, ki lahko najema posojila; ugotavlja, da bi zakladnica morala biti del Komisije, Parlament in Svet pa bi jo morala demokratično nadzorovati in biti odgovorna zanjo;

Četrtek, 16. februar 2017

24. poudarja, da so potrebne močnejše vladne funkcije, kot jih trenutno zagotavljata Komisija in/ali Euroskupina, in celovit sistem demokratičnega nadzora in ravnovesij prek vključitve Evropskega parlamenta v vse vidike ekonomske in monetarne unije, saj je skladnost bistvenega pomena za njeno delovanje; meni, da bi bilo treba večje prevzemanje odgovornosti zagotoviti na ravni, kjer se sprejemajo ali izvajajo odločitve, pri čemer bi morali nacionalni parlamenti nadzorovati nacionalne vlade, Evropski parlament pa bi moral nadzorovati evropsko izvršilno oblast;

25. zato poziva k združitvi izvršilnega organa v okviru Komisije v obliki finančnega ministra EU, tako da se Komisiji omogoči oblikovanje in izvajanje skupne ekonomske politike EU, v kateri bodo združeni makroekonomski, fiskalni in monetarni instrumenti in ki se bo financirala iz proračunske zmogljivosti Euroskupine; finančni minister bi moral biti odgovoren za delovanje evropskega mehanizma za stabilnost in drugih vzajemnih instrumentov, vključno s proračunsko zmogljivostjo, hkrati pa bi moral biti edini zunanji predstavnik euroobmočja v mednarodnih organizacijah, zlasti v finančnem sektorju;

26. meni, da bi bilo treba finančnemu ministru podeliti sorazmerna pooblastila za posredovanje, da bi spremljal kodeks konvergence, ter pooblastilo za uporabo zgoraj opisanih fiskalnih spodbud;

27. meni, da bi moralo biti mogoče, da evropski mehanizem za stabilnost deluje kot prvi posojilodajalec v skrajni sili za finančne ustanove, ki so neposredno pod nadzorom ali pregledom Evropske centralne banke, ne da bi to posegalo v naloge Evropskega sistema centralnih bank; meni, da je poleg tega nujno, da ima Evropska centralna banka vsa pooblastila zvezne centralne banke, ob tem pa ohrani neodvisnost;

28. nazadnje poziva, naj se bančna unija in unija kapitalskih trgov postopoma, a čim prej dokončno vzpostavita na podlagi pospešenega časovnega razporeda;

29. meni, da bi bilo treba pri nekaterih davčnih praksah odpraviti odločanje s soglasjem, da bi lahko EU zaščitila pošteno in nemoteno delovanje notranjega trga in preprečila škodljive davčne politike držav članic; poziva, naj se boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom in davčnim oazam uvrsti med temeljne cilje Evropske unije;

Novi izzivi

30. priznava, da je z geopolitičnega, gospodarskega in okoljskega vidika treba vzpostaviti pravo evropsko energetske unijo; poudarja, da so podnebne spremembe eden ključnih globalnih ciljev, s katerimi se sooča EU; poudarja, da bi bilo treba v celoti ratificirati in izvajati Pariški sporazum ter prilagoditi zavezujoče podnebne cilje in ukrepe EU, obenem pa bi bilo treba omejitev, da politike EU ne smejo posegati v pravico države članice, da določi pogoje za izkoriščanje svojih energetskih virov, v njeno izbiro med različnimi viri energije in v splošno strukturo njene oskrbe z energijo (člen 194 (2) PDEU), spremeniti, da bi zagotovili uspešno izvajanje skupnih politik, ki temeljijo na čistih in obnovljivih virih energije;

31. poudarja, da bi bilo treba razvoj novih in obnovljivih virov energije vključiti v Pogodbi kot glavni cilj Unije in držav članic;

32. ugotavlja, da Pogodbi zagotavljata številne možnosti za vzpostavitev humanega in dobro delujočega sistema za upravljanje migracij in azilnega sistema, vključno z evropsko mejno in obalno stražo, in pozdravlja doseženi napredek s tem v zvezi; hkrati pa meni, da sta Pogodbi, zlasti člen 79(5) PDEU, preveč omejevalni pri drugih vidikih migracij, zlasti glede vzpostavitve pravega evropskega sistema za zakonito priseljevanje; poudarja, da bi moral prihodnji migracijski sistem EU delovati v sinergiji s tujo pomočjo in zunanjo politiko EU ter poenotiti nacionalna merila za odobritev azila in dostopa do trga dela; vztraja, da bi moral Parlament demokratično nadzorovati izvajanje nadzora nad mejami, sporazume s tretjimi državami, vključno s sodelovanjem pri ponovnem sprejemu in vračanju, azilne in migracijske politike ter da se varovanje nacionalne varnosti ne sme uporabiti kot izgovor za izogibanje ukrepanju na evropski ravni;

33. meni, da bi bilo treba glede na intenzivnost teroristične grožnje izboljšati zmogljivosti EU v boju proti terorizmu in mednarodnemu organiziranemu kriminalu; poudarja, da bi morala Europol in Eurojust poleg tega, da krepija usklajevanje med pristojnimi organi in agencijami v državah članicah, pridobiti dejansko pristojnost in zmogljivosti za preiskovanje in pregon, morda s preoblikovanjem v pravi evropski urad za preiskave in boj proti terorizmu ob ustreznem parlamentarnem nadzoru;

Četrtek, 16. februar 2017

34. ugotavlja, da so različni teroristični napadi na evropskih tleh pokazali, da bi bilo za varnost bolje poskrbljeno, če ta ne bi bila v izključni pristojnosti držav članic; zato predlaga, da bi za to področje veljala deljena pristojnost, kar bi olajšalo vzpostavitev evropske preiskovalne in obveščevalne zmogljivosti v Europolu pod nadzorom sodstva; meni, da v skladu s členom 73 PDEU državam članicam medtem nič ne preprečuje, da bi tovrstno sodelovanje vzpostavile med svojimi službami;

Krepitev naše zunanje politike

35. kot je že izrazil v resoluciji z dne 16. februarja 2017 o izboljšanju delovanja Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe, obžaluje, da EU ni bolj napredovala pri razvijanju svoje zmogljivosti, da se dogovori o skupni zunanji in varnostni politiki (SZVP) ter jo izvaja; ugotavlja, da njena prizadevanja za uvedbo skupne varnostne in obrambne politike niso bila preveč uspešna, še zlasti ne glede deljenja stroškov in odgovornosti;

36. ugotavlja, da bo EU le s krepitvijo skupne zunanje in varnostne politike lahko ponudila verodostojne odgovore na nove varnostne grožnje in izzive ter se tako borila proti terorizmu in zagotavljala mir, stabilnost in red v sosedstvu;

37. poudarja, da bi v okviru Lizbonske pogodbe lahko bil in bi moral biti dosežen večji napredek, vključno z uporabo določb o odločanju z glasovanjem s kvalificirano večino, ter meni, da bi morala biti podpredsednica/visoka predstavnica imenovana za zunanjo ministrico EU in da bi jo bilo treba podpreti v njenih prizadevanjih, da postane glavna zunanja predstavnica Evropske unije v mednarodnih forumih, tudi na ravni Združenih narodov; meni, da bi moral zunanji minister imeti možnost imenovati politične namestnike; predlaga pregled delovanja sedanje Evropske službe za zunanje delovanje, vključno s potrebo po ustreznih proračunskih virih;

38. poudarja potrebo po hitri vzpostavitvi evropske obrambne unije za krepitev obrambe ozemlja EU, kar bi Uniji v strateškem partnerstvu z Natom omogočilo, da deluje samostojno v operacijah v tujini, predvsem z namenom stabilizacije sosedstva, s čimer bi se okrepila njena vloga, da v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov zagotavlja lastno obrambo in varnost; opozarja na francosko-nemško pobudo iz septembra 2016 ter italijansko pobudo iz avgusta 2016, ki koristno prispevata k temu vprašanju; poudarja, da bi moral biti Evropski parlament v celoti vključen v vse korake vzpostavitve evropske obrambne unije in imeti pravico do soglasja v primeru operacij v tujini; glede na njeno pomembnost bi morala biti v Pogodbah posebej predvidena možnost vzpostavitve evropske obrambne unije; nadalje bi bilo treba poleg Evropske službe za zunanje delovanje vzpostaviti Generalni direktorat za obrambo (GD za obrambo), ki bo pristojen za notranje vidike skupne varnostne in obrambne politike;

39. poudarja potrebo po zvišanju sredstev, namenjenih za skupno zunanjo in varnostno politiko, da bi zagotovili, da bodo stroški vojaških operacij, izvajanih v okviru skupne varnostne in obrambne politike ali evropske obrambne unije, pravičnejše porazdeljeni;

40. predlaga ustanovitev evropskega obveščevalnega urada v podporo SZVP;

Varovanje temeljnih pravic

41. ponavlja, da je Komisija varuhinja pogodb in vrednot Unije, kot je navedeno v členu 2 PEU; v luči različnih morebitnih kršitev vrednot Unije v več državah članicah sklepa, da je veljavni postopek, kot ga predvideva člen 7 PEU, pomanjkljiv in nepraktičen;

42. poudarja, da sta spoštovanje in varovanje temeljnih vrednot EU temelja Evropske unije kot skupnosti, ki je osnovana na vrednotah, in da povezujeta države članice;

43. predlaga spremembo člena 258 PDEU, da bi Komisiji izrecno dovolili „ukrepanje ob sistemskih kršitvah“ zoper države članice, ki kršijo temeljne vrednote; razume „ukrepanje ob sistemskih kršitvah“ kot združevanje skupine ločenih ukrepov proti kršitvam, ki so med seboj povezani in kažejo na to, da država članica resno in trajno krši člen 2 PEU;

44. predlaga, da bi fizične in pravne osebe, ki jih ukrep neposredno in individualno zadeva, imele pravico predložiti zadevo Sodišču Evropske unije, če institucija EU ali država članica domnevno krši Listino o temeljnih pravicah, in sicer na podlagi spremembe členov 258 in 259 PDEU;

Četrtek, 16. februar 2017

45. priporoča odpravo člena 51 Listine o temeljnih pravicah in njeno pretvorbo v Listino pravic Unije;
46. nadalje verjame, da bi morali državljani imeti na voljo več instrumentov participativne demokracije na ravni Unije; zato predlaga, da se oceni, ali naj bi bila v Pogodbi vključena določba o referendumu na evropski ravni za zadeve, ki so pomembne za ukrepe in politike Unije;

Več demokracije, preglednosti in odgovornosti

47. predlaga preoblikovanje Komisije v glavni izvršilni organ oz. vlado Unije, da se okrepi metoda Unije, poveča preglednost ter izboljšata učinkovitost in uspešnost ukrepov, sprejetih na ravni Evropske unije;
48. ponovno poziva, naj se velikost nove Komisije bistveno zmanjša in število podpredsednikov zmanjša na dva: finančnega in zunanjega ministra; predlaga, da se na enak način zmanjša tudi število članov Računskega sodišča;
49. pozdravlja uspešen novi postopek, v skladu s katerim evropske politične stranke promovirajo svoje vodilne kandidate za predsednika evropske izvršilne oblasti, ki ga na predlog Evropskega sveta izvoli Evropski parlament, a hkrati meni, da bi ti morali imeti možnost nastopiti kot uradni kandidati na naslednjih volitvah v vseh državah članicah;
50. poudarja, da se z vključevanjem državljanov v politični proces države stalnega prebivališča gradi evropska demokracija, in poziva, naj se volilne pravice državljanov, ki prebivajo v državi članici, nimajo pa njenega državljanstva, kot so določene v členu 22 PDEU, razširijo na vse preostale volitve;
51. podpira sklep Evropskega sveta z dne 28. junija 2013 o vzpostavitvi sistema, s pomočjo katerega bo pred vsakimi novimi volitvami v Evropski parlament državam članicam mogoče ponovno dodeliti poslanske sedeže na objektivni, pravičen, trajen in pregleden način, pri čemer bodo upoštevani načelo upadajoče proporcionalnosti ter morebitna sprememba števila držav članic in demografski razvoj;
52. opozarja na številne izjave za določitev enega samega sedeža za Evropski parlament zaradi simbolične vrednosti te poteze in objektivnega prihranka sredstev, ki bi ga predstavljala;
53. ponovno poziva k enemu samemu sedežu Evropskega parlamenta in ponavlja svojo zavezo, da bo sprožil redni postopek revizije pogodb po členu 48 PEU in tako predlagal spremembe člena 341 PDEU in protokola št. 6, ki so potrebne zato, da bi lahko Parlament odločal o kraju svojega sedeža in notranji organizaciji;
54. predlaga, da se vse sestave Sveta in Evropski svet, preoblikujejo v Svet držav, pri čemer bi bila glavna odgovornost Evropskega sveta, da usmerja druge sestave in zagotavlja skladnost med njimi;
55. meni, da bi moral Svet s svojimi specializiranimi sestavami kot drugi zakonodajalec EU za specializacijo, profesionalnost in kontinuiteto prakso menjajočega se šestmesečnega predsedovanja nadomestiti s sistemom stalnih predsednikov, izbranih iz svoje sredine; predlaga, da sklepe Sveta sprejema en sam zakonodajni Svet, obstoječe specializirane zakonodajne sestave Sveta pa se preoblikujejo v pripravljalne organe, podobne odboru v Parlamentu;
56. predlaga, da se državam članicam omogoči, da določijo sestavo svojih nacionalnih predstavništev v specializiranih sestavah Sveta, ne glede na to, ali njihova sestava vključuje predstavnike njihovih nacionalnih parlamentov, vlad ali kombinacije obojega;
57. poudarja, da bi morala biti Euroskupina po oblikovanju funkcije finančnega ministra EU obravnavana kot uradna specializirana sestava Sveta z zakonodajno in nadzorno funkcijo;
58. poziva, naj se dodatno zmanjša število postopkov glasovanja v Svetu, za katere je potrebno soglasje, kjer koli se to še uporablja, na primer pri zunanjih in obrambnih zadevah, fiskalnih zadevah in socialni politiki, in se namesto tega odloča s kvalificirano večino; naj se posebni zakonodajni postopki preoblikujejo v redne in se posvetovalni postopek nadomesti s soodločanjem Parlamenta in Sveta;

Četrtek, 16. februar 2017

59. meni, da bi bilo treba pri izboljševanju upravljanja euroobmočja ustrezno upoštevati interese držav članic, ki še niso del euroobmočja („pre-ins“);

60. priznava pomembno vlogo nacionalnih parlamentov v trenutnem institucionalnem redu Evropske unije ter zlasti njihovo vlogo pri prenosu zakonodaje EU v nacionalno pravo in vlogo, ki bi jo imeli tako pri predhodni kot pri naknadni kontroli zakonodajnih in političnih odločitev njihovih članov Sveta in njegovih specializiranih sestav; zato predlaga, da se pooblastila nacionalnih parlamentov dopolnijo in povečajo, tako da se uvede postopek „zeleno karte“, po katerem bi lahko nacionalni parlamenti Svetu v preučitev predložili zakonodajne predloge;

61. priznava izključne pristojnosti EU na področju skupne trgovinske politike, ob spoštovanju vloge nacionalnih parlamentov in načela subsidiarnosti; poziva k jasni razmejitvi pristojnosti med Unijo in državami članicami v tem pogledu; ugotavlja, da bi taka razmejitev pozitivno vplivala na delovna mesta in rast tako v EU kot njenih trgovinskih partnericah;

62. nadalje predlaga, da bi morala – kot je to običajno v več državah članicah – oba zakonodajalca Unije (Svet in še zlasti Evropski parlament, ki je edina ustanova, ki jo neposredno volijo državljani) imeti pravico do zakonodajne pobude, ne da bi to posegalo v temeljne zakonodajne pristojnosti Komisije;

63. meni, da bi v skladu s členoma 245 in 247 PDEU poleg Sveta in Komisije tudi Evropski parlament moral imeti pravico, da sproži postopek pred Sodiščem Evropske unije, če član ali nekdanji član Evropske komisije krši svoje obveznosti v skladu s Pogodbama, stori hujšo kršitev ali preneha izpolnjevati pogoje za opravljanje svojih nalog;

64. vztraja, da bi bilo treba preiskovalno pravico Parlamenta okrepiti in mu podeliti posebna, dejanska in jasno opredeljena pooblastila, ki bi bila skladnejša z njegovo politično naravo in pristojnostmi, vključno s pravico do poziva prič, polnega dostopa do dokumentov, izvedbe preiskav na kraju samem in pravico do naložitve sankcij v primeru kršitve;

65. je prepričan, da bi moral imeti proračun EU na razpolago sistem pravih lastnih sredstev, ki bi ga vodilo načelo preprostosti, poštenosti in preglednosti; podpira priporočila skupine na visoki ravni za lastna sredstva v zvezi z diverzifikacijo prihodkov proračuna EU, vključno z lastnimi viri, da bi zmanjšali delež prispevkov v proračun Unije na podlagi BND, s čimer bi lahko sčasoma opustili pristop „pravičnega povračila“ držav članic; v zvezi s tem poziva k postopni odpravi vseh oblik rabatov;

66. v zvezi s tem predlaga, da se o lastnih sredstvih ter o večletnem finančnem okviru ne bi več odločalo s soglasjem, temveč s kvalificirano večino, s čimer bi uvedli resnično soodločanje med Svetom in Evropskim parlamentom pri vseh proračunskih zadevah; poleg tega ponavlja svoj poziv, naj se večletni finančni okvir časovno ujema z mandatom Parlamenta in evropske izvršilne oblasti, ter vztraja, da naj finance vseh agencij Unije postanejo sestavni del proračuna EU;

67. poudarja, da je treba za sprejetje uredbe o večletnem finančnem okviru uporabiti redni zakonodajni postopek, da bi se uskladili s postopkom odločanja, ki se uporablja za tako rekoč vse večletne programe EU, tudi za njihova finančna sredstva in za proračun EU; meni, da postopek odobritve Evropskemu parlamentu ne omogoča enake moči odločanja, ki jo ima pri sprejemanju letnih proračunov, medtem ko zahteva glede soglasja v Svetu pomeni, da sporazum predstavlja najnižji skupni imenovalec, saj ima pri tem glasovanju vsaka država članica moč veta;

68. ugotavlja, da se seznam institucij, opredeljenih v členu 13 PEU, razlikuje od seznama iz člena 2 finančne uredbe; meni, da finančna uredba že odraža trenutno prakso;

69. ugotavlja, da se črka PDEU v nekaterih primerih razlikuje od prakse in duha Pogodbe; meni, da je treba v skladu z načeli demokracije in preglednosti te nedoslednosti odpraviti;

Četrtek, 16. februar 2017

70. opozarja, da so vse institucije v skladu s členom 2(b) finančne uredbe same odgovorne za izvrševanje lastnega razdelka proračuna v skladu s členom 55 finančne uredbe; poudarja, da samostojnost pomeni tudi visoko stopnjo odgovornosti pri porabi dodeljenih sredstev;

71. poudarja, da učinkovit nadzor institucij in organov izvrševanja proračuna EU od vseh institucij zahteva dobronamerno in učinkovito sodelovanje s Parlamentom, temeljito preglednost pri porabi sredstev ter letno poročilo vseh institucij o spremljanju ukrepov na podlagi priporočil iz razrešnice Parlamenta; obžaluje, da se Svet ne drži tega postopka, ter meni, da te dolgotrajne razmere niso upravičene in da ogrožajo ugled celotne Evropske unije;

72. ugotavlja, da je podeljevanje ločenih razrešnic posameznim institucijam in organom EU dolgoletna praksa, ki se je izoblikovala zaradi zagotavljanja preglednosti in demokratične odgovornosti do davkoplačevalcev EU, in da se z njo ugotavlja ustreznost in preglednost rabe sredstev EU; poudarja, da ima tako Parlament pravico in dolžnost, da nadzira celotni proračun EU; želi opomniti na stališče Komisije, podano januarja 2014, da so vse institucije brez izjeme v celoti vključene v proces spremljanja ukrepov, sprejetih na podlagi ugotovitev Parlamenta v okviru postopka podelitve razrešnice, in da bi morale dosledno sodelovati za zagotovitev, da postopek razrešnice poteka nemoteno;

73. od institucij zahteva, da mu neposredno predložijo letna poročila o svojih dejavnostih in mu zagotovijo vse zahtevane informacije v okviru postopka podelitve razrešnice;

74. meni, da mora Pogodba o delovanju Evropske unije zagotoviti pravico Parlamenta do nadzora celotnega proračuna EU in ne samo tistega dela, ki ga upravlja Komisija; zato poziva, naj se poglavje 4 naslova II –Finančne določbe– PDEU ustrezno posodobi, da bodo vse institucije in organi zajeti v pravice in obveznosti iz tega poglavja ter da bo skladno s finančno uredbo;

75. poudarja, da bi morala biti za vse države članice obvezna izdaja letne izjave, v kateri bi države poročale o uporabi sredstev EU;

76. priznava, da ima Računsko sodišče ključno vlogo pri zagotavljanju boljše in bolj smotrne porabe proračuna EU, razkrivanju goljufij, korupcije in nezakonite rabe sredstev EU ter podajanju strokovnega mnenja o boljšem upravljanju sredstev EU; opozarja na pomen vloge Sodišča kot evropskega javnega revizijskega organa;

77. meni, da morajo institucije glede na pomembno vlogo Evropskega računskega sodišča pri reviziji zbiranja in porabe sredstev EU dosledno upoštevati njegova priporočila;

78. opozarja, da sta sestava tega sodišča in postopek imenovanja določena v členih 285 in 286 PDEU; meni, da bi morala biti Parlament in Svet enakovredna pri imenovanju članov Računskega sodišča, da bi zagotovili demokratično legitimnost, preglednost in popolno neodvisnost teh članov; poziva Svet, naj dosledno upošteva odločitve, ki jih po predstavitvah kandidatov za člane Računskega sodišča sprejme Parlament;

79. obžaluje, da so nekateri postopki imenovanja povzročili spor med Parlamentom in Svetom glede kandidatov; poudarja, da je v skladu z določili Pogodbe Parlament dolžan oceniti kandidate; poudarja, da lahko ti spori škodujejo dobrim delovnim odnosom Računskega sodišča z omenjenima institucijama in utegnejo celo negativno vplivati na verodostojnost in posledično na učinkovitost tega sodišča; meni, da bi moral Svet v duhu dobrega sodelovanja med institucijama EU upoštevati odločitve, ki jih Parlament sprejme po zaslišanjih;

Četrtek, 16. februar 2017

80. poziva k uvedbi pravne podlage z namenom ustanovitve agencij Unije, ki lahko opravljajo posebne izvršilne in izvedbene funkcije, za katere jih pooblastita Evropski parlament in Svet v skladu z rednim zakonodajnim postopkom;

81. poudarja, da Parlament v skladu s Pogodbama podeli razrešnico Komisiji za izvrševanje proračuna; meni, da bi bilo treba Parlament – glede na to, da vse institucije in organi EU samostojno upravljajo svoje proračune – izrecno pooblastiti za podelitev razrešnice vsem institucijam in organom EU ter da bi morali biti ti obvezani v celoti sodelovati s Parlamentom;

82. meni pa tudi, da je sedanji postopek ratifikacije Pogodb preveč tog za nadnacionalni subjekt, kot je Evropska unija; predlaga, da bi spremembe Pogodb začele veljati – če ne po referendumu na ravni EU – po ratifikaciji s kvalificirano večino štirih petin držav članic po odobritvi Parlamenta;

83. poziva, naj Sodišče Evropske unije postane v celoti pristojno za vse politike EU, kar zadeva vprašanja pravne narave, kot je v demokratičnem sistemu, ki temelji na pravni državi in delitvi oblasti, primerno;

Ustavni postopek

84. se zavezuje, da bo pri teh pomembnih ustavnih premikih prevzel vodilno vlogo, in je odločen predloge za spremembo Pogodb predložiti pravočasno;

85. meni, da bi bila 60. obletnica podpisa Rimske pogodbe primeren trenutek za začetek razmisleka o prihodnosti Evropske unije in za dogovor o viziji za sedanje in prihodnje generacije evropskih državljanov, ki bi vodil do sklica Konvencije, da se Evropsko unijo pripravi na prihodnja desetletja;

o

o o

86. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji, Sodišču Evropske unije, Evropski centralni banki, Računskemu sodišču, Odboru regij, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter parlamentom in vladam držav članic.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0049

Boljše delovanje Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o boljšem delovanju Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe (2014/2249(INI))**

(2018/C 252/23)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisane 13. decembra 2007,
- ob upoštevanju deklaracije z dne 9. maja 1950, po besedah katere je ustanovitev Evropske skupnosti za premog in jeklo „prvi korak v zvezo Evrope“,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. februarja 2008 o Lizbonski pogodbi ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju resolucije z dne 7. maja 2009 o vplivu Lizbonske pogodbe na razvoj institucionalnega ravnotežja v Evropski uniji ⁽²⁾;
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2014 o izvajanju Lizbonske pogodbe v zvezi z Evropskim parlamentom ⁽³⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 16. septembra 2015 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju resolucije Odbora regij z dne 8. julija 2015 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju poročila skupine za razmislek o prihodnosti EU do leta 2030 Evropskemu svetu,
- ob upoštevanju poročila petih predsednikov (Komisija, Svet, Euroskupina, Parlament in Evropska centralna banka (ECB)) o dokončanju evropske ekonomske in monetarne unije,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o letnih poročilih o subsidiarnosti in sorazmernosti 2012 in 2013 ⁽⁶⁾, in mnenja Odbora za ustavne zadeve o tem poročilu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2017 o evropskem stebru socialnih pravic ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve in mnenj Odbora za proračun ter Odbora za proračunski nadzor (A8-0386/2016),

⁽¹⁾ UL C 184 E, 6.8.2009, str. 25.⁽²⁾ UL C 212 E, 5.8.2010, str. 82.⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0249.⁽⁴⁾ UL C 13, 15.1.2016, str. 183.⁽⁵⁾ UL C 313, 22.9.2015, str. 9.⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0103.⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0010.

Četrtek, 16. februar 2017

- A. ker se Evropska unija in njene države članice soočajo z velikimi izzivi, ki jih nobena država članica ne more premagati sama;
- B. ker se EU, med drugim zaradi gospodarske, finančne in socialne krize, sooča tudi z razočaranjem svojih državljanov nad evropskim projektom, kar se odraža v vse nižji udeležbi na evropskih volitvah in vzponu evroskeptičnih in odprto protievropskih političnih sil;
- C. ker je nekatere predloge, s katerimi naj bi obravnavali spremembe v Uniji in okrepili njeno povezovanje, da bi izboljšali njeno delovanje v korist državljanov, mogoče uresničiti samo s spremembo Pogodb; ker je treba predvideti dvostopenjski pristop k reformi EU (v okviru Pogodb in zunaj njega); ker določbe Lizbonske pogodbe in njenih protokolov še niso popolnoma izkoriščene in ker je namen te resolucije podati oceno pravnih možnosti v Pogodbah za izboljšanje delovanja EU;
- D. ker se zaradi dominantne vloge Evropskega sveta vedno znova zavrača metoda Skupnosti z njenim konceptom dvojne legitimnosti;
- E. ker je treba ohraniti metodo Skupnosti, ki je ne bi smeli slabiti z uporabo medvladnih rešitev, tudi na področjih, kjer vse države članice ne izpolnjujejo pogojev za udeležbo; ker je treba okrepiti vlogo Komisije, da bo lahko v celoti in učinkovito izpolnjevala svojo vlogo gonilne sile za metodo Skupnosti;
- F. ker je notranji trg, ki lajša prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala, temelj Evropske unije;
- G. ker je Evropski parlament demokratično izvoljen na neposrednih splošnih volitvah in je v središču demokracije na ravni Unije parlament za vso Unijo ter ima pomembno vlogo pri zagotavljanju legitimnosti odločitev EU in odgovornosti zanje, vključno z demokratično odgovornostjo za ukrepe in odločitve, ki zadevajo euroobmočje;
- H. ker v skladu s členom 10(2) Pogodbe o Evropski Uniji (PEU) Evropski parlament zastopa državljane Unije, ne glede na njihovo narodnost, Svet pa prek nacionalnih vlad predstavlja državljane držav članic;
- I. ker bi bilo treba okrepiti politični dialog med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom ter izboljšati praktične možnosti za uporabo „rumenega“ in „oranžnega kartona“;
- J. ker bi moral Evropski svet spremeniti način dela tako, da bo preglednejši za Evropski parlament, njegovo posredovanje pri zakonodajnem odločanju pa bi moralo ostati v mejah določb iz Pogodb;
- K. ker bi moral za vzpostavitev pristnega dvodomnega zakonodajnega sistema, ki je pri odločanju demokratičen in pregleden, odločitve Sveta sprejemati en sam zakonodajen Svet, obstoječe specializirane sestave Sveta pa bi bilo treba preoblikovati v pripravljalna telesa, podobna odborom v Parlamentu;
- L. ker je enotnost odgovornosti in nadzora ključni pogoj za stabilnost kakršne koli institucionalne sestave, še posebej v povezavi z ekonomskimi, davčnimi in monetarnimi zadevami; ker gospodarska politike EU temelji na močni nacionalni odgovornosti držav članic, vključno z načelom iz člena 125 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), da Unija ne jamči za obveznosti; ker prenos pristojnosti na evropsko raven pomeni dogovor, da se bo zmanjševala nacionalna suverenost držav članic;

Četrtek, 16. februar 2017

- M. ker bi EU morala spodbujati najvišjo raven varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zagotovljeno pa mora biti tudi, da bodo EU, njene institucije in države članice spoštovale in spodbujale te pravice in svoboščine;
- N. ker je treba vlogo Komisije kot izvršilnega organa okrepiti na področju gospodarske in davčne politike;
- O. ker člen 2 Protokola št. 14 o Euroskupini ne določa, da mora biti na mesto predsednika Euroskupine izvoljen eden izmed njenih članov;
- P. ker je za okrepitev politične legitimnosti Komisije v zvezi z izvajanjem ekonomskega upravljanja in fiskalnih pravil temeljnega pomena, da se predsednika Komisije izbere z jasnim in dobro razloženim postopkom na evropskih volitvah;
- Q. ker se je z Lizbonsko pogodbo utrdil pravni okvir, v katerem Računsko sodišče spodbuja javno odgovornost ter Parlamentu in Svetu pomaga pri nadzoru izvrševanja proračuna EU, s čimer prispeva k zaščiti finančnih interesov državljanov; ker člen 318 PDEU omogoča dodatni dialog med Parlamentom in Komisijo in naj bi spodbujal kulturo učinkovitosti pri izvrševanju proračuna EU;
- R. ker bi morali evropske institucije in organi, predvsem Odbor regij in Evropski ekonomsko-socialni odbor, še posebej pa Evropski parlament, ob svojem vsakodnevnem delu spremljati, kako potekata spoštovanje načela horizontalne in vertikalne subsidiarnosti v Evropski uniji; ker bi morale evropske institucije upoštevati vlogo Odbora regij in Evropskega ekonomsko-socialnega odbora v zakonodajnem okviru ter razumeti, da je pomembno upoštevati njuni mnenji;
- S. ker člen 137 PDEU in Protokol št. 14 ustanavljata Euroskupino kot neformalen organ;
- T. ker ima Euroskupina z novimi nalogami, ki so ji bile podeljene z uredbama šesterček in dvojček, v povezavi z identiteto članov Evroskupine in Sveta guvernerjev Evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) ter predsednikom sveta guvernerjev EMS, dejansko ključno vlogo pri gospodarskem upravljanju euroobmočja;
- U. ker se postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji trenutno ne uporablja dovolj; ker bi, če bi se uporabljal pri svoji polni zmogljivosti, lahko že zelo zgodaj pomagal popraviti gospodarska neravnovesja, omogočil natančen pregled stanja v vsaki državi članici in Uniji kot celoti, preprečil krize ter prispeval k izboljšanju konkurenčnosti; ker obstaja potreba po močnejši strukturni konvergenci med člani, saj bo to prispevalo k trajnostni rasti in socialni koheziji; ker je zato nujno treba dokončati Ekonomsko in monetarno unijo (EMU), skupaj s prizadevanju, da bi njena institucionalna struktura postala legitimnejša in bolj demokratično odgovorna;
- V. ker bi bilo treba institucionalno strukturo ekonomske in monetarne unije narediti bolj učinkovito in demokratično pri čemer bi Parlament in Svet imela vlogi sozakonodajalcev, Komisija vlogo izvršnega organa, nacionalni parlamenti bi boljše nadzirali dejanja nacionalnih vlad na evropski ravni, Evropski parlament bi nadziral odločanje na ravni EU, Sodišče pa bi imelo vplivnejšo vlogo;
- W. ker Unija potrebuje pravilno izvajanje in izvrševanje obstoječega okvira gospodarske politike, nove pravne določbe o gospodarski politiki, ter bistvene strukturne reforme na področju konkurenčnosti, rasti in socialne kohezije;
- X. ker je treba poenostaviti postopek evropskega semestra, ki mora postati bolj osredotočen in demokratičen, in sicer tako, da se poveča nadzor Parlamenta nad njim in se mu nameni pomembnejšo vlogo v različnih krogih pogajanj;

Četrtek, 16. februar 2017

- Y. ker je s PDEU parlament pri letnem proračunskem postopku postal enakopraven s Svetom; ker se Lizbonska pogodba predvsem zaradi pomanjkanja pravih lastnih sredstev na proračunskem področju izvaja samo delno;
- Z. ker bi morala poenostaviti uporabo proračuna Unije, njegovi prihodki bi morali prihajati iz pristno lastnih sredstev in ne pretežno iz prispevkov bruto nacionalnega dohodka, postopek za sprejem večletnega finančnega okvira, pa bi po Pogodbah moral preiti na glasovanje s kvalificirano večino;
- AA. ker načelo univerzalnosti proračuna v skladu s členom 21 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (finančna uredba) ne preprečuje, da bi skupina držav članic finančni prispevek v proračun EU ali poseben prihodek namenila posamezni postavki odhodkov, kot se že dogaja na primer v zvezi z reaktorjem z visokim pretokom na podlagi Sklepa Sveta 2012/709/Euratom;
- AB. ker namenski prejemki v smislu člena 21 finančne uredbe v skladu z uvodno izjavo 8 uredbe o Večletnem finančnem okviru (EU, Euratom) št. 1311/2013 niso del večletnega finančnega okvira, zato niso zajeti v njegovih zgornjih mejah;
- AC. ker sistem lastnih ne preprečuje, da bi se lastna sredstva financirala zgolj s podskupino držav članic;
- AD. ker bi bilo treba povečati zmogljivosti Unije za izvajanje naložb, in sicer tako, da se zagotovi optimalna uporaba obstoječih strukturnih skladov, da se uporabi Evropski sklad za strateške naložbe ter da se povečajo zmogljivosti Evropske investicijske banke (EIB), Evropskega investicijskega sklada (EIF) in Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI);
- AE. ker se preučuje vzpostavitev fiskalne zmogljivosti znotraj euroobmočja in njena oblika, financiranje, načini delovanja ter pogoji za vključevanje v proračun Unije;
- AF. ker je treba dodatno izkoristiti potencial notranjega trga za rast na področju storitev, enotnega digitalnega trga, energetske unije, bančne unije in unije kapitalnih trgov;
- AG. ker se Unija v skladu s Pogodbami bori proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbuja socialno pravičnost in varstvo, enakost žensk in moških ter solidarnost med generacijami;
- AH. ker bi krepitev enotnega trga morale spremljati okrepljeno usklajevanje na področju obdavčitve;
- AI. ker je treba zagotoviti pravico do prostega gibanja in pravice delavcev ter jih vzdrževati, in sicer tako, da se v celoti izkoristi potencial Lizbonske pogodbe;
- AJ. ker lahko zakonodajalec Unije sprejme ukrepe na področju socialne varnosti, ki so potrebni za delavce, ki uresničujejo svoje pravice do prostega gibanja v skladu s členom 48 PDEU; ker lahko sprejme ukrepe za varstvo socialnih pravic delavcev neodvisno od uporabe pravic do svobodnega gibanja v skladu s členom 153 PDEU;
- AK. ker lahko zakonodajalec Unije na podlagi točk (a) do (i) člena 153(1) PDEU sprejme minimalne usklajevalne ukrepe na področju socialne politike; ker takšna zakonodaja ne sme vplivati na pravico držav članic, da določijo temeljna načela svojih sistemov socialne varnosti; ker takšna zakonodaja ne sme bistveno vplivati na finančno ravnovesje nacionalnih sistemov socialne varnosti; ker te meje za harmonizacijo socialne politike zakonodajalcu Unije še vedno omogočajo nekaj neizkoriščenega manevrskega prostora za sprejemanje ukrepov na področju socialne politike;

Četrtek, 16. februar 2017

- AL. ker načelo enakega plačila za moške in ženske za enako delo ali delo enake vrednosti, kot je določeno v členu 157 PDEU, še ni bilo uresničeno;
- AM. ker obstajajo pomanjkljivosti v zvezi z delovanjem in izvajanjem instrumenta evropske državljanske pobude, zato ga je treba izboljšati, da bo učinkovito deloval in bo pravi instrument za sodelovalno demokracijo in aktivno državljanstvo;
- AN. ker je prosti pretok, predvsem za delavce, pravica, ki je zapisana v Pogodbah (člen 45 PDEU) in je temeljno gonilo za dokončanje enotnega trga;
- AO. ker mora Unija povečati svojo učinkovitost, skladnost in prevzemanje odgovornosti pri skupni zunanji in varnostni politiki, kar je mogoče doseči z veljavnimi določbami Pogodb, in sicer s preходом s soglasja na glasovanje s kvalificirano večino za vse več področij zunanjih politik ter po potrebi z izvajanjem določb za prožnost in okrepljeno sodelovanje;
- AP. ker so nedavni izzivi na področju varnosti, nekateri v neposredni bližini meja EU, razkrili potrebo po postopni vzpostavitvi skupne obrambne politike in sčasoma skupne obrambe; ker so v Pogodbi že jasne določbe o tem, kako je to mogoče izvesti, predvsem v členih 41, 42, 44 in 46 PEU;
- AQ. ker je treba zunanje zastopanje zagotoviti v interesu Unije, ko gre za izključne pristojnosti Unije in za deljene pristojnosti, ki jih je Unija že uresničevala; ker je na področjih, kjer Unija še ni uporabila svoje deljene pristojnosti, dolžnost držav članic, da iskreno sodelujejo z Unijo in se vzdržijo kakršnih koli ukrepov, ki bi lahko spodkopavali interese Unije;
- AR. ker obstaja potreba po usklajenem in strukturiranem stališču Unije in držav članic v mednarodnih organizacijah in mednarodnih forumih, da bi okrepili vpliv Unije in njenih držav članic v teh organizacijah in forumih;
- AS. ker Unija ali države članice s prevzemanjem obveznosti ne morejo zmanjšati vloge nacionalnih parlamentov in Evropskega parlamenta zgolj na vlogo potrjevalca;
- AT. ker je begunska kriza razkrila potrebo po vzpostavitvi skupne azilne politike in politike priseljevanja, ki mora prav tako zagotoviti pravično porazdelitev prosilcev za azil po EU;
- AU. ker je diskriminacija na kakršni koli podlagi, kot so spol, rasa, barva kože, etnično ali socialno poreklo, genetske značilnosti, jezik, vera ali prepričanje (politično ali drugo), pripadnost narodnostni manjšini, premoženje, rojstvo, invalidnost, starost, spolna identiteta ali spolna usmerjenost, še vedno težava v vseh državah članicah;
- AV. ker so nedavne krize pokazale, da približevanje pravnih določb ne zadostuje za zagotavljanje delovanja notranjega trga ali območja svobode, varnosti in pravice, saj ostajajo razlike v izvajanju harmoniziranih pravnih določb;
- AW. ker zakonodajalec Unije na agencije Unije ne more prenesti diskrecijskih pooblastil, ki zahtevajo politične odločitve;
- AX. ker mora zakonodajalec Unije zagotoviti zadosten politični nadzor nad odločitvami in dejavnostmi agencij Unije;
- AY. ker nespoštovanje dogovorov, sprejetih na evropskih vrhah in zasedanjih Evropskega sveta, s strani držav članic resno spodkopava verodostojnost evropskih institucij, zato bi bilo treba učinkoviteje zagotoviti njihovo izvajanje;

Četrtek, 16. februar 2017

1. ugotavlja, da se Evropska unija in njene države članice soočajo z izzivi brez primere, kot so begunska kriza, zunanjepolitični izzivi v neposredni sosesčini, boj proti terorizmu, globalizacija, podnebne in demografske spremembe, vzroki in posledice finančne in dolžniške krize, pomanjkanje konkurenčnosti in socialne posledice tega v več državah članicah ter potreba po okrepitvi notranjega trga EU, s katerimi se je treba ustrezneje spopasti;
2. poudarja, da se države članice ne morejo posamično spopasti s temi izzivi, temveč je potreben skupni odziv Unije ob spoštovanju načela upravljanja na več ravneh;
3. želi spomniti, da notranji trg omogoča prost pretok blaga, oseb, storitev in kapitala ter je temelj Evropske unije; poleg tega želi opomniti, da izjeme pri notranjem trgu povzročijo izkrivljanje konkurence v Uniji in onemogočijo enake konkurenčne pogoje;
4. poudarja, da mora Unija ponovno pridobiti izgubljeno zaupanje svojih državljanov s povečanjem preglednosti v odločanju in z večjo odgovornostjo svojih institucij, agencij in neuradnih organov (kor je Euroskupina) ter z večjim sodelovanjem med institucijami in izboljšanjem svojih zmogljivosti za ukrepanje;
5. poudarja, da potencial določb Lizbonske pogodbe še ni v celoti izkoriščen, čeprav vsebujejo nekatera nujna orodja, s katerimi bi lahko preprečili nekatere krize, s katerimi s Unija srečuje, ali jih vsaj uporabili za reševanje teh izzivov, ne da bi bilo treba kratkoročno opraviti pregled Pogodb;
6. poudarja, da je metoda Skupnosti najprimernejša za delovanje Unije in ima številne prednosti pred medvladno metodo, saj edina omogoča preglednost, učinkovitost, glasovanje s kvalificirano večino v Svetu ter enake pravice pri sprejemanju zakonodaje v Evropskem parlamentu in Svetu, hkrati pa preprečuje razdrobljenost institucionalnih pristojnosti in nastajanje konkurenčnih institucij;
7. meni, da bi smele biti medvladne rešitve le skrajni ukrep in da bi morale za to veljati strogi pogoji, namreč spoštovanje prava Unije, cilj poglobitve evropskega povezovanja in odprtost za pristop nesodelujočih držav članic, ter meni, da bi jih bilo treba čim prej nadomestiti s postopki Unije, in to celo na področjih, kjer vse države članice ne izpolnjujejo pogojev za udeležbo, zato da se Uniji omogoči izvajanje njenih nalog enotnem institucionalnem okviru; v tem pogledu nasprotuje nastajanju novih institucij zunaj okvira Unije in si še naprej prizadeva za vključitev evropskega mehanizma za stabilnost v pravo Unije, a pod pogojem, da bo vzpostavljena ustrezna demokratična odgovornost, pa tudi ustrezne določbe fiskalnega pakta na podlagi ocene izkušenj z njegovim izvajanjem, kot predvideva Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju; vztraja, da se dejanskega odločanja in fiskalnih obveznosti ne sme ločiti;
8. poudarja, da ima neposredno izvoljeni Evropski parlament osrednjo vlogo pri zagotavljanju legitimnosti Unije ter pri zagotavljanju, da je sistem odločanja Unije odgovoren državljanom, in sicer z izvajanjem resničnega parlamentarnega nadzora nad izvršno vejo oblasti na ravni Unije in z zakonodajnim postopkom soodločanja, za katerega bi morali razširiti področje uporabe;
9. opozarja, da je Evropski parlament parlament vse Unije, in meni, da je treba zagotoviti resnično demokratično odgovornost tudi na področjih, kjer ne sodelujejo vse države članice, vključno z s specifičnimi ukrepi in sklepi evroobmočja;
10. meni, da je treba okrepiti politični dialog med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom ter mu dati več pomena in vsebine, ne da bi prestopali mejo njihovih ustavnih pristojnosti; v zvezi s tem poudarja, da so nacionalni parlamenti najbolj na mestu za podelitev mandatov svojim vladam in za nacionalni nadzor njihovega delovanja v evropskih zadevah, medtem ko bi moral Evropski parlament poskrbeti za demokratično odgovornost in legitimnost evropske izvršne veje oblasti;

Četrtek, 16. februar 2017

11. meni, da je bistveno okrepiti institucionalno preglednost in odprtost v EU, pa tudi način, kako se obvešča o sprejemanju političnih odločitev; poziva, naj se okrepijo prizadevanja za revizijo Uredbe (ES) št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, in Direktive 93/109/ES o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani;
12. opozarja, da je mogoče s sekundarno zakonodajo Unije okrepiti preiskovalne pravice Parlamenta in evropsko državljansko pobudo, in ponovno poziva Komisijo, naj predlaga revizijo uredbe o evropski državljanski pobudi;
13. meni, da bi morala Komisija ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. oktobra 2015 ⁽¹⁾ reformirati evropsko državljansko pobudo kot učinkovito orodje demokratičnega delovanja, in jo poziva, naj med drugim ozavešča javnost in poskrbi za večjo prepoznavnost evropske državljanske pobude, napravi svojo programsko opremo za spletno zbiranje podpisov bolj uporabniku prijazno in dostopno za invalide, zagotovi ustrezne in celovite pravne in praktične smernice, razmisli o vzpostavitvi namenskega urada za evropsko državljansko pobudo in njegovega predstavništva v vsaki državi članici, natančno pojasni razloge za zavrnitev evropske državljanske pobude in poišče načine, da bi se predlogi iz pobude, ki ne spadajo v pristojnost Komisije, posredovali ustreznejšim organom;
14. meni, da ima Evropska prostovoljska služba pomembno vlogo pri nastajanju evropskega državljanstva, zato priporoča, naj Komisija prouči, kako bi bilo mogoče mladim olajšati udeležbo;

Institucionalna ureditev, demokratičnost in odgovornost

Parlamenti

15. vztraja, da je treba zagotoviti, utrditi in okrepiti zakonodajna pooblastila nadzorne pravice Parlamenta, in sicer tudi z medinstitucionalnimi sporazumi ter tako, da bi Komisija uporabila ustrezno pravno podlago;
16. meni, da mora Evropski parlament spremeniti svoje metode dela, da bi bil kos prihajajočim izzivom, z okrepljenim uresničevanjem svoje vloge političnega nadzora nad Komisijo, tudi v zvezi z izvajanjem in uporabo pravnega reda Unije v državah članicah, in sicer tako, da bi sporazume v prvi obravnavi omejili na izjemne nujne primere in če se o tem sprejme pretehtana in izrecna odločitev, v takih primerih pa je treba izboljšati preglednost postopka za sprejetje teh sporazumov; v zvezi s tem želi spomniti na predloge Parlamenta za nadaljnje usklajevanje njegovega volilnega postopka, zapisane v njegovi resoluciji z dne 11. novembra 2015 o reformi volilne zakonodaje Evropske unije ⁽²⁾;
17. izraža namero, da bo več uporabljal zakonodajna samoiniciativna poročila iz člena 225 PDEU;
18. meni, da bi moral Parlament na svojem sedežu in v vseh delegacijah v državah članicah uvesti vpisni register ter državljanom omogočiti osebno vlaganje dokumentov s potrjevanjem vsebine;
19. meni, da bi bilo treba uvesti elektronski uradni list Evropskega parlamenta, s čimer bi potrdili verodostojnost vseh resolucij in poročil, ki jih sprejme;
20. spodbuja politični dialog z nacionalnimi parlamenti o vsebini zakonodajnih predlogov, kadar je to potrebno; vztraja pa, da je treba odločitve sprejemati na ravni ustreznih zakonskih pristojnosti in da so jasno razmejene pristojnosti odločanja med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom, pri čemer bi morali nacionalni parlamenti opravljati svojo evropsko funkcijo na podlagi nacionalnih ustav, predvsem prek nadzora svojih nacionalnih vlad kot članic Evropskega sveta in Sveta, saj je ravno to najprimernejša raven za neposredno vplivanje na vsebino evropskega zakonodajnega procesa in izvajanje nadzora nad njim; zato nasprotuje vzpostavljanju novih mešanih parlamentarnih organov s pristojnostmi odločanja;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0382.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0395.

Četrtek, 16. februar 2017

21. poudarja, kako pomembno je sodelovanje med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti v skupnih telesih, kot sta Konferenca odborov za evropske zadeve in Medparlamentarna konferenca za skupno zunanjo in varnostno politiko, ter v okviru člena 13 Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji na podlagi načel soglasja, izmenjave informacij in posvetovanja, da bi izvajali nadzor nad svojimi oblastmi; poziva Komisijo in Svet, naj sodelujeta na visoki politični ravni v okviru medparlamentarnih srečanj; poudarja, da je potrebno tesnejše sodelovanje med odbori Evropskega parlamenta in enakovrednimi nacionalnimi organi v teh skupnih telesih ter da je treba povečati usklajenost, preglednost in medsebojno izmenjavo informacij;

22. spodbuja izmenjavo primerov dobre prakse o parlamentarnem nadzoru med nacionalnimi parlamenti, na primer z organizacijo rednih razprav med ustreznimi ministri in specializiranimi odbori v nacionalnih parlamentih ter pred sejami Sveta in po njih ter v ustreznem času tudi s komisarji, in srečanja z nacionalnimi parlamenti za razprave s poslanci Evropskega parlamenta; spodbuja, da bi uvedli izmenjavo uradnikov institucij in političnih skupin med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti;

23. meni, da si je treba skrbno prizadevati, da bi preprečili čezmerno prenašanje zakonodaje EU v državah članicah in da imajo nacionalni parlamenti pri tem ključno vlogo;

Evropski svet

24. obžaluje, da Svet prepogosto ne uporablja glasovanja s kvalificirano večino in tako prelaga zakonodajne zadeve na Evropski svet; meni, da praksa predajanja nalog Svetu, ki se je poslužuje Evropski svet, presega vlogo strateškega usmerjanja, ki jo ima Svet v skladu s Pogodbama, in je zato v nasprotju s črko in duhom Pogodb, kot je navedeno v členu 15(1) PEU, ki določa, da Evropski svet opredeli splošne politične usmeritve in prednostne cilje Unije, vendar ne opravlja zakonodajne funkcije; meni, da je treba izboljšati delovne odnose med Evropskim svetom in Parlamentom;

25. opozarja, da bo predsednika Komisije izvolil Evropski parlament na predlog Evropskega sveta in po ustreznih posvetovanjih, pri čemer se bodo upoštevale volitve v Evropski parlament, in da bodo morale evropske politične stranke tako kot leta 2014 izbrati vodilne kandidate, da bi ljudem dali možnost izbire pri volitvah predsednika Komisije; pozdravlja predlog predsednika Komisije o spremembi okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo v zvezi s kandidiranjem komisarjev za volitve v Evropski parlament;

26. ugotavlja tudi, da je možno združiti funkcijo predsednika Evropskega sveta s funkcijo predsednika Evropske komisije, kar pa ni v interesu Evropskega parlamenta;

27. poziva Evropski svet, naj uporabi premostitveno klavzulo (člen 48(7) PEU), ki Svet pooblašča, da v določenih primerih, za katere se v skladu s Pogodbama zahteva soglasno odločanje, odloča s kvalificirano večino;

28. poziva predsednika Evropskega parlamenta, naj konferenco predsednikov vnaprej obvesti o stališčih, ki jih namerava zagovarjati v svojem govoru v Evropskem svetu;

Svet

29. predlaga, naj se Svet preoblikuje v resnični zakonodajni dom, in sicer s sklepom Evropskega sveta o zmanjšanju sestav Sveta, s čimer bi ustvarili pristen dvodolni zakonodajni sistem, sestavljen iz Sveta in Parlamenta, kjer bi Komisija imela vlogo izvršnega organa; predlaga, naj trenutno dejavne specializirane sestave Sveta delujejo kot pripravljalni organi za enotno zakonodajno sejo Sveta, odprto za javnost, podobno kot velja za odbore Evropskega parlamenta;

Četrtek, 16. februar 2017

30. vztraja, da je pomembno zagotoviti preglednost zakonodajnega odločanja Sveta na splošno, hkrati pa izboljšati izmenjavo dokumentov in informacij med Parlamentom in Svetom ter predstavnikom Parlamenta omogočiti udeležbo na sejah Sveta in njegovih organov v logi opazovalcev, zlasti pri zakonodajnih zadevah;

31. meni, da je mogoče združiti funkcijo predsednika Euroskupine in komisarja za gospodarske in finančne zadeve, pri čemer predlaga, da predsednik Komisije omenjenega komisarja imenuje za podpredsednika Komisije; meni, da bi bilo mogoče temu komisarju, potem ko bosta vzpostavljena fiskalna zmogljivost in evropski denarni sklad, podeliti vsa potrebna sredstva in zmogljivosti za uporabo in izvrševanje obstoječega okvira gospodarskega upravljanja, pa tudi za optimizacijo razvoja euroobmočja v sodelovanju s finančnimi ministri držav članic tega območja, kakor je podrobno opisano v njegovi resoluciji z dne 16. februarja 2017 o proračunski zmogljivosti euroobmočja ⁽¹⁾;

32. zahteva, da v sedanjem okviru Pogodbe za predsednika in člane Euroskupine veljajo ustrezni mehanizmi demokratične odgovornosti do Evropskega parlamenta, zlasti to, da predsednik odgovarja na parlamentarna vprašanja; poleg tega poziva k sprejetju notranjih pravilnikov in k objavi rezultatov;

33. zahteva, naj Svet v celoti preide na glasovanje s kvalificirano večino, kadar Pogodbi to omogočata, in opusti prakso prelaganja spornih zakonodajnih področij na Evropski svet, saj je to v nasprotju s črko in duhom Pogodbe, ki določa, da lahko Evropski svet sprejema odločitve samo soglasno, in še to zgolj o širših političnih ciljih, ne o zakonodaji;

34. je odločen v celoti izvajati določbe Pogodb o okrepljenem sodelovanju in se zavezuje, da ne bo podal soglasja k nobenemu novemu predlogu za okrepljeno sodelovanje, razen če se sodelujoče države članice zavežejo, da bodo aktivirale posebno premostitveno klavzulo, določeno v členu 333 PDEU, ki sproži prehod s soglasja na glasovanje s kvalificirano večino in s posebnega na redni zakonodajni postopek;

35. poudarja, da je treba v celoti izkoristiti postopek okrepljenega sodelovanja iz člena 20 PEU, zlasti med državami članicami euroobmočja, da bi tiste države članice, ki želijo med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje v okviru neizključnih pristojnosti Unije, s pomočjo tega mehanizma mogle spodbujati doseganje ciljev Unije in krepiti proces povezovanja skladno s členi od 326 do 334 PDEU in z omejitvami, ki so v njih določene;

Komisija

36. je odločen okrepiti vlogo Parlamenta pri izvolitvi predsednika Komisije, in sicer s krepitvijo uradnih posvetovanj med evropskimi političnimi strankami in predsednikom Evropskega sveta, kot je predvideno v izjavi št. 11, priloženi k sklepi listini medvladne konference o Lizbonski pogodbi, da bi zagotovili, da bo Evropski svet pri predlaganju kandidatov, ki jih nato imenuje Parlament, v celoti upošteval rezultate volitev, kot pri evropskih volitvah leta 2014;

37. ponovno poudarja, da je treba vse predloge Komisije v celoti utemeljiti in jim priložiti podrobno oceno učinka, vključno z oceno stanja na področju človekovih pravic;

38. meni, da bi se neodvisnost predsednika Komisije lahko povečala, če bi vsaka država članica imenovala vsaj tri kandidate obeh spolov, ki bi jih novoizvoljeni predsednik Komisije upošteval pri sestavi Komisije;

39. vztraja, da bi bilo treba zagotoviti boljše usklajevanje in po možnosti zastopanje EU/euroobmočja v okviru mednarodnih finančnih institucij, ter poudarja, da je člen 138(2) PDEU pravna podlaga za sprejetje ukrepov za zagotovitev enotnega zastopanja EU/euroobmočja v okviru mednarodnih institucij in konferenc;

40. poziva k vzpostavitvi formaliziranega in rednega dialoga o zunanjem zastopanju Unije, ki bi ga organiziral Evropski parlament;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0050.

Četrtek, 16. februar 2017

41. želi spomniti, da morajo Komisija, države članice, Parlament in Svet v okviru svojih pristojnosti pomagati znatno izboljšati uporabo in izvajanje prava Evropske unije in Listine o temeljnih pravicah;

Računsko sodišče

42. priznava nadvse pomembno vlogo Evropskega računskega sodišča pri zagotavljanju boljše in preudarne porabe evropskih sredstev; želi opomniti, da ima to sodišče, poleg pomembne naloge, da zagotovi informacije o zanesljivosti računovodskih izkazov ter zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij, odličen položaj, da za Parlament pripravi informacije, ki jih ta potrebuje za izpolnitev svoje naloge in mandata demokratičnega nadzora nad proračunom EU in da ponudi informacije o rezultatih in učinkih, doseženih z dejavnostmi in politikami, ki jih financira Unija, tako da se bo izboljšala njihova gospodarnost, učinkovitost in uspešnost; zato priporoča, da se Računsko sodišče okrepi; pričakuje, da bo še naprej zavezano neodvisnosti, integriteti, nepristranskosti in strokovnosti, obenem pa bo razvijalo tesne delovne odnose s svojimi deležniki;

43. meni, da Parlament zaradi stalnega nesodelovanja Sveta ne more informirano odločiti o razrešnici, kar posledično dolgotrajno negativno vpliva na verodostojnost institucij EU in preglednost pri uporabi sredstev EU v očeh državljanov; meni, da ima nesodelovanje negativen učinek tudi na delovanje institucij in škodi ugledu postopka za politični nadzor nad upravljanjem proračuna, ki je določen v Pogodbah;

44. poudarja, da sta sestava Sodišča in postopek imenovanja določena v členih 285 in 286 PDEU; meni, da bi morala biti Parlament in Svet enakovredna pri imenovanju članov Računskega sodišča, da se zagotovijo demokratična legitimnost, preglednost in popolna neodvisnost teh članov; poziva Svet, naj spoštuje odločitve, ki jih po predstavitvah kandidatov za člane Računskega sodišča sprejme Parlament;

Odbor regij in Evropski ekonomsko-socialni odbor

45. poziva Evropski parlament, Svet in Komisijo, naj izboljšajo načine sodelovanja z Odborom regij in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom, tudi na predzakonodajni stopnji med oceno učinka, da bi njuna mnenja in ocene upoštevali skozi celotni zakonodajni postopek;

Agencije

46. poudarja, da je za prenos izvedbenih pooblastil na agencije Unije potrebno, da ima zakonodajalec Unije zadosten nadzor nad njihovimi odločitvami in dejavnostmi; opozarja, da učinkovit nadzor zajema med drugim imenovanje in razrešitev upravnih uslužbencev agencije Unije, sodelovanje v njenem nadzornem svetu, pravico do veta v zvezi z nekaterimi njenimi odločitvami, obveznost obveščanja in preglednost pravil ter proračunske pravice v zvezi z njenim proračunom;

47. meni, da bi bilo treba sprejeti okvirno uredbo za agencije Unije, ki lahko izvajajo izvedbena pooblastila glede političnega nadzornega mehanizma, ki ga zahteva zakonodajalec Unije, ta pooblastila pa bi med drugim vključevala pravico Evropskega parlamenta, da imenuje in razreši upravne uslužbenke agencije Unije ter sodeluje v njenem nadzornem svetu, pravico Evropskega parlamenta do veta v zvezi z nekaterimi odločitvami agencije Unije, obveznost obveščanja in preglednost pravil ter proračunske pravice Evropskega parlamenta v zvezi s proračunom agencije Unije;

Spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti

48. poudarja pomen načela subsidiarnosti, kot je opredeljeno v členu 5 PEU, ki je zavezujoče za vse institucije in organe Unije, ter instrumentov iz Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti; v zvezi s tem opozarja na vlogo, dodeljeno nacionalnim parlamentom in Odboru regij; predlaga prilagodljivost glede datuma predložitve osnutkov zakonodajnih aktov, zapisanih v Protokolu, in poziva Komisijo, naj izboljša kakovost svojih odzivov na obrazložena mnenja;

Četrtek, 16. februar 2017

49. želi spomniti nacionalne parlamente na njihovo ključno vlogo pri spremljanju uporabe načela subsidiarnosti; poudarja, da formalne zmogljivosti nacionalnih parlamentov za zagotavljanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti v zvezi s tem ponujajo veliko priložnosti, okrepi pa je treba praktično sodelovanje med nacionalnimi parlamenti, med drugim zato, da bi v primeru domnevne kršitve v tesnem medsebojnem sodelovanju dosegli sklepčnost, zahtevano v členu 7(3) Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti;

50. poudarja pomen člena 9 PDEU, da bi zagotovili upoštevanje socialnih posledic zakonodajnih in političnih ukrepov EU;

Razširitev in poglobitev ekonomske in monetarne unije

51. želi spomniti, da bi moral vsak nadaljnji razvoj ekonomske in monetarne unije temeljiti na veljavni zakonodaji in njenem izvajanju ter biti povezan s poglobitvijo socialne razsežnosti;

52. poziva k nadaljnjim institucionalnim reformam, da bi povečali učinkovitost in demokratičnost ekonomske in monetarne unije ter izboljšali zmogljivosti, ki bi bile vključene v institucionalni okvir Unije, pri čemer bi Komisija delovala kot izvršilni organ, Parlament in Svet pa kot sozakonodajalca;

Nov pravni akt o gospodarski politiki

53. želi spomniti na svojo resolucijo z dne 12. decembra 2013 o ustavnih težavah upravljanja Evropske unije na več ravneh ⁽¹⁾, v kateri je predstavil idejo o kodeksu za doseganje konvergence, ki bi bil sprejet v okviru rednega zakonodajnega postopka z namenom oblikovanja učinkovitejšega okvira za usklajevanje ekonomskih politik (z vrsto konvergenčnih meril, ki jih je treba še določiti), ki bo odprt za vse države članice in podprt z mehanizmom, ki temelji na spodbudah;

54. meni, da bi bilo treba določiti omejeno število ključnih področij za strukturne reforme, s katerimi bi povečali konkurenčnost, potencial za rast, realno ekonomsko konvergenco in socialno kohezijo v obdobju petih let, zato da bi okrepili evropsko socialno tržno gospodarstvo, kot je opisano v členu 3(3) PEU;

55. poudarja, kako pomembna je jasna razmejitev pristojnosti med institucijami EU in državami članicami, saj bi države članice prevzemale več odgovornosti za izvedbene programe, okreplila pa bi se tudi vloga nacionalnih parlamentov v okviru teh programov;

56. poziva k boljši uporabi razpoložljivih instrumentov v povezavi s členom 136 PDEU, da bi spodbudili sprejemanje in izvajanje novih ukrepov v evroobmočju;

Poenostavljen ter bolj osredotočen in demokratičen proces evropskega semestra

57. poudarja, da bi morale biti priporočil za posamezne države manj, biti bi morala bolj ciljno usmerjena in temeljiti na okviru politike, določenem v kodeksu za doseganje konvergence, na letnem pregledu rasti in konkretnih predlogih, ki jih predstavi vsaka država članica v skladu s svojimi ključnimi cilji reform iz širokega nabora strukturnih reform, spodbujanja konkurenčnosti, prave ekonomske konvergence in socialne kohezije;

58. poudarja pomen demografskega razvoja za evropski semester ter poziva, naj se temu kazalniku prizna večji pomen;

59. opozarja, da mehanizmi gospodarskega dialoga že obstajajo, predvsem z vzpostavitvijo gospodarskega dialoga v okviru zakonodaje šesterčka in dvojčka; meni, da je to učinkovito orodje, ki Parlamentu omogoča prevzemanje pomembnejše vloge v okviru evropskega semestra, da bi okrepili dialog med Parlamentom, Svetom, Komisijo in Euroskupino, ter predlaga formalizacijo nadzorne vloge Parlamenta v evropskem semestru na podlagi medinstitucionalnega sporazuma, kakor je Parlament že večkrat predlagal; nadalje pozdravlja in spodbuja udeležbo nacionalnih parlamentov na nacionalni ravni ter sodelovanje med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom v okviru evropskega semestra in širše v ekonomskem upravljanju, na primer v okviru Evropskega parlamentarnega tedna in konference po členu 13; meni

⁽¹⁾ UL C 468, 15.12.2016, str. 176.

Četrtek, 16. februar 2017

tudi, da je mogoče izboljšati vključenost socialnih partnerjev v evropskem semestru;

60. poziva k vključitvi ustreznih določb fiskalnega pakta v zakonodajni okvir EU na podlagi celovite ocene njegovega izvajanja in kolikor to še ni zajeto v veljavni sekundarni zakonodaji;

Vloga proračuna EU v EMU

61. opozarja na možnost, da je za sprejetje večletnega finančnega okvira mogoče preiti z glasovanja s soglasjem na glasovanje s kvalificirano večino, in sicer z uporabo določb člena 312(2) PDEU pri sprejemanju naslednje uredbe o večletnem finančnem okviru; opozarja na pomen vzpostavitve povezave med trajanjem zakonodajnega obdobja Parlamenta, mandata Komisije in trajanjem večletnega finančnega okvira, ki ga je na podlagi določb iz člena 312(1) PDEU mogoče skrajšati na pet let; poziva, naj se prihodnji večletni finančni okvir uskladijo z naslednjim parlamentarnim mandatom; poziva Svet, naj podpre to demokratično zahtevo;

62. pozdravlja poročilo skupine na visoki ravni za lastna sredstva; si želi, da bi se vrnili k črki in duhu Pogodb in prešli s sedanjega sistema, ki temelji na prispevkih iz bruto nacionalnega dohodka, na sistem, ki bo temeljil na dejanskih lastnih sredstvih za EU in sčasoma na proračun euroobmočja, za katerega obstajajo številni predlogi;

63. poudarja, da je treba v skladu s členom 24 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 vse izdatke in prihodke Unije in skupnosti Euratom vključiti v splošni proračun Unije v skladu s členom 7 finančne uredbe;

Večja naložbena zmogljivost EU

64. poziva k optimizirani uporabi obstoječih strukturnih skladov za spodbujanje konkurenčnosti in kohezije EU ter za povečanje naložbene zmogljivosti EU prek izkoriščanja inovativnih pristopov, kot je Evropski sklad za strateške naložbe, ki vključuje posebne instrumente za financiranje in jamčenje infrastrukturnih projektov v interesu Unije;

65. vztraja pri popolnem izvajanju obstoječega okvira iz šesterčka in dvojčka ter evropskega semestra ter pri tem, da je treba obravnavati zlasti makroekonomska neravnovesja in zagotoviti dolgoročni nadzor nad primanjkljaji in še vedno izjemno visokimi ravnmi dolga, in sicer z rasti prijazno fiskalno konsolidacijo in z izboljšanjem učinkovitosti porabe, s prednostno obravnavo produktivnih naložb, zagotavljanjem spodbud za poštene in trajnostne strukturne reforme ter z upoštevanjem razmer v poslovnem ciklu;

Vzpostavitev fiskalne zmogljivosti v euroobmočju prek dela proračuna EU

66. želi spomniti, da je euro valuta Unije in da je proračun EU namenjen uresničevanju ciljev Unije, določenih v členu 3 PEU, in financiranju skupnih politik, pomoči šibkejšim regijam z uporabo načela solidarnosti, dokončnemu oblikovanju notranjega trga, spodbujanju evropskih sinergij, odzivu na obstoječe in nove izzive, ki zahtevajo vseevropski pristop, ter kot tak tudi pomaga manj razvitim državam članicam dohiteti druge in izpolniti pogoje za vstop v euroobmočje;

67. je seznanjen z različnimi predlogi za vzpostavitev proračunske zmogljivosti znotraj euroobmočja; poudarja, da ti predlogi proračunski zmogljivosti pripisujejo različne vloge in imajo lahko različno zasnovo; želi spomniti, da je parlament vztrajal, da se takšna zmogljivost oblikuje v okviru EU;

68. poudarja, da bo sicer odvisno od zasnove, vloge in obsega nove proračunske zmogljivosti, ali jo bo mogoče vzpostaviti v sedanjem okviru Pogodb, vendar je na podlagi Pogodb mogoče dvigniti zgornje meje lastnih sredstev, vpeljati nove kategorije lastnih sredstev (tudi če bi takšna lastna sredstva prišla iz zgolj nekaterih držav članic) in dodeliti nekatere prejemke za financiranje specifičnih odhodkovnih postavk; nadalje opozarja, da proračun EU že ponuja jamstva za posebne posojilne dejavnosti in da obstaja več instrumentov prilagodljivosti, za katere je mogoče mobilizirati sredstva, ki lahko presegajo zgornje meje za odhodke, določene v večletnem finančnem okviru;

69. ponavlja, da je naklonjen vključevanju evropskega mehanizma za stabilnost v zakonodajni okvir Unije, če je zagotovljena ustrezna demokratična odgovornost;

Četrtek, 16. februar 2017

70. meni, da sta ustanovitev evropske fiskalne zmogljivosti in evropskega denarnega sklada morda koraka v procesu oblikovanja evropske zakladnice, ki bi morala biti odgovorna Evropskemu parlamentu;

71. poziva k ustreznemu upoštevanju glavnih ugotovitev strokovne skupine, ki jo je oblikovala Komisija, da bi ustanovili sklad za odkup dolga;

Enotni trg in finančno povezovanje

72. meni, da je enotni trg eden od temeljev EU in bistvenega pomena za blaginjo, rast in zaposlovanje v Uniji; opozarja, da potencial enotnega trga, ki nudi oprijemljive koristi tako podjetjem kot potrošnikom, potencial za rast, še ni v celoti izkoriščen, predvsem kar zadeva enotni digitalni trg, finančne storitve, energijo, bančno unijo in unijo kapitalskih trgov; zato poziva k tesnejšemu nadzoru pravičnega izvajanja in boljšemu izvrševanju obstoječega pravnega reda Unije na teh področjih;

73. poziva k hitremu, vendar postopnemu dokončanju bančne unije na podlagi enotnega nadzornega mehanizma, enotnega mehanizma za reševanje ter evropskega sistema jamstva za vloge, kar vključuje ustrezen in fiskalno nevtralen varovalni mehanizem; pozdravlja sporazum o mehanizmu za premostitveno financiranje dokler ne začne delovati enotni sklad za reševanje ter poziva k evropskemu sistemu za plačilno nesposobnost;

74. želi spomniti, da bi morali evropski nadzorni organi delovati z namenom izboljšati delovanje notranjega trga, zlasti z zagotavljanjem kakovostnega, učinkovitega in doslednega upravljanja in nadzora, ob upoštevanju različnih interesov vseh držav članic in različne narave udeležencev na finančnem trgu; meni, da morajo vprašanja, ki zadevajo vse države članice, te obravnavati skupaj, o njih razpravljati in odločati, in da je za krepitev enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu potreben enotni pravilnik, ki se uporablja za vse udeležence na finančnem trgu v EU, da bi preprečili drobitev enotnega trga finančnih storitev in nepošteno konkurenco zaradi neenakih konkurenčnih pogojev;

75. poziva k ustanovitvi prave unije kapitalskih trgov;

76. podpira vzpostavitev sistema organov za konkurenčnost, ki bi združeval nacionalne organe, pristojne za spremljanje napredka na področju konkurenčnosti v državah članicah, in predlaga, naj bo spremljanje napredka tega sistema pod nadzorom Komisije;

77. meni, da je treba izboljšati samodejno izmenjevanje informacij med nacionalnimi davčnimi organi, da bi preprečili davčne goljufije, davčno utajo, davčno načrtovanje, erozijo davčne osnove in preusmerjanje dobička, pa tudi spodbujali usklajene ukrepe za boj proti davčnim oazam; poziva k sprejetju direktive o skupni konsolidirani davčni osnovi, v kateri bi določili najnižjo stopnjo in opredelili skupne cilje za postopno konvergenco; meni, da se je treba lotiti celovitega pregleda veljavne zakonodaje o DDV, pri tem pa med drugim obravnavati uvedbo načela države izvora;

Bolj demokratična institucionalna ureditev ekonomske in monetarne unije

78. želi spomniti, da je treba pravo demokratično legitimnost in odgovornost zagotoviti na ravni odločanja, pri čemer bi nacionalni parlamenti nadzorovali nacionalne vlade, Evropski parlament pa bi imel večjo nadzorno vlogo na ravni EU, skupaj s Svetom pa tudi osrednjo vlogo pri sprejemanju kodeksa za doseganje konvergence v skladu z rednim zakonodajnim postopkom;

79. zagovarja splošno uporabo premostitvene klavzule iz člena 48(7) PEU; želi opozoriti, da je Komisija v Načrtu za poglobljeno in pravo ekonomsko in monetarno unijo⁽¹⁾ predlagala vzpostavitev instrumenta za konvergenco in konkurenčnost na podlagi člena 136 PDEU ali člena 352 PDEU, po potrebi z okrepljenim sodelovanjem; želi poudariti, da bi v primeru okrepljenega sodelovanja uporaba člena 333(2) PDEU, ki predvideva uporabo rednega zakonodajnega postopka, okrepila demokratično legitimnost in učinkovitost upravljanja EU in vloge Parlamenta;

⁽¹⁾ COM(2012)0777, 28. november 2012

Četrtek, 16. februar 2017

80. ponovno poudarja, da medparlamentarno sodelovanje ne sme privedi do ustanovitve novega skupnega parlamentarnega organa ali nove institucije, kajti evro je valuta EU in Evropski parlament je parlament EU; želi spomniti, da je ekonomsko in monetarno unijo ustanovila Unija in da njene državljanke neposredno na ravni Unije zastopa Parlament, ki mora poiskati in imeti možnosti izvajati načine za zagotovitev parlamentarne demokratične odgovornosti odločitev, ki se posebej nanašajo na euroobmočje;

81. vztraja, da je treba Komisijo pooblastiti za izvajanje in izvrševanje vseh prihodnjih ali sedanjih instrumentov, sprejetih na področju ekonomske in monetarne unije;

82. meni, da je nujno treba obravnavati pomanjkljivosti v obstoječi institucionalni strukturi EMU, zlasti njen demokratični deficit, pri čemer je treba upoštevati tudi, da bi nekatere dele Pogodbe lahko nadzorovalo Sodišče Evropske unije, drugi pa bi bili iz takega nadzora izvzeti; meni, da je treba okrepiti parlamentarni nadzor za podrobno izvajanje člena 121(3) in (4) PDEU v zvezi s tesnejšim usklajevanjem ekonomskih politik;

83. meni, da bi morale diferencirano povezovanje ostati odprto za vse države članice;

84. želi spomniti, da bi bilo treba prednost dati rednim zakonodajnim in proračunskim postopkom na ravni EU, po potrebi z uporabo odstopanj in z oblikovanjem posebnih proračunskih vrstic; želi spomniti, da bi bilo treba vse druge določbe, kot so določbe o euroobmočju ali okrepljenem sodelovanju, uporabiti le, če zgoraj omenjeni postopki niso pravno ali politično izvedljivi;

Dokončanje notranjega trga kot prvega gonila rasti

85. je prepričan, da bi morala poglobitev ekonomske in monetarne unije iti z roko v roki z dokončanjem notranjega trga, in sicer z odpravo vseh notranjih ovir, ki še obstajajo, zlasti kar zadeva energetske unije, skupni digitalni trg in trg storitev;

86. poziva k popolnemu izvajanju obstoječe zakonodaje o notranjem energetskega trgu v skladu s členom 194 PDEU, da bi vzpostavili energetske unije;

87. podpira krepitev obveznosti in pristojnosti Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) s končnim ciljem ustanovitve evropske agencije za energetiko v skladu s členom 54 Pogodbe Euratom, pa tudi povezovanje energijskih trgov, oblikovanje evropskih strateških rezerv na podlagi kombiniranja nacionalnih rezerv in skupnega centra za pogajanja z dobavitelji, da bi dokončali institucionalno strukturo energetske unije;

88. spodbuja uporabo „projektnih obveznic“ v tesnem sodelovanju z Evropsko investicijsko banko za financiranje infrastrukturnih in energetskih projektov;

89. poziva Komisijo, naj uporabi člen 116 PDEU, ki zagotavlja pravno podlago, po kateri lahko Parlament in Svet ravnata v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, da bi odpravila prakse izkrivljanja konkurence na notranjem s škodljivimi davčnimi politikami;

Socialna razsežnost

90. poudarja, da je treba pravice delavcev, zlasti kadar uresničujejo pravico do mobilnosti, zagotavljati skupaj z njihovimi socialnimi pravicami ter v celoti uporabiti pravne instrumente, ki so predvideni v naslovih IV, IX in X dela 3 PDEU ter v skladu z Listino EU o temeljnih pravicah, da bi zagotovili trdno socialno podlago za Unijo; v zvezi s tem opozarja na pravice iz Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ter Uredbe (EU) št. 492/2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji;

91. poudarja, da je pomembno vzpostaviti socialno Evropo, da bo projekt evropske integracije še naprej užival podporo delavcev;

Četrtek, 16. februar 2017

92. poudarja, da je pomembno spodbujati zamisel o minimalni plači, ki jo določi vsaka država članica, in ugotavlja, da bi bilo treba, če bi premislili o možnostih za sistem minimalnih nadomestil za brezposelnost, vzpostaviti skupna pravila in pogoje za trg dela EU, ter predlaga, da bi na podlagi sedanjih določb Pogodbe sprejeli zakonodajni predlog, da bi zmanjšali še vedno obstoječe ovire za delavce;

93. želi opozoriti na instrumente, ki jih zagotavlja Unija, in da je treba aktivno vključevati mlade delavce na trg dela ter dodatno spodbujati izmenjavo mladih delavcev v skladu s členom 47 PDEU;

94. poziva Komisijo, naj vključi merila zaposlovanja v oceno makroekonomske uspešnosti držav članic ter priporoča in podpre strukturne reforme, tudi da bi zagotovila boljšo uporabo regionalnih in socialnih skladov;

95. poziva Komisijo, naj v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 ustrezno oceni potrebo po ukrepanju na ravni EU in morebitne gospodarske, socialne in okoljske učinke alternativnih možnosti politike, preden predloži novo pobudo (kot so zakonodajni predlogi, nezakonodajne pobude ter izvedbeni in delegirani akti);

96. poziva k vzpostavitvi novega socialnega pakta (ki bi imel obliko socialnega protokola), namenjenega krepitvi evropskega socialnega tržnega gospodarstva in zmanjšanju neenakosti, da bi zagotovili spoštovanje temeljnih pravic državljanov, med drugim tudi pravico do kolektivnih pogajanj in prost pretok; poudarja, da bi s takim paktom lahko okrepili usklajevanje socialnih politik držav članic;

97. poziva Komisijo, naj z zavezujočimi sporazumi med socialnimi partnerji v skladu s členoma 151 in 161 PDEU poživi socialni dialog EU;

Zunanji ukrepi

Povečanje učinkovitosti, skladnosti in odgovornosti skupne zunanje in varnostne politike

98. meni, da bi bilo treba celovit pristop Evropske unije do zunanjih konfliktov in kriz okrepiti s tesnejšim zblizevanjem različnih akterjev in instrumentov v vseh fazah cikla konflikta;

99. vztraja, da bi morali določbe člena 22 PEU uporabiti za vzpostavitev splošnega strateškega okvira in odločanje o strateških interesih in ciljih, določenih v členu 21 PEU, ki lahko presegajo skupno zunanjo in varnostno politiko in zadevajo druga področja zunanjega delovanja ter ki zahtevajo doslednost z drugimi področji politik, kot so trgovina, kmetijstvo in razvojna pomoč; želi spomniti, da bi lahko odločitve na podlagi tovrstne strategije sprejemali z glasovanjem s kvalificirano večino; poudarja, da bi bilo mogoče okrepiti demokratično legitimnost takih odločb, če bi Svet in Parlament sprejela skupne strateške dokumente na podlagi predlogov podpredsednice/visoke predstavnice;

100. poziva k okrepitvi parlamentarnega nadzora zunanjega delovanja EU, vključno z nadaljevanjem rednih posvetovanj s podpredsednico/visoko predstavnico, Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, ter zaključitvi pogajanj o nadomestitvi medinstitucionalnega sporazuma o dostopu do občutljivih podatkov Sveta na področju skupne zunanje in varnostne politike iz leta 2002;

101. meni, da bi morali biti posebni predstavniki EU vključeni v Evropsko službo za zunanje delovanje ter da bi morali med drugim prenesti njihov proračun iz vrstic skupne zunanje in varnostne politike v vrstice Evropske službe za zunanje delovanje, saj bi s tem okrepili skladnost prizadevanj EU;

102. poziva k uporabi člena 31(2) PEU, ki Svetu dopušča, da določene odločitve o zadevah skupne zunanje in varnostne politike sprejema s kvalificirano večino, ter premostitvene klavzule (člen 31(3) PEU) o postopnem prehodu na glasovanje s kvalificirano večino za odločitve na področju skupne zunanje in varnostne politike, ki niso sklepi o vojaških ali obrambnih zadevah; želi spomniti, da člen 20(2) PEU, ki vsebuje določbe o okrepljenem sodelovanju, ponuja dodatne možnosti za države članice, da naredijo korak naprej v smeri skupne zunanje in varnostne politike, zato bi ga morali uporabiti;

Četrtek, 16. februar 2017

103. meni, da bi morali na proračunskem področju povečati prožnost finančnih pravil za zunanje delovanje, da bi preprečili zamude pri operativnem izplačevanju sredstev EU in s tem povečali zmožnost EU za hitro in učinkovito odzivanje na krize; meni, da je treba v zvezi s tem uvesti skrajšani postopek za humanitarno pomoč, da bi zagotovili, da bo pomoč izplačana karseda učinkovito in uspešno;

104. poziva Svet, Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj spoštujejo svojo obveznost, da morajo nemudoma in v celoti obvestiti Parlament na vseh stopnjah procesa pogajanj o mednarodnih sporazumih in njihovega sklepanja, kot je določeno v členu 218(10) PDEU in kot je podrobno navedeno v medinstitucionalnih sporazumih s Komisijo in Svetom;

105. poudarja, da je Sodišče Evropske unije potrdilo, da ima Parlament pravico, da je v skladu s členom 218(10) PDEU v celoti in nemudoma obveščen v vseh fazah postopka pogajanja in sklepanja mednarodnih sporazumov – tudi ko gre za skupno zunanjo in varnostno politiko –, da lahko izvršuje svoje pristojnosti ob polnem poznavanju dejanj Evropske unije kot celote; zato pričakuje, da bodo medinstitucionalna pogajanja, ki bodo potekala na podlagi izboljšanih praktičnih ureditev za sodelovanje in izmenjavo informacij v zvezi s pogajanja in sklepanjem mednarodnih sporazumov, ustrezno upoštevala sodno prakso Sodišča Evropske unije;

Skupni obrambni politiki naproti

106. poziva k postopnemu napredovanju k skupni obrambni politiki (člen 42(2) PEU) in sčasoma k skupni obrambi, ki bi jo vzpostavili s soglasnim sklepom Evropskega sveta, hkrati pa bi okrepili civilno družbo na podlagi pristopov za preprečevanje in reševanje konfliktov, ki na nenasilju, predvsem s povečanjem finančnih, upravnih in človeških virov, namenjenih takojšnjim odzivom na krizo, ki temeljijo na mediaciji, dialogu, spravi in organizacijah civilne družbe;

107. predlaga, da bi kot prvi korak v to smer začeli izvajati določbe člena 46 PEU o ustanovitvi stalnega strukturnega sodelovanja z glasovanjem s kvalificirano večino v Svetu, saj bi ta instrument bolj ambicioznim državam članicam omogočil tesnejše usklajeno sodelovanje na področju obrambe pod okriljem EU in jim dovolil uporabo institucij, instrumentov in proračuna EU;

108. priporoča ustanovitev stalnega sveta obrambnih ministrov, ki mu bo predsedovala podpredsednica/visoka predstavnica, za usklajevanje obrambnih politik držav članic, predvsem v zvezi s kibernetiko varnostjo in bojem proti terorizmu, ter skupaj razvijali obrambni strategijo in prednostne naloge EU;

109. vztraja, da je treba vzpostaviti belo knjigo o varnosti in obrambi na podlagi splošne strategije EU za zunanjo in varnostno politiko, ki jo predstavljata podpredsednica/visoka predstavnica in bratislavski agenda, saj bi s takim dokumentom nadalje opredelili strateške cilje EU na področju varnosti in obrambe ter ocenili obstoječe in potrebne zmogljivosti; poziva Komisijo, naj kot podlago svoje tekoče delo v zvezi z evropskim akcijskim načrtom za obrambo uporabi rezultate prihodnje bele knjige EU o varnosti in obrambi, ki bi morala tudi obravnavati vprašanje kako in pod kakšnimi pogoji je uporaba vojaške sile primerna in zakonita;

110. poudarja, da je treba opredeliti skupne evropske zmogljivosti in politiko oboroževanja (člen 42(3)PEU), kar bi zajemalo skupno načrtovanje, razvoj in nabavo vojaških zmogljivosti ter tudi vključevalo predloge, kako se odzvati na kibernetike, hibridne in asimetrične grožnje; spodbuja Komisijo, naj pripravi ambiciozen evropski akcijski načrt za obrambo, kot je napovedala v delovnem programu za leto 2016;

111. poudarja velik potencial Evropske obrambne agencije (EDA) pri oblikovanju enotnega obrambnega trga, ki je konkurenčen, učinkovit, podprt z intenzivnimi raziskavami, razvojem in inovacijami ter osredotočen na ustvarjanje specializiranih delovnih mest, in v ta namen podpira preučitev morebitnih javno-zasebnih partnerstev; znova opozarja, da je nujno treba okrepiti Evropsko obrambno agencijo in ji zagotoviti potrebna sredstva ter politično podporo, da bo lahko imela vodilno in usklajevalno vlogo pri razvoju zmogljivosti, raziskavah in nabavi; ponavlja svoje stališče, da je to najboljši doseči s financiranjem zaposlenih in tekočih stroškov agencije iz proračuna Unije;

Četrtek, 16. februar 2017

112. želi spomniti na člen 44 PEU, ki vsebuje dodatne določbe o prožnosti in uvaja možnost, da se izvajanje nalog kriznega upravljanja dodeli skupini držav članic, ki bi te naloge opravljale v imenu EU in pod političnim nadzorom ter strateškim usmerjanjem Političnega in varnostnega odbora in Evropske agencije za zunanje delovanje;

113. predlaga, da bi člen 41(3) PEU uporabili za ustanovitev zagonskega sklada, ki bi vseboval prispevke držav članic za financiranje pripravljalnih dejavnosti, povezanih z dejavnostmi skupne varnostne in obrambne politike, ki ne bi bremenile proračuna Unije;

114. poudarja, da je pomembno razširiti skupno financiranje na področju vojaškega dela skupne varnostne in obrambne politike, tudi prek mehanizma Athena, saj bi tako zmanjšali finančne odvrčilne dejavnike za države članice, da prispevajo sredstva za vojaške misije in operacije skupne varnostne in obrambne politike, ter s tem okrepili zmožnost EU za odzivanje na krize;

115. poziva k vzpostavitvi stalnega civilnega in vojaškega poveljstva, ki bi imel vojaško in civilno zmogljivost za načrtovanje in izvajanje operacij; poziva k institucionalizaciji različnih evropskih vojaških struktur (med drugim gre za različne bojne skupine, evropske vojaške sile, sodelovanje Francije in Združenega kraljestva na področju obrambe, sodelovanje držav Beneluksa na področju zračne obrambe) v okviru EU ter k povečanju uporabnosti bojnih skupin EU, med drugim z razširitvijo skupnega financiranja in privzetim predvidevanjem napotitve teh sil kot prvih sil v prihodnjih scenarijih kriznega upravljanja;

116. ugotavlja, da bi lahko to stalno poveljstvo skrbelo za stalno načrtovanje ravnanja v izrednih razmerah in imelo glavno usklajevalno vlogo pri uporabi člena 42(7) PEU v prihodnje; meni, da bo klavzula o vzajemni obrambi, kot je določena v tem členu, in kot je zahtevala Francija na zasedanju Sveta za zunanje zadeve 17. novembra 2015, služila kot spodbuda za nadaljnji razvoj varnostne in obrambne politike EU, kar bo vodilo k močnejši zavezi vseh držav članic;

117. meni, da je treba okrepiti sodelovanje med EU in zvezo NATO na vseh ravneh in področjih, kot sta razvoj zmogljivosti in načrtovanje odzivov na hibridne grožnje, ter okrepiti prizadevanja za odstranitev preostalih političnih ovir; poziva k celovitemu političnemu in vojaškemu partnerstvu med EU in zvezo NATO;

118. poziva k odločnim ukrepom za zagotovitev usklajenosti politik za razvoj v okviru člena 208 PDEU ter zahteva boljši sistem ocenjevanja učinka usklajenosti politik za razvoj in vzpostavitev arbitražnega mehanizma za odpravo neskladnosti v različnih politikah EU, pri čemer bi predsednik Komisije prevzel politično odgovornost za njene široke smernice in reševanje zadev v skladu z zavezami EU glede usklajenosti politike za razvoj;

Pravosodje in notranje zadeve (PNZ)

119. poudarja, da je sicer treba varovati temeljne pravice in svoboščine ter vztraja pri potrebi po demokratičnem in sodnem nadzoru nad protiterorističnimi politikami, vendar je zaradi nedavnih napadov in povečanja teroristične grožnje sistemska, obvezna in strukturirana izmenjava informacij in podatkov med nacionalnimi organi kazenskega pregona in obveščevalnimi službami, ter z Europolom in agencijama Frontex in Eurojust, bistvenega pomena in jo je treba vzpostaviti čim prej;

120. poudarja, da so bili, enako kot v prejšnjih napadih, napadalci v Parizu varnostnim organom že poznani, saj so jih že prej preiskovali in nadzorovali; je zaskrbljen, ker kljub zahtevam iz člena 88 PDEU države članice ne izmenjujejo obstoječih podatkov o takšnih posameznikih; poziva Svet, naj na podlagi člena 352 PDEU sprejme obvezno izmenjavo podatkov med državami članicami; meni, da bi bilo treba v celoti izkoristiti potencial okrepljenega sodelovanja, če ne bo mogoče doseči soglasja;

121. ponovno poziva Komisijo in Svet, naj opravita celovito oceno protiterorističnih in z njimi povezanih ukrepov EU, predvsem njihovega izvajanja v zakonodaji in v praksi držav članic, ter raven sodelovanja z agencijami EU na tem področju, zlasti Europolom in Eurojustom, in naj v zvezi s tem ocenita obstoječe vrzeli, pa tudi skladnost teh ukrepov z obveznostmi, ki izhajajo iz temeljnih pravic EU, in sicer z uporabo postopka iz člena 70 PDEU;

Četrtek, 16. februar 2017

122. v zvezi s tem želi spomniti, da člen 222 PDEU določa solidarnostno klavzulo, ki jo je mogoče uporabiti in jo je treba uporabiti, če državo članico napadejo teroristi ali je žrtev naravne nesreče ali nesreče, ki jo povzroči človek;

123. obžaluje, da v okviru begunske krize ni bila uporabljena direktiva o začasni zaščiti, kljub temu, da je bila direktiva oblikovana za obravnavanje množičnega prihoda državljanov tretjih držav;

124. poudarja, da je treba uvesti pošteno in učinkovito skupno azilno politiko in migracijsko politiko EU, ki temelji na načelih solidarnosti, nediskriminacije, nevračanja in iskrenega sodelovanja med vsemi državami članicami, ki naj bi tudi omogočala pošteno razporeditev prosilcev za azil v EU; meni, da bi takšna politika morala vključevati vse države članice; opozarja države članice na njihove obstoječe obveznosti v zvezi s tem ter poudarja, da mora nov azilni in migracijski okvir temeljiti na temeljnih pravicah migrantov;

125. želi opozoriti, da so potrebni nadaljnji ukrepi, s katerimi bi skupni evropski azilni sistem postal resnično enoten sistem; poziva države članice, naj poenotijo svojo zakonodajo in prakso v zvezi z merili glede tega, kdo je upravičen do mednarodne zaščite, in glede jamstev o postopkih mednarodne zaščite in pogojih sprejema, v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice in Sodišča Evropske unije ter uveljavljenimi primeri dobre prakse v drugih državah članicah;

126. pozdravlja sprejetje Uredbe (EU) 2016/1624, ki razširja naloge in pooblastila agencije Frontex in jo preimenuje v Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo; meni, da bi lahko agencijo po potrebi podprli z vojaškimi instrumenti, kot sta evropske pomorske sile (Euomarfor) in nadgrajene evropske vojaške sile (Eurocorps), skupaj s sredstvi, zbranimi prek stalnega strukturnega sodelovanja; poudarja, da se v uredbi vztraja, da morajo države članice v lastnem interesu in v interesu in drugih držav članic vnašati podatke v evropske podatkovne zbirke; predlaga, da se predvidi tudi interoperabilnost podatkovnih zbirk obmejnih agencij, kot je Eurodac, in interoperabilnost s podatkovnimi zbirkami Evropa;

127. poziva k nujnemu pregledu dublinske uredbe, da bi po vsej EU vzpostavili trajen in pravno zavezujoč sistem razporeditve prosilcev za azil med državami članicami, na podlagi poštene in obvezne porazdelitve;

128. poudarja, da Unija – glede na doslej največje tokove migrantov, ki so dosegli zunanje meje Unije in ki še naprej prihajajo, in stalno povečevanje števila ljudi, ki prosijo za mednarodno zaščito – potrebuje zavezujoč in obvezen zakonodajni pristop k preselitvi, kot je določeno v agendi Komisije o migracijah;

129. poziva k podpisu sporazumov z varnimi tretjimi državami, da bi nadzirali in zmanjšali migracijske tokove, preden migranti prispejo na mejo EU; obenem vztraja pri strogih postopkih za vračanje prosilcev z neutemeljenimi vlogami;

130. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo sredstva za usposabljanje strokovnjakov za azil in okrepijo učinkovitost azilnih postopkov;

131. meni, da bi se morali v okviru zunanjega delovanja osredotočiti na sodelovanje s tretjimi državami pri reševanju in odpravi temeljnih vzrokov za tokove migracij migrantov brez urejenega statusa v Evropo; meni, da bi se morali še naprej osredotočati na partnerstva in sodelovanje s ključnimi državami izvora, tranzitnimi in namembnimi državami; priporoča, naj sodelovanje s tretjimi državami vključuje oceno azilnih sistemov teh držav, njihovo podporo beguncem ter njihovo zmogljivost in pripravljenost za boj proti trgovini z ljudmi in tihotapljenju v te države in skozi njih; priznava, da obstaja potreba po izboljšanju učinkovitosti sistema Unije za vračanje, vendar meni, da bi bilo treba migrante vračati v varnih razmerah in v celoti v skladu s temeljnimi in postopkovnimi pravicami zadevnih migrantov;

132. pozdravlja, da nova Uredba (EU) 2016/1624 o Evropski agenciji za mejno in obalno stražo predvideva, da lahko v primeru, če postane nadzor zunanjih meja tako neučinkovit, da ogroža delovanje schengenskega območja, ali zato, ker neka država članica ni sprejela ustreznih ukrepov ali ker ni zahtevala dovolj podpore od agencije Frontex ali takšne podpore ne izvaja, Komisija predlaga Svetu sklep, v katerem so opredeljeni ukrepi, ki jih bo agencija izvedla in ki od zadevne države

Četrtek, 16. februar 2017

članice zahteva sodelovanje z agencijo pri izvajanju navedenih ukrepov; poudarja še, da uredba vsebuje tudi določbe o civilni in kazenski odgovornosti članov skupine in o mehanizmu za spremljanje in zagotavljanje spoštovanja temeljnih pravic v vseh dejavnostih agencije;

133. meni, da bi bila potrebna nadgradnja človeških in finančnih zmogljivosti Evropskega urada za podporo azilu, če bi ga uporabili za usklajevanje vseh prošelj za azil v EU in za podporo državam članicam, ki se soočajo s posebnim migracijskim pritiskom, pri obravnavi prošelj za azil, pri čemer bi morali v njegov mandat vključiti izvajanje skupnih operacij, pilotnih projektov in hitrih posredovanj, podobnih tistim, ki so bili z Uredbo (EU) št. 1168/2011 dodani mandatu agencije Frontex;

134. poudarja, da bi morali izboljšati usklajevanje med Evropskim azilnim podpornim uradom, agencijo Frontex in uradom Evropskega varuha človekovih pravic, kar bi omogočilo lažje sprejemanje poročil o zgodnjem opozarjanju v primeru posebnih migracijskih pritiskov, za katere je verjetno, da bodo ogrozili spoštovanje temeljnih svoboščin prosilcev za azil; meni, da bi lahko Komisija uporabila ta poročila o zgodnjem opozarjanju za uvedbo nujnih ukrepov v skladu s členom 78(3) PDEU;

135. meni, da je vlogo Parlamenta kot sozakonodajalca, enakovrednega Svetu, nujno treba okrepiti z uporabo člena 81 (3) PDEU, ki omogoča, da odločanje na področju družinskega prava s čezmejnimi posledicami postane predmet rednega zakonodajnega postopka, v kolikor Svet po posvetovanju s Parlamentom tako soglasno odloči; poziva, da je treba pri odločanju o vseh drugih politikah na področju pravosodja in notranjih zadev preiti na redni zakonodajni postopek, pri tem pa uporabiti premostitveno klavzulo iz člena 48(7) PEU;

136. poziva Komisijo, naj na podlagi člena 83 PDEU predlaga minimalna pravila glede opredelitev in sankcij, povezanih z bojem proti terorizmu, trgovini z ljudmi in spolni zlorabi žensk in otrok, nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in orožjem, pranju denarja, korupcijo, ponarejanju plačilnih sredstev, računalniškemu kriminalu in organiziranemu kriminalu;

137. vztraja, da je treba udejanjiti načela, opredeljena v Lizbonski pogodbi, zlasti načelo solidarnosti in delitve odgovornosti med državami članicami, načelo vzajemnega priznavanja pri izvajanju politik na področju pravosodja in notranjih zadev, ter določbe Listine EU o temeljnih pravicah;

138. meni, da mora EU zagotoviti varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter neprekinjeno spoštovanje kopenhavskih meril, hkrati pa tudi zagotoviti, da vse države članice spoštujejo splošne vrednote iz člena 2 PEU;

139. poudarja, da je pomembno dokončati sveženj postopkovnih jamstev, zlasti s pripravo zakonodaje o upravnem pridržanju in pridržanju mladoletnikov, torej na področjih, kjer pravila številnih držav članic niso v celoti skladna s človekovimi pravicami in drugimi mednarodnimi standardi;

140. poudarja, da je pomembno doseči nadaljnji napredek pri oblikovanju evropskega kazenskega prava, zlasti pri medsebojnem priznavanju in izvrševanju sodb kazenskega prava;

141. poudarja, da je pomembno razvijati evropsko pravosodno kulturo kot ključni pogoj za uresničitev območja svobode, varnosti in pravice za državljane in za zagotovitev boljše uporabe zakonodaje EU;

142. meni, da je treba imenovati evropskega javnega tožilca za boj proti organiziranemu kriminalu, goljufiji in korupciji, za zaščito finančnih interesov Unije ter odpravo razdrobljenosti evropskega področja kazenskega pregona;

Četrtek, 16. februar 2017

143. poudarja, da je v skladu s členom 86 PDEU mogoče ustanoviti Evropsko javno tožilstvo za boj proti kaznivim dejanjem zoper finančne interese EU le s privolitvijo Evropskega parlamenta; zato ponavlja priporočila iz svoje resolucije z dne 12. marca 2014 ⁽¹⁾ in 29. aprila 2015 ⁽²⁾ o natančni ureditvi Evropskega javnega tožilstva in poudarja, da je treba uredbo o Evropskem javnem tožilstvu sprejeti nemudoma, da bo lahko tožilstvo imelo pooblastila za preiskovanje vseh omenjenih zločinov, vključno z goljufijami v zvezi z DDV, in preganjanje domnevnih kršiteljev;

144. želi spomniti, da mora Unija v skladu s členom 6(2) PEU pristopiti k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ter poziva k hitremu ponovnemu začetku pogajanj s Svetom Evrope v ta namen, pri tem pa naj se upošteva mnenje Evropskega sodišča z dne 18. decembra 2014; opozarja Komisijo v njeni vlogi kot glavni pogajalec, da bo pristop izboljšal varstvo človekovih pravic vseh evropskih državljanov;

145. ponavlja, da je namen te resolucije zgolj podati oceno pravnih možnosti v Pogodbah in da bi morala biti temelj za izboljšanje delovanja Evropske unije v bližnji prihodnosti; želi opozoriti, da bi dodatne temeljne reforme v prihodnosti zahtevale revizijo Pogodb;

o

o o

146. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji, Računskemu sodišču, Evropski centralni banki, Odboru regij, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter parlamentom in vladam držav članic.

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0234.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0173.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0050

Proračunska zmogljivost evroobmočja**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o proračunski zmogljivosti evroobmočja (2015/2344(INI))**

(2018/C 252/24)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju skupne razprave Odbora za proračun ter Odbora za ekonomske in monetarne zadeve v skladu s členom 55 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun in Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter mnenj Odbora za ustavne zadeve in Odbora za proračunski nadzor (A8-0038/2017),
- A. ker so zaradi trenutnega političnega ozračja ter gospodarskih in političnih izzivov v globaliziranem svetu potrebne dosledne in odločne odločitve in ukrepi EU na nekaterih področjih, kot so notranja in zunanja politika, zaščita meja in migracijska politika, stabilizacija našega sosodstva, rast in delovna mesta, zlasti za boj proti brezposelnosti mladih in izvajanje sporazumov, sprejetih leta 2015 na konferenci Združenih narodov o podnebnih spremembah;
- B. ker je v evroobmočju po uspešni uvedbi evra premalo konvergence, političnega sodelovanja in zavezanosti;
- C. ker mora evroobmočje zaradi različnih kriz in svetovnih izzivov čim prej doseči kakovosten napredek pri povezovanju;
- D. ker članstvo v območju s skupno valuto zahteva skupna orodja in solidarnost na evropski ravni ter obveznosti in odgovornost vseh sodelujočih držav članic;
- E. ker je treba znova doseči zaupanje znotraj evroobmočja;
- F. ker je potreben jasen načrt na osnovi celovitega pristopa, da bi v celoti izkoristili prednosti skupne valute in hkrati zagotovili njeno trajnost ter cilja stabilnosti in polne zaposlenosti;
- G. ker to vključuje dogovorjeno dokončanje bančne unije, okrepljen fiskalni okvir, ki bi bil sposoben blažiti pretrese, ter spodbude za rasti prijazne strukturne reforme, ki bi dopolnjevale sedanje ukrepe monetarne politike;
- H. ker sta fiskalna zmogljivost in povezani kodeks konvergence ključna elementa pri tem podvigu, ki je lahko uspešen le s tesnim povezovanjem odgovornosti in solidarnosti;
- I. ker je dogovor o fiskalni zmogljivosti za evroobmočje le en del sestavljanke, ki ga mora spremljati jasen evropski duh ponovnega polaganja temeljev pri sedanjih članicah evroobmočja in članicah, ki se mu bodo še pridružile;
1. sprejme naslednji načrt:

Četrtek, 16. februar 2017

i. Splošna načela

Za prenos suverenosti glede monetarne politike so potrebni alternativni prilagoditveni mehanizmi, kot so izvajanje strukturnih reform, ki spodbujajo rast, enotni trg, bančna unija in unija kapitalskih trgov, da bi ustvarili varnejši finančni sektor in fiskalno zmogljivost za spopadanje z makroekonomskimi pretresi ter povečali konkurenčnost in stabilnost gospodarstev držav članic, da bi evroobmočje postalo optimalno valutno območje.

Konvergenca, dobro upravljanje in pogojevanje, ki jih uveljavljajo institucije z demokratično odgovornostjo na ravni evroobmočja in/ali nacionalni ravni, so bistvenega pomena, zlasti ko gre za preprečevanje trajnih prenosov, moralnega tveganja in nevzdržne javne delitve tveganja.

Fiskalna zmogljivost bo z vse večjim obsegom in verodostojnostjo prispevala k obnovitvi zaupanja finančnega trga v vzdržnost javnih financ v evroobmočju in načeloma omogočala boljšo zaščito davkoplačevalcev ter zmanjšala javno in zasebno tveganje.

Zajemala bo evropski mehanizem za stabilnost (ESM) in posebno dodatno proračunsko zmogljivost za evroobmočje. Proračunska zmogljivost se oblikuje poleg evropskega mehanizma za stabilnost in brez poseganja vanj.

Najprej bi morali posebno proračunsko zmogljivost evroobmočja vključiti v proračun Unije, vendar je ne bi smeli šteti k sedanjim zgornjim mejam večletnega finančnega okvira, financirati pa bi jo morali evroobmočje in sodelujoče države članice iz vira prihodkov, o katerem bi se morale dogovoriti sodelujoče države članice in ki bi se obravnaval kot namenski prejemki in jamstva; ko bi se situacija stabilizirala, bi se fiskalna zmogljivost lahko financirala iz lastnih sredstev v skladu s priporočili iz Montijevega poročila o prihodnjem financiranju EU.

Evropski mehanizem za stabilnost bi se moral, medtem ko izpolnjuje tekoče naloge, še naprej razvijati in spremeniti v evropski denarni sklad z zadostnimi zmogljivostmi posojanja in izposojanja ter jasno opredeljenimi pooblastili, da bi blažil asimetrične in simetrične pretrese.

ii. Trije stebri fiskalne zmogljivosti za konvergenco in stabilizacijo evroobmočja

Fiskalna zmogljivost bi morala izpolnjevati tri različne funkcije:

- prvič, spodbuditi je treba ekonomsko in socialno konvergenco v evroobmočju, da bi pospešili strukturne reforme, posodobili gospodarstva ter izboljšali konkurenčnost vsake države članice in odpornost evroobmočja, s čimer bi prispevali tudi k zmogljivosti držav članic za blaženje asimetričnih in simetričnih pretresov,
- drugič, zaradi razlik v poslovnih ciklih držav članic evroobmočja, ki izvirajo iz strukturnih razlik ali splošne ekonomske ranljivosti, nastaja potreba po obravnavanju asimetričnih pretresov (primerov, v katerih dogodek v gospodarstvu bolj vpliva na eno gospodarstvo kot na drugega, na primer ko povpraševanje po zunanjem pretresu, na katerega določena država članica nima vpliva, upade v tej državi članici, ne pa tudi v drugih),
- tretjič, obravnavati bi bilo treba simetrične pretrese (ko dogodek v gospodarstvu enako vpliva na vsa gospodarstva, na primer nihanje cen nafte za države evroobmočja), da bi povečali odpornost evroobmočja kot celote.

Glede na te cilje bo treba proučiti, katere funkcije je mogoče doseči v obstoječem pravnem okviru Unije in v zvezi s katerimi bo potrebna prilagoditev ali sprememba pogojev.

Steber 1: kodeks konvergence

V trenutnih gospodarskih razmerah je potrebna naložbena strategija, ki jo spremljata fiskalna konsolidacija in odgovornost, in sicer prek skladnosti z okvirom za gospodarsko upravljanje.

Četrtek, 16. februar 2017

Kodeks konvergence, sprejet z rednim zakonodajnim postopkom ob upoštevanju priporočil za posamezne države, bi se moral poleg pakta za stabilnost in rast osredotočiti na petletno obdobje za konvergenčna merila v zvezi z obdavčevanjem, trgom dela, naložbami, produktivnostjo, socialno kohezijo, javnimi upravnimi zmogljivostmi in dobrimi zmogljivostmi upravljanja v obstoječih pogodbah.

V okviru za gospodarsko upravljanje bi morala biti skladnost s kodeksom konvergence pogoj za popolno udeležbo v fiskalni zmogljivosti, vse države članice pa bi morale predložiti predloge v zvezi s tem, kako doseči merila kodeksa konvergence.

Fiskalno zmogljivost evroobmočja bi bilo treba dopolniti z dolgoročno strategijo za vzdržnost dolga in njegovo zmanjšanje ter krepitev rasti in naložb držav evroobmočja, s čimer bi znižali skupne stroške refinanciranja in razmerje med javnim dolgom in BDP.

Steber 2: blaženje asimetričnih pretresov

Zaradi tesnega povezovanja držav članic evroobmočja ni mogoče povsem izključiti možnosti asimetričnih pretresov z vplivom na stabilnost evroobmočja kot celote, ne glede na vsa prizadevanja za usklajenost politik držav članic, konvergenco in trajnostne strukturne reforme.

Stabilizacijo, ki se zagotavlja prek evropskega mehanizma za stabilnost/evropskega denarnega sklada, bi bilo treba dopolniti z mehanizmi za samodejno blaženje pretresov.

Stabilizacija mora spodbujati dobro prakso in preprečevati moralno tveganje.

Tak sistem mora zajemati jasna pravila o časovnem okviru za plačila in odplačila, biti jasno opredeljen v smislu velikosti in mehanizmov financiranja ter v daljšem obdobju ostati proračunsko nevtralen.

Steber 3: blaženje simetričnih pretresov

Prihodnji simetrični pretresi bi lahko destabilizirali evroobmočje kot celoto, saj to še nima instrumentov za spopadanje z novo krizo v obsegu prejšnje.

V primeru simetričnih pretresov, ki jih povzroči pomanjkanje notranjega povpraševanja, rasti ni mogoče ponovno zagnati zgolj z monetarno politiko, zlasti v okviru obrestnih mer z ničelno spodnjo mejo. Proračun za evroobmočje bi moral biti dovolj velik za obravnavanje simetričnih pretresov s financiranjem naložb, namenjenih združevanju povpraševanja in polni zaposlenosti v skladu s členom 3 PEU.

iii. Upravljanje, demokratična odgovornost in nadzor

Pri gospodarskem upravljanju evroobmočja bi morala prevladati metoda Skupnosti.

Evropski parlament in nacionalni parlamenti bi morali imeti okrepljeno vlogo v obnovljenem okviru za gospodarsko upravljanje, da bi se s tem povečala demokratična odgovornost. Sem sodijo povečana nacionalna zavezanost evropskemu semestru ter reforma medparlamentarne konference iz člena 13 fiskalnega dogovora, s katero bi ta konferenca dobila večji vpliv, da bi ustvarili odločnejše parlamentarno in javno mnenje. Da bi izboljšali zavezanost, bi morali nacionalni parlamenti nadzirati nacionalne vlade, Evropski parlament pa evropske izvršne organe.

Položaja predsednika Evroskupine in komisarja za gospodarske in finančne zadeve je mogoče združiti, v takem primeru pa bi moral predsednik Komisije tega komisarja imenovati za podpredsednika Komisije.

Komisar za finance in zakladnica v Komisiji bi morala biti povsem demokratično odgovorna in imeti vsa potrebna sredstva in zmogljivosti za uporabo in izvrševanje obstoječega okvira za gospodarsko upravljanje ter optimiziranje razvoja evroobmočja v sodelovanju z ministri za finance držav članic evroobmočja.

Evropski parlament bi moral pregledati svoja pravila in organizacijo, da bi zagotovil popolno demokratično odgovornost fiskalne zmogljivosti do poslancev Evropskega parlamenta iz sodelujočih držav članic;

Četrtek, 16. februar 2017

2. poziva:
    - Evropski svet, naj določi smernice, kot je opisano zgoraj, in sicer najpozneje do srečanja EU v Rimu (marca 2017), vključno z okvirom za dolgoročno trajnostno stabilizacijo evroobmočja,
    - Komisijo, naj v letu 2017 predlaga belo knjigo z ambicioznim osrednjim poglavjem o evroobmočju in ustreznimi zakonodajnimi predlogi z uporabo vseh sredstev v obstoječih pogodbah, vključno s kodeksom konvergence, proračunom za evroobmočje in samodejnimi stabilizatorji, ter naj določi točen časovni okvir za izvajanje teh ukrepov;
  3. izraža pripravljenost, da bi do konca sedanjega mandata Komisije in Evropskega parlamenta dokončali vse zakonodajne ukrepe, za katere niso potrebne spremembe pogodb, ter se pripravili na spremembe pogodb, ki so v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju potrebne za trajnostno evroobmočje;
  4. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, Komisiji, Svetu, Evroskupini in ECB, izvršnemu direktorju evropskega mehanizma stabilnosti ter parlamentom držav članic.
-

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0051

Pravila civilnega prava o robotiki

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 s priporočili Komisiji o pravilih civilnega prava o robotiki (2015/2103(INL))

(2018/C 252/25)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 85/374/EGS ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju študije Ethical Aspects of Cyber-Physical Systems (Etični vidiki kibernetско-fizičnih sistemov), izvedene za strokovno skupino Parlamenta za ocenjevanje znanstvenih in tehnoloških izbir (STOA) pod vodstvom Oddelka za znanstvene napovedi (STOA), Generalni direktorat Služba Evropskega parlamenta za raziskave;
- ob upoštevanju členov 46 in 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve ter mnenj Odbora za promet in turizem, Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A8-0005/2017),

Uvod

- A. ker so ljudje od romana Mary Shelley o Frankensteinovi pošasti do klasičnega mita o Pigmalionu, prek zgodbe o praškem Golemu in robotu Karla Čapka, ki je besedo robot tudi skoval, sanjarili o možnosti izdelave inteligentnih strojev, ki so bili pogosto kar androidi s človeškimi značilnostmi;
- B. ker je človeštvo zdaj na pragu obdobja, ko se vedno bolj napredni roboti, boti, androidi in druge oblike umetne inteligence zdijo pripravljeni, da povzročijo novo industrijsko revolucijo, ki bo verjetno vplivala na celotno družbo, in je zelo pomembno, da zakonodajalec obravnava vse njene morebitne pravne in etične posledice in vplive, ne da bi dušili inovacijo;
- C. ker je treba oblikovati splošno sprejemljivo opredelitev za robote in umetno inteligenco, ki bo prožna in ne bo preprečevala inovacij;
- D. ker se je med letoma 2010 in 2014 prodaja robotov v povprečju povečala za 17 % na leto, leta 2014 pa je prodaja zrasla za 29 %, kar je najvišje povečanje na letni ravni do zdaj, pri čemer so glavni nosilci rasti dobavitelji avtomobilskih delov in električna/elektronska industrija; ker se je v zadnjem desetletju število letnih prijav patentov za robotsko tehnologijo povečalo za trikrat;
- E. ker je v zadnjih 200 letih število zaposlenih zaradi tehnološkega napredka neprestano naraščalo; ker ima razvoj robotike in umetne inteligence potencial, da spremeni življenje in delovno prakso, poveča učinkovitost, prihranke in raven varnosti ter okrepi raven storitev; ker naj bi v kratkoročnem do srednjeročnem obdobju robotika in umetna inteligenca zagotovili prednosti in prihranke ne le v proizvodnji in trgovini, ampak tudi na področjih, kot so prevoz, medicinska oskrba, reševanje, izobraževanje in kmetovanje, hkrati pa bo mogoče preprečiti izpostavljenost ljudi nevarnim razmeram, kot so na primer pri čiščenju območij, onesnaženih s strupenimi snovmi;

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 85/374/EGS z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako (UL L 210, 7.8.1985, str. 29).

Četrtek, 16. februar 2017

- F. ker postaja zaradi napredka življenjskih pogojev in sodobne medicine pričakovana življenjska doba vse daljša, kar vodi v staranje družbe, ki pomeni za evropske družbe enega od največjih političnih, družbenih in gospodarskih izzivov 21. stoletja; ker bo do leta 2025 več kot 20 % Evropejcev starih 65 let ali več, zlasti pa se bo hitro povečalo število starejših od 80 let, kar bo bistveno spremenilo medgeneracijsko ravnovesje v naših družbah, in ker je v interesu družbe, da ostanejo starejši ljudje čim dlje zdravi in aktivni;
- G. ker bo sedanji trend, ki se nagiba k razvoju pametnih in avtonomnih strojev s sposobnostjo učenja in neodvisnega sprejemanja odločitev, dolgoročno prinesel gospodarske koristi, pa tudi pomisleke glede neposrednih in posrednih vplivov na družbo kot celoto;
- H. ker strojno učenje ponuja ogromne gospodarske in inovativne koristi za družbo, saj izjemno izboljša zmožnost analize podatkov, vendar se bodo zaradi tega pojavili tudi izzivi, in sicer kako zagotoviti nediskriminacijo, dolžno pravno postopanje, preglednost in razumljivost pri sprejemanju odločitev;
- I. ker je, podobno, treba oceniti, kako robotika in strojno učenje vplivata na gospodarske spremembe in na zaposlovanje; ker lahko uporaba robotike kljub neizpodbitnim prednostim vendarle vpliva tudi na spremembe na trgu dela, zato bo treba razmisliti o prihodnosti izobraževanja, zaposlovanja in socialne politike;
- J. ker splošna uporaba robotov morda ne bo samodejno vodila do nadomestitve delovnih mest, temveč bodo za avtomatizacijo bolj občutljiva nizkokvalificirana delovna mesta v delovno intenzivnih sektorjih; ker bi se lahko zaradi tega trenda proizvodni procesi vrnili v EU; ker so raziskave dokazale, da zaposlovanje raste občutno hitreje v poklicih, v katerih se bolj uporabljajo računalniki; ker ima avtomatizacija delovnih mest potencial, da ljudi odreši monotonega fizičnega dela in jim omogoči, da se usmerijo v ustvarjalnejše in pomembne naloge; ker bodo morale vlade zaradi avtomatizacije vlagati v izobraževanje in druge reforme, da bi izboljšale preusmeritev v vrste znanj in spretnosti, ki jih bodo potrebovali delavci v prihodnosti;
- K. ker se je treba ob čedalje večjih družbenih razlikah in krčenju srednjega sloja zavedati, da lahko razvoj robotike privede do visoke zgoščenosti bogastva in vpliva v rokah manjšine;
- L. ker bo razvoj robotike in umetne inteligence dokončno spremenil delovno okolje, zaradi česar se lahko pojavijo nova vprašanja glede odgovornosti in odpravijo druga; ker je treba razjasniti pravno odgovornost v poslovnem modelu ter pri opredelitvi dela za nujne primere in primere, kadar pride do težav;
- M. ker trend vse večje avtomatizacije od tistih, ki se ukvarjajo z razvojem in trženjem aplikacij umetne inteligence, zahteva, da že od začetka vgrajujejo varnost in etiko, s tem pa se priznava, da morajo biti pripravljene nositi pravno odgovornost za kakovost tehnologije, ki jo proizvajajo;
- N. ker Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (Splošna uredba o varstvu podatkov) določa pravni okvir za varstvo podatkov; ker bo morda treba obravnavati dodatne vidike dostopa do podatkov ter varstva osebnih podatkov in zasebnosti, glede na to, da se lahko pojavijo vprašanja v zvezi z zasebnostjo, ker bodo aplikacije in naprave komunicirale druga z drugo ter z zbirkami podatkov brez posredovanja ljudi;
- O. ker se razvoj robotike in umetne inteligence lahko načrtuje in mora načrtovati tako, da bo ohranil dostojanstvo, samostojnost in samoodločanje posameznikov, zlasti na področju nege ljudi in druženja ter pri zdravstvenih napravah, ki „popravljajo“ ali izboljšujejo ljudi;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

Četrtek, 16. februar 2017

- P. ker bi lahko končno umetna inteligenca dolgoročno preseгла človeško intelektualno zmožnost;
- Q. ker imata nadaljnji razvoj in pogostejša uporaba avtomatiziranega in algoritemskega sprejemanja odločitev nedvomno vpliv na odločitve zasebnih subjektov (na primer podjetij ali internetnih uporabnikov) in izbiri upravnih, sodnih ali drugih javnih organov pri izdajanju končnih odločitev potrošniške, poslovne ali uradne narave; ker morajo biti zaščitni mehanizmi ter možnost človeškega nadzora in preverjanja vgrajeni v postopek avtomatiziranega in algoritemskega sprejemanja odločitev;
- R. ker več tretjih držav, kot so ZDA, Japonska, Kitajska in Južna Koreja, razmišlja o uvedbi regulativnih ukrepov v zvezi z robotiko in umetno inteligenco in so jih deloma že sprejele ter ker so nekatere države članice že začele proučevati pripravo pravnih standardov ali izvajati zakonodajne spremembe, da bi upoštevale vse večjo uporabo takšnih tehnologij;
- S. ker bi lahko evropska industrija imela koristi od učinkovitega, usklajenega in preglednega pristopa k ureditvi na ravni Unije, ki bi zagotovila predvidljive in dovolj jasne pogoje, pod katerimi bi lahko podjetja razvijala aplikacije in načrtovala svoje poslovne modele na evropski ravni, ter hkrati zagotovila, da bi Unija in njene države članice ohranile nadzor nad regulativnimi standardi, ki jih je treba določiti, ter tako ne bi bile prisiljene sprejeti standardov, ki bi jih določili drugi, tj. tretje države, ki imajo prav tako vodilno vlogo pri razvoju robotike in umetne inteligence, in živeti v skladu z njimi;

Splošna načela

- T. ker je treba Asimove zakone⁽¹⁾ obravnavati, kot da so namenjeni načrtovalcem, proizvajalcem in upravljavcem robotov, tudi robotov, ki imajo vgrajeno avtonomijo in samoučenje, saj teh zakonov ni mogoče pretvoriti v strojno kodo;
- U. ker je koristen in nujen sklop pravil, ki bodo urejala zlasti krivdno odgovornost, preglednost in odgovornost ter izražala prave evropske in humanistične vrednote, ki so značilne za prispevek Evrope k družbi; ker ta pravila ne smejo vplivati na proces raziskav, inovacij in razvoja robotike;
- V. ker bi Unija lahko imela pomembno vlogo pri uveljavljanju osnovnih etičnih načel, ki bi jih bilo treba spoštovati pri razvoju, programiranju in uporabi robotov in umetne inteligence ter pri vključitvi takih načel v predpise in kodekse ravnanja Unije, pri čemer bi bil njen cilj zasnovati tehnološko revolucijo, ki bo uporabna za človeštvo ter bo zagotavljala široko dostopnost koristi napredne robotike in umetne inteligence, hkrati pa bi se čim bolj preprečevale morebitne nevarnosti takega razvoja;
- W. ker je tej resoluciji priložena Listina o robotiki, pripravljena s pomočjo Oddelka za znanstvene napovedi (STOA), Generalni direktorat Služba Evropskega parlamenta za raziskave, v kateri so predlogi za kodeks etičnega ravnanja za inženirje robotike, kodeks za odbore za raziskovalno etiko, dovoljenje za načrtovalce in dovoljenje za uporabnike;
- X. ker bi bilo treba za Unijo na področju prihodnjih pobud s področja robotike in umetne inteligence, da ne bi zavirali inovativnosti, sprejeti postopen, pragmatičen in previden pristop v takšnem smislu, kot ga je zagovarjal Jean Monnet⁽²⁾;
- Y. ker je glede na doseženo stopnjo razvoja robotike in umetne inteligence primerno, da se začnejo obravnavati vprašanja civilne odgovornosti;

⁽¹⁾ (1) Robot človeka ne sme poškodovati oziroma mu škodovati s svojim nedelovanjem. (2) Robot mora ubogati ukaze ljudi, razen če so v nasprotju s prvim zakonom. (3) Robot mora zaščititi sebe, razen če je to v nasprotju s prvima zakonoma (glej Neubogljivi Speedy, I. Asimov, 1943) ter (0) Robot ne sme škodovati človeštvu oziroma mu škodovati s svojim nedelovanjem.

⁽²⁾ Glej Schumanovo deklaracijo (1950): „Evropa ne bo nastala naenkrat ali v skladu z enotnim načrtom. Gradila se bo s pomočjo konkretnih dosežkov, ki bodo najprej oblikovali dejansko solidarnost.“

Četrtek, 16. februar 2017

Odgovornost

- Z. ker današnji roboti zaradi izrednega tehnološkega napredka v zadnjem desetletju ne le, da lahko izvajajo dejavnosti, ki so bile značilno in izključno človeške, ampak so z razvojem določenih avtonomnih in kognitivnih značilnosti, npr. sposobnosti učenja na podlagi izkušenj in sprejemanja skoraj neodvisnih odločitev, postali tudi vse bolj podobni agentom, ki vzajemno delujejo s svojim okoljem in ga lahko močno spreminjajo; ker v takih okoliščinah pravna odgovornost, ki izhaja iz robotovega škodljivega delovanja, postane ključno vprašanje;
- AA. ker je avtonomnost robotov mogoče opredeliti kot sposobnost sprejemati odločitve in jih izvajati v zunanjem svetu neodvisno od zunanjega nadzora ali vpliva; ker je ta avtonomnost povsem tehnološka, njena stopnja pa je odvisna od tega, kako dovršena interakcija robota z okoljem je bila predvidena pri njegovem načrtovanju;
- AB. ker bolj kot so roboti avtonomni, tem manj jih je mogoče obravnavati kot preprosta orodja v rokah drugih akterjev (kot so proizvajalci, upravljavci, lastniki, uporabniki itd.); ker se zato postavlja vprašanje, ali zadostujejo običajni predpisi o odgovornosti ali bo treba z novimi načeli in predpisi pojasniti pravno odgovornost različnih akterjev na področju odgovornosti za dejanja in opustitve dejanj robotov, kadar zanje ni mogoče izslediti človeškega faktorja, in določiti, ali bi se dejanjem ali opustitvam dejanj robotov, ki so povzročili škodo, lahko izognili;
- AC. ker se v zvezi z avtonomnostjo robotov nenazadnje pojavlja vprašanje o njihovi naravi glede na zdajšnje pravne kategorije, oziroma ali bi bilo treba uvesti novo kategorijo, ki bi imela svoje posebne značilnosti in posledice;
- AD. ker se po veljavnem pravnem okviru sami roboti ne morejo šteti za odgovorne za dejanja ali opustitve dejanj, ki povzročijo škodo tretjim osebam; ker veljavna pravila o odgovornosti zajemajo primere, ko se lahko vzrok za robotovo dejanje ali opustitev dejanja poveže z določenim človeškim agentom, kot je na primer proizvajalec, upravljavec, lastnik ali uporabnik, pri čemer bi ta agent lahko predvidel in preprečil robotovo škodljivo vedenje; ker bi se poleg tega lahko proizvajalci, upravljavci, lastniki ali uporabniki šteli za objektivno odgovorne za robotova dejanja ali opustitve dejanj;
- AE. ker v skladu z veljavnim pravnim okvirom za škodo, ki jo povzročijo roboti ali umetna inteligenca, veljajo odgovornost za proizvode (v skladu s katero je proizvajalec odgovoren za slabo delovanje proizvoda) in pravila glede odgovornosti pri škodljivih dejanjih (v skladu s katerimi je uporabnik proizvoda odgovoren za vedenje, zaradi katerega pride do škode);
- AF. ker v primeru, v katerem bi robot lahko sprejemal avtonomne odločitve, običajna pravila ne bodo zadostna za uveljavitev pravne odgovornosti za škodo, ki jo povzroči robot, ker na podlagi teh pravil ne bi bilo mogoče opredeliti stranke, ki je odgovorna za zagotovitev odškodnine, in od te stranke zahtevati, da nadomesti škodo, ki jo je robot povzročil;
- AG. ker ima veljavni pravni okvir očitne pomanjkljivosti tudi v zvezi s pogodbeno odgovornostjo, saj običajnih pravil ni mogoče uporabiti za stroje, ki so zasnovani tako, da si izbirajo svoje nasprotne stranke, se pogajajo o pogodbenih pogojih, sklepajo pogodbe ter se odločajo, ali in kako jih bodo izvajali; ker to kaže na potrebo po novih, sodobnejših pravilih, ki bi morala biti skladna s tehnološkim razvojem in nedavnimi inovacijami, ki se uporabljajo na trgu;
- AH. ker se lahko v zvezi z nepogodbeno odgovornostjo Direktiva 85/374/EGS uporablja le za škodo, nastalo zaradi tovarniške napake robota, in pod pogojem, da lahko oškodovanec dokaže dejansko škodo, napako na izdelku ter vzročno zvezo med škodo in napako, zato okvir objektivne odgovornosti morda ne bo zadostoval;

Četrtek, 16. februar 2017

- AI. ker ne glede na področje uporabe Direktive 85/374/EGS veljavni pravni okvir ne bi zadoščal za pokrivanje škode, ki bi jo povzročili roboti nove generacije, če bi lahko imeli sposobnosti prilagajanja in učenja, ki bi pri njihovem vedenju vključevale nekaj nepredvidljivosti, ker bi se takšni roboti samostojno učili na podlagi lastnih raznovrstnih izkušenj ter vzajemno delovali s svojim okoljem na edinstven in nepredvidljiv način;

Splošna načela v zvezi z razvojem robotike in umetne inteligence za civilno uporabo

1. poziva Komisijo, naj predlaga skupno opredelitev kibernetiko-fizičnih sistemov, avtonomnih sistemov, pametnih avtonomnih robotov in njihovih podkategorij na ravni Unije, pri čemer naj upošteva naslednje značilnosti pametnega robota:

- pridobitev avtonomnosti prek senzorjev in/ali z izmenjavo podatkov z lastnim okoljem (medsebojna povezanost) ter trženje in analiza teh podatkov,
- samoučenje na podlagi izkušenj in interakcije (izbirno merilo),
- vsaj manjša fizična podpora,
- prilagoditev vedenja in dejanj okolju,
- neobstoj življenja v biološkem pomenu;

2. meni, da bi bilo treba uvesti celovit sistem za registracijo naprednih robotov na notranjem trgu Unije, kjer je to ustrezno in nujno za posebne kategorije robotov, in poziva Komisijo, naj določi merila za razvrstitev robotov, ki bi jih bilo treba registrirati; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj razižče, ali bi bilo za sistem registracije in evidenco zaželeno, da ju upravlja za to določena agencija EU za robotiko in umetno inteligenco;

3. poudarja, da bi bilo treba razvoj robotske tehnologije usmeriti v dopolnjevanje človeških zmožnosti, ne pa njihovo nadomestitev; meni, da je pri razvoju robotike in umetne inteligence bistveno zagotoviti, da bodo imeli ljudje vedno nadzor nad inteligentnimi stroji; meni, da je treba posebno pozornost posvetiti mogočemu razvoju čustvene vezi med človekom in robotom, zlasti pri ranljivih skupinah, kot so otroci, starejši in invalidi, ter poudarja vprašanja, ki jih zbuja resen čustveni in fizični vpliv, ki bi ga lahko imela ta čustvena vez na človeškega uporabnika;

4. poudarja, da lahko pristop na ravni Unije olajša razvoj, saj bi preprečil razdrobljenost notranjega trga, in hkrati opozarja, da je pri čezmejni uporabi robotov in robotskih sistemov pomembno načelo vzajemnega priznavanja; želi spomniti, da bi morali biti testiranje, certifikacija in pridobitev tržnega dovoljenja potrebni le v eni državi članici; poudarja, da bi moral ta pristop spremljati učinkovit tržni nadzor;

5. poudarja, kako pomembni so ukrepi za pomoč malim in srednjim ter zagonskim podjetjem v sektorju robotike, saj ustvarjajo nove tržne segmente v tem sektorju ali uporabljajo robote;

Raziskave in inovacije

6. poudarja, da so številne robotske uporabe šele v poskusni fazi; pozdravlja, da se s sredstvi držav članic ali Unije financira vse več raziskovalnih projektov; meni, da je za Unijo nujno, da skupaj z državami članicami s pomočjo javnih sredstev ostane vodilna pri raziskavah s področja robotike in umetne inteligence; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo obseg finančnih instrumentov za raziskovalne projekte na področju robotike in IKT, vključno z javno-zasebnimi partnerstvi, in naj v svoji raziskovalni politiki izvajajo načeli odprte znanosti in odgovornih etičnih inovacij; poudarja, da je treba iskanju rešitev za družbene, etične, pravne in gospodarske izzive, ki se lahko pojavijo zaradi tehnološkega razvoja in njegovih uporab, nameniti zadostna sredstva;

7. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo raziskovalne programe, s katerimi bodo stimulirale raziskovanje možnih dolgoročnih tveganj in priložnosti, ki jih prinašajo tehnologije s področja robotike in umetne inteligence, ter naj spodbujajo čimprejšnjo vzpostavitev strukturiranega javnega dialoga o posledicah razvoja teh tehnologij; poziva Komisijo, naj v okviru vmesnega pregleda večletnega finančnega okvira poveča podporo za program SPARC, ki se financira iz Obzorja

Četrtek, 16. februar 2017

2020; poziva Komisijo in države članice, naj s skupnimi prizadevanji te tehnologije pozorno spremljajo in jim zagotovijo preprostejši prehod iz raziskovalne faze v komercializacijo ter uporabo na trgu po ustreznih ocenah varnosti v skladu s previdnostnim načelom;

8. poudarja, da je za inovacije na področju robotike in umetne inteligence ter vključitev tehnologij robotike in umetne inteligence v gospodarstvo in družbo potrebna digitalna infrastruktura, ki bo zagotavljala vseprisotno povezljivost; poziva Komisijo, naj vzpostavi okvir, ki bo izpolnjeval zahteve glede povezljivosti za digitalno prihodnost Unije, in zagotovi, da bo dostop do širokopasovnih povezav in omrežij 5G povsem skladen z načelom internetne nevtralnosti;

9. je trdno prepričan, da je interoperabilnost med sistemi, napravami in storitvami v oblaku, temelječa na vgrajeni varnosti in zasebnosti, nujno potrebna za pretok podatkov v realnem času, ki robotom in umetni inteligenci omogoča večjo prilagodljivost in avtonomnost; poziva Komisijo, naj spodbuja odprto okolje (od odprtih standardov in inovativnih modelov izdajanja dovoljenj do odprtih platform in preglednosti), da bi preprečili odvisnost od lastniških sistemov, ki omejujejo interoperabilnost;

Etična načela

10. ugotavlja, da potencial za krepitev moči z uporabo robotike spremljajo razni pomisleki ali tveganja, ki bi jih bilo treba resno preučiti s stališča varnosti, zdravja in varstva ljudi; svobode, zasebnosti, integritete in dostojanstva; samoodločanja in nediskriminacije ter varstva osebnih podatkov;

11. meni, da bi morali veljavni pravni okvir Unije, kjer je ustrezno, posodobiti in dopolniti s splošnimi etičnimi načeli, ki naj odražajo zapletenost področja robotike in številne posledice, ki jih lahko ima na družbenem, zdravstvenem in bioetičnem področju; meni, da je potreben jasen, strog in učinkovit etični okvir, ki bo usmerjal razvoj, načrtovanje, proizvodnjo, uporabo in spreminjanje robotov, ki bo dopolnjeval pravna priporočila iz poročila ter veljavni nacionalni pravni red in pravni red Unije; v prilogi k resoluciji predlaga okvir v obliki listine, ki jo sestavljajo kodeks ravnanja za inženirje robotike, kodeks za odbore za raziskovalno etiko, ki bi se uporabljal pri pregledovanju robotskih protokolov, ter vzorci dovoljenj za načrtovalce in uporabnike;

12. poudarja načelo preglednosti, in sicer da mora biti možno utemeljiti vsako odločitev, ki se sprejme s pomočjo umetne inteligence in ki lahko občutno vpliva na življenje ene ali več oseb; meni, da mora biti vedno možno, da se izračuni sistema umetne inteligence omejijo na ljudem razumljivo obliko; meni, da bi morali imeti napredni roboti „črno skrinjico“, ki bi beležila podatke o vsaki transakciji, ki jo izvede stroj, vključno z logiko, ki je prispevala k njegovim odločitvam;

13. poudarja, da bi moral etični okvir za usmerjanje temeljiti na načelih dobronamernosti, neškodovanja, avtonomnosti in pravičnosti ter na načelih in vrednotah iz člena 2 Pogodbe o delovanju Evropske unije in Listine EU o temeljnih pravicah, kot so človekovo dostojanstvo, enakost, sodno varstvo in pravičnost, nediskriminacija, informirana privolitev, zasebno in družinsko življenje ter varstvo podatkov, pa tudi drugih temeljnih načelih in vrednotah iz prava Unije, kot so nestigmatizacija, preglednost, samostojnost, osebna in družbena odgovornost, ter na zdajšnjih etičnih praksah in veljavnih kodeksih;

14. meni, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti robotom, ki lahko zelo ogrozijo zaupnost, ker so nameščeni na tradicionalno zaščitene in zasebne območjih in ker lahko pridobivajo in posredujejo osebne in občutljive podatke;

Evropska agencija

15. meni, da je nujno okrepljeno sodelovanje med državami članicami in Komisijo, da se v Uniji zagotovijo skladna čezmejna pravila, ki bodo spodbujala sodelovanje znotraj evropske industrije in po vsej Uniji omogočala uporabo robotov, ki bodo ustrezali zahtevanim stopnjam varnosti in varovanja ter etičnim načelom, vsebovanim v pravu Unije;

Četrtek, 16. februar 2017

16. poziva Komisijo, naj preuči možnost za ustanovitev evropske agencije za robotiko in umetno inteligenco, ki bi zagotovila tehnično, etično in regulativno znanje, potrebno za podporo ustreznim javnim akterjem na ravni Unije in držav članic pri njihovih prizadevanjih za zagotovitev pravočasnega, etičnega in dobro obveščenega odziva na nove priložnosti in izzive, zlasti čezmejne, ki se bodo pojavili s tehnološkim razvojem robotike, na primer v prometnem sektorju;

17. meni, da potencial za uporabo robotike in težave, povezane z njo, ter sedanja naložbena dinamika upravičujejo, da se evropski agenciji nameni ustrezen proračun ter da zanjo delajo regulativno osebje in zunanji strokovnjaki za tehnična in etična področja, ki se bodo ukvarjali z medsektorskim in večdisciplinarnim spremljanjem robotskih aplikacij, pri čemer bodo določali standarde za najboljšo prakso ter po potrebi priporočali regulativne ukrepe, opredelili nova načela ter obravnavali morebitna vprašanja v zvezi z varstvom potrošnikov in sistemske izzive; poziva Komisijo (in evropsko agencijo, če bo ustanovljena), naj Evropskemu parlamentu letno poroča o najnovejšem razvoju v robotiki in ukrepih, ki bi jih bilo treba izvesti;

Pravice intelektualne lastnine in podatkovni tok

18. ugotavlja, da ni predpisov, ki bi se uporabljali izrecno za robotiko, se pa lahko veljavne pravne ureditve in doktrine uporabijo tudi za robotiko, čeprav bi bilo verjetno treba nekatere vidike posebej obravnavati; poziva Komisijo, naj podpira horizontalen in tehnološko nevtralen pristop do intelektualne lastnine, veljavne v sektorjih, v katerih bi se lahko uporabljala robotika;

19. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo predpisi civilnega prava v sektorju robotike v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov ter načeloma nujnosti in sorazmernosti; poziva Komisijo in države članice, naj upoštevajo hiter tehnološki razvoj na področju robotike, vključno z razvojem kibernetično-fizičnih sistemov, in zagotovijo, da zakonodaja Unije ne bo zaostajala za tehnološkim razvojem in uporabo tehnologije;

20. poudarja, da pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, zapisani v členih 7 in 8 Listine EU o temeljnih pravicah ter členu 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije, veljata za vsa področja robotike ter da je treba v celoti spoštovati pravni okvir Unije za varstvo podatkov; v zvezi s tem poziva, naj se v izvedbenem okviru splošne uredbe o varstvu podatkov natančneje opredelijo pravila in merila za uporabo kamer in senzorjev v robotih; poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo spoštovala načela za varstvo podatkov, kot so vgrajena in privzeta zasebnost, zmanjšanje količine podatkov, omejitev namena, ter pregledni nadzorni mehanizmi za posameznike in ustrezna pravna sredstva v skladu z zakonodajo Unije s področja varstva podatkov; zagotovi naj tudi spodbujanje in vključevanje ustreznih priporočil in standardov v politike Unije;

21. poudarja, da je prost pretok podatkov bistven za digitalno gospodarstvo ter razvoj sektorja robotike in umetne inteligence; poudarja, da je visoka raven varnosti v robotskih sistemih, vključno z notranjimi podatkovnimi sistemi in podatkovnimi tokovi, ključna za ustrezno uporabo robotov in umetne inteligence; poudarja, da je treba zagotoviti varnost omrežij povezanih robotov in umetne inteligence, da bi preprečili morebitne kršitve varnosti; poudarja, da sta temeljnega pomena visoka stopnja varnosti in varstva osebnih podatkov skupaj z ustreznim spoštovanjem zasebnosti v komunikaciji med ljudmi, roboti in umetno inteligenco; poudarja, da imajo načrtovalci na področju robotike in umetne inteligence odgovornost, da razvijajo varne, zaščitene in namenu prilagojene izdelke; poziva Komisijo in države članice, naj podprejo in spodbudijo razvoj potrebne tehnologije, tudi vgrajene varnosti;

Standardizacija in varnost

22. poudarja, da je vprašanje določanja standardov in zagotavljanja interoperabilnosti bistveno za prihodnjo konkurenčnost na področju tehnologij umetne inteligence in robotike; poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za mednarodno uskladitev tehničnih standardov, zlasti skupaj z evropskimi organizacijami za standardizacijo in Mednarodno organizacijo za standardizacijo, da bi se spodbujale inovacije, preprečila razdrobljenost notranjega trga in zagotovila visoka stopnja varnosti proizvodov in varstva potrošnikov, vključno z minimalnimi varnostnimi standardi v delovnem okolju, če so potrebni; poudarja pomen zakonitega obratnega inženiringa in odprtih standardov, da bi kar najbolje izkoristili vrednost inovacij in zagotovili komunikacijo med roboti; v zvezi s tem pozdravlja ustanovitev posebnih tehničnih odborov, kot je ISO/TC 299 za robotiko, ki so namenjeni izključno razvijanju standardov za robotiko;

Četrtek, 16. februar 2017

23. poudarja, da je preizkušanje robotov v scenarijih resničnega življenja poglavito za opredelitev in oceno tveganj, ki se lahko pojavijo, in njihovega tehnološkega razvoja zunaj izključno laboratorijskega preizkušanja; v zvezi s tem poudarja, da je preizkušanje robotov v scenarijih resničnega življenja, zlasti v mestih in na cestah, povezano s številnimi vprašanji, tudi ovirami, ki upočasnjujejo razvoj teh faz preizkušanja, in bi bil zanj potreben učinkovit mehanizem za strategijo in spremljanje; poziva Komisijo, naj oblikuje enotna merila za vse države članice, ki bi jih morale posamezne države članice uporabljati, da bi opredelile območja, na katerih so poskusi z roboti dovoljeni, v skladu s previdnostnim načelom;

Avtonomna prevozna sredstva

a) Avtonomna vozila

24. poudarja, da avtonomni promet zajema vse oblike daljinsko vodenih, avtomatiziranih, povezanih in avtonomnih oblik cestnega, železniškega, vodnega in zračnega prometa, vključno z vozili, vlaki, plovili, trajekti, letali in brezpilotnimi zrakoplovi, ter vse prihodnje oblike razvoja in inovacij v tem sektorju;

25. meni, da avtomobilski sektor najbolj nujno potrebuje pravila na ravni Unije in svetovna pravila, ki bodo zagotovila, da bo čezmejni razvoj avtomatiziranih in avtonomnih vozil v celoti izkoristil svoj gospodarski potencial in pozitivne učinke tehnoloških trendov; poudarja, da bi razdrobljeni regulativni pristopi ovirali izvajanje avtonomnih prometnih sistemov in ogrožali evropsko konkurenčnost;

26. opozarja, da je pri nenačrtovanem prevzemu nadzora nad vozilom bistven reakcijski čas voznika, zato deležnike poziva, naj predvidijo realistične vrednosti pri odločanju o vprašanih varnosti in odgovornosti;

27. meni, da bo prehod na avtonomna vozila vplival na naslednja področja: civilno odgovornost (odgovornost in zavarovanje), prometno varnost, vse teme, povezane z okoljem (npr. energetska učinkovitost, uporaba obnovljive tehnologije in obnovljivih virov energije), vprašanja, povezana s podatki (tj. dostop do podatkov, varstvo podatkov, zasebnost in izmenjava podatkov), vprašanja, povezana z infrastrukturo IKT (npr. učinkovite in zanesljive komunikacijske zmogljivosti) ter zaposlovanje (npr. ustvarjanje in izguba delovnih mest, usposabljanje voznikov težkih tovornih vozil za uporabo avtomatiziranih vozil); poudarja, da bodo potrebne precejšnje naložbe v cestno, energetska in telekomunikacijsko infrastrukturo; poziva Komisijo, naj pri svojem delu glede avtonomnih vozil preuči našete vidike;

28. poudarja, da so za uveljavitev avtonomnih vozil izjemno pomembne zanesljive informacije o položaju in času, ki jih zagotavlja evropska programa za satelitsko navigacijo Galileo in EGNOS; v zvezi s tem poziva, naj se čim prej dokončajo in izstrelijo sateliti, ki so potrebni za dokončanje evropskega navigacijskega sistema Galileo;

29. želi poudariti visoko dodano vrednost, ki jo imajo avtonomna vozila za osebe z omejeno mobilnostjo, saj jim omogočajo boljšo udeležbo v individualnem cestnem prometu in jim s tem olajšajo vsakdan;

b) Brezpilotni zrakoplovi (daljinsko vodeni zrakoplovni sistemi – RPAS)

30. priznava pozitiven napredek na področju tehnologije brezpilotnih zrakoplovov, zlasti na področju iskanja in reševanja; poudarja, da je treba z okvirom Unije za brezpilotne zrakoplove zagotoviti varnost, varovanje in zasebnost državljanov Unije, ter poziva Komisijo k nadaljnjemu ukrepanju v zvezi s priporočili iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 29. oktobra 2015 o varni uporabi daljinsko vodenih zrakoplovnih sistemov (RPAS), splošno znanih kot brezpilotna zračna plovila, na področju civilnega letalstva⁽¹⁾; poziva Komisijo, naj pripravi oceno varnosti v zvezi z množično uporabo

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0390.

Četrtek, 16. februar 2017

brezpilotnih zrakoplovov; poziva jo tudi, naj prouči možnost obvezne opremljenosti RPAS s sistemom za sledljivost in identifikacijo, ki bo v realnem času omogočal ugotavljanje položaja delujočih RPAS; opozarja, da bi morali poenotenost in varnost brezpilotnih zrakoplovov zagotoviti ukrepi iz Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;

Roboti za nego

31. poudarja, da so sčasoma postale raziskave in razvoj na področju robotov za nego in oskrbo starejših pogostejše in cenejše, izdelki pa vse bolj funkcionalni in širše sprejeti med potrošniki; ugotavlja, da imajo take tehnologije, ki zagotavljajo preprečevanje, pomoč, spremljanje, spodbujanje in družbo starejšim ljudem, invalidom in ljudem z demenco, kognitivnimi motnjami ali izgubo spomina, široko področje uporabe;

32. poudarja, da je človeški stik eden od temeljnih vidikov nege ljudi; meni, da bi prakse nege ob nadomestitvi človeškega dejavnika z roboti izgubile človeško toplino, vendar na drugi strani priznava, da bi lahko roboti opravljali avtomatizirane naloge nege in olajšali delo negovalnih pomočnikov, hkrati pa okrepili človeško nego in bolj ciljno usmerili proces rehabilitacije, s čimer bi zdravstvenemu osebju in negovalcem omogočili, da bi več časa posvetili diagnozi in bolj načrtovanim možnostim zdravljenja; poudarja, da bodo kljub potencialu robotike, da izboljša mobilnost in vključevanje invalidov in starejših, človeški negovalci še vedno potrebni ter bodo še naprej pomemben in ne popolnoma nadomestljiv vir družbene interakcije;

Medicinski roboti

33. poudarja pomen ustreznega izobraževanja, usposabljanja in priprav za zdravstvene delavce, kot so zdravniki in negovalni pomočniki, da bi zagotovili kar najboljšo strokovno usposobljenost in varovali ter zaščitili zdravje bolnikov; poudarja, da je treba določiti minimalne poklicne zahteve, ki jih mora izpolnjevati kirurg, da bi operiral in bi se mu dovolila uporaba kirurških robotov; meni, da je temeljnega pomena spoštovati načelo nadzorovane avtonomnosti robotov, na podlagi katerega so začetno programiranje zdravljenja in končne odločitve o njegovem poteku vedno v rokah kirurga človeka; poudarja, da je za uporabnike posebno pomembno usposabljanje, pri katerem bodo lahko spoznali tehnološke zahteve na tem področju; opozarja na naraščajoči trend samodiagnoz z uporabo mobilnega robota in, posledično, na potrebo, da se zdravniki usposobijo za obravnavo samodiagnosticiranih primerov; meni, da uporaba take tehnologije ne sme omejevati odnosa med zdravnikom in bolnikom ali mu škodovati, temveč mora zdravniku pomagati pri postavljanju diagnoze in/ali zdravljenju z namenom zmanjšanja tveganja za človeške napake ter izboljšanja kakovosti življenja in pričakovane življenjske dobe;

34. meni, da so medicinski roboti čedalje bolj prisotni pri izvajanju izredno preciznih kirurških posegov in repetitivnih postopkov, da imajo potencial za izboljšanje rezultatov pri rehabilitaciji in da zagotavljajo zelo učinkovito logistično podporo v bolnišničnih ustanovah; ugotavlja, da bi medicinski roboti lahko tudi zmanjšali stroške zdravstvenega varstva, tako da bi zdravstvenim delavcem omogočili, da se z zdravljenja preusmerijo na preprečevanje, in tako da bi bilo več proračunskih sredstev na voljo za boljše prilagajanje raznolikim potrebam bolnikov, stalno usposabljanje zdravstvenih delavcev in raziskave;

35. poziva Komisijo, naj še pred datumom začetka uporabe Uredbe (EU) 2017/745 o medicinskih pripomočkih zagotovi, da bodo postopki preskušanja novih medicinskih robotskih pripomočkov varni, še posebej kadar se pripomočki vsadijo v človeško telo;

Popravljanje in izboljšanje človeka

36. se zaveda dosedanjega velikega napredka in bodočih možnosti robotike na področju popravljanja in nadomeščanja poškodovanih organov in človeških funkcij, pa tudi zapletenih vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi s tem, zlasti glede možnosti izboljšanja človeka, saj utegnejo medicinski roboti, zlasti kibernetско-fizični sistemi, spremeniti naše pojmovanje, kaj je zdravo človeško telo, ker se lahko nosijo neposredno na telesu ali se vsadijo vanj; poudarja, da je treba nemudoma ustanoviti odbore za robotsko etiko v bolnišnicah in drugih zdravstvenih ustanovah, ki bodo sestavljeni iz ustreznega osebja in bodo obravnavali neobičajna in zapletena etična vprašanja, ki vplivajo na nego in zdravljenje bolnikov, ter

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L 79, 19.3.2008, str. 1).

Četrtek, 16. februar 2017

pomagali pri reševanju teh vprašanj; poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo smernice v podporo ustanovitvi in delovanju takih odborov;

37. poudarja, da je treba za področje življenjsko nujne medicinske uporabe robotike, kot so robotske proteze, zagotoviti stalen in trajen dostop do vzdrževanja, izboljšav, zlasti pa nadgradenj programske opreme, da se bodo odpravile motnje v delovanju in pomanjkljivosti;

38. priporoča vzpostavitev neodvisnih zaupanja vrednih ustanov, ki bodo ohranjale potrebna sredstva, da bi osebam, ki nosijo življenjsko nujne in napredne medicinske naprave, omogočile vzdrževanje, popravila in izboljšanja, vključno z nadgradnjo programske opreme, zlasti če teh storitev prvotni ponudnik ne izvaja več; priporoča uvedbo obveznosti za proizvajalce, da omenjenim neodvisnim in zaupanja vrednim ustanovam v ta namen dostavijo celovito dokumentacijo o zasnovi in sestavi naprav, vključno z izvorno kodo, podobno kot poteka zbiranje obveznega izvoda publikacij v nacionalni knjižnici;

39. opozarja na tveganja, povezana z možnostjo vdora v kibernetiko-fizične sisteme, povezane s človeškim telesom, njihovega izklopa ali izbrisa njihovega spomina, kar bi lahko ogrozilo človeško zdravje, v skrajnih primerih pa celo življenje, in zato poudarja, da mora biti zaščita teh sistemov prednostna naloga;

40. poudarja pomen zagotavljanja enakega dostopa do takih tehnoloških inovacij, orodij in posegov za vse ljudi; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo razvoj podpornih tehnologij, da se bosta olajšala njihov razvoj in sprejemanje pri ljudeh, ki jih potrebujejo, v skladu s členom 4 Konvencije OZN o pravicah invalidov, ki jo je podpisala tudi Unija;

Izobraževanje in zaposlovanje

41. opozarja na napoved Komisije, da bi lahko do leta 2020 v Evropi primanjkovalo do 825 000 strokovnjakov na področju IKT in da bodo za 90 % delovnih mest potrebne vsaj osnovne digitalne kompetence; pozdravlja pobudo Komisije, da predlaga načrt za morebitno uporabo in pregled okvira za digitalne kompetence in deskriptorjev digitalnih kompetenc za vse ravni učečih se posameznikov, ter jo poziva, naj zagotovi precejšnje podporo za razvoj digitalnih spretnosti v vseh starostnih skupinah in ne glede na zaposlitveni status, saj je to prvi korak k boljši uskladitvi primanjkljavev in povpraševanja na trgu dela; poudarja, da razvoj na področju robotike od držav članic zahteva oblikovanje prožnejšega usposabljanja in izobraževalnega sistema, da bi zagotovili usklajenost strategij usposabljanj in potreb gospodarske panoge robotike;

42. meni, da bi povečanje zanimanja mladih žensk za kariero na digitalnem področju in večja zaposljivost žensk na delovnih mestih na digitalnem področju koristili digitalni industriji, ženskam samim in evropskemu gospodarstvu; poziva Komisijo in države članice, naj začnejo pobude za podporo ženskam na področju IKT in za izboljšanje njihovih e-kompetenc;

43. poziva Komisijo, naj začne analizirati in spremljati srednje- in dolgoročne trende zaposlovanja, pri čemer naj se posebej osredotoči na ustvarjanje novih delovnih mest, njihovo premeščanje in izgubo na različnih področjih kvalifikacij, da bo jasno, na katerih področjih se ustvarjajo nova delovna mesta in na katerih se delovna mesta odpravljajo zaradi vse večje uporabe robotov;

44. poudarja, kako pomembno je predvideti družbene spremembe, obenem pa upoštevati učinke, ki bi jih lahko imela razvoj in uporaba robotike in umetne inteligence; poziva Komisijo, naj analizira različne možne scenarije in njihove posledice na vzdržnost sistemov socialne varnosti v državah članicah;

45. poudarja, da je pomembna prilagodljivost večšin, obenem pa so v izobraževanju pomembne socialne, ustvarjalne in digitalne veščine; je prepričan, da morajo šole sicer posredovati akademsko znanje, vseživljenjsko učenje pa je treba doseči z dejavnostmi, ki potekajo celo življenje;

46. se zaveda ogromnega potenciala robotike za izboljšanje varnosti pri delu, in sicer s prenosom več nevarnih in škodljivih nalog z ljudi na robote, obenem pa se zaveda, da bi se zaradi vse večjega števila interakcij med človekom in roboti na delovnem mestu pojavila nova tveganja; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno uveljaviti stroga in v prihodnost usmerjena pravila za interakcije med človekom in robotom, da bi zagotovili zdravje, varnost in spoštovanje temeljnih pravic na delovnem mestu;

Četrtek, 16. februar 2017

Vpliv na okolje

47. ugotavlja, da bi morali pri razvoju robotike in umetne inteligence omejiti vplive na okolje, in sicer z učinkovito porabo energije, energetske učinkovitostjo, spodbujanjem uporabe energije iz obnovljivih virov in redkih surovin, minimalnimi odpadki, na primer električnimi in elektronskimi, ter popravljivostjo; zato poziva Komisijo, naj v vse politike Unije na področju robotike vključi načela krožnega gospodarstva; ugotavlja, da bo imela uporaba robotike tudi pozitiven učinek na okolje, zlasti na področju kmetijstva, preskrbe s hrano in prometa, predvsem zaradi zmanjšanja velikosti strojev in manjše porabe gnojil, energije in vode, pa tudi zaradi preciznega kmetovanja in optimizacije poti;

48. poudarja, da bodo kibernetiko-fizični sistemi privedli do oblikovanja energetskih in infrastrukturnih sistemov, s katerimi bo mogoče nadzorovati pretok električne energije od proizvajalca do odjemalca, obenem pa bodo privedli do oblikovanja t. i. proizvajalcev-odjemalcev, ki proizvajajo in porabljajo energijo; to bo omogočilo velike okoljske koristi;

Odgovornost

49. meni, da je civilna odgovornost za škodo, ki jo povzročijo roboti, ključno vprašanje, ki ga je treba preučiti in obravnavati na ravni EU, da se zagotovijo enakovredna učinkovitost, preglednost in doslednost pri uresničevanju pravne gotovosti v celotni Evropski uniji, ki bodo v korist tako državljanom in potrošnikom kot podjetjem;

50. ugotavlja, da bo razvoj robotske tehnologije zahteval večje razumevanje potrebne podlage za dejavnost, ki jo skupaj izvajata človek in robot, ki mora temeljiti na dveh osnovnih soodvisnih razmerjih, in sicer predvidljivosti in vodljivosti; želi poudariti, da sta ti dve vrsti soodvisnega razmerja ključni za določitev, katere informacije je treba razdeliti med robote in ljudi ter kako vzpostaviti skupno osnovo med človekom in roboti, da bi omogočili njihovo nemoteno skupno delovanje;

51. poziva Komisijo, naj na podlagi člena 114 PDEU in v skladu s priporočili iz Priloge predloži predlog zakonodajnega instrumenta o pravnih vprašanjih v zvezi z razvojem robotike in umetne inteligence ter njuno uporabo, kot ju je mogoče predvideti v naslednjih 10 do 15 letih, skupaj z nezakonodajnimi instrumenti, kot so smernice in pravila ravnanja;

52. meni, da ne glede na to, katera pravna rešitev se bo uporabljala za civilno odgovornost za škodo, ki jo povzročijo roboti, v primerih, ko ni povzročena materialna škoda, prihodnji zakonodajni instrument nikakor ne bi smel omejevati vrste ali obsega škode, ki bi jo bilo morda treba nadomestiti, niti ne bi smel omejevati oblik nadomestila za škodo, ki bi se ponudilo oškodovancu, le zato, ker je škodo povzročil nečloveški povzročitelj;

53. meni, da bi moral prihodnji zakonodajni instrument temeljiti na poglobljeni oceni, v kateri bi Komisija odločila, ali bi se moral uporabljati pristop objektivne odgovornosti ali pristop obvladovanja tveganja;

54. se obenem zaveda, da so za objektivno odgovornost potrebni samo dokazi o nastanku škode in vzročna povezava med škodljivim delovanjem robota in škodo, ki je bila povzročena oškodovancu;

55. ugotavlja, da se pristop obvladovanja tveganja ne osredotoča na odgovornost posameznika, ki je ravnal malomarno, temveč na osebo, ki lahko pod določenimi pogoji zmanjša tveganje in obravnava negativne vplive;

56. meni, da bi morala biti potem, ko bi se opredelile stranke, ki so končno odgovorne, njihova odgovornost sorazmerna z dejanskimi navodili, danimi robotu, in njegovo samostojnostjo, torej večja kot bi bila robotova sposobnost učenja ali samostojnost in daljše kot bi bilo usposabljanje robota, večja bi morala biti odgovornost njegovega učitelja; zlasti ugotavlja, da se pri opredeljevanju osebe, ki ji je mogoče dejansko pripisati robotovo škodljivo vedenje, spretnosti, ki so posledica usposabljanja robota, ne bi smele zamenjevati s spretnostmi, ki so odvisne izključno od robotove sposobnosti samoučenja; ugotavlja, da mora vsaj za zdaj odgovornost nositi človek in ne robot;

57. poudarja, da bi lahko bila morebitna rešitev za zapleteno pripisovanje odgovornosti za škodo, ki bi jo povzročili vse bolj samostojni roboti, obvezen sistem zavarovanja, kot se že uporablja na primer pri avtomobilih; kljub temu ugotavlja, da bi moral, drugače kot pri sistemu zavarovanja za cestni promet, pri katerem zavarovanje krije človekova dejanja in napake, sistem zavarovanja za robote upoštevati vse morebitne odgovornosti v verigi;

Četrtek, 16. februar 2017

58. meni, da bi se, kot je to praksa pri zavarovanju motornih vozil, tak sistem zavarovanja lahko dopolnil s skladom, ki bi omogočil povrnitev škode v primerih, kadar zavarovanje ne obstaja; poziva zavarovalniški sektor, naj razvije nove produkte in vrste ponudb, ki bodo sledili napredku v robotiki;

59. poziva Komisijo, naj pri presojanju učinka prihodnjega zakonodajnega instrumenta preuči, analizira in pretehta posledice vseh možnih pravnih rešitev, kot so:

- a) vzpostavitev sistema obveznega zavarovanja, kjer je to ustrezno in potrebno za posebne kategorije robotov, pri katerem bi morali podobno kot pri sistemu zavarovanja za avtomobile proizvajalci ali lastniki robotov skleniti zavarovanje za škodo, ki bi jo lahko povzročili njihovi roboti;
- b) zagotovitev, da namen kompenzacijskega sklada ne bi bil le zagotavljanje nadomestila, če škoda, ki bi jo povzročil robot, ne bi bila krita z zavarovanjem;
- c) omogočanje, da bi lahko za proizvajalca, programerja, lastnika ali uporabnika veljala omejena odgovornost, če prispeva v kompenzacijski sklad, pa tudi če sklene skupno zavarovanje, da bi zagotovili nadomestilo, v primeru da robot povzroči škodo;
- d) odločanje o tem, ali bi se ustanovil splošni sklad za vse pametne avtonomne robote ali posamezni skladi za vsako kategorijo robotov ter ali bi bilo treba prispevek plačati kot enkratno pristojbino ob dajanju robota na trg oziroma ali bi bilo treba plačevati redne prispevke skozi celotno življenjsko dobo robota;
- e) zagotovitev, da bi bila povezava med robotom in njegovim skladom razvidna iz posamezne registracijske številke, ki bi bila evidentirana v posebnem registru Unije, ki bi vsakomur, ki bi deloval v povezavi z robotom, omogočil pridobitev informacij o vrsti sklada, omejitvah njegove odgovornosti v primeru materialne škode, imenih in funkcijah plačnikov prispevkov ter o vseh drugih ustreznih podrobnostih;
- f) vzpostavitev posebnega pravnega statusa za robote na dolgi rok, tako da bi vsaj najbolj napredni avtonomni roboti lahko pridobili status elektronskih oseb in bili tako odgovorni za nadomestitev škode, ki bi jo morebiti povzročili, in morebitna uporaba elektronske osebnosti v primerih, ko bi roboti sprejemali samostojne odločitve ali drugače neodvisno vzajemno delovali s tretjimi osebami;

Mednarodni vidiki

60. opozarja, da veljavnih pravil mednarodnega zasebnega prava o prometnih nesrečah, ki se uporabljajo v EU, ni nujno vsebinsko spreminjati zaradi prilagoditve razvoju avtonomnih vozil, vendar bi se s poenostavitvijo sedanjega dvojnega sistema za določitev prava, ki se uporablja (na podlagi Uredbe (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter Haaške konvencije z dne 4. maja 1971 o zakonu, ki velja za prometne nesreče), izboljšala pravna gotovost in omejile možnosti za izbiranje najugodnejšega sodišča;

61. ugotavlja, da je treba razmisliti o spremembah mednarodnih sporazumov, kot sta Dunajska konvencija z dne 8. novembra 1968 o cestnem prometu in Haaška konvencija o zakonu, ki velja za prometne nesreče;

62. pričakuje, da bo Komisija poskrbela, da države članice enotno izvajajo mednarodno zakonodajo, na primer Dunajsko konvencijo, ki jo je treba spremeniti, da bi omogočili vožnjo brez voznika, in poziva Komisijo, države članice in industrijo, naj čim prej uresničijo cilje Amsterdamske izjave;

63. močno spodbuja mednarodno sodelovanje pri nadzoru družbenih, etičnih in pravnih izzivov ter pri določanju regulativnih standardov pod okriljem Organizacije združenih narodov;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti („Rim II“) (UL L 199, 31.7.2007, str. 40).

Četrtek, 16. februar 2017

64. poudarja, da bi morale omejitve in pogoji iz Uredbe (ES) št. 428/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ o trgovini z blagom z dvojno rabo, tj. blagom, programsko opremo in tehnologijo, ki se lahko uporabljajo v civilne in vojaške namene in/ali lahko prispevajo k širjenju orožja za množično uničevanje, veljati tudi za uporabe v robotiki;

Končni vidiki

65. na podlagi člena 225 PDEU zahteva, naj Komisija na podlagi člena 114 PDEU predloži predlog direktive o pravilih civilnega prava o robotiki, ki upošteva priporočila v Prilogi;

66. potrjuje, da ta priporočila spoštujejo temeljne pravice in načelo subsidiarnosti;

67. meni, da bi imel zahtevani predlog finančne posledice, če bi se ustanovila nova evropska agencija;

o

o o

68. naroči svojemu predsedniku, naj posreduje to resolucijo in priložena priporočila Komisiji in Svetu.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo (UL L 134, 29.5.2009, str. 1).

Četrtek, 16. februar 2017

PRILOGA K RESOLUCIJI:

PRIPOROČILA O VSEBINI ZAHTEVANEGA PREDLOGA

Opredelitev in razvrstitev „pametnih robotov“

Določiti bi bilo treba skupno evropsko opredelitev pametnega avtonomnega robota, ki bo po potrebi vključevala opredelitve njegovih podkategorij in upoštevala naslednje značilnosti:

- zmogljivost za pridobitev avtonomnosti prek senzorjev in/ali z izmenjavo podatkov z lastnim okoljem (medsebojna povezanost) in analizo teh podatkov,
- zmogljivost za učenje na podlagi izkušenj in interakcije,
- obliko robotove fizične podpore,
- zmogljivost za prilagoditev vedenja in dejanj okolju.

Registracija pametnih robotov

Za namene sledljivosti in spodbujanje izvajanja nadaljnjih priporočil bi bilo treba uvesti sistem za registracijo naprednih robotov, ki bi temeljil na merilih, določenih za razvrstitev robotov. Sistem registracije in evidenca bi morala biti vzpostavljena za celotno Unijo in njen notranji trg, upravljala pa bi ju lahko pooblaščenca agencija EU za robotiko in umetno inteligenco, če se ustanovi.

Civilna odgovornost

Katera koli izbrana pravna rešitev, ki bi se uporabljala za odgovornost robotov in umetne inteligence v primerih, ko ni povzročena materialna škoda, nikakor ne bi smela omejevati vrste ali obsega škode, ki bi jo bilo treba nadomestiti, niti ne bi smela omejevati oblik nadomestila za škodo, ki bi se ponudilo oškodovancu, le zato, ker je škodo povzročil nečloveški povzročitelj.

Prihodnji zakonodajni instrument bi moral temeljiti na poglobljeni oceni, v kateri bi Komisija odločila, ali bi se moral uporabljati pristop objektivne odgovornosti ali pristop obvladovanja tveganja.

Uvesti bi bilo treba sistem obveznega zavarovanja, ki bi lahko temeljil na obveznosti proizvajalca, da sklene zavarovanje za samostojne robote, ki jih izdeluje.

Sistem zavarovanja bi moral biti dopolnjen s skladom, ki bi omogočil nadomestitev škode v primerih, v katerih zavarovanje ne obstaja.

Vsakršna politična odločitev o pravilih civilnega prava za robote in umetno inteligenco bi se morala sprejeti z ustreznim upoštevanjem vseevropskega raziskovalnega in razvojnega projekta, posvečenega robotiki in nevroznanosti, v okviru katerega bi znanstveniki in strokovnjaki lahko ocenili vsa povezana tveganja in posledice.

Interoperabilnost, dostop do kode in pravice intelektualne lastnine

Zagotoviti bi bilo treba interoperabilnost avtonomnih robotov, ki delujejo vzajemno in so povezani v mrežo. Po potrebi bi morali omogočiti dostop do izvorne kode, vhodnih podatkov in podrobnosti o konstrukciji, na primer v primeru preiskav nesreč in škode, ki jih povzročijo pametni roboti, pa tudi za zagotovitev njihovega nadaljnjega delovanja, dostopnosti, zanesljivosti, varnosti in zaščite.

Listina o robotiki

Komisija bi morala pri predlogih pravnih aktov o robotiki upoštevati načela, ki so vsebovana v naslednji Listini o robotiki.

Četrtek, 16. februar 2017

LISTINA O ROBOTIKI

Predlagani kodeks etičnega ravnanja v robotiki bo temelj za opredelitev etičnih načel, njihov nadzor in skladnost z njimi od faze načrtovanja in razvoja.

Okvir, pripravljen ob upoštevanju vseevropskega raziskovalnega in razvojnega projekta, posvečenega robotiki in umetni inteligenci, bi moral biti zasnovan tako, da omogoča razmišljanje in posamične prilagoditve za vsak primer posebej, da bi se tako ugotovilo, ali je neko vedenje v danih okoliščinah ustrezno ali neustrezno, in da bi se odločitve sprejemale na podlagi predhodno določene hierarhije vrednot.

Kodeks ne bi odpravil potrebe po obravnavanju vseh pomembnih pravnih izzivov na tem področju, ampak bi morala biti njegova vloga dopolnilna. S kodeksom se bo predvsem pospešila etična kategorizacija robotike, povečala se bodo prizadevanja za odgovorne inovacije na tem področju in obravnavali se bodo pomisleki javnosti.

Poseben poudarek bi bilo treba nameniti raziskovalnim in razvojnim fazam na ustrezni tehnološki poti (postopek načrtovanja, etična presoja, revizijski nadzori itd.). Kodeks bi moral obravnavati skladnost delovanja raziskovalcev, strokovnjakov, uporabnikov in načrtovalcev z etičnimi standardi, uvesti pa bi moral postopek, ki bi vzpostavil načine za reševanje ustreznih etičnih dvomov in omogočil, da bi ti sistemi delovali na etično odgovoren način.

KODEKS ETIČNEGA RAVNANJA ZA INŽENIRJE ROBOTIKE

PREAMBULA

S kodeksom ravnanja se vse raziskovalce in načrtovalce poziva, naj ravnajo odgovorno in v celoti upoštevajo potrebo po spoštovanju dostojanstva, zasebnosti in varnosti ljudi.

S kodeksom se poziva k tesnemu sodelovanju med vsemi panogami, da bi zagotovili varno, etično in učinkovito izvajanje raziskav v robotiki v Evropski uniji.

Kodeks ravnanja velja za vse raziskovalne in razvojne dejavnosti v robotiki.

Kodeks ravnanja je prostovoljen ter obsega sklop splošnih načel in smernic za ukrepe, ki naj bi jih sprejeli vsi deležniki.

Organe za financiranje raziskav v robotiki, raziskovalne organizacije, raziskovalce in odbore za etiko se spodbuja, naj v čim zgodnejših fazah proučijo prihodnje posledice tehnologij ali objektov, ki jih raziskujejo, ter naj razvijejo kulturo odgovornosti zaradi izzivov in priložnosti, ki bi se lahko pojavili v prihodnosti.

Javni in zasebni organi, pristojni za financiranje raziskav v robotiki, bi morali zahtevati izvedbo in predložitev ocene tveganja ob vsaki vložitvi predloga za financiranje raziskav v robotiki. Tak kodeks bi moral kot odgovorne povzročitelje obravnavati ljudi, ne robote.

Raziskovalci v robotiki bi se morali zavezati k spoštovanju najvišjih etičnih vrednot in najboljšemu poklicnemu ravnanju ter spoštovati naslednja načela:

dobronamernost – roboti morajo delovati v korist ljudi;

neškodovanje – doktrina „predvsem ne škoduj“, po kateri roboti ne smejo škodovati človeku;

avtonomija – sposobnost sprejetja obveščene, neprisiljene odločitve o pogojih interakcije z roboti;

pravičnost – poštena porazdelitev koristi, povezanih z robotiko, ter cenovna dostopnost zlasti robotov za domačo nego in zdravstveno oskrbo.

Četrtek, 16. februar 2017

Temeljne pravice

Pri raziskovalnih dejavnostih v robotiki bi bilo treba spoštovati temeljne pravice, načrtovanje, izvajanje, razširjanje in uporaba robotov pa bi morali biti v interesu dobrega počutja in samoodločanja posameznika in celotne družbe. Vedno je treba spoštovati človekovo dostojanstvo in avtonomijo, tako v fizičnem kot psihološkem smislu.

Previdnostni ukrepi

Raziskovalne dejavnosti v robotiki bi bilo treba izvajati v skladu s previdnostnim načelom, tj. s predvidevanjem morebitnih varnostnih vplivov, ki bi jih lahko prinesli njihovi rezultati, in s sprejetjem ustreznih previdnostnih ukrepov, sorazmernih z varstvom, ki hkrati spodbujajo napredek v korist družbe in okolja.

Vključenost

Inženirji robotike zagotavljajo preglednost in spoštovanje zakonite pravice dostopa do informacij za vse deležnike. Vključenost omogoča, da vsi deležniki, ki so vključeni v raziskovalne dejavnosti v robotiki ali jih te dejavnosti zadevajo, sodelujejo v postopkih odločanja.

Odgovornost

Inženirji robotike bi morali ostati odgovorni za družbene in okoljske vplive ter vplive na zdravje ljudi, ki bi jih robotika lahko imela na sedanje in prihodnje generacije.

Varnost

Načrtovalci robotov bi morali upoštevati in spoštovati dobro telesno počutje, varnost, zdravje in pravice ljudi. Inženirji robotike morajo ohraniti dobro počutje ljudi ob hkratnem spoštovanju človekovih pravic ter morajo nemudoma razkriti dejavnike, ki bi lahko ogrozili splošno javnost ali okolje.

Povratnost

Povratnost je kot nujni pogoj za možnost nadzora temeljni koncept pri programiranju robotov, da se ti vedejo varno in zanesljivo. Model povratnosti robotu pove, katera dejanja so povratna in, če so, kako jih je mogoče povrniti. Sposobnost razveljavitve zadnjega dejanja ali zaporedja dejanj uporabnikom omogoča, da prekličejo neželena dejanja in se vrnejo v „dobro“ fazo svojega dela.

Zasebnost

Pravico do zasebnosti je treba vedno spoštovati. Inženirji robotike bi morali zagotoviti, da se zasebne informacije varujejo in uporabljajo le na ustrezen način. Poleg tega bi morali zagotoviti, da posameznikov ni mogoče osebno prepoznati, razen v izjemnih okoliščinah in še takrat le na podlagi jasne in nedvoumne informirane privolitve. Za informirano privolitev človeka bi bilo treba zaprositi in jo pridobiti pred vsako interakcijo med človekom in strojem. Inženirji robotike so odgovorni za razvoj in spoštovanje postopkov za veljavno privolitev, zaupnost, anonimnost, pošteno obravnavanje in dolžno pravno postopanje. Načrtovalci bodo izpolnili vsako zahtevo po uničenju kakršnih koli povezanih podatkov in njihovi odstranitvi iz podatkovnega niza.

Povečanje koristi in zmanjšanje škode

Raziskovalci bi si morali prizadevati, da s svojim delom zagotavljajo čim večje koristi v vseh fazah, od zasnove do razširjanja. Izogibati se morajo povzročanju škode udeležencem raziskav, preiskovancem, udeležencem ali objektom poskusa, kliničnega preizkušanja ali študije. Kadar se kot neizogiben in sestavni element raziskav pojavijo tveganja, je treba razviti zanesljiva pravila za oceno in upravljanje tveganja ter delovati v skladu z njimi. Praviloma tveganje za škodo ne bi smelo biti večje, kot se lahko pojavi v običajnem življenju, tj. ljudje ne bi smeli biti izpostavljeni tveganjem, ki so večja od

Četrtek, 16. februar 2017

takšnih, ki so jim izpostavljeni v svojem običajnem načinu življenja, ali ki so takšnim tveganjem dodana. Delovanje robotskega sistema bi moral vedno temeljiti na celoviti oceni tveganja, ki bi morala izhajati iz načel previdnosti in sorazmernosti.

KODEKS ZA ODBORE ZA RAZISKOVALNO ETIKO

Načela

Neodvisnost

Postopek etične presoje bi moral biti neodvisen od raziskave same. S tem načelom se poudarja potreba po preprečevanju nasprotja interesov med raziskovalci in tistimi, ki presojojo pravila etike, ter med izvajalci presoje in upravljalnimi strukturami organizacije.

Pristojnost

Postopek etične presoje bi morali izvajati osebe z ustreznim strokovnim znanjem in izkušnjami, pri čemer je treba skrbno upoštevati različna članstva in usposabljanje odborov za raziskovalno etiko na področju etike.

Preglednost in odgovornost

Postopek presoje bi moral potekati odgovorno in tako, da omogoča nadzor. Odbori za raziskovalno etiko se morajo zavedati svoje odgovornosti in biti ustrezno umeščeni v organizacijske strukture, ki omogočajo, da ti odbori delujejo pregledno ter da se pri postopkih spoštujejo in preverjajo standardi.

Vloga odbora za raziskovalno etiko

Odbor za raziskovalno etiko je praviloma odgovoren za presojanje vseh raziskav, ki vključujejo ljudi in jih izvajajo posamezniki, ki so zaposleni pri zadevni ustanovi ali jih ta zaposluje; pri tem zagotavlja, da je etična presoja neodvisna, ustrezna in pravočasna; varuje dostojanstvo, pravice in dobro počutje udeležencev raziskave; preveri varnost raziskovalca oz. raziskovalcev; preuči legitimne interese drugih deležnikov; izvaja informirane presoje znanstvene vrednosti predlogov; poda informirana priporočila za raziskovalca, če za predlog ugotovi, da je v nekaterih vidikih pomanjkljiv.

Sestava odbora za raziskovalno etiko

Odbor za raziskovalno etiko bi moral biti praviloma multidisciplinaren in vključevati moške in ženske; biti bi moral sestavljen iz članov z obsežnimi izkušnjami in strokovnim znanjem na področju robotskih raziskav. Mehanizem imenovanja bi moral biti tak, da je odbor ustrezno uravnoteženo sestavljen iz članov, ki imajo znanstveno strokovno znanje, ozadje s področja filozofije, prava ali etike, obenem pa vključujejo laična mnenja, ter da vključuje vsaj enega člana s specialističnim znanjem etike, uporabnike specialističnih zdravstvenih, izobraževalnih ali socialnih storitev, kadar so te glavni predmet raziskovalnih dejavnosti, in posameznike s posebnim metodološkim strokovnim znanjem v zvezi z raziskavo, ki jo presojo; sestavljen mora biti tako, da se prepreči nasprotje interesov.

Spremljanje

Vse raziskovalne organizacije bi morale uvesti ustrezne postopke za spremljanje izvajanja raziskav, ki jih je odobril odbor za raziskovalno etiko, dokler te niso končane, ter zagotoviti stalne preglede, kadar se v skladu z načrtom raziskave sčasoma predvidijo spremembe, ki bi jih bilo treba obravnavati. Spremljanje bi moralo biti sorazmerno z vrsto in stopnjo tveganja, povezanega z raziskavo. Kadar odbor za raziskovalno etiko meni, da poročilo o spremljanju odpira pomembna vprašanja o etičnem izvajanju študije, bi moral zahtevati popolno in podrobno poročilo o raziskavi, da se izvede celovita etična presoja. Kadar se ugotovi, da je izvajanje študije neetično, bi bilo treba razmisliti o umiku dovoljenja zanjo, raziskave pa začasno prekiniti ali ustaviti.

Četrtek, 16. februar 2017

DOVOLJENJE ZA NAČRTOVALCE

- Pred postopkom načrtovanja, razvoja in izvedbe takih tehnologij, med njim in po njem bi bilo treba spoštovati evropske vrednote dostojanstva, avtonomije in samoodločanja, svobode in pravičnosti, vključno s potrebo po tem, da se (ranljivim) uporabnikom ne škoduje ter se jih ne poškoduje, zavaja ali izkorišča.
- Pri vseh vidikih delovanja robota bi bilo treba vključiti načela zanesljivega systemskega načrtovanja, tako za načrtovanje strojne kot programske opreme in za vsako obdelavo podatkov na platformi ali zunaj nje za varnostne namene.
- Vključiti bi bilo treba značilnosti vgrajene zasebnosti za zagotovitev, da se zasebne informacije varujejo in uporabljajo le na ustrezen način.
- Vključiti bi bilo treba očitne mehanizme za zavrnitev (stikala za izklop v sili), ki bi morali biti v skladu z razumnimi cilji načrtovanja.
- Zagotoviti bi bilo treba, da robot deluje na način, ki je skladen z lokalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi etičnimi in pravnimi načeli.
- Zagotoviti bi bilo treba, da je mogoče korake robotovega odločanja rekonstruirati in izslediti.
- Zagotoviti bi bilo treba, da se pri programiranju robotskih sistemov zahtevata največja mogoča preglednost in predvidljivost robotovega vedenja.
- Analizirati bi bilo treba predvidljivost sistema človek-robot, in sicer tako da se preučijo negotovosti pri razlagi in dejanjih ter morebitne robotske ali človeške napake.
- V fazi načrtovanja robota bi bilo treba razviti orodja za sledenje. Ta orodja bodo strokovnjakom, upravljavcem in uporabnikom olajšala pripisovanje odgovornosti in razlago za vedenje robota, pa čeprav omejeno, na različnih ravneh.
- Oblikovati bi bilo treba pravila načrtovanja in vrednotenja ter skupaj z morebitnimi uporabniki in deležniki ovrednotiti koristi in tveganja robotike, tudi v kognitivnem, psihološkem in okoljskem smislu.
- Zagotoviti bi bilo treba, da je mogoče robote v interakciji z ljudmi prepoznati kot robote.
- Zagotoviti bi bilo treba varnost in varovati zdravje tistih, ki imajo interakcijo in so v stiku z roboti, saj morajo biti roboti kot izdelki načrtovani na podlagi postopkov, ki zagotavljajo njihovo varnost. Inženir robotike mora varovati dobro počutje ljudi, pri čemer mora spoštovati človekove pravice, ter ne sme razviti robota brez zagotavljanja varnosti, učinkovitosti in povratnosti delovanja sistema.
- Pred preizkušanjem robota v resničnem okolju ali vključitvijo ljudi v postopke njegovega načrtovanja in razvoja bi bilo treba pridobiti pozitivno mnenje odbora za raziskovalno etiko.

DOVOLJENJE ZA UPORABNIKE

- Robota je dovoljeno uporabljati, ne da bi tvegali povzročitev fizične ali psihološke škode ali skrbeli, da bi do nje prišlo.
- Morali bi imeti pravico, da od robota pričakujete, da bo izvajal vse naloge, za katere je bil izrecno načrtovan.
- Zavedati bi se bilo treba, da ima lahko vsak robot omejene sposobnosti dojemanja, kognitivnega zaznavanja in aktiviranja.

Četrtek, 16. februar 2017

- Spoštovati bi bilo treba človeško ranljivost, tako fizično kot psihološko, in čustvene potrebe ljudi.
  - Upoštevati bi bilo treba pravice posameznikov do zasebnosti, vključno z izklopom zaslonov med izvajanjem intimnih postopkov.
  - Osebnih podatkov ni dovoljeno zbirati, uporabljati ali razkrivati brez izrecnega soglasja osebe, na katero se nanašajo.
  - Robota ni dovoljeno uporabljati na način, ki bi bil v nasprotju z etičnimi ali pravnimi načeli in standardi.
  - Nobenega robota ni dovoljeno spremeniti tako, da bi lahko deloval kot orožje.
-

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0052

Evropska pobuda za računalništvo v oblaku

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o evropski pobudi za računalništvo v oblaku (2016/2145(INI))

(2018/C 252/26)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. aprila 2016 z naslovom Evropska pobuda za računalništvo v oblaku – vzpostavljanje konkurenčnega podatkovnega gospodarstva znanja v Evropi (COM(2016)0178) in delovnega dokumenta služb Komisije, ki je priložen temu sporočilu (SWD(2016)0106),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. maja 2015 z naslovom Strategija za enotni digitalni trg za Evropo (COM(2015)0192) in delovnega dokumenta služb Komisije, ki je priložen temu sporočilu (SWD(2015)0100),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2014 z naslovom Uspešnemu podatkovno vodenemu gospodarstvu naproti (COM(2014)0442),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. oktobra 2012 z naslovom Močnejša evropska industrija za rast in oživitev gospodarstva (COM(2012)0582),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. septembra 2012 z naslovom Sprostitev potenciala računalništva v oblaku v Evropi (COM(2012)0529),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. februarja 2012 z naslovom Visoko zmogljivo računalništvo: položaj Evrope v globalni tekmi (COM(2012)0045),
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 27. maja 2016 o prehodu na sistem odprte znanosti,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 29. maja 2015 o odprtih, podatkovno intenzivnih in omrežnih raziskavah kot gonilni sili za hitrejšo in širšo inovacijo,
- ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 5. maja 2010 o novi digitalni agendi za Evropo: 2015.eu⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa (EU) 2015/2240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o uvedbi programa za interoperabilnostne rešitve in skupne okvire za evropske javne uprave, podjetja in državljane (program ISA²) kot sredstvo za posodobitev javnega sektorja⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2013/37/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o spremembi Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja⁽³⁾ (direktiva o informacijah javnega sektorja),

⁽¹⁾ UL C 81 E, 15.3.2011, str. 45.

⁽²⁾ UL L 318, 4.12.2015, str. 1.

⁽³⁾ UL L 175, 27.6.2013, str. 1.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2016 o sporočilu Komisije „Uspešnemu podatkovno vodenemu gospodarstvu naproti“⁽¹⁾,
- ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 19. januarja 2016 z naslovom „Aktu za enotni digitalni trg naproti“⁽²⁾,
- ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2014 o ponovni industrializaciji Evrope za spodbujanje konkurenčnosti in trajnosti⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. decembra 2013 o sprostitvi potenciala računalništva v oblaku v Evropi⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 16. januarja 2013 o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o sprostitvi potenciala računalništva v oblaku v Evropi (TEN/494),
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z naslovom „Evropska pobuda za računalništvo v oblaku – razvoj konkurenčnega gospodarstva v Evropi, ki temelji na podatkih in znanju“ (2016 TEN/592 EESC-2016),
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z naslovom „Evropska pobuda za računalništvo v oblaku in prednostne naloge na področju standardizacije IKT za enotni digitalni trg“ (SEDEC-VI-012),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. junija 2016 z naslovom „Novi program znanj in spretnosti za Evropo – z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost“ (COM(2016)0381),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatkov)⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji⁽⁶⁾ (direktiva o varnosti omrežij in informacij);
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 14. septembra 2016 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (COM(2016)0590),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. maja 2016 z naslovom „Spletne platforme in enotni digitalni trg: priložnosti in izzivi za Evropo“ (COM(2016)0288),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. decembra 2015 z naslovom „Na poti k sodobnemu, bolj evropskemu okviru za avtorske pravice“ (COM(2015)0626),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. aprila 2016 z naslovom „Prednostne naloge na področju standardizacije IKT za enotni digitalni trg“ (COM(2016)0176),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0089.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0009.

⁽³⁾ UL C 482, 23.12.2016, str. 89.

⁽⁴⁾ UL C 468, 15.12.2016, str. 19.

⁽⁵⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 194, 19.7.2016, str. 1.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju poročila „*Open Innovation, Open Science, Open to the World – a vision for Europe*“ (Odpрте inovacije, odprta znanost, odprta svetu – vizija za Evropo), ki ga je maja 2016 objavil generalni direktorat Evropske komisije za raziskave in inovacije;
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0006/2017),
- A. ker trenutno razpoložljive zmogljivosti v EU ne zadostujejo in se zato podatki, ki jih proizvedeta raziskovanje in industrija v EU, pogosto obdelajo drugod, zato se morajo evropski raziskovalci in inovatorji seliti zunaj EU, kjer je večja podatkovna in računalniška zmogljivost bolj neposredno dostopna;
- B. ker pomanjkanje jasne strukture spodbud za izmenjavo podatkov, pomanjkljiva interoperabilnost znanstvenih podatkovnih sistemov in razdrobljenost znanstvenih podatkovnih infrastruktur, tako čezmejno kot med disciplinami, preprečujejo, da bi v celoti izkoristili potencial podatkovno vodene znanosti;
- C. ker EU zaradi pomanjkanja naložb v vzpostavitev celovitega sistema visoko zmogljivega računalništva zaostaja pri njegovem razvoju, medtem ko države, kot so ZDA, Kitajska, Japonska in Rusija veliko vlagajo v tovrstne sisteme in jih vključujejo v nacionalne programe kot strateško prednostno nalogo, da bi jih razvile;
- D. ker je polni potencial računalništva v oblaku za Evropo mogoče doseči le, ko se bodo lahko podatki prosto pretakali po Uniji z jasnimi pravili in ko bodo imel mednarodni pretok podatkov vse večjo vlogo v evropskem in svetovnem gospodarstvu;
- E. ker zmožnost analize in izkoriščanja velepodatkov spreminja metode znanstvenega raziskovanja;
- F. ker se v sporočilu Komisije z naslovom „Evropska pobuda za računalništvo v oblaku – razvoj konkurenčnega gospodarstva v Evropi“ priznava, da je potencial odprte znanosti in računalništva v oblaku za preobrazbo del evropskega digitalnega gospodarstva;
- G. ker se politike dostopa za povezovanje v mreže, hrambo podatkov in računalništvo med državami članicami razlikujejo, kar onemogoča združljivost ter upočasnjuje kroženje znanja;
- H. ker so lahko splošna uredba o varstvu podatkov, direktiva o varnosti omrežij in informacij ter strategija za enotni digitalni trg osnova za konkurenčno in cvetoče evropsko digitalno gospodarstvo, odprto za vse tržne udeležence, ki spoštujejo pravila;
- I. ker so podatki surovina digitalnega gospodarstva in ker je njihova uporaba bistvena za digitalizacijo evropske znanosti in industrije ter za razvoj novih tehnologij in ustvarjanje novih delovnih mest;
- J. ker nedavno sprejeta splošna uredba o varstvu podatkov vsebuje močna varovala za varstvo osebnih podatkov in je treba zagotoviti harmoniziran pristop k njenemu izvajanju;
- K. ker je bilo v strategiji Evropske komisije za enotni digitalni trg iz leta 2015 obljubljeno, da bodo odpravljene omejitve za prost pretok podatkov in neutemeljene omejitve glede lokacije podatkov za hrambo ali obdelavo;

Četrtek, 16. februar 2017

- L. ker mora Komisija nujno vložiti trdne predloge za odpravo omejitev za prost pretok podatkov, če naj bi s tem ustvarili karseda dober enotni digitalni trg;
- M. ker pri uvajanju in razvoju storitev v oblaku nastajajo izzivi zaradi, saj v Evropi ni dovolj visokohitrostne infrastrukture in omrežij;
- N. ker bo cilj pospeševanja in podpore za izvajanje in dolgoročno trajnost raziskovalne in podatkovne infrastrukture, vključno z najsodobnejšimi visoko zmogljivimi računalniškimi centri in drugimi mrežami raziskovalne infrastrukture, s tesnejšim sodelovanjem in izmenjavo rezultatov pomagal pri odzivanju na velike izzive v znanosti, industriji in družbi;
- O. ker količina podatkov narašča kot še nikoli doslej in bo do leta 2020 dosegla 16 bilijonov gigabajtov podatkov, kar pomeni, da se bodo podatki množili z letno stopnjo rasti 236 %;
- P. ker je uspešnost podatkovno vodenega gospodarstva odvisna od širšega ekosistema informacijsko-komunikacijske tehnologije, vključno z internetom stvari za pridobivanje virov, visokohitrostnimi širokopasovnimi omrežji za prenos in računalništvom v oblaku za obdelavo podatkov, pa tudi od usposobljenih znanstvenikov in delavcev;
- Q. ker so sodelovanje med evropskimi znanstveniki, uporaba in izmenjava podatkov, vedno v skladu z organi za varstvo podatkov, ter uporaba novih tehnoloških rešitev, vključno z računalništvom v oblaku in digitalizacijo evropske znanosti, ključnega pomena za razvoj enotnega digitalnega trga; ker bo evropski oblak za odprto znanost dobro vplival na znanstveni razvoj v Evropi; in ker ga je treba razvijati in uporabljati ob ustreznem upoštevanju temeljnih pravic iz Listine EU o temeljnih pravicah;

Splošno

1. pozdravlja evropski oblak za odprto znanost kot model za uporabo oblaka v zasebnem in javnem sektorju; pozdravlja načrt Komisije, da čim prej razširi bazo uporabnikov na industrijo in vlade;
2. pozdravlja sporočilo Komisije z naslovom „Evropska pobuda za računalništvo v oblaku – razvoj konkurenčnega gospodarstva v Evropi, ki temelji na podatkih in znanju“ in meni, da je to prvi korak pri postavljanju ustreznih temeljev za odprte in konkurenčne evropske ukrepe na področju računalništva v oblaku in visoko zmogljivega računalništva;
3. izraža zadovoljstvo, da je Komisija v okviru izvajanja strategije za enotni digitalni trg in svežnja za digitalizacijo evropske industrije objavila evropsko pobudo za računalništvo v oblaku, s čimer spodbuja rast evropskega digitalnega gospodarstva, prispeva h konkurenčnosti evropskih podjetij in storitev ter krepi položaj na svetovnem trgu; poziva Komisijo, naj z jasno opredeljenimi ukrepi zagotovi, da bo ta pobuda ustrezala svojemu namenu, da bo usmerjena navzven, ustrezna tudi v prihodnosti in da ne bo ustvarjala nesorazmernih ali neutemeljenih ovir;
4. poudarja, da mora Evropska unija postati središče globalnih raziskav ter da je treba ustvariti kritično maso in grozde odličnosti; poudarja, da je treba v Evropi zagotoviti ustrezne zmogljivosti glede virov in privlačno okolje, da bi pritegnili vodilne raziskave v svetovnem merilu; poleg tega poudarja, da je nadvse pomembno, da je Evropa odprta za mednarodne raziskovalce in s tem privablja mednarodne naložbe, če naj postane najkonkurenčnejše na znanju temelječe gospodarstvo na svetu;
5. želi poudariti, da je treba pospešiti delo na področju standardizacije računalništva v oblaku; poudarja, da bodo boljši standardi in interoperabilnost omogočili komunikacijo med različnimi sistemi, ki temeljijo na računalništvu v oblaku, ter pri proizvodih in storitvah v oblaku preprečili vezanost na ponudnika; poziva Komisijo, naj pri oblikovanju odprtih standardov za to področje tesno sodeluje s komercialnimi ponudniki storitev v oblaku;

Četrtek, 16. februar 2017

6. poudarja, da dodana vrednost te evropske pobude temelji na izmenjavi odprtih podatkov ter razvoju zaupanja vrednega odprtega okolja, ki bo skupnosti omogočil hrambo, izmenjavo in ponovno uporabo znanstvenih podatkov in rezultatov;

7. želi poudariti, da je zelo pomembno ozaveščati o koristih računalništva v oblaku, saj je v Evropi povpraševanje po storitvah v oblaku še vedno premajhno; poudarja, da bo računalništvo v oblaku zaradi svoje stroškovne učinkovitosti in nadgradljivosti spodbudilo gospodarsko rast; ponavlja, da so mala in srednja podjetja najpomembnejše gibalno za ustvarjanje delovnih mest in rasti; poudarja, da lahko računalništvo v oblaku tem podjetjem še posebej koristi, saj pogosto nimajo dovolj sredstev, da bi vlagala v lastne obsežne informacijske sisteme;

8. pozdravlja pristop odprte znanosti in vlogo, ki jo ta ima pri grajenju evropskega gospodarstva, temelječega na znanju, ter nadaljnjemu spodbujanju kakovosti raziskav in razvoja v Evropski uniji; poudarja, da industrija, zlasti mala in srednja podjetja, dragocenih zbranih raziskovalnih podatkov trenutno ne uporablja optimalno, in sicer ker ni prostega čezmejnega toka podatkov in dostopa do enotnih platform ali portalov, ter ugotavlja, da namerava Komisija samodejno odpreti dostop do vseh znanstvenih podatkov, pridobljenih s programom Obzorje 2020;

9. poudarja, da bi morala evropski oblak za odprto znanost spremljati celovita strategija za kibernetsko varnost, saj znanstvena skupnost potrebuje zanesljivo podatkovno infrastrukturo, ki jo bo lahko uporabljala, ne da bi pri raziskovalnem delu prihajalo do izgube ali okvare podatkov ali vdorov; poziva Komisijo, naj upošteva vprašanja kibernetske varnosti že v prvi fazi vseh svojih pobud na področju informacijske tehnologije;

10. odločno poziva Komisijo, naj bo zgled in na podlagi načel najdljivosti, dostopnosti, interoperabilnosti in ponovne uporabe omogoči privzeti dostop do podatkov raziskav (in njihovih rezultatov), financiranih z evropskimi programi, kot so Obzorje 2020, Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) ter evropski strukturni in investicijski skladi;

11. je zaskrbljen zaradi vrzeli v financiranju evropske pobude za računalništvo v oblaku, ki znaša 4,7 milijarde EUR; poziva Komisijo, naj za evropski oblak za odprto znanost in evropsko podatkovno infrastrukturo poišče ustrezne mehanizme financiranja; nadalje jo poziva, naj v okviru programa Obzorje 2020 in svojega predloga za deveti okvirni program zagotovi dovolj sredstev za to področje politike;

12. predlaga Komisiji, naj zagotovi, da bo evropski oblak za odprto znanost koristil vsem regijam v Evropi, in razmisli o tem, da bi z uporabo sredstev za regionalni razvoj pobudo še razširili;

13. poudarja, da se trenutno le 12 % sredstev, dodeljenih iz Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI), nameni za ukrepe na digitalnem področju; poziva Komisijo, naj oblikuje usmerjene ukrepe, s katerimi bi lahko pristno okrepili sodelovanje vseh skladov EU, zlasti EFSI, v projektih enotnega digitalnega trga, vključno s pobudami za souporabo podatkov, digitalno dostopnost, infrastrukturo in digitalno povezanost v Uniji, ter naj dodeli več sredstev za spodbujanje evropskih raziskav, razvoja in inovacij, med drugim na področju tehnologij za izboljšanje zasebnosti ter odprtokodne varnosti; meni, da bi bilo treba to pobudo razvijati v sinergiji z drugimi programi Obzorja 2020, vključno z zasebnim računalništvom v oblaku in storitvami e-uprave;

14. meni, da bi moral biti zasebni sektor že od začetka vključen v evropski oblak za odprto znanost, na primer s programjem kot storitvijo; poudarja, da naj bi vrzel v financiranju evropske pobude za računalništvo v oblaku v višini 4,7 milijarde EUR pomagala premostiti evropska podjetja; ugotavlja, da ni verjetno, da bi podjetja vlagala v program, če od njega ne bi imela tudi koristi;

Četrtek, 16. februar 2017

15. poudarja, da je vrhunska visoko zmogljiva računalniška infrastruktura bistvenega pomena za konkurenčnost EU; poziva Komisijo, naj do leta 2022 zagotovi, da bodo v Evropi dostopni operativni računalniki na ravni eksa;

16. poziva Komisijo, naj spodbuja sodelovanje evropskih malih in srednjih podjetij ter gospodarskih panog pri proizvodnji strojne in programske opreme za evropsko podatkovno infrastrukturo, s čimer bi okrepili evropsko gospodarstvo, trajnostno rast in ustvarjanje delovnih mest;

17. poziva Komisijo, naj skupaj z državami članicami in drugimi financerji raziskav pripravi in izvaja načrt za upravljanje in financiranje ter zagotovi, da bodo pobudi dodeljena ustrezna sredstva, omogoči pa naj tudi usklajevanje nacionalnih prizadevanj ter prepreči nepotrebno podvajanje in stroške;

18. podpira stališče, da sta interoperabilnost in prenosljivost podatkov bistveni za reševanje velikih družbenih izzivov, ki zahtevajo učinkovito izmenjavo podatkov in multidisciplinarni pristop s sodelovanjem več akterjev; ugotavlja, da je akcijski načrt, ki je predviden v sporočilu Komisije o evropski pobudi za računalništvo v oblaku (COM(2016)0178), nujen za zmanjšanje razdrobljenosti in zagotovitev uporabe raziskovalnih podatkov v skladu z načeli najdljivosti, dostopnosti, interoperabilnosti in ponovne uporabe;

19. poziva Komisijo, naj na podlagi načel popolne preglednosti in razkritja informacij pripravi akcijski načrt, v katerem naj jasno navede delovne sklope in roke ter določi rezultate, ki jih je treba doseči, vire financiranja in deležnike v celotnem procesu;

20. podpira evropski oblak za odprto znanost kot del evropske pobude za računalništvo v oblaku, ki bo ustvarila virtualno okolje, v katerem bodo lahko znanstveniki in strokovnjaki iz vseh regij, tako čezmejno kot med disciplinami, hranili, si izmenjevali, obdelovali, analizirali in ponovno uporabljali raziskovalne podatke, tudi podatke iz javno financiranih raziskav, in bo s tem odpravila razdrobljenost enotnega trga; poziva Komisijo, naj zavzame celovit pristop do odprte znanosti, ki bo vključeval skupnost odprte znanosti in neodvisne strokovnjake, da se zagotovi več jasnosti glede opredelitev, uporabljenih v sporočilu, predvsem pa naj jasno razlikuje med evropsko pobudo za računalništvo v oblaku in evropskim oblakom za odprto znanost ter ustrezno posodobi zakonodajo, da bi omogočili ponovno uporabo rezultatov raziskav;

21. meni, da evropska pobuda za računalništvo v oblaku zagotavlja naložbe v znanstveni in raziskovalni sektor, da bi ustvarili spodbude in orodja za čim obsežnejšo izmenjavo in uporabo podatkov, pri čemer je treba v Evropi zgraditi močno infrastrukturo v oblaku in podatkovno infrastrukturo;

22. poudarja, da so mala in srednja podjetja v osrčju gospodarstva EU in da si je treba bolj prizadevati za svetovno konkurenčnost malih, srednjih in zagonskih podjetij ter ustvariti najboljše možno okolje z visokokakovostnimi podatki, podatkovno analitiko, varnimi storitvami in pričakovano stroškovno učinkovitostjo, kar bo omogočilo uporabo novih obetajočih tehnoloških dosežkov;

23. poziva Komisijo, naj položi gospodarsko vzdržne temelje za evropsko računalništvo v oblaku in sprejme jasne ukrepe za spodbujanje malih in srednjih podjetij pri zagotavljanju konkurenčnih rešitev za obdelavo in hrambo podatkov na lokacijah v državah članicah;

24. želi spomniti na pozitivne rezultate, ki so jih dosegle že obstoječe vseevropske strukture, in odprte podatke, ki so na voljo v nacionalnih zmogljivostih za hrambo podatkov; potrjuje, da so na enotnem trgu še vedno številne ovire, ki preprečujejo celovito izvajanje te pobude; poziva Komisijo in države članice, naj preučijo potencial že razpoložljivih podatkov in pri vseh državah članicah zagotovijo dosledno strategijo za odprte podatke in možnosti za njihovo ponovno uporabo; ugotavlja, da morajo Komisija in države članice preučiti, ali bodo potrebne dodatne naložbe v čezmejno fizično infrastrukturo s posebnim poudarkom na povezovanju visoko zmogljivega računalništva, visokohitrostnih širokopasovnih omrežij ter hrambe velepodatkov, da bi vzpostavili uspešno podatkovno vodeno gospodarstvo; poziva Komisijo, naj v zvezi s to tematiko analizira globalna partnerstva na pobudo industrije in druga mednarodna partnerstva;

Četrtek, 16. februar 2017

25. opozarja, da je treba med malimi in srednjimi podjetji še bolj spodbujati uporabo storitev v oblaku; poudarja, da je treba ponudnikom storitev v oblaku zagotoviti dodatno usklajeno podporo pri udeležbi v digitalnem svetu, širjenju zaupanja med uporabniki in ozaveščanju o koristih sprejemanja računalništva v oblaku;

26. poudarja, da je dostop podjetij in državljanov do širokopasovnega interneta nujen za konkurenčno podatkovno gospodarstvo znanja v EU; glede tega meni, da bi moral biti razvoj oblaka povezan s pobudami, ki povečujejo dostop podjetij in državljanov do širokopasovnega interneta, zlasti na podeželju;

27. ugotavlja, da so ukrepi digitalnega izobraževanja za vse generacije, tudi pridobivanje računalniških spretnosti, nujni za razvoj računalništva v oblaku, saj bi z njimi ugotovili in odpravili pomanjkljivo tehnično znanje in znanje na področju učinkovitosti ter dosegli digitalne cilje; pozdravlja predlog, ki ga je Komisija predstavila v okviru svojega nedavno sprejetega novega programa znanj in spretnosti za Evropo in poudarja, da je treba zanj zagotoviti ustrezna finančna sredstva;

28. verjame, da zagonska podjetja za storitve računalništva v oblaku ustvarjajo nišne rešitve za hitrejše, enostavnejše, zanesljivejše, prožnejše in varnejše računalništvo v oblaku;

29. poudarja, da bi bilo treba visoko zmogljivo računalništvo, ki je pomembno za razvoj računalništva v oblaku, obravnavati kot sestavni del evropske podatkovne infrastrukture v vsem ekosistemu in vsesplošno ozaveščati o njegovih koristih;

30. poudarja, da bi bilo treba spodbujati sodelovanje akademskih krogov, raziskovalnih središč, univerz in drugih deležnikov, da bi vzdrževali in podpirali integrirano znanstveno podatkovno infrastrukturo in visoko zmogljivo računalništvo;

31. poudarja, da mora evropski oblak za odprto znanost ob sedanjih in prihodnjih storitvah, ki jih ponujajo zasebni sektor in države zunaj EU, zagotavljati pobude in storitve, s katerimi bi pretrgali ustaljene navade in zanašanje na obstoječo raziskovalno prakso;

32. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo poudarek na evropski rasti, usmerjeni v prihodnost, če želimo v Evropi zgraditi konkurenčno panogo oblaka; poudarja, da je pomembno poskrbeti za povečevanje tržnega povpraševanja po rešitvah v oblaku in spodbujati sprejemanje računalništva v oblaku v vertikalnih panogah, kot so finance, obdavljevanje in socialna varnost, proizvodnja, bančništvo, zdravstvo, mediji, zabava in kmetijstvo;

33. meni, da je splošna uredba o varstvu podatkov ustrezen okvir za varstvo osebnih podatkov; ugotavlja pa, da bi njeno razdrobljeno izvajanje v državah članicah raziskovalcem otežilo delo in širjenje njihovih izsledkov, kar bi spodbudilo prizadevanja za vzpostavitev sodelovanja med raziskovalci, ki ga omogoča računalništvo v oblaku; zato poziva k pravilnemu izvajanju in izvrševanju uredbe;

34. poudarja, da bi bilo treba rešitve v okviru evropske pobude za računalništvo v oblaku razvijati ob spoštovanju temeljnih pravic, zapisanih v Listini EU o temeljnih pravicah, zlasti pravice do varstva podatkov, zasebnosti, svobode in varnosti;

35. želi opomniti, da je podatkovno gospodarstvo še vedno v zelo zgodni fazi razvoja, poslovni modeli se še razvijajo, obstoječi pa se že rušijo in spreminjajo; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo zakonodaja na tem področju skladna s tehnološko nevtralnimi inovacijskimi načeli in v Evropi ne bo postavljala resnih preprek inovacijam, digitalizaciji industrije in razvoju nove tehnologije, kot sta internet stvari in umetna inteligenca;

Četrtek, 16. februar 2017

36. poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami in vsemi deležniki pri oblikovanju potrebnih izvedbenih ukrepov, s katerimi bi v čim večji meri izkoristili priložnosti, ki jih odpira evropska pobuda za računalništvo v oblaku; meni, da odprte inovacije in odprta znanost v inovacijskem procesu zajamejo veliko več akterjev – od raziskovalcev do podjetnikov, uporabnikov, vlad in civilne družbe;

Oblak za odprto znanost

37. ugotavlja, da so ključni deležniki premalo zastopani v razpravah in obsežnih pilotnih projektih; meni, da se je treba izogibati upravnim bremenom, ob tem pa je treba za uspešno izmenjavo informacij aktivno vključevati javne in zasebne deležnike ter civilno družbo na lokalni, regionalni, državni in evropski ravni; poudarja, da bi morala evropska pobuda za računalništvo v oblaku izpolniti potrebe znanstvene skupnosti in ji koristiti, poleg tega pa tudi industriji, vključno z malimi, srednjimi in zagonskimi podjetji ter javno upravo in potrošniki;

38. poudarja, da je treba pri razvoju evropskega oblaka za odprto znanost ustrezno upoštevati temeljne pravice iz Listine EU o temeljnih pravicah, zlasti pravice do varstva podatkov, zasebnosti, svobode in varnosti, ter da je treba spoštovati načeli vgrajene in privzete zasebnosti in načela sorazmernosti, nujnosti, zmanjšanja količine podatkov in omejitve namena; priznava, da lahko uporaba dodatnih zaščitnih ukrepov, kot so psevdonimizacija, anonimizacija ali kriptografija, vključno s šifriranjem, zmanjša tveganja in okrepi varstvo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ko se osebni podatki uporabljajo v aplikacijah za velepodatke ali v računalništvu v oblaku; opominja, da je anonimizacija nepovraten postopek, in poziva Komisijo, naj pripravi smernice za anonimizacijo podatkov; ponavlja, da je za občutljive podatke v skladu z veljavno zakonodajo potrebno posebno varstvo; poudarja, da so za zaupanje potrošnikov v evropsko pobudo za računalništvo v oblaku potrebna zgoraj omenjena načela, skupaj visokimi standardi kakovosti, zanesljivosti in zaupnosti;

39. poudarja, da bi morala pobuda za oblak za odprto znanost privedi do zaupanja vrednega oblaka za vse: znanstvenike, podjetja in javne storitve;

40. ugotavlja, da je treba spodbujati odprto, zaupanja vredno platformo za sodelovanje na področju upravljanja, analize, izmenjave, ponovne uporabe in ohranjanja raziskovalnih podatkov, v okviru katere bo mogoče razvijati inovativne storitve in jih zagotavljati v skladu s opredeljenimi pogoji;

41. poziva Komisijo in države članice, naj preučijo ustrezne okvire upravljanja in financiranja, pri tem pa v zadostni meri upoštevajo obstoječe pobude in njihovo trajnost ter zmožnost za spodbujanje enakih konkurenčnih pogojev v vsej Evropi; poudarja, da bi morale države članice razmisliti, da bi svoje programe financiranja povezale s programi za financiranje EU;

42. poziva Komisijo, naj analizira ves nabor finančnih virov za vzpostavitev evropskega oblaka za odprto znanost in naj okrepi obstoječe instrumente za hitrejši razvoj, zlasti s poudarkom na dobri praksi;

43. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo vse znanstvene raziskave in podatki, pridobljeni s programom Obzorje 2020 privzeto odprti, in poziva države članice, naj ustrezno prilagodijo svoje nacionalne raziskovalne programe;

44. razume, da bo evropski oblak za odprto znanost omogočil digitalno znanost z vključevanjem informacijskih tehnologij kot storitve v javni raziskovalni sektor v EU; poziva k „federalnemu modelu“ oblaka za znanost, ki bo združeval javne raziskovalne organizacije, deležnike, mala in srednja podjetja, zagonska podjetja in e-infrastrukturo ter komercialne dobavitelje, da bi vzpostavili skupno platformo, ki bo evropskim raziskovalnim skupnostim nudila celo vrsto storitev;

45. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z deležniki pripravijo načrt, s katerim bi čim prej določili jasen časovni okvir in nabor instrumentov za izvajanje evropskega oblaka za odprto znanost;

Četrtek, 16. februar 2017

46. poziva Komisijo, naj skrbno oceni potrebe evropskih javnih raziskovalcev, da bi opredelila morebitne vrzeli pri zagotavljanju infrastrukture oblaka v Evropi; Komisija bi morala v primerih, ko ugotovi vrzeli, pozvati ponudnike evropske infrastrukture oblaka, naj omogočijo vpogled v svoje razvojne načrte, da bi ocenila, ali zasebne naložbe zadostujejo za odpravo teh vrzeli ali pa je za to potrebno dodatno javno financiranje;

47. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo vse znanstvene raziskave in vsi podatki, pridobljeni s programom Obzorje 2020, na voljo evropskim podjetjem in javnosti; zagovarja spremembo strukture spodbud za izmenjavo podatkov v akademskem svetu, industriji in javnih službah ter za boljše upravljanje podatkov in usposabljanje ter izboljšanje tehničnih znanj in spretnosti ter pismenosti;

48. pozdravlja, da je pobuda za računalništvo v oblaku usmerjena v izgradnjo hitrih širokopasovnih omrežij, zmogljivosti za shranjevanje velikih količin podatkov, visoko zmogljivih računalniških sistemov in evropskega velepodatkovnega ekosistema;

49. poudarja, da bi moral postati oblak za odprto znanost z razvojem omrežja 5G in pravili Evropskega zakonika o elektronskih komunikacijah postati privlačnejši zaradi hitrega interneta in nove, vrhunske infrastrukture;

50. odobrava prizadevanja Komisije, da bi bila Unija zmožna obvladovati velike količine podatkov, da bi to infrastrukturo upravljale službe, ki bi v realnem času uporabljale podatke senzorjev ali aplikacij, ki bi povezovali podatke iz različnih virov; ugotavlja, da je namen evropske pobude za računalništvo v oblaku zagotoviti bolj usklajeno delo pri razvoju infrastrukture;

51. podpira nadaljnji razvoj mreže GEANT, da bi postala najnaprednejša mednarodna mreža in ohranila vodilno vlogo EU pri raziskavah;

52. poziva Komisijo in države članice, naj se usklajujejo z deležniki, da bi zmanjšali razdrobljenost digitalne infrastrukture, in sicer tako, da določijo časovni načrt ukrepov in trdno strukturo upravljanja, ki bo zajemala vlagatelje, naročnike in uporabnike, ter poudarja, da je treba spodbujati načela odprte znanosti pri upravljanju in izmenjavi podatkov, ne da bi pri tem ovirali inovacije ali kršili načela zasebnosti in intelektualne lastnine v digitalni dobi;

53. poudarja, da je evropsko pobudo za računalništvo v oblaku pomembno graditi na instrumentu za povezovanje Evrope, predvsem na elektronskih osebnih izkaznicah in elektronskih podpisih, da bi okrepili zaupanje uporabnikov v varne, interoperabilne in brezhibne elektronske komunikacije po vsej Uniji;

54. poziva Komisijo, naj namenijo več sredstev za spodbujanje evropskih raziskav, razvoja, inovacij in usposabljanja na področju računalništva v oblaku, ob tem pa poudari potrebo po infrastrukturi in procesih, ki bodo zagotavljali odprtost podatkov in zasebnost uporabnikov;

55. vztraja, da bi morali standardi omogočiti enostavno in popolno prenosljivost ter visoko stopnjo interoperabilnosti med storitvami v oblaku;

56. je trdno prepričan, da bi se morala pobuda oblaka za odprto znanost opreti na odprte standarde, da bi zagotovili interoperabilnost in nemoteno komunikacijo ter preprečili vezanost na ponudnika;

57. poudarja, da je uporaba odprtih standardov ter brezplačne odprtokodne programske opreme še posebej pomembna za zagotavljanje potrebne preglednosti glede tega, kako so v resnici zaščiteni osebni in drugi občutljivi podatki;

58. ugotavlja, da se evropsko gospodarstvo vse bolj zanaša na zmogljivosti superračunalnikov za iskanje inovativnih rešitev, zmanjševanje stroškov in skrajšanje časa za dajanje proizvodov in storitev na trg; podpira prizadevanja Komisije za vzpostavitev sistema superračunalnikov na ravni eksa, ki bo temeljil na evropski tehnologiji strojne opreme;

Četrtek, 16. februar 2017

59. meni, da Evropa potrebuje celovito okolje visoko zmogljivega računalništva, da bi pridobila vrhunske superračunalnike, si zagotovila oskrbo visoko zmogljivih računalniških sistemov in nudila ustrezne storitve industriji ter malim in srednjim podjetjem za simulacije, vizualizacije in izdelavo prototipov; meni, da je izredno pomembno, da EU do leta 2022 postane ena od vodilnih svetovnih sil na področju superračunalništva;

60. meni, da so evropska tehnološka platforma in pogodbeno javno-zasebna partnerstva na področju visoko zmogljivega računalništva bistvena za opredelitev evropskih raziskovalnih prednostnih nalog pri razvoju evropske tehnologije na vseh področjih oskrbovalne verige za rešitve visoko zmogljivega računalništva;

61. pozdravlja predlog Komisije, da v skladu s Kvantnim manifestom sproži vodilno pobudo na področju kvantne tehnologije z zneskom 1 milijarde evrov;

62. opozarja Komisijo, da je panoga storitev v oblaku v izgradnjo vrhunske infrastrukture v Evropi vložila že več milijard evrov; poudarja, da je evropskim znanstvenikom in raziskovalcem že na voljo infrastruktura oblaka, ki jim z dostopom do širokega nabora storitev omogoča hitro izvajanje poskusov in inovacij, pri čemer plačajo samo za tisto, kar uporabijo, in se hitro skrajša čas za doseganje znanstvenih rezultatov; ugotavlja, da nujne podpore EU za raziskave in razvoj ne bi smeli nameniti podvajanju že obstoječih virov, temveč spodbujanju napredka na novih znanstvenih področjih, ki lahko spodbudijo rast in konkurenčnost;

63. poudarja, da znanstvena skupnost potrebuje zaščiten, varno in odprtokodno visoko zmogljivo infrastrukturo, da bi spodbudili raziskave in preprečili morebitne vdore, kibernetike napade ali zlorabo osebnih podatkov, zlasti pri zbiranju, hrambi in obdelavi velikih količin podatkov; poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo in spodbujajo razvoj potrebne tehnologije, vključno s kriptografskimi tehnologijami, pri tem pa upoštevajo pristop vgrajene varnosti; podpira prizadevanja Komisije za okrepitev sodelovanja med javnimi organi, evropsko industrijo, vključno z malimi, srednjimi in zagonskimi podjetji, raziskovalci in akademsko stroko na področju velepodatkov in kibernetike varnosti – vse od zgodnjih faz raziskav in inovacij, zato da bi omogočili nastajanje inovativnih in zaupanja vrednih evropskih rešitev in tržnih priložnosti, hkrati pa zagotovili ustrezno raven varnosti;

64. meni, da bo razvoj jasnih standardov za interoperabilnost v oblaku, prenosljivost podatkov in sporazumov o ravni storitev zagotovil jasnost in preglednost za ponudnike storitev v oblaku in končne potrošnike;

65. poudarja, da so zanesljivost, varnost in varstvo osebnih podatkov potrebni za zaupanje potrošnikov, kar je osnova za zdravo konkurenčnost;

66. ugotavlja, da bi morala industrija imeti ključno vlogo pri razvoju splošno sprejetih standardov, primernih za digitalno dobo, ki bodo ponudnikom storitev v oblaku dali zaupanje za nadaljevanje z inovacijami, uporabnikom pa za nadaljnje sprejemanje storitev v oblaku na ravni Unije;

67. poziva Komisijo, naj prevzame vodilno vlogo pri spodbujanju medsektorske, medjezikovne in čezmejne interoperabilnosti in standardov za storitve v oblaku ter pri podpiranju zanesljivih, varnih in energetsko učinkovitih storitev v oblaku, ki bodo spoštovale zasebnost, kar je sestavni del skupne strategije, katere cilj je čim bolj izkoristiti priložnosti za razvoj standardov, ki bi lahko postali svetovni standardi;

68. ugotavlja, da je potreben akcijski načrt za interoperabilnost podatkov, da bi izkoristili velike količine podatkov, ki jih ustvarijo evropski znanstveniki, in izboljšali njihovo ponovno uporabnost v znanosti in industriji; poziva Komisijo, naj sodeluje z najpomembnejšimi deležniki za vzpostavitev učinkovitih sistemov, da bo mogoče podatke hitro najti, da bodo dostopni, interoperabilni in jih bo mogoče ponovno uporabiti, vključno z metapodatki, skupnimi specifikacijami in identifikatorji podatkovnih objektov;

Četrtek, 16. februar 2017

69. ugotavlja, da Evropa v primerjavi z drugimi svetovnimi regijami ne vlaga dovolj v svoj ekosistem visoko zmogljivega računalništva, kar ni v skladu z njenim gospodarskim potencialom in potencialom znanja;

70. poziva Komisijo, naj spodbuja interoperabilnost in prepreči vezanost na ponudnika, tako da bi v Evropi spodbujala obstoj več ponudnikov infrastrukture v oblaku in s tem zagotovila izbiro med konkurenčnimi, interoperabilnimi in prenosljivimi infrastrukturnimi storitvami;

71. poziva k sprejetju ukrepov za ohranitev visokokakovostnega sistema standardizacije, ki bo sposoben pritegniti najboljše tehnološke prispevke; poziva Komisijo, naj sprejme politike, s katerimi bo odpravila pretirane ovire v inovativnih sektorjih, in tako spodbuja naložbe v raziskave in razvoj ter standardizacijo za vso Unijo;

72. poziva Komisijo, naj kar se da poveča svoja prizadevanja, da bi na digitalnem trgu že od začetka preprečila odvisnost od enega ponudnika, zlasti na novih področjih, kot je evropska pobuda za računalništvo v oblaku;

73. priznava pomen interoperabilnosti in standardov za spodbujanje konkurenčnosti v sektorju informacijsko-komunikacijske tehnologije; poziva Komisijo, naj opredeli vrzeli v standardih evropskega oblaka za odprto znanost, tudi kar zadeva mala, srednja in zagonska podjetja ter ključne evropske sektorje; podpira razvoj tržno spodbujenih, prostovoljnih, tehnološko nevtralnih, preglednih, globalno primerljivih in tržno ustreznih standardov;

74. meni, da je program „ISA^{2a}“ priložnost za razvoj standardov interoperabilnosti za upravljanje velepodatkov v javni upravi in v njenih odnosih s podjetji in državljani;

75. priznava, da bi standardi morali ustrezati dokazani potrebi industrije in drugih deležnikov; poudarja, da je za zagotovitev učinkovite uporabe in izmenjave podatkov med panogami, institucijami in nacionalnimi mejami bistvenega pomena, da razvijemo in poenotimo skupne standarde; poziva Komisijo, naj po potrebi opredeli najboljše sheme certificiranja v državah članicah, zato da bi s sodelovanjem ustreznih deležnikov določila vseevropski nabor standardov, ki bi temeljil na povpraševanju, omogočal izmenjavo podatkov in se, kolikor mogoče, opiral na odprte in globalne standarde; poudarja, da morajo ukrepi, sprejeti v zvezi z evropsko pobudo za računalništvo v oblaku, zagotoviti, da bodo ustrezno upoštewane potrebe enotnega trga ter da bo oblak ostal splošno dostopen ter odziven na tehnološki razvoj;

76. podpira namero Komisije, da bo odpravila ovire, zlasti tehnične in pravne, za prosti pretok podatkov in podatkovnih storitev, pa tudi nesorazmerne zahteve glede lokalizacije podatkov, ter spodbudila interoperabilnost podatkov, in sicer tako, da bo evropsko pobudo za računalništvo v oblaku povezala s pobudo za prost pretok podatkov; meni, da če želimo vzpostaviti digitalno družbo, mora prosti pretok podatkov veljati za peto svoboščino enotnega trga; ugotavlja, da so jasen pravni okvir, zadovoljivo znanje in sredstva za upravljanje velepodatkov ter priznavanje ustreznih poklicnih kvalifikacij temeljni pogoj za sprostitve polnega potenciala računalništva v oblaku; poziva Komisijo, naj sodeluje z deležniki, zlasti industrijo, pri opredeljevanju velepodatkov in priložnosti za usposabljanje v zvezi s programiranjem, tudi v okviru novega programa znanj in spretnosti za Evropo, ter naj oblikuje pobude za deležnike, zlasti mala, srednja in zagonska podjetja, za uporabo, odpiranje in delitev podatkov na enotnem trgu;

77. pozdravlja predlog Komisije, da bi v skladu s kvantnim manifestom začeli vodilno pobudo na področju kvantne tehnologije v vrednosti 1 milijarde evrov; vendar poudarja, da je bistveno pregledno in odprto posvetovanje z deležniki, da bi pospešili njen razvoj ter javnim in zasebnim uporabnikom ponudili komercialne proizvode;

Četrtek, 16. februar 2017

Izmenjava odprtih podatkov, izmenjava raziskovalnih podatkov

78. pozdravlja, da bo razvoj evropskega oblaka za odprto znanost raziskovalcem in znanstvenikom zagotovil mesto za hrambo, izmenjavo, uporabo in ponovno uporabo podatkov in da lahko to v Evropi postane temelj za inovacije, ki temeljijo na podatkih; poudarja, da so prednosti izmenjave podatkov splošno priznane;

79. ugotavlja, da so podatki postali bistveni za odločanje na lokalni, nacionalni in svetovni ravni; ugotavlja, da izmenjava podatkov prinaša pomembne koristi tudi lokalnim in regionalnim organom ter da objavljane vladnih podatkov krepi demokracijo in prinaša nove poslovne priložnosti;

80. podpira prizadevanja Komisije, evropskih industrijskih raziskovalcev na področju in akademskega sveta za razvoj javno-zasebnih partnerstev, ki temeljijo na vrednosti velepodatkov, v sinergiji s pogodbenimi javno-zasebnimi partnerstvi na področju visoko zmogljivega računalništva, saj se s tem krepi oblikovanje skupnosti na osnovi podatkov in visoko zmogljivega računalništva ter vzpostavljajo temelji za uspešno podatkovno vodeno gospodarstvo v Evropi; podpira javno-zasebna partnerstva za kibernetno varnost, ki spodbujajo sodelovanje med javnimi in zasebnimi akterji že v začetnih fazah raziskav in inovacij, da bi bile na voljo inovativne in zaupanja vredne evropske rešitve;

81. poudarja, da bi morala Evropska komisija čim prej začeti tesno sodelovati z industrijskim partnerji, zlasti malimi, srednjimi in zagonskimi podjetji, ter tako zagotoviti, da bodo zahteve podjetij in industrije v poznejših fazah pobude ustrezno upoštewane in vključene;

82. spodbuja javne uprave, naj upoštevajo varnost in zanesljivost storitev v oblaku, in sicer z zagotovitvijo jasnega pravnega okvira in nadaljnimi prizadevanji za vzpostavitev namenskih sistemov certificiranja za računalništvo v oblaku; opozarja, da je treba podjetjem in potrošnikom omogočiti zaupanje v sprejemanje novih tehnologij;

83. meni, da bi morali biti javni podatki javne uprave privzeto odprti; poziva, da si je treba prizadevati za napredek glede stopnje in hitrosti objavljanja informacij kot odprtih podatkov, pri določanju, kateri ključni sklopi naj bodo na voljo, in spodbujanju ponovne uporabe odprtih podatkov v odprti obliki;

84. se zaveda, da je osupljiva rast digitalnih tehnologij glavno gonilo za ustvarjanje velikih tokov neobdelanih podatkov v okoljih oblaka, in ugotavlja, da se zaradi teh ogromnih količin tokov neobdelanih podatkov v sistemih velepodatkov povečujeta zapletenost in poraba virov v sistemih rudarjenja podatkov na podlagi računalništva v oblaku; se tudi zaveda, da koncept izmenjave podatkov na podlagi vzorcev omogoča lokalno obdelavo podatkov v bližini virov podatkov in preoblikovanje tokov neobdelanih podatkov v operativne vzorce znanja; poudarja, da imajo ti vzorci znanja imajo dvojno prednost, in sicer razpoložljivost lokalnih vzorcev znanja, ki so takoj operativni in ki so primerni za participativno izmenjavo podatkov v okolju oblaka;

85. se strinja s sklepi Sveta iz maja 2016 o prehodu na sistem odprte znanosti, zlasti s tem, da bi moralo biti temeljno načelo za optimalno ponovno uporabo raziskovalnih podatkov „odprto, kolikor je mogoče, zaprto, kolikor je to potrebno“;

Besedilno in podatkovno rudarjenje

86. poudarja, da popolna razpoložljivost javnih podatkov v okviru evropskega oblaka za odprto znanost ne bo zadostovala za odpravo vseh ovir za raziskovanje na podlagi podatkov;

87. ugotavlja, da je treba pobudo dopolniti s sodobnim okvirom avtorskih pravic, ki bo v evropskem procesu podatkovnih raziskav pomagal odpraviti razdrobljenost in doseči večjo interoperabilnost;

88. meni, da bi morala pobuda ohraniti ravnotežje med pravicami raziskovalcev, imetniki pravic in drugimi akterji v znanstveni sferi, pri čemer bi se morale popolnoma spoštovati pravice avtorjev in založnikov ter hkrati podpirati inovativne raziskave v Evropi;

Četrtek, 16. februar 2017

89. meni, da se lahko podatki znotraj oblaka EU za odprto znanost izmenjujejo brez poseganja v avtorske pravice raziskovalcev ali raziskovalnih ustanov, po potrebi tudi z uvedbo modelov za izdajanje licenc; meni, da se je najboljša praksa na tem področju razvila v okviru pilotnega projekta o odprtih raziskovalnih podatkih v okviru programa Obzorje 2020;

90. meni, da Direktiva o pravnem varstvu baz podatkov 96/9/ES, ki jo je treba prenoviti, omejuje uporabo podatkov, a brez dokaza, da bi to ustvarjalo dodano gospodarsko ali znanstveno vrednost;

Varstvo podatkov, temeljne pravice in varnost podatkov

91. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za spodbujanje nadaljnje harmonizacije zakonodaje v državah članicah, da bi preprečili nejasnosti v zvezi s sodno pristojnostjo in razdrobljenost ter zagotovili preglednost na enotnem digitalnem trgu;

92. meni, da je Evropa vodilna pri varstvu zasebnosti, in se zavzema za visoko raven varstva podatkov po vsem svetu;

93. poudarja, da je potreben usklajen pristop med organi za varstvo podatkov, snovalci politike in industrijo, da bi v tem prehodnem obdobju pomagali organizacijam z enotno razlago in uporabo obveznosti, z orodji za skladnost ter z ozaveščanjem državljanov in podjetij o najpomembnejših vprašanjih;

94. poudarja, da je Evropa svetovna uvoznica in izvoznica digitalnih storitev ter da je za konkurenčnost potrebno močno računalništvo v oblaku in podatkovno gospodarstvo; poziva Komisijo, naj prevzame vodilno vlogo pri prizadevanjih za določitev enotnih in splošno sprejetih standardov za varstvo osebnih podatkov;

95. meni, da so globalni tokovi podatkov bistvenega pomena za mednarodno trgovino in gospodarsko rast, pobuda Evropske komisije o prostem pretoku podatkov pa bi morala podjetjem, ki poslujejo v Evropi, zlasti v razvijajočem se sektorju računalništva v oblaku, omogočiti, da bodo v svetovni tekmi inovacij na vodilnem položaju; poudarja, da bi si morali v okviru pobude prizadevati tudi za odpravo vseh samovoljnih omejitev glede tega, kje naj podjetja postavijo infrastrukturo ali hranijo podatke, saj te omejitve ovirajo razvoj evropskega gospodarstva;

96. meni, da veljavna zakonodaja EU o varstvu podatkov, zlasti nedavno sprejeta splošna uredba o varstvu podatkov in direktiva o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj (Direktiva (EU) 2016/680)⁽¹⁾, zagotavlja močne zaščitne ukrepe za varstvo osebnih podatkov, vključno s podatki, zbranimi, združenimi in psevdonimiziranimi za namene znanstvenih raziskav, in določa specifične pogoje za njihovo objavo in razkritje, pravico posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, do nasprotovanja nadaljnji obdelavi ter pravila o dostopu za organe pregona v okviru kazenskih preiskav; poziva Komisijo, naj te zaščitne ukrepe upošteva pri razvoju evropskega oblaka za odprto znanost in pri izvajanju pravil o dostopu do podatkov, shranjenih v njem; priznava, da je usklajen pristop k izvajanju splošne uredbe o varstvu podatkov, vključno s smernicami, orodji za skladnost ter kampanjami za ozaveščanje državljanov, raziskovalcev in podjetij, ključnega pomena, zlasti za razvoj evropskega oblaka za odprto znanost in za omogočanje sodelovanja na področju raziskav, tudi z uporabo visoko zmogljivega računalništva;

97. meni, da prost pretok podatkov koristi digitalnemu gospodarstvu ter razvoju znanosti in raziskovanja; poudarja, da bi morala pobuda Komisije o prostem pretoku podatkov rastočemu evropskemu sektorju računalništva v oblaku omogočiti vodilni položaj v svetovni tekmi inovacij, tudi za namene znanosti in inovacij; želi opomniti, da bi bilo treba pri vsakem prenosu osebnih podatkov v infrastrukturo oblaka ali drugim prejemnikom zunaj Unije spoštovati pravila za prenose, predvidena v splošni uredbi o varstvu podatkov, in da bi morala biti pobuda Komisije o prostem pretoku podatkov skladna s temi določbami; poudarja, da bi moral biti namen pobude tudi zmanjšati omejitve glede krajev, kjer lahko podjetja namestijo infrastrukturo ali hranijo podatke, saj bi to zaviralo razvoj evropskega gospodarstva in znanstvenikom

⁽¹⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 89.

Četrtek, 16. februar 2017

onemogočalo, da bi izkoristili vse prednosti podatkovno vodene znanosti, obenem pa je treba ohraniti omejitve glede skladnosti z zakonodajo o varstvu podatkov, da se v prihodnosti preprečijo morebitne zlorabe v zvezi z evropskim oblakom za odprto znanost;

98. je trdno prepričan, da bi morala biti Unija vodilna na področju varnosti in zaščite osebnih podatkov, vključno z občutljivimi podatki, in bi se morala zavzemati za visoko raven varstva podatkov in varnosti podatkov po vsem svetu; meni, da bi lahko okvir EU za varstvo podatkov, skupaj z vključujočo strategijo kibernetске varnosti, ki bo zagotovila zanesljive podatkovne infrastrukture, ki so zaščitene pred izgubo podatkov, vdori ali napadi, ustvarjal konkurenčno prednost za evropska podjetja v zvezi z varnostjo; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo evropski oblak za odprto znanost ohranil znanstveno neodvisnost in objektivnost raziskav ter varoval delo znanstvene skupnosti v Uniji;

99. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo vprašanja glede temeljnih pravic, zasebnosti, varstva podatkov, pravic intelektualne lastnine in občutljivih podatkov obravnavala ob strogem upoštevanju splošne uredbe o varstvu podatkov in direktive o varstvu podatkov (95/46/ES); poudarja, da postajajo varnostne grožnje za infrastrukturo oblaka vse bolj mednarodne, razpršene in kompleksne ter ogrožajo njeno intenzivno uporabo, za to pa je potrebno evropsko sodelovanje; poziva Komisijo in nacionalne organe držav članic, naj v posvetovanju z Agencijo Evropske unije za varnost omrežij in informacij (ENISA) sodelujejo pri vzpostavitvi varne in zanesljive digitalne infrastrukture ter dosežejo visoko raven kibernetске varnosti v skladu z direktivo o varnosti omrežij in informacij;

100. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo pobuda ustrezala svojemu namenu in da bo usmerjena navzven, da bo ustrezna tudi v prihodnosti in bo tehnološko nevtralna, ter poudarja, da se morajo Komisija in države članice zgledovati po trgu in sektorju računalništva v oblaku, da bi lahko najbolje zadovoljile sedanje in prihodnje potrebe tega sektorja ter spodbudile inovacije v tehnologijah, ki temeljijo na računalništvu v oblaku;

101. opozarja na potencial velepodatkov za spodbujanje tehnoloških inovacij in gradnjo na znanju temelječega gospodarstva; želi tudi spomniti, da bo zmanjšanje ovir za širjenje znanja spodbudilo konkurenčnost podjetij, hkrati pa koristilo lokalnim in regionalnim oblastem; poudarja, kako pomembno je olajšati prenosljivost podatkov;

102. poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo pri pobudah industrije za določitev standardov, da bo enotni trg zagotovo ostal dostopen tretjim državam in da bi se še naprej odzival na tehnološki razvoj, in naj ne postavljajo ovir za inovacije in konkurenčnost v Evropi; ugotavlja, da je določanje standardov v zvezi z varovanjem podatkov in zasebnosti tesno povezano z vprašanjem sodne pristojnosti in da imajo pri tem ključno vlogo nacionalni organi;

103. poudarja, da je treba upoštevati obstoječe pobude, da bi se izognili podvajanju, ki bi utegnilo ovirati odprtost, konkurenčnost in rast, ter da morajo biti tržno usmerjeni vseevropski standardi za izmenjavo podatkov skladni z mednarodnimi standardi;

104. poudarja, da je treba poiskati ravnotežje med upravičenimi pomisleki glede varstva podatkov in potrebo po zagotovitvi še neizkoriščenega prostega pretoka podatkov; poziva, da je treba na trgu odprtih velepodatkov spoštovati veljavna pravila o varstvu podatkov;

105. podpira predlog, da bi bili odprti raziskovalni podatki privzeto izhodišče za nove projekte v okviru programa Obzorje 2020, saj so podatki iz javno financiranih raziskav javna dobrina, pridobljeni so v javnem interesu in bi morali biti javno dostopni s čim manj omejitvami, pravočasno in na odgovoren način;

Četrtek, 16. februar 2017

106. ugotavlja, da se evropska pobuda za računalništvo v oblaku osredotoča na potencialno občutljiva sektorja raziskav in razvoja ter na vladne spletne portale; ponavlja, da je kibernetško varnost za storitve v oblaku najboljše obravnavati v okviru direktive o varnosti omrežij in informacij;

107. opozarja, da je pomembno omogočati interoperabilnost različne opreme znotraj mreže, in sicer z zagotavljanjem varnosti in spodbujanjem dobavnih verig sestavnih delov, saj je vse to pomembno za trženje tehnologije;

o

o o

108. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0053

Vlaganje v delovna mesta in rast – za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o vlaganju v delovna mesta in rast – za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov: ocena poročila v skladu s členom 16(3) uredbe o skupnih določbah (2016/2148(INI))

(2018/C 252/27)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja „naložbe za rast in delovna mesta“ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1302/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitev in izboljšanje ustanavljanja in delovanja takih združenj ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 289.

⁽³⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 470.

⁽⁴⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 487.

⁽⁵⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 259.

⁽⁶⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 303.

⁽⁷⁾ UL L 149, 20.5.2014, str. 1.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 Evropski sklad za strateške naložbe ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Vlaganje v delovna mesta in rast za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov (COM(2015)0639),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. maja 2016 o hitrejšem izvajanju kohezijske politike ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2016 o sinergijah za inovacije: evropski strukturni in investicijski skladi, program Obzorje 2020 ter drugi evropski inovacijski skladi in programi EU ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2015 z naslovom Na poti k poenostavljeni in v uspešnost usmerjeni kohezijski politiki za obdobje 2014–2020 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 26. februarja 2016 o vlaganju v delovna mesta in rast za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 25. maja 2016 o sporočilu Komisije o vlaganju v delovna mesta in rast za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 9. julija 2015 z naslovom Izid pogajanj o partnerskih sporazumih in operativnih programih ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Šestega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji (COM(2014)0473),
- ob upoštevanju študije iz junija 2016, ki jo je pripravil Generalni direktorat za notranjo politiko (sektor B: strukturna in kohezijska politika), z naslovom Maximisation of synergies between European Structural and Investment Funds and other EU instruments to attain the Europe 2020 goals (Povečanje sinergij med evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi in drugimi instrumenti EU za doseganje ciljev Evropa 2020),
- ob upoštevanju študije iz septembra 2016, ki jo je pripravil Generalni direktorat za notranjo politiko (sektor B: strukturna in kohezijska politika), z naslovom Evaluation of the Report under Article 16(3) of the CPR (Ocena poročila v skladu s členom 16(3) uredbe o skupnih določbah),
- ob upoštevanju raziskave iz septembra 2016, ki jo je pripravil Generalni direktorat za notranjo politiko (sektor B: strukturna in kohezijska politika), z naslovom Financial instruments in the 2014–20 programming period: first experiences of Member States (Finančni instrumenti v programskem obdobju 2014–2020: prve izkušnje držav članic),
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj in mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, Odbora za proračun, Odbora za promet in turizem, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja ter Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0385/2016),

A. ker kohezijska politika obsega pomemben del proračuna EU in znaša približno tretjino vseh njenih odhodkov;

⁽¹⁾ UL L 169, 1.7.2015, str. 1.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0217.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0311.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0419.

⁽⁵⁾ UL C 303, 19.8.2016, str. 94.

⁽⁶⁾ UL C 313, 22.9.2015, str. 31.

Četrtek, 16. februar 2017

- B. ker so evropski strukturni in investicijski skladi (skladi ESI) s proračunom v višini 454 milijard EUR za obdobje 2014–2020 glavno orodje naložbene politike EU in v številnih državah članicah pomemben vir javnih naložb, ki spodbujajo ustvarjanje delovnih mest, rast in naložbe v vsej EU, hkrati pa zmanjšujejo razlike na regionalni in lokalni ravni in prispeva h gospodarski, socialni in teritorialni koheziji;
- C. ker so partnerski sporazumi osnova za poročilo v skladu s členom 16(3), ki ga je pripravila Komisija;
- D. ker so pogajanja o partnerskih sporazumih in operativnih programih za obdobje 2014–2020 potekala na posodobljen, zelo prilagojen in intenziven način z novim okvirom za uspešnost, predhodne pogojenosti in tematsko osredotočenost, hkrati pa so povzročila resne zamude pri dejanskem začetku izvajanja kohezijske politike, med drugim zaradi pomanjkljive upravne zmogljivosti v nekaterih regijah in državah članicah, postopek imenovanja organov upravljanja pa je vse skupaj še dodatno upočasnil;
- E. ker ni dvoma o tem, da operativnih programov ni bilo mogoče pravočasno sprejeti zaradi poznega sprejetja zakonodajnega okvira konec leta 2013, kar je bilo posledica dolgotrajnih pogajanj in poznega dogovora o večletnem finančnem okviru; ker so se operativni programi posledično začeli izvajati le počasi, to pa je vplivalo na izvajanje politike v praksi;
- F. ker so bile skupne določbe uvedene za vseh pet skladov ESI, tako da se je okreplila njihova medsebojna povezanost;
- G. ker se kohezijska politika v sedanjem obdobju srečuje s številnimi političnimi in gospodarskimi izzivi, ki so se pojavili zaradi finančne krize, ki je v mnogih državah članicah povzročila zmanjšanje javnih naložb, tako da so v več državah članicah skladi ESI in sofinanciranje s strani držav članic ostali glavno orodje za javne naložbe, ter zaradi migracijske krize;
- H. ker je kohezijska politika v programskem obdobju 2014–2020 privzela bolj usmerjen politični pristop, ki temelji na tematski osredotočenosti in podpori prednostnim nalogam in ciljem Unije;
- I. ker so skladi ESI v sedanjem obdobju financiranja bolj usmerjeni v doseganje rezultatov in temeljijo na naložbenem okolju, ki omogoča večjo učinkovitost;
- J. ker morajo biti naložbe v okviru kohezijske politike tesneje usklajene s prednostnimi nalogami strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter z evropskim semestrom;
- K. ker je projektna skupina za boljše izvajanje prispevala k zmanjšanju ozkih grl in zaostankov pri dodeljevanju sredstev;

Izmenjava rezultatov, komunikacija in prepoznavnost

1. ugotavlja, da se Evropa prebija skozi težko obdobje v gospodarskem, socialnem in političnem smislu, zato je bolj kot kadar koli prej potrebna naložbena politika, usmerjena v gospodarsko rast in zaposlovanje, ki je blizu državljanom in primernejša za posebne teritorialne poklice in ki bi morala stremeti k odpravi brezposelnosti in socialne neenakosti v Uniji, s čimer bi se ustvarila evropska dodana vrednost; meni, da mora EU izvajati postopke prilagajanja v skladu z zahtevami, opredeljenimi v členu 9 PDEU, če želi ponovno pridobiti zaupanje državljanov;

2. ugotavlja, da je bila kohezijska politika v obdobju 2014–2020 korenito preoblikovana, kar zahteva spremembo miselnosti in delovnih metod na vseh ravneh upravljanja, vključno s horizontalnim usklajevanjem in vključevanjem deležnikov ter, kolikor je mogoče, lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost; opozarja, da se nedavne v prihodnost usmerjene in zgledne reforme pogosto ignorirajo, po drugi strani pa je kohezijska politika – namesto kot razvojna in naložbena politika z oprijemljivimi rezultati – še vedno pogosto obravnavana kot tradicionalna politika porabe;

Četrtek, 16. februar 2017

3. meni, da bi se morala ključna komunikacija o projektih kohezijske politike osredotočiti na evropsko dodano vrednost, solidarnost in prepoznavnost zgodb o uspehu, hkrati pa poudarjati pomen izmenjave primerov dobre prakse in učenja iz projektov, ki ne dosežejo zastavljenih ciljev; vztraja, da bi bilo treba komunikacijo o skladih ESI posodobiti in okrepiti; poudarja, da je treba opredeliti in uporabljati nova orodja za sporočanje rezultatov kohezijske politike; meni, da je treba vlagati v regionalno zbiranje informacij in podatkov kot del stalnih prizadevanj za vzpostavljanje in posodabljanje podatkovnih zbirk, pri čemer je treba upoštevati lokalne in regionalne potrebe, posebnosti in prednostne naloge, po zgledu obstoječe platforme S3, da bi zainteresirani javnosti omogočili učinkovito preverjanje evropske dodane vrednosti projektov;

4. poudarja, da mora biti za izboljšanje komunikacije o skladih ESI in njihove prepoznavnosti večji poudarek na sodelovanju deležnikov in prejemnikov ter smiselni vključitvi državljanov v oblikovanje in izvajanje kohezijske politike; poleg tega poziva Komisijo, države članice, regije in mesta, naj bolj obveščajo o dosežkih kohezijske politike in pridobljenih izkušnjah ter naj pripravijo usklajen in ciljno usmerjen akcijski načrt;

Tematska osredotočenost

5. pozdravlja tematsko osredotočenost, saj se je izkazala kot koristno orodje za oblikovanje usmerjene politike in povečanje učinkovitosti za prednostne naloge EU in strategije Evropa 2020, hkrati pa krepi proces pretvarjanja znanja v inovacije, delovna mesta in rast; poziva države članice ter regionalne in lokalne organe, naj sprejmejo jasne odločitve o prednostnih naložbah in projekte izbirajo na podlagi prednostnih nalog, določenih za sklade ESI, ter naj uporabijo poenostavljene in učinkovite postopke izvajanja

6. ugotavlja, da bi moralo biti iz analize tematske osredotočenosti razvidno, kako strateške izbire držav članic in porazdelitev sredstev med tematske cilje ustrezajo posebnim potrebam posameznih območij; obžaluje, da je ta vidik v poročilu Komisije v skladu s členom 16 manj razviden;

7. boljše sporočanje rezultatov in koristi kohezijske politike je pomembno tudi zaradi povrnitve zaupanja v evropski projekt;

8. vztraja, da bi morala biti kohezijska politika še naprej tematsko osredotočena, hkrati pa dopuščati toliko prožnosti, kolikor je potrebno za upoštevanje posebnih potreb posameznih regij, zlasti posebnih potreb manj razvitih regij, kakor je določeno v uredbah; poziva, da je treba sklade ESI še naprej vlagati v regije v prehodu, da ne bi ogrozili vsega, kar je bilo doseženo z že porabljenimi sredstvi in delom;

9. zlasti poudarja, da bi bilo treba upoštevati razmere v urbanih ali podeželskih regijah, v tako imenovanih „regijah v zaostanku“, prehodnih regijah in regijah s trajnimi naravnimi ali geografskimi omejitvami ter sprejeti ustrezne in specifične podporne politike za razvoj teh območij, ki brez kohezijske politike morda ne bi zmogli dohajati razvitejših regij; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z občinami in mestnimi območji, ki veljajo za evropska središča rasti, izvaja in krepi strategije za izvajanje agende za mesta; v zvezi s tem opozarja, da je treba državam članicam in regijam zagotoviti dovolj prožnosti za podporo novim političnim izzivom, kot so izzivi v zvezi s priseljevanjem (ob upoštevanju prvotnih in še vedno relevantnih ciljev kohezijske politike in posebnih potreb regij), pa tudi digitalni razsežnosti kohezijske politike v širšem smislu (vključno z vprašanji IKT in širokopasovnega dostopa, ki so povezana z dokončanjem enotnega digitalnega trga); opozarja na strategijo za energetska unijo, strategijo za krožno gospodarstvo ter zaveze EU v okviru pariškega podnebne sporazuma, saj imajo skladi ESI pomembno vlogo pri izvajanju;

10. meni, da bi bilo treba več pozornosti nameniti podregionalnim območjem, na katerih se kopičijo izzivi in kjer pogosto vlada revščina, z ločenimi skupnostmi in prikrajšanimi soseskami, v katerih so prekomerno zastopane marginalizirane skupine, kot so Romi;

Četrtek, 16. februar 2017

11. podpira postopen premik od poudarka na velikih projektih, povezanih z infrastrukturo, k spodbujanju gospodarstva, temelječega na znanju, inovacij in socialne vključenosti ter h krepitvi zmogljivosti in vloge deležnikov, vključno s predstavniki civilne družbe, v kohezijski politiki, ob upoštevanju posebnosti manj razvitih regij, ki še vedno potrebujejo podporo na področju razvoja infrastrukture in za katera rešitve, ki temeljijo na trgu, niso vedno dosegljive, ter ob upoštevanju potrebe po prožnosti, ki bi državam članicam omogočala, da naložbe usmerjajo v skladu s svojimi prednostnimi nalogami, določenimi v partnerskih sporazumih, da bi spodbudile svoj gospodarski, socialni in teritorialni razvoj;

12. meni, da bi bilo treba sklade ESI, vključno zlasti s programi evropskega teritorialnega sodelovanja, uporabiti za ustvarjanje in podpiranje kakovostnih delovnih mest in sistemov kakovostnega vseživljenjskega učenja ter poklicnega usposabljanja in preusposabljanja, vključno s šolsko infrastrukturo, ki delavcem omogočajo, da se pod dobrimi pogoji prilagodijo spreminjajočim se razmeram v svetu dela, ter za spodbujanje trajnostne rasti, konkurenčnosti in razvoja ter skupne blaginje, katerih cilj je vzpostaviti socialno pravično, trajnostno in vključujočo Evropo, s poudarkom na najmanj razvitih področjih in sektorjih s strukturnimi težavami in podporo za najbolj ranljive in izpostavljene skupine v družbi, zlasti mlade (družno s programi, kot je Erasmus+) in ljudi z najmanj znanji in spretnostmi ter kvalifikacijami, s čimer bi spodbudili večje zaposlovanje in preprečili zgodnje opuščanje šolanja; opozarja, da je Evropski socialni sklad instrument, ki podpira izvajanje politik v javnem interesu;

13. izraža zaskrbljenost, ker stopnja brezposelnosti, zlasti brezposelnosti mladih in žensk ter brezposelnosti na podeželju, v številnih državah članicah kljub vsem prizadevanjem ostaja zelo visoka, ter poudarja, da mora kohezijska politika ponuditi odgovore tudi v zvezi s tem; priporoča Komisiji, naj več pozornosti nameni učinku kohezijske politike na spodbujanje zaposlovanja in zmanjšanje brezposelnosti; v zvezi s tem ugotavlja, da je pobuda za zaposlovanje mladih vključena v 34 programov Evropskega socialnega sklada v 20 upravičenih državah članicah, s čimer bodo lahko brezposelni mladi imeli korist od te pobude pri iskanju svojih znanj in spretnosti ter kvalifikacij; kljub temu je zaskrbljen zaradi zamude pri začetku izvajanja pobude za zaposlovanje mladih in zaradi načina izvajanja jamstva za mlade v nekaterih regijah; spodbuja države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja, da bi hitro in uspešno dosegli znatne in otipljive učinke naložb, zlasti glede sredstev, ki so na voljo v obliki predplačil, in pravičnega izvajanja pobude za zaposlovanje mladih, ter zagotovili dostojne delovne pogoje za mlade delavce; zlasti poziva, naj se pri uporabi skladov ESI za potrebe usposabljanja upoštevajo dejanske potrebe podjetništva, da se bodo odprle nove zaposlitvene možnosti in doseglo dolgotrajno zaposlovanje; meni, da bi morala biti glavna področja, na katera bi se morala osredotočiti kohezijska politika, boj proti brezposelnosti mladih, socialno vključevanje in demografski izzivi, s katerimi se Evropa danes sooča, in tisti, s katerimi se bo soočala v srednjeročni prihodnosti; poziva k nadaljevanju pobude za zaposlovanje mladih po letu 2016 na podlagi poglobljene analize, ki bo omogočila sprejetje potrebnih korektivnih ukrepov za njeno večjo uspešnost, da bi nadaljevali boj proti brezposelnosti mladih;

14. izraža resno zaskrbljenost, ker Komisija pri jamstvu za mlade, ki bo za obdobje 2014–2020 iz Evropskega socialnega sklada in posebne pobude za zaposlovanje mladih prejel sredstva v višini 12,7 milijarde EUR, zaradi česar se ga že obravnava kot gonilno silo v okviru prizadevanj za večje zaposlovanje mladih, ni opravila analize stroškov in učinkovitosti, ki je standardni postopek za vse večje pobude Komisije. zato ni ustreznih informacij o tem, koliko utegnejo znašati skupni stroški izvajanja jamstva v EU, in kot je poudarilo Evropsko računsko sodišče, obstaja tveganje, da skupni znesek financiranja morda ne bo zadostoval;

15. poudarja pomen komunikacij, zlasti digitalnih, na podlagi katerih lahko informacije o možnosti glede pomoči pri iskanju usposabljanja, pripravnosti ali dela, ki se sofinancira iz skladov EU, dosežejo čim večje število mladih; poziva k večji komunikaciji z namenom spodbujanja portalov, kot sta DROPPIN in EURES, in povečanja možnosti mladih za mobilnost na notranjem trgu, ki velja za največji neizkoriščen potencial v boju proti brezposelnosti v EU;

16. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo države članice pri izvajanju projektov s podporo skladov ESI spoštovale Konvencijo o pravicah invalidov, vključno s ciljem glede prehoda z bivanja invalidov v institucijah na bivanje v skupnostih;

Četrtek, 16. februar 2017

17. opozarja, da je dokončanje osrednjega omrežja TEN-T prednostna naloga evropske prometne politike, skladi ESI pa so zelo pomembno orodje za dokončanje tega projekta; poudarja, da je treba izkoristiti potencial skladov ESI za združitev potenciala osrednjega in celotnega omrežja TEN-T z regionalno in lokalno prometno infrastrukturo; priznava pomen kohezijskega sklada za izboljšanje infrastrukture in povezanosti v Evropi ter poudarja, da ga je treba ohraniti tudi v novem finančnem okviru za obdobje po letu 2020;

18. poudarja, da bi morala biti večmodalnost prevoza ključni dejavnik pri ocenjevanju infrastrukturnih projektov, ki jih financirajo skladi ESI, vendar ne bi smela biti edino merilo za ocenjevanje predlaganih projektov, zlasti v primeru držav članic z velikimi potrebami po naložbah na področju prometne infrastrukture;

19. poudarja, da je treba ohranjati tradicionalne poklice, vključno s tradicijo obrti in s tem povezanimi znanji in spretnostmi, ter oblikovati strategije za spodbujanje podjetništva v tradicionalnih poklicih, s čimer bi ohranili kulturno identiteto v teh sektorjih; opozarja, kako pomembno je podpirati poklicno usposabljanje, povezano z delom, in mobilnost mladih obrtnikov in žensk;

Predhodne pogojenosti

20. poudarja, da je učinkovito spremljanje predhodnih pogojenosti potrebno za evidentiranje prizadevanj in dosežkov; meni, da so predhodne pogojenosti, zlasti pogojenost v zvezi z raziskovalnimi in inovacijskimi strategijami za pametno specializacijo (RIS3), dokazale svojo uporabnost, in predlaga njihovo nadaljnje izboljšanje; opozarja, da bi bilo treba več pozornosti nameniti krepitevi mikro, malih in srednjih podjetij;

21. opozarja, da pomemben delež predhodnih pogojenosti še ni izpolnjen; zato poziva k preučitvi sedanjih razmer in sprejetju ciljnih ukrepov, da se to spremeni, ne da bi pri tem ogrozili optimalno porabo sredstev ali zmanjšali učinkovitost kohezijske politike;

Oblikovanje proračuna na podlagi uspešnosti

22. poudarja, da so bili na podlagi regulativnega okvira za obdobje 2014–2020 in partnerskih sporazumov oblikovani kohezijski programi, ki imajo velik poudarek na doseganju rezultatov, in da ta pristop lahko služi kot zgled tudi za druge izdatke iz proračuna EU; pozdravlja uvedbo skupnih kazalnikov, s pomočjo katerih bo mogoče meriti in primerjati rezultate; meni, da je treba nadaljevati delo na kazalnikih, da bi izboljšali podatke o porabi sredstev iz skladov ESI in da bi se optimiziral izbor projektov;

23. poudarja, da je uvedba tematske osredotočenosti pomembna inovacija, na podlagi katere so naložbe usmerjene v posebne cilje in prednostne naloge, ki ustrezajo kazalnikom uspešnosti in ciljem, posebej dogovorjenim za vsa področja;

24. opozarja, da je bila za vsako državo članico uvedena rezerva za uspešnost v višini 6 % sredstev, dodeljenih skladom ESI; opozarja, da se rezerva na podlagi nacionalnih poročil iz leta 2017 in pregleda uspešnosti leta 2019 dodeli le tistim programom in prednostnim nalogam, ki so dosegli svoje mejnike; poziva k prožnosti pri uvajanju novih obveznosti iz rezerve za uspešnost, ko programi v prihodnjih letih dosežejo svoje cilje in mejnike; prosi Komisijo, naj oceni, ali rezerva za uspešnost dejansko prinaša dodano vrednost, ali pa je privedla do še več birokracije;

Evropski semester

25. je seznanjen z dejstvom, da sta se državam članicam glede naložb na področju kohezijske politike pri načrtovanju programov več kot dve tretjini priporočil za posamezne države, sprejetih leta 2014, zdeli relevantni, in pozdravlja, da so to upoštevale pri pripravi prednostnih nalog programov; ugotavlja, da bo zaradi priporočil za posamezne države v bližnji prihodnosti morda treba spremeniti programe skladov ESI, da bi se zagotovila podpora za strukturne reforme v državah članicah; poudarja, da so priporočila za posamezne države in nacionalni reformni programi (NRP) jasna povezava med skladi ESI in procesi evropskega semestra;

Četrtek, 16. februar 2017

26. poudarja pomen vzpostavitve uravnotežene povezave med kohezijsko politiko in evropskim semestrom, saj si oba prizadevata za doseganje istih ciljev iz strategije Evropa 2020, ne glede na doseganje ciljev socialne, ekonomske in teritorialne kohezije za zmanjšanje razlik, kakor so določeni v pogodbah; meni, da bi morali ponovno premisliti o smiselnosti zamrznitve sredstev sklada EFSI v primeru odstopanja od ciljev evropskega semestra, ker bi bilo to – kar zadeva spodbujanje rasti in ustvarjanje delovnih mest – lahko kontraproduktivno;

Sinergije in finančni instrumenti

27. ugotavlja, da regulativni okvir za sklade ESI za obdobje 2014–2020 podpira finančne instrumente; hkrati pa poudarja, da je uporaba nepovratnih sredstev še vedno potrebna; opaža poudarek na postopnem premiku od nepovratnih sredstev k posojilom in jamstvom; poudarja, da se je ta trend z naložbenim načrtom za Evropo in z novoustanovljenim Evropskim skladom za strateške naložbe še okrepil; ugotavlja tudi, da je uporaba pristopa financiranja iz več skladov očitno še vedno težavna; poudarja, da je zaradi zapletenosti teh instrumentov zelo pomembna pomoč lokalnih in regionalnih institucij pri usposabljanju uradnikov, odgovornih za njihovo upravljanje; poudarja, da bi lahko finančni instrumenti ponudili rešitve za učinkovito uporabo proračuna EU, s čimer bi skupaj z nepovratnimi sredstvi prispevali k naložbam, s katerimi se spodbuja gospodarska rast in ustvarjajo trajna delovna mesta;

28. opozarja, da se z Evropskim skladom za strateške naložbe (EFSI) uresničuje ločen cilj ter da se ta sklad kljub precejšnjim pomanjkljivostim, kot je pomanjkanje dodatnosti, predstavlja kot uspeh, kar zadeva hitro izvajanje in rezultate v obliki obstoječih operacij; zato poziva Komisijo, naj predstavi konkretne podatke o učinku sklada EFSI v smislu rasti in zaposlovanja ter naj po tem ovrednotenju pripravi seznam pridobljenih izkušenj, ki bi izboljšale uspešnost uporabe skladov ESI v novem programskem obdobju po letu 2021; poleg mnenja Evropskega računskega sodišča št. 2/2016⁽¹⁾ zahteva analizo prispevka sklada EFSI k ciljem skladov ESI inventuro dosežkov sklada EFSI glede na njegove prednostne naloge;

29. vendar ugotavlja, da ni dovolj podatkov o učinkih in rezultatih finančnih instrumentov ter da so ti slabo povezani s splošnimi cilji in prednostnimi nalogami EU;

30. ugotavlja, da poročilo Komisije v skladu s členom 16 ne vsebuje veliko informacij o usklajevanju in sinergijah med različnimi programi in z instrumenti z drugih področij politike ter da zlasti ne predstavlja vedno zanesljivih podatkov o pričakovanih rezultatih programov Evropskega socialnega sklada in pobude za zaposlovanje; poudarja, da se je s skupno uredbo za pet skladov ESI povečala sinergija med temi skladi, tudi v drugem stebru skupne kmetijske politike; je prepričan, da bi bilo treba povečati sinergijo z drugimi politikami in instrumenti, vključno z EFSI in drugimi finančnimi instrumenti, da bi se čim bolj povečal učinek naložb; poudarja, da pravila o državni pomoči veljajo za sklade ESI, ne pa tudi za EFSI in program Obzorje 2020, zaradi česar je težko povečati stopnjo sinergije med skladi, programi in instrumenti; poudarja, da bi bilo treba pravila o državni pomoči dodatno preučiti, jih razjasniti, poenostaviti in ustrezno prilagoditi ter tako zagotoviti potrebno komplementarnost in sinergijo med skladom EFSI, finančnimi instrumenti in skladi ESI; poziva Komisijo, naj organom upravljanja zagotovi celovite smernice o združevanju sklada EFSI z instrumenti deljenega in neposrednega upravljanja, vključno s skladi ESI, instrumentom za povezovanje Evrope in pobudo Obzorje 2020;

31. se zavzema za nadaljevanje uravnotežene uporabe finančnih instrumentov, kjer imajo dodano vrednost in ne posegajo v običajno podporo iz kohezijske politike poudarja pa, da bi bilo treba to storiti šele potem, ko se natančno oceni njihov prispevek k ciljem kohezijske politike; poudarja, da je treba ohraniti raznolikost finančnih virov za vse regije, pri čemer nepovratna sredstva v nekaterih sektorjih ostajajo najprimernejši instrument za doseganje ciljev glede rasti in zaposlovanja; poziva Komisijo, naj pripravi spodbude za zagotovitev, da bodo organi upravljanja v celoti obveščeni o možnostih uporabe finančnih instrumentov in o njihovem obsegu, ter naj analizira stroške upravljanja nepovratnih sredstev in vračljive pomoči, ki se izvajajo v skupnih in centralno upravljanjih programih; poudarja, da so za učinkovitejše izvajanje finančnih instrumentov nadvse pomembna jasna, trdna in osredotočena pravila o finančnih instrumentih, ki omogočajo poenostavitev postopka priprave in izvajanja za upravljavce in prejemnike skladov; opozarja na prihajajočo samoiniciativno poročilo svojega Odbora za regionalni razvoj o ustrezni kombinaciji financiranja evropskih regij;

⁽¹⁾ Mnenje Evropskega računskega sodišča št. 2/2016 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) 2015/1017 ter priloženi oceni Komisije v skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2015/1017.

Četrtek, 16. februar 2017

uravnoteženje finančnih instrumentov in nepovratnih sredstev v kohezijski politiki EU (2016/2302(INI));

Poenostavitev

32. ugotavlja, da je eden od glavnih ciljev v programskem obdobju 2014–2020 nadaljnja poenostavitev za upravičence skladov ESI in priznava, da je poenostavitev eden najpomembnejših dejavnikov za boljši dostop do financiranja;

33. pozdravlja dejstvo, da sedanji posodobljeni regulativni okvir skladov ESI zagotavlja nove možnosti za poenostavitev v smislu skupnih pravil za upravičenost, enostavnejšega obračunavanja stroškov in e-upravljanja; vseeno obžaluje, da sporočilo Komisije v skladu s členom 16(3) uredbe o skupnih določbah ne vključuje posebnih informacij o uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov; poudarja, da si je treba bolj prizadevati za razvoj polnega potenciala poenostavljenega zaračunavanja stroškov v smislu zmanjševanja upravnih obremenitev; ugotavlja, da je kljub temu še vedno potrebnih precej ukrepov poenostavitve za upravičence in organe upravljanja s poudarkom na javnih razpisih, upravljanju projektov in revizijah med operacijami in po njih;

34. poziva Komisijo, naj zagotovi stalno ocenjevanje upravnega bremena, vključno zlasti z elementi, kot so porabljeni čas, stroški in dokumentacija pri financiranju EU v obliki nepovratnih sredstev in finančnih instrumentov na podlagi dokazov o rezultatih iz obdobja 2007–2013 in začetka novega obdobja od leta 2014 naprej;

35. priporoča, naj si v prihodnjem programskem obdobju, ki se bo začelo leta 2021, vse ravni upravljanja prizadevajo za sistem enotne revizije ter za odpravo podvajanja nadzora med različnimi institucionalnimi ravni; poziva Komisijo, naj pojasni obseg in pravni status veljavnih smernic v vseh skladih ESI ter naj v tesnem sodelovanju z organi upravljanja in vsemi kategorijami revizijskih organov oblikuje skupno razlago revizijskih vprašanj; ponavlja, da so potrebni nadaljnji ukrepi za poenostavitev, zlasti vključno s programi, ki so namenjeni mladim, med drugim z večjo mero sorazmernosti pri izvajanju nadzora; pozdravlja prve rezultate dela delovne skupine na visoki ravni za poenostavitev, ki jo je uvedla Evropska komisija;

36. priporoča poenotenje postopkov priprave operativnih programov in postopkov upravljanja, zlasti za številne programe ozemeljskega sodelovanja;

Upravne zmogljivosti

37. ugotavlja, da imajo države članice različne upravne kulture in ravni uspešnosti v svojem okviru politike, kar pa naj bi se predhodne pogojenosti pomagale odpraviti; poudarja, da je treba prednostno izboljšati upravne zmogljivosti v okviru kohezijske politike in izvajanja evropskega semestra, zlasti v državah članicah, kjer slabo črpajo sredstva; ugotavlja, da je treba državam članicam, regijam in lokalnim skupnostim zagotoviti tehnično, strokovno in praktično pomoč pri oddajanju vlog za finančna sredstva; je zadovoljen z učinkom pobude Jaspers ter znova poudarja, da zaradi slabega načrtovanja naložb prihaja do velikih zamud pri dokončanju projektov in neučinkovite porabe finančnih sredstev;

38. poudarja, da so počasna uvedba nekaterih programov, pomanjkanje upravnih zmogljivosti za obsežne projekte, zamude pri zaključevanju projektov, upravno breme v državah članicah, pretirana regulacija in napake v postopkih javnih naročil glavne ovire pri izvajanju kohezijske politike; meni, da je treba opredeliti in poenostaviti procese in postopke pri deljenem upravljanju, ki so po nepotrebnem zapleteni ter ustvarjajo dodatna bremena za organe in upravičence; opozarja, da je treba nenehno izboljševati, nadzirati in krepiti upravno zmogljivost; zato meni, da je treba v zvezi s tem izkoristiti funkcionalne in prožne rešitve e-uprave ter izboljšati obveščanje in usklajevanje med državami članicami; poleg tega poudarja, da se je treba bolj osredotočiti na usposabljanje upravnih uslužbencev;

39. poudarja, da lahko prilagojeni regulativni okviri, pogoji in rešitve (kot je mehanizem Taiex Regio Peer 2 Peer za izmenjavo med različnimi regijami), katerih namen je poenostavitev, učinkoviteje obravnavajo potrebe in izzive v zvezi z upravno zmogljivostjo, s katerimi se srečujejo različne regije;

Četrtek, 16. februar 2017

Evropsko teritorialno sodelovanje

40. poudarja, da bi bilo treba takoj, ko je to mogoče, uvesti evropsko dodano vrednost evropskega teritorialnega sodelovanja, zlasti pri zmanjševanju razlik med obmejnimi regijami, ki se mora izražati v povečani stopnji sredstev za ta cilj kohezijske politike; hkrati poziva države članice, naj zagotovijo potrebno sofinanciranje; poudarja, da je treba ta instrument ohraniti kot enega osrednjih elementov kohezijske politike po letu 2020;
41. poudarja pomen makroregionalnih strategij, ki so se izkazale kot koristen instrument za razvoj teritorialnega sodelovanja in gospodarski razvoj zadevnih območij; opozarja na ključno vlogo lokalnih in regionalnih organov za dober izid pobud v okviru strategij;
42. priporoča, da se spremenjeni in dopolnjeni pravni instrument EZTS intenzivneje uporablja kot pravna podlaga za teritorialno sodelovanje;
43. predlaga vzpostavitev stalne povezave med strategijo RIS3 in medregionalnim sodelovanjem na ravni celotne EU, če je mogoče v obliki stalnega elementa programa Interreg;
44. poudarja, da koncept usmerjenosti v rezultate pomeni, da morajo programi Interreg zagotavljati visokokakovostno sodelovanje na ravni projektov in tako prilagojene ocenjevalne metode in merila, da se upošteva posebna narava vsakega programa; poziva Komisijo, države članice in organe upravljanja, naj sodelujejo in si izmenjujejo informacije in primere dobre prakse ter tako zagotovijo kar najbolj učinkovito izvajanje in ciljno doseganje usmerjenosti v rezultate, pri čemer naj upoštevajo posebnosti evropskega teritorialnega sodelovanja;
45. poudarja, da možnosti za uporabo finančnih instrumentov v programih Interreg, ki dopolnjujejo nepovratna sredstva, pomagajo podpirati mala in srednja podjetja ter razvijati raziskave in inovacije, in sicer s povečevanjem naložb, ustvarjanjem novih delovnih mest, omogočanjem boljših rezultatov in povečevanjem učinkovitosti projektov;
46. obžaluje slabo ozaveščenost javnosti in nezadostno prepoznavnost programov evropskega teritorialnega sodelovanja ter poziva k učinkovitejšemu obveščanju o dosežkih pri dokončanih projektih; poziva Komisijo, države članice in organe upravljanja, naj vzpostavijo mehanizme in široko institucionalizirane platforme za sodelovanje, da se zagotovita večja prepoznavnost in ozaveščenost; poziva Komisijo, naj evidentira dosedanje dosežke programov in projektov evropskega teritorialnega sodelovanja;

Načelo partnerstva in upravljanje na več ravneh

47. pozdravlja kodeks ravnanja, ki je bil sprejet med pogajanci o sedanjem programskem obdobju in v katerem so opredeljeni najnižji standardi za dobro delujoče partnerstvo; ugotavlja, da je ta kodeks sicer izboljšal izvajanje načela partnerstva v večini držav članic, a hkrati obžaluje, da so številne med njimi velik del pogajanj in izvajanja partnerskih sporazumov in operativnih programov centralizirale; poudarja, da je treba v vseh fazah aktivno vključevati regionalne in lokalne organe in druge deležnike, ter zato poziva, naj se v prihodnje ob upoštevanju specifične strukture posameznih držav zagotovi dejansko sodelovanje regionalnih in lokalnih organov v procesu pogajanj in izvajanja; meni, da je zapoznelo izvajanje skladov ESI tudi posledica pretirane centralizacije in pomanjkanja zaupanja, saj nekatere države članice in organi upravljanja niso posebej naklonjeni temu, da bi lokalnim in regionalnim organom dali več pooblastil za upravljanje sredstev EU;
48. poudarja, da mora Komisija podati pojasnilo o uspešnosti držav članic in regij v zvezi z načeli iz člena 5 uredbe o skupnih določbah s poudarkom na vprašanju, kako spodbuditi vlado, da bi v celoti izvajala načelo partnerstva; poudarja, da je skupna odgovornost pogoj za večjo prepoznavnost kohezijske politike EU;
49. podpira novi pristop Komisije k oblikovanju posebnih delovnih oz. projektnih skupin, namenjenih boljšemu upravljanju skladov ESI v državah članicah, in poziva k nadaljnjemu razvoju tega pristopa;

Četrtek, 16. februar 2017

50. poudarja, da mora kohezijska politika v prihodnje vključevati podporne ukrepe, ki bodo beguncem pomagali, da se uspešno vključijo na trg dela EU, ter tako spodbujali gospodarsko rast in prispevali k varnosti v EU na splošno;

Prihodnja kohezijska politika

51. poudarja, da skladi ESI prispevajo k BDP, ustvarjanju delovnih mest in rasti v državah članicah, to pa so nujni elementi, ki jih je treba upoštevati v 7. kohezijskem poročilu, predvidenem v letu 2017; poleg tega poudarja, da velike naložbe v manj razvitih regijah prispevajo tudi k BDP razvitejših držav članic; meni, da bi morale biti v sedmem kohezijskem poročilu, če bo britanska vlada uradno začela postopek po členu 50 PEU, upoštevane tudi morebitne posledice t. i. brexita na strukturno politiko;

52. meni, da BDP morda ni edini legitimni kazalnik za zagotavljanje pravične razporeditve sredstev in da bi bilo treba pri odločanju o prihodnjem dodeljevanju sredstev upoštevati posebne teritorialne potrebe in pomen dogovorjenih programskih prednostnih nalog za razvoj programskih področij; meni, da bi bilo treba v prihodnosti poleg BDP uvesti tudi nove dinamične kazalnike; ugotavlja, da se številne regije v Evropi srečujejo z visoko stopnjo brezposelnosti in zmanjševanjem števila prebivalstva; poziva Komisijo, naj razmisli o možnosti oblikovanja in uvedbe „demografskega kazalnika“;

53. opozarja, da se javne naložbe v veliki meri izvajajo na lokalni in regionalni ravni; poudarja, da Evropski sistem računov ne sme omejevati lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju potrebnih naložb, saj bi se s tem državam članicam onemogočilo plačevanje njihovega deleža za sofinanciranje projektov, upravičenih do sredstev iz strukturnih skladov, in torej tudi črpanje iz tega pomembnega vira financiranja za izhod iz gospodarske krize ter oživitve rasti in zaposlovanja; odločno spodbuja Komisijo, naj ponovno razmisli o svojem na strogo letni ravni osnovanem pristopu v okviru Evropskega sistema računov, da bodo javni izdatki, ki se financirajo iz skladov ESI, obravnavani kot kapitalske naložbe in ne zgolj kot dolg ali operativni stroški;

54. opozarja, da je mogoče evropsko teritorialno sodelovanje, ki je podrejeno širšemu načelu teritorialne kohezije, uvedene z Lizbonsko pogodbo, še izboljšati; zato poziva vse deležnike, ki sodelujejo v pogajanjih o prihodnji politiki, naj okrepijo to razsežnost teritorialne kohezije; poziva Komisijo, naj evropskemu teritorialnemu sodelovanju v sedmem kohezijskem poročilu prizna ustrezen pomen;

55. meni, da je treba tematsko osredotočenost ohraniti tudi v prihodnje, saj se je izkazala za učinkovito; pričakuje, da bo Komisija pripravila pregled dosežkov na podlagi tematske osredotočenosti v kohezijski politiki;

56. je prepričan, da mora prihodnja kohezijska politika, usmerjena v uspešnost, temeljiti na podatkih in kazalnikih, primernih za merjenje prizadevanj, rezultatov in doseženih učinkov, ter na izkušnjah na regionalni in lokalni ravni na tem področju (oblikovanje proračuna glede na uspešnost, predhodne pogojenosti in tematska osredotočenost), saj se s tem zagotovijo jasne praktične smernice za lokalne in regionalne oblasti – vključno s tistimi, ki doslej še niso poskusile uporabiti tega pristopa – o izvajanju njenih načel;

57. poudarja, da bo v prihodnosti treba hitreje črpati razpoložljiva sredstva in bolj uravnoteženo povečevati stroške v programskem ciklusu, da se prepreči pogosto zatekanje k „retrospektivnim“ projektom, katerih namen je pogosto le izogibanje samodejni zapadlosti sredstev ob koncu programskega obdobja; meni, da se bo lahko po sprejetju splošne uredbe in uredb za posamezne sklade izvajanje operativnih programov v prihodnjem programskem obdobju po letu 2021 začelo hitreje, saj bodo države članice zaradi prizadevanja za kohezijsko politiko v obdobju 2014–2020 že imele izkušnje s politiko, usmerjeno v uspešnost; v zvezi s tem opozarja, da države članice ne bi smele zamujati pri imenovanju organov za upravljanje operativnih programov;

58. vztraja, da bi bilo treba do konca leta 2018 zaključiti zakonodajni postopek za prilagoditev naslednjega večletnega finančnega okvira, da bi lahko kmalu po tem sprejeli regulativni okvir za prihodnjo kohezijsko politiko in preprečili zamudo pri začetku njegove veljavnosti, predvidenem 1. januarja 2021;

Četrtek, 16. februar 2017

59. meni, da mora kohezijska politika še naprej zajemati vse države članice in vse evropske regije ter da je poenostavitev dostopa do sredstev iz evropskih skladov bistveni pogoj za uspešno kohezijsko politiko v prihodnosti;

60. meni, da morajo inovacije in pametna specializacija, skupaj s trajnostnim razvojem, ostati pomembno gonilo kohezijske politike; poudarja, da bi morala biti pametna specializacija vodilni mehanizem za prihodnjo kohezijsko politiko;

61. opozarja na veliko tveganje za kopičenje zahtevkov za plačila iz razdelka 1b v drugi polovici sedanjega večletnega finančnega okvira ter poziva, naj bo do konca sedanje perspektive na letni ravni na voljo zadostna raven odobritev plačil, da bi preprečili nov zaostanek pri neplačanih računih; pri tem poudarja, da morajo tri institucije EU pripraviti in se dogovoriti o novem skupnem plačilnem načrtu za obdobje 2016–2020, ki bi moral določati jasno strategijo za kritje vseh potreb po plačilih do konca sedanjega večletnega finančnega okvira;

62. priporoča, naj Komisija preuči dejanski učinek naložb iz skladov ESI v predhodnem programskem obdobju in do katere mere so bili evropski cilji z naloženimi sredstvi doseženi ter naj opredeli pozitivne in negativne izkušnje, ki bodo izhodiščna točka za dodajanje vrednosti postopku naložb;

o

o o

63. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Odboru regij in vladam ter nacionalnim in regionalnim parlamentom držav članic.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0054

Letalska strategija za Evropo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o letalski strategiji za Evropo (2016/2062(INI))
(2018/C 252/28)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. decembra 2015 z naslovom Letalska strategija za Evropo (COM(2015)0598),
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti člena 4(2)(b) in (g), člena 16 ter naslovov VI in X,
- ob upoštevanju protokola št. 2 k o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 14. julija 2016 o letalski strategiji za Evropo ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Komisije 2012/21/EU z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Smernice o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije o pojmu državne pomoči v skladu s členom 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju osnutka Uredbe Komisije o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 7. decembra 2015 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (COM(2015)0613),
- ob upoštevanju sklepov s srečanja na visoki ravni z naslovom *A Social Agenda for Transport* (Socialna agenda za promet) v Bruslju 4. junija 2015 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. februarja 2016 o posebnem položaju otokov ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ EESO, AC TEN/581.

⁽²⁾ UL L 7, 11.1.2012, str. 3.

⁽³⁾ UL C 99, 4.4.2014, str. 3.

⁽⁴⁾ UL C 262, 19.7.2016, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 382, 15.10.2016, str. 1.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/transport/media/events/event/high-level-conference-2015-social-agenda-transport_en

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0049.

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju izida 39. zasedanja skupščine Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) leta 2016,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2015 o letalstvu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. oktobra 2015 o dodelitvi potrebnih pasov radiofrekvenčnega spektra v okviru Svetovne konference o radiokomunikacijah, ki je potekala od 2. do 27. novembra 2015 v Ženevi (WRC-15), za podporo prihodnjemu razvoju satelitske tehnologije za omogočanje delovanja globalnih sistemov sledenja letalom ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2011 o mednarodnih sporazumih o zračnem prometu v okviru Lizbonske pogodbe ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. aprila 2007 o ustanovitvi skupnega evropskega zračnega prostora ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svojega stališča, sprejetega v prvi obravnavi, z dne 12. marca 2014 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju enotnega evropskega neba (prenovitev) ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svojega stališča, sprejetega v prvi obravnavi, z dne 12. marca 2014 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svojega stališča, sprejetega v prvi obravnavi, z dne 5. februarja 2014 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 261/2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter Uredbe (ES) št. 2027/97 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim prevozom potnikov in njihove prtljage ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svojega stališča, sprejetega v prvi obravnavi, z dne 12. decembra 2012 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Evropske unije (prenovitev) ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. oktobra 2015 o varni uporabi daljinsko vodenih zrakoplovnih sistemov (RPAS), splošno znanih kot brezpilotna zračna plovila, na področju civilnega letalstva ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. julija 2013 o zunanji letalski politiki EU – reševanje prihodnjih izzivov ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju sklepov z Evropskega vrha o letalstvu, ki je potekal 20. in 21. januarja 2016 na letališču Schiphol (Nizozemska) ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0394.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0392.

⁽³⁾ UL C 380 E, 11.12.2012, str. 5.

⁽⁴⁾ UL C 74 E, 20.3.2008, str. 658.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0220.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0221.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0092.

⁽⁸⁾ UL C 434, 23.12.2015, str. 217.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0390.

⁽¹⁰⁾ UL C 75, 26.2.2016, str. 2.

⁽¹¹⁾ <https://english.eu2016.nl/documents/reports/2016/01/20/report-aviation-summit-2016>

Četrtek, 16. februar 2017

- ob upoštevanju Čikaške konvencije z dne 7. decembra 1944,

  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,

  - ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem in mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A8-0021/2017),
- A. ker je končni namen skupne prometne politike EU služiti interesom evropskih državljanov in podjetij, in sicer s stopnjevanjem povezljivosti, najvišjo ravno varnosti in zaščite ter trgi brez ovir;
- B. ker bi morali strogi standardi varnosti ostati osrednji cilj pri prizadevanjih za konkurenčnost v zračnem prometu;
- C. ker je enoten letalski trg EU najuspešnejši primer regionalne liberalizacije letalskega prevoza, ki je močno prispeval k najvišji ravni letalskih povezav doslej in razširil možnosti za potovanja znotraj in zunaj Evrope ob znižanju cen; ker je letalski sektor bistveni del evropskega prometnega omrežja, nepogrešljiv za zagotavljanje povezljivosti in ozemeljske kohezije v EU in po svetu; ker najbolj oddaljene regije zaradi oddaljenosti in izoliranosti za razliko od osrednjih in dobro povezanih regij poleg letalskega prometa nimajo drugih možnosti za prevoz; ker cilj spodbujanja povezav v letalskem prometu ne sme biti zgolj razširitev mreže povezav, temveč tudi zagotovitev ustrezne kakovosti povezljivosti v smislu pogostosti letov, obsega mrež ali ustreznosti voznih redov;
- D. ker letalski sektor spodbuja rast in ustvarjanje delovnih mest, ima multiplikacijski učinek ter je pomemben steber gospodarstva EU, saj spodbuja inovacije, trgovino in kakovost delovnih mest, to pa prinaša neposredne in posredne koristi za državljane; ker rast letalskega prometa ter razpoložljivost in raznovrstnost letalskih povezav spodbujajo gospodarsko rast, kar potrjuje, da je letalski promet gonilo gospodarskega razvoja; ker imajo regionalna in lokalna letališča pomembno vlogo pri razvoju regij, saj povečujejo njihovo konkurenčnost in olajšujejo dostop do turističnih storitev;
- E. ker je v Uniji 4,7 milijona delovnih mest v zračnem prometu, na letališčih in v izdelovalni industriji, ki se zagotavljajo neposredno (1,9 milijona) in posredno (2,8 milijona); ker evropska letalska industrija podpira nadaljnjih 917 000 delovnih mest drugje v globalnem gospodarstvu; ker je zaradi mobilne in nadnacionalne narave letalstva težko odkrivati socialne zlorabe in izogibanje delovnim standardom, zaradi česar je tudi nemogoče reševati težave zgolj na nacionalni ravni; ker so se po nedavnih ugotovitvah Mednarodne organizacije dela pogoji dela v letalskem sektorju poslabšali; ker lahko večja diverzifikacija pogodb spodbuja prožnost, lahko pa se tudi zlorabi za iskanje najugodnejše pravne ureditve za izogibanje plačevanju socialnih prispevkov;
- F. ker pomanjkljivo izvajanje zakonodaje EU in pomanjkanje politične volje v Svetu letalskemu sektorju preprečujeta, da bi uresničil ves svoj potencial, škodujeta njegovi konkurenčnosti in povzročata večje stroške podjetjem, potnikom in gospodarstvu;
- G. ker je strateški uspeh v sektorjih, ki temeljijo na tehnologiji, raziskavah in inovacijah ter zahtevajo večje naložbe in razvito infrastrukturo, odvisen od zmožnosti, da se sprejme dolgoročna vizija z ustrežno načrtovanimi naložbami ter v celoti upoštevajo vse vrste prometa;
- H. ker ima letalski promet pomembno vlogo pri doseganju podnebnih ciljev EU, saj uvaja ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov;

Četrtek, 16. februar 2017

- I. ker je kljub vzpostavitvi funkcionalnih blokov zračnega prostora, kot je določeno v enotnem evropskem nebu, prišlo do velikih zamud pri njihovem izvajanju, ker Komisija ocenjuje, da je pomanjkanje napredka na tem področju povzročilo približno pet milijard EUR izgube;
- J. ker je varnost eden od izzivov, s katerimi se letalski sektor najbolj neposredno sooča;
1. pozdravlja sporočilo Komisije o letalski strategiji za Evropo in njena prizadevanja, da najde vire spodbud za ta sektor z iskanjem novih tržnih priložnosti in odpravljanjem ovir, pa tudi njene predloge za soočanje z novimi izzivi in njihovo predvidevanje na podlagi skupne evropske vizije z razvojem sodobnih regulativnih okvirov; meni, da bi morali za dolgoročnejšo perspektivo sprejeti bolj celosten in ambiciozen pristop, da bi zagotovili potrebno spodbudo za trajnosten in konkurenčen evropski letalski promet;
2. meni, da je varnost vodilno načelo letalske strategije za Evropo ter da jo je treba nenehno izboljševati; zato pozdravlja pregled osnovne Uredbe (ES) št. 216/2008 o Evropski agenciji za varnost v letalstvu (EASA), katere cilj je doseganje najvišje ravni varnosti v letalstvu; v zvezi s tem poziva Komisijo in Svet, naj agencijo EASA opremi z ustreznimi viri in osebjem, kar bo zagotovilo visoke varnostne standarde in okrepilo njeno vlogo na mednarodni ravni;
3. poziva Svet in države članice, naj končno dosežejo hiter napredek v zvezi z drugimi pomembnimi zadevami, ki so trenutno na mrtvi točki, kot je prenovitev uredbe o izvajanju zakonodaje o enotnem evropskem nebu (SES2+) ter pregled uredbe o slotih in predpisov o pravicah letalskih potnikov; poziva Komisijo, naj ponovno pretehta obstoječe pobude in predlaga uresničljive alternativne rešitve za odpravo pomanjkljivosti v letalskem sektorju, ki so posledica poznega in nepopolnega izvajanja zakonodaje EU, na primer zakonodaje o enotnem evropskem nebu; poudarja, da v smislu zagotavljanja pravne jasnosti in gotovosti objava smernic, čeprav je koristna, ne more nadomestiti ustreznega pregleda obstoječih predpisov;
4. poudarja, da je namen dosjejev na področju letalstva, ki jih Svet blokira, v EU zagotoviti večjo pravno varnost in okrepljen okvir za zaščito pravic potnikov v zračnem prometu, bolj učinkovito in racionalno uporabo zračnega prostora EU in boljše določbe za izvajanje enotnega evropskega neba, vse to pa so bistveni elementi za uresničevanje letalske strategije; poziva Svet, naj naredi korak naprej pri pogajanjih o teh dosjejih;

Mednarodna razsežnost letalske strategije

5. pozdravlja predlog Komisije za spremembo Uredbe (ES) št. 868/2004, ki odpravlja sedanje nepoštene prakse, kot je nesprejemljiva državna pomoč, ki ni niti ustrezna niti učinkovita, ter tako osvetljuje resne pomisleke glede morebitnega izkrivljanja konkurence v okviru evropskih pravil; vendar poudarja, da niti nesprejemljivi trend naraščanja protekcionizma niti sami ukrepi za zagotovitev poštene konkurence ne morejo zagotoviti konkurenčnosti letalskega sektorja EU;
6. meni, da lahko evropski letalski sektor kljub temu, da se sooča z večjim pritiskom novih tekmecev, mnogi uporabljajo zračni promet kot strateško orodje za mednarodni razvoj, najde svoj prostor v konkurenčnem svetovnem okolju z nadaljnjo nadgradnjo in razvojem svojih adutov, na primer visokih varnostnih standardov, vloge agencije EASA, geografskega položaja, inovativne industrije ter socialnih in okoljskih ciljev; je trdno prepričan, da bi morali pošteno konkurenco iz tretjih držav videti kot priložnost za nadaljnji razvoj inovativnega evropskega letalskega modela, ki ima potencial, da oblikuje edinstven in konkurenčen odgovor na posebnosti konkurentov;
7. meni, da je možnost za pritegnitev tujih naložb pomembna za konkurenčnost letalskih prevoznikov EU in je ne bi smeli ovirati; zato pozdravlja namero Komisije, da bo izdala smernice, s katerimi bo razjasnila pravila o lastništvu in nadzoru, kot je določeno v Uredbi (ES) št. 1008/2008, s posebnim poudarkom na merilu „dejanskega nadzora“, da se zagotovi učinkovitost teh pravil;

Četrtek, 16. februar 2017

8. pozdravlja pobudo, da se pogajanja o sporazumih o zračnem prometu in dvostranskih sporazumih o varnosti v letalstvu s tretjimi državami, ki predstavljajo trge v vzponu in strateške trge (Kitajska, Japonska, Zveza držav jugovzhodne Azije, Turčija, Katar, Združeni arabski emirati, Armenija, Mehika, Kitajska, Bahrajn, Kuvajt, Oman in Savdska Arabija), vodijo na ravni EU, in želi spodbuditi k hitrim in konstruktivnim pogajanjem; poudarja, da bi morale vse strani nove sporazume pravilno izvajati in izvrševati vse strani in da je treba v te sporazume vključiti klavzulo o pošteni konkurenci na podlagi mednarodnih standardov (ICAO, ILO); poziva Komisijo in Svet, naj spoštujeta člen 218 PDEU in v celoti vključita Parlament v vse faze pogajanj;
9. poziva Komisijo, naj v pogajanja glede sporazumov o zračnem prometu s tretjimi državami kot pogoj vključi spoštovanje visokih varnostnih standardov, primernih delovnih in socialnih standardov ter udeležbo v tržnem instrumentu za boj proti spremembam podnebja, ki zadeva emisije v letalskem prometu, v sporazumih o zračnem prometu pa poskrbi za enak dostop do trgov, enake pogoje za lastništvo in enake konkurenčne pogoje na podlagi vzajemnosti;
10. poziva Komisijo k hitri sklenitvi tekočih pogajanj in v prihodnosti k začetku novih dialogov o letalstvu z drugimi strateškimi partnerji v letalstvu; poudarja, da sporazumi o zračnem prometu prispevajo tudi k spodbujanju tehnološkega napredka ter k izvajanju in krepitevi drugih evropskih politik, kot je sosedska politika;

Konsolidacija enotnega trga EU na področju letalstva

11. opominja, da je tudi zračni prostor del enotnega trga EU in da vsako drobljenje zaradi njegove neučinkovite uporabe, pa tudi različnih nacionalnih praks (na primer v zvezi z operativnimi postopki, davki in drugimi podatki itd.) podaljšuje čas letenja, povzroča zamude ter povečuje porabo goriva in ravni emisij CO₂, poleg tega pa negativno vpliva na preostali trg in ovira konkurenčnost EU;
12. ugotavlja, da člen 3 Uredbe (ES) št. 551/2004 določa, brez poseganja v suverenost držav članic nad svojim zračnim prostorom, vzpostavitev enotnega evropskega zgornjega letalskega informacijskega področja (EUIR), in poziva Komisijo k izvedbi te določbe, saj bo EUIR omogočil odpravo regionalnih ozkih grl ter kontinuiteto letalskih prevozov v najgostejših delih zračnega prostora v primeru nepredvidenih okoliščin ali motenj v zračnem prometu; meni, da bo EUIR omogočil postopno vzpostavitev vseevropske zračne avtoceste, ki bi bila še en korak v smeri dokončne vzpostavitve enotnega evropskega neba in stroškovno učinkovitega upravljanja zračnega prostora EU; pozdravlja doseženi napredek na področju upravljanja zračnega prometa v smeri večje učinkovitosti ter zmanjšanja stroškov in emisij, zlasti zahvaljujoč delu upravitelja omrežja, in poziva države članice, naj brez nadaljnega odlašanja vzpostavijo funkcionalne bloke zračnega prostora, da bi pospešile napredovanje v smeri enotnega evropskega neba;
13. je trdno prepričan, da bi moral letalski sektor v celoti izkoristiti evropske satelitske tehnologije, kot sta EGNOS in Galileo, ki omogočata varnejše in učinkovitejše postopke navigacije in prileta, obenem pa omogočata popolno izvajanje raziskovalnega programa za upravljanje zračnega prometa v okviru enotnega evropskega neba (SESAR); zato vztraja, da je treba te tehnologije uporabljati širše; poudarja, da bi bilo treba zaradi zagotovitve pravilne izvedbe programa SESAR in zaradi doseganja globalne interoperabilnosti za njegovo izvajanje nameniti konkreten in ambiciozen proračun, in sicer zunaj okvira instrumenta za povezovanje Evrope (CEF);
14. je seznanjen z obsegom zračnega prometa, ki je že zdaj velik in naj bi se po napovedih v naslednjih nekaj letih še povečal, ter z omejitvami zmogljivosti evropskih letališč, kar zadeva sprejem približno 2 milijonov letov do leta 2035; poudarja, da bo za to potrebna usklajena in učinkovita izraba zmogljivosti letališč in zračnega prostora, da bi se ublažila prezasedenost;
15. poudarja, da je letalski sektor bistven za rast, ustvarjanje delovnih mest in razvoj turizma; poudarja, da imajo majhna in regionalna letališča ključno vlogo pri spodbujanju povezljivosti, teritorialne kohezije, socialne vključenosti in ekonomske rasti, zlasti za najbolj oddaljene regije in otoke; v zvezi s tem meni, da obstaja potreba po strateškem načrtovanju evropskega letalskega sistema, v katerem bodo opredeljene trenutne zmogljivosti, predvideno povpraševanje, trenutna ozka grla in prihodnje infrastrukturne potrebe na evropski ravni in ki bo zagotovil ohranitev dostopa državljanov EU do letalskega prevoza;

Četrtek, 16. februar 2017

16. priznava, da obstaja velika vrzel v povezljivosti v EU, ki se kaže skozi manjše število letalskih povezav v nekaterih delih Unije, ter se zaveda pomena regionalne povezljivosti (vključno z geografskimi območji, ki so izključena iz omrežja TEN-T); spodbuja Komisijo, naj še naprej spremlja in obravnava zračno povezljivost znotraj EU;

17. meni, da bi lahko mnoge pomembne omejitve rasti, tako v zraku kot na tleh (npr. pomanjkanje zmogljivosti, nepopolna ali pretirana izkoriščenost infrastrukture, različni ponudniki navigacijskih storitev zračnega prometa ali omejene naložbe), ter vrzeli v zračni povezljivosti med različnimi regijami EU odpravili, če bi pri presojanju in načrtovanju ukrepov v sektorju na vseh ravneh (nacionalni, evropski in mednarodni) kot enega glavnih kazalnikov uporabljali povezljivost;

18. meni, da povezljivost ne bi smela biti omejena le na število, pogostost in kakovost storitev zračnega prevoza, temveč bi jo morali presojati tudi v okviru povezanega sodobnega prometnega omrežja ter ob upoštevanju drugih meril, kot so čas, teritorialna kontinuiteta, večja povezanost omrežja, dostopnost, razpoložljivost alternativnih možnosti prevoza, cenovna dostopnost in okoljski stroški, da bi lahko presodili dejansko dodano vrednost rute; zato poziva Komisijo, naj preuči možnost oblikovanja kazalnika EU, ki bo temeljil na drugih obstoječih indeksih ter na raziskovalnem delu organizacije Eurocontrol in opazovalne skupine za letališča;

19. meni, da bi moral takšen indeks povezljivosti, vključno s pozitivno analizo stroškov in koristi, zračne povezave oceniti s širšega zornega kota, ne da bi se s tem spodkopaval cilj EU glede teritorialne kohezije, ki bo okrepljena s prihodnjimi razlagalnimi smernicami za pravila o obveznostih javne službe; poudarja, da lahko ta indeks služi interesom splošnega strateškega načrtovanja in pomaga preprečevati potrato davkoplačevalskega denarja z razlikovanjem med ekonomsko izvedljivimi priložnostmi in nedobičkonosnimi projekti, da bi se med drugim spodbudila donosna specializacija letališč, vključno s skupinami ali mrežami letališč, da bi se v prihodnje preprečilo nastajanje „letališč duhov“ in da bi se zagotovila učinkovita uporaba zmogljivosti letališča in zračnega prostora, ter z opredelitvijo intermodalnih, stroškovno učinkovitih in trajnostnih rešitev;

20. meni, da bi bilo treba za izboljšanje mobilnosti in večjo odpornost prometnega omrežja v korist uporabnikom tako potniškega kot tovornega prevoza izkoristiti koristi, ki jih prinaša dopolnjevanje vseh načinov prevoza brez izjeme; želi izpostaviti, da je mogoče le z intermodalnostjo, ki omogoča prehod na druge oblike prevoza, zagotoviti dinamičen in trajnosten razvoj konkurenčnega letalskega sektorja v EU; poudarja, da intermodalnost omogoča učinkovitejšo rabo infrastrukture, in sicer s širitvijo in upoštevanjem ciljnih območij letališč ter s preprečevanjem njihovega prekrivanja, kar bi tudi sprostilo slote in pripomoglo k oblikovanju ugodnega okolja za trgovinske, turistične in tovarne operacije; priznava dosežke na tem področju z združevanjem letalske in železniške infrastrukture ter spodbuja nadaljnji napredek v zvezi s tem;

21. ponavlja, da so koridorji TEN-T ogrojeni za oblikovanje večmodalnih možnosti z letališči kot jedrnimi vozlišči; obžaluje, da so pobude za večmodalnost po Evropi razdrobljene in maloštevilne; poudarja potrebo po hitrih, učinkovitih in uporabniku prijaznih povezavah med omrežji javnega prevoza in letališko infrastrukturo; poziva Komisijo in države članice, naj se bolj posvetijo cilju večmodalnosti v okviru koridorjev TEN-T in pri tem odpravijo ozka grla; poziva Komisijo, naj brez odlašanja predstavi predlog večmodalnega in interoperabilnega pristopa v prometu, s popolno vključitvijo letalskega sektorja, države članice pa, naj bolje izkoristijo finančne instrumente, ki jih imajo na voljo, za spodbujanje intermodalnih povezav;

22. meni, da bi bilo treba za povečanje privlačnosti intermodalnih prevoznih rešitev po vsej Evropi vsem potnikom (tudi osebam z zmanjšano mobilnostjo) ponuditi rešitve brez ovir, informacije v realnem času in integrirane storitve (na primer integrirano izdajanje vozovnic); poudarja, da projekti, ki jih financira EU, dokazujejo, da je razvoj večmodalnih sistemov obveščanja in izdaje vozovnic tehnično izvedljiv; zato poziva Komisijo, naj podpre njihovo dejansko uvajanje za potnike po vsej EU;

Četrtek, 16. februar 2017

23. meni, da bodo prevozniki in ponudniki storitev sodelovali pri iskanju intermodalnih in večmodalnih rešitev, če se z regulativnim okvirom EU zagotovi razjasnitev in pravna varnost v zvezi s pravicami potnikov, odgovornostjo, zamudami in odpovedmi, varnostnim preverjanjem, odprtimi podatki in standardi izmenjave podatkov; poziva Komisijo, naj v zvezi s tem ukrepa;

24. ugotavlja, da je tako javno kot zasebno financiranje v letalskem sektorju bistveno za zagotavljanje teritorialne kohezije, spodbujanje inovacij in ohranjanje ali povrnitev vodilne vloge Evrope v našem gospodarstvu; opozarja, da mora vsako financiranje spoštovati smernice EU o državni pomoči in konkurenčno pravo; meni, da je treba pri dodelitvi državne pomoči zagotoviti stroškovno učinkovitost in ustreznost zadevnih naložb;

25. poziva Komisijo in države članice, naj v skladu s sporočilom Komisije z naslovom Smernice o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom in obvestilo Komisije o državni pomoči po členu 107(1) PDEU ohranijo dolgoročno strategijo za obravnavanje presežkov nerentabilnih letališč v regijah, kjer so na voljo drugi načini prevoza, na eni strani in prispevka sekundarnih letališč za razvoj, konkurenčnost in povezovanje regij EU na drugi strani;

26. se zaveda pomena ugodnega regulativnega okolja za letališča, da lahko pritegnejo in vključijo zasebne naložbe; meni, da bi morali s pomočjo ocene Komisije o direktivi o letaliških pristojbinah ter učinkovitih posvetovanj z letalskimi prevozniki in letališči razjasniti, ali so sedanje določbe učinkovito orodje za spodbujanje konkurence proti možnostim zlorabe monopolnega položaja ter za krepitev interesov evropskih potrošnikov in spodbujanje konkurence, ali pa je potrebna reforma; priznava prispevek prihodkov iz neletalskih dejavnosti k poslovni donosnosti letališč;

27. ugotavlja, da je Komisija v svoji letalski strategiji, objavljeni decembra 2015, napovedala oceno Direktive Sveta 96/67/ES o storitvah zemeljske oskrbe na letališčih EU; podpira vključitev zemeljske oskrbe v področje EASA, da se tako pokrije celotna veriga letalske varnosti;

Letalska strategija: pogled v prihodnost

28. meni, da ima celotna vrednostna veriga v letalstvu potencial, da postane strateški sektor za naložbe, ki ga je treba še naprej izkoriščati z opredelitvijo dolgoročnih ciljev in dodeljevanjem spodbud za pametne pobude, s katerimi bi te cilje dosegli, kot so bolj zelena letališča ali zrakoplovi, zmanjšanje hrupa ter povezave med letališko infrastrukturo in javnim prevozom; poziva Komisijo in države članice, naj preučijo nadaljnje ukrepe za spodbujanje takšnih pobud, med drugim z učinkovito uporabo Evropskega sklada za strateške naložbe, ter naj še naprej spodbujajo in financirajo programe, kot sta Čisto nebo in SESAR; poudarja, da letalska industrija pomembno prispeva h konkurenčnosti v letalskem sektorju EU, hkrati pa je močna podpora za spodbujanje čistejših tehnologij in namestitvev sistema SESAR;

29. je seznanjen z emisijami CO₂, ki jih ustvarja letalski sektor; želi izpostaviti širok nabor ukrepov, ki so že bili in še bodo sprejeti za zmanjšanje emisij CO₂ in toplogrednih plinov, tako tehničnih z razvijanjem alternativnih goriv in učinkovitejših letal kot političnih z upoštevanjem mednarodnih sporazumov; pozdravlja dogovor, dosežen na 39. skupščini ICAO 6. oktobra 2016 s sprejetjem globalnega tržnega ukrepa (GMBM) za zmanjšanje emisij iz mednarodnega letalstva, in zavezo o sodelovanju v prostovoljni fazi do leta 2027, ki jo je dalo 65 držav, kar pomeni, da se bo s tem programom do leta 2035 izravnalo približno 80 % emisij nad ravnmi iz leta 2020; želi opomniti, da je treba po 31. decembru 2016 ohraniti odstopanje, ki je bilo v okviru sistema trgovanja z emisijami odobreno za lete, ki povezujejo letališča v najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU; pozdravlja namero Komisije, da bo z ozirom na ta sporazum pregledala ukrepe EU za zmanjšanje emisij CO₂ iz letalstva;

30. je mnenja, da bi bilo treba tudi glede na Komisijin sveženj o krožnem gospodarstvu spodbujati nove pobude za povečanje okoljske zmogljivosti ter zmanjšanje emisij in hrupa iz operativnih dejavnosti iz letališč, v letališča in znotraj njih, na primer z uvajanjem obnovljivih goriv (npr. biogoriv), razvojem učinkovitih certificiranih sistemov za okolju prijazno recikliranje, razrez in ponovno uporabo zrakoplovov, s spodbujanjem „zelenih letališč“ in „zelenih poti do letališča“ ter

Četrtek, 16. februar 2017

z izredno učinkovitim upravljanjem logistike;

31. poziva k zbiranju in razširjanju najboljših praks za zmanjševanje emisij v sektorju ob upoštevanju, da je treba visoke okoljske standarde ohraniti in sčasoma okrečiti ter tako zagotoviti, da se letalstvo razvija na trajnosten način;

32. poziva Komisijo in države članice, naj temeljito pregledajo nove postopke, ki so v veljavi od junija 2016, za zmanjšanje hrupa in emisij izredno majhnih trdnih delcev iz izpušnih plinov pri vzletu z letališča v bližini mest in naseljenih območij, da se izboljša kakovost življenja in zlasti kakovost zraka;

33. priznava, da so varnostni ukrepi povezani z velikimi stroški; poudarja, da se bodo varnostni izzivi v letalskem sektorju, vključno s kibernetiko varnostjo, v prihodnosti povečali, to pa zahteva takojšen prehod na pristop, ki bolj temelji na tveganju in obveščevalnih podatkih, in odziven varnostni sistem, ki izboljšuje varnost letaliških objektov in omogoča prilagajanje na spreminjajoče se nevarnosti, namesto da se nenehno sprejemajo novi ukrepi ali da se tveganje zgolj prenese, ne pa tudi zmanjša;

34. pozdravlja predlog Komisije o sistemu EU za certificiranje opreme za varnostno pregledovanje v letalstvu; vztraja, da je treba dosledno izvajati obstoječa pravila za zaposlovanje in usposabljanje osebja; poziva Komisijo, naj preuči možnost razširitve koncepta enkratnega varnostnega pregleda in vzpostavitve sistema predhodnega preverjanja v EU, ki bo predhodno registriranim državljanom EU omogočil učinkovitejši prehod skozi varnostno preverjanje; poziva države članice, naj se zavežejo k sistematični izmenjavi obveščevalnih podatkov in izmenjavi dobre prakse v okviru varnostnih sistemov na letališčih;

35. je seznanjen s poročilom na visoki ravni o konfliktnih območjih ter poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se njegova priporočila izvajajo, tudi z izmenjavo informacij, da se zagotovi razvoj ocene o tveganju na ravni EU in sposobnost za hitro izmenjavo informacij; opozarja tudi, da je treba nadalje obravnavati varnostna vprašanja, ki se pojavljajo zaradi nesodelovanja pri vojaških poletih brez aktivnih transponderjev;

36. meni, da so inovacije predpogoj za konkurenčno evropsko letalsko industrijo; ugotavlja, da je letalstvo v primerjavi z drugimi načini prevoza že vodilni sektor pri uvajanju prednosti digitalizacije, informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter odprtih podatkov, in spodbuja ta sektor, naj ohrani vodilno vlogo v tem procesu, hkrati pa naj zagotavlja pošteno konkurenco, interoperabilnost sistemov, nevtralnost in pregleden dostop do jasnih in jedrnatih informacij za vse uporabnike, na primer za potrošnike, ki rezervirajo celotno potovanje, ali prevozniške družbe, ki se ukvarjajo z letalskim prevozom tovora; pozdravlja predlog Komisije o projektu masovnih podatkov v letalskem sektorju in poziva k nadaljnjim pojasnilom glede njegovega izvajanja;

37. opozarja, da so leta 2013 Komisija in nacionalni izvršilni organi po vsej Uniji preverili spletna mesta ponudnikov potovalnih storitev; ugotavlja, da so pri tem preverjanju pri več kot dveh tretjinah pregledanih spletnih mest odkrili pomembne težave; poziva Komisijo, naj podrobneje poroča o napredku pri usklajevanju spletnih mest ponudnikov potovalnih storitev s pravom EU in o svojih prihodnjih načrtih za izvrševanje zakonodaje na tem področju, bodisi pri spletni ali nespletni prodaji letalskih kart; opozarja, da morajo imeti potrošniki na voljo pot, da na trgovce naslovijo pritožbe in zahtevajo povrnitev stroškov; meni, da bi morala biti ta pot na voljo v obliki, ki potrošnike ne bi odvracala od tega, da uveljavljajo svoje pravice, poleg tega bi bilo treba potrošnike jasno napotiti nanjo; poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z nacionalnimi izvršilnimi organi zagotovi, da bodo trgovci izpolnjevali te zahteve;

38. pozdravlja inovacije in gospodarski razvoj, ki ga je mogoče spodbuditi z nadaljnjim razvojem sistemov daljinsko pilotiranega zrakoplova (RPAS) za civilno rabo; ugotavlja, da trg daljinsko pilotiranih zrakoplovov hitro narašča in da se ta vrsta zrakoplovov vse bolj uporablja za zasebne, komercialne in javne namene v okviru nalog javnih organov; poudarja, da

Četrtek, 16. februar 2017

je treba hitro sprejeti jasen, sorazmeren, usklajen in na tveganju temelječ regulativni okvir za sisteme daljinsko vodenega zrakoplova, da se spodbudijo naložbe in inovacije v tem sektorju in v celoti izkoristi njegov izredno velik potencial, hkrati pa ohranijo najvišji mogoči varnostni standardi;

39. opozarja, da je treba pri urejanju sektorja zračnega prometa upoštevati posebne potrebe splošnega letalstva na način, ki omogoča posamezne letalske prometne rešitve in letalske športne dejavnosti;

Socialna agenda letalske strategije

40. priznava, da je treba pojasniti merilo „domače baze“ in opredeliti pojem „glavne poslovne enote“, da se bosta lahko dosledno uporabljala in učinkovito preprečevala uporabo zastav ugodnosti in prakse iskanja najugodnejše pravne ureditve; opozarja, da je ena od glavnih nalog agencije EASA izdajanje certifikatov letalskih operacij in dovoljenj za operaterje iz tretjih držav z namenom zagotavljanja varnosti in prispevanja k izboljšanju delovnih pogojev;

41. poziva agencijo EASA in države članice, naj še naprej nadzirajo nove poslovne modele in modele zaposlovanja, da bi zagotovile varnost v letalstvu, ter poziva Komisijo, naj po potrebi sprejme regulativne ukrepe; ugotavlja, da je treba posebno pozornost med drugim nameniti pogodbam brez določenega delovnega časa, sistemom pay-to-fly (plačaj za letenje), navideznim samozaposlitvam in položaju članov posadke iz tretjih držav na zrakoplovih, registriranih v EU; poudarja, kako pomembna je uredba o poročanju o dogodkih v letalstvu in „kultura pravičnosti“ za krepitev in izboljšanje varnostnih standardov ter zdravstvenih in delovnih pogojev;

42. opozarja, da visokokakovostno usposabljanje prispeva k varnosti v letalstvu; poudarja ključni prispevek agencije EASA k vzpostavitvi skupnih standardov usposabljanja in varnosti za pilote, člane posadke in kontrolorje zračnega prometa, tudi prek virtualne akademije, in poziva države članice, naj vlagajo v vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje za vse dele vrednostne verige v letalstvu, saj je uspeh evropskega letalstva v veliki meri odvisen od usposobljenih delavcev in inovacij; se zaveda, da je treba odpraviti pomanjkanje strokovne usposobljenosti, če se pojavi; poudarja, da so partnerstva med izobraževalnimi ustanovami, raziskovalnimi centri in socialnimi partnerji pomembna zaradi posodabljanja programov usposabljanja in zagotavljanja, da odražajo potrebe na trgu dela;

43. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo dvojne modele izobraževanja in usposabljanja na področju letalske tehnike in vanje vključijo sodelovanje na mednarodni ravni;

44. spodbuja Komisijo, naj predloži konkretne pobude za zaščito pravic delavcev; poziva države članice, naj vsem delavcem v letalskem sektorju, ne glede na velikost in vrsto podjetja, ki jih zaposluje, kraj zaposlitve ali pogodbo o zaposlitvi, zagotovijo dostojne pogoje dela, vključno z zdravjem in varnostjo pri delu;

45. je seznanjen s tem, da morajo vsi letalski prevozniki, ki delujejo v Evropski uniji, dosledno upoštevati zahteve s področja socialne politike in politike zaposlovanja v EU in državah članicah; opozarja, da so med državami članicami precejšnje razlike na področju pogojev dela in socialne zaščite ter da podjetja izkoriščajo svobodo ustanavljanja, da bi znižala stroške; poziva države članice, naj zaustavijo to škodljivo konkurenco; poziva Komisijo in države članice, naj predstavijo, kako bi lahko preprečili, da bi se v letalskem sektorju posredno zaposlovanje zlorabljalo za izogibanje davčni zakonodaji na ravni EU in nacionalni ravni; poziva Komisijo in države članice, naj preprečijo socialne zlorabe in nespoštovanje standardov dela, tako da zaščitijo tiste, ki prinašajo informacije, omogočajo odprto poročanje in krepijo sodelovanje med inšpektorati za delo v državah članicah; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da letalske družbe, ki delujejo v eni od držav članic, uporabljajo in pravilno izvajajo delovno pravo, socialno zakonodajo in kolektivne pogodbe;

46. poudarja, da je pravica do ustanavljanja sindikatov ter včlanitve vanje in do kolektivnih ukrepov v skladu s členom 12 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije temeljna pravica in jo je treba spoštovati; zavrača vse poskuse, da bi okrnili pravico do stavke v letalskem sektorju; poudarja, kako pomembni so v letalskem sektorju močni in neodvisni socialni partnerji, reden institucionaliziran socialni dialog na vseh ravneh ter vključevanje zaposlenih v poslovanje podjetja in zastopanje pri tem; vztraja, da je treba pred vsako pobudo EU o letalskem sektorju vzpostaviti ustrezen posvetovalni

Četrtek, 16. februar 2017

postopek in okrepljen socialni dialog; pozdravlja prizadevanja socialnih partnerjev, da bi s pogajanjem dosegli sporazum o pogojih dela in socialnih pravicah zaposlenih v evropskem letalskem sektorju; socialne partnerje spodbuja, naj si v vseh segmentih sektorja prizadevajo za sklenitev kolektivnih pogodb, ki bodo v skladu z nacionalnimi predpisi in prakso, saj so take pogodbe učinkovit instrument v boju proti tekmi v zniževanju socialnih, delovnih in zaposlitvenih standardov ter za zagotavljanje dostojnega plačila za vse delavce;

47. meni, da bi morala vsaka zaposlena oseba vedeti, katera delovna zakonodaja zanjo velja in kje je upravičena do socialne varnosti; pri tem opozarja na posebni položaj zelo mobilnih delavcev v letalskem sektorju in poziva k boljši uskladitvi sistemov socialne varnosti v EU; vztraja, da je treba v tesnem sodelovanju s predstavniki teh delavcev oceniti, ali so potrebna dodatna pojasnila glede prava, ki se uporablja, in pristojnih sodišč v zvezi s pogodbami o zaposlitvi mobilnih delavcev v letalstvu;

o

o o

48. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0055

Zamuda pri izvajanju operativnih programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov – vpliv na kohezijsko politiko in pot naprej

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o zamudi pri izvajanju operativnih programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov – vpliv na kohezijsko politiko in pot naprej (2016/3008(RSP))

(2018/C 252/29)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. maja 2016 o hitrejšem izvajanju kohezijske politike ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. novembra 2014 o zamudah pri začetku izvajanja kohezijske politike za obdobje 2014–2020 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. januarja 2014 o pripravljenosti držav članic EU za učinkovit in pravočasen začetek novega programskega obdobja kohezijske politike ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. oktobra 2016 o vmesni reviziji večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o naložbah v delovna mesta in rast – za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov: ocena poročila v skladu s členom 16(3) uredbe o skupnih določbah ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2015 z naslovom Na poti k poenostavljeni in v uspešnost usmerjeni kohezijski politiki za obdobje 2014–2020 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju vprašanja Komisiji o zamudi pri izvajanju operativnih programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladi ESI) – vpliv na kohezijsko politiko in pot naprej (O-000005/2017 – B8-0202/2017),
- ob upoštevanju Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
- ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,

A. ker sta pozen zaključek pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 ter pozno sprejetje uredb o skladih ESI povzročila zamude pri postopku sprejemanja in izvajanja sporazumov o partnerstvu in operativnih programov, imenovanju upravljaljskih organov, organov za potrjevanje in revizijskih organov, postopku opredelitve in izpolnjevanja predhodnih pogojenosti ter izvajanju projektov na lokalni in regionalni ravni; čeprav ni dejanskih informacij o razlogih za te zamude in analiz razlogov, so ti v prvem delu programskega obdobja vplivali na možnostih evropskih strukturnih in investicijskih skladov, da povečajo konkurenčnost in izboljšajo socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0217.

⁽²⁾ UL C 289, 9.8.2016, str. 50.

⁽³⁾ UL C 482, 23.12.2016, str. 56.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0412.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0053.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0419.

Četrtek, 16. februar 2017

- B. ker je bilo do zdaj sprejetih 564 operativnih programov skladov ESI, Komisija pa je prejela obvestila o imenovanju organov za 374 operativnih programov; ker vmesnih plačil ni mogoče izvajati brez imenovanja organov upravljanja; ker je bilo po podatkih, dostopnih dne 30. novembra 2016, izplačanih le 14 750 milijard EUR vmesnih plačil, kar kaže, da so zneski sredstev za plačila manjši, kot je bilo sprva predvideno;
- C. ker so bila na isti stopnji vmesna plačila v predhodnem programskem obdobju kljub podobnim zamudam in tehničnim oviram v zvezi z zahtevami glede sistemov upravljanja in nadzora, porabljena že julija 2009, in bi moralo biti izvajanje programov kohezijske politike na podlagi odobrenih sredstev za plačila, predvidenih v proračunu za leto 2010, v tistem letu v polnem teku;
- D. ker sedanja raven vmesnih plačil ustreza razmeroma nizkemu deležu vseh dodeljenih programskih sredstev v okviru razvoja programskega obdobja; ker je Parlament zaskrbljen, da se bodo po zadnjih napovedih držav članic še naprej razvijala z enako hitrostjo;
- E. ker so zamude pri izvajanju in posledično zmanjšanje potreb po sredstvih za plačila že leta 2016 s predlogom spremembe proračuna št. 4/2016 privedle do zmanjšanja plačil v okviru razdelka 1b v znesku 7,2 milijarde EUR; ker v programskem obdobju 2007–2013 na isti stopnji podoben predlog spremembe proračuna ni bil potreben; ker bo v letu 2017 skoraj 24-odstotno zmanjšanje odobritev plačil v primerjavi z letom 2016;
- F. ker je tesnejše sodelovanje med državami članicami in institucijami EU zelo priporočljivo, da bi zagotovili, da se bodo odobritve plačil za kohezijsko politiko v proračunu EU za leto 2018 ustalile in da bo skupni načrt plačil za obdobje 2014–2020 upoštevan in po potrebi prilagojen glede na dejansko stanje;
- G. ker so upravne zmogljivosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ključen pogoj za uspešno izvajanje kohezijske politike;
1. poudarja prispevek naložb skladov ESI k zmanjševanju gospodarskih, socialnih in teritorialnih neskladij v evropskih regijah in med njimi ter k ustvarjanju pametne, trajnostne in vključujoče rasti in delovnih mest; zato izraža zaskrbljenost, da bodo nadaljnje zamude pri izvajanju operativnih programov kohezijske politike škodile doseganju teh ciljev in prispevale k povečanju razvojnih razlik med regijami;
  2. priznava, da je uvedba številnih novih zahtev, kot so tematska osredotočenost, predhodne pogojenosti in finančno upravljanje, čeprav zagotavljajo večjo učinkovitost programov, zaradi poznega sprejetja zakonodajnega okvira prispevala k zastojem pri izvajanju; opozarja na dejstvo, da obstaja tveganje, da bo pri sedanji hitrosti izvajanja v prihodnjih letih prišlo do velike količine sproščenih sredstev, in poudarja, da bi bilo treba sprejeti vse nujne ukrepe, da bi se izognili temu; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj sporoči, kakšne ukrepe načrtuje na tem področju;
  3. poudarja, da se zaradi teh zamud pri izvajanju še povečuje že obstoječe tveganje nizke stopnje izplačil, prevelikih kapitalskih injekcij, nezmožnosti privabljanja ustreznih ravni zasebnega kapitala, majhnega učinka finančnega vzvoda in težav z obnavljanjem sredstev pri uporabi finančnih instrumentov v operativnih programih skladov ESI; ugotavlja, da so potrebna dodatna pojasnila in ukrepi, da bi dosegli enako raven zmogljivosti za delo s finančnimi instrumenti kot orodji vzvoda v državah članicah, in poziva države članice, naj zagotovijo uravnoteženo uporabo teh instrumentov, ki sta jih vzpostavila Komisija in EIB; opozarja tudi na možnost združevanja sredstev iz skladov ESI ter Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) za spopadanje z zmanjšanjem naložb, zlasti v sektorjih, ki so najbolj primerni za spodbujanje rasti in zaposlovanja;
  4. poziva Komisijo in države članice, naj v celoti izvajajo in uporabljajo prilagodljivost, ki jo omogoča pakt za stabilnost in rast, ob upoštevanju dejstva, da je v mnogih državah članicah gospodarska kriza povzročila težave z likvidnostjo in pomanjkanje državnih sredstev za javne naložbe ter da postajajo sredstva kohezijske politike glavni vir za javne naložbe;

Četrtek, 16. februar 2017

5. zato Komisijo poziva, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami in na podlagi objektivne analize dejavnikov, ki so prispevali k trenutnim zamudam, predstavi akcijski načrt izvajanja, da bi pospešili izvajanje operativnih programov skladov ESI; v zvezi s tem poudarja, da je treba kot pogoj za pravočasno in uspešno doseganje rezultatov zagotoviti nizke stopnje napak, boj proti goljufijam ter krepitev upravnih zmogljivosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni; meni, da bi morali ukrepi slediti analizi zbirnega poročila o letnih poročilih o izvajanju za izvajanje programa v obdobju 2014–2015, ki ga je Komisija dala na voljo ob koncu leta 2016, in poziva države članice, naj redno spremljajo napredek pri izvajanju projektov; v zvezi s tem poudarja potrebo po osredotočenju prizadevanj na tematske cilje prednostnih sektorjev in na dodano vrednost, ki jo prinaša takšno osredotočanje; poleg tega poziva Komisijo, naj še naprej zagotavlja podporo prek projektne skupine za boljše izvajanje ter Parlamentu posreduje akcijski načrt o svojih dejavnostih;

6. je zaskrbljen zaradi zamud pri imenovanju organov upravljanja, organov za potrjevanje in revizijskih organov, kar povzroča zamude pri oddaji zahtevkov za plačila; zato poziva države članice, naj zaključijo proces imenovanja ter poziva Komisijo, naj uporabi tehnično pomoč in svetovalne storitve, potrebne za organe upravljanja, organe za potrjevanje in revizijske organe, da bi olajšala in pospešila izvajanje operativnih programov na terenu, vključno s pripravo novih projektov, poenostavitve in pospešitev sistem finančnega upravljanja in nadzora ter sklepanje pogodb in postopkov spremljanja;

7. priznava, da je hitrejša in učinkovitejša izvajanje operativnih programov skladov ESI neposredno povezano z večjo poenostavitvijo; v zvezi s tem je seznanjen s prednostnimi nalogami v okviru predloga omnibus; vseeno ugotavlja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja, zlasti za obravnavo stroškov vodenja upravljanja projektov, raznolikosti in pogostih sprememb pravil, zapletenih postopkov za odobritev velikih projektov, javnih naročil, nerešenih premoženjskih razmerij, dolgotrajnih postopkov za pridobitev dovoljenj in odločitev, vprašanja retroaktivne uporabe pravil revizije in nadzora, zamud pri plačilih upravičencem, težav pri usklajevanju financiranja iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov z drugimi viri financiranja, pravil o državni pomoči in počasnega reševanja sporov; poziva Komisijo, naj zagotovi ustrezno usklajevanje ter veliko preprostejša pravila o državni pomoči, skladna s kohezijsko politiko; opozarja, da si je treba prizadevati tudi za boljše obveščanje o rezultatih naložb skladov ESI;

8. poziva Komisijo, naj preuči in oblikuje rešitve, tudi dodatne oblike prilagodljivosti, kot je prilagodljivost med prednostnimi nalogami in med operativnimi programi na zahtevo ustreznih organov upravljanja, v skladu s cilji strategije Evropa 2020, obenem pa zagotavlja potrebno stabilnost in predvidljivost in že predlagano vnovično razvrstitev sproščenih sredstev zaradi neizvajanja ali delnega izvajanja, tudi sredstev iz razdelka 1b, v proračun EU, tudi ob upoštevanju prihodnjega programskega obdobja;

9. poziva k okrepljenim prizadevanjem za zagotovitev in spodbujanje sinergij med možnostmi financiranja iz EU, kot so sklad EFSI, skladi ESI in Obzorje 2020, prek skupnega financiranja, tesnega sodelovanja med pristojnimi organi in podpore ukrepom za pametno specializacijo in s tesnejšim sodelovanjem z nacionalnimi organi pri zavarovanju preferenčnih posojil za projekte, ki so v skladu s cilji operativnih programov;

10. poziva k boljši komunikaciji med strukturami Komisije (ustreznimi generalnimi direktorati), med Komisijo in državami članicami, pa tudi z nacionalnimi in regionalnimi organi, saj je to nujen pogoj za izboljšanje stopnje uporabe sredstev in kakovosti ukrepov iz kohezijske politike;

11. poudarja dodano vrednost sprejetja usmerjenega pristopa, in pozdravlja prizadevanja Komisije za zagotovitev učinkovitosti politike v praksi; je seznanjen z ugotovitvami zbirnega poročila o letnih poročilih o izvajanju programa za obdobje 2014–2015 ter pričakuje strateško poročilo Komisije, predvideno za konec leta 2017, ki bo zagotovilo več informacij o izvajanju prednostnih nalog s sklicevanjem na finančne podatke, skupne kazalnike in kazalnike za posamezne programe ter količinsko opredeljene ciljne vrednosti ter napredku pri doseganju zastavljenih ciljev, pa tudi stanje v zvezi z dokončanjem akcijskih načrtov, povezani z nerešenimi predhodnimi pogojenostmi ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Potrebna posodobitev po objavi zbirnega poročila o letnih poročilih o izvajanju programa v obdobju 2014–2015.

Četrtek, 16. februar 2017

12. opominja, da obstaja načrt plačil od leta 2014 do leta 2020; ob upoštevanju pravil za prenehanje obveznosti Komisijo poziva, naj pripravi ustrezen načrt plačil do leta 2023 in po potrebi predlaga povečanje zgornjih meja za plačila v razdelku 1b do konca sedanjega programskega obdobja; spodbuja Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo e-kohezija popolnoma delovala in bo enostavna za uporabo za prilagoditev načrta plačil glede na dejanski napredek, pa tudi k pripravi načrta pospeševanja kohezije; zato države članice poziva, naj vnesejo podatke o novih projektih, načrtovanih javnih naročilih z načrtovanimi in dejanskimi datumi organizacije razpisov, sklepanja pogodb in izvajanja, pa tudi vse finančne in računovodske podatke, povezane z računi, sofinanciranjem, upravičenostjo izdatkov itd.;
13. pričakuje, da bo Komisija nadaljevala razpravo v zvezi s temi vprašanji na kohezijskem forumu in bo predlagala rešitve v 7. poročilu o koheziji, da se zagotovi celovito izvajanje kohezijske politike EU in za izpolnjevanju naložbenih potreb EU; poziva tudi k sprejetju ukrepov, ki so potrebni za pravočasen začetek programskega obdobja po letu 2020;
14. poziva Komisijo, naj uporabi izkušnje, pridobljene na podlagi informacij iz letnih poročil, pri razpravi o kohezijski politiki po letu 2020;
15. poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni sveženj za prihodnje programske obdobje najkasneje do začetka leta 2018 in omogoči nemotena in pravočasna pogajanja o večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2020, ki bo vključeval regulativne in postopkovne blažilce za ublažitev pretresov, ki bi lahko vplivali na naložbe in izvajanje kohezijske politike; meni, da je treba ustrezno upoštevati izid referendumov o izstopu v Združenem kraljestvu in prihodnje ureditev po izstopu te države;
16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, Odboru regij ter državam članicam in njihovim nacionalnim in regionalnim parlamentom.
-

Torek, 14. februar 2017

PRIPOROČILA

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2017)0029

Prednostne naloge EU za 61. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk

Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 Svetu o prednostnih nalogah EU za 61. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk (2017/2001(INI))

(2018/C 252/30)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga priporočila Svetu, ki sta ga podali Constance Le Grip (v imenu skupine PPE) in Maria Arena (v imenu skupine S&D), o prednostnih nalogah EU za 61. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk (B8-1365/2016),
  - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 26. maja 2015 o enakosti spolov pri razvoju in o novem svetovnem partnerstvu za izkoreninjenje revščine in trajnostni razvoj po letu 2015 ter z dne 16. decembra 2014 o agendi za spremembe po letu 2015,
  - ob upoštevanju 61. zasedanja Komisije OZN za položaj žensk in njegove prednostne teme „krepitev ekonomskega položaja žensk v spreminjajočem se delovnem okolju“,
  - ob upoštevanju četrte svetovne konference o ženskah, ki je potekala septembra 1995 v Pekingu, izjave in izhodišč za ukrepanje, sprejetih v Pekingu, ter poznejših končnih dokumentov s posebnih zasedanj Organizacije združenih narodov Peking + 5, Peking + 10, Peking + 15 in Peking + 20 o nadaljnjih ukrepih in pobudah za izvajanje pekinške izjave in izhodišč za ukrepanje, ki so bili sprejeti 9. junija 2000, 11. marca 2005, 2. marca 2010 ter 9. marca 2015,
  - ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
  - ob upoštevanju člena 113 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0018/2017),
- A. ker je enakost žensk in moških temeljno načelo EU, zapisano v Pogodbi o Evropski uniji, in eden od njenih ciljev in nalog ter ker EU v skladu s tem načelom ravna tudi pri svojem zunanjem delovanju, saj je treba uskladiti obe razsežnosti;
- B. ker človekove pravice žensk in enakost spolov niso le temeljne človekove pravice, temveč tudi osnovni pogoj za spodbujanje razvoja in zmanjševanje revščine ter osnova, potrebna za miren, uspešen in trajnosten svet;
- C. ker nadlegovanje žensk in nasilje nad njimi zajemata celo vrsto kršitev človekovih pravic; ker lahko katera od teh kršitev pusti globoke duševne rane in škoduje telesnemu ali spolnemu zdravju ali povzroča trpljenje, grožnje s temi dejanji in prisilo, ogroža splošno zdravje žensk in deklet, tudi njihovo reproduktivno in spolno zdravje, občasno pa povzroči celo smrt;

Torek, 14. februar 2017

- D. ker je predsednik ZDA Donald Trump 23. januarja 2017 ponovno uvedel tako imenovano pravilo globalne prepovedi („global gag“ rule), ki mednarodnim organizacijam onemogoča dostop do financiranja iz sredstev ZDA za svetovno zdravje, če izvajajo ali priporočajo storitve splava ali nudijo svetovanje o splavu oziroma ga zagovarjajo, tudi če delujejo na osnovi lastnih sredstev, ki ne izvirajo iz ZDA, in je splav v njihovih državah zakonit; ker bo to negativno vplivalo na programe za boj proti HIV/AIDS, zdravje mater in otrok, ukrepe proti virusu zika ter na druga področja zdravstvenega varstva in bolezni; ker bo to pravilo izničilo večletne dosežke na področju zdravja in dobrega počutja skupin ljudi po svetu, zlasti na področju pravic žensk in deklet, in bi lahko ogrozilo dostop do zdravstva za več milijonov svetovnega prebivalstva;
- E. ker je peti cilj trajnostnega razvoja doseči enakost spolov ter okrepiti vlogo žensk in deklet po svetu; ker je peti cilj trajnostnega razvoja samostojen cilj, kar pomeni, da ga je treba vključiti v celotno agendo za leto 2030 in v uresničevanje vseh ciljev trajnostnega razvoja; ker krepitev vloge žensk pomeni, da se jim zagotovijo potrebna orodja, da postanejo ekonomsko neodvisne, so enako zastopane v družbi, imajo enako vlogo na vseh življenjskih področjih in pridobijo večji vpliv v javnem življenju ter imajo nadzor nad vsemi odločitvami, ki vplivajo na njihovo življenje;
- F. ker so ženske po vsem svetu pomembni gospodarski subjekti, z njihovo udeležbo v gospodarstvu pa se lahko spodbudi gospodarstvo, ustvarijo nova delovna mesta in zagotovi vključujoča blaginja; ker so države, ki cenijo ženske in krepijo njihovo vlogo za njihovo polno udeležbo na trgu dela in pri odločanju, stabilnejše, uspešnejše in varnejše; ker je upoštevanje načela enakosti spolov pri pripravi proračuna pametna ekonomika in zagotavlja, da javni izdatki služijo napredku na področju enakosti žensk in moških;
- G. ker sta ustvarjalnost in podjetniški potencial žensk premalo izkoriščen vir gospodarske rasti in ustvarjanja delovnih mest in bi ju bilo treba nadalje razvijati;
- H. ker so vlade EU priznale, da 20 let po Pekingu kljub trdnim dokazom, da je krepitev vloge žensk bistvenega pomena za zmanjšanje revščine, spodbujanje razvoja in reševanje najbolj perečih svetovnih izzivov, nobena država ni v celoti dosegla enakosti žensk in moških ter okrepila vlogo žensk in deklet, da je napredek počasen in neenakomeren, da še vedno obstajajo velike vrzeli in različne oblike diskriminacije ter da so se pojavili novi izzivi pri izvajanju 12 ključnih področij v okviru izhodišč za ukrepanje;
- I. ker EU s političnimi in finančnimi sredstvi pomembno spodbuja krepitev vloge žensk in deklet v EU in po svetu; ker mora imeti EU ključno vlogo varuha jezika o človekovih pravicah žensk, dogovorjenega v okviru OZN in EU;
- J. ker v najrevnejših državah ženske še vedno pridelajo približno 80 % hrane in so trenutno glavne varuhinje biotske raznovrstnosti in semen poljščin;
- K. ker zemljišče ni le sredstvo za pridelavo, temveč je tudi prostor kulture in identitete; ker je zato dostop do zemljišč temeljni del življenja in neodtujljiva pravica kmetov in avtohtonih prebivalcev;

1. naslovi naslednje priporočilo na Svet:

Splošni pogoji za krepitev vloge žensk in deklet

- (a) naj potrdi svojo zavezanost pekinškim izhodiščem za ukrepanje in naboru ukrepov za človekove pravice žensk in enakost spolov, ki so navedeni v njih; naj potrdi svojo zavezanost dvotirnemu pristopu k človekovim pravicam žensk z vključevanjem načela enakosti spolov v vsa področja politike in izvajanjem posebnih ukrepov za človekove pravice žensk in enakost spolov;
- (b) naj spodbuja politike za naložbe v enak dostop žensk in deklet do kakovostnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja, vključno s formalnim, priložnostnim in neformalnim izobraževanjem, ter politike za odpravo razlik med spoloma na teh področjih in v vseh sektorjih, zlasti v tistih, v katerih tradicionalno prevladujejo moški;

Torek, 14. februar 2017

- (c) naj se bori proti vsem oblikam nasilja nad ženskami in dekleti v javni in zasebni sferi, saj gre za grobo kršitev njihove telesne in duševne celovitosti, ki jim preprečuje, da bi v celoti izkoristile svoj potencial; naj si prizadeva za to, da bodo Istanbulske konvencije v celoti ratificirale vse njene podpisnice;
- (d) naj upošteva, da morajo OZN, EU in države članice, če naj bi postale učinkovitejše svetovne akterke, povečati tudi notranja prizadevanja za odpravo nasilja nad ženskami in nasilja na podlagi spola; naj zato ponovno pozove Komisijo, da predlaga strategijo EU za boj proti nasilju nad ženskami, med drugim tudi z direktivo, v kateri bi določili minimalne standarde; naj poleg tega vse strani pozove, da podpišejo in ratificirajo konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima;
- (e) naj oblikuje politike za spodbujanje in podpiranje dostojnega dela in polne zaposlenosti vseh žensk;
- (f) naj zagotovi univerzalen dostop do spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva in reproduktivnih pravic, kot je bilo določeno v akcijskem programu Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pekinških izhodiščih za ukrepanje in končnih dokumentih njihovih preglednih konferenc; naj zagotovi starosti primerno spolno vzgojo za dekleta in fante ter mlade ženske in mlade moške, da bi zmanjšali število neželenih predčasnih nosečnosti ali primerov širjenja spolno prenosljivih bolezni;
- (g) naj strogo obsodi pravilo globalne prepovedi, ki mednarodnim organizacijam onemogoča dostop do financiranja iz sredstev ZDA za načrtovanje družine, če izvajajo ali priporočajo storitve splava ali nudijo svetovanje o splavu oziroma ga zagovarjajo; naj to pravilo označi kot neposreden napad na dosežke ter nazadovanje na področju pravic žensk in deklet; naj nujno pozove EU in njene države članice, naj sprejmejo ukrepe za ublažitev posledic tega pravila, in sicer z bistvenim povečanjem financiranja storitev in pravic na področju spolnega in reproduktivnega zdravja ter vzpostavitev mednarodnega sklada za financiranje dostopa do kontracepcije ter varnega in zakonitega splava, tako da uporabijo razvojna sredstva na ravni držav članic in EU, s čimer bi zapolnile finančno vrzel, po tem ko bo Trumpova administracija ukinila financiranje vseh tujih organizacij, ki zagotavljajo storitve ter svetovanje o pravicah na področju spolnega in reproduktivnega zdravja;
- (h) naj odpravi razlike v plačilu, vseživljenjskem zaslužku in pokojninah med spoloma;
- (i) naj konča vse oblike diskriminacije žensk v zakonih in politikah na vseh ravneh;
- (j) naj se bori proti vsem oblikam spolnih stereotipov na vseh družbenih področjih, ki ohranjajo neenakost, nasilje in diskriminacijo;
- (k) naj podpre ženske organizacije na vseh ravneh njihovega delovanja; naj jih kot partnerke vključi v oblikovanje politike ter jim zagotovi ustrezno financiranje;
- (l) naj upošteva načelo enakosti spolov pri pripravi proračuna in tako to načelo vključi v vse javnofinančne izdatke;

Krepitev ekonomskega položaja žensk in odprava ovir na trgu dela

- (m) naj pozove vse strani, da ratificirajo in začnejo izvajati Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, pri čemer naj posebno pozornost namenijo členom 1, 4, 10, 11, 13, 14 in 15;
- (n) naj spodbudi vse strani, da sprejmejo politike in zakone, ki bodo zagotavljali enak dostop do dela in enako plačilo za enako delo in delo enake vrednosti;

Torek, 14. februar 2017

- (o) naj nadaljuje in okrepi prizadevanja za politike, ki podpirajo in spodbujajo podjetništvo žensk v okviru dostojnega dela, ter za odpravo vseh ovir in družbenih predsodkov pri ustanavljanju in vodenju podjetij, vključno z boljšim dostopom do finančnih storitev, kreditov, tveganega kapitala in trga pod enakimi pogoji in ob spodbujanju dostopa do informacij, usposabljanja in mrež za poslovne namene; naj v zvezi s tem prizna in spodbuja vlogo socialnih podjetij, zadrug in alternativnih poslovnih modelov pri krepitevi vloge žensk;
- (p) naj prizna, da makroekonomske politike, zlasti v zvezi s proračunsko disciplino in javnimi storitvami, nesorazmerno vplivajo na ženske in da morajo oblikovalci politik upoštevati ta vpliv na podlagi spola;
- (q) naj spodbudi nove naložbe v socialnovarstveno infrastrukturo, izobraževanje in zdravstvo ter v zagotavljanje dostopnih, cenovno sprejemljivih in kakovostnih storitev varstva in oskrbe skozi ves življenjski cikel, vključno z varstvom in oskrbo otrok, vzdrževanih oseb in starejših; naj zagotovi dobro zaščito in delavske pravice za ženske med nosečnostjo in po njej;
- (r) naj podpre politike, ki spodbujajo enakovredno delitev gospodinjskih del in družinskih obveznosti med ženskami in moškimi;
- (s) naj podpre oblikovanje konvencije Mednarodne organizacije dela za zagotavljanje mednarodnega standarda za obravnavanje nasilja na podlagi spola na delovnem mestu;
- (t) naj izvaja politike za odpravo pojava političnega nasilja nad ženskami, vključno s telesnim nasiljem, ustrahovanjem in spletnim nadlegovanjem;
- (u) naj sprejme učinkovite ukrepe za odpravo dela otrok, saj se za to izkorišča več milijonov deklic; naj v veljavni zakonodaji EU uvede nove mehanizme, da se prepreči uvoz izdelkov, ki so rezultat dela otrok;
- (v) naj s kampanjami za ozaveščanje in podpornimi programi spodbudi ženske in dekleta, da začnejo akademsko in raziskovalno poklicno pot na vseh znanstvenih področjih, s posebnim poudarkom na tehnologiji in digitalnem gospodarstvu;
- (w) naj zagotovi skladnost med notranjimi in zunanji politikami EU in cilji trajnostnega razvoja;

Zagotavljanje enakega deleža žensk na vseh ravneh odločanja

- (x) naj zaščiti državljske in politične pravice ter podpre uravnoteženo zastopanost spolov pri odločanju na vseh ravneh, med drugim pri političnem odločanju, gospodarskih politikah in programih, na delovnem mestu, v podjetjih ali v akademskem svetu;
- (y) naj v gospodarsko odločanje vključijo socialne partnerje, civilno družbo in ženske organizacije;
- (z) naj okrepi vodstvo in udeležbo žensk pri odločanju v konfliktnih razmerah in po konfliktih ter naj v državah, v katerih so se nedavno končali konflikti, ženskam zagotovi dostop do delovnih mest, trgov ter politične udeležbe in vodstva, saj je vse to bistveno za stabilnost;

Izpolnjevanje potreb najbolj marginaliziranih žensk

- (aa) naj ženskam na podeželju omogoči, da bodo lažje postale lastnice zemljišč in dostopale do kreditov, in naj spodbuja in podpira pobude za podjetništvo žensk na podeželju, da bodo lahko postale ekonomsko neodvisne ter polno sodelovale pri trajnostnem razvoju podeželja in ga bodo lahko v celoti izkoristile; naj ščiti in spodbuja verige preskrbe s hrano, in sicer z dejavnimi notranjimi in zunanji politikami na ravni EU;

Torek, 14. februar 2017

- (ab) naj oblikuje notranja in mednarodna pravila, s katerimi bi omejili obsežno prilaščanje zemljišč, ki je v nasprotju z interesi malih lastnikov, zlasti žensk;
- (ac) naj organizacije žensk s podeželja pozove, da sodelujejo pri oblikovanju politik na lokalni, regionalni, nacionalni in svetovni ravni, in naj podpre ženske mreže pri izmenjavi izkušenj in primerov dobre prakse, zlasti kadar lahko posamezne odločitve vplivajo na njihovo življenje;
- (ad) naj pozove vse države k ratifikaciji in izvajanju Konvencije OZN o pravicah invalidov, vključno s 6. členom te konvencije z naslovom Invalidne ženske;
- (ae) naj poudari pravico migrantskih delavk, zlasti migrantskih in begunskih delavk v gospodinjstvu, do dostojnih delovnih pogojev in enake socialne zaščite; poziva k ratifikaciji in izvajanju Konvencije Mednarodne organizacije dela št. 189;
- (af) naj pozove vse strani k izvajanju politik, ki zagotavljajo pravice in humano obravnavanje begunk in begunskih deklic;
- (ag) naj zagotovi, da se bo preganjanje zaradi spola obravnavalo kot podlaga za prošnjo za azil v skladu s Konvencijo OZN o statusu beguncev iz leta 1951;
- (ah) naj poudari, da je treba varovati pravice žensk LGBTI in jih spodbujati;
- (ai) naj pozove Komisijo OZN za položaj žensk, da skupaj z Odborom za odpravo diskriminacije žensk institucionalizira medsektorski pristop k svojim analizam ter spodbuja koncept boja proti večplastni diskriminaciji z medsektorsko analizo v vseh organih OZN;
- (aj) naj izvaja politike za obravnavanje položaja žensk, ki se soočajo z revščino in socialno izključenostjo;
- (ak) naj prizna vlogo žensk kot formalnih in neformalnih skrbnic ter naj izvaja politike za izboljšanje pogojev, pod katerimi zagotavljajo oskrbo;

Prenos teh zavez v izdatke in povečanje njihove prepoznavnosti

- (al) naj mobilizira potrebna sredstva za uresničevanje ekonomskih pravic žensk in zmanjšanje razlik med spoloma, tudi z uporabo obstoječih instrumentov na ravni EU in držav članic, kot so ocene učinka na enakost spolov; naj pri pripravi proračuna upošteva načelo enakosti spolov, da se pri javnih izdatkih zagotovi enakost žensk in moških ter se odpravijo vse razlike med spoloma;
  - (am) naj zagotovi, da bosta Parlament in njegov Odbor za pravice žensk in enakost spolov popolnoma vključena v postopek odločanja glede stališča EU na 61. zasedanju Komisije OZN za položaj žensk;
  - (an) naj odločno podpre delo Agencije OZN za ženske, ki je osrednja akterka v sistemu OZN za odpravo nasilja nad ženskami in dekleti po svetu in povezuje vse ustrezne deležnike s tega področja, da bi dosegli spremembe v politiki in uskladili ukrepanje; poziva vse države članice OZN in EU, naj povečajo financiranje te agencije;
2. naroči svojemu predsedniku, naj to priporočilo posreduje Svetu in v vednost Komisiji.
-

Četrtek, 2. februar 2017

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2017)0014

Dvostranska zaščitna klavzula in stabilizacijski mehanizem za banane iz Trgovinskega sporazuma med EU ter Kolumbijo in Perujem ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 19/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani in o spremembi Uredbe (EU) št. 20/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani (COM(2015)0220 – C8-0131/2015 – 2015/0112(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2018/C 252/31)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2015)0220),
  - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 207(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0131/2015),
  - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 20. decembra 2016, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino (A8-0277/2016),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
  2. odobri skupno izjavo Parlamenta, Sveta in Komisije, priloženo tej resoluciji;
  3. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
  4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Četrtek, 2. februar 2017

P8_TC1-COD(2015)0112

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 2. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 19/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani in o spremembi Uredbe (EU) št. 20/2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2017/540.)

Četrtek, 2. februar 2017

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

SKUPNA IZJAVA

Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije

Evropski parlament, Svet in Komisija soglašajo o pomenu tesnega sodelovanja pri spremljanju izvajanja Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani ⁽¹⁾, kot je bil spremenjen s Protokolom o pristopu k Trgovinskemu sporazumu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani, da se upošteva pristop Ekvadorja ⁽²⁾, Uredbe (EU) št. 19/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani ⁽³⁾ in Uredbe (EU) št. 20/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani ⁽⁴⁾. Zato soglašajo o naslednjem:

- Komisija bo na zahtevo pristojnega odbora Evropskega parlamenta temu poročala o vseh specifičnih zadevah, ki se nanašajo na izvajanje obvez Ekvadorja, Kolumbije ali Peruja glede trgovine in trajnostnega razvoja.
- Če bo Evropski parlament sprejel priporočilo za začetek zaščitne preiskave, bo Komisija podrobno preučila, ali so izpolnjeni pogoji iz Uredbe (EU) št. 19/2013 ali iz Uredbe (EU) št. 20/2013 za začetek preiskave po uradni dolžnosti. Če bo Komisija menila, da pogoji niso izpolnjeni, bo pristojnemu odboru Evropskega parlamenta predložila poročilo, vključno z obrazložitvijo vseh dejavnikov, povezanih z začetkom takšne preiskave.
- Komisija bo do 1. januarja 2019 ocenila položaj proizvajalcev banan v Uniji. Če se bo ugotovilo, da je prišlo do hudega poslabšanja razmer na trgu ali položaja teh proizvajalcev, se bo lahko preučila možnost podaljšanja obdobja veljavnosti mehanizma ob soglasju pogodbenic Sporazuma.

Komisija bo po prenehanju veljavnosti stabilizacijskega mehanizma še naprej opravljala redne analize razmer na trgu in položaja proizvajalcev banan v Uniji. Če se bo ugotovilo, da je prišlo do hudega poslabšanja razmer na trgu ali položaja teh proizvajalcev, ob upoštevanju pomena sektorja pridelave banan za najbolj oddaljene regije, bo Komisija skupaj z državami članicami in deležniki preučila razmere in se odločila, ali bi bilo treba sprejeti ustrezne ukrepe. Komisija bo lahko sklicala tudi redne sestanke za spremljanje z državami članicami in deležniki.

Komisija je razvila statistična orodja, ki omogočajo spremljanje in ocenjevanje trendov pri uvozu banan ter razmer na trgu banan v Uniji. Komisija bo posebno pozornost namenila pregledu formata podatkov o nadzoru uvoza, da bi bile na voljo redno posodobljene informacije v uporabniku prijaznejši obliki.

⁽¹⁾ UL L 354, 21.12.2012, str. 3.

⁽²⁾ UL L 356, 24.12.2016, str. 3.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 19/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Trgovinskega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kolumbijo in Perujem na drugi strani (UL L 17, 19.1.2013, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 20/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o izvajanju dvostranske zaščitne klavzule in stabilizacijskega mehanizma za banane iz Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani (UL L 17, 19.1.2013, str. 13).

Četrtek, 2. februar 2017

P8_TA(2017)0015

Trajnostno upravljanje zunanjih ribiških flot ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1006/2008 (COM(2015)0636 – C8-0393/2015 – 2015/0289(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2018/C 252/32)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2015)0636),
  - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0393/2015),
  - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 25. maja 2016 ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo in mnenja Odbora za razvoj (A8-0377/2016),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
  2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
  3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2015)0289

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 2. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1006/2008

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

---

⁽¹⁾ UL C 303, 19.8.2016, str. 116.

⁽²⁾ UL C 303, 19.8.2016, str. 116.

Četrtek, 2. februar 2017

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo Sveta (ES) št. 1006/2008 ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti) je bil vzpostavljen sistem za izdajo dovoljenj za ribolovne dejavnosti ribiških plovil Unije zunaj voda Unije in dostop plovil tretjih držav do voda Unije.
- (2) Unija je podpisnica Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 ⁽³⁾ (UNCLOS) in je ratificirala Sporazum Združenih narodov o uporabi določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu glede ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib z dne 4. avgusta 1995 (sporazum ZN o staležih rib) ⁽⁴⁾. S temi mednarodnimi določbami je bilo vzpostavljeno načelo, da morajo vse države sprejeti ustrezne ukrepe za zagotavljanje trajnostnega upravljanja **in ohranjanja** morskih virov in da morajo v ta namen medsebojno sodelovati. **[Sprememba 1]**
- (3) Unija je sprejela Sporazum Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo o pospeševanju upoštevanja mednarodnih ukrepov za ohranjanje in upravljanje s strani ribiških plovil na odprtem morju z dne 24. novembra 1993 (sporazum FAO o pospeševanju upoštevanja) ⁽⁵⁾. Sporazum FAO o pospeševanju upoštevanja določa, da pogodbenica ne sme izdati dovoljenja za uporabo plovila za ribolov na odprtem morju, če niso izpolnjeni nekateri pogoji, in da mora izvesti sankcije, če se nekatere obveznosti poročanja ne spoštujejo.
- (3a) **Mednarodno sodišče za pomorsko mednarodno pravo je 2. aprila 2015 na zahtevo Zahodnoafriškega podregionalnega odbora za ribištvo izdalo svetovalno mnenje, v katerem je potrdilo, da je Unija odgovorna za dejavnosti plovil, ki plujejo pod zastavo držav članic, in mora v zvezi s tem zagotavljati primerno skrbnost.** **[Sprememba 2]**
- (4) Unija je odobrila mednarodni akcijski načrt za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvratanje od njega ter za njegovo odpravljanje, ki ga je FAO sprejela leta 2001. Navedeni akcijski načrt in prostovoljne smernice FAO o uspešnosti države zastave, ki so bile odobrene leta 2014, so podlaga za odgovornost države zastave, da zagotovi dolgoročno ohranjanje in trajnostno uporabo živih morskih virov in morskih ekosistemov. Akcijski načrt določa, da bi morala država zastave plovilom, ki plujejo pod njeno zastavo, izdajati dovoljenja za ribolov zunaj voda pod njeno suverenostjo ali pristojnostjo. Prostovoljne smernice priporočajo tudi, naj država zastave in obalna država izdajo dovoljenje, kadar se ribolovne dejavnosti izvajajo na podlagi sporazuma o dostopu do ribolovnih virov ali celo zunaj okvira takega sporazuma. Obe pa bi morali biti prepričani, da take dejavnosti ne bodo ogrožale trajnosti staležev v vodah obalne države (točki 40 in 41).
- (4a) **Leta 2014 so vsi člani FAO, tudi Unija in njene države partnerke v razvoju, enoglasno sprejele prostovoljne smernice za zagotavljanje trajnostnega malega ribolova v okviru zagotavljanja prehranske varnosti in odpravljanja revščine, vključno s točko 5.7 teh smernic, v kateri je poudarjeno, da je treba pred sprejetjem sporazumov s tretjimi državami in tretjimi strankami o dostopu do virov ustrezno upoštevati mali ribolov.** **[Sprememba 3]**

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 in odločitev Sveta z dne ...

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1006/2008 z dne 29. septembra 2008 o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti ribiških plovil Skupnosti zunaj voda Skupnosti in dostopu plovil tretjih držav do voda Skupnosti ter o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93 in (ES) št. 1627/94 in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 3317/94 (UL L 286, 29.10.2008, str. 33).

⁽³⁾ Sklep Sveta 98/392/ES z dne 23. marca 1998 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982 in Sporazuma o izvajanju dela XI Konvencije z dne 28. julija 1994 s strani Evropske skupnosti (UL L 179, 23.6.1998, str. 1).

⁽⁴⁾ Sklep Sveta 98/414/ES z dne 8. junija 1998 o ratifikaciji, s strani Evropske skupnosti, Sporazuma o uporabi določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982 glede ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib (UL L 189, 3.7.1998, str. 14).

⁽⁵⁾ Sklep Sveta 96/428/ES z dne 25. junija 1996 o sprejetju, s strani Skupnosti, Sporazuma o pospeševanju upoštevanja mednarodnih ukrepov za ohranjanje in upravljanje s strani ribiških plovil na odprtem morju (UL L 177, 16.7.1996, str. 24).

Četrtek, 2. februar 2017

- (4b) **V prostovoljnih smernicah FAO za zagotavljanje trajnostnega malega ribolova v okviru zagotavljanja prehranske varnosti in odpravljanja revščine se poziva k sprejetju ukrepov za dolgoročno ohranjanje in trajnostno rabo ribolovnih virov ter k zagotavljanju ekološke utemeljenosti za proizvodnjo hrane, s poudarkom na pomenu okoljskih standardov za ribolovne dejavnosti zunaj voda Unije, ki zajemajo ekosistemski pristop k upravljanju ribištva skupaj s previdnostnim načelom, da bi obnovili izčrpane staleže in ohranjali njihovo raven nad ravnmi, ki do leta 2015 omogočajo največji ulov nekaterih staležev, najpozneje do leta 2020 pa za vse staleže.** [Sprememba 4]
- (5) Vprašanje obveznosti ter povezanih odgovornosti in dolžnosti države zastave, in kjer je to primerno, mednarodne organizacije zastave v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem živih virov na odprtem morju na podlagi konvencije UNCLOS je na mednarodni ravni vse pogosteje v ospredju. Pod naslovom obveznosti primerne skrbnosti, ki izhaja iz konvencije UNCLOS, enako velja tudi za sočasno pristojnost obalne države in države zastave ter pristojnost mednarodne organizacije zastave **in mednarodne obalne organizacije**, če je to primerno, za zagotovitev razumnega ohranjanja morskih bioloških virov na morskih območjih pod nacionalno pristojnostjo. **Mednarodno sodišče za pomorsko mednarodno pravo je v svetovalnem mnenju z dne 2. aprila 2015, podano na podlagi vprašanja Zahodnoafriškega podregionalnega odbora za ribištvo, potrdilo, da je Unija odgovorna za dejavnosti njenih ribiških plovil pred tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter da ta odgovornost od nje zahteva primerno skrbnost.** Obveznost primerne skrbnosti je obveznost države, da si po najboljših močeh prizadeva preprečiti nezakoniti ribolov, vključno z obveznostjo, da sprejme potrebne upravne in izvršilne ukrepe za zagotovitev, da ribiška plovila, ki plujejo pod njeno zastavo, njeni državljani ali ribiška plovila, ki opravljajo ribolov v njenih vodah, niso vključeni v dejavnosti, ki kršijo veljavne ukrepe za ohranjanje in upravljanje morskih bioloških virov. Iz teh razlogov **ter na splošno zaradi krepitve 'modrega' gospodarstva** je pomembno, da se dejavnosti ribiških plovil Unije zunaj voda Unije in s tem povezani sistem upravljanja organizirajo tako, da se lahko mednarodne obveznosti Unije učinkovito in uspešno izpolnjujejo ter da se preprečujejo položaji, v katerih bi se lahko Uniji očitale mednarodne kršitve. [Sprememba 5]
- (5a) **Unija se je na vrhu Organizacije Združenih narodov o trajnostnem razvoju dne 25. septembra 2015 zavezala k izvajanju resolucije, ki vsebuje končni dokument z naslovom „Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“, vključno s splošnimi ciljema trajnostnega razvoja 14 „Ohranjati in vzdržno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj“ in 12 „Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe“ ter njunimi konkretnimi cilji.** [Sprememba 6]
- (6) V zunanji ribiški politiki Unije **in njeni trgovinski politiki** bi bilo treba upoštevati rezultate konference Združenih narodov o trajnostnem razvoju „Rio + 20“ iz leta 2012⁽¹⁾, **sprejetje akcijskega načrta EU za preprečevanje nezakonitega trgovanja s prostoživečimi živalmi in rastlinami**, in mednarodni razvoj dogodkov v zvezi z bojem proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi živalmi **ter nove cilje trajnostnega razvoja (namen 17 splošnih ciljev, vključno s ciljem 14 o življenju v morjih in oceanih, je spremeniti svet), ki so jih Združeni narodi sprejeli septembra 2015.** [Sprememba 7]
- (7) Cilj skupne ribiške politike (SRP), kot je določen v Uredbi (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: osnovna uredba), je zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti okoljsko, gospodarsko in socialno trajnostne in se upravljajo na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter zaposlovanja **ter s cilji glede obnove in ohranjanja staležev rib nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos**, ter da prispevajo k zanesljivi preskrbi s hrano. **Pri izvajanju te politike je treba upoštevati tudi cilje razvojnega sodelovanja v skladu z drugim pododstavkom člena 208(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).** [Sprememba 8]
- (7a) **V osnovni uredbi je nadalje določeno, da morajo biti sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu omejeni na presežek ulova v skladu s členom 62(2) in (3) UNCLOS.** [Sprememba 9]

⁽¹⁾ Resolucija Generalne skupščine Združenih narodov A/Res/66/288 z dne 27. julija 2012 o izidu konference Rio + 20 z naslovom „Prihodnost, ki jo hočemo“.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

Četrtek, 2. februar 2017

- (8) ~~Uredba (EU) št. 1380/2013~~ **Osnovna uredba** poudarja, da je treba spodbujati cilje SRP na mednarodni ravni, da bi ribolovne dejavnosti Unije zunaj njenih voda temeljile na istih načelih in standardih, kot se uporabljajo v pravu Unije, hkrati pa si prizadevati za enake konkurenčne pogoje za gospodarske subjekte Unije in gospodarske subjekte iz tretjih držav. **Zakonodajna tretjih držav na področju socialne in okoljske politike se lahko razlikuje od zakonodaje Unije na tem področju, zato se lahko zgodi, da morajo ribiške flote upoštevati različne standarde. Zaradi tega so lahko dovoljenja za ribolovne dejavnosti neskladna s trajnostnim upravljanjem morskih virov. Zato je treba zagotoviti skladnost z okoljskimi, ribolovnimi, trgovinskimi in razvojnimi dejavnostmi Unije, zlasti ko vpliva na ribolov v državah v razvoju, kjer so upravne zmogljivosti majhne, nevarnost korupcije pa visoka.** [Sprememba 10]
- (9) Namen Uredbe (ES) št. 1006/2008 je bil vzpostaviti skupno podlago za izdajanje dovoljenj za ribolovne dejavnosti plovil Unije zunaj njenih voda, da bi podprli boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu ter izboljšali nadzor in spremljanje flote ~~EU~~ **Unije** po vsem svetu, **ter pogoje za izdajo dovoljenj plovilom tretjih držav, ki lovijo v vodah Unije.** [Sprememba 11]
- (10) Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008⁽¹⁾ o nezakonitem, neprijavljenem in nereguliranem ribolovu je bila sprejeta vzporedno z Uredbo (ES) št. 1006/2008, Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o nadzoru) pa je bila sprejeta eno leto pozneje. Navedene uredbe so trije izvedbeni stebri določb SRP v zvezi z nadzorom in izvrševanjem.
- (11) Vendar se navedene tri uredbe niso dosledno izvajale; pojavljala so se predvsem neskladja med uredbo o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti in uredbo o nadzoru, ki je bila sprejeta po uredbi o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti. Pri izvajanju uredbe o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti je bilo odkritih tudi več vrzeli, saj se v njej ne obravnavajo nekateri izzivi na področju nadzora, kot so zakup, zamenjava zastave ribiškega plovila in izdajanje dovoljenj za ribolov, ki jih pristojni organ tretje države izda ribškemu plovilu Unije zunaj okvira sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi (v nadaljnjem besedilu: neposredna dovoljenja). Poleg tega so se pojavljale težave v zvezi z nekaterimi obveznostmi poročanja in delitvijo upravnih vlog med državami članicami in Komisijo.
- (12) Osrednje načelo te uredbe je, da bi morala vsa plovila Unije, ki lovijo zunaj voda Unije, pridobiti dovoljenje svoje države članice zastave in da bi bilo treba vsa taka plovila ustrezno spremljati ne glede na to, kje in na podlagi katerega okvira delujejo. Izdaja dovoljenja bi morala biti odvisna od izpolnjevanja osnovnega sklopa skupnih meril za izpolnjevanje pogojev. Informacije, ki jih države članice zberejo in predložijo Komisiji, bi ji morale omogočati, da kadar koli posreduje pri spremljanju ribolovnih dejavnosti vseh ribiških plovil Unije na katerem koli območju zunaj voda Unije. **To je nujno za zagotovitev, da bo Komisija lahko izpolnila svoje obveznosti kot varuh pogodb.** [Sprememba 12]
- (12a) **V zadnji letih je zunanja ribiška politika Unije zelo napredovala glede pogojev v partnerskih sporazumih o trajnostnem ribištvi in skrbnosti, s katero se izvajajo določbe. Ohranjanje ribolovnih možnosti za floto Unije v okviru partnerskih sporazumov o trajnostnem ribištvi bi moral biti prednostni cilj zunanje ribiške politike Unije, podobni pogoji pa bi morali veljati tudi za dejavnosti Unije zunaj področja veljave teh sporazumov.** [Sprememba 13]
- (12b) **Komisija bi morala imeti vlogo posrednika, ko obstaja možnost dokončnega odvzema, preklica ali spremembe ribolovnega dovoljenja, ker je dokazano ogroženo izkoriščanje ribolovnih virov.** [Sprememba 14]

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvracanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

Četrtek, 2. februar 2017

- (13) Podporna plovila lahko močno vplivajo na način, kako lahko ribiška plovila opravljajo svoje ribolovne dejavnosti, in količino rib, ki jih lahko ulovijo, zato jih je treba upoštevati v postopkih za izdajo dovoljenj in poročanje v tej uredbi.
- (14) Zamenjava zastave ribiškega plovila postane težava, če je njen cilj zaobiti pravila SRP ali obstoječe ukrepe za ohranjanje in upravljanje morskih virov. Zato bi morala biti Unija sposobna take zamenjave zastave opredeliti, odkriti in preprečiti. V celotni življenjski dobi plovila, **ki je v lasti gospodarskega subjekta Unije**, bi bilo treba zagotoviti sledljivost in ustrezno spremljanje njegove preteklosti skladnosti, **ne glede na to, pod katero zastavo pluje**. Temu bi morala biti namenjena tudi zahteva, da mu Mednarodna pomorska organizacija (IMO) dodeli edinstveno številko plovila. [Sprememba 15]
- (15) Plovila Unije lahko v vodah tretjih držav delujejo na podlagi določb sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvi, sklenjenih med Unijo in tretjimi državami, ali na podlagi neposrednih dovoljenj za ribolov, ki so jih pridobila od tretjih držav, če ni veljavnega sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi. V obeh primerih se morajo te dejavnosti opravljati pregledno in trajnostno. Zato bi morale biti države članice zastave pooblaščenice, da plovilom, ki plujejo pod njihovo zastavo, na podlagi opredeljenega sklopa meril in spremljanja dovolijo, da tretje obalne države zaprosijo za neposredna dovoljenja in jih od njih pridobijo. Dovoljenje za ribolovno dejavnost bi bilo treba izdati šele, ko je država članica zastave prepričana, da ta dejavnost ne bo ogrozila trajnosti. Če Komisija nima nadaljnjih **ustrezno utemeljenih** ugovorov, lahko gospodarski subjekt, ki sta mu država članica zastave in obalna država izdali dovoljenja, začne izvajati ribolovne dejavnosti. [Sprememba 16]
- (16) Posebno vprašanje, ki se nanaša na sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvi, je ponovna dodelitev premalo izkoriščenih ribolovnih možnosti, ki se izvede, če se ribolovne možnosti, dodeljene državam članicam z ustreznimi uredbami Sveta, niso v celoti izkoristile. Ker se stroški dostopa, določeni v sporazumih o partnerstvu o trajnostnem ribištvi, v veliki meri financirajo iz proračuna Unije, je sistem ponovne dodelitve pomemben za varovanje finančnih interesov Unije in zagotovitev, da se izkoristijo vse ribolovne možnosti, ki so bile plačane. Zato je treba pojasniti in izboljšati sistem ponovne dodelitve, ki bi moral biti mehanizem v skrajnem primeru. Uporabljati bi se moral začasno in ne bi smel vplivati na prvotno dodelitev ribolovnih možnosti državam članicam, **kar pomeni, da ne bo ogrozil relativne stabilnosti**. Ponovna dodelitev bi se morala **kot skrajna možnost** izvesti šele, ko bi se zadevne države članice odpovedale svojim pravicam do medsebojne izmenjave ribolovnih možnosti. [Sprememba 17]
- (16a) **Izraz „mirujoči sporazumi“ se uporablja, ko države sklenejo sporazume o partnerstvu v ribiškem sektorju, vendar iz strukturnih razlogov ali zaradi okoliščin nimajo veljavnega protokola. Unija ima več „mirujočih sporazumov“ s tretjimi državami. Plovila Unije zato ne smejo loviti v vodah, ki spadajo v okvir mirujočih sporazumov. Komisija bi se morala potruditi in „obuditi“ te sporazume ali prekiniti zadevne sporazume o partnerstvu.** [Sprememba 18]
- (17) Za ribolovne dejavnosti pod okriljem regionalnih organizacij za upravljanje ribištva in ~~ribolovne dejavnosti~~ **neregulirani ribolov** na odprtem morju bi bilo treba prav tako pridobiti dovoljenje države članice zastave in upoštevati posebna pravila regionalne organizacije za upravljanje ribištva ali zakonodajo Unije, ki ureja ribolovne dejavnosti na odprtem morju. [Sprememba 19]
- (18) Sporazumi o zakupu lahko slabijo učinkovitost ukrepov za ohranjanje in upravljanje živih morskih virov ter negativno vplivajo na njihovo trajnostno izkoriščanje. Zato je treba vzpostaviti pravni okvir, ki bo Uniji omogočil boljše spremljanje dejavnosti ~~zakupljenih~~ **zakupljenih** ribiških plovil, **ki plujejo pod zastavo Unije in so jih zakupili gospodarski subjekti iz tretjih držav**, na podlagi tega, kar je sprejela ustrežna regionalna organizacija za upravljanje ribištva. [Sprememba 20]
- (19) Postopki bi morali biti pregledni, **izvedljivi** in predvidljivi za gospodarske subjekte Unije in tretjih držav ter njihove zadevne pristojne organe. [Sprememba 21]
- (19a) **Unija bi morala težiti k enakim mednarodnim konkurenčnim pogojem, da bi njena flota lahko konkurirala z drugimi ribiški državami, ter bi morala vsakič, ko se za njeno floto sprejmejo strožja pravila, ustrezno prilagoditi pravila za dostop do trga.** [Sprememba 22]

Četrtek, 2. februar 2017

- (20) Med državami članicami in Komisijo bi bilo treba zagotoviti izmenjavo podatkov v elektronski obliki, kot določa uredba o nadzoru. Države članice bi morale zbrati vse zahtevane podatke o svojih flotah in njihovih ribolovnih dejavnostih, jih upravljati ter dati na voljo Komisiji. Poleg tega bi morale sodelovati med seboj, s Komisijo in po potrebi s tretjimi državami, da bi uskladile navedene dejavnosti zbiranja podatkov.
- (21) Da bi se izboljšali preglednost in dostopnost informacij o dovoljenjih Unije za ribolov, bi morala Komisija vzpostaviti elektronski register dovoljenj za ribolov, ki bi bil sestavljen iz javnega in varnega dela. Informacije v registru dovoljenj za ribolov Unije vključujejo osebne podatke. Obdelava osebnih podatkov na podlagi te uredbe bi morala biti v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES ⁽²⁾ ter veljavnimi nacionalnimi zakoni.
- (22) Zaradi ustrezne obravnave dostopa ribiških plovil, ki plujejo pod zastavo tretje države, do voda Unije bi morala biti zadevna pravila skladna s pravili, ki v skladu z uredbo o nadzoru veljajo za ribiška plovila Unije. Zlasti člen 33 navedene uredbe o poročanju o ulovu in podatkih, povezanih z ulovom, bi moral veljati tudi za plovila tretjih držav, ki lovijo v vodah Unije.
- (23) Ribiška plovila iz tretjih držav, ki nimajo dovoljenja iz te uredbe, bi morala biti med plovbo v vodah Unije dolžna zagotoviti, da je njihovo ribolovno orodje nameščeno tako, da ga ni mogoče takoj uporabiti za ribolovne dejavnosti.
- (24) Države članice bi morale biti odgovorne za nadzor nad ribolovnimi dejavnostmi plovil tretjih držav v vodah Unije, v primeru kršitev pa za njihovo evidentiranje v nacionalnem registru iz člena 93 uredbe o nadzoru.
- (25) Za poenostavitev postopkov izdaje dovoljenj bi morale države članice in Komisija uporabljati skupni sistem za izmenjavo in hranjenje podatkov, ki bi omogočil zagotavljanje potrebnih informacij in posodobitev ter hkrati zmanjšal upravno breme. V zvezi s tem bi bilo treba v celoti uporabljati podatke iz registra flote Unije.
- (26) Da bi se upoštevali tehnološki napredek in morebitne poznejše nove zahteve mednarodnega prava, bi bilo treba na Komisijo v skladu s členom 290 PDEU prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s sprejemanjem sprememb prilog k tej uredbi, v katerih je naveden seznam informacij, ki jih mora gospodarski subjekt predložiti za pridobitev dovoljenja za ribolov. Zlasti je pomembno, da Komisija pri pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 ⁽³⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov, Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (27) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, v zvezi z zapisovanjem, obliko in pošiljanjem podatkov, ki se nanašajo na dovoljenja za ribolov, med državami članicami in Komisijo ter v register dovoljenj za ribolov Unije in da se določi metodologija za ponovno dodelitev neizkoriščenih ribolovnih možnosti. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽³⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Četrtek, 2. februar 2017

- (28) Komisija bi morala sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, če je to potrebno iz izredno nujnih razlogov v ustrezno utemeljenih primerih v zvezi s ponovno dodelitvijo ribolovnih možnosti.
- (29) Zaradi števila in pomembnosti sprememb, ki jih je treba izvesti, bi bilo treba Uredbo (ES) št. 1006/2008 razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina

Ta uredba določa pravila za izdajo in upravljanje dovoljenj za ribolov za:

- (a) ribiška plovila Unije, ki ~~delujejo~~ **izvajajo ribolovne dejavnosti** v vodah pod suverenostjo ali pristojnostjo tretje države, pod okriljem regionalne organizacije za upravljanje ribištva, **katere pogodbenica je Unija**, v vodah Unije ali zunaj njih ali na odprtem morju in
- (b) ribiška plovila tretjih držav, ki ~~delujejo~~ **izvajajo ribolovne dejavnosti** v vodah Unije. **[Sprememba 23]**

Člen 2

Razmerje do mednarodnega prava in prava Unije

Ta uredba se uporablja brez poseganja v določbe:

- (a) v sporazumih o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in podobnih sporazumih o ribolovu, sklenjenih med Unijo in tretjimi državami;
- (b) ki jih sprejmejo regionalne organizacije za upravljanje ribištva ali podobne organizacije za ribištvo, v katerih je Unija pogodbenica ali sodelujoča nepogodbenica;
- (c) v zakonodaji Unije o izvajanju ali prenosu določb iz točk (a) in (b).

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 4 osnovne uredbe. Poleg teh se uporabljajo tudi naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „podporno plovilo“ pomeni plovilo, ki ni opremljeno z delujočim ribolovnim orodjem za **lovljenje ali privabljanje rib, za lajšanje ribolovnih dejavnosti, pomoč pri njih ali pripravo nanje; [Sprememba 24]**
- (b) „dovoljenje za ribolov“ pomeni dovoljenje za **ribolov**, ki se izda za ribiško plovilo Unije ali ribiško plovilo tretje države **poleg njegovega dovoljenja za gospodarski ribolov** in na podlagi katerega lahko to plovilo pod posebnimi pogoji v določenem obdobju, na določenem območju ali za določen ribolov opravlja določene ribolovne dejavnosti; **[Sprememba 25]**
- (c) „register dovoljenj za ribolov“ pomeni sistem za upravljanje dovoljenj za ribolov in z njim povezano zbirko podatkov;
- (d) „neposredno dovoljenje“ pomeni dovoljenje za ribolov, ki ga pristojni organ tretje države izda ribiškemu plovilu Unije zunaj okvira sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu;

Četrtek, 2. februar 2017

- (e) „vode tretje države“ pomeni vode pod suverenostjo ali pristojnostjo tretje države;
- (f) „program opazovanja“ pomeni program pod okriljem regionalne organizacije za upravljanje ribištva, **partnerskega sporazuma o trajnostnem ribištvu, tretje države ali države članice**, v okviru katerega opazovalci na krovu ribiških plovil pod nekaterimi pogoji **zbirajo podatke in/ali** preverjajo skladnost plovila s pravili, ki jih je sprejela zadevna organizacija, **država ali jih določa partnerski sporazum o trajnostnem ribištvu**; [Sprememba 26]
- (fa) „pogodbenica“ pomeni **pogodbenico mednarodne konvencije ali mednarodnega sporazuma o ustanovitvi regionalne organizacije za upravljanje ribištva, kakor tudi države, pravne subjekte v ribiškem sektorju ali katerekoli druge pravne subjekte, ki sodelujejo s tako organizacijo in jim je bil v zvezi s to organizacijo odobren status sodelujoče nepogodbenice**; [Sprememba 27]
- (fb) „zakup“ pomeni **sporazum, na podlagi katerega gospodarski subjekt v državi članici ali tretji državi brez spremembe zastave za določen čas najame ribiško plovilo, ki pluje pod zastavo druge države članice**. [Sprememba 77]

NASLOV II

RIBOLOVNE DEJAVNOSTI RIBIŠKIH PLOVIL UNIJE ZUNAJ VODA UNIJE

Poglavje I

Skupne določbe

Člen 4

Splošno načelo

Brez poseganja v zahtevo, da ribiško plovilo Unije pridobi dovoljenje od pristojne organizacije ali tretje države, to plovilo ribolovnih dejavnosti ne sme izvajati zunaj voda Unije, razen če mu ni njegova država članica zastave izdala dovoljenja za ribolov.

Člen 5

Merila za izpolnjevanje pogojev

1. Država članica zastave lahko dovoljenje za ribolovne dejavnosti zunaj voda Unije izda samo, če:
  - (a) je **v skladu s Prilogo** prejela popolne in točne informacije o ribiškem plovilu in povezanih podpornih plovilih, vključno s podpornimi plovili, ki niso plovila Unije, ~~v skladu s prilogama 1 in 2~~; [Sprememba 28]
  - (b) ima ribiško plovilo veljavno dovoljenje za gospodarski ribolov v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 1224/2009;
  - (c) imata ribiško plovilo in morebitno povezano podporno vozilo številko IMO, **kadar tako zahteva zakonodaja Unije**; [Sprememba 29]
  - (d) ~~upravljavcu~~ **kapitanu ribiškega plovila in zadevnemu** ribiškemu plovilu v 12 mesecih pred vložitvijo zahtevka za dovoljenje za ribolov ~~v skladu z nacionalno zakonodajo države članice~~ ni bila naložena sankcija za resno kršitev ~~iz člena 42 Uredbe Sveta (ES) št. 1005/2008 in člena 90 Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009~~; [Sprememba 78]
  - (e) ribiško plovilo ni na seznamu plovil IUU, ki ga je sprejela regionalna organizacija za upravljanje ribištva in/ali Unija v skladu z Uredbo (ES) št. 1005/2008;

Četrtek, 2. februar 2017

- (f) so državi članici zastave na voljo ribolovne možnosti na podlagi zadevnega sporazuma o ribolovu ali ustreznih določb regionalne organizacije za upravljanje ribištva, če je to primerno, in
- (g) ribiško plovilo izpolnjuje zahteve iz člena 6, če je to primerno.

2. Komisija je v skladu s členom 43 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo Priloge.

Člen 6

Zamenjave zastave

1. Ta člen se uporablja za plovila, ki so ~~v petih letih od datuma vložitve~~ **bila dve leti pred vložitvijo** zahtevka za dovoljenje za ribolov:

- (a) ~~bila~~ črtana iz registra ribiške flote Unije in zastavo zamenjala za zastavo tretje države ter
- (b) ~~se~~ pozneje ~~bila~~ **ponovno** vpisana v register ribiške flote Unije ~~v 24 mesecih od datuma, ko bila iz njega črtana.~~

2. Država članica zastave lahko izda dovoljenje za ribolov le, če je ~~prepričana~~ **preverila**, da plovilo iz odstavka 1 v obdobju, ko je delovalo pod zastavo tretje države:

- (a) ni izvajalo ribolovnih dejavnosti IUU in da
- (b) ni delovalo v vodah nesodelujoče tretje države v skladu s členoma 31 in 33 Uredbe (ES) št. 1005/2008 **ali tretje države, ki je bila v skladu s točko (a) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1026/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ opredeljena kot država, ki omogoča netrajnostne načine ribolova.**

3. V ta namen gospodarski subjekt zagotovi ~~vse naslednje~~ informacije v zvezi z ~~zadevnim~~ obdobjem, **v katerem je plovilo delovalo pod zastavo tretje države**, ki jih zahteva država članica zastave in vključujejo vsaj naslednje:

- (a) prijavo ulova in ribolovnih naporov v zadevnem obdobju;
- (b) kopijo dovoljenja za ribolov, ki ga je država zastave izdala za zadevno obdobje;
- (c) kopijo morebitnega dovoljenja za ribolov, ki dovoljuje ribolovne dejavnosti v vodah tretje države v zadevnem obdobju, in
- (d) uradno izjavo tretje države, pod katere zastavo je plovilo plulo po zamenjavi zastave, z navedbo sankcij, naloženih plovilu ali gospodarskemu subjektu v zadevnem obdobju;

(da) celoten pregled zastav plovila v času, ko je plovilo zapustilo register flote Unije.

4. Država članica zastave ne izda dovoljenja za ribolov plovilu, ki je po zamenjavi zastave plulo pod zastavo:

- (a) tretje države, ki je bila opredeljena kot država, ki ne sodeluje pri boju proti ribolovu IUU, ali je bila vključena na seznam takih držav v skladu s členoma 31 in 33 Uredbe (ES) št. 1005/2008, ali

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1026/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih ukrepih za ohranjanje staležev rib v zvezi z državami, ki omogočajo netrajnostne načine ribolova (UL L 316, 14.11.2012, str. 34).

Četrtek, 2. februar 2017

(b) tretje države, ki je bila v skladu s točko (a) odstavka 1 člena 4 Uredbe (EU) št. 1026/2012 opredeljena kot država, ki omogoča netrajnostne načine ribolova.

5. Odstavek 4 se ne uporablja, če je država članica zastave prepričana, da je gospodarski subjekt takoj, ko je bila država opredeljena kot država, ki ne sodeluje pri boju proti ribolovu IUU, ali država, ki omogoča netrajnostne načine ribolova:

(a) prenehal izvajati ribolovne dejavnosti ter

(b) **nemudoma** začel ustrezne upravne postopke za črtanje plovila iz registra ribiške flote tretje države. [**Sprememba 31**]

Člen 7

Spremljanje dovoljenj za ribolov

1. Gospodarski subjekt državi članici zastave ob vložitvi zahtevka za dovoljenje za ribolov predloži popolne in točne podatke.

2. Gospodarski subjekt državo članico zastave takoj obvesti o kakršni koli spremembi s tem povezanih podatkov.

3. Država članica zastave ~~spremlja~~ **najmanj enkrat letno preveri**, ali pogoji, na podlagi katerih je bilo izdano dovoljenje za ribolov, v obdobju njegove veljavnosti ostajajo izpolnjeni.

4. Če pogoj, na podlagi katerega je bilo izdano dovoljenje za ribolov, ni več izpolnjen, država članica zastave **sprejme ustrezne ukrepe, lahko tudi** dovoljenje spremeni ali **ga** odvzame ter o tem ~~ustrezno~~ **nemudoma** obvesti gospodarski subjekt in Komisijo **ter po potrebi sekretariat regionalne organizacije za upravljanje ribištva ali zadevno tretjo državo**.

5. Država članica zastave na **ustrezno utemeljeno** zahtevo Komisije zavrne, začasno prekliče ali dokončno odvzame dovoljenje,:

(a) če obstajajo nujni ~~politični~~ razlogi, ki se nanašajo na trajnostno izkoriščanje, upravljanje in ohranjanje ~~za domnevo~~ **o resni ogroženosti trajnostnega izkoriščanja, upravljanja in ohranjanje** morskih bioloških virov;

(b) ~~ali preprečevanje ali ustavitev~~ **v primeru hudih kršitev člena 42 Uredbe (ES) št. 1005/2008 ali člena 90(1) Uredbe (ES) št. 1224/2009 v okviru** nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, ali **da se jih, v primeru velikega tveganja, prepreči; ali**

(c) če se je Unija odločila začasno prekiniti ali pretrgati odnose z zadevno tretjo državo.

Ustrezno utemeljeno zahtevo iz prvega pododstavka spremljajo primerne in ustrezne informacije. Ko Komisija predloži ustrezno utemeljeno zahtevo, o tem nemudoma obvesti gospodarski subjekt in državo članico zastave. Zahtevi Komisije sledi 15-dnevno posvetovanje med Komisijo in državo članico zastave.

6. Če **po 15 dneh iz odstavka 5 Komisija potrdi svojo zahtevo**, država članica zastave **pa je** ne zavrne, spremeni, začasno prekliče ali dokončno odvzame dovoljenja v skladu z odstavkoma 4 in 5, lahko Komisija ~~dokončno odvzame~~ **do nadaljnjih petih dneh sklene odvzeti** dovoljenje in o ~~tem ustrezno~~ **tej odločitvi** obvesti državo članico zastave in gospodarski subjekt. [**Sprememba 32**]

Četrtek, 2. februar 2017

Poglavje II

Ribolovne dejavnosti ribiških plovil Unije v vodah tretjih držav

ODDELEK 1

RIBOLOVNE DEJAVNOSTI NA PODLAGI SPORAZUMOV O PARTNERSTVU O TRAJNOSTNEM RIBIŠTVU

Člen 8

Članstvo v regionalni organizaciji za upravljanje ribištva

Ribiško plovilo Unije lahko v vodah tretje države izvaja ribolovne dejavnosti v zvezi s staleži, ki jih upravlja regionalna organizacija za upravljanje ribištva, le, če je ta država pogodbenica ali sodelujoča nepogodbenica navedene regionalne organizacije. **Če so bili partnerski sporazumi o trajnostnem ribištvu sklenjeni pred ... [datum začetka veljavnosti te uredbe], se ta odstavek uporablja od ... [štiri leta od datuma začetka veljavnosti te uredbe]. [Sprememba 33]**

Unija lahko tretjim državam, s katerimi ima sklenjene partnerske sporazume o trajnostnem ribištvu, dodeli delež sredstev, namenjenih sektorski podpori, in tako tretjim državam pomaga pri vključitvi v regionalne organizacije za upravljanje ribištva. [Sprememba 34]

Člen 9

Področje uporabe

Ta oddelek se uporablja za ribolovne dejavnosti, ki jih ribiška plovila Unije izvajajo v vodah tretje države na podlagi sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu.

Unija zagotovi, da so partnerski sporazumi o trajnostnem ribištvu skladni s to uredbo. [Sprememba 35]

Člen 10

Dovoljenja za ribolov

V vodah tretje države ribiško plovilo Unije ne sme izvajati ribolovnih dejavnosti na podlagi sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, razen če sta mu dovoljenja za ribolov izdali:

- (a) ~~njegova tretja država članica zastave~~, **pod katere suverenost ali pristojnost spadajo vode, v katerih se izvajajo ribolovne dejavnosti**, in
- (b) ~~tretja njegova država, pod katere suverenostjo ali pristojnostjo so vode, v katerih se izvajajo ribolovne dejavnosti članica zastave.~~ **[Sprememba 37]**

Člen 11

Pogoji za izdajo dovoljenj za ribolov s strani države članice zastave

Država članica zastave lahko dovoljenje za ribolov za ribolovne dejavnosti, ki se izvajajo v vodah tretje države na podlagi sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, izda samo, če:

- (a) so izpolnjena merila za izpolnjevanje pogojev iz člena 5;
  - (b) so izpolnjeni pogoji, določeni v zadevnem sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, in
  - (c) je gospodarski subjekt plačal vse pristojbine;
- (ca) je gospodarski subjekt plačal vse ustrezne denarne kazni, ki mu jih je v zadnjih 12 mesecih po zaključku ustreznih zakonskih postopkov naložil pristojni organ tretje države, in [Sprememba 38]**
- (cb) ima ribiško plovilo dovoljenje zadevne tretje države. [Sprememba 39]**

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 12

Upravljanje dovoljenj za ribolov

1. Ko država članica zastave ~~izda dovoljenje za ribolov~~ **preveri, da so izpolnjeni pogoji iz točk (a), (b) in (c) člena 11**, Komisiji pošlje ustrezní zahtevek za ~~izdajo~~ **pridobitev** dovoljenja tretje države.
2. Zahtevek iz odstavka 1 vsebuje informacije, navedene v ~~prilogah 1 in 2~~ **Prilogi**, ter druge podatke, ki se zahtevajo na podlagi sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi.
3. Država članica zastave Komisiji pošlje zahtevek najmanj ~~10~~ **15** koledarskih dni pred iztekom roka za prenos zahtevkov, določenega v sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvi. Komisija lahko ~~državo članico zastave prosi~~ **državi članici predloži ustrezno utemeljeni zahtevek** za vse dodatne informacije, ki se ji zdijo potrebne.
4. ~~Ko je Komisija prepričana~~ **V roku 10 koledarskih dni od prejema zahtevka ali v primeru, da so pogoji bile zahtevane dodatne informacije v skladu z odstavkom 3, v roku 15 koledarskih dni od prejema zahtevka Komisija opravi predhodni pregled, da ugotovi, ali zahtevek izpolnjuje pogoje** iz člena 11 ~~izpolnjeni~~, **ter na podlagi tega pregleda bodisi**, zahtevek pošlje tretji državi **bodisi uradno obvesti državo članico, da je zahtevek zavrjen**.
5. Če tretja država obvesti Komisijo, da se je **na podlagi sporazuma** odločila izdati, zavrnuti, začasno preklicati ali dokončno odvzeti dovoljenje za ribolov za ribiško plovilo Unije, Komisija o tem ~~ustrezno~~ **nemudoma** obvesti državo članico zastave, **po možnosti prek elektronskih sredstev. Država članica zastave to informacijo nemudoma posreduje lastniku plovila.** [Sprememba 40]

Člen 13

Začasna ponovna dodelitev neizkoriščenih ribolovnih možnosti v okviru sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvi

1. Komisija lahko v ~~določenem letu ali katerem koli drugem ustreznem obdobju izvajanja protokola~~ **ob koncu prve polovice obdobja, ko se izvaja protokol** k sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvi opredeli neizkoriščene ribolovne možnosti in o dodelitvi ustrezno obvesti državo članico, ki pridobijo ustrezne deleže.
2. Države članice iz odstavka 1 lahko v ~~10~~ **20** dneh od prejema teh informacij od Komisije:
  - (a) obvestijo Komisijo, da bodo ribolovne možnosti izkoristile ~~pozneje istega leta ali ustreznega~~ **drugi polovici** obdobja izvajanja, pri čemer predložijo ribolovni načrt s podrobnimi informacijami o številu zahtevanih dovoljenj za ribolov, ocenah ulova, ribolovnem območju in ribolovnem obdobju, ali
  - (b) uradno obvestijo Komisijo o izmenjavah ribolovnih možnosti v skladu s členom 16(8) osnovne uredbe.
3. Če nekatere države članice Komisije niso obvestile o enem od ukrepov iz odstavka 2 in če zato ribolovne možnosti ostanejo neizkoriščene, lahko Komisija **v desetih dneh po obdobju iz odstavka 2** objavi razpis za prijavo interesa za razpoložljive neizkoriščene ribolovne možnosti med preostalimi državami članicami, ki pridobijo delež dodelitve.
4. Navedene države članice lahko v 10 dneh od prejema obvestila o tem razpisu Komisiji sporočijo interes za neizkoriščene ribolovne možnosti. V podporo svoji prošnji predložijo ribolovni načrt s podrobnimi informacijami o številu zahtevanih dovoljenj za ribolov, ocenah ulova, ribolovnem območju in ribolovnem obdobju.
5. ~~Komisija~~ **Če meni, da je to potrebno za presojo prošnje**, lahko **Komisija** zadevne države članice prosi za dodatne informacije, ~~če meni, da je to potrebno~~ **o številu vloženih zahtevkov za dovoljenje** za ~~presojo prošnje~~ **ribolov, o ocenjeni količini ulova, coni in ribolovnem obdobju**.
6. Če države članice, ki pridobijo delež dodelitve, **ob koncu desetdnevnega obdobja** ne izrazijo interesa za neizkoriščene ribolovne možnosti, lahko Komisija objavi razpis za prijavo interesa za vse države članice. Država članica lahko sporoči svoj interes za neizkoriščene ribolovne možnosti pod pogoji iz odstavka 4.

Četrtek, 2. februar 2017

7. Komisija na podlagi informacij, ki jih države članice zagotovijo v skladu z odstavkom 4 ali 5, **in v tesnem sodelovanju z njimi le** začasno ponovno dodeli neizkoriščene ribolovne možnosti z uporabo metodologije iz člena 14.

7a. Ponovna dodelitev iz odstavka 7 velja le v drugi polovici obdobja izvajanja iz odstavka 1 in se lahko zgodi le enkrat v tem obdobju.

7b. Komisija obvesti države članice o:

(a) državah članicah, ki so bile deležne ponovne dodelitve;

(b) količinah, dodeljenih državam članicam, ki so bile deležne ponovne dodelitve, in

(c) merilih, uporabljenih za ponovno dodelitev. [Sprememba 41]

Člen 13a

Poenostavitev postopkov za letno podaljšanje obstoječih dovoljenj za ribolov v času, ko velja protokol k partnerskemu sporazumu o trajnostnem ribištvu

V času, ko velja partnerski sporazum o trajnostnem ribištvu Unije, bi treba omogočiti hitrejšo, enostavnejšo in bolj fleksibilno postopke za podaljšanje dovoljenj plovilom, katerih status se v enem letu ni spremenil (značilnosti, zastava, lastnik ali skladnost s predpisi). [Sprememba 42]

Člen 14

Metodologija za **začasno** ponovno dodelitev

1. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi metodologijo za **začasno** ponovno dodelitev neizkoriščenih ribolovnih možnosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 45(2).

2. Komisija na podlagi ustreznih utemeljenih nujnih razlogov, povezanih z omejenim preostalim časom za izkoriščanje neizkoriščenih ribolovnih možnosti, sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 45(3), ki se začnejo uporabljati takoj. Ti akti ostanejo veljavni največ šest mesecev.

3. Komisija pri določitvi metodologije za ponovno dodelitev uporabi naslednja **pregledna in objektivna** merila **in pri tem upošteva okoljske, socialne in ekonomske dejavnike**:

(a) ribolovne možnosti, ki so na voljo za ponovno dodelitev;

(b) število držav članic, ki so vložile prošnje;

(c) delež, dodeljen posamezni državi članici prosilki pri prvotni dodelitvi ribolovnih možnosti;

(d) pretekle ravni ulova in ribolovnega napora posamezne države članice;

(e) število, vrsta in lastnosti uporabljenih plovil in orodja ter

(f) skladnost ribolovnih načrtov, ki so jih predložile države članice prosilke, z elementi iz točk (a) do (e).

Komisija objavi utemeljitev ponovne dodelitve. [Sprememba 43]

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 15

Dodelitev letne kvote, razdeljene na več zaporednih omejitev ulova

1. Če **Pri dodeljevanju ribolovnih možnosti v primeru, ko** protokol k sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvu določa mesečne ali četrletne omejitve ulova ali drugačno razdelitev letne kvote, ~~lahko Komisija sprejme izvedbeni akt, ki določa metodologijo, na podlagi katere se~~ **so ribolovne možnosti, dodeljene državam članicam, v skladu z letnimi ribolovnimi možnostmi, dodeljenimi** državam članicam dodelijo ~~ustrezne ribolovne možnosti za posamezni mesec, četrletje ali drugačno obdobje. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 45(2) na podlagi ustreznega pravnega akta Unije. To načelo ne velja le, ko se zadevne države članice strinjajo s skupnimi ribolovnimi načrti, ki upoštevajo mesečne ali četrletne omejitve ulova ali drugačno razdelitev letne kvote. [Sprememba 44]~~
2. ~~Dodelitev ribolovnih možnosti iz odstavka 1 je v skladu z letnimi ribolovnimi možnostmi, dodeljenimi državam članicam z ustrežno uredbo Sveta. [Sprememba 45]~~

ODDELEK 2

RIBOLOVNE DEJAVNOSTI NA PODLAGI NEPOSREDNIH DOVOLJENJ

Člen 16

Področje uporabe

Ta oddelek se uporablja za ribolovne dejavnosti, ki jih ribiška plovila Unije v vodah tretje države izvajajo zunaj okvira sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu.

Člen 17

Dovoljenja za ribolov

Ribiško plovilo Unije ne sme izvajati ribolovnih dejavnosti v vodah tretje države zunaj okvira sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, razen če sta mu dovoljenje za ribolov izdali:

- (a) ~~njegova tretja država članica zastave, pod katere suverenostjo ali pristojnostjo so vode, v katerih se izvajajo ribolovne dejavnosti, in [Sprememba 46]~~
- (b) ~~tretja država, pod katere suverenost ali pristojnost spadajo vode, v katerih se izvajajo te dejavnosti njegova država članica zastave. [Sprememba 47]~~

Država članica zastave lahko izda dovoljenje za ribolov za ribolovne dejavnosti v vodah tretje države, če partnerski sporazum o trajnostnem ribištvu, ki zadeva te vode, ni bil v veljavi v zadevni tretji državi najmanj tri predhodna leta.

V primeru podaljšanja protokola se dovoljenje za ribolov samodejno odvzame z dnem, ko ta protokol začne veljati. [Sprememba 48]

Člen 18

Pogoji za izdajo dovoljenj za ribolov s strani držav članic zastave

Država članica zastave lahko dovoljenje za ribolov za ribolovne dejavnosti, ki se v vodah tretje države izvajajo zunaj okvira sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, izda samo, če:

- (a) ni veljavnega sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu z zadevno tretjo državo ~~ali če veljavni sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu izrecno določa možnost izdaje neposrednih dovoljenj;~~
- (b) so izpolnjena merila za izpolnjevanje pogojev iz člena 5 in;

(ba) obstaja presežek dovoljenega ulova, kot določa člen 62(2) UNCLOS;

Četrtek, 2. februar 2017

(c) je gospodarski subjekt predložil vse naslednje dokumente:

(i) **kopijo veljavne ribiške zakonodaje, ki jo je gospodarskemu subjektu posredovala obalna država;**

(ii) **pisno potrdilo tretje države veljavno dovoljenje za ribolov**, ki ga je ta izdala po svojih razpravah z gospodarskim subjektom, v zvezi s pogoji za nameravano izdajo neposrednega dovoljenja **tretja država za predlagane ribolovne dejavnosti, ki vsebuje pogoje** za dostop gospodarskega subjekta do njenih ribolovnih virov, vključno s trajanjem, pogoji in ribolovnimi možnostmi, izraženimi kot omejitve ribolovnega napora ali ulova;

(iii) dokaze o trajnosti načrtovanih ribolovnih dejavnosti na podlagi:

— znanstvene ocene, ki jo zagotovi tretja država in/ali regionalna organizacija za upravljanje ribištva **in/ali regionalni ribiški organ, ki mu Komisija priznava znanstveno pristojnost**, in

— ~~presoje v primeru ocene, ki jo je predložila tretja država, presoje~~ navedene ocene s strani države članice zastave na podlagi ocene njenega nacionalnega znanstvenega inštituta **ali po potrebi znanstvenega inštituta države članice s pristojnostjo za zadevno ribištvo;**

— kopijo ribiške zakonodaje tretje države;

(iv) številko namenskega uradnega javnega bančnega računa za plačilo vseh pristojbin ter

(d) je tretja država v primeru, da se bodo v okviru ribolovnih dejavnosti lovile vrste, ki jih upravlja regionalna organizacija za upravljanje ribištva, pogodbenica ali sodelujoča nepogodbenica navedene organizacije. **[Sprememba 49]**

Člen 19

Upravljanje neposrednih dovoljenj

1. Ko država članica zastave ~~izda dovoljenje za ribolov~~ **ugotovi skladnost z zahtevami iz člena 18**, Komisiji pošlje ustrezne informacije iz ~~priloge 1 in 2 Priloge~~ ter člena 18.

2. Če Komisija v 15 koledarskih dneh od prenosa **Komisija opravi predhodno oceno** informacij iz odstavka 1 ~~ne zahteva dodatnih informacij ali utemeljitve~~, država članica zastave obvesti gospodarski subjekt, da **v roku 15. dni** lahko začne izvajati zadevne ribolovne dejavnosti, če je pridobil tudi neposredno dovoljenje tretje države **zahteva dodatne informacije ali utemeljitve v zvezi z informacijami iz odstavka 1.**

3. Če Komisija po zahtevi za dodatne informacije ali utemeljitev iz odstavka 2 ugotovi, da pogoji iz člena 18 niso izpolnjeni, lahko v ~~dveh mesecih~~ **enem mesecu** od prejema vseh **prvega prejema** zahtevanih informacij ali utemeljitve ugovarja izdaji dovoljenja za ribolov.

3a. Ne glede na odstavke 1 do 3 tega člena, če je treba podaljšati dovoljenje za ribolov v manj kot dveh letih od izdaje prvega dovoljenja pod enakimi pogoji, kot so bili določeni za prvo dovoljenje, ga lahko neposredno izda država članica, ko je preverila skladnost s pogoji iz člena 18, ter o tem nemudoma obvesti Komisijo. Komisija ima 15 dni časa za ugovor, pri tem pa upošteva postopek iz člena 7.

4. Če tretja država obvesti Komisijo, da se je odločila izdati, zavrniti, začasno preklicati ali dokončno odvzeti neposredno dovoljenje za ribiško plovilo Unije, Komisija o tem ~~ustrezno~~ **nemudoma** obvesti državo članico zastave, **ki obvesti lastnika plovila.**

Četrtek, 2. februar 2017

5. Če tretja država obvesti državo članico zastave, da se je odločila izdati, zavrniti, začasno preklicati ali dokončno odvzeti neposredno dovoljenje za ribiško plovilo Unije, država članica zastave o tem ~~ustrezno~~ **nemudoma** obvesti Komisijo **in lastnika plovila**.

6. Gospodarski subjekt državi članici zastave predloži kopijo končnih pogojev, o katerih se je dogovoril s tretjo državo, vključno s kopijo neposrednega dovoljenja. [**Sprememba 50**]

Poglavje III

Ribolovne dejavnosti ribiških plovil Unije pod okriljem regionalnih organizacij za upravljanje ribištva

Člen 20

Področje uporabe

To poglavje se uporablja za ribolovne dejavnosti, ki jih ribiška plovila Unije izvajajo v zvezi s staleži pod okriljem regionalne organizacije za upravljanje ribištva v vodah Unije, na odprtem morju in v vodah tretjih držav.

Člen 20a

Izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Unije v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva

Da bi se izpolnjevale mednarodne obveznosti unije v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva ter v skladu s cilji iz člena 28 osnovne uredbe Unija spodbuja občasno ocenjevanje uspešnosti neodvisnih organov ter ima aktivno vlogo pri ustanavljanju in krepitvi odborov za izvajanje v vseh regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva, katerih pogodbenica je. Zlasti zagotavlja, da ti odbori za izvajanje opravljajo splošni nadzor izvajanja zunanje ribiške politike in ukrepov, ki so jih sprejele regionalne organizacije za upravljanje ribištva. [Sprememba 51]

Člen 21

Dovoljenja za ribolov

Ribiško plovilo Unije ne sme izvajati ribolovnih dejavnosti v zvezi s staleži, ki jih upravlja regionalna organizacija za upravljanje ribištva, razen če:

(-a) je Unija pogodbenica regionalne organizacije za upravljanje ribištva; [Sprememba 52]

- (a) mu je njegova država članica zastave izdala dovoljenje za ribolov;
- (b) je vpisano v ustrezni register ali na seznam **plovil z dovoljenjem** regionalne organizacije za upravljanje ribištva in [**Sprememba 53**]
- (c) v primeru, da se ribolovne dejavnosti izvajajo v vodah tretje države: mu je zadevna tretja država izdala dovoljenje za ribolov v skladu s poglavjem II.

Člen 22

Pogoji za izdajo dovoljenj za ribolov s strani držav članic zastave

Država članica zastave lahko dovoljenje za ribolov izda le, če:

- (a) so izpolnjena merila za izpolnjevanje pogojev iz člena 5;
- (b) so upoštevana pravila, ki jih je določila regionalna organizacija za upravljanje ribištva, ali zakonodaja za prenos v pravo Unije, in
- (c) v primeru, da se ribolovne dejavnosti izvajajo v vodah tretje države: so izpolnjena merila iz člena 11 ali 18.

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 23

Registracija s strani regionalnih organizacij za upravljanje ribištva

1. Država članica zastave pošlje Komisiji sezname **ribiških** plovil, **kakor so opredeljena v osnovni uredbi, ki so aktivna in ki imajo po možnosti evidenco ulova**, ki jim je izdala dovoljenja za ribolovne dejavnosti pod okriljem regionalne organizacije za upravljanje ribištva.
2. Sezname iz odstavka 1 se pripravijo v skladu z zahtevami regionalne organizacije za upravljanje ribištva, priložene pa jim morajo biti informacije iz ~~prilog 1 in 2~~ **Priloge**.
3. Komisija lahko od države članice zastave **v desetih dneh od prejema seznama iz odstavka 1** zahteva vse dodatne informacije, ki se ji zdijo potrebne. **Za vsako tako zahtevo navede utemeljitev.**
4. Ko je Komisija prepričana, da so pogoji iz člena 22 izpolnjeni, **v roku 15 dni po prejemu seznama iz odstavka 1**, pošlje **seznam ali** sezname plovil z dovoljenji regionalni organizaciji za upravljanje ribištva.
5. Če register ali seznam regionalne organizacije za upravljanje ribištva ni javen, Komisija ~~državi članici zastave sporoči, katera plovila~~ **posreduje seznam plovil z dovoljenjem državam članicam, ki so vključena vanj zadevne ribolovne dejavnosti.** [Sprememba 54]

Poglavje IV

Ribolovne dejavnosti ribiških plovil Unije na odprtem morju

Člen 24

Področje uporabe

To poglavje se uporablja za ribolovne dejavnosti, ki jih ribiška plovila Unije s skupno dolžino nad 24 metrov ~~se~~ izvajajo na odprtem morju. [Sprememba 55]

Člen 25

Dovoljenja za ribolov

Ribiško plovilo Unije ne sme izvajati ribolovnih dejavnosti na odprtem morju, razen če:

- (a) mu je njegova država članica zastave **tega plovila** izdala dovoljenje za ribolov **na podlagi znanstvene ocene, ki dokazuje trajnost predlaganih ribolovnih dejavnosti in ki jo je potrdil nacionalni znanstveni inštitut ali po potrebi znanstveni inštitut države članice s pristojnostjo za zadevno ribištvo** in [Sprememba 56]
- (b) je bila Komisija v skladu s členom 27 uradno obveščena o dovoljenju za ribolov.

Člen 26

Pogoji za izdajo dovoljenj za ribolov s strani držav članic zastave

Država članica zastave lahko dovoljenje za ribolov na odprtem morju izda le, če:

(a) so izpolnjena merila za izpolnjevanje pogojev iz člena 5;

(b) **načrtovane ribolovne dejavnosti:**

- temeljijo na ekosistemskem pristopu k upravljanju ribolova, kakor je opredeljeno v točki 9 člena 4 osnovne uredbe, in
- v skladu z znanstveno oceno upoštevajo ohranjanje živih morskih virov in morskih ekosistemov, ki ga zagotavlja nacionalni znanstveni inštitut države članice zastave. [Sprememba 57]

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 27

Uradno obveščanje Komisije

Država članica zastave Komisijo uradno obvesti o dovoljenju za ribolov najmanj ~~15~~ **8,5** koledarskih dni pred začetkom načrtovanih ribolovnih dejavnosti na odprtem morju, pri čemer predloži informacije iz ~~prilog 1 in 2~~ **Priloge**. **[Sprememba 58]**

Poglavje V

Zakup ribiških plovil Unije

Člen 28

Načela

1. Ribiško plovilo Unije ne sme izvajati ribolovnih dejavnosti na podlagi dogovora o zakupu, če velja sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, ~~razen če zadevni sporazum ne določa drugače.~~
2. Plovilo Unije ne sme opravljati ribolovnih dejavnosti na podlagi več dogovorov o zakupu hkrati ali zakupljenega plovila dati v zakup tretji osebi.

2a. Plovila Unije delujejo v okviru zakupnih pogodb v vodah pod okriljem regionalne organizacije za upravljanje ribištva le, če je država, ki je plovilo zakupila, pogodbenica te organizacije.

3. Zakupljeno plovilo Unije **v času zakupa** ne sme uporabljati ribolovnih možnosti svoje države članice zastave. Ulov zakupljenih plovil se odšteje od ribolovnih možnosti države, ki je zakupila plovilo.

3a. Ta uredba ne zmanjšuje odgovornosti države članice zastave, ki jo ima na podlagi mednarodnega prava, Uredbe (ES) št. 1224/2009, Uredbe (ES) št. 1005/2008 ali določb skupne ribiške politike, vključno z zahtevami o poročanju. **[Sprememba 59]**

Člen 29

Upravljanje dovoljenj za ribolov na podlagi dogovora o zakupu

Če se zadevne ribolovne dejavnosti izvajajo na podlagi dogovora o zakupu, država članica zastave pred izdajo dovoljenja za ribolov plovilu v skladu s členi 11, 18, 22 ali 26 preveri:

- (a) ali je pristojni organ države, ki je zakupila plovilo, uradno potrdil, da je dogovor v skladu z nacionalno zakonodajo, in
- (b) ali je ~~dogovor~~ **so v dovoljenju za ribolov navedene podrobnosti dogovora** o zakupu ~~naveden v dovoljenju za ribolov,~~ **vključno s časovnim obdobjem, ribolovnimi možnostmi in ribolovnim območjem.** **[Sprememba 60]**

Poglavje VI

Obveznosti nadzora in poročanja

Člen 30

Podatki programa opazovanja

Če se na krovu ribiškega plovila Unije **v skladu z zakonodajo Unije ali regionalne organizacije za upravljanje ribištva** zbirajo podatki v okviru programa opazovanja, upravljavec navedenega plovila te podatke pošilja svoji državi članici zastave. **[Sprememba 61]**

Četrtek, 2. februar 2017

Člen 31

Pošiljanje informacij tretjim državam

1. Ko upravljavec ribiškega plovila Unije izvaja ribolovne dejavnosti iz tega naslova, ~~tretji državi pošilja~~ ustrezne deklaracije o ulovu in iztovarjanju, ~~če se to zahteva v sporazumu o partnerstvu o trajnostnem ribištvu s tretjo državo, pošlje tako~~ svoji državi članici zastave ~~pa pošilja kopije teh deklaracij~~ **kot tretji državi**.
2. Država članica zastave oceni skladnost podatkov, poslanih tretji državi, kot je določeno v odstavku 1, s podatki, ki jih je prejela v skladu z Uredbo (ES) št. 1224/2009. **V primeru neskladnosti podatkov preuči, ali ta neskladnost pomeni ribolov IUU v smislu točke (b) člena 3(1) Uredbe (ES) št. 1005/2008, in sprejme ustrezne ukrepe v skladu s členi 43 do 47 navedene uredbe.**
3. Če upravljavec tretji državi ne pošlje deklaracij o ulovu in iztovarjanju iz odstavka 1, se to šteje za resno kršitev za namene uporabe sankcij in drugih ukrepov, ki jih določa skupna ribiška politika. Resnost kršitve določi pristojni organ države članice, pri tem pa upošteva merila, kot so vrsta škode, vrednost škode, gospodarski položaj kršitelja in obseg kršitve ali njena ponovitev. **[Sprememba 62]**

Člen 31a

Zahteve za članstvo v regionalni organizaciji za upravljanje ribištva

Ribiško plovilo tretje države lahko v vodah Unije izvaja ribolovne dejavnosti v zvezi s staleži, ki jih upravlja regionalna organizacija za upravljanje ribištva le, če je ta tretja država pogodbenica te regionalne organizacije. [Sprememba 63]

NASLOV III

RIBOLOVNE DEJAVNOSTI RIBIŠKIH PLOVIL TRETJIH DRŽAV V VODAH UNIJE

Člen 32

Splošna načela

1. Ribiško plovilo tretje države ne sme izvajati ribolovnih dejavnosti v vodah Unije, razen če mu je Komisija izdala dovoljenje za ribolov. **Dovoljenje se mu izda le, če izpolnjuje merila upravičenosti iz člena 5. [Sprememba 64]**
2. Ribiško plovilo tretje države z dovoljenjem za ribolov v vodah Unije upošteva pravila, ki urejajo ribolovne dejavnosti plovil Unije na ribolovnem območju, na katerem deluje, ~~in~~. **Če se določbe ustreznega sporazuma o ribolovu razlikujejo, jih je treba izrecno navesti v sporazumu ali kot pravila, dogovorjena s tretjimi državami, ki izvajajo sporazum. [Sprememba 65]**
3. Če ribiško plovilo tretje države pluje skozi vode Unije brez dovoljenja, izdanega v skladu s to uredbo, je njegovo ribolovno orodje pripeto in shranjeno tako, da ga ni mogoče takoj uporabiti za ribolovne operacije.

Člen 33

Pogoji za izdajo dovoljenj za ribolov

Komisija lahko ribiškemu plovilu tretje države izda dovoljenje za ribolovne dejavnosti v vodah Unije le, če:

- (-a) **obstaja presežek dovoljenega ulova, ki bo pokrival predlagane ribolovne možnosti, kot določa člen 62(2) in (3) UNCLOS;**

Četrtek, 2. februar 2017

- (a) so informacije iz ~~prilog 1 in 2~~ **Priloge** o ribiškem plovilu in povezanih podpornih plovilih popolne in točne; ~~imajo imata ribiško plovilo in morebitna povezana podporna plovila~~ **morebitno povezano podporno vozilo** številko IMO, ~~če tako zahteva zakonodaja Unije;~~
- (b) ~~upravlja~~ **kapitanu ribiškega plovila in zadevnemu** in ribiškemu plovilu v 12 mesecih pred vložitvijo zahtevka za dovoljenje za ribolov ~~v skladu z nacionalno zakonodajo države članice ni bila naložena sankcija za resno kršitev iz člena 42 Uredbe Sveta (ES) št. 1005/2008 in člena 90 Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009;~~
- (c) ribiško plovilo ni na seznamu plovil IUU **nobene tretje države, regionalne organizacije za upravljanje ribištva in Unije na podlagi Uredbe (ES) št. 1005/2008** in/ali tretja država ni opredeljena kot nesodelujoča država ali vključena na seznam takih držav v skladu z Uredbo (ES) št. 1005/2008 ali ni opredeljena kot država, ki omogoča netrajnostne načine ribolova, v skladu z Uredbo (EU) št. 1026/2012;
- (d) je ribiško plovilo upravičeno na podlagi sporazuma o ribolovu z zadevno tretjo državo in je na seznamu plovil iz tega sporazuma, če je to primerno. **[Sprememba 66]**

Člen 34

Postopek izdaje dovoljenj za ribolov

1. Tretja država pošlje Komisiji zahtevke za svoja ribiška plovila pred iztekom roka iz zadevnega sporazuma ali roka, ki ga določi Komisija.
2. Komisija lahko tretjo državo prosi za vse dodatne informacije, ki se ji zdijo potrebne.
3. Ko je Komisija prepričana, da so pogoji iz člena 33 izpolnjeni, izda dovoljenje za ribolov ter o tem obvesti tretjo državo in zadevne države članice.

Člen 35

Spremljanje dovoljenj za ribolov

1. Če pogoj iz člena 33 ni več izpolnjen, Komisija spremeni ali dokončno odvzame dovoljenje ter o tem obvesti tretjo državo in zadevne države članice.
2. Komisija lahko zavrne, začasno prekliče ali dokončno odvzame dovoljenje, ~~če so se okoliščine bistveno spremenile, ali če nujni politični razlogi,~~ **v primerih:**
  - (a) ki se med drugim nanašajo na mednarodne standarde na področju človekovih pravic;
  - (b) **ustrezno utemeljenih nujnih razlogov, ki se nanašajo na trajnostno izkoriščanje, upravljanje in ohranjanje morskih bioloških virov;**
  - (c) **kadar je treba sprejeti ukrepe za preprečevanje hudih kršitev člena 42 Uredbe (ES) št. 1005/2008 ali člena 90(1) Uredbe (ES) št. 1224/2009, ki zadeva nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, ali**
  - (d) ~~ali boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu ali nereguliranemu ribolovu, upravičujejo take ukrepe, ali če se je Unija iz takega ali katerega koli drugega nujnega političnega razloga odločila začasno prekiniti ali pretrgati odnose z zadevno tretjo državo.~~

Če Komisija zavrne, začasno odvzame ali odvzame dovoljenje v skladu s prvim pododstavkom, o tem nemudoma obvesti tretjo državo. [Sprememba 67]

Člen 36

Opustitev ribolovnih dejavnosti

1. Kadar se ribolovne možnosti, dodeljene tretji državi, zdijo izkoriščene, Komisija o tem takoj uradno obvesti zadevno tretjo državo in pristojne inšpekcijske organe držav članic. Tretja država predloži Komisiji tehnične ukrepe, ki preprečujejo morebiten negativni vpliv na izkoriščene ribolovne možnosti, da se zagotovi nadaljevanje ribolovnih dejavnosti v okviru

Četrtek, 2. februar 2017

neizkoriščenih ribolovnih možnosti, ki lahko prav tako vplivajo na izkoriščene možnosti. Od datuma uradnega obvestila iz odstavka 1 se dovoljenja za ribolov, izdana plovilom, ki plujejo pod zastavo zadevne tretje države, štejejo za začasno preklicana za zadevne ribolovne dejavnosti, plovila pa nimajo več dovoljenja za izvajanje teh ribolovnih dejavnosti.

2. Dovoljenja za ribolov se štejejo za dokončno odvzeta, če začasni preklic dovoljenj za ribolovne dejavnosti v skladu z odstavkom 2 zadeva vse dejavnosti, za katere so bila ta dovoljenja dodeljena.

3. Tretja država zagotovi, da so zadevna ribiška plovila takoj obveščena o uporabi tega člena in da prenehajo izvajati vse zadevne ribolovne dejavnosti.

Člen 37

Prelov kvot v vodah Unije

1. Če Komisija ugotovi, da je tretja država preseгла kvote, ki so ji bile dodeljene za stalež ali skupino staležev, v naslednjih letih izvede odbitke od kvot navedene države za zadevni stalež ali skupino staležev. **Odbitki so skladni s členom 105 Uredbe (ES) št. 1224/2009. [Sprememba 68]**

2. Če odbitka v skladu z odstavkom 1 ni mogoče izvesti za preseženo kvoto za stalež ali skupino staležev, ker je navedena kvota za stalež ali skupino staležev za zadevno tretjo državo premajhna, lahko Komisija po posvetovanju z zadevno tretjo državo v naslednjih letih izvede odbitke od kvot za druge staleže ali skupine staležev, ki so ji na voljo na istem geografskem območju, ali od ustrezne komercialne vrednosti.

Člen 38

Nadzor in izvrševanje

1. Plovilo tretje države z dovoljenjem za ribolov v vodah Unije upošteva pravila o nadzoru, ki urejajo ribolovne dejavnosti plovil Unije na ribolovnem območju, na katerem deluje.

2. Plovilo tretje države z dovoljenjem za ribolov v vodah Unije Komisiji ali organu, ki ga Komisija imenuje, in po potrebi obalni državi članici predloži podatke, ki jih morajo plovila Unije poslati državi članici zastave v skladu z Uredbo (ES) št. 1224/2009.

3. Komisija ali organ, ki ga Komisija imenuje, podatke iz odstavka 2 pošlje obalni državi članici.

4. Plovilo tretje države z dovoljenjem za ribolov v vodah Unije Komisiji ali organu, ki ga Komisija imenuje, na zahtevo predloži poročila opazovalcev, pripravljena v okviru ustreznih programov opazovanja.

5. Obalna država članica vse kršitve, ki jih storijo ribiška plovila tretjih držav, vključno s povezanimi sankcijami, evidentira v nacionalnem registru iz člena 93 Uredbe (ES) št. 1224/2009.

6. Komisija pošlje tretji državi informacije iz odstavka 5, da zagotovi, da tretja država sprejme ustrezne ukrepe.

Odstavek 1 ne posega v posvetovanja med Unijo in tretjimi državami. V zvezi s tem je Komisija v skladu s členom 44 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za vključitev rezultatov posvetovanj s tretjimi državami v zvezi z ureditvijo dostopa v pravo Unije.

Četrtek, 2. februar 2017

NASLOV IV
PODATKI IN INFORMACIJE

Člen 39

Register dovoljenj za ribolov Unije

1. Komisija vzpostavi in vzdržuje elektronski register dovoljenj za ribolov Unije, **v katerem so navedena vsa dovoljenja za ribolov, izdana v skladu z naslovoma II in III**, ki je sestavljen iz javnega in varnega dela. Register:

- (a) evidentira vse informacije iz ~~priloge 1 in 2~~ **Priloge** ter prikazuje status vsakega dovoljenja v realnem času;
- (b) se uporablja za izmenjavo podatkov in informacij med Komisijo in državo članico ter
- (c) se uporablja samo za namene trajnostnega upravljanja ribiških flot.

2. Seznam dovoljenj za ribolov v registru je dostopen javnosti in vsebuje naslednje informacije:

- (a) ime plovila in zastavo, pod katero pluje, **ter njegovo identifikacijsko številko CFR in številke IMO, če tako zahteva zakonodaja Unije;**

(aa) ime, kraj in državo prebivališča lastnika družbe in dejanskega lastnika;

- (b) vrsto dovoljenja, **vključno z ribolovnimi možnostmi**, ter
- (c) trajanje veljavnosti dovoljenja in območje ribolovne dejavnosti (datum začetka in konca; ribolovno območje).

3. Država članica uporablja register za predložitev dovoljenj za ribolov Komisiji in posodabljanje svojih podatkov v skladu s členi 12, 19, 23 in 27. **[Sprememba 69]**

Člen 40

Tehnične zahteve

Izmenjava informacij iz naslovov II, III in IV poteka v elektronski obliki. Komisija lahko brez poseganja v določbe Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ sprejme izvedbene akte in v njih določi tehnične operativne zahteve za zapisovanje, oblikovanje in pošiljanje informacij iz navedenih naslovov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 45(2).

Da bi register dovoljenj za ribolov Unije postal operativen in da bi države članice izpolnile zahteve o tehničnem prenosu, Komisija zadevnim državam članicam nudi tehnično pomoč. To naredi tako, da nacionalnim organom pomaga posredovati informacije gospodarskim subjektom, ki jih morajo predložiti k vsem vrstam dovoljenj, in do ... [šest mesecev po datumu začetka veljavnosti te uredbe] razviti aplikacijo IT, da bodo lahko države članice v register dovoljenj za ribolov Unije samodejno in v realnem času posredovale podatke o zahtevah za dovoljenja in značilnostih plovil. [Sprememba 70]

⁽¹⁾ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

Četrtek, 2. februar 2017

Države članice lahko v skladu s točko (a) člena 76(2) Uredbe (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ finančna sredstva za tehnično in finančno podporo za prenos informacij črpajo iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo. [Sprememba 71]

Člen 41

Dostop do podatkov

Države članice ali Komisija brez poseganja v člen 110 Uredbe (ES) št. 1224/2009 odobrijo dostop do varnega dela registra dovoljenj za ribolov Unije iz člena 39 ustreznim pristojnim upravnim službam, ki sodelujejo pri upravljanju ribiških flot.

Člen 42

Upravljanje podatkov, varstvo osebnih podatkov in zaupnost

S podatki, pridobljenimi na podlagi te uredbe, se ravna v skladu s členi 109, 110, 111 in 113 Uredbe (ES) št. 1224/2009, Uredbo (ES) št. 45/2001 in Direktivo 95/46/ES ter njihovimi nacionalnimi izvedbenimi pravili.

Člen 43

Odnosi s tretjimi državami in regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva

1. Kadar država članica od tretje države ali regionalne organizacije za upravljanje ribištva prejme informacije, ki so pomembne za učinkovito uporabo te uredbe, jih sporoči drugim zadevnim državam članicam in Komisiji ali organu, ki ga Komisija imenuje, če to dovoljujejo dvostranski sporazumi z navedeno tretjo državo ali pravila zadevne regionalne organizacije za upravljanje ribištva.

2. Komisija ali organ, ki ga Komisija imenuje, lahko v okviru sporazumov o ribolovu, sklenjenih med Unijo in tretjimi državami, ali pod okriljem regionalnih organizacij za upravljanje ribištva ali podobnih ribiških organizacij, v katerih je Unija pogodbenica ali sodelujoča nepogodbenica, drugim pogodbenicam navedenih sporazumov ali organizacij sporoči pomembne informacije v zvezi z nespoštovanjem pravil te uredbe ali hudimi kršitvami iz točke (a) člena 42(1) Uredbe (ES) št. 1005/2008 in člena 90(1) Uredbe (ES) št. 1224/2009, pri čemer mora imeti soglasje države članice, ki je predložila informacije, in upoštevati Uredbo (ES) št. 45/2001. **[Sprememba 72]**

NASLOV V

POSTOPKI, PRENOS POOBLASTIL IN IZVEDBENI UKREPI

Člen 44

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 5(2) se prenese na Komisijo **za obdobje petih let od ... [datum začetka veljavnosti te uredbe]. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja. [Sprememba 73]**

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

Četrtek, 2. februar 2017

3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekliče prenos pooblastila iz člena 5(2). S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

3a. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 5(2), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v dveh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta Evropski parlament in Svet pred iztekom tega roka obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 45

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za ribištvo in ribogojstvo, ustanovljen na podlagi člena 47 osnovne uredbe. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 Uredbe.

NASLOV VI KONČNE DOLOČBE

Člen 46

Razveljavitev

1. Uredba (ES) št. 1006/2008 se razveljavi.
2. Sklicevanja na razveljavljeno Uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo.

Člen 47

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

Četrtek, 2. februar 2017

Priloga I

Seznam informacij, ki jih je treba predložiti za izdajo dovoljenja za ribolov

I	VLAGATELJ
1	Ime gospodarskega subjekta (*)
2	E-naslov (*)
3	Naslov
4	Telefaks
5	Davčna številka (SIRET, NIF ...) (*)
6	Telefon
7	Ime zastopnika (v skladu z določbami protokola) (*)
8	E-naslov (*)
9	Naslov
10	Telefaks
11	Telefon
12	Ime združenja ali zastopnika, ki zastopa gospodarski subjekt (*)
13	E-naslov (*)
14	Naslov
15	Telefaks
16	Telefon
17	Ime(na) kapitana(ov) (*)
18	E-naslov (*)
19	Državljanstvo (*)
20	Telefaks
21	Telefon
II	IDENTIFIKACIJA PLOVILA, TEHNIČNE LASTNOSTI IN OPREMA
22	Ime plovila (*)
23	Država zastave (*)

Četrtek, 2. februar 2017

H	IDENTIFIKACIJA PLOVILA, TEHNIČNE LASTNOSTI IN OPREMA
24	Datum, od katerega plovilo pluje pod to zastavo (*)
25	Zunanja oznaka (*)
26	Številka IMO (UVI) (*)
27	Identifikacijska številka CFR (*)
28	Mednarodni radijski klicni znak (IRCS) (*)
29	Radijska klicna frekvenca (*)
30	Številka satelitskega telefona
31	Številka MMSI (*)
32	Leto in kraj izgradnje (*)
33	Prejšnja država zastave in datum, od katerega je plovilo plulo pod njeno zastavo (če je primerno) (*)
34	Material ladijskega trupa: jeklo/les/poliester/drugo (*)
35	Transponder VMS (*)
36	Model (*)
37	Serijska številka (*)
38	Različica programske opreme (*)
39	Satelitski operater (*)
40	Proizvajalec transponderja VMS (ime)
41	Skupna dolžina plovila (*)
42	Širina plovila (*)
43	Ugrez (*)
44	Tonaža (izražena v BT) (*)
45	Moč glavnega motorja (v kW) (*)
46	Tip motorja
47	Oznaka
48	Serijska številka motorja (*)

Četrtek, 2. februar 2017

III	RIBOLOVNA KATEGORIJA, ZA KATERO JE VLOŽEN ZAHTEVEK ZA DOVOLJENJE ZA RIBOLOV
49	Koda FAO vrste plovila (*)
50	Koda FAO vrste orodja (*)
53	Koda FAO ribolovnih območij (*)
54	Ribolovni razdelki — FAO ali obalna država (*)
55	Pristanišče(-a) iztovarjanja
56	Pristanišče(-a) pretovarjanja
57	Koda FAO ciljne vrste ali ribolovna kategorija (sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvi) (*)
58	Zahtevano obdobje veljavnosti dovoljenja (datum začetka in konca)
59	Številka iz registra regionalne organizacije za upravljanje ribištva (*) (če je znana)
60	Datum vnosa v register regionalne organizacije za upravljanje ribištva (*) (če je znan)
61	Največje skupno število članov posadke (*)
62	Iz [DRŽAVA PARTNERICA]:
63	Iz držav AKP:
64	Način shranjevanja/predelave rib na krovu (*): sveže ribe/hlajenje/zamrzovanje/ribja moka/olje/filetiranje
65	Seznam podpornih plovil: ime/številka IMO/identifikacijska številka CFR
IV	ZAKUP
66	Plovilo obratuje na podlagi dogovora o zakupu (*) — Da/Ne
67	Vrsta dogovora o zakupu
68	Trajanje zakupa (datum začetka in konca) (*)
69	Ribolovne možnosti (v tonah), dodeljene zakupljenemu plovilu (*)
70	Tretja država, ki je zakupljenemu plovilu dodelila ribolovne možnosti (*)

(*) Obvezna polja (točke 22 do 25 in 28 do 48 se ne smejo izpolniti, če je možno informacije samodejno pridobiti iz registra flote Unije z uporabo identifikacijske številke CFR ali številke IMO).

Priloge (navedite dokumente): **[Sprememba 74]**

Četrtek, 2. februar 2017

Priloga 2Seznam informacij, ki jih je treba predložiti za podporno plovilo, ki pomaga ribiškemu plovilu iz Priloge 1

I	UPRAVLJAVEC PODPORNEGA PLOVILA
1	Ime gospodarskega subjekta (*)
2	E-naslov (*)
3	Naslov
4	Telefaks
5	Davčna številka (SIRET, NIF ...) (*)
6	Telefon
7	Ime zastopnika (v skladu z določbami protokola) (*)
8	E-naslov (*)
9	Naslov
10	Telefaks
11	Telefon
12	Ime združenja ali zastopnika, ki zastopa gospodarski subjekt (*)
13	E-naslov (*)
14	Naslov
15	Telefaks
16	Telefon
17	Ime(na) kapitana(ov) (*)
18	E-naslov (*)
19	Državljanstvo (*)
20	Telefaks
21	Telefon

Četrtek, 2. februar 2017

H	IDENTIFIKACIJA PODPORNEGA PLOVILA, TEHNIČNE LASTNOSTI IN OPREMA
22	Ime plovila (*)
23	Država zastave (*)
24	Datum, od katerega plovilo pluje pod to zastavo (*)
25	Zunanja oznaka (*)
26	Številka IMO (UVI) (*)
27	Identifikacijska številka CFR (za plovila Unije, če je znana) (*)
28	Mednarodni radijski klicni znak (IRCS) (*)
29	Radijska klicna frekvenca (*)
30	Številka satelitskega telefona
31	Številka MMSI (*)
32	Leto in kraj izgradnje
33	Prejšnja država zastave in datum, od katerega je plovilo plulo pod njeno zastavo (če je primerno) (*)
34	Material ladijskega trupa: jeklo/les/poliester/drugo
35	Transponder VMS
36	Model
37	Serijska številka
38	Različica programske opreme
39	Satelitski operater
40	Proizvajalec transponderja VMS (ime)
41	Skupna dolžina plovila
42	Širina plovila
43	Ugrez
44	Tonaža (izražena v BT)
45	Moč glavnega motorja (v kW)
47	Tip motorja
48	Oznaka
49	Serijska številka motorja

Četrtek, 2. februar 2017

III	INFORMACIJE O PODPRTHI RIBOLOVNIH DEJAVNOSTIH
50	Koda FAO ribolovnih območij
51	Ribolovni razdelki — FAO
52	Koda FAO ciljne vrste
53	Številka iz registra regionalne organizacije za upravljanje ribištva (*)
54	Datum vnosa v register regionalne organizacije za upravljanje ribištva

(*) Obvezna polja (točke 22 do 25 in 28 do 33 se za podporno plovilo, ki pluje pod zastavo Unije, ne smejo izpolniti, če je mogoče informacije samodejno pridobiti iz registra flote Unije z uporabo identifikacijske številke CFR).

Priloge (navedite dokumente): **[Sprememba 75]**

Četrtek, 2. februar 2017

PrilogaSeznam informacij, ki jih je treba predložiti za izdajo dovoljenja za ribolov

I	VLAGATELJ
1	Identifikacijska oznaka plovila (številka IMO, številka CFR itd.)
2	Ime plovila
3	Ime gospodarskega subjekta (*)
4	E-naslov (*)
5	Naslov
6	Telefaks
7	Davčna številka (SIRET, NIF ...) (*)
8	Telefon
9	Ime lastnika
10	E-naslov (*)
11	Naslov
12	Telefaks
13	Telefon
14	Ime združenja ali zastopnika, ki zastopa gospodarski subjekt (*)
15	E-naslov (*)
16	Naslov
17	Telefaks
18	Telefon
19	Ime(-na) kapitana(-ov) (*)
20	E-naslov (*)
21	Državljanstvo (*)
22	Telefaks
23	Telefon

Četrtek, 2. februar 2017

II	RIBOLOVNA KATEGORIJA, ZA KATERO JE VLOŽEN ZAHTEV ZA DOVOLJENJE ZA RIBOLOV
<i>Vrsta dovoljenja (sporazum o ribolovu, neposredno dovoljenje, regionalna organizacija za upravljanje ribištva, odprto morje, zakup, podporno plovilo)</i>	
24	<i>Koda FAO vrste plovila (*)</i>
25	<i>Koda FAO vrste orodja (*)</i>
26	<i>Koda FAO ribolovnih območij (*)</i>
27	<i>Koda FAO ciljne vrste ali ribolovna kategorija (sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu) (*)</i>
28	<i>Zahtevano obdobje veljavnosti dovoljenja (datum začetka in konca)</i>
29	<i>Številka iz registra regionalne organizacije za upravljanje ribištva (*) (če je znana)</i>
30	<i>Seznam podpornih plovil: ime/številka IMO/identifikacijska številka CFR</i>
III	ZAKUP
31	<i>Plovilo obratuje na podlagi dogovora o zakupu (*): Da/Ne</i>
32	<i>Vrsta dogovora o zakupu</i>
33	<i>Trajanje zakupa (datum začetka in konca) (*)</i>
34	<i>Ribolovne možnosti (v tonah), dodeljene zakupljenemu plovilu (*)</i>
35	<i>Tretja država, ki je zakupljenemu plovilu dodelila ribolovne možnosti (*)</i>

(*) obvezna polja (točke 22 do 25 in 28 do 48 se ne smejo izpolniti, če je možno informacije samodejno pridobiti iz registra flote Unije z uporabo identifikacijske številke CFR ali številke IMO)

[Sprememba 76]

Četrtek, 2. februar 2017

P8_TA(2017)0016

Tretje države, katerih državljani morajo imeti vizume, oziroma tiste, katerih državljani so oproščeni te zahteve: Gruzija ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (Gruzija) (COM(2016)0142 – C8-0113/2016 – 2016/0075(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2018/C 252/33)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0142),
  - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 77(2)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih mu je Komisija podala predlog (C8-0113/2016),
  - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
  - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 20. decembra 2016, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za zunanje zadeve (A8-0260/2016),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
  2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
  3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2016)0075

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 2. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve (Gruzija)

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2017/372.)

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0019

Sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Cookovimi otoki ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in vlado Cookovih otokov ter njegovega protokola o izvajanju (07592/2016 – C8-0431/2016 – 2016/0077(NLE))

(Odobritev)

(2018/C 252/34)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (07592/2016),
  - ob upoštevanju osnutka Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in vlado Cookovih otokov ter njegovega protokola o izvajanju (07594/2016),
  - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(2) ter točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) in členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0431/2016),
  - ob upoštevanju svoje nezakonodajne resolucije z dne 14. februarja 2017 ⁽¹⁾ o osnutku sklepa Sveta,
  - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
  - ob upoštevanju priporočila Odbora za ribištvo ter mnenj Odbora za razvoj in Odbora za proračun (A8-0010/2017),
1. odobri sklenitev sporazuma;
  2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Cookovih otokov.

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0020.

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0023

Seznam tretjih držav in organizacij, s katerimi Europol sklene sporazume *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o spremembi Sklepa 2009/935/PNZ glede seznama tretjih držav in organizacij, s katerimi Europol sklene sporazume (15778/2016 – C8-0007/2017 – 2016/0823(CNS))

(Posvetovanje)

(2018/C 252/35)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka Sveta (15778/2016),
- ob upoštevanju člena 39(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor je bila spremenjena z Amsterdamsko pogodbo, in člena 9 Protokola št. 36 o prehodni ureditvi, v skladu s katerima se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0007/2017),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2009/371/PNZ z dne 6. aprila 2009 o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Europol) ⁽¹⁾, zlasti člena 26(1)(a), v skladu s katerim se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0007/2017),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2009/934/PNZ z dne 30. novembra 2009 o sprejetju izvedbenih pravil, ki urejajo odnose Europol s partnerji, vključno z izmenjavo osebnih podatkov in tajnih informacij ⁽²⁾, zlasti členov 5 in 6,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2009/935/PNZ z dne 30. novembra 2009 o določitvi seznama tretjih držav in organizacij, s katerimi Europol sklene sporazume ⁽³⁾, kakor je spremenjen s Sklepom Sveta 2014/269/EU,
- ob upoštevanju izjave predsednika Evropskega sveta, predsednika Komisije in predsednice danske vlade z dne 15. decembra 2016, v kateri so poudarili operativne potrebe, pa tudi izjemni in prehodni značaj predvidene ureditve med Europolom in Dansko,
- ob upoštevanju omenjene izjave, v kateri je poudarjeno, da je predlagana ureditev odvisna o nadaljnega članstva Danske v Uniji in schengenskem območju, njene obveznosti, da do 1. maja 2017 v svojo zakonodajo v celoti prenese Direktivo (EU) 2016/680 ⁽⁴⁾ o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega sodelovanja, in da sprejema pristojnost Sodišča Evropske unije in pristojnost Evropskega nadzornika za varstvo podatkov,
- ob upoštevanju Protokola št. 22 k Pogodbi o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju izida danskega referendumu dne 3. decembra 2015 o Protokolu št. 22 k Pogodbi o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 78c Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0035/2017),

⁽¹⁾ UL L 121, 15.5.2009, str. 37.

⁽²⁾ UL L 325, 11.12.2009, str. 6.

⁽³⁾ UL L 325, 11.12.2009, str. 12.

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

Torek, 14. februar 2017

1. odobri osnutek Sveta;
  2. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
  3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje z njim, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
  4. poziva Svet, naj v določbah prihodnje ureditve med Europolom in Dansko zagotovi, da njegova veljavnost poteče pet let po začetku veljavnosti, da bi tako zagotovili njegovo prehodno naravo pred polnopravnim članstvom ali sklenitvijo mednarodnega sporazuma v skladu s členom 218 PDEU;
  5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter Europolu.
-

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0024

Uvedba nadzornih ukrepov za novo psihoaktivno snov metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoat (MDMB-CHMICA) *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o uvedbi nadzornih ukrepov za metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1H-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoat (MDMB-CHMICA) (12356/2016 – C8-0405/2016 – 2016/0262(NLE))

(Posvetovanje)

(2018/C 252/36)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka Sveta (12356/2016),
  - ob upoštevanju člena 39(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor je bila spremenjena z Amsterdamsko pogodbo, in člena 9 Protokola št. 36 o prehodni ureditvi, v skladu s katerima se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0405/2016),
  - ob upoštevanju Sklepa Sveta 2005/387/PNZ z dne 10. maja 2005 o izmenjavi podatkov, oceni tveganja in nadzoru nad novimi psihoaktivnimi snovmi⁽¹⁾, zlasti člena 8(3),
  - ob upoštevanju člena 78c Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0024/2017),
1. odobri osnutek Sveta;
  2. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
  3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
  4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

⁽¹⁾ UL L 127, 20.5.2005, str. 32.

Torek, 14. februar 2017

P8_TA(2017)0025

Uporaba sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji – vloga EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. februarja 2017 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji na podlagi vloge Nizozemske – EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail (COM(2016)0742 – C8-0018/2017 – 2017/2014(BUD))**

(2018/C 252/37)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0742 – C8-0018/2017),
  - ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1927/2006 ⁽¹⁾ (uredba o ESPG),
  - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 ⁽²⁾, zlasti člena 12,
  - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾, zlasti točke 13,
  - ob upoštevanju postopka tristranskih pogovorov iz točke 13 medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013,
  - ob upoštevanju pisma Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
  - ob upoštevanju pisma Odbora za regionalni razvoj,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A8-0036/2017),
- A. ker je Unija uvedla zakonodajne in proračunske instrumente za dodatno podporo delavcem, ki so jih prizadele posledice velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih ali posledice svetovne finančne in gospodarske krize, ter za pomoč pri njihovi ponovni vključitvi na trg dela;
- B. ker bi morala biti finančna pomoč Unije za presežne delavce dinamična ter na voljo čim hitreje in čim učinkoviteje, v skladu s skupno izjavo Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, sprejeta na usklajevalnem sestanku 17. julija 2008, in ob upoštevanju medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013, kar zadeva sprejemanje sklepov o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG);
- C. ker je bila uredba o ESPG sprejeta ob upoštevanju dogovora Parlamenta in Sveta o tem, da se znova uvede merilo za uporabo sklada zaradi krize, da se finančni prispevek Unije določi kot 60 % vseh ocenjenih stroškov predlaganih ukrepov, da se vloge za sredstva iz ESPG v Komisiji, Parlamentu in Svetu obravnavajo učinkoviteje in se tako skrajša postopek ocene in odobritve, da se z vključitvijo samozaposlenih in mladih razširi obseg upravičenih ukrepov in upravičencev ter da se financirajo spodbude za ustanovitev lastnega podjetja;

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 855.⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.⁽³⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

Torek, 14. februar 2017

- D. ker je Nizozemska vložila vlogo EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail za finančni prispevek iz ESPG zaradi odpuščanja presežnih delavcev v gospodarskem sektorju, razvrščenem v oddelek 47 NACE po reviziji 2 (Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili), v glavnem v regiji Drenthe (NL13) in Overijssel (NL21) na ravni 2 NUTS, in ker naj bi v ukrepih sodelovalo 800 izmed 1096 presežnih delavcev, upravičenih do prispevka iz ESPG;
- E. ker je bila vloga vložena v okviru merila za pomoč iz člena 4(1)(b) uredbe o ESPG, ki zahteva vsaj 500 delavcev, ki so postali presežni v referenčnem obdobju devetih mesecev v podjetju, ki deluje v isti gospodarski panogi na ravni oddelka NACE po reviziji 2 in se nahaja v dveh sosednjih regijah na ravni NUTS 2 v državi članici;
- F. ker je v zadnjih nekaj letih prišlo do znatnih sprememb v zaupanju potrošnikov, kot sta upad prodaje v srednjem cenovnem razredu in vedno večja priljubljenost spletnega nakupovanja; ker sta razvoj novih trgovskih območij v številnih nizozemskih mestih zunaj mestnih središč in izguba zaupanja potrošnikov v gospodarstvo ⁽¹⁾ tudi negativno vplivala na položaj konvencionalnega sektorja prodaje na drobno;
- G. ker Nizozemska trdi, da je nizozemski finančni sektor kot svetovni akter zavezan mednarodnim pravilom, tudi pravilom za finančne rezerve, in da imajo banke posledično zaradi spoštovanja novih mednarodnih standardov na razpolago manj sredstev za financiranje gospodarstva kot prej;
- H. ker je med 1. avgustom 2015 in 1. majem 2016 v regijah Drenthe in Overijssel na Nizozemskem v sektorju prodaje na drobno izgubilo zaposlitev 1 096 delavcev;
- I. ker maloprodajne in veleprodajne storitve sicer zagotavljajo 11 % BDP Unije in 15 % vseh delovnih mest v Uniji, vendar je v tem sektorju še vedno čutiti posledice krize;
- se strinja s Komisijo, da so pogoji iz člena 4(1)(b) uredbe o ESPG izpolnjeni in da je zato Nizozemska na podlagi te uredbe upravičena do finančnega prispevka v znesku 1 818 750 EUR, kar je 60 % skupnih stroškov v znesku 3 031 250 EUR;
  - je seznanjen, da je Nizozemska vlogo za finančni prispevek iz ESPG predložila 12. julija 2016, Komisija pa je oceno dokončala 29. novembra 2016 in Parlament obvestila 23. januarja 2017;
  - ugotavlja, da je bilo za sektor trgovine na drobno, razen z motornimi vozili, vloženih šest vlog ESPG, vse pa so povezane s svetovno finančno in gospodarsko krizo ⁽²⁾;
  - ugotavlja, da je slab gmotni položaj večjih veleblagovnic onemogočal vlaganje v druge modele trgovine, da bi se dosegle potrebne spremembe in ponovno pridobila konkurenčnost;
  - poudarja, da na Nizozemskem trg dela počasi okreva po krizi in da je v nekaterih sektorjih še vedno čutiti njene posledice, drugi sektorji, kot je trgovina na drobno, pa so začeli šele pred kratkim močno čutiti posledice finančne in gospodarske krize;

⁽¹⁾ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/11/consumentenvertrouwen-daalt-opnieuw>

⁽²⁾ EGF/2010/010 CZ/Unilever, COM(2011)0061; EGF/2010/016 ES/Aragón retail, COM(2010)0615; EGF/2011/004 EL/ALDI Hellas, COM(2011)0580; EGF/2014/009_EL/Sprider stores, COM(2014)0620; EGF/2014/013_EL/Odyssefs Fokas, COM(2014)0702; EGF/2015/011_GR/Supermarket Larissa, COM(2016)0210.

Torek, 14. februar 2017

6. ugotavlja, da je bilo v nizozemskem sektorju prodaje na drobno v zadnjih nekaj mesecih zabeleženih veliko odpuščaj, pri čemer glavne veleblagovnice v sektorju trpijo zaradi stečajev, zaradi česar je bilo v obdobju 2011–2015 skupaj odpuščenih 27 052 ⁽¹⁾ delavcev; z obžalovanjem ugotavlja, da je količina blaga v sektorju prodaje na drobno sledila temu vzorcu ter z - 2 % v letu 2011 padla na - 4 % v letu 2013, pri čemer so nakupi še vedno 2,7 % pod ravno iz leta 2008 ⁽²⁾;
7. poudarja, da sektor prodaje na drobno zagotavlja precejšen delež delovnih mest (17–19 %) v regijah na ravni NUTS 2 Drenthe in Overijssel; ugotavlja, da se je od začetka krize v stečaju znašlo 5 200 maloprodajnih trgovin, večje veleblagovnice pa so bile prizadete šele pred kratkim; obžaluje, da se je med januarjem 2015 in marcem 2016 tudi zaradi tega število prejemnikov nadomestila za brezposelnost v sektorju prodaje na drobno v teh regijah povečalo za 3 461 ⁽³⁾;
8. obžaluje, da so najbolj prizadeti mlajši delavci, pri čemer je 67,1 % upravičencev starih manj kot 30 let;
9. poudarja dolgo obdobje, ki so ga upravičenci preživeli brez dela, pri čemer niso bili vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, pa tudi več kot enoletno obdobje med datumom zadnjega odpuščanja (1. maj 2016) in trenutkom, ko bo država članica prosilka začela prejemati podporo iz ESPG;
10. priznava, da je Nizozemska navedla, da je bila vloga, zlasti usklajeni sveženj prilagojenih storitev, pripravljena v posvetovanju z deležniki, socialnimi partnerji ter predstavniki sektorja prodaje na drobno in ustreznih regij;
11. ugotavlja, da vloga ne vključuje nobenega nadomestila ali spodbude iz točke (b) člena 7(1) uredbe o ESPG; pozdravlja odločitev o omejitvi stroškov tehnične pomoči na 4 % vseh stroškov, preostalih 96 % pa bo treba uporabiti za sveženj prilagojenih storitev;
12. poziva Komisijo, naj preuči nove načine za zmanjšanje zamude pri zagotavljanju podpore iz ESPG s pomočjo omejitve birokratskih postopkov pri obravnavi vlog;
13. ugotavlja, da prilagojene storitve, ki se sofinancirajo iz ESPG, za odpuščene delavce vključujejo ocene zmožnosti, potenciala in zaposlitvenih možnosti udeležencev; pomoč pri iskanju zaposlitve in individualno spremljanje; prožno „borzo mobilnosti“ za iskalce zaposlitve in delodajalce z začasnimi delovnimi mesti; pomoč odpuščenim delavcem; usposabljanje in preusposabljanje, vključno s spodbujanjem podjetništva, mentorstvom in štipendijami;
14. želi spomniti, da bi bilo treba v skladu s členom 7 uredbe o ESPG pri zasnovi usklajenega svežnja prilagojenih storitev, ki bodo podprte s sredstvi iz ESPG, predvideti razmere na trgu dela ter potrebna znanja in spretnosti v prihodnosti in da bi moral biti sveženj združljiv s prehodom na trajnostno gospodarstvo, ki bo učinkovito izkoriščalo vires;
15. ugotavlja, da so nizozemske oblasti zagotovile, da predlagani ukrepi ne bodo prejeli finančne podpore iz drugih skladov ali finančnih instrumentov Unije, preprečeno bo dvojno financiranje, ti ukrepi bodo dopolnjevali ukrepe, financirane iz strukturnih skladov, pogoji, določeni v nacionalni zakonodaji in zakonodaji Unije o kolektivnem odpuščanju, pa se bodo spoštovali;
16. opozarja, da je treba izboljšati zaposljivost vseh delavcev s prilagojenim usposabljanjem ter priznavanjem znanja in veščin, pridobljenih na njihovi celotni poklicni poti; pričakuje, da usposabljanje, ki je na voljo v usklajenem svežnju, ne bo prilagojeno le potrebam odpuščenih delavcev, temveč tudi dejanskemu poslovnemu okolju;

⁽¹⁾ <http://www.consultancy.nl/nieuws/11992/de-25-grootste-faillissementen-van-retailketens-en-winkels>

⁽²⁾ Pogled na porabo, Gospodarski urad ABN-AMRO, Mathijs Deguelle in Nico Klene. Razvoj obsega prodaje sektorja prodaje na drobno. 24. januar 2014. Napovedi za sektor prodaje na drobno, Gospodarski urad ABN-AMRO, Sonny Duijn, odstavek 1. 22. januar 2016.

⁽³⁾ Podatki UWV, april 2016.

Torek, 14. februar 2017

17. ponovno poudarja, da pomoč iz ESPG ne sme nadomestiti ukrepov, za katere so odgovorna podjetja na podlagi nacionalnega prava ali kolektivnih pogodb, niti ukrepov za prestrukturiranje podjetij ali sektorjev;
  18. poziva Komisijo, naj javnosti omogoči vpogled v vse dokumente, povezane z vlogami za sredstva ESPG;
  19. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
  20. naroči svojemu predsedniku, naj podpiše ta sklep skupaj s predsednikom Sveta ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
  21. naroči svojemu predsedniku, naj resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.
-

Torek, 14. februar 2017

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (na podlagi vloge Nizozemske – EGF/2016/005 NL/Drenthe Overijssel Retail)

(Besedilo Priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2017/559.)

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0030

Celoviti gospodarski in trgovinski sporazum med EU in Kanado ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (10975/2016 – C8-0438/2016 – 2016/0205(NLE))

(Odobritev)

(2018/C 252/38)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (10975/2016),
  - ob upoštevanju osnutka celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (10973/2016),
  - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(2), členom 91, členom 100(2), členom 153(2), členom 192(1), prvim pododstavkom člena 207(4), točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) in členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0438/2016),
  - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
  - ob upoštevanju priporočila Odbora za mednarodno trgovino ter mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A8-0009/2017),
1. odobri sklenitev sporazuma;
  2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Kanade.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0031

Sporazum o strateškem partnerstvu med EU in Kanado ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma o strateškem partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kanado na drugi strani (14765/2016 – C8-0508/2016 – 2016/0373(NLE))

(Odobritev)

(2018/C 252/39)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (14765/2016),
  - ob upoštevanju osnutka Sporazuma o strateškem partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kanado na drugi strani (5368/2016),
  - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 31(1) in členom 37 Pogodbe o Evropski uniji ter členom 212(1), točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) in drugim pododstavkom člena 218(8) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0508/2016),
  - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
  - ob upoštevanju priporočila Odbora za zunanje zadeve (A8-0028/2017),
1. odobri sklenitev sporazuma;
  2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Kanade.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0032

Okvirni sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Mongolijo ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Mongolijo na drugi strani (08919/2016 – C8-0218/2016 – 2015/0114(NLE))

(Odobritev)

(2018/C 252/40)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (08919/2016),
  - ob upoštevanju osnutka okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Mongolijo na drugi strani (07902/1/2011),
  - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 207, členom 209 in točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0218/2016),
  - ob upoštevanju svoje nezakonodajne resolucije z dne 15. februarja 2017 ⁽¹⁾ o osnutku sklepa,
  - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
  - ob upoštevanju priporočila Odbora za zunanje zadeve (A8-0382/2016),
1. odobri sklenitev sporazuma;
  2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Mongolije.

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0033.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0034

Sporazum o trgovini na področju civilnega letalstva (Priloga o zajetih proizvodih) ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Protokola (2015) o spremembi Priloge k Sporazumu o trgovini na področju civilnega letalstva (11018/2016 – C8-0391/2016 – 2016/0202(NLE))

(Odobritev)

(2018/C 252/41)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (11018/2016),
  - ob upoštevanju Protokola (2015) o spremembi Priloge k Sporazumu o trgovini na področju civilnega letalstva (11019/2016),
  - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 207(4) in točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0391/2016),
  - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
  - ob upoštevanju priporočila Odbora za mednarodno trgovino (A8-0007/2017),
1. odobri sklenitev sporazuma;
  2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

Sreda, 15. februar 2017

P8_TA(2017)0035

Stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij in nizkoogljične naložbe ***I

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 15. februarja 2017 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb (COM(2015)0337 – C8-0190/2015 – 2015/0148(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2018/C 252/42)

Sprememba 1

Predlog direktive

Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (1) Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾ je vzpostavila sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, da se spodbuja stroškovno in ekonomsko učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

Sprememba

- (1) Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾ je vzpostavila sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, da se spodbuja stroškovno in ekonomsko učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov **ter trajnostno okrepi industrija Unije pred tveganjem selitve virov CO₂ in naložb.**

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A8-0003/2017).

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 2
Predlog direktive
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) Evropski svet se je oktobra 2014 zavezal, da se bodo do leta 2030 skupne emisije toplogrednih plinov v Uniji zmanjšale za vsaj 40 % glede na ravni iz leta 1990. K uresničevanju tega zmanjšanja emisij bi morali prispevati vsi gospodarski sektorji, cilj pa se bo na stroškovno najučinkovitejši način dosegel s sistemom EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), s katerim se bo do leta 2030 zagotovilo 43-odstotno zmanjšanje glede na ravni iz leta 2005. To je bilo potrjeno v zavezi glede načrtovanega, nacionalno določenega zmanjšanja Unije in držav članic, ki je bila sekretariatu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja predložena 6. marca 2015⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁶⁾ <http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx>

Sprememba

- (2) Evropski svet se je oktobra 2014 zavezal, da se bodo do leta 2030 skupne emisije toplogrednih plinov v Uniji zmanjšale za vsaj 40 % glede na ravni iz leta 1990. K uresničevanju tega zmanjšanja emisij bi morali prispevati vsi gospodarski sektorji, cilj pa se bo na stroškovno najučinkovitejši način dosegel s sistemom EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), s katerim se bo do leta 2030 zagotovilo 43-odstotno zmanjšanje glede na ravni iz leta 2005. To je bilo potrjeno v zavezi glede načrtovanega, nacionalno določenega zmanjšanja Unije in držav članic, ki je bila sekretariatu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja predložena 6. marca 2015. **Prizadevanje za zmanjšanje emisij bi se moralo pravično razdeliti med sektorje, zajete v EU ETS.**

Sprememba 3
Predlog direktive
Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2a) **Pomembno je, da EU ETS, ki je sicer osrednje orodje Unije za doseganje dolgoročnih podnebnih in energetskih ciljev, dopolnjujejo enakovredni dodatni ukrepi, sprejeti z drugimi pravnimi akti in instrumenti, ki obravnavajo emisije toplogrednih plinov iz sektorjev, ki niso zajeti v EU ETS, da bi izpolnili dogovorjeno obveznost, po kateri naj vsi gospodarski sektorji prispevajo k izpolnitvi cilja zmanjšanja skupnih emisij toplogrednih plinov v Uniji za vsaj 40 % pod raven iz leta 1990 do leta 2030.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 4
Predlog direktive
Uvodna izjava 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2b) V skladu s sporazumom, ki je bil sprejet na 21. zasedanju Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja dne 12. decembra 2015 („pariški sporazum“), morajo države uvesti politike, s katerimi bodo uresničile več kot 180 načrtovanih, nacionalno določenih prispevkov, ki pokrivajo okrog 98 % svetovnih emisij toplogrednih plinov. Namen pariškega sporazuma je omejiti dvig globalne povprečne temperature na precej pod 2 °C glede na predindustrijsko raven in si še naprej prizadevati, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijsko raven. Pričakuje se, da bodo številne politike obsegale oblikovanje cen ogljika ali podobne ukrepe, zato bi bilo treba v tej direktivi določiti revizijsko klavzulo, ki bi Komisiji omogočila, da po prvem pregledu stanja leta 2023 v skladu s pariškim sporazumom po potrebi predlaga večje zmanjšanje emisij, prilagoditev določb za prehodno selitev virov CO₂, ki bo odražala razvoj mehanizmov za oblikovanje cen ogljika zunaj Unije, ter dodatne ukrepe politike ter orodja za krepitev zavez Unije in njenih držav članic glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Revizijska klavzula bi morala zagotoviti tudi sprejetje sporočila v šestih mesecih po spodbujevalnem dialogu v okviru UNFCCC leta 2018, v katerem se oceni usklajenost zakonodaje Unije o podnebnih spremembah s cilji pariškega sporazuma.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 5
Predlog direktive
Uvodna izjava 2 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2c) V skladu s pariškim sporazumom in z zavezo zakonodajalcev, izraženo v Direktivi 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(1 bis) ter Odločbi št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(1 ter), morajo k zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida (CO₂) prispevati vsi gospodarski sektorji. V ta namen v okviru Mednarodne pomorske organizacije (IMO) potekajo prizadevanja za zmanjšanje emisij v pomorskem prometu, ki jih je treba spodbujati, da bi vzpostavili jasen akcijski načrt IMO za ukrepe podnebne politike za zmanjšanje emisij CO₂ iz ladijskega prometa na svetovni ravni. Sprejetje jasnih ciljev za zmanjšanje emisij iz mednarodnega pomorskega prometa je postalo nujna naloga in temeljni pogoj, da Unija ne bo nadalje ukrepala glede vključitve pomorskega sektorja v EU ETS. Če tak dogovor ne bo dosežen do konca leta 2021, bi moral biti sektor vključen v EU ETS, ustanoviti pa bi bilo treba tudi sklad za zbiranje prispevkov upravljavcev ladij in kolektivno spoštovanje glede emisij CO₂, ki so že zajete v sistemu Unije za spremljanje, poročanje in preverjanje (SPP) iz Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1 quater) (emisije, izpuščene v pristaniščih Unije in med potovanji v ta pristanišča in iz njih). Delež prihodkov, pridobljenih z dražbo pravic za pomorski sektor, bi se moral uporabiti za izboljšanje energetske učinkovitosti in podporo naložbam v inovativne tehnologije za zmanjšanje emisij CO₂ v pomorskem sektorju, vključno s pomorskim prometom na kratkih razdaljah in pristanišči.

^(1 bis) Direktiva 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Direktive 2003/87/ES z namenom izboljšanja in razširitve sistema Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov (UL L 140, 5.6.2009, str. 63).

^(1 ter) Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L 140, 5.6.2009, str. 136).

^(1 quater) Uredba (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 123, 19.5.2015, str. 55).

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 143
Predlog direktive
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) **Evropski svet je potrdil, da bo dobro** delujoč, reformiran sistem EU ETS z **instrumentom** za stabilizacijo trga **glavni evropski instrument** za doseganje tega cilja, pri čemer se bo od leta 2021 naprej uporabljal letni faktor zmanjšanja v višini 2,2 %, brezplačna dodelitev pa ne bo prenehala veljati, temveč se bodo **obstoječi** ukrepi nadaljevali po letu 2020 (da se prepreči selitev virov CO₂ zaradi podnebne politike, dokler se ne sprejmejo primerljiva prizadevanja v drugih gospodarskih velesilah), **ne da bi se zmanjšal delež pravic, ki se prodajo na dražbi**. Delež pravic, ki se prodajo na dražbi, bi se moral izraziti kot odstotek v zakonodaji, da se okrepi gotovost načrtovanja v zvezi z naložbenimi odločitvami, izboljša preglednost **ter** poenostavi celotni sistem in njegova razumljivost.

Sprememba

- (3) **Dobro** delujoč, reformiran sistem EU ETS **in okrepljen instrument** za stabilizacijo trga **bosta glavna evropska instrumenta** za doseganje tega cilja, pri čemer se bo od leta 2021 naprej uporabljal letni faktor zmanjšanja v višini 2,2 %, brezplačna dodelitev pa ne bo prenehala veljati, temveč se bodo ukrepi nadaljevali po letu 2020, da se prepreči selitev virov CO₂ zaradi podnebne politike, dokler se ne sprejmejo primerljiva prizadevanja v drugih gospodarskih velesilah. Delež pravic, ki se prodajo na dražbi, bi se moral izraziti kot odstotek v zakonodaji **in se zmanjšati z uporabo medsektorskega korekcijskega faktorja**, da se okrepi gotovost načrtovanja v zvezi z naložbenimi odločitvami, izboljša preglednost, poenostavi celotni sistem in njegova razumljivost **in da se sektorji, ki so najbolj izpostavljeni selitvi virov CO₂, zaščitijo pred medsektorskim korekcijskim faktorjem. Te določbe bi bilo treba pregledovati v skladu s pariškim sporazumom in jih po potrebi ustrezno spremeniti, da bi Unija izpolnila svoje zaveze v skladu s tem sporazumom.**

Sprememba 7
Predlog direktive
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3a) **Najmanj razvite države so še posebej ranljive v zvezi z vplivi podnebnih sprememb in so odgovorne le za zelo nizke ravni emisij toplogrednih plinov. Zato bi bilo treba poseben poudarek nameniti obravnavanju potreb najmanj razvitih držav z uporabo pravic EU ETS za financiranje podnebnih ukrepov, zlasti za prilagajanje na vplive podnebnih sprememb prek Zelenega podnebnega sklada UNFCCC.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 8
Predlog direktive
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4) Ključna prednostna naloga Unije je vzpostaviti trdno energetska unijo, da se državljanom zagotovi varna, trajnostna, konkurenčna in cenovno dostopna električna energija. Za njeno uresničitev je treba nadalje izvajati ambiciozne podnebne ukrepe z EU ETS kot temeljem **evropske** podnebne politike in zagotavljati napredek pri drugih vidikih energetske unije ⁽¹⁷⁾. Izvajanje prizadevanj, določenih v okviru za leto 2030, prispeva k zagotavljanju smiselne cene ogljika in nadaljnjemu spodbujanju stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov.

⁽¹⁷⁾ Sporočilo COM(2015)0080, ki vzpostavlja okvirno strategijo za trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost.

Sprememba

- (4) Ključna prednostna naloga Unije je vzpostaviti trdno energetska unijo, da se državljanom **in industriji** zagotovi varna, trajnostna, konkurenčna in cenovno dostopna električna energija. Za njeno uresničitev je treba nadalje izvajati ambiciozne podnebne ukrepe z EU ETS kot temeljem podnebne politike **Unije** in zagotavljati napredek pri drugih vidikih energetske unije ⁽¹⁷⁾. **Upoštevati je treba interakcijo med EU ETS ter drugimi politikami Unije in nacionalnimi politikami na področju podnebja in energije, ki vplivajo na povpraševanje po pravicah EU ETS.** Izvajanje prizadevanj, določenih v okviru za leto 2030, **in ustrezno obravnavanje napredka glede drugih vidikov energetske unije**, prispeva k zagotavljanju smiselne cene ogljika in nadaljnjemu spodbujanju stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov.

⁽¹⁷⁾ Sporočilo COM(2015)0080, ki vzpostavlja okvirno strategijo za trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost.

Sprememba 9
Predlog direktive
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4a) **Z ambicioznejšim ciljem glede energetske učinkovitosti v primerjavi s 27-odstotnim ciljem, ki ga je sprejel Svet, bi morale industrijske panoge, ki so izpostavljene tveganju selitve virov CO₂, prejeti več brezplačnih pravic.**

Sprememba

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 10
Predlog direktive
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) Člen 191(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije določa, da politika Unije temelji na načelu „onesnaževalec plača“, in na podlagi tega načela Direktiva 2003/87/ES določa postopen prehod na prodajo vseh pravic na dražbi. Preprečevanje selitve virov CO₂ utemeljuje odložitev popolnega prehoda, ciljno usmerjena brezplačna dodelitev pravic industriji pa je upravičena, da **se omogoči obravnava** resničnih tveganj povečanja emisij toplogrednih plinov v tretjih državah, v katerih za industrijo ne veljajo primerljive omejitve v zvezi z ogljikom, dokler druge gospodarske velesile ne sprejmejo primerljivih ukrepov podnebne politike.

Sprememba

- (5) Člen 191(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije določa, da politika Unije temelji na načelu „onesnaževalec plača“, in na podlagi tega načela Direktiva 2003/87/ES določa postopen prehod na prodajo vseh pravic na dražbi. Preprečevanje selitve virov CO₂ utemeljuje **začasno** odložitev popolnega prehoda **na dražbe**, ciljno usmerjena brezplačna dodelitev pravic industriji pa je upravičena **izjema od načela**, da **plača onesnaževalec, pod pogojem, da njihova dodelitev ni prekomerna; s tem bi omogočili obravnavo** resničnih tveganj povečanja emisij toplogrednih plinov v tretjih državah, v katerih za industrijo ne veljajo primerljive omejitve v zvezi z ogljikom, dokler druge gospodarske velesile ne sprejmejo primerljivih ukrepov podnebne politike. **Zato bi morale biti pravice bolj dinamične glede na prage iz te direktive.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 11
Predlog direktive
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6) Prodaja pravic na dražbi ostaja splošno pravilo, brezplačna dodelitev pa je izjema. **Kot je potrdil Evropski svet, se zato** delež pravic, ki se prodajo na dražbi, ki v obdobju 2013–2020 **znaša** 57 %, **ne bi smel zmanjšati**. Ocena učinka Komisije⁽¹⁸⁾ navaja podrobne podatke o deležu pravic, ki se prodajo na dražbi, in določa, da ta 57-odstotni delež sestavljajo pravice, ki se prodajo na dražbi v imenu držav članic, vključno s pravicami, ki so namenjene novim udeležencem, vendar niso dodeljene, pravice za modernizacijo proizvodnje električne energije v nekaterih državah članicah in pravice, ki se pozneje prodajo na dražbi zaradi vključenosti v rezervo za stabilnost trga, vzpostavljeno s Sklepom (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁸⁾ SEC(2015)XX

⁽¹⁹⁾ Sklep (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov in o spremembi Direktive 2003/87/ES (UL L [...], [...], str. [...]).

Sprememba

- (6) Prodaja pravic na dražbi ostaja splošno pravilo, brezplačna dodelitev pa je izjema. **Zato bi se moral** delež pravic, ki se prodajo na dražbi, ki **bi moral** v obdobju 2013–2020 **znašati** 57 %, **zmanjšati z uporabo medsektorskega korekcijskega faktorja, da se zaščitijo sektorji, ki so najbolj izpostavljeni tveganju selitve virov CO₂**. Ocena učinka Komisije navaja podrobne podatke o deležu pravic, ki se prodajo na dražbi, in določa, da ta 57-odstotni delež sestavljajo pravice, ki se prodajo na dražbi v imenu držav članic, vključno s pravicami, ki so namenjene novim udeležencem, vendar niso dodeljene, pravice za modernizacijo proizvodnje električne energije v nekaterih državah članicah in pravice, ki se pozneje prodajo na dražbi zaradi vključenosti v rezervo za stabilnost trga, vzpostavljeno s Sklepom (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁹⁾. **Vzpostaviti bi bilo treba pravičen sklad za prehod v podporo regijam z visokim deležem delavcev v sektorjih, ki so odvisni od ogljika, in BNP na prebivalca precej pod povprečjem Unije.**

⁽¹⁹⁾ Sklep(EU)2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov in spremembi Direktive 2003/87/ES (UL L 264, 9.10.2015, str. 1).

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 12
Predlog direktive
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) Za ohranitev okoljske koristi zmanjšanja emisij v Uniji bi se morala brezplačna dodelitev nadalje uporabljati za naprave v sektorjih in delih sektorjev, za katere obstaja resnično tveganje selitve CO₂, dokler ukrepi drugih držav ne zagotovijo primerljivih spodbud za industrijo za zmanjšanje emisij. Izkušnje, pridobljene med delovanjem EU ETS, so potrdile, da so sektorji in deli sektorjev izpostavljeni različnim ravнем tveganja selitve virov CO₂ in da brezplačna dodelitev preprečuje selitev virov CO₂. Čeprav se za nekatere sektorje in dele sektorjev lahko šteje, da zanje obstaja večje tveganje selitve virov CO₂, lahko drugi sektorji prenesejo znaten delež svojih stroškov pravic za kritje svojih emisij na cene proizvodov, ne da bi izgubili tržni delež, in nosijo le preostali del stroškov, zato je zanje tveganje selitve virov CO₂ majhno. Komisija bi morala ugotoviti, kateri so zadevni sektorji, in jih razlikovati na podlagi intenzivnosti trgovanja in intenzivnosti emisij, da se bolje opredelijo sektorji, za katere obstaja resnično tveganje selitve virov CO₂. Če se na podlagi teh meril preseže prag, določen z upoštevanjem zadevne možnosti prenosa stroškov na cene proizvodov zadevnih sektorjev ali delov sektorjev, bi se moralo za sektor ali del sektorja šteti, da zanj obstaja tveganje selitve virov CO₂. Za ostale bi se moralo šteti, da zanje obstaja majhno tveganje selitve virov CO₂ oziroma da tako tveganje ne obstaja. Zaradi možnosti prenosa stroškov na cene proizvodov sektorjev in delov sektorjev zunaj področja proizvodnje električne energije bi se morali zmanjšati tudi nepričakovani dobički.

Sprememba

- (7) Za ohranitev okoljske koristi zmanjšanja emisij v Uniji bi se morala brezplačna dodelitev **začasno** nadalje uporabljati za naprave v sektorjih in delih sektorjev, za katere obstaja resnično tveganje selitve **virov** CO₂, dokler ukrepi drugih držav ne zagotovijo primerljivih spodbud za industrijo za zmanjšanje emisij. Izkušnje, pridobljene med delovanjem EU ETS, so potrdile, da so sektorji in deli sektorjev izpostavljeni različnim ravнем tveganja selitve virov CO₂ in da brezplačna dodelitev preprečuje selitev virov CO₂. Čeprav se za nekatere sektorje in dele sektorjev lahko šteje, da zanje obstaja večje tveganje selitve virov CO₂, lahko drugi sektorji prenesejo znaten delež svojih stroškov pravic za kritje svojih emisij na cene proizvodov, ne da bi izgubili tržni delež, in nosijo le preostali del stroškov, zato je zanje tveganje selitve virov CO₂ majhno. Komisija bi morala ugotoviti, kateri so zadevni sektorji, in jih razlikovati na podlagi intenzivnosti trgovanja in intenzivnosti emisij, da se bolje opredelijo sektorji, za katere obstaja resnično tveganje selitve virov CO₂. Če se na podlagi teh meril preseže prag, določen z upoštevanjem zadevne možnosti prenosa stroškov na cene proizvodov zadevnih sektorjev ali delov sektorjev, bi se moralo za sektor ali del sektorja šteti, da zanj obstaja tveganje selitve virov CO₂. Za ostale bi se moralo šteti, da zanje obstaja majhno tveganje selitve virov CO₂ oziroma da tako tveganje ne obstaja. Zaradi možnosti prenosa stroškov na cene proizvodov sektorjev in delov sektorjev zunaj področja proizvodnje električne energije bi se morali zmanjšati tudi nepričakovani dobički. **Oceniti bi bilo treba tudi tveganje selitve virov CO₂ v sektorjih in delih sektorjev, za katere je brezplačna dodelitev izračunana na podlagi referenčnih vrednosti za aroamate, vodik in sintezni plin, saj njihova proizvodnja poteka v rafinerijah in v kemičnih tovarnah.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 13
Predlog direktive
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) Da se izrazi tehnološki napredek v zadevnih sektorjih in da se ti sektorji prilagodijo ustreznim obdobjem dodelitve, bi bilo treba zagotoviti določbo o posodobitvi referenčnih vrednostih za brezplačne dodelitve napravam, ki se določijo na podlagi podatkov iz **obdobja 2007–2008** v skladu z opaženim povprečnim napredkom. Zaradi predvidljivosti bi se zato moral uporabiti faktor, ki predstavlja **najboljšo** oceno napredka **sektorjev**, ki bi morala upoštevati trdne, objektivne in preverjene podatke naprav, da bodo imeli sektorji, katerih stopnja izboljšanja se znatno razlikuje od tega faktorja, referenčno vrednost, ki je bližje njihovi dejanski stopnji izboljšanja. Če podatki kažejo, da je razlika glede na faktor zmanjšanja vsako leto v zadevnem obdobju **za več kot 0,5 %** večja ali manjša **od vrednosti iz obdobja 2007–2008, se zadevna referenčna vrednost prilagodi** za navedeni odstotek. Za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za proizvodnjo aromатов, vodika in sinteznega plina v rafinerijah in kemičnih tovarnah bi morale biti referenčne vrednosti za aromate, vodik in sintezni plin še naprej usklajene z referenčnimi vrednostmi rafinerij.

Sprememba

- (8) Da se izrazi tehnološki napredek v zadevnih sektorjih in da se ti sektorji prilagodijo ustreznim obdobjem dodelitve, bi bilo treba zagotoviti določbo o posodobitvi referenčnih vrednostih za brezplačne dodelitve napravam, ki se določijo na podlagi podatkov iz **let 2007 in 2008** v skladu z opaženim povprečnim napredkom. Zaradi predvidljivosti bi se zato moral uporabiti faktor, ki predstavlja **dejansko** oceno napredka **pri 10 % najučinkovitejših naprav v sektorju**, ki bi morala upoštevati trdne, objektivne in preverjene podatke naprav, da bodo imeli sektorji, katerih stopnja izboljšanja se znatno razlikuje od tega faktorja, referenčno vrednost, ki je bližje njihovi dejanski stopnji izboljšanja. Če podatki kažejo, da je razlika glede na faktor zmanjšanja vsako leto v zadevnem obdobju **večja od 1,75 % glede na vrednosti iz let 2007 in 2008 (bodisi večja ali manjša), bi bilo treba zadevno referenčno vrednost prilagoditi za navedeni odstotek. Kadar pa podatki kažejo izboljšanje glede na faktor zmanjšanja v višini 0,25 % ali manj v zadevnem obdobju, bi bilo treba zadevno referenčno vrednost prilagoditi za navedeni odstotek.** Za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za proizvodnjo aromатов, vodika in sinteznega plina v rafinerijah in kemičnih tovarnah bi morale biti referenčne vrednosti za aromate, vodik in sintezni plin še naprej usklajene z referenčnimi vrednostmi rafinerij.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 14
Predlog direktive
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (9) **Države članice** bi morale **v skladu s pravili o državni pomoči** zagotoviti delno nadomestilo nekaterim napravam v sektorjih ali delih sektorjev, za katere je bilo ugotovljeno, da so izpostavljeni znatnemu tveganju selitve virov CO₂, ker so bili stroški, povezani z emisijami toplogrednih plinov, preneseni na cene električne energije. **Protokol in spremljajoči sklepi, sprejeti na konferenci pogodbenic v Parizu, morajo zagotoviti dinamično uporabo sredstev za podnebno financiranje, prenos tehnologije in krepitev zmogljivosti upravičenih pogodbenic, zlasti tistih z najmanj zmogljivostmi.** Podnebno financiranje javnega sektorja bo še naprej imelo pomembno vlogo pri uporabi virov po letu 2020. Zato bi se morali prihodki od dražbe prav tako uporabiti za ukrepe podnebnega financiranja v ranljivih tretjih državah, vključno za prilagajanje na učinke podnebnih sprememb. Znesek podnebnega financiranja, ki se uporabi, bo odvisen tudi od ambicioznosti in kakovosti predlaganih načrtovanih, nacionalno določenih prispevkov, nadaljnjih naložbenih načrtov in nacionalnih procesov za načrtovanje prilagajanja. Države članice bi morale **uporabiti** prihodke od dražb **tudi** za spodbujanje pridobivanja spretnosti in prerazporeditev dela, na katerega vpliva tranzicija delovnih mest v razogljčenem gospodarstvu.

Sprememba

- (9) **Da bi dosegli cilj enakih konkurenčnih pogojev**, bi morale **države članice prek centraliziranega sistema na ravni Unije** zagotoviti delno nadomestilo nekaterim napravam v sektorjih ali delih sektorjev, za katere je bilo ugotovljeno, da so izpostavljeni znatnemu tveganju selitve virov CO₂, ker so bili stroški, povezani z emisijami toplogrednih plinov, preneseni na cene električne energije. Podnebno financiranje javnega sektorja bo še naprej imelo pomembno vlogo pri uporabi virov po letu 2020. Zato bi se morali prihodki od dražbe prav tako uporabiti za ukrepe podnebnega financiranja v ranljivih tretjih državah, vključno za prilagajanje na učinke podnebnih sprememb. Znesek podnebnega financiranja, ki se uporabi, bo odvisen tudi od ambicioznosti in kakovosti predlaganih načrtovanih, nacionalno določenih prispevkov, nadaljnjih naložbenih načrtov in nacionalnih procesov za načrtovanje prilagajanja. Države članice bi morale **obravnnavati tudi socialne vidike razogljčenja svojih gospodarstev ter** prihodke od dražb **porabiti** za spodbujanje pridobivanja spretnosti in prerazporeditev dela, na katerega vpliva tranzicija delovnih mest v razogljčenem gospodarstvu. **Države članice bi morale imeti možnost, da dopolnijo nadomestilo, ki ga prejmejo prek centraliziranega sistema na ravni Unije. Takšni finančni ukrepi ne bi smeli preseči ravni iz zadevnih smernic o državni pomoči.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 15
Predlog direktive
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Glavna dolgoročna spodbuda te direktive za zajemanje in shranjevanje **CO₂**, za nove tehnologije obnovljive energije in za pomembne inovacije na področju nizkoogljčnih tehnologij in procesov so signali glede cen ogljika, ki jih direktiva ustvarja, in dejstvo, da pravic ne bo treba predati za emisije CO₂, ki se stalno hranijo ali preprečujejo. Poleg tega bi se za dopolnjevanje virov, ki se že uporabljajo za pospešitev demonstracije komercialnih obratov za zajemanje in shranjevanje **CO₂** in inovativnih tehnologij obnovljive energije, morale pravice EU ETS uporabljati za zagotavljanje zajamčenih nagrad za uporabo obratov za zajemanje in shranjevanje **CO₂**, novih tehnologij obnovljive energije in industrijskih inovacij na področju nizkoogljčnih tehnologij in procesov v Uniji za CO₂, ki se hrani ali preprečuje v zadostnem obsegu, če je vzpostavljen sporazum o delitvi znanj. Večji del te podpore bi moral biti odvisen od preverjenega izogibanja emisijam toplogrednih plinov, nekaj podpore pa se lahko dodeli, če se dosežejo vnaprej določeni mejniki, pri čemer je treba upoštevati uporabljeno tehnologijo. Najvišji delež stroškov projektov, ki se podpirajo, se lahko razlikuje glede na kategorijo projekta.

Sprememba

- (10) Glavna dolgoročna spodbuda te direktive za zajemanje in shranjevanje **ogljika ter zajemanje in uporabo ogljika**, za nove tehnologije obnovljive energije in za pomembne inovacije na področju nizkoogljčnih tehnologij in procesov so signali glede cen ogljika, ki jih direktiva ustvarja, in dejstvo, da pravic ne bo treba predati za emisije CO₂, ki se stalno hranijo ali preprečujejo. Poleg tega bi se za dopolnjevanje virov, ki se že uporabljajo za pospešitev demonstracije komercialnih obratov za zajemanje in shranjevanje **ogljika ter zajemanje in uporabo ogljika** in inovativnih tehnologij obnovljive energije, morale pravice EU ETS uporabljati za zagotavljanje zajamčenih nagrad za uporabo obratov za zajemanje in shranjevanje **ogljika ter zajemanje in uporabo ogljika**, novih tehnologij obnovljive energije in industrijskih inovacij na področju nizkoogljčnih tehnologij in procesov v Uniji za CO₂, ki se hrani ali preprečuje v zadostnem obsegu, če je vzpostavljen sporazum o delitvi znanj. Večji del te podpore bi moral biti odvisen od preverjenega izogibanja emisijam toplogrednih plinov, nekaj podpore pa se lahko dodeli, če se dosežejo vnaprej določeni mejniki, pri čemer je treba upoštevati uporabljeno tehnologijo. Najvišji delež stroškov projektov, ki se podpirajo, se lahko razlikuje glede na kategorijo projekta.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 16
Predlog direktive
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) Na podlagi 2 % skupnih pravic EU ETS bi se moral vzpostaviti sklad za modernizacijo, pravice pa bi se morale prodati na dražbi v skladu s pravili in modalitetami za dražbe prek skupnega dražbenega sistema, določenega v Uredbi Komisije (EU) št. 1031/2010. Države članice, katerih BDP na prebivalca po tržnih deviznih tečajih je bil leta 2013 manjši od 60 % povprečja Unije, bi morale biti upravičene do financiranja iz sklada za modernizacijo **in** odstopanja od načela prodaje vseh pravic za proizvodnjo električne energije **na dražbi do leta 2030** z uporabo možnosti brezplačne dodelitve, da se pregledno spodbujajo produktivne naložbe za modernizacijo energetskega sektorja **in** pri tem preprečijo izkrivljanja notranjega trga z energijo. Pravila za upravljanje sklada za modernizacijo bi morala določati usklajen, obsežen in pregleden okvir, da se zagotovi najučinkovitejše izvajanje, pri čemer bi morala upoštevati potrebo po neoviranem dostopu vseh udeležencev. **Struktura upravljanja** bi morala **delovati** v skladu z namenom zagotavljanja primerne rabe finančnih sredstev. **Navedeno strukturo upravljanja** bi **morala** sestavljati odbor za naložbe in upravni odbor, pri postopku odločanja **pa** bi se moralo ustrezno upoštevati strokovno znanje EIB, razen če se podpora malim projektom zagotovi s posojili iz nacionalnih spodbujevalnih bank ali nepovratnimi sredstvi prek nacionalnega programa, ki ima enake cilje kot sklad za modernizacijo. Naložbe, financirane iz sklada, bi morale predlagati države članice. Za zagotovitev ustrezne obravnave potreb po naložbah v državah članicah z nižjimi prihodki se bodo pri porazdelitvi finančnih sredstev v enaki meri upoštevale preverjene emisije in merila glede BDP. Finančna pomoč iz sklada za modernizacijo se lahko zagotovi v različnih oblikah.

Sprememba

- (11) Na podlagi 2 % skupnih pravic EU ETS bi se moral vzpostaviti sklad za modernizacijo, pravice pa bi se morale prodati na dražbi v skladu s pravili in modalitetami za dražbe prek skupnega dražbenega sistema, določenega v Uredbi Komisije (EU) št. 1031/2010. Države članice, katerih BDP na prebivalca po tržnih deviznih tečajih je bil leta 2013 manjši od 60 % povprečja Unije, bi morale biti upravičene do financiranja iz sklada za modernizacijo. **Države članice, katerih BDP na prebivalca v evrih po tržnih cenah je bil leta 2014 manjši od 60 % povprečja Unije, bi morale do leta 2030 imeti možnost** odstopanja od načela prodaje vseh pravic za proizvodnjo električne energije z uporabo možnosti brezplačne dodelitve, da se **v skladu s podnebnimi in energetskimi cilji Unije do leta 2030 in do leta 2050** pregledno spodbujajo produktivne naložbe za modernizacijo **in diverzifikacijo** energetskega sektorja **ter da se** pri tem preprečijo izkrivljanja notranjega trga z energijo. Pravila za upravljanje sklada za modernizacijo bi morala določati usklajen, obsežen in pregleden okvir, da se zagotovi najučinkovitejše izvajanje, pri čemer bi morala upoštevati potrebo po neoviranem dostopu vseh udeležencev. **Ta pravila** bi morala **biti pregledna, uravnotežena in** v skladu z namenom zagotavljanja primerne rabe finančnih sredstev. **To upravljavsko strukturo** bi **morali** sestavljati odbor za naložbe, **svetovalni odbor** in upravni odbor. Pri postopku odločanja bi se moralo ustrezno upoštevati strokovno znanje EIB, razen če se podpora malim projektom zagotovi s posojili iz nacionalnih spodbujevalnih bank ali nepovratnimi sredstvi prek nacionalnega programa, ki ima enake cilje kot sklad za modernizacijo. Naložbe, financirane iz sklada, bi morale predlagati države članice, **vse financiranje iz sklada pa bi moralo biti skladno s posebnimi merili za upravičenost**. Za zagotovitev ustrezne obravnave potreb po naložbah v državah članicah z nižjimi prihodki se bodo pri porazdelitvi finančnih sredstev v enaki meri upoštevale preverjene emisije in merila glede BDP. Finančna pomoč iz sklada za modernizacijo se lahko zagotovi v različnih oblikah.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 17
Predlog direktive
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) Evropski svet je potrdil, da bi se morale izboljšati modalitete izbirne brezplačne dodelitve za modernizacijo energetskega sektorja v **določenih** državah članicah, vključno s preglednostjo. Naložbe v vrednosti 10 milijonov EUR ali več bi morala zadevna država članica izbrati s konkurenčnim postopkom za zbiranje ponudb na podlagi jasnih in preglednih pravil, da se zagotovi, da se brezplačna dodelitev uporablja za spodbujanje produktivnih naložb za modernizacijo energetskega sektorja v skladu s cilji energetske unije. Naložbe v vrednosti manj kot 10 milijonov EUR bi morale biti prav tako upravičene do financiranja na podlagi brezplačne dodelitve. Zadevna država članica bi morala take naložbe izbrati na podlagi jasnih in preglednih meril. **Rezultati tega izbirnega postopka** bi **morali** biti predmet javnega posvetovanja. V fazi izbora naložbenih projektov bi bilo treba obvestiti javnost, ki bi morala biti ustrezno obveščena tudi o njihovem izvajanju.

Sprememba

- (12) Evropski svet je potrdil, da bi se morale izboljšati modalitete izbirne brezplačne dodelitve za modernizacijo energetskega sektorja v **nekaterih in diverzifikacijo** državah članicah, vključno s preglednostjo. Naložbe v vrednosti 10 milijonov EUR ali več bi morala zadevna država članica izbrati s konkurenčnim postopkom za zbiranje ponudb na podlagi jasnih in preglednih pravil, da se zagotovi, da se brezplačna dodelitev uporablja za spodbujanje produktivnih naložb za modernizacijo **in diverzifikacijo** energetskega sektorja v skladu s cilji energetske unije, **vključno s spodbujanjem tretjega energetskega svežnja**. Naložbe v vrednosti manj kot 10 milijonov EUR bi morale biti prav tako upravičene do financiranja na podlagi brezplačne dodelitve. Zadevna država članica bi morala take naložbe izbrati na podlagi jasnih in preglednih meril. **Izbirni postopek** bi **moral** biti predmet javnega posvetovanja, **izidi, tudi v primeru zavrženih projektov, pa bi morali biti javno dostopni**. V fazi izbora naložbenih projektov bi bilo treba obvestiti javnost, ki bi morala biti ustrezno obveščena tudi o njihovem izvajanju. **Države članice bi morale imeti možnost, da ustrezno količino pravic ali del njih prenesejo na sklad za modernizacijo, če so upravičene do uporabe obeh instrumentov. Odstopanje bi moralo prenehati do konca obdobja trgovanja leta 2030.**

Sprememba 18
Predlog direktive
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Financiranje EU ETS bi moralo biti usklajeno z drugimi programi financiranja Unije, vključno z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, da se zagotovi učinkovitost javne porabe.

Sprememba

- (13) Financiranje EU ETS bi moralo biti usklajeno z drugimi programi financiranja Unije, vključno s **programom Obzorje 2020, Evropskim skladom za strateške naložbe**, evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi **ter naložbeno strategijo Evropske investicijske banke na področju podnebnih sprememb**, da se zagotovi učinkovitost javne porabe.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 19
Predlog direktive
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) Obstoječe določbe, ki veljajo za male naprave, ki se izključijo iz EU ETS, **omogočajo izključenim napravam**, da **ostanejo izključene**, državam članicam **pa** bi bilo treba omogočiti, da posodobijo svoj seznam izključenih naprav in da države članice, ki trenutno ne uporabljajo te možnosti, izkoristijo to možnost na začetku vsakega obdobja trgovanja.

Sprememba

- (14) Obstoječe določbe, ki veljajo za male naprave, ki se izključijo iz EU ETS, **bi bilo treba razširiti**, da **bi pokrivalo naprave, s katerimi upravljajo mala in srednja podjetja in ki izpuščajo manj kot 50 000 ton ekvivalenta CO₂ v vsakem od treh let pred letom vloge za izključitev**. Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da posodobijo svoj seznam izključenih naprav in da države članice, ki trenutno ne uporabljajo te možnosti, izkoristijo to možnost na začetku vsakega obdobja trgovanja **in po polovici obdobja. Prav tako bi bilo treba omogočiti, da bi naprave, ki izpuščajo manj kot 5 000 ton ekvivalenta CO₂ v vsakem od predhodnih treh let pred začetkom vsakega obdobja trgovanja, izključili iz EU ETS, odločitev pa bi se pregledala vsakih pet let. Države članice bi morale zagotoviti, da enakovredni alternativni ukrepi za naprave, ki se niso vključile, ne povzročijo višjih stroškov izpolnjevanja obveznosti. Poenostaviti bi morali zahteve v zvezi s spremljanjem, poročanjem in preverjanjem za male emisijske vire, vključene v EU ETS.**

Sprememba 20
Predlog direktive
Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (16a) **Da bi bistveno zmanjšali upravno breme podjetij, bi morali Komisiji prepustiti razmislek o ukrepih, kot so samodejna predložitev in preverjanje poročil o emisijah, ter dodobra izkoristiti potencial informacijskih in komunikacijskih tehnologij.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 21
Predlog direktive
Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17a) *Z delegiranima aktoma, navedenima v členih 14 in 15, bi bilo treba čim bolj poenostaviti pravila nadzora, poročanja in preverjanja, da bi zmanjšali upravno breme za upravljavce. Delegirani akt, naveden v členu 19 (3), bi moral olajšati dostop do registra in njegovo uporabo, zlasti za male upravljavce.*

Sprememba 22
Predlog direktive
Člen 1 – točka - 1 (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (-1) *po vsej direktivi se izraz „sistem Skupnosti“ nadomesti z izrazom „EU ETS“, skupaj s potrebnimi slovničnimi spremembami;*

Sprememba 23
Predlog direktive
Člen 1 – točka - 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (-1a) *po vsej direktivi se izraz „na ravni Skupnosti“ nadomesti z izrazom „na ravni Unije“;*

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 24
Predlog direktive
Člen 1 – točka - 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-1b) po vsej direktivi, z izjemo primerov iz točk (-1) in (-1a) ter člena 26(2), se izraz „Skupnost“ nadomesti z „Unija“, skupaj s potrebnimi slovničnimi spremembami;

Sprememba 25
Predlog direktive
Člen 1 – točka - 1 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-1c) po vsej direktivi se besedilo „regulativni postopek iz člena 23(2)“ nadomesti z besedilom „postopek pregleda iz člena 30c(2)“;

Sprememba 26
Predlog direktive
Člen 1 – točka - 1 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-1d) v členu 3 g, v točki (d) člena 5(1), v točki (c) člena 6(2), v drugem pododstavku člena 10a(2), v členu 14(2), (3) in (4), v členu 19(1) in (4) ter v členu 29a(4) se beseda „uredba“ nadomesti z besedo „akt“ skupaj s potrebnimi slovničnimi spremembami;

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 28**Predlog direktive****Člen 1 – točka - 1 f (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 – točka h

Veljavno besedilo

Sprememba

(-1f) v členu 3 se točka (h) nadomesti z naslednjim:

(h) „nov udeleženec“ pomeni:

„(h) ‚nov udeleženec‘ pomeni:

— vsako napravo, ki izvaja eno ali več dejavnosti iz Priloge I, ki je dovoljenje za emisije toplogrednih plinov prvič pridobila po 30. juniju **2011**,

— vsako napravo, ki izvaja eno ali več dejavnosti iz Priloge I, ki je dovoljenje za emisije toplogrednih plinov prvič pridobila po 30. juniju **2018**,

— vsako napravo, ki izvaja dejavnost, ki je v skladu s členom 24 (1) ali (2) prvič vključena v sistem **Skupnosti**, ali

— vsako napravo, ki izvaja dejavnost, ki je v skladu s členom 24 (1) ali (2) prvič vključena v sistem **Unije**, ali

— vsako napravo, ki izvaja eno ali več dejavnosti iz Priloge I ali dejavnost, ki je vključena v sistem **Skupnosti** v skladu s členom 24(1) ali (2), ki je bila znatno razširjena po 30. juniju 2018, samo kar zadeva to razširitev.

— vsako napravo, ki izvaja eno ali več dejavnosti iz Priloge I ali dejavnost, ki je vključena v sistem **Unije** v skladu s členom 24 (1) ali (2), ki je bila znatno razširjena po 30. juniju 2018, samo kar zadeva to razširitev.“;

Sprememba 29**Predlog direktive****Člen 1 – točka - 1 g (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 – točka u a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-1 g) v členu 3 se doda naslednja točka:

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„(ua) ‚mali emisijski vir‘ pomeni napravo z nizkimi emisijami, s katero upravlja malo ali srednje podjetje ^(1 bis) in ki izpolnjuje najmanj eno od naslednjih meril:

- povprečne letne preverjene emisije te naprave, sporočene zadevnemu pristojnemu organu v obdobju trgovanja tik pred sedanjim obdobjem trgovanja, razen emisij CO₂ iz biomase, in sicer pred odštetjem prenesenega CO₂, so bile nižje od 50 000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida na leto;
- podatki o povprečnih letnih emisijah iz prvega odstavka za to napravo niso na voljo ali se ne uporabljajo več zaradi sprememb meja naprave ali pogojev njenega delovanja, vendar se ocenjuje, da bodo letne emisije te naprave v naslednjih petih letih, razen emisij CO₂ iz biomase, in sicer pred odštetjem prenesenega CO₂, nižje od 50 000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida na leto.“

^(1 bis) kot opredeljeno v prilogi priporočila 2003/361/ES;

Sprememba 30

Predlog direktive

Člen 1 – točka - 1 h (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3c – odstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(-1h) v členu 3c se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

2. Za obdobje iz 1 člen 13(1), ki se začne 1. januarja 2013, in za vsako nadaljnje obdobje, če ni nobene spremembe na podlagi pregleda iz člena 30(4), je skupna količina pravic, ki se dodeli operatorjem zrakoplovov, enaka 95 % zgodovinskih emisij iz letalstva, pomnoženih s številom let v obdobju.

„2. Za obdobje iz 1 člen 13(1), ki se začne 1. januarja 2013, in za vsako nadaljnje obdobje, če ni nobene spremembe na podlagi pregleda iz člena 30(4), je skupna količina pravic, ki se dodeli operatorjem zrakoplovov, enaka 95 % zgodovinskih emisij iz letalstva, pomnoženih s številom let v obdobju.

Sreda, 15. februar 2017

Veljavno besedilo

Sprememba

Skupna količina pravic, ki se dodelijo operatorjem zrakoplovov v letu 2021 je za 10 % nižja od pravic, dodeljenih v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2016, in se zatem znižuje z isto letno stopnjo kot splošna zgornja meja za EU ETS iz drugega pododstavka člena 10(1), da bi se zgornja meja v letalskem sektorju do leta 2030 bolj uskladila z drugimi sektorji v EU ETS.

Za letalske dejavnosti na letališča v državah zunaj EGP in z njih, se količina pravic, ki se dodelijo od leta 2021 dalje, lahko prilagodi glede na prihodnji svetovni tržni mehanizem, ki ga bo na 39. srečanju sprejela Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO). Do leta 2019 Komisija Evropskemu Parlamentu in Svetu predloži zakonodajni predlog glede teh dejavnosti za obdobje po 40. srečanju ICAO.

Ti deleži se lahko pregledajo v okviru splošnega pregleda te direktive.

Ti deleži se lahko pregledajo v okviru splošnega pregleda te direktive.“

Sprememba 31

Predlog direktive

Člen 1 – točka - 1 i (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3c – odstavek 4

Veljavno besedilo

Sprememba

(-1i) v členu 3c(4) se zadnji stavek nadomesti z naslednjim:

To odločitev obravnava v odboru iz člena 23(1).

„To odločitev obravnava v odboru iz člena 30c(1).“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 32**Predlog direktive****Člen 1 – točka - 1 j (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3d – odstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(-1j) v členu 3d se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

2. Od 1. januarja **2013** se **15 %** pravic ponudi na dražbi. **Ta odstotek se lahko poveča v okviru splošnega pregleda te direktive.**

„2. Od 1. januarja **2021** se **50 %** pravic proda na dražbi.“

Sprememba 33**Predlog direktive****Člen 1 – točka 1**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3d – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(1) V členu 3d(3) se **drugi** odstavek nadomesti z naslednjim:(1) V členu 3d se odstavek **3** nadomesti z naslednjim:

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **delegirane-ga akta** v skladu s členom **23**.“.

„**3.** Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **delegiranih aktov** v skladu s členom **30b** za **dopolnitev te direktive z določitvijo podrobne ureditve, v skladu s katero dajo države članice na dražbo pravice, ki jih ni treba izdati brezplačno, v skladu z odstavkoma 1 in 2 tega člena ali členom 3f(8).** Število pravic, ki jih bo v vsakem obdobju na dražbi ponudila vsaka država članica, je sorazmerno z njenim deležem vseh pripisanih emisij iz letalstva vseh držav članic v referenčnem letu, ki so bile sporočene v skladu s členom 14(3) in preverjene v skladu s členom 15. Referenčno leto za obdobje iz člena 3c(1) je leto 2010, za vsako nadaljnje obdobje iz člena 3c pa koledarsko leto, ki se konča 24 mesecev pred začetkom obdobja, na katerega se dražba nanaša.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 34**Predlog direktive****Člen 1 – točka 1 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3d – odstavek 4 – pododstavek 1

Veljavno besedilo

Sprememba

(1a) v členu 3d(4) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

4 **Države članice določijo kako se bodo porabili prihodki, ustvarjeni z dražbo pravic. Ti prihodki bi se morali porabiti** za obvladovanje podnebnih sprememb v EU in tretjih državah, med drugim za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, za prilagajanje na vplive podnebnih sprememb v Unije in tretjih državah, zlasti državah v razvoju, za financiranje raziskav in razvoja za blažitev in prilagajanje, tudi na področjih letalstva in letalskega prometa, za zmanjšanje emisij s prometom z malo emisijami ter za kritje stroškov v zvezi z upravljanjem sistema **Skupnosti**. Prihodke z dražbe **bi bilo treba uporabiti** tudi za financiranje prispevkov v Svetovni sklad za energetska učinkovitost in obnovljive vire energije ter za ukrepe za preprečevanje krčenja gozdov.

„4 **Vsi** prihodki se **porabijo** za obvladovanje podnebnih sprememb v EU in tretjih državah, med drugim za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, za prilagajanje na vplive podnebnih sprememb v Unije in tretjih državah, zlasti državah v razvoju, za financiranje raziskav in razvoja za blažitev in prilagajanje, tudi na področjih letalstva in letalskega prometa, za zmanjšanje emisij s prometom z malo emisijami ter za kritje stroškov v zvezi z upravljanjem sistema **Unije**. Prihodke z dražbe **se lahko uporabi** tudi za financiranje prispevkov v Svetovni sklad za energetska učinkovitost in obnovljive vire energije ter za ukrepe za preprečevanje krčenja gozdov.“

Sprememba 35**Predlog direktive****Člen 1 – točka 1 b (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3e – odstavek 1 a (novo)

Veljavno besedilo

Sprememba

(1b) v členu 3e se doda naslednji odstavek:

„1a. **Od leta 2021 dalje se v skladu s to direktivo letalskemu sektorju ne odobri brezplačna dodelitev pravic, razen če to z naknadnim sklepom odobri Evropski parlament in Svet, saj resolucija ICAO A-39/3 določa, da se svetovni tržni ukrep uporablja le do leta 2021. V zvezi s tem so zakonodajalca upoštevata interakcijo med tržnim ukrepom in EU ETS.“**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 36**Predlog direktive****Člen 1 – točka 2 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Poglavje II a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(2a) vstavi se naslednje poglavje:**„POGLAVJE IIa****Vključitev ladijskega prometa v primeru, če ni napredka na mednarodni ravni****Člen 3ga****Uvod**

Če ni primerljivega sistema, ki bi deloval v okviru Mednarodne pomorske organizacije, se od leta 2021 naprej emisije CO₂, izpuščene v pristaniščih Unije in med potovanji v pristanišča pristanišča Unije in iz njih, upoštevajo v okviru sistema iz tega poglavja, ki naj bi deloval od leta 2023 dalje.

Člen 3gb**Področje uporabe**

Določbe tega poglavja se od 1. januarja 2023 uporabljajo za dodelitev in izdajo pravic v zvezi z emisijami CO₂ ladij, ki priplujejo v pristanišče pod jurisdikcijo države članice ali odplujejo iz njega, v skladu z določbami iz Uredbe(EU) 2015/757. Člena 12 in 16 se uporabljata za pomorske dejavnosti na enak način kot za druge dejavnosti.

Člen 3gc**Dodatne pravice za pomorski sektor**

Komisija do 1. avgusta 2021 sprejme delegirane akte v skladu s členom 30b, da dopolni to direktivo tako, da določi skupno količino pravic za pomorski sektor v skladu z drugimi sektorji, metodo dodeljevanja pravic za sektor s prodajo na dražbi in posebne določbe v zvezi z državo članico upravljavko. Ko se pomorski sektor vključi v EU ETS, se skupna količina pravic poveča za to vsoto.

20 % prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi iz člena 3gd, se uporabi prek sklada, ustanovljenega v skladu s tem členom (pomorski podnebni sklad) za izboljšanje energetske učinkovitosti in podporo naložbam v inovativne tehnologije za zmanjšanje emisij CO₂ v pomorskem sektorju, vključno s pomorskim prometom na kratkih razdaljah in pristanišči.

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 3gd**Pomorski podnebni sklad**

1. Na ravni Unije se ustanovi sklad za kompenzacijo pomorskih emisij, izboljšanje energetske učinkovitosti in omogočanje naložb v inovativne tehnologije za zmanjšanje emisij CO₂ v pomorskem sektorju.
2. Upravljalci ladij lahko prostovoljno v sklad prispevajo letno članarino glede na skupno količino njihovih emisij za predhodno koledarsko leto, o kateri so poročali v skladu z Uredbo (EU) 2015/757. Z odstopanjem od člena 12(3) sklad izvaja kolektivno predajo pravic v imenu upravljavcev ladij, ki so člani sklada. Sklad vsako leto do 28. februarja določi prispevek za tona emisij, ki ni manjši od ravni tržne cene za pravice v predhodnem letu.
3. Sklad pridobi pravice, enake skupni količini emisij njegovih članov v predhodnem koledarskem letu in jih preda v registru, vzpostavljenem v skladu s členom 19 do 30. aprila vsakega leta za poznejšo ukinitvev. Prispevki se objavijo.
4. S prihodki iz odstavka 3gc sklad med drugim izboljša energetske učinkovitost in omogoči naložbe v inovativne tehnologije za zmanjšanje emisij CO₂ v pomorskem sektorju, vključno s pomorskim prometom na kratkih razdaljah in pristaniščih. Vse naložbe, ki jih sklad podpre, se objavijo in so skladne s cilji te direktive.
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 30b za dopolnitev te direktive v zvezi z izvajanjem tega člena.

Člen 3ge**Mednarodno sodelovanje**

V primeru, da se doseže mednarodni sporazum o globalnih ukrepih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz pomorskega prometa, Komisija pregleda to direktivo in po potrebi predlaga spremembe, da zagotovi skladnost s tem mednarodnim sporazumom.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 37

Predlog direktive

Člen 1 – točka 2 b (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 5 – pododstavek 1 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(2b) v členu 5(1) se doda naslednja točka:

„(da) vse tehnologije zajemanja in uporabe ogljika, ki se bodo uporabljale v napravi, da bi pomagale zmanjšati emisije.“;

Sprememba 38

Predlog direktive

Člen 1 – točka 2 c (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 6 – odstavek 2 – točki e a in e b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(2c) v členu 6(2) se dodata naslednji točki:

„(ea) vse pravne zahteve glede družbene odgovornosti in poročanja, da se zagotovi enako in učinkovito izvajanje okoljskih predpisov ter zagotovi, da imajo pristojni organi in deležniki, vključno s predstavniki delavcev in civilne družbe ter lokalnih skupnosti, dostop do vseh ustreznih informacij, kot je določeno v Aarhuški konvenciji in preneseno v pravo Unije in nacionalno pravo, vključno s to direktivo;

(eb) zahtevo, da se vsako leto objavijo obsežne informacije o boju proti podnebnim spremembam in spoštovanju direktiv Unije na področju okolja, zdravja in varnosti pri delu; te informacije morajo biti na voljo predstavnikom delavcev in civilne družbe iz lokalnih skupnosti v bližini naprave.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 39
Predlog direktive
Člen 1 – točka 2 d (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 7

Veljavno besedilo

Sprememba

(2d) člen 7 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 7

„Člen 7

Upravljaec obvesti pristojni organ o vseh načrtovanih spremembah vrste ali delovanja naprave, o vsaki razširitvi ali znatnem zmanjšanju njene zmogljivosti, zaradi katerih bi bilo morda treba posodobiti dovoljenje za emisije toplogrednih plinov. Kjer je primerno, pristojni organ posodobi dovoljenje. Kadar se spremeni identiteta upravljavca naprave, pristojni organ posodobi dovoljenje, **tako da doda ime in naslov** novega upravljavca.“

Upravljaec **brez nepotrebne odlašanja** obvesti pristojni organ o vseh načrtovanih spremembah vrste ali delovanja naprave, o vsaki razširitvi ali znatnem zmanjšanju njene zmogljivosti, zaradi katerih bi bilo morda treba posodobiti dovoljenje za emisije toplogrednih plinov. Kjer je primerno, pristojni organ posodobi dovoljenje. Kadar se spremeni identiteta upravljavca naprave, pristojni organ posodobi dovoljenje **z ustreznimi osebnimi in kontaktnimi informacijami** novega upravljavca.“

Sprememba 142**Predlog direktive****Člen 1 – točka 3**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 9 – odstavka 2 in 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Od leta 2021 je linearni faktor 2,2 %.

Od leta 2021 je linearni faktor 2,2 %, **ki se spremlja, da bi ga ne prej kot leta 2024 zvišali na 2,4 %.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 41

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka a

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) **odstavku 1 se dodajo trije novi pododstavki:**

Sprememba

(a) **odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:**

„1. Od leta 2019 države članice bodisi prodajo na dražbi bodisi ukinejo pravice, ki niso dodeljene brezplačno v skladu s členoma 10a in 10c in niso vključene v rezervo za stabilnost trga.“

Sprememba 42

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka a

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Od leta 2021 delež pravic, ki **jih države članice** prodajo na dražbi, znaša 57 %.

Sprememba

Od leta 2021 delež pravic, ki se prodajo na dražbi **ali ukinejo**, znaša 57 %, **ta delež pa se zmanjša za največ pet odstotnih točk v celotnem desetletnem obdobju, ki se začne 1. januarja 2021, v skladu s členom 10a(5). Ta prilagoditev se izvede izključno v obliki zmanjšanja pravic, ki se prodajo na dražbi v skladu s točko (a) prvega pododstavka odstavka 2. Kadar prilagoditve ni ali je za njeno izvedbo potrebnih manj kot pet odstotnih točk, se preostale pravice ukinejo. Ukiniti se ne sme več kot 200 milijonov pravic.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 43**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2 % skupne količine pravic v obdobju 2021–2030 se prodajo na dražbi, da se vzpostavi sklad za izboljšanje energetske učinkovitosti in modernizacijo energijskih sistemov določenih držav članic, kot je določeno v členu 10d te direktive („sklad za modernizacijo“).

Sprememba

2 % skupne količine pravic v obdobju 2021–2030 se prodajo na dražbi, da se vzpostavi sklad za izboljšanje energetske učinkovitosti in modernizacijo energijskih sistemov določenih držav članic, kot je določeno v členu 10d te direktive („sklad za modernizacijo“). **Količina iz tega pododstavka je del 57-odstotnega deleža pravic, ki se prodajo na dražbi, kot je določeno v drugem pododstavku.**

Sprememba 44**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Poleg tega se 3 % skupne količine pravic, ki se izdajo med letoma 2021 in 2030, prodajo na dražbi, da bi izplačali nadomestila sektorjem ali delom sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju selitve virov CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki se prenesejo na cene električne energije, kot je določeno v členu 10a(6) te direktive. Dve tretjini količine iz tega pododstavka spadata v 57-odstotni delež pravic, ki se prodajo na dražbi, kot je določeno v drugem pododstavku.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 45

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka a

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Kot dopolnitev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada se s 1. januarjem 2021 ustanovi sklad za pravičen prehod, ki se financira z združitvijo 2 % prihodkov od dražb.

Prihodki od teh dražb ostanejo na ravni Unije in se uporabijo za regije, ki imajo veliko delavcev v sektorjih, odvisnih od ogljika, BDP na prebivalca pa je precej pod povprečjem Unije. Pri teh ukrepih je treba spoštovati načelo subsidiarnosti.

Prihodki od dražb, namenjeni za pravičen prehod, se lahko uporabijo na različne načine, na primer:

- ustvarjanje enot za prerazporeditev in/ali mobilnost,*
- pobude s področja izobraževanja/usposabljanja za prekvalifikacijo ali izpopolnjevanje delavcev,*
- podpora pri iskanju zaposlitve,*
- ustanavljanje podjetij ter*
- spremljanje in preventivni ukrepi za preprečevanje ali zmanjšanje negativnega učinka prestrukturiranja na telesno in duševno zdravje.*

Ker so osnovne dejavnosti, ki se financirajo iz sklada za pravičen prehod, tesno povezane s trgom dela, so socialni partnerji po zgledu odbora Evropskega socialnega sklada dejavno vključeni v upravljanje sklada, sodelovanje z lokalnimi socialnimi partnerji pa je glavni pogoj, da projekti pridobijo finančna sredstva.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 46**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Skupna preostala količina pravic, ki jih države članice prodajo na dražbi, se porazdeli v skladu z odstavkom 2.

Sprememba

Skupna preostala količina pravic, ki jih države članice prodajo na dražbi, se **po odbitku količine pravic iz prvega pododstavka člena 10a(8)** porazdeli v skladu z odstavkom 2.

Sprememba 47**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 4 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

S 1. januarjem 2021 se ukine 800 milijonov pravic, vključenih v rezervo za stabilnost trga.

Sprememba 48**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka b – točka ii**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) 10 % skupne količine pravic, ki se prodajo na dražbi, se porazdeli med določene države članice za namene solidarnosti in rasti v Skupnosti, s čimer se poveča količina pravic, ki jih navedene države članice prodajo na dražbi v okviru točke (a) za odstotke, navedene v Prilogi IIa.“

Sprememba

(b) 10 % skupne količine pravic, ki se prodajo na dražbi, se porazdeli med določene države članice za namene solidarnosti in rasti v Skupnosti, s čimer se poveča količina pravic, ki jih navedene države članice prodajo na dražbi v okviru točke (a) za odstotke, navedene v Prilogi IIa.“ **Za države članice, ki so upravičene do financiranja iz sklada za modernizacijo, kot je določeno v členu 10d, se delež njihovih pravic, določen v Prilogi IIa, prenese v njihov delež v skladu za modernizacijo.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 49

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka b a (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – uvodni del

Veljavno besedilo

Sprememba

(ba) v odstavku 3 se uvodni del nadomesti z naslednjim:

3. Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo pravic na dražbi. **50 %** prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 2, **vključno z vsemi prihodki iz prodaje pravic na dražbi iz točk (b) in (c) odstavka 2** ali enakovredne finančne vrednosti teh prihodkov, se uporabi za enega ali več naslednjih namenov:

„3. Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo pravic na dražbi. **100 % vseh** prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 2, ali enakovredne finančne vrednosti teh prihodkov, se uporabi za enega ali več naslednjih namenov:“

Sprememba 50

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka b (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – točka b

Veljavno besedilo

Sprememba

(bb) v odstavku 3 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

(b) razvoj obnovljivih virov energije za izpolnitev zaveze **Skupnosti** v zvezi z uporabo **20 %** obnovljivih virov energije do leta **2020**, ter razvoj drugih tehnologij, ki prispevajo k prehodu na varno in trajnostno gospodarstvo z nizkimi emisijami CO₂ in pomoč za izpolnitev zaveze **Skupnosti**, da bo do leta **2020** povečala energetska učinkovitost **za 20 %**;

„(b) razvoj obnovljivih virov energije za izpolnitev zaveze **Unije** v zvezi z uporabo obnovljivih virov energije do leta **2030**, ter razvoj drugih tehnologij, ki prispevajo k prehodu na varno in trajnostno gospodarstvo z nizkimi emisijami CO₂ in pomoč za izpolnitev zaveze **Unije**, da bo do leta **2030** povečala energetska učinkovitost **na raven, dogovorjeno v ustreznih zakonodajnih aktih**;“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 51**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka b c (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – točka f

Veljavno besedilo

Sprememba

(bc) v odstavku 3 se točka (f) nadomesti z naslednjim:

(f) spodbujanje prehoda na promet z nizkimi emisijami in javne vrste prometa;

„(f) spodbujanje prehoda na promet z nizkimi emisijami in javne vrste prometa **ter podpora za prevoz na električni pogon, kot so železnice ali drugi elektrificirani površinski načini prevoza, ob upoštevanju njihovih posrednih stroškov iz sistema EU ETS, dokler stroški CO₂ ne bodo podobno opredeljeni za druga površinska prevozna sredstva;**“

Sprememba 52**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 4 – točka b d (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – točka h

Veljavno besedilo

Sprememba

(bd) v odstavku 3 se točka (h) nadomesti z naslednjim:

(h) ukrepe, katerih namen je povečanje energetske učinkovitosti in izolacije ali zagotavljanje finančne podpore za obravnavo socialnih vprašanj v gospodinjstvih z nizkim ali srednjim prihodkom;

„(h) ukrepe, katerih namen je povečanje energetske učinkovitosti, **izboljšanje sistemov daljinskega ogrevanja** in izolacije ali zagotavljanje finančne podpore za obravnavo socialnih vprašanj v gospodinjstvih z nizkim ali srednjim prihodkom;“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 53

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka c

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – točka j

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (j) financiranje finančnih ukrepov v korist sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju **premistitve emisij** CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki so preneseni na cene električne energije, če ti ukrepi izpolnjujejo pogoje iz člena 10a(6);

Sprememba

- (j) financiranje finančnih ukrepov v korist sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju **selitve virov** CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki so preneseni na cene električne energije, če **se v ta namen porabi največ 20 % prihodkov in če** ti ukrepi izpolnjujejo pogoje iz člena 10a(6);

Sprememba 54

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka c

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – točka l

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (l) spodbujanje pridobivanja spretnosti in porazdelitev dela, na katerega vpliva tranzicija delovnih mest **v razogljičenem gospodarstvu**, v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji.

Sprememba

- (l) **obravnavanje socialnih učinkov razogljičenja gospodarstev in** spodbujanje pridobivanja spretnosti in porazdelitev dela, na katerega vpliva tranzicija delovnih mest, v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 55**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka c a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) v odstavku 3 se vstavi naslednji pododstavek:

„Ti podatki se zagotovijo v obliki standardizirane predloge, ki jo pripravi Komisija, vključno z informacijami o uporabi prihodkov z dražb za različne kategorije in dodatnostjo uporabe sredstev. Komisija te informacije objavi na svojem spletišču.“

Sprememba 56**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka c b (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 3 – pododstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(cb) v odstavku 3 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

Šteje se, da države članice izpolnjujejo določbe iz tega odstavka, če imajo in izvajajo fiskalne politike ali politike finančne podpore, zlasti v državah v razvoju, ali notranje regulativne politike, ki spodbujajo finančno podporo, določeno za namene iz prvega pododstavka, in katerih vrednost je enaka vsaj **50 %** prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 2, **skupaj z vsemi prihodki, pridobljenimi s prodajo pravic na dražbi iz točk (b) in (c) odstavka 2.**

„Šteje se, da države članice izpolnjujejo določbe iz tega odstavka, če imajo in izvajajo fiskalne politike ali politike finančne podpore, zlasti v državah v razvoju, ali notranje regulativne politike, ki spodbujajo **dodatno** finančno podporo, določeno za namene iz prvega pododstavka, in katerih vrednost je enaka vsaj **100 %** prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 2, in so poročale o teh politikah v **obliki standardizirane predloge, ki jo pripravi Komisija.**“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 57

Predlog direktive

Člen 1 – točka 4 – točka d

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 4 – pododstavki 1, 2 in 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) **tretji pododstavek odstavka 4 se nadomesti** z naslednjim:

Sprememba

(d) **v odstavku 4 se prvi, drugi in tretji pododstavek nadomestijo** z naslednjim:

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **delegirane-ga akta** v skladu s členom 23.“

„**4.** Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **delegiranih aktov** v skladu s členom 30b za **dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe, da se zagotovi njena odprta, pregledna, usklajena in nediskriminatorna izvedba. Postopek je zato predvidljiv, zlasti kar zadeva časovni načrt in zaporedje dražb ter ocenjene količine pravic, ki so na razpolago. Če je iz ocene za posamezni industrijski sektor razvidno, da ni pričakovati znatnejšega vpliva na sektorje ali dele sektorjev, ki so izpostavljeni visokemu tveganju selitve virov CO₂, lahko Komisija za zagotovitev pravilne-ga delovanja trga v izrednih okoliščinah prilagodi časovni načrt za obdobje iz člena 13(1) s pričetkom 1. januarja 2013. Komisija izvede samo eno tako prilagoditev, in sicer za največ 900 milijonov pravic.**

Dražbe se oblikujejo tako, da se zagotovi:

- (a) **da imajo upravljavci ter predvsem mala in srednja podjetja, ki so vključena v sistem EU ETS, poln, pravičen in enakovreden dostop;**
- (b) **da imajo vsi sodelujoči istočasno dostop do enakih informacij ter da sodelujoči ne ogrozijo delovanja dražbe;**
- (c) **da sta organizacija in udeležba na dražbah stroškovno učinkoviti in da se preprečijo nepravilni administrativni stroški in**
- (d) **da imajo mali onesnaževalci dostop do pravic.“**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 58**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka d a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 4 – pododstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) v odstavku 4 se doda naslednji pododstavek:

„Države članice vsaki dve leti Komisiji poročajo o zaprtju zmogljivosti za proizvodnjo električne energije na svojem ozemlju zaradi nacionalnih ukrepov. Komisija izračuna enakovredno število pravic, ki jih zaprte naprave predstavljajo, in obvesti državo članico. Države članice lahko v skladu z odstavkom 2 ukinejo ustrezno količino v skupni razdeljeni količini pravic.“

Sprememba 59**Predlog direktive****Člen 1 – točka 4 – točka d b (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 – odstavek 5

Veljavno besedilo

Sprememba

(db) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

5. Komisija nadzoruje delovanje **evropskega trga ogljika**. Vsako leto Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o **delovanju trga ogljika**, vključno z izvajanjem dražb, likvidnostjo in količinami, s katerimi se trguje. Če je to **potrebno**, države članice zagotovijo, da so Komisiji predložene vse potrebne informacije vsaj dva meseca, preden Komisija sprejme poročilo.

„5. Komisija nadzoruje delovanje **sistema EU ETS**. Vsako leto Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o **njegovem delovanju**, vključno z izvajanjem dražb, likvidnostjo in količinami, s katerimi se trguje. **V poročilu je obravnavano tudi medsebojno delovanje sistema EU ETS z drugimi podnebnimi in energetske politiki Unije, tudi to, kako te politike vplivajo na ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem v EU ETS, in njihova skladnost s podnebnimi in energetske cilji Unije do leta 2030 in 2050. V poročilu se upošteva tudi tveganje selitve virov CO₂ in učinek na naložbe v Uniji.** Države članice zagotovijo, da so Komisiji predložene vse potrebne informacije vsaj dva meseca, preden Komisija sprejme poročilo.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 60**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 1 – pododstavka 1 in 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) **drugi odstavek odstavka 1 se nadomesti** z naslednjim:

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 23. Ta akt določa tudi dodatno dodelitev iz rezerve za nove udeležence za **znatna povečanja** proizvodnje z **uporabo istih pragov in prilagoditev dodelitve, kot se uporabljajo pri delnem prenehanju delovanja.**“

Sprememba

(a) **v odstavku 1 se prvi in drugi pododstavek nadomestita** z naslednjim:

„**1.** Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 30b za **dopolnitev te direktive z uvedbo v celoti usklajenih ukrepov na ravni Unije za dodelitev pravic iz odstavkov 4, 5, 7, vključno z vsemi nujnimi določbami za usklajeno uporabo odstavka 19.** Ta akt določa tudi dodatno dodelitev iz rezerve za nove udeležence za **znatne spremembe v proizvodnji. Predvsem zagotavlja, da se za vsako 10-odstotno povečanje ali zmanjšanje** proizvodnje, **izraženo kot drseče povprečje preverjenih podatkov o proizvodnji za dve predhodni leti, glede na proizvodno dejavnost, o kateri se obvešča v skladu s členom 11, prilagodi ustreznna količina pravic, in sicer z vključitvijo pravic v rezervo iz odstavka 7 oz. izključitvijo pravic iz nje.**“

Pri pripravi delegiranega akta iz prvega pododstavka Komisija upošteva, da je treba omejiti upravno zapletenost in preprečiti izigravanje sistema. V ta namen lahko po potrebi prožno uporablja pragove iz tega odstavka, če je to upravičeno zaradi posebnih okoliščin.“

Sprememba 61**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka a a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 1 – pododstavek 3

Veljavno besedilo

Sprememba

(aa) **v odstavku 1 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:**

Sreda, 15. februar 2017

Veljavno besedilo

Ukrepi iz prvega pododstavka, kolikor je mogoče, določijo ex-ante referenčne vrednosti celotne **Skupnosti** za zagotovitev, da se dodelitev opravi na način, ki spodbuja tehnologije za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in energetske učinkovitosti ob upoštevanju najučinkovitejših tehnologij, nadomestnih proizvodov, alternativnih proizvodnih postopkov, sproizvodnje z visokim izkoristkom, energetske učinkovite predelave odpadnih plinov, uporabe biomase ter zajemanja in shranjevanja CO₂, kjer so na voljo takšne zmogljivosti, da ne spodbuja povečanja emisij. Pravice v zvezi z morebitno proizvodnjo električne energije se ne dodelijo brezplačno, razen ko gre za primere, ki spadajo pod člen 10c, in električno energijo, proizvedeno iz odpadnih plinov.

Sprememba

„Ukrepi iz prvega pododstavka, kolikor je mogoče, določijo ex-ante referenčne vrednosti celotne **Unije** za zagotovitev, da se dodelitev opravi na način, ki spodbuja tehnologije za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in energetske učinkovitosti ob upoštevanju najučinkovitejših tehnologij, nadomestnih proizvodov, alternativnih proizvodnih postopkov, sproizvodnje z visokim izkoristkom, energetske učinkovite predelave odpadnih plinov, uporabe biomase, zajemanja in shranjevanja CO₂ ter zajemanja in **uporabe** CO₂, kjer so na voljo takšne zmogljivosti, da ne spodbuja povečanja emisij. Pravice v zvezi z morebitno proizvodnjo električne energije se ne dodelijo brezplačno, razen ko gre za primere, ki spadajo pod člen 10c, in električno energijo, proizvedeno iz odpadnih plinov.“

Sprememba 62

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 3 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Referenčne vrednosti za brezplačno dodelitev se prilagodijo, da se preprečijo nepričakovani dobički in izrazi tehnološki napredek v obdobju 2007–2008 in vsakem poznejšem obdobju, za katerega se določijo brezplačne dodelitve v skladu s členom 11 (1). Ta prilagoditev zmanjša referenčne vrednosti, ki jih določa akt, sprejet v skladu s členom 10a, za 1 % vrednosti, ki je bila določena na podlagi podatkov za obdobje 2007–2008, za vsako leto med letom 2008 in sredino zadevnega obdobja brezplačne dodelitve, razen v naslednjih primerih:

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 30b za dopolnitev te direktive za določitev spremenjenih referenčnih vrednosti za brezplačno dodelitev. Navedeni akti so v skladu z delegiranimi akti, sprejetimi v skladu s odstavkom 1 tega člena, in izpolnjujejo naslednje zahteve:

Sprememba 63

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 3 – točka -i (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-i) referenčne vrednosti za obdobje 2021–2025 se določijo na podlagi informacij, predloženih v skladu s členom 11 za leti 2016 in 2017;

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 64

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 3 – točka -i a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (-ia) Komisija na podlagi primerjave referenčnih vrednosti, pridobljenih na podlagi teh informacij, in referenčne vrednosti iz Sklepa Komisije 2011/278/EU določi letno stopnjo zmanjšanja za vsako referenčno vrednost in jo uporabi za referenčne vrednosti, ki se uporabljajo v obdobju 2013–2020 za vsako leto med 2008 in 2023, da določi referenčne vrednosti za obdobje 2021–2025;

Sprememba 65

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 3 – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (i) Na podlagi informacij, **predloženih** v skladu s členom 11, Komisija opredeli, ali so vrednosti za vsako referenčno vrednost, izračunano z uporabo načel iz člena 10a, za vsako leto od zgoraj navedenega letnega zmanjšanja za več kot 0,5 % nižje ali višje od vrednosti za obdobje 2007–2008. V tem primeru se navedena referenčna vrednost prilagodi bodisi za 0,5 % bodisi za 1,5 % za vsako leto med letom 2008 in sredino obdobja, za katerega se dodeli brezplačna dodelitev;

- (i) **kadar** na podlagi informacij, **posredovanih** v skladu s členom 11, stopnja izboljšanja ne presega 0,25 %, je treba referenčno vrednost zmanjšati za ta odstotek v obdobju 2021–2025 za vsako leto med 2008 in 2023;

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 66**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka b**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 3 – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ii) Z odstopanjem v zvezi z referenčnimi vrednostmi za aroamate, vodik in sintezni plin se te referenčne vrednosti prilagodijo za isti odstotek kot referenčne vrednosti za rafinerije, da se ohranijo enaki konkurenčni pogoji za proizvajalce teh proizvodov.

(ii) kadar na podlagi informacij, posredovanih v skladu s členom 11, stopnja izboljšanja presega 1,75 %, je treba referenčno vrednost zmanjšati za ta odstotek v obdobju 2021–2025 za vsako leto med 2008 in 2023.

Sprememba 67**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka b**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Za ta namen Komisija sprejme izvedbeni akt v skladu s členom 22a.

črtano

Sprememba 68**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka b a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:

„Referenčne vrednosti za obdobje 2026–2030 se določijo na enak način na podlagi informacij, predloženih v skladu s členom 11, za leti 2021 in 2022 in z letno stopnjo zmanjšanja, ki se uporabi za vsako leto med 2008 in 2028.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 69

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka b b (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 2 – pododstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(bb) v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:

(ii) Z odstopanjem v zvezi z referenčnimi vrednostmi za aromate, vodik in sintezni plin se te referenčne vrednosti prilagodijo za isti odstotek kot referenčne vrednosti za rafinerije, da se ohranijo enaki konkurenčni pogoji za proizvajalce teh proizvodov.

„Z odstopanjem v zvezi z referenčnimi vrednostmi za aromate, vodik in sintezni plin se te referenčne vrednosti prilagodijo za isti odstotek kot referenčne vrednosti za rafinerije, da se ohranijo enaki konkurenčni pogoji za proizvajalce teh proizvodov.“

Sprememba 165

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka b c (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(bc) v odstavku 3 se doda naslednji pododstavek:

Ob upoštevanju odstavkov 4 in 8 in ne glede na člen 10c se proizvajalcem električne energije, napravam za zajemanje CO₂, cevovodom za prenos CO₂ ali mestom za shranjevanje CO₂ ne dodelijo brezplačne pravice.

„Ob upoštevanju odstavkov 4 in 8 in ne glede na člen 10c se proizvajalcem električne energije, napravam za zajemanje CO₂, cevovodom za prenos CO₂ ali mestom za shranjevanje CO₂ ne dodelijo brezplačne pravice. **Proizvajalci električne energije, ki to proizvajajo iz odpadnih plinov, niso proizvajalci električne energije v smislu člena 3(u) te direktive. Pri izračunu referenčnih vrednosti se upošteva skupna vsebnost ogljika v odpadnem plinu, ki se uporablja za proizvodnjo električne energije.**“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 70**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka b d (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 4

Veljavno besedilo

Sprememba

(bd) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

4. Brezplačne pravice se dodelijo za daljinsko ogrevanje in sproizvodnjo z visokim izkoristkom, kot jo opredeljuje Direktiva 2004/8/ES, za ekonomsko upravičljivo povpraševanje v zvezi s proizvodnjo toplotne ali hladilne energije. **Vsako leto po letu 2013 se skupna dodelitev takšnim napravam glede proizvodnje te toplote popravi z linearnim faktorjem iz člena 9.**

„4. Brezplačne pravice se dodelijo za daljinsko ogrevanje in sproizvodnjo z visokim izkoristkom, kot jo opredeljuje Direktiva 2004/8/ES, za ekonomsko upravičljivo povpraševanje v zvezi s proizvodnjo toplotne ali hladilne energije.“

Sprememba 71**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka c**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Za upoštevanje deleža pravic, ki se prodajo na dražbi, določenega v členu 10, znesek brezplačnih dodelitev vsako leto, ko znesek brezplačnih dodelitev ne doseže najvišje ravni, upošteva delež pravic, ki jih država članica proda na dražbi, preostale pravice do navedene ravni pa se uporabijo za preprečevanje ali omejevanje zmanjšanja brezplačne dodelitve, da se spoštuje delež pravic, ki jih država članica proda na dražbi v poznejših letih. Če se kljub temu doseže najvišja raven, se brezplačne dodelitve ustrezno prilagodijo. Vsaka taka prilagoditev se izvede na enoten način.

5. Kadar znesek brezplačnih dodelitev v danem letu ne doseže najvišje ravni, ki upošteva delež pravic, ki jih država članica proda na dražbi, kot je določeno v členu 10(1), se preostale pravice uporabijo do navedene ravni za preprečevanje ali omejevanje zmanjšanja brezplačne dodelitve v naslednjih letih. Kadar pa je najvišja raven dosežena, se v skladu s členom 10(b) sektorjem in delom sektorjev brezplačno razdeli število pravic, enako zmanjšanju do pet odstotnih točk deleža pravic, ki jih države članice prodajo na dražbi v celotnem desetletnem obdobju, ki se začne 1. januarja 2021, v skladu s členom 10(1). Kadar kljub temu to zmanjšanje ne zadostuje za potrebe sektorjev ali delov sektorjev v skladu s členom 10b, se brezplačne dodelitve ustrezno prilagodijo z enotnim medsektorskim korekcijskim faktorjem za sektorje, čigar intenzivnost trgovanja s tretjimi državami je nižja od 15 % ali čigar intenzivnost emisij CO₂ je nižja od 7 Kg CO₂/Euro bruto dane vrednosti.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 72

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka d

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice bi morale sprejeti finančne ukrepe v korist sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju **premesitve emisij** CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki se prenesejo na cene električne energije, **pri čemer se upošteva kakršni koli učinek na notranji trg. Taki finančni ukrepi za nadomestitev dela teh stroškov so skladni s pravili o državni pomoči.**

Sprememba

6. Na ravni Unije se sprejeme centralizirana ureditev, da bi zagotovili nadomestila za sektorje ali dele sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju **selitve virov** CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki se prenesejo na cene električne energije.

Nadomestilo je sorazmerno stroškom emisij toplogrednih plinov, ki so dejansko preneseni na cene električne energije, in se uporablja v skladu z merili iz ustreznih smernic o državni pomoči, da bi preprečili negativne učinke na notranjem trgu ter prekomerno nadomestitev nastalih stroškov.

Kadar znesek razpoložljivega nadomestila ne zadošča za nadomestitev upravičenih stroškov, se enotno zmanjša znesek nadomestila, ki je na voljo za vse upravičene naprave.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 30b za dopolnitev te direktive za izvedbo določb iz tega odstavka, in sicer z uvedbo ureditve za ustanovitev in delovanje sklada.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 73**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka d a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 6 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) v odstavku 6 se vstavi nov pododstavek:

„Države članice lahko tudi sprejmejo nacionalne finančne ukrepe v korist sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju selitve virov CO₂ zaradi znatnih posrednih stroškov, ki dejansko nastanejo zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov, ki se prenesejo na cene električne energije, pri čemer se upoštevajo vsi učinki na notranji trg. Taki finančni ukrepi za nadomestitev dela teh stroškov so skladni s pravili o državni pomoči in členom 10(3) te direktive. Ti nacionalni ukrepi skupaj s podporo iz prvega pododstavka ne presegajo najvišje ravni nadomestila, navedene v ustreznih smernicah o državni pomoči, in ne ustvarjajo novega izkrivljanja trga. Veljavne zgornje meje za nadomestila v obliki državne pomoči se med obdobjem trgovanja ne prestopijo.“

Sprememba 74**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka e – točka i**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 7 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Pravice iz največje količine iz člena 10a(5) te direktive, ki niso bile brezplačno dodeljene do leta 2020, se prihranijo za nove udeležence in znatna povečanja proizvodnje skupaj z 250 milijoni pravic, vključenih v rezervo za stabilnost trga v skladu s členom 1(3) Sklepa (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta(*).

7. Za nove udeležence in znatna povečanja proizvodnje se bo namenilo 400 milijonov pravic.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 75**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka e – točka i**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 7 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Od leta 2021 se pravice, ki niso dodeljene napravam zaradi uporabe odstavkov 19 in 20, vključijo v rezervo.“;

Sprememba

Od leta 2021 **naprej** se vse pravice, ki niso dodeljene napravam zaradi uporabe odstavkov 19 in 20, vključijo v rezervo.

Sprememba 76**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka f – uvodni del**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) **v odstavku 8 se prvi, drugi in tretji pododstavek odstavka 8 nadomestijo** z naslednjim:

Sprememba

(f) **odstavek 8 se nadomesti** z naslednjim:

Sprememba 77**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka f – pododstavek 1**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 8 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

400 milijonov pravic je na voljo za **podporo inovacij** na področju nizkoogljičnih tehnologij in procesov v industrijskih sektorjih, navedenih v Prilogi I, ter za spodbujanje gradnje in delovanja komercialnih demonstracijskih projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje in **geološko** shranjevanje CO₂, **in** demonstracijskih projektov inovativnih tehnologij obnovljive energije na ozemlju Unije.

Sprememba

8. 600 milijonov pravic je na voljo **kot vzvod** za **naložbe v inovacije** na področju nizkoogljičnih tehnologij in procesov v industrijskih sektorjih, navedenih v Prilogi I, **vključno z materiali na biološki osnovi in proizvodi, ki nadomeščajo ogljično-intenzivne materiale**, ter za spodbujanje gradnje in delovanja komercialnih demonstracijskih projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje in shranjevanje **CO₂ ter zajemanje in uporaba CO₂, ter** demonstracijskih projektov inovativnih tehnologij obnovljive energije **in shranjevanja energije** na ozemlju Unije.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 78**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka f**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 8 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pravice so na voljo za inovacije na področju nizkoogljičnih industrijskih tehnologij in procesov ter podporo za demonstracijske projekte za razvoj številnih **tehnologij zajemanja in shranjevanja CO₂** in inovativnih tehnologij obnovljive energije, ki še niso komercialno sposobne preživeti, **na geografsko usklajenih lokacijah**. Za spodbujanje inovativnih projektov se lahko podpre do **60 %** zadevnih stroškov projektov, od katerih jih do **40 %** ne sme biti odvisnih od preverjenega izogibanja emisijam toplogrednih plinov, če se dosežejo vnaprej določeni mejniki ob upoštevanju uporabljenih tehnologij.

Sprememba

Pravice so na voljo za inovacije na področju nizkoogljičnih industrijskih tehnologij in procesov ter podporo za demonstracijske projekte za razvoj številnih inovativnih tehnologij obnovljive energije **in tehnologij zajemanja in shranjevanja CO₂ ter zajemanja in uporabe CO₂**, ki še niso komercialno sposobne preživeti. **Projekti so izbrani na podlagi učinka na energijske sisteme ali industrijske procese v državi članici, skupini držav članic ali Uniji**. Za spodbujanje inovativnih projektov se lahko podpre do **75 %** zadevnih stroškov projektov, od katerih jih do **60 %** ne sme biti odvisnih od preverjenega izogibanja emisijam toplogrednih plinov, če se dosežejo vnaprej določeni mejniki ob upoštevanju uporabljenih tehnologij. **Pravice so dodeljene projektom glede na njihove potrebe za doseganje vnaprej določenih mejnikov.**

Sprememba 79**Predlog direktive****Člen 1 – točka 5 – točka f**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 8 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Poleg tega 50 milijonov nedodeljenih pravic iz rezerve za stabilnost trga, **vzpostavljene s Sklepom (EU) št. 2015/...**, dopolnjuje vse preostale obstoječe vire iz tega odstavka za **zgoraj navedene** projekte v vseh državah članicah, vključno z malimi projekti, pred letom 2021. Projekti so izbrani na podlagi objektivnih in preglednih meril.

Sprememba

Poleg tega 50 milijonov nedodeljenih pravic iz rezerve za stabilnost trga dopolnjuje vse preostale obstoječe vire iz tega odstavka, **kar je posledica tega, da sredstva iz dražb pravic iz programa NER300 za obdobje 2013–2020 niso bila uporabljena, za projekte iz prvega in drugega pododstavka s projekti** v vseh državah članicah, vključno z malimi projekti, pred letom 2021 **in od leta 2018 dalje**. Projekti so izbrani na podlagi objektivnih in preglednih meril **ter ob upoštevanju njihovega pomena v zvezi z razogljičenjem zadevnih sektorjev.**

Projekti, ki se podpirajo v skladu s tem pododstavkom, lahko prejmejo tudi dodatno podporo v skladu s prvim in drugim pododstavkom.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 80

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka f

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 8 – pododstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **delegiranega akta** v skladu s členom 23.

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **delegiranih aktov** v skladu s členom 30b za **dopolnitev te direktive z določitvijo meril za izbiro projektov, ki so upravičeni do pravic iz tega odstavka, ob upoštevanju naslednjih načel:**

- (i) projekti so osredotočeni na oblikovanje in razvoj prebojnih rešitev in izvajanje demonstracijskih programov;
- (ii) dejavnosti v proizvodnih obratih se izvajajo blizu trga, da se dokaže, da je s pomočjo prebojnih tehnologij mogoče premagati tehnološke, pa tudi netehnološke ovire;
- (iii) pri projektih se razvijajo tehnološke rešitve, ki imajo lahko razširjeno uporabo in združujejo različne tehnologije;
- (iv) v idealnem primeru je mogoče rešitve in tehnologije prenesti znotraj sektorja in morebiti tudi na druge sektorje;
- (v) prednost imajo projekti, pri katerih so predvidena zmanjšanja emisij precej pod ustrezno referenčno vrednostjo. Z upravičenimi projekti se ali prispeva k zmanjšanju emisij pod referenčnimi vrednostmi iz odstavka 2 ali pa omogoča, da se bodo v prihodnosti znatno znižali stroški prehoda na nizkoogljično proizvodnjo električne energije; in
- (vi) projekti za zajemanje in uporabo CO₂ zagotavljajo v celotni življenjski dobi neto zmanjšanje emisij in trajno skladiščenje CO₂.

Sprememba 82

Predlog direktive

Člen 1 – točka 5 – točka i a (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10a – odstavek 20

Veljavno besedilo

Sprememba

(ia) odstavek 20 se nadomesti z naslednjim:

Sreda, 15. februar 2017

Veljavno besedilo

Sprememba

20. Komisija kot del ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 1, vključi ukrepe za določanje naprav, ki so deloma prenehale obratovati ali so znatno zmanjšale svojo zmogljivost, in, če je potrebno, ustrezne ukrepe za prilagoditev stopnje brezplačnih pravic, ki so jim bile dodeljene.

„20. Komisija kot del ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 1, vključi ukrepe za določanje naprav, ki so deloma prenehale obratovati ali so znatno zmanjšale svojo zmogljivost, in, če je potrebno, ustrezne ukrepe za prilagoditev stopnje brezplačnih pravic, ki so jim bile dodeljene.

Ti ukrepi zagotavljajo prožnost za industrijske sektorje, v katerih se zmogljivosti redno prenašajo med delujočimi napravami istega podjetja.“

Sprememba 83

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10b – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Ukrepi za podporo nekaterim energetsko intenzivnim panogam v primeru **preместitve emisij** CO₂

Prehodni ukrepi za podporo nekaterim energetsko intenzivnim panogam v primeru **selitve virov** CO₂

Sprememba 85

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10b – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Komisija po sprejetju pregledane Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*) znova oceni delež zmanjšanja emisij v sistemu ETS EU in Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta (**). Za zaščito industrije, ki je izpostavljena tveganju selitve virov CO₂ ali naložb, se določi cilj, da je treba povečati energetsko učinkovitost, in s tem dodatna zmanjšanja.

(*) Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

(**) Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L 140, 5.6.2009, str. 136).

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 144**Predlog direktive****Člen 1 – točka 6**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10b – odstavka 1 b in 1 c (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(1b) Komisija na podlagi člena 6(2) pariškega sporazuma v poročilu, ki ga pripravi v skladu s členom 28aa, oceni razvoj politik za ublažitev podnebnih sprememb v tretjih državah in regijah, vključno s tržnimi pristopi, ter učinek teh politik na konkurenčnost evropske industrije.

(1c) Če v poročilu ugotovi, da še vedno obstaja znatno tveganje selitve virov CO₂, po potrebi pripravi zakonodajni predlog o uvedbi prilagoditve meje CO₂, ki je popolnoma skladen s pravili Svetovne trgovinske organizacije in temelji na študiji izvedljivosti, ki se začne izvajati z objavo te direktive v Uradnem listu. S tem mehanizmom bi sistem EU za trgovanje z emisijami vključeval uvoznike proizvodov, proizvedenih v sektorjih ali delih sektorjev iz člena 10a.

Sprememba 86**Predlog direktive****Člen 1 – točka 6**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10b – odstavek 2

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

2. Sektorji in deli sektorjev, v katerih proizvod preseže vrednost **0,18**, če se njihova intenzivnost trgovanja s tretjimi državami pomnoži z intenzivnostjo emisij, se lahko vključijo v skupino iz odstavka 1 na podlagi ocene kakovosti, pri kateri se uporabijo naslednja merila:

(a) obseg, do katerega lahko posamezne naprave v zadevnih sektorjih ali delih sektorjev zmanjšajo ravni emisij ali porabo električne energije;

(b) sedanje in predvidene značilnosti trga;

2. Sektorji in deli sektorjev, v katerih proizvod preseže vrednost **0,12**, če se njihova intenzivnost trgovanja s tretjimi državami pomnoži z intenzivnostjo emisij, se lahko vključijo v skupino iz odstavka 1 na podlagi ocene kakovosti, pri kateri se uporabijo naslednja merila:

(a) obseg, do katerega lahko posamezne naprave v zadevnih sektorjih ali delih sektorjev zmanjšajo ravni emisij ali porabo električne energije, **ob upoštevanju posledičnega zvišanja stroškov proizvodnje;**

(b) sedanje in predvidene značilnosti trga;

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) stopnje dobička kot potencialni kazalnik dolgoročnih naložb ali odločitev za premestitev.

(c) stopnje dobička kot potencialni kazalnik dolgoročnih naložb ali odločitev za premestitev;

(ca) **dobrine, s katerimi se na svetovnih trgih trguje za skupno referenčno ceno.**

Sprememba 87

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10b – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Za **druge sektorje in dele sektorjev** se šteje, da lahko **prenesejo** več stroškov pravic na cene proizvodov, in za obdobje do leta 2030 se **jim** brezplačno dodeli 30 % količine pravic, določene v skladu z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 10a.

3. Za **sektor daljinskega ogrevanja** se šteje, da lahko **prenese** več stroškov pravic na cene proizvodov, in za obdobje do leta 2030 se **mu** brezplačno dodeli 30 % količine pravic, določene v skladu z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 10a. **Drugim sektorjem in delom sektorjem se ne dodeli brezplačnih pravic.**

Sprememba 88

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10b – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4. Komisija do 31. decembra 2019 sprejme **delegirani akt** za **predhodne odstavke za dejavnosti** na 4-mestni ravni (koda NACE-4) v zvezi z **odstavkom 1 v skladu s členom 23** na **podlagi** razpoložljivih **podatkov** za **zadnja tri koledarska leta**.

4. Komisija do 31. decembra 2019 sprejme **delegirane akte v skladu s členom 30b** za **dopolnitev te direktive v zvezi z odstavkom 1 o dejavnostih** na 4-mestni ravni (koda NACE-4) **ali, če je upravičeno na podlagi objektivnih meril, ki jih določi Komisija, na ustrezni ravni členitve na osnovi javnih in sektorskih podatkov, ki vključujejo dejavnosti, vključene v sistem ETS EU. Ocena intenzivnosti trgovanja temelji na razpoložljivih podatkih za zadnjih pet koledarskih let.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 89

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Z odstopanjem od člena 10a(1) do (5) lahko države članice, katerih BDP na prebivalca v EUR po tržnih cenah je bil leta 2013 manjši od 60 % povprečja Unije, dodelijo prehodno brezplačno dodelitev napravam za proizvodnjo električne energije za modernizacijo energetskega sektorja.

Sprememba

1. Z odstopanjem od člena 10a(1) do (5) lahko države članice, katerih BDP na prebivalca v EUR po tržnih cenah je bil leta 2013 manjši od 60 % povprečja Unije, dodelijo prehodno brezplačno dodelitev napravam za proizvodnjo električne energije za modernizacijo, **diverzifikacijo in vzdržno preoblikovanje** energetskega sektorja. **To odstopanje se konča 31. decembra 2030.**

Sprememba 90

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Države članice, ki v skladu z odstavkom 1 niso upravičene, a so imele v letu 2014 BDP na prebivalca v EUR po tržnih cenah manjši od 60 % povprečja Unije, tudi lahko uporabijo odstopanje iz tega odstavka do skupne količine iz odstavka 4, če se ustrezno število pravic prenese v sklad za modernizacijo, prihodki pa se uporabijo za podporo naložbam v skladu s členom 10d.

Sprememba 91

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1b. Države članice, ki so po tem členu upravičene, da napravam za proizvodnjo električne energije brezplačno dodelijo pravice, se lahko odločijo, da ustrezno število pravic ali njihov del prenesejo v sklad za modernizacijo in jih dodelijo v skladu z določbami člena 10d. V takšnem primeru pred prenosom obvestijo Komisijo.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 92**Predlog direktive****Člen 1 – točka 6**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (b) zagotavlja, da lahko ponudbo predložijo le projekti, ki prispevajo k diverzifikaciji mešanice energijskih virov in virov oskrbe, potrebnemu prestrukturiranju, okoljskemu posodabljanju in nadgrajevanju infrastrukture, čistim tehnologijam **in** modernizaciji proizvodnje električne energije ter sektorju prenosa in distribucije;

Sprememba

- (b) zagotavlja, da lahko ponudbo predložijo le projekti, ki prispevajo k diverzifikaciji mešanice energijskih virov in virov oskrbe, potrebnemu prestrukturiranju, okoljskemu posodabljanju in nadgrajevanju infrastrukture, čistim tehnologijam **(kot so tehnologije obnovljivih virov energije) ali modernizaciji proizvodnje električne energije, omrežjem za daljinsko ogrevanje** ter sektorju prenosa in distribucije;

Sprememba 93**Predlog direktive****Člen 1 – točka 6**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka c – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (c) določa jasna, objektivna, pregledna in nediskriminatorna izbirna merila za razvrščanje projektov za zagotavljanje, da se izberejo projekti, ki:

Sprememba

- (c) **v skladu s podnebnimi in energetskimi političnimi cilji Unije za leto 2050** določa jasna, objektivna, pregledna in nediskriminatorna izbirna merila za razvrščanje projektov za zagotavljanje, da se izberejo projekti, ki:

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 94

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka c – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (i) na podlagi analize stroškov in koristi zagotavljajo pozitivni neto zaslužek v smislu zmanjšanja emisij in dosegajo vnaprej določeno znatno raven zmanjšanja CO₂;

Sprememba

- (i) na podlagi analize stroškov in koristi zagotavljajo pozitivni neto zaslužek v smislu zmanjšanja emisij in dosegajo vnaprej določeno znatno raven zmanjšanja CO₂, **ki je sorazmerna z velikostjo projektov. Kadar so projekti povezani s proizvodnjo električne energije, skupne emisije toplogrednih plinov na kilovatno uro električne energije, proizvedene v napravi, ne presegajo 450 gramov ekvivalenta CO₂ po zaključku projekta. Komisija do 1. januarja 2021 sprejme delegirani akt v skladu s členom 30b za spremembo te direktive, tako da za projekte, povezane s proizvodnjo toplote, opredeli najvišjo mejo za skupne emisije toplogrednih plinov na kilovatno uro toplote, ki jo proizvede naprava;**

Sprememba 95

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka c – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (ii) so dodatni projekti, **ki** se jasno odzivajo na potrebe po zamenjavi in modernizaciji ter ne prinašajo tržnega povečanja povpraševanja po energiji;

Sprememba

- (ii) so dodatni projekti, **čprav se lahko uporabljajo za doseganje ustreznih ciljev iz okvira podnebne in energetske politike do leta 2030**, se jasno odzivajo na potrebe po zamenjavi in modernizaciji ter ne prinašajo tržnega povečanja povpraševanja po energiji;

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 96
Predlog direktive
Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka c – točka iii a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(*iiia*) **ne prispevajo k novi proizvodnji energije iz premoga in k povečevanju odvisnosti od te surovine.**

Sprememba 97

Predlog direktive
Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 2 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Vsaka država članica, ki namerava izkoristiti izbirno brezplačno dodelitev, do 30. junija 2019 objavi podroben nacionalni okvir, ki določa konkurenčen postopek za zbiranje ponudb in izbirna merila, na katera lahko javnost predloži pripombe.

Vsaka država članica, ki namerava izkoristiti izbirno **prehodno** brezplačno dodelitev **za modernizacijo energetskega sektorja**, do 30. junija 2019 objavi podroben nacionalni okvir, ki določa konkurenčen postopek za zbiranje ponudb in izbirna merila, na katera lahko javnost predloži pripombe.

Sprememba 98

Predlog direktive
Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 2 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Če se z brezplačno dodelitvijo podprejo naložbe v vrednosti manj kot 10 milijonov EUR, država članica izbere projekte na podlagi objektivnih in preglednih meril. Rezultati tega izbirnega postopka **so objavljeni in javnost lahko nanje predloži pripombe**. Na podlagi navedenega zadevna država članica do 30. junija 2019 pripravi seznam naložb in ga predloži Komisiji.

Če se z brezplačno dodelitvijo podprejo naložbe v vrednosti manj kot 10 milijonov EUR, država članica izbere projekte na podlagi objektivnih in preglednih meril, **ki so skladni z dolgoročnimi podnebnimi in energetske cilji Unije. O teh merilih poteka javno posvetovanje, s čimer se zagotovi popolna preglednost in dostopnost ustreznih dokumentov, v celoti pa se upoštevajo tudi komentarji deležnikov.** Rezultati tega izbirnega postopka **se objavijo za javno posvetovanje**. Na podlagi navedenega zadevna država članica do 30. junija 2019 pripravi seznam naložb in ga predloži Komisiji.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 99

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Vrednost načrtovanih naložb je enaka vsaj tržni vrednosti brezplačne dodelitve, pri čemer se upošteva potreba po omejitvi neposredno povezanega zvišanja cen. Tržna vrednost je povprečje cene pravic v skupnem dražbenem sistemu v predhodnem koledarskem letu.

Sprememba

3. Vrednost načrtovanih naložb je enaka vsaj tržni vrednosti brezplačne dodelitve, pri čemer se upošteva potreba po omejitvi neposredno povezanega zvišanja cen. Tržna vrednost je povprečje cene pravic v skupnem dražbenem sistemu v predhodnem koledarskem letu. **Podpre se lahko do 75 % ustreznih stroškov naložbe.**

Sprememba 100

Predlog direktive

Člen 1 – točka 6

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Države članice zahtevajo, da upravičeni proizvajalci **električne** energije in upravljavci omrežij vsako leto do **28. februarja** poročajo o izvajanju izbranih naložb. Države članice o tem poročajo Komisiji, Komisija pa ta poročila javno objavi.

Sprememba

6. Države članice zahtevajo, da upravičeni proizvajalci energije in upravljavci omrežij vsako leto do **31. marca** poročajo o izvajanju izbranih naložb, **vključno z razmerjem med brezplačno dodelitvijo in dejanskimi naložbenimi odhodki, ter o vrstah podprtih naložb in načinu, kako so dosegli cilje iz točke (b) odstavka 2(1).** Države članice o tem poročajo Komisiji, Komisija pa ta poročila javno objavi. **Države članice in Komisija spremljajo in analizirajo morebitno arbitražo v zvezi s pragom 10 milijonov EUR za male projekte ter preprečijo neupravičeno delitev naložb med manjše projekte, tako da lahko posamezni upravičenec za eno napravo izkoristi samo eno naložbo.**

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 101**Predlog direktive****Člen 1 – točka 6**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 6 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

6a. V primeru utemeljenega suma nepravilnosti ali če država članica ne poroča v skladu z odstavki 2 do 6, lahko Komisija opravi neodvisno preiskavo, pri čemer ji po potrebi pomaga pogodbeni tretja stran. Komisija preišče tudi morebitne druge kršitve, kot je neizvajanje tretjega energetskega svežnja. Država članica zagotovi vse informacije o naložbah in dostop, ki so potrebni za preiskavo, vključno z dostopom do naprav in gradbišč. Komisija objavi poročilo o preiskavi.

Sprememba 102**Predlog direktive****Člen 1 – točka 6**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10c – odstavek 6 b (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

6b. V primeru kršitve podnebne in energetske prava Unije, vključno s tretjim energetskega svežnjem, ali meril, določenih v tem členu, lahko Komisija od države članice zahteva, da zadrži brezplačno dodelitev.

Sprememba 149**Predlog direktive****Člen 1 – točka 7**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 1 – pododstavek 1

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1. Za obdobje 2021–2030 se vzpostavi sklad za podpiranje naložb v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti v državah članicah, katerih BDP na prebivalca je bil leta 2013 manjši od 60 % povprečja Unije, financira pa se v skladu z določbami iz člena 10.

1. Za obdobje 2021–2030 se vzpostavi sklad za podpiranje **in spodbujanje** naložb v modernizacijo energijskih sistemov, **vključno z daljinskim ogrevanjem**, in izboljšanje energetske učinkovitosti v državah članicah, katerih BDP na prebivalca je bil leta 2013, **2014 ali 2015** manjši od 60 % povprečja Unije, financira pa se v skladu z določbami iz člena 10.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 104

Predlog direktive

Člen 1 – točka 7

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 d – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Podprte naložbe so skladne s cilji te direktive **in** Evropskega sklada za strateške naložbe.

Sprememba

Podprte naložbe so skladne z **načeli preglednosti, enakega obravnavanja in dobrega finančnega poslovanja in zagotavljajo najboljše razmerje med ceno in kakovostjo. Skladne so s cilji te direktive, dolgoročnimi podnebnimi in energetske cilji Unije ter** Evropskega sklada za strateške naložbe **in:**

- (i) prispevajo k varčevanju z energijo, sistemom obnovljivih virov energije, shranjevanju energije in sektorjem elektroenergetskega povezovanja ter prenosa in distribucije električne energije; če so projekti povezani s proizvodnjo električne energije, skupne emisije toplogrednih plinov na kilovatno uro električne energije, proizvedene v obratu, ne presegajo 450 gramov ekvivalenta CO₂. Komisija do 1. januarja 2021 sprejme delegirani akt v skladu s členom 30b za spremembo te direktive, tako da za projekte, povezane s proizvodnjo toplote, opredeli najvišjo mejo za skupne emisije toplogrednih plinov na kilovatno uro toplote, ki jo proizvede naprava, ki se je ne sme preseči;
- (ii) na podlagi analize stroškov in koristi zagotavljajo pozitiven neto zaslužek v smislu zmanjšanja emisij in dosegajo vnaprej določeno znatno raven zmanjšanja CO₂;
- (iii) so dodatni projekti, čeprav se lahko uporabljajo za doseganje ustreznih ciljev iz okvira podnebne in energetske politike do leta 2030, se jasno odzivajo na potrebe po zamenjavi in modernizaciji ter ne prinašajo tržnega povečanja povpraševanja po energiji;
- (iv) ne prispevajo k novim zmogljivostim proizvodnje energije iz premoga in k povečevanju odvisnosti od te surovine.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 105**Predlog direktive****Člen 1 – točka 7**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 1 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija redno pregleduje zahteve iz tega odstavka in pri tem upošteva podnebno strategijo EIB. Če zaradi tehnološkega napredka ena ali več zahtev iz tega odstavka ni več relevantna, Komisija do leta 2024 sprejme delegirani akt v skladu s členom 30b, da bi to direktivo spremenila z novimi ali posodobljenimi zahtevami.

Sprememba 106**Predlog direktive****Člen 1 – točka 7**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Sklad financira tudi male naložbene projekte za modernizacijo energijskih sistemov in energetske učinkovitosti. Za ta namen odbor za naložbe **razvije** smernice in posebna izbirna merila za **naložbe za take projekte**.

2. Sklad financira tudi male naložbene projekte za modernizacijo energijskih sistemov in energetske učinkovitosti. Za ta namen **njegov** odbor za naložbe **oblikuje** smernice za **naložbe** in posebna izbirna merila za **te projekte v skladu s cilji te direktive in merili iz odstavka 1. Te smernice in izbirna merila so na voljo javnosti**.

Za namene tega odstavka mali projekt pomeni projekt, ki se financira s posojili nacionalne spodbujevalne banke ali nepovratnimi sredstvi, ki prispevajo k izvajanju nacionalnega programa, katerega posebni cilji so v skladu s cilji sklada za modernizacijo, če se ne porabi več kot 10 % deleža držav članic, določenega v Prilogi IIb.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 107

Predlog direktive

Člen 1 – točka 7

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Katera koli država članica upravičenka, ki se odloči za prehodno brezplačno dodelitev na podlagi člena 10c, lahko te pravice prenese na svoj delež v skladu za modernizacijo iz Priloge IIb in jih dodeli v skladu z določbami iz člena 10d.

Sprememba 108

Predlog direktive

Člen 1 – točka 7

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 4 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4. Sklad upravljata odbor za naložbe in upravni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic upravičenk, Komisije, EIB in trije predstavniki, ki jih ostale države članice izvolijo za obdobje petih let. Odbor za naložbe je odgovoren za določanje naložbene politike na ravni Unije, ustreznih finančnih instrumentov in izbirnih meril za naložbe.

4. Države članice upravičenke so odgovorne za upravljanje sklada ter skupaj ustanovijo odbor za naložbe, ki ga sestavljajo po en predstavnik iz vsake države članice upravičenke, Komisija, EIB in trije opazovalci zainteresiranih strani, kot so industrijska združenja, sindikati ali nevladne organizacije. Odbor je odgovoren za določanje naložbene politike na ravni Unije, ki je v skladu z zahtevami iz tega člena in je usklajena s politikami Unije.

Ustanovi se svetovalni odbor, ki je neodvisen od odbora za naložbe. Sestavljajo ga trije predstavniki iz držav članic upravičenk, trije predstavniki iz držav članic, ki niso upravičenke, ter po en predstavnik Komisije, EIB in Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), ki so izbrani za obdobje petih let. Predstavniki svetovalnega odbora imajo obsežne in ustrezne izkušnje s strukturiranjem in financiranjem projektov na trgih. Svetovalni odbor svetuje in daje priporočila odboru za naložbe o upravičenosti projektov za izbor, naložbe in financiranje ter nadaljnjo pomoč pri razvoju projekta, če bi bila potrebna.

Upravni odbor je odgovoren za tekoče vodenje sklada.

Ustanovi se upravni odbor. Upravni odbor je odgovoren za tekoče vodenje sklada.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 109**Predlog direktive****Člen 1 – točka 7**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 4 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Odbor za naložbe za **predsednika izvoli predstavnika Komisije**. Odbor za naložbe si prizadeva, da se odločitve sprejmejo soglasno. **Če odbor za naložbe ne more sprejeti soglasne odločitve v roku, ki ga določi predsednik, odločitev sprejme z navadno večino.**

Sprememba

Predsednika odbora za naložbe **izvolijo člani tega odbora za obdobje enega leta**. Odbor za naložbe si prizadeva, da se odločitve sprejmejo soglasno. **Svetovalni odbor sprejema mnenja z navadno večino.**

Sprememba 110**Predlog direktive****Člen 1 – točka 7**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 4 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Upravni odbor **sestavljajo predstavniki, ki jih imenuje odbor za naložbe**. Upravni odbor **sprejme odločitve z navadno večino.**

Sprememba

Odbor za naložbe, svetovalni odbor in upravni odbor delujejo odprto in pregledno. Zapisniki sej odbora za naložbe in svetovalnega odbora se objavijo. Objavi se njuna sestava, pa tudi življenjepisi in izjave o interesih članov, ki se redno posodablajo. Odbor za naložbe in svetovalni odbor redno preverjata, da ni prišlo do navzkrižja interesov. Svetovalni odbor vsakih šest mesecev predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji seznam nasvetov v zvezi s projekti.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 111

Predlog direktive

Člen 1 – točka 7

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 4 – pododstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če EIB odsvetuje financiranje naložbe in navede razloge **za to, se odločitev sprejme le, če večina od dveh tretjin vseh članov glasuje za**. V tem primeru država članica, v kateri se izvaja naložba, in EIB ne glasujeta. **Za male projekte, ki se financirajo s posojili nacionalne spodbujevalne banke ali nepovratnimi sredstvi, ki prispevajo k izvajanju nacionalnega programa, katerega posebni cilji so v skladu s cilji sklada za modernizacijo, se predhodna stavka ne uporablja, če se ne uporablja več kot 10 % deleža držav članic, določenega v Prilogi IIB.**

Sprememba

Če EIB **svetovalnemu odboru** odsvetuje financiranje naložbe in navede razloge, **zakaj naložba ni v skladu z naložbeno politiko, ki jo je sprejel odbor za naložbe, in izbirnimi merili iz odstavka 1, se pozitivno mnenje sprejme le, če za glasuje dvotretjinska večina članov**. V tem primeru država članica, v kateri se izvaja naložba, in EIB ne glasujeta.

Sprememba 112

Predlog direktive

Člen 1 – točka 7

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 5 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Države članice upravičenke vsako leto poročajo **upravnemu** odboru o naložbah, ki jih financira sklad. Poročilo se objavi **in vključuje**:

Sprememba

5. Države članice upravičenke vsako leto poročajo **odboru za naložbe in svetovalnemu** odboru o naložbah, ki jih financira sklad. Poročilo se objavi, **vključuje pa**:

Sprememba 113

Predlog direktive

Člen 1 – točka 7

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. **Upravni** odbor vsako leto Komisiji poroča o izkušnjah z ocenjevanjem in izbiro naložb. Komisija do 31. decembra 2024 pregleda osnovo, na podlagi katere so izbrani projekti, in po potrebi predloži predloge **upravnemu** odboru.

Sprememba

6. **Svetovalni** odbor vsako leto Komisiji poroča o izkušnjah z ocenjevanjem in izbiro naložb. Komisija do 31. decembra 2024 pregleda osnovo, na podlagi katere so izbrani projekti, in po potrebi predloži predloge **odboru za naložbe in svetovalnemu** odboru.

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 114**Predlog direktive****Člen 1 – točka 7**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10d – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejetje delegirane akta** v skladu s členom 23 za **izvajanje tega člena**.

Sprememba

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejemanje delegiranih aktov** v skladu s členom 30b za **dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo učinkovitega delovanja sklada za modernizacijo**.

Sprememba 115**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 8 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 2 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(8a) v členu 11(1) se doda naslednji pododstavek:

„Od leta 2021 naprej države članice zagotovijo tudi, da upravljavec v vsakem koledarskem letu poroča o proizvodni dejavnosti za prilagoditev dodelitve pravic v skladu s členom 10a(7).“

Sprememba 116**Predlog direktive****Člen 1 – točka 8 b (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 11 – odstavek 3 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(8b) v členu 11 se doda naslednji odstavek:

„3a. V primeru utemeljenega suma nepravilnosti ali če država članica ne predloži seznama in informacij iz odstavkov 1 do 3, lahko Komisija uvede neodvisno preiskavo, pri čemer ji po potrebi pomaga pogodbeni tretja stran. Zadevna država članica zagotovi vse informacije in dostop, ki so potrebni za preiskavo, vključno z dostopom do naprav in podatkov o proizvodnji. Komisija upošteva enako raven zaupnosti glede poslovno občutljivih podatkov kot zadevna država članica in objavi poročilo o tej preiskavi.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 117

Predlog direktive

Člen 1 – točka 10 a (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 12 – odstavek 3 a

Veljavno besedilo

Sprememba

(10a) v členu 12 se odstavek 3a nadomesti z naslednjim:

3a. V zvezi z emisijami, ki so bile preverjeno zajete in prenesene v napravo za trajno skladiščenje z veljavnim dovoljenjem v skladu z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida¹.

„3a. V zvezi z emisijami, ki so bile preverjeno zajete in prenesene v napravo za trajno skladiščenje z veljavnim dovoljenjem v skladu z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida¹, **in v zvezi z emisijami, ki so bile preverjeno zajete in/ali ponovno uporabljene v napravi, ki zagotavlja trajno omejitev CO₂ za namene zajetja in ponovne uporabe ogljika, ne sme priti do obvezne predaje pravic.**“

Sprememba 118

Predlog direktive

Člen 1 – točka 12

Direktiva 2003/87/ES

Člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(12) V členu 14(1) se **drugi pododstavek** nadomesti z naslednjim:

(12) V členu 14 se **odstavek 1** nadomesti z naslednjim:

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejetje delegirane akta** v skladu s členom 23.“.

„1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejemanje delegiranih aktov** v skladu s členom 30b za **dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo za spremljanje in poročanje o emisijah ter, če je ustrezno, podatkov o dejavnostih, za dejavnosti, našete v Prilogi I, spremljanja in poročanja podatkov o tonskih kilometrih za namene vloge v skladu s členom 3e ali 3f, ki temeljijo na načelih za spremljanje in poročanje, določenih v Prilogi IV, ter podrobne opredelitve potenciala globalnega segrevanja ozračja za posamezne toplogredne pline v zahtevah za spremljanje in poročanje o emisijah za te pline.**

Do 31. decembra 2018 Komisija prilagodi veljavna pravila glede spremljanja in poročanja o emisijah, kot je določeno v Uredbi Komisije (EU) št. 601/2012 (*), da bi odpravila regulativna bremena za naložbe v novejšo nizkoogljične tehnologije, kot je zajemanje in shranjevanje ogljika. Ta nova pravila veljajo za vse tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljika od 1. januarja 2019.

V tej uredbi se določijo tudi poenostavljeni postopki spremljanja, poročanja in preverjanja za male emisijske vire.

(*) Uredba Komisije (EU) št. 601/2012 z dne 21. junija 2012 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 181, 12.7.2012, str. 30).“

Sprememba 119

Predlog direktive

Člen 1 – točka 13

Direktiva 2003/87/ES

Člen 15 – odstavek 4 in 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(13) V členu 15 se peti **pododstavek nadomesti** z naslednjim:

(13) v členu 15 se **četrti in peti odstavek nadomestita** z naslednjim:

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejetje delegirane akta** v skladu s členom **23**.“

Sprememba

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejemanje delegiranih aktov** v skladu s členom **30b** za **dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo za preverjanje poročil o emisijah na podlagi načel iz Priloge V ter za akreditacijo in nadzor preveriteljev. Ta ureditev določa pogoje za akreditacijo in preklic akreditacije, za vzajemno priznavanje ter po potrebi za medsebojni pregled akreditacijskih organov.**“

Sprememba 120**Predlog direktive****Člen 1 – točka 13 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 16 – odstavek 7

Veljavno besedilo

Sprememba

(13a) v členu 16 se odstavek 7 nadomesti z naslednjim:

7. Ko se zahteve, kot so tiste iz odstavka 5, naslovijo na Komisijo, Komisija obvesti druge države članice prek njihovih predstavnikov v odboru iz člena **23**(1) v skladu s poslovníkom odbora.

„7. Ko se zahteve, kot so tiste iz odstavka 5, naslovijo na Komisijo, Komisija obvesti druge države članice prek njihovih predstavnikov v odboru iz člena **30c**(1) v skladu s poslovníkom odbora.“

Sprememba 121**Predlog direktive****Člen 1 – točka 14**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 16 – odstavek 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

12. Po potrebi se sprejmejo podrobna pravila o postopkih iz tega člena. **Navedeni** izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena **22a**.

12. Po potrebi se sprejmejo podrobna pravila o postopkih iz tega člena. **Ti** izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom **pregleda** iz člena **30c**(2).

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 122**Predlog direktive****Člen 1 – točka 15**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 19 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija(15) V členu 19(3) se tretji **stavek** nadomesti z naslednjim:

„**Vključuje** tudi določbe o začetku izvajanja pravil o medsebojnem priznavanju pravil v sporazumih za povezovanje sistemov trgovanja z emisijami. **Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 23.**“

Sprememba(15) V členu 19 se tretji **odstavek** nadomesti z naslednjim:

„3. **Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 30b za dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo za vzpostavitev standardiziranega in zaščitenega sistema registrov v obliki standardiziranih elektronskih podatkovnih baz, ki vsebujejo splošne podatkovne elemente, za sledenje izdaje, posesti, prenosa in ukinitve pravic, za zagotavljanje javnega dostopa in primerne zaupnosti ter za zagotavljanje, da ni prenosov, ki bi bili nezdržljivi z obveznostmi iz Kjotskega protokola. Ti delegirani akti vsebujejo tudi določbe o uporabi in identifikaciji CER in ERU v sistemu EU za trgovanje z emisijami ter o spremljanju ravni te uporabe. Vključujejo** tudi določbe o začetku izvajanja pravil o medsebojnem priznavanju pravil v sporazumih za povezovanje sistemov trgovanja z emisijami.“

Sprememba 123**Predlog direktive****Člen 1 – točka 15 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 21 – odstavek 1

Veljavno besedilo

Sprememba(15a) v členu 21 se **odstavek 1** nadomesti z naslednjim:

Sreda, 15. februar 2017

Veljavno besedilo

1. Države članice vsako leto predložijo Komisiji poročilo o uporabi te direktive. V tem poročilu se posebna pozornost nameni ureditvi dodelitve pravic, delovanju registrov, uporabi izvedbenih ukrepov za spremljanje in poročanje, preverjanju in akreditaciji ter zadevam, povezanim s skladnostjo s to direktivo, ter morebitni fiskalni obravnavi pravic. Prvo poročilo se pošlje Komisiji do 30. junija 2005. Poročilo se pripravi na podlagi vprašalnika ali predloge, ki jo oblikuje Komisija v skladu s postopkom, določenim v členu 6 Direktive 91/692/EGS. Vprašalnik ali predloga se pošlje državam članicam vsaj šest mesecev pred rokom za predložitev prvega poročila.

Sprememba

„1. Države članice vsako leto predložijo Komisiji poročilo o uporabi te direktive. V tem poročilu se posebna pozornost nameni ureditvi dodelitve pravic, **finančnim ukrepom v skladu s členom 10a(6)**, delovanju registrov, uporabi izvedbenih ukrepov za spremljanje in poročanje, preverjanju in akreditaciji ter zadevam, povezanim s skladnostjo s to direktivo, ter morebitni fiskalni obravnavi pravic. Prvo poročilo se pošlje Komisiji do 30. junija 2005. Poročilo se pripravi na podlagi vprašalnika ali predloge, ki jo oblikuje Komisija v skladu s postopkom, določenim v členu 6 Direktive 91/692/EGS. Vprašalnik ali predloga se pošlje državam članicam vsaj šest mesecev pred rokom za predložitev prvega poročila.“

Sprememba 124**Predlog direktive****Člen 1 – točka 15 b (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 21 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(15b) v členu 21 se vstavi naslednji odstavek:

„2a. V poročilo se na podlagi uporabe podatkov, posredovanih prek sodelovanja iz člena 18b, vključi seznam upravljavcev naprav, za katere veljajo zahteve te direktive in ki niso prijavljeni v registru.“

Sprememba 125**Predlog direktive****Člen 1 – točka 15 c (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 21 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(15c) v členu 21 se doda naslednji odstavek:

„3a. V primeru utemeljenega suma nepravilnosti ali če država članica ne poroča v skladu z odstavkom 1, lahko Komisija opravi neodvisno preiskavo, pri čemer ji po potrebi pomaga pogodbeni tretja stran. Država članica zagotovi vse informacije in dostop, ki so potrebni za preiskavo, vključno z dostopom do naprav. Komisija poročilo o preiskavi objavi.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 126**Predlog direktive****Člen 1 – točka 16**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 22 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejetje delegiranega akta** v skladu s členom 23.

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejemanje delegiranih aktov** v skladu s členom 30b za **spremembo te direktive z določitvijo nebitvenih elementov prilog k tej direktivi, razen prilog I, IIa in IIb.**

Sprememba 127**Predlog direktive****Člen 1 – točka 17**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 22a – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(17) Vstavi se člen **22a**:

„Člen **22a**

Postopek v odboru“

Sprememba

(17) Vstavi se **naslednji** člen:

„Člen **30c**

Postopek v odboru“

Sprememba 128**Predlog direktive****Člen 1 – točka 18**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 23 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija„Člen **23**

Izvajanje prenosa pooblastila“

Sprememba„Člen **30b**

Izvajanje prenosa pooblastila“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 129**Predlog direktive****Člen 1 – točka 19 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 24 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Od leta 2008 lahko države članice uporabijo trgovanje s pravicami do emisij v skladu s to direktivo za dejavnosti in toplogredne pline, ki niso navedeni v Prilogi I, ob upoštevanju vseh ustreznih meril, zlasti učinkov na notranji trg, možnih izkrivljanj konkurence, okoljske celovitosti sistema **Skupnosti** in zanesljivosti načrtovanega sistema spremljanja in poročanja pod pogojem, da vključitev **takih** dejavnosti in toplogrednih plinov odobri Komisija.

Sprememba

Od leta 2008 lahko države članice uporabijo trgovanje s pravicami do emisij v skladu s to direktivo za dejavnosti in toplogredne pline, ki niso navedeni v Prilogi I, ob upoštevanju vseh ustreznih meril, zlasti učinkov na notranji trg, možnih izkrivljanj konkurence, okoljske celovitosti sistema **EU ETS** in zanesljivosti načrtovanega sistema spremljanja in poročanja pod pogojem, da vključitev **teh** dejavnosti in toplogrednih plinov odobri Komisija. **Vsaka tovrstna enostranska vključitev se predlaga in odobri najpozneje 18 mesecev pred začetkom novega obdobja trgovanja v okviru EU ETS.**

Sprememba 130**Predlog direktive****Člen 1 – točka 19 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 24 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Odobri jih v skladu z **delegiranimi akti**, za **sprejetje katerih se pooblastilo prenese na Komisijo** v skladu s členom 23, če se vključitev nanaša na dejavnosti in toplogredne pline, ki niso navedeni v Prilogi I.

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 30b za **dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo za odobritev vključitve dejavnosti in emisij toplogrednih plinov iz prvega pododstavka** v sistem za **trgovanje s pravicami do emisije**, če se **ta** vključitev nanaša na dejavnosti in toplogredne pline, ki niso navedeni v Prilogi I.

Sprememba 131**Predlog direktive****Člen 1 – točka 19 – točka b**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 24 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) **drugi pododstavek odstavka** 3 se nadomesti z naslednjim:

Sprememba

(b) **odstavek** 3 se nadomesti z naslednjim:

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za **tako uredbo o spremljanju in poročanju o emisijah in podatkih o dejavnostih v skladu s členom 23.**“

„**3.** Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov **v skladu s členom 30b** za **dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo za spremljanje dejavnosti, naprav in toplogrednih plinov, ki niso navedeni kot kombinacija v Prilogi I, ter za poročanje o njih, če se spremljanje in poročanje lahko izvedeta z zadostno točnostjo.**“

Sprememba 132

Predlog direktive

Člen 1 – točka 20 – točka a

Direktiva 2003/87/ES

Člen 24a – odstavek 1 – pododstavka 1 in 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) **drugi pododstavek odstavka 1 se nadomesti** z naslednjim:

(a) **v odstavku 1 se prvi in drugi pododstavek nadomestita** z naslednjim:

„**Taki ukrepi so skladni z akti, sprejetimi v skladu s členom 11b(7).** Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejetje delegiranega akta** v skladu s členom 23.“

„**1.** Na Komisijo se prenese pooblastilo za **sprejemanje delegiranih aktov** v skladu s členom 30b za **dopolnitev te direktive, poleg dodanega besedila iz člena 24, s podrobno ureditvijo za izdajanje pravic ali dobropisov v zvezi s projekti, ki jih upravljajo države članice in ki zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov, za katere ne velja EU ETS.**“

Sprememba 133

Predlog direktive

Člen 1 – točka 22

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25a – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Če tretja država sprejme ukrepe za zmanjšanje učinka letov, ki vzletijo v navedeni državi in pristanejo v **Skupnosti**, na podnebne spremembe, Komisija po posvetovanju z navedeno tretjo državo in državami članicami v okviru odbora iz člena 23 (1) **prouči** razpoložljive možnosti za zagotovitev optimalnega medsebojnega delovanja **systema Skupnosti** in ukrepov navedene države.

1. Če tretja država sprejme ukrepe za zmanjšanje učinka letov, ki vzletijo v navedeni državi in pristanejo v **Uniji**, na podnebne spremembe, Komisija po posvetovanju z navedeno tretjo državo in državami članicami v okviru odbora iz člena 30c (1) **preuči** razpoložljive možnosti za zagotovitev optimalnega medsebojnega delovanja **EU ETS** in ukrepov navedene države.

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Po potrebi Komisija **lahko sprejme spremembe**, na podlagi katerih se leti, ki prihajajo iz zadevne tretje države, izključijo iz letalskih dejavnosti s seznama v Prilogi I ali se zagotovijo vse nadaljnje spremembe letalskih dejavnosti s seznama v Prilogi I, ki izhajajo iz obveznosti sporazuma **v skladu s četrtem pododstavkom. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje takih sprememb v skladu s členom 23.**

Po potrebi **lahko** Komisija **Evropskemu parlamentu in Svetu predloži zakonodajni predlog**, na podlagi **katerega** se leti, ki prihajajo iz zadevne tretje države, izključijo iz letalskih dejavnosti s seznama v Prilogi I ali se zagotovijo vse nadaljnje spremembe letalskih dejavnosti s seznama v Prilogi I, ki izhajajo iz obveznosti sporazuma **s to tretjo državo.**

Sprememba 134

Predlog direktive

Člen 1 – točka 22 a (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 27 – odstavek 1

Veljavno besedilo

Sprememba

(22a) v členu 27 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

1. Po posvetovanju z upravljavcem lahko države članice iz sistema Skupnosti izključijo naprave, katerih emisije v poročilu pristojnemu organu so manjše od 25 000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida **in imajo med izvajanjem dejavnosti izgorevanja nazivno vhodno toplotno moč pod 35 MW brez emisij iz biomase** v vsakem od predhodnih treh let pred obvestilom iz točke (a) in ki so predmet ukrepov, ki bodo dosegli enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij, če zadevna država članica upošteva naslednje pogoje:

(a) Komisijo obvesti o vsaki takšni napravi, pri čemer podrobno navede sprejete enakovredne ukrepe, ki se uporabljajo za to napravo, s katerimi bo dosežen enakovreden prispevek k zmanjšanju emisije, še pred rokom za predložitev seznama naprav v skladu s členom 11(1) in najpozneje, ko se ta seznam predloži Komisiji;

„1. Po posvetovanju z upravljavcem **in z njegovim soglasjem** lahko države članice iz EU ETS izključijo naprave, **ki jih upravlja malo ali srednje podjetje**, katerih emisije v poročilu pristojnemu organu so **brez upoštevanja emisij iz biomase** manjše od 50 000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida v vsakem od predhodnih treh let pred obvestilom iz točke (a) in ki so predmet ukrepov, ki bodo dosegli enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij, če zadevna država članica upošteva naslednje pogoje:

(a) Komisijo obvesti o vsaki takšni napravi, pri čemer podrobno navede sprejete enakovredne ukrepe, ki se uporabljajo za to napravo **in** s katerimi bo dosežen enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij, **pa tudi pojasni, zakaj ti ukrepi ne bodo povzročili višjih stroškov teh naprav za izpolnjevanje zahtev, in sicer** še pred rokom za predložitev seznama naprav v skladu s členom 11(1) in najpozneje, ko se ta seznam predloži Komisiji;

Sreda, 15. februar 2017

Veljavno besedilo

Sprememba

(b) potrdi, da je vzpostavljena ureditev spremljanja, da se oceni, ali katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča **25 000** ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase. Države članice **lahko** v skladu s členom 14 dovolijo poenostavljene postopke spremljanja, poročanja in preverjanja za naprave, katerih povprečna emisija med letoma 2008 in 2010 ne presega 5000 ton letno;

(c) če katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča **25 000** ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase ali če ukrepi, ki se uporabljajo za to napravo, s katerimi bo dosežen enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij, **niso več vzpostavljeni**, potrdi, da bo naprava ponovno vključena v **sistem Skupnosti**;

(d) **objavi** informacije iz točk (a), (b) in (c) **za pripombe** javnosti.

Izključijo se lahko tudi bolnišnice, če sprejmejo enakovredne ukrepe.

(b) potrdi, da je vzpostavljena ureditev spremljanja, da se oceni, ali katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča **50 000** ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase. **Na zahtevo upravljavca** države članice v skladu s členom 14 dovolijo poenostavljene postopke spremljanja, poročanja in preverjanja za naprave, katerih povprečna emisija med letoma 2008 in 2010 ne presega 5 000 ton letno;

(c) če katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča **50 000** ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez **upoštevanja** emisij iz biomase ali če **se** ukrepi, ki se uporabljajo za to napravo **in** s katerimi bo dosežen enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij, **več ne izvajajo**, potrdi, da bo naprava ponovno vključena v **EU ETS**;

(d) informacije iz točk (a), (b) in (c) **da na voljo** javnosti.

Izključijo se lahko tudi bolnišnice, če sprejmejo enakovredne ukrepe.“

Sprememba 135

Predlog direktive

Člen 1 – točka 22 b (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 27 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(22b) vstavi se naslednji člen:

„Člen 27a

Izključitev malih naprav, ki niso predmet enakovrednih ukrepov

1. Po posvetovanju z upravljavcem lahko države članice iz EU ETS izključijo naprave, katerih emisije v poročilu pristojnemu organu so manjše od 5 000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase v vsakem od predhodnih treh let pred obvestilom iz točke (a), če zadevna država članica upošteva naslednje pogoje:

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (a) Komisijo obvesti o vsaki takšni napravi pred rokom za predložitev seznama naprav v skladu s členom 11(1) in najpozneje, ko se ta seznam predloži Komisiji;
- (b) potrdi, da je vzpostavljena ureditev spremljanja, da se oceni, ali katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča 5 000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase;
- (c) če katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča 5 000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase, potrdi, da bo naprava ponovno vključena v EU ETS, razen če se uporabi člen 27;
- (d) informacije iz točk (a), (b) in (c) da na voljo javnosti.

2. Kadar se naprava v skladu z odstavkom 1(c) ponovno vključi v EU ETS, se vse pravice, ki so bile dodeljene skladno s členom 10a, priznajo, začevši z letom ponovne vključitve. Pravice, dodeljene tem napravam, se odštejejo od količine pravic, s katerimi bo v skladu s členom 10(2) država članica, v kateri je naprava, trgovala na dražbi.“

Sprememba 136

Predlog direktive

Člen 1 – točka 22 c (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 29

Veljavno besedilo

Sprememba

(22c) člen 29 se spremeni:

Sreda, 15. februar 2017

Veljavno besedilo

Če ima na podlagi rednih poročil o trgu z ogljikom iz člena 10 (5) Komisija na voljo dokaze, da trg z ogljikom ne deluje pravilno, predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. Poročilu lahko po potrebi priloži predloge za povečanje preglednosti **trga z ogljikom** in **predloge** ukrepov za izboljšanje njegovega delovanja.

Sprememba

Če ima na podlagi rednih poročil o trgu z ogljikom iz člena 10 (5) Komisija na voljo dokaze, da trg z ogljikom ne deluje pravilno, predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. **Poročilo vključuje del, ki je posvečen vzajemnemu delovanju EU ETS ter drugih politik Unije in nacionalnih podnebnih in energetske politik, kar zadeva količine zmanjšanja emisij, stroškovno učinkovitost teh politik in njihov učinek na povpraševanje po pravicah v okviru EU ETS.** Poročilu lahko po potrebi priloži **zakonodajne predloge za povečanje preglednosti EU ETS in obravnavanje njegovih zmožnosti prispevanja k doseganju podnebnih in energetske ciljev Unije do leta 2030 in leta 2050 ter obravnavanje ukrepov za izboljšanje njegovega delovanja, vključno z ukrepi za upoštevanje učinka dodatnih energetske in podnebnih politik Unije na ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem v EU ETS.**

Sprememba 137

Predlog direktive

Člen 1 – točka 22 d (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 30 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(22d) *vstavi se naslednji člen:*

„Člen 30a

Prilagoditve ob pregledu globalnega stanja v okviru UNFCCC in Pariškega sporazuma

V šestih mesecih po spodbujevalnem dialogu v okviru UNFCCC leta 2018 Komisija objavi sporočilo, v katerem oceni usklajenost zakonodaje Unije o podnebnih spremembah s cilji Pariškega sporazuma. V sporočilu zlasti preuči namen in ustreznost EU ETS pri doseganju ciljev Pariškega sporazuma.

Komisija v šestih mesecih po pregledu globalnega stanja leta 2023 in naslednjih pregledih globalnega stanja predloži poročilo, v katerem oceni potrebo po ustreznih prilagoditvah podnebnih ukrepov Unije.

Sreda, 15. februar 2017

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

V poročilu preuči možnost prilagoditve EU ETS v okviru globalnih prizadevanj za ublažitev in prizadevanj drugih velikih gospodarstev. V poročilu se zlasti oceni potreba po večjem zmanjšanju emisij, potrebo po prilagoditvi določb glede selitve virov CO₂ in ali so potrebni dodatni ukrepi v okviru politike za uresničevanje zavez Unije in držav članic glede toplogrednih plinov.

Upošteva tudi tveganje selitve virov CO₂, konkurenčnost evropske industrije, naložbe v Uniji in politiko industrializacije Unije.

Po potrebi ga spremlja zakonodajni predlog, pri čemer Komisija hkrati objavi tudi celovito oceno učinka.“

Sprememba 138

Predlog direktive

Člen 1 – točka 22 e (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Priloga – odstavek 3

Veljavno besedilo

Sprememba

(22e) v Prilogi I se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

3. Ko se izračuna skupna nazivna vhodna toplotna moč neke naprave, da se odloči o njeni vključitvi v **sistem Skupnosti**, se sešteje nazivna vhodna toplotna moč vseh tehničnih enot, iz katerih je sestavljena naprava, v katerih izgorevajo goriva. Te enote so lahko med drugim vse vrste kotlov, gorilnikov, turbin, grelnikov, industrijskih peči, sežigalnic, žgalnih peči, peči, sušilnih naprav, motorjev, gorivnih celic, enot CLC (chemical looping combustion units), bakel in toplotnega ali katalitičnega naknadnega zgorevanja. Za namen tega izračuna se ne upoštevajo enote, ki imajo nazivno vhodno toplotno moč pod 3 MW, in enote, ki uporabljajo izključno biomaso. „Enote, ki uporabljajo izključno biomaso“ vključujejo enote, ki uporabljajo fosilna goriva le pri zagonu in odklopu enote.

„3. Ko se izračuna skupna nazivna vhodna toplotna moč neke naprave, da se odloči o njeni vključitvi v **EU ETS**, se sešteje nazivna vhodna toplotna moč vseh tehničnih enot, iz katerih je sestavljena naprava, v katerih izgorevajo goriva. Te enote so lahko med drugim vse vrste kotlov, gorilnikov, turbin, grelnikov, industrijskih peči, sežigalnic, žgalnih peči, peči, sušilnih naprav, motorjev, gorivnih celic, enot CLC (chemical looping combustion units), bakel in toplotnega ali katalitičnega naknadnega zgorevanja. Za namen tega izračuna se ne upoštevajo enote, ki imajo nazivno vhodno toplotno moč pod 3 MW, **rezervne enote in enote za reševanje v sili, ki se uporabljajo samo za proizvodnjo elektrike za porabo na kraju samem ob izpadu električne energije**, ter enote, ki uporabljajo izključno biomaso. „Enote, ki uporabljajo izključno biomaso“ vključujejo enote, ki uporabljajo fosilna goriva le pri zagonu in odklopu enote.“

Sreda, 15. februar 2017

Sprememba 139**Predlog direktive****Člen 1 a (novo)**

Sklep (EU) 2015/1814

Člen 1 – odstavek 5 – pododstavka 1 a in 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

---

*Sprememba***Člen 1a****Spremembe Sklepa (EU) 2015/1814****Sklep (EU) 2015/1814 se spremeni:*****V členu 1(5) se po prvem pododstavku vstavita naslednja pododstavka:******„Z odstopanjem se do obdobja pregleda iz člena 3 odstotki iz tega pododstavka podvojijo. Pri pregledu se preuči možnost podvojitve stopnje vnosa do ponovne vzpostavitve tržnega ravnovesja.******Poleg tega se pri pregledu določi zgornja meja rezerve za stabilnost trga, po potrebi pa ga spremlja zakonodajni predlog.“.***

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0046

Boj proti terorizmu ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ o boju proti terorizmu (COM(2015)0625 – C8-0386/2015 – 2015/0281(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2018/C 252/43)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2015)0625),
  - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 83(1) in 82(2)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0386/2015),
  - ob upoštevanju mnenja Odbora za pravne zadeve o predlagani pravni podlagi,
  - ob upoštevanju člena 294(3) in člena 83(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 17. marca 2016 ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju resolucij Varnostnega sveta Organizacije združenih narodov 1373(2001) z dne 28. septembra 2001, 2178(2014) z dne 24. septembra 2014, 2195(2014) z dne 19. decembra 2014, 2199(2015) z dne 12. februarja 2015, 2249(2015) z dne 20. novembra 2015 in 2253(2015) z dne 17. decembra 2015,
  - ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju terorizma z dne 16. maja 2005 in njenega dodatnega protokola z dne 19. maja 2015,
  - ob upoštevanju priporočil Projektne skupine za finančno ukrepanje (FATF),
  - ob upoštevanju sporočila z dne 1. aprila 2016 z vrha o jedrski varnosti v Washingtonu,
  - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 30. novembra 2016, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije
  - ob upoštevanju členov 59 in 39 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0228/2016),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
  2. odobri skupno izjavo Parlamenta, Sveta in Komisije, priloženo tej resoluciji;
  3. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
  4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 177, 18.5.2016, str. 51.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TC1-COD(2015)0281

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 16. februarja 2017 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi (EU) 2017/541.)

Četrtek, 16. februar 2017

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ob sprejetju direktive o boju proti terorizmu

Nedavni teroristični napadi v Evropi so izpostavili potrebo po okrepitvi prizadevanj za zaščito varnosti in hkrati spodbujanju spoštovanja naših skupnih vrednot, vključno s pravno državo in spoštovanjem človekovih pravic. Za zagotavljanje celovitega odziva na spreminjajočo se naravo terorističnih groženj je okrepljen okvir inkriminacije za boj proti terorizmu treba dopolniti z učinkovitimi ukrepi za preprečevanje radikalizacije, ki vodi v terorizem, in učinkovito izmenjavo informacij o terorističnih kaznivih dejanjih.

Institucije EU in države članice v tem duhu skupaj izražajo svojo zavezo – v okviru svojih pristojnosti –, da bodo še naprej razvijale in vlagale v učinkovite preventivne ukrepe v okviru celovitega medsektorskega pristopa, ki vključuje vse ustrezne politike, vključno zlasti na področju izobraževanja, socialnega vključevanja in integracije, ter vse deležnike, tudi organizacije civilne družbe, lokalne skupnosti ali industrijske partnerje.

Komisija bo podprla prizadevanja držav članic, zlasti z zagotavljanjem finančne podpore projektom, namenjenim razvoju orodij za preprečevanje radikalizacije, in prek pobud in omrežij po celotni EU, kot je mreža za ozaveščanje o radikalizaciji.

Evropski parlament, Svet in Komisija poudarjajo potrebo po učinkoviti in pravočasni izmenjavi vseh pomembnih informacij za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje ali pregon terorističnih kaznivih dejanj med pristojnimi organi v Uniji. V zvezi s tem je ključnega pomena, da se v celoti izkoristijo vsi obstoječi instrumenti, kanali in agencije Unije za izmenjavo informacij ter da se hitro izvaja vsa sprejeta zakonodaja Unije na tem področju.

Vse tri institucije ponovno poudarjajo, da je treba oceniti delovanje splošnega okvira EU za izmenjavo informacij in s konkretnimi ukrepi odpraviti morebitne pomanjkljivosti, med drugim na podlagi časovnega načrta za boljšo izmenjavo in upravljanje informacij, vključno z interoperabilnostnimi rešitvami na področju PNZ.

Četrtek, 16. februar 2017

P8_TA(2017)0047

Okrepljeno preverjanje podatkov v ustreznih zbirkah podatkov na zunanjih mejah ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2017 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 562/2006 v zvezi z okrepljenim preverjanjem podatkov v ustreznih zbirkah podatkov na zunanjih mejah (COM(2015)0670 – C8-0407/2015 – 2015/0307(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2018/C 252/44)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2015)0670),
  - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 77(2)(b) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0407/2015),
  - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 7. decembra 2016, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za zunanje zadeve (A8-0218/2016),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
  2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
  3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2015)0307

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 16. februarja 2017 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2017/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 v zvezi z okrepljenim preverjanjem v ustreznih zbirkah podatkov na zunanjih mejah

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2017/458.)

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL